آقشام كُونُشى

رشاد نورى

آقشام كونشى

بويوك رومان

طابع وناشرى
اقبال كتبخانه‌سى صاحبى
حسين

استانبول

١٩٢٦

معرفت مطبعه‌سى

رشاد نوری

آقشام کونشی

بویوك رومان

طابع وناشری
اقبال کتبخانه‌سی صاحبی
حسین

استانبول
١٩٢٦

معرفت مطبعه‌سی

محررك نشر ایدیلن آثاری

چالی قوشی	بويوك رومان	٣ نجی دفعه طبع ایدلمشدر
دوداقدن قلبه	»	٢ » » » »
دامغا	»	
سونمش ییلدیزلر	کوچوك حکایه‌لر	
کیزلی أل	بويوك رومان	
آقشام کونشی	»	
خنجر	قومدی	
اسکی رؤیا	پیه‌س	
بر کیجه فاجعه‌سی	»	
امیدك کونشی		مکتب تمثیللرندن
غزته‌جی دشمنی، شمسیه‌خرسزی، اختیار سرسری		»
طاش پارچه‌سی		پیه‌س
عجبا دکلمی؟ اویدوراویدور سویله		قومدی

نشر ایدیله‌جك اثرلر

تاکری مسافری	کوچوك حکایه‌لر
اولاغان ایشلر	» »
قارانلق قویو	پیه‌س
دوناغا کیجه‌سی	قومدی
چیفته کرامت	قومدی
دولابدره‌لی	پیه‌س

آقشام كونشى

*
* *

اونی ایلك دفعه برحزیران کونی (سازلی‌پیکار) یولنده کوردم .
اینجه برایرماقدن کچن أسکی بر کوپرونك باشنده براختیار کویلو
ایله قونوشیوردی .

یاقاسی قاپالی خاکی جاکتی، توزلو دولاقلری ، ایری دولغونجه
وجودیله بنده اولا بر چیفتلك کهیاسی تأثیری اویاندیردی . بیاض
کونشلکی یوزینك یاریدن زیاده‌سنی قاپامشدی . یالکز اوزونجه
سیوری چکه‌سیله کولومسه‌یه‌رك قونوشان دوداقلری کورونیوردی .

یاننده دیزکینی بوینه بیراقلمش کوزل بر قولا آت واردی .
افندیسی قونوشورکن آت کوپرونك خراب آیاقلری آراسنده ،
صویك ایچندن بیتمش کبی کورونن، کناره‌کی چوروك تخته‌پارماقلغی
باشدن باشه قاپلایان بر صارماشیغك یاپراقلرینی ییوردی .

یانندن کچرکن سلام‌ویردك. ژاندرمه آرقاداشم :

— کیفلرایدر انشاالله بك، دیدی .

برآن باشنی قالدیرمشدی. بو قیافتده بر قیر آدمندن اومولمایه‌جق
قدر کوزل، اینجه چیزکیلی بر چهره، ایکی مونس سیاه کوز کوردم .

— الحمدلله چاووش ..... سن‌ده اییسك انشاالله ؟

برآز اوکمدن کیدن اختیار ژاندارمه کوپرونك اوته باشنده آتنی
دوردوردی ، نی بکله‌دی . أسکی مشین برچیزمه کبی سرت ، درین
قیریشقلرله دولو اوزون یوزنده ممنون برکولومسه‌مه واردی :

— شو آدامى كوردكمى دوقتور بك ، ديدى، هانى جناب حق كتابنده حضرت محمدك صوك پيغمبر اولديغنى يازماسايدى بن بو آدمه پيغمبر ديردم .

— ايى بر آدام اويله مى ؟

— ايى‌ده سوزمى دوقتور بك . . . جناب حق ملكلرينى بويله قصورسز ياراتمامشدر (م ... س) آداسنده اونك كبى بش كشى دها اولايدى ايشلر باشقا درلو يورورودى. . . دنيا بويله آداملرك يوزى صويى حرمتنه دورور... ذات عاليكز نظمى بكك آدينى هيچ ايشيتمدكمى؟

— خاير .

— يكى كلدكده اوندن اولاجق . . . بو آدامى آداده طانيوب سومه‌ين يوقدر . دميندن كچديكمز كاوور كوينده بر بالقجى قاريسى اونك رسمنى خريستوسك يانه آصمش ... كوزومله كوردم ... ياقينده ذات عاليكزده اوكره‌نه‌جكسك يا . . . آكلاتيلماز آدام دوقتور بك ...

چاووش‌بك فقيراولان لغت‌داغارجغى‌ايچنده‌اونى تماميله آكلاته‌جق كلمه بولامايور ، صيقينتيسندن يرلره توكورويوردى .

اون بش كون اول بلديه دوقتورلغى وظيفه‌سيله (م ... س) ه كلشدم . ايلك دفعه دوره چيقيوردم . متصرفدن كويلرى ايى بيلن بر آرقاداش ايستديكم زمان بو اختيار ژاندرمه چاووشنى ويرمش ، « حاجى اسماعيلدن ايسنى بولامازسكز . آدايى قاريش قاريش بيلير، انسانلرينى تكر تكر طانير » ديمشدى .

چاووش آلتمش بش ياشلرنده بويالى بيقلى، دينج بر آدامدى... حاجيلغى‌ده واردى . وقتيله آداده متصرفلق ايتمش بر پاشا صره أمينى اولمش، اونى معيتنده حجازه كوتورمشدى . اللى سنه‌يه ياقين برزماندن

بری خدمت ایدن بو اختیار ژاندرمه آدانك الك اهمیتلی چهره‌سی ، جانلی بر تاریخیدی . سنه‌ده بر ایکی دفعه دکیشن متصرفلردن فضله خاطری صاییلیردی. اوقوماسی‌یازماسی یوقدی. فقط چوق یاشامش، چوق کورمش خلق آداملرینه مخصوص عملی بر ذکاسی واردی . کوزل سوزه، کوزل وعدلره آلدانماز، اولاجق شیله اولمایه‌جق شیئی غایت قولای آییریردی .

او شمدی‌یه قدر کوزل ، پارلاق‌سوزك، نتیجه‌سز اصلاحات خولیالرینك نه چشیدلرینی دیکله‌مشدی . جزایر بحر سفید ولایتنك متمادی بهار کونشلری ، ایلیق ساقیز قوقولری ایچنده اویوشمش کبی کورونن بو ساکن آداسی سرایك برمنفاسی حکمنده‌یدی. کوزدن دوشن، فکرلرندن قورقولان‌مابین آداملرینی‌بورایه متصرف کوندریرلردی . اسماعیل چاووش قرق سنه‌دن زیاده بر زمان بونلره خدمت ایتمش ، هربرینك میل و مشربنه کوره خوجالردن ، درویشلردن ، حکیملردن ، منشیلردن ، شاعرلردن ، موسیقیشناسلردن مرکب مجلسلرنده ، ایچکی عالملرنده نه‌لر کوروب ایشیتمشدی . بو اوقویوب یازمایان قابا صابا آدام، بعضاً سرای‌تاریخنك خصوصیتلرندن بحث‌ایدر، نابیدن ، ندیمدن بیتلر اوقوردی .

چاووش یك آز کیمسه‌یی بکه‌نیر ، اداره ایشلرینی متمادیاً تنقید ایدردی . ظالم بر کوروشی ، زهر کبی آجی بر لسانی واردی . دوشوندیکنی بهمه‌حال‌سویله‌مك‌احتیاجنده‌یدی. فقط‌سرای آداملرندن اوکره‌ندیکی شکل‌نزاکتی‌سایه‌سنده فکرلرینی چوق کره دولاماجلی بر لسان ایله سویلر ، باشنی درده صوقمقدن قورتولوردی .

اوصباح‌قصبه‌دن آیرلدقدن صوکرا متصرفك‌حقنی تسلیم ایتمشدم. اسماعیل چاووش‌بویله تفتیش‌سیاحتلری ایچون بولونماز برآرقداشدی.

یولده راستلادیغمز هرشیٔ ایچون اوندن معلومات آلمق قابل اولویوردی. فقط سوزلری هیچ برزمان صایغیسز بر کوه‌زه‌لك حالنه كله‌یوردی. نه وقت قونوشمق، نه‌وقت سکوت ایتمك وسزی اینجه داغ یوللرینك ساقیز کولکه‌لری ایچنده کندیکزله یالکز براقمق لازم کلدیکنی حس ایدییوردی.

یری کلدکجه آدانك بویوك کوچوك بوتون مأمورلرینی، باخصوص أشرافی ظالمانه قامچیلامشدی. قیریق فنارلی تربه‌سنك باشنده بر دقیقه آتی دوردوروب « فاتحه » اوقودیغی برأولیایی بیله قاپالی برصورتده تنقید ایتدی.

بویله اولدیغی حالده نه‌دن کوپرو باشنده راست کلدیکمز کویلویه بکزه‌ین آدم ایچون بوقدر کوزل سوزلر سویلشدی ؟

— بوآدام غالبا دینی بوتون برآدام چاووش ؟ دیدم.

اختیار ژاندرمه قالین قاشلرینی قالدیروب یوزومه باقدی، بللی بلیرسز بر استخفاف ایله کولومسه‌دی:

— دینندن سکابکا نه که دوقتوربك ... اواللّه ایله کندی آراسنده بر ایش ... بنم آتی‌ده درد‌یه صوقوب آبدست آلدیرایم، بلنه کوته‌کی ووروب سجده‌یه یاتیرایم، یمنی، صوینی کسوب اوروج طوتدورایم.. انسان اولمادقدن صوکرا عبادت ایتمش نه‌یه یارارکه ؟ بش آلتی ییل أول بوراده ایلیا افندی دیه بر دوقتور واردی ... طوپراغی قدر یاشایاسین، کاوورمیدی چیفیتمیدی بن‌ده بیلمم أما نیجه مسلمانلردن أییدی... باشی دارده قالانه مدد ایدردی... حاشام حاشا بن جناب حقك یرنده اولسه‌م بوایلیا افندینك قبرینه هرکیجه نوراندیریردم.

کوله‌رك: — توبه‌دی حاجی چاووش، دیدم، کناهه کیرییورسك.

اختیار ژاندارمه شاقاایتدیکمی آکلامشدی. فقط جدیتنی هیچ

بوزمادن غریب بر کناه نظریه‌سی آکلاتمغه باشلادی . کناه عقلنك ایرمدیکی ایشه کیریشمك ، عباداللهی ضرره صوقمقدر بك ... سن ایشیکی بیلمه‌دن دوقتورلق ایدرسه‌ك کناه اولور .. احمدك محمدك ، یورکینك میشونك قویونی ، قوزوسنی چالارلرکن بن ، ژاندرمه اسماعیل ، یرمده راحت اوطورورسه‌م کناه اولور ... قویون چوبانلغی ایتمه‌سنی بیلمه‌ین آدم متصرفلق ، قاضیلق ایتمکه قالقارسه کناه اولور .

طاشك کیمه اولدیغنی آکلامش ، غیر اختیاری کولومسه‌مشدم . اوده بو یالی‌یوص بیقلرینك ایچنده کیزلنمش سیناسی بر تبسمله دوام ایتدی :

ـــ کناه دیلدن چیقماز دوقتور بك ... کناه الدن چیقار ..

اون دقیقه‌دن بری اطرافمزی ، اوستمزی صاران ، آغیر ، دورغون بر ساقیز قوقوسیله باشمه خفیف بر آفیون سرسملکی ویرن آغاجلر یولك بر دونه‌مجنده بردن بره آچیلیور . قارشیده یوکسك بر صیرت کورونویوردی .

اختیار ژاندرمه ینه حیوانی دوردوردی :

ـــ پارماغمك دوغریسنه باق دوقتور بك .. شو تپه‌نك تاآوجنده ، اوزون اوزون آغاجلر وار ... اونلر سرویدر .. نظمی بکك چیفتلکی او آغاجلرك آردنده‌در ... تاد کزه قدر ایز .

ـــ بو آدم یرلی‌می چاووش ؟

ـــ نه‌یرلی صایلیریا ... بو آیازما چفتلکی اوکا باباسندن قالدی ... رحمتلی اوتوز بش ییل اول بوراده متصرفدی ... بر مبارك آدمدی . آدایه چوق ایلکی واردر . ذات عالیکز بو نظمی بکی طانیسه‌ك چوق سوه‌جکسك بك ... ذات عالیکزك‌ده اوکا بکزر برایکی حالنی کوردم ... هله کچن کون اومشینجی‌زاده کریم بکه یاپدیغك ایشه پارماق ایصیردم ...

ذات عاليكز قوزو كبى اوصلو كورونويورسك أما قيزنجه ماشاالله باروت كيبسك .

اختيار ژاندارمه‌نك بكا بو قدر محبت وامنيت كوسترمه‌سنك، يكى طانيديغى حالده بو قدر آچيلماسنك سببنى شيمدى آكلايوردم . كلديكمك اوچونجى ياخود دردنجى كونيدى . قصبه‌ده‌كى اعدادى مكتبندن بلديه‌يه بر شكايت كلدى .. قونطوراتجى بر زماندن برى مكتبه فنا أت ويريورمش... او كونده ينه اويله ياپمش ... مكتب مديرى اختيار ، ساكن بر آدمدى . غزته‌يه صاريلى برأت پارچه‌سنى ألنده صاللايور ، تأثردن عادتا آغلايوردى : « بك افندى اولاد وطنى ألمزله اولدوره‌جكز . . . كريم بك اسمنده اشرافدن ، دها دوغروسى متغلبه‌دن برقونطوراتجيمز وار... بردرلوديش كچيره‌مه‌يورم... حريف عينى زمانده بلديه مجلسنده‌ده اعضا . ايجاب ايدن بوتون مقاماته باش ووردم . كيمسه‌دن امداد يوق ... كيمسه برشى ياپامايور » .

ذاتاً دها ايلك كلديكم كون بو يادكارك باشقه بر وقعه‌سنى خبر آلمشدم . سز مستريح اولوك ... أتلرى بكا كوندريك ، ديدم وبش دقيقه صوكرا بلديه دائره‌سنك اوكنده محله كوپكلرينه كوزل برضيافت ويردم . كوپكلرله برابر اهالى‌ده سوقاغه طوپلانمشدى . فقير بر قوجا قارى قالديريمك اوستنده چيرپينوب باغريور: « افندى‌اوغللرم الله پيغمبر رضاسى ايچون بكاده بر پارچه ويرك ... قوقمش أت بكا دوقونمازه بن بيللانمش قوربان أتى يمكه آليشقم» ديه يالواريوردى. بلديه‌نك اوكى نشئه‌لى بر بايرام يرينه دونمشدى .

ياريم ساعت‌صوكرا مشينجى زاده كريم بك دائره‌ده‌كى كوچوك اودامى مبارك‌وجوديله شرفله‌نديريوردى. اوبر نوع دره‌بكى ايدى . حكومت مأمورلرينه اوشاق كبى معامله ايتمكه آليشمشدى . سرت

بر روز كار ضربه‌سى كبى اودا قاپيسى آچـدى ، عجائب بر وقار ايله ماصه‌مك اوكنه ديكيلدى . حرصندن طيقانمش سرت برسسله :

— افندى سن كيم اولويورسك ؟ ديه باغيردى .

اودايه كيره‌نك فرقنده دكلمش كبى، جيغارام دوداغمك اوجنده ، باشم اوكمه اكيلمش ، يازى يازمغه دوام ايديوردم .

ماصه‌نك اوجنه بر يومروق ايندى :

— افندى سكا سويله‌يورم .

باشمى قالديردم، ساكن بر حقارت، صوغوق بر استخفاف ايله يوزينه باقه‌رق :

— سن ديشارى چيق، ديدم، مشينجى زاده كريم بك افندينك بر شكايتلرى وارسه طبيعى كنديلرى سويلرلر .

بردن بره شاشيردى . سيره‌ك صـاقاللرينك هر تلى آيرى آيرى تيتره‌يور ، وجودى باشدن باشه اسپازموزه طوتولمش كبى اوينايوردى .

— سن بنم كريم بك اولديغمى بيلمه‌يورميسك ؟

بن معصوم بر صفوتله كوزلريمى آچدم، عينى صوغوق استخفاف ايله :

— سن هر حالده كريم بكك اوشاغى اولاجقسك ... افنديدن بر آدام وظيفه باشنده بر مأموره بويله معامله ايديله‌مه‌يه‌جكنى بيلير ... هايدى باقالم چك آرابا كى .. سنى افنديكه شكايت ايدوب قوغدوراجغم .

قورو اوزون يوزنده بر داملا قان قالمامشدى : « افندى . . . افندى ... افندى » ديه صيزلايور ، يومروقلرينى صـيقيور ، اوستمه هجوم ايده‌جك كبى وضعيتلر آليوردى .

ياواش ياواش آياغه قالقدم . عينى سكون ايله :

— داها نه دورويورسكيا ؟ ديدم .

یاپاجغم شیئی حاضرلامشدم . امام‌لاطه‌لری بچیمنده‌كی سیاه‌صوف جاكتنك اكسه‌سندن یاقالایاجق ، اسكی بر قویون پوسته‌كیسی كبی قاپیدن دیشاری فیرلاتاجقدم. حتی‌باشی قوریدورك طاشلرینه‌چارپماسین دیه تدبیر آلمش ، قاپونك طیشنده دوران بر مشین خدمه قولتوغنی هدف تعیین ایتمشدم . فقط مشینجی زاده شرتلكی نسبتنده‌ده قورناز، ذكی بر آدامدی . بر صرعه پریشانلغی ایچنده چیرپینمه‌سنه رغماً بر باقیشده وضعیتی كوردی ، قارشیسنده‌كی سابق اردو دوقتورینك‌شاقایه كلمه‌یه‌جكنی آكلادی. حتی‌اوغرایه‌جغی عاقبتك‌پلاننی كوزومده‌اوقومش كبی غیر اختیاری دیشاری باقدی ودیشلری آراسندن آكلاشلماز بر شیلر میریلدانه‌رق چیقوب كیتدی .

وقعه‌یی تصادفاً قاپیدن سیر ایدن اسماعیل چاووشك كوزنده بن آرتق بر قهرمان مرتبه‌سنه یوكسه‌لیوردم .

آدانك بویوك كوچوك بوتون كویلرینی دولاشدق . بو ایلك دور بش كون سوردی . یول آرقاداشم، كوپری باشنده كوردیكمز آدامدن بر چوق دفعه‌لر داها بحث ایتدی . هریرده اونك‌ایزینه، اثرینه تصادف ایدییوردق : بوراده تعمیر ایتدیردیكی بر مینی مینی مسجد، اوته‌ده فقیرطلبه‌لری ایچون هرهفته پارا ویه‌جك كوندردیكی بركوچوك كوی مكتبی... اوندن برچوق كیمسه‌لرك محبت وحرمتله بحث ایتدكلرینی ایشیتدم . بر قادین « دامادیمی قصبه‌ده كومروك قولجیسی یازدیردی . او اولماسه‌یدی قیزمله طورونلرم آچلقدن أوله‌جكدی » دییور ، اختیار بر درویش : « نور بصردن محروم اولمشدم . نظمی بك بنی ازمیره كوندردی ، عملیاتله كوزلریمی آچدیردی . بودنیایی اونك‌سایه‌سنده كورییورم » دیه اللرینی آچوب دعا ایدییوردی .

حاصلی اسماعیل چاووشك سوزلرینی برچوق كیمسه‌لرك برنقرات كبی تكرار ایتدكلرینی‌ایشیتدم : « جناب حق كتابنده‌حضرت‌محمدك صوك پیغمبر اولدیغنی سویله‌مه‌مش اولسه‌یدی اوكا پیغمبر دیردك. »

*
* *

(م... س)ده برتموز شنلكی آقشامی.. اوچ كوندن‌بری قاریسیله برابر بن‌ده مسافر اولان دوقتور ضیا ایله بلدیه باغچه‌سنك دكز اوستنده‌كی تراسه‌سنده اوطوریبورز ... كونش باتالی اپجه زمان اولمش ... اوزاقلرده انكین ایله كوك آراسنده صاری بر آیدینلق ایزندن باشقه برشی یوق ...

صباحدن بری اكله‌نن قصبه‌یه غروبه‌دوغرو یورغون برسكونت چوكمشدی . فقط شیمدی قازا كلقده یكی برحیات باشلامق اوزره.. بزدن برآز ایلرده تراسه‌نك رنكلی‌كاغد فنارلرینی یاقمقله مشغول غارصونلری ، سیر ایدن مادام ایرما ضیا یانمزه كلدی :

— یمكه داها برآز وقت وار... ریختیمك نهایتنه قادار كیدوب كله‌لمی ؟ دیدی .

بوكیجه ساده ریختیمك غازینولری ، میخانه‌لری ، قهوه‌لری دكل بوتون دكانلری دونانیور ، رنكلی شنلك فنارلری قارانلق ، ساكن دكزك كنارینی‌ـاسكی برچوره كناری كبی‌ـایشیقدن‌اویالرله‌ایشله‌یوردی. یمك وقتی اولدیغی ایچین ریختیم هنوز تنها ایدی .

یاواش یاواش یورومكه باشلادق . برروم‌ه‌ن موزیقه‌سی غازینولردن برنده انكیندن أسمكه باشلایان سرین روزكارله ، صولانمش یوللرك قوقوسیله،كاغد فنارلره بنكله‌نمش قارانلقله چوق امتزاج ایدن‌خفیف، محزون هوالر چالیوردی .

ساده قصبه‌ده دکل کویلرده‌ده بو کیجه شنلك واردی . اوزاق دکز کنارلرنده، تپه‌ده‌کی کویلرده‌ بوندا آتشلری یانمغه باشلایوردی. آرقداشمك قاریسی بکا :

— بو (م ... س) آداسی نه‌شیرین یر ، دیدی ، هیچ بر یکی مملکته بوقادار چابوق آلیشدیغمی بیلمه‌یورم ... هر کیتدیکم یری یادیرغارم... بودفعه استانبولدن سوریه‌ده‌کی یکی مأموریتمزه کیده‌جکمز زمان قوجام « ایرما یولده برهفته قدر بر یره، ردوس یاقینلرنده بر کوچوك آدایه مسافر اولاجغز ... اوراده سنه‌لردن بری کورمدیکم بر اقربام و مکتب آرقاداشم وار » دیدیکی زمان اعتراض ایتمه‌دم . فقط عادتا جانم صیقیلمشـدی . فقط بوراسنی بردن بره سودم ... انسانلر کبی یرلری‌ده نیچون سودیکمز آکلاشیلامایور .

ضیا جواب ویردی: — غایت قولای ایرما ... بو (م...س) آداسی غرب مملکتلرینه چوق بکزییور... انسان صانیور که آچیق دکیز کوچوك آداي ایتالیا طرفلرنده بریردن قوپارمش، آغیر آغیر یوزدیره یوزدیره بورایه کتیروب براقمش ...

بن شاقا ایتدم : ـ اویله‌در... یالکز ریختیم ایچون باشقه برشی یاپدیلر... ازمیر ریختیمنك برپارچه‌سنی کتیروب طاقدیلر... ریختیممز اونك بر میناتورینه بکزه‌مه‌یورمی ؟

— کوزل بولدیکز ... ازمیره چوق بکزه‌یور... سز بوراده اوزون مدت قالمق فکرنده‌میسیکز کمال بك ؟

— برقاچ سنه ایلیشمزلرسه ممنون اولاجغم... هرحالده شمدیلك چوق سوییورم ... ساکن بریر... هواسی کوزل ، کونشی کوزل، انسانلری ضررسز ...

— فقط دکزلرك اورتاسنده برپارچه‌غیب اولمشه بکزه‌میورمی؟

— ظن ایدییورمكه بو (م... س) آداسی سعادتنی قسماً ده یول اوغراغی بر یر اولماماسنه مدیون... بوراده احتراصك هیچ برنوعنه تصادف ایدلمز.. داغلرده چیفتجیلك، چوباناق ایدن مسلمانلرایله ساحلده بالیقجیلق ایدن خریستیانلرك قارده‌ش كبی كچیندكارینی ایشیدییورم... اهالی آزفقط قولای قازانیور، فضله‌سنی ایسته‌مك احتیاجنی دویمایور. ذاتاً بوراده مهم تجارت وصناعت ایشلری یاپمق ایچون مادی امكانده یوق . . . بویوك احتراصك ، بویوك أملرك صارصینتیسنی بیلمه‌ین بو خلق برآزده صاف و چوجوق قالمش .. خرافه و افسانه‌نك بو آداده بویوك موقعی وار . . . چوجوقلر اختیارلره ، اختیارلر چوجوقلره آزچوق بكزر ... ارككلرك سوقاقلرده، باغچه آرالرنده بربرلرینی كوچوك پارمقلرندن طوته‌رق آغیر آغیر ، صاللانه یورودكلرینی كوردكجه ظن ایدرسیكزكه معین بر یردن كله‌یورلر ، برمعین یره كیتمه‌یورلر ؛ باشی بوش ومعناسز دولاشیورلر ... عادی كونلرده سزه اویله كلیركه بونلر حیاته كوسمش بزكین انسانلردر . فقط دوكونلرده ، بایراملرده ، شنلكلرده چوجوق كبی بوتون روحلریله اكلندكلرینی كورور و مستریح اولورسكز . . . قصبه‌یی كوردیكز. حالنه كوره هرشیئی تمام، شیرین ، مدنی بریر ... ریختیم ایچون سویله‌دیكمی قصبه ایچونده تكرار ایده‌جكم ، عادتا برازمیر میناتوری .. بو كیجه متصرفك بلدیه صالوننده ویره‌جكی ضیافتده بولوناجغز... بویوك مأمورلردن، مسلمان وخریستیان یرلی اشرافدن، اجنبی قونسلوسخانه‌لری اركانندن مركب اولدقجه تمیز برجمعیت بولاجقسكز... یارینندن اعتباراً سزی برآز كویلرده كزدیره‌جكم... هیچ اومولمایاجق یرلرده اسكی كوپرولره، چشمه‌لره، نمازكاهلره، مسجد ، تكیه وآیازمه‌لره تصادف ایده‌جكسكز .

قرق اللى آدیم ایلریمزده اوزونجه بویلو ، سیاه البیسه‌لى بر آدم یورییوردى . بر كوشه باشنى دونركن بر آن دوردى ، جیغاره‌سنى یاقدى . كبریتك آله‌وینى روزكاره قارشى محافظه ایتمك ایچون بر آز یانه دونمشدى . آیازه‌ه چفتلكى صاحبى نظمى بكى طانیدم .

آرقاداشلریمه : ــ كاشكه بر آز حیزلى یورروسه‌یدك ، دیدم ، سزه آدانك الك شایان دقت بر چهره‌سنى كوستره‌جكدم .. اویله بر آدم كه ، مادام ایرما ، اكر فرانسه كزده یاشامش اولسه أولدكدن صوكره « قانونیزه » ایدرلر ، اولیا مرتبه‌سنه چیقاروب رسمى اوكنده موم یاقارلردى .. (م ... س) آداسى اونى بر پیغمبر كبى طانیر وسوه‌ر .

نظمى بك كیردیكى دار بر سوقاغك قارانلغى ایچنده یاواش یاواش غیب اولمق اوزره‌یدى . كنج قادین بردن بره سوقاغه صاپدى .

خفیف بر قهقهه‌یله كوله‌رك : ــ بو پیغمبرى تعقیب ایده‌جكز و مطلقا كوره‌جكز ، دیدى ، بكا پك فضله بر مراق ویردیكز .

ضیا : ــ ایرما چوجوقلق ایتمه ، دیه داریلیوردى .

او كولمكده دوام ایده‌رك : ــ زواللى ضیاجغم ... كوشه‌یى دونن شخص برأولیا اولمایوب ظریف بر قادین كولكه‌سى اولسه‌یدى بویله سویله‌میه‌جكدك ، دیدى .

چاره‌سز كنج قادینى تعقیب ایتدك . نظمى بكه اعدادى مكتبنك اوكنده یتشیوردق . بنانك طاش جبهه‌سنى باشدن باشه دوناتان فنارلر سایه‌سنده یوزینى كوره بیلدك . او بزم باقدیغمزك فرقنده اولمادن آغیر یولنه دوام ایدیوردى .

ایرمانك حیرتله كرى دونديكنى ، درت بش آدیم كریدن كلن قوجاسنى قولندن یاقالادیغنى كوردم :

ــ ضیا باق ... دقت ایت ... نه ایناننیلماز بكزه‌یش ...

ضیاده اونك کبی شاشیردی .

— أوت أوت .. « پره‌نس دوبوسفور » .. فقط امکانی یوق...
بوراده ، بو وضعیتده اوکا تصادف ایتمك ...

هم یورویورلر ، هم قیصیق ، خلجانلی بر سسله : « اودر ، دکلدر »
دییه مناقشاته دوام ایدییورلردی .

— بن سنك یرکده اولسه‌م قونوشوردم ضیا !

— بنی نه کولونج موقعه صوقمق ایسته‌یورسك .

بن مداخله ایتدم: — « پرنس دوبوسفور » دیدیککز کیم؟

کنج قادین جواب ویردی :

— ضیا ایله ایلك أوله‌ندیکمز سنه پارسده طانیدیغمز بر چاپقین
تورك ضابطی .. ضیا « مونپه‌لیه » ده چالیشیوردی . او استانبولدن
« سن سیر » ده اکمال تحصیله کلمش کنج براركان حرب یوزباشیسیدی...
سرکذشتجولغی ، نشئه‌سی ، یارامازلغی ، مسرفلکی ایله شهرت قازانمشدی...
اونی « پرنس دوبوسفور » دییه طانیرلردی .

— هر حالده بو شایان حیرت بر مشابهت اولاجق ، دیدم ، بو
نظمی بك اسمنده بر یرلیدر ...

کنج قادین خفیف بر فریاد قوپاردی :

— نظمی‌می ؟ دیدیکز ، او حالده شبهه یوق ...

بزی دیکله‌مه‌دن خیزلی یورودی . او وقت نظمی بك
تعقیب ایدلدیکنی آکلادی ، باشنی چویردی . قارشی‌یه
کلدیلر . ایشیده‌مدیکمز قیصه بر قونوشمه‌دن صوکرا هیجان ایله
بربرلرینك ألنی صیقدقلرینی کوردك . ضیاده بنی براقه‌رق قوشمشدی .
سوقاغك اورته‌سنده قوجاقلاشوب اوپوشدیلر . بن مخصوص کری
قالمشدم . قرق اللی آدیم فاصله ایله حکومت قوناغنه کیدن جاده‌یی

تعقيبه باشلادق . بر زمان صوكره بنی اونوتدقلرينك فرقنده اولديلر و بكلديلر . مادام ايرما فرانسزجه اولەرق بزی بربريمزه تقديم ايتدی :
— كمال بك ... قوجامك اسكی بر آرقاداشی ... نظمی بك . اصل مشهور اسميله بو سفور پرنسی...
نظمی بك محجوب بر تبسمله يالواراق: — رجا ايدرم مادام ، ديدی فقط كنج قادين اونی تعذيب ايتمكدن خوشلانير كبی قهقهه يله كولەرك دوام ايديبوردی :
— آه بوبكی پيغمبره (م ... س) آداسی سماسندن رسالت فرمانی اينمەدن أول پارسده نەاوصلو بر عبادت و اعتكاف مدتی كچيرديكنی بيلسه كز ...
كنج قادين اونك ايچون اينانيلماياجق شيلر سويلەيور، اوبرچوجوق كبی اوتانمغه ، يالوارمغه دوام ايدرك :
— رجا ايدرم مادام ، ديبوردی ، بو قدر ظالم اولمايكز ... « أولولری خيرله ياد ايديكز »... بوسفور پرنسی چوقدن أولدی ... قارشيكزده كی آدم اونی اوتانمادن ، آجيمادن خاطرلايامايان عادی بر طوپراق آدمندن باشقه بر شی دكلدر .
بونی بر لطيفه كبی كولەرك سويلەمشدی . فقط سسنده ، حالنده بر آجيلق حس ايدر كبی اولدم .
— بو تبدلك سببی نه ؟
او قاچامقلی بر جواب ويرمك ايستدی :
— اويله لازم كلدی ... هم اوزون ، هم سزی هيچ علاقه دار ايتمەيەجك سببلر .
ايرما ، درين درين دوشونمكه باشلامشدی : ـ سزی چوق

ایی طانیورم نظمی بك ... بوقدر بویوك بر تبدل ایچو مطلقاً بك بویوك بر سبب لازم .. صاقین بو بر عشق امیدسزلکی اولماسین ...

کنج قادین اونك اعتراضنه میدان براقمامق ایچون سرعتله سوزه دوام ایدییوردی : ــ انکار ایتمه‌ییکز ... نافله ... ذاتاً سزك نوعکزدن بوتون انسانلرك عاقبتی بویله‌در ... عشق ایله ضررسز بر اویونجاق کبی اویناپانلر بر کون مطلق بویله یارانیولارلر .

نظمی بك بو دفعه کولویوردی : ــ بر عشق أمیدسزلکی یوزندن فرار ..! یالکز بر آدایه چکیلمك ..! مناستر حیاتی یاشامق ..: عزیز مادام ! بونلرك یالکز رومانه‌سك عشق ماصاللرینه مخصوص کولونج ایجادلر اولدیغنی آکلایه‌جق یاشه کلدك ... حقیقت بوس بوتون باشقه مادام ... بنی عسکرلکدن آیرلمغه ، بوراده یاشامغه سوق ایدن سببلر بعض اقتصادی مجبوریتلردر ... عائله‌مك طوپراقلری باقیمسز قالمشدی ... أیی بر عائله باباسی اولمق لازم کلیوردی . حقیقت بوندن عبارت ...

ایرما تورکجه‌یی پك ایی بیلدیکی حالده نه‌دنسه نظمی بك ایله فرانسزجه قونوشویوردی . او ، اولا اوزون زمان قونوشولمامش لسانلره مخصوص بر آغیرلقله ، ترددله سوزه باشلامشدی . فقط سویلدکجه آچیلیور ، سوزلرینه طاتلی بر سلاست کلیوردی .

بو آقشام کیشی‌ده باشقه‌درلویدی . بر آز صوکره اونك ده متصرف طرفندن ویریلن ضیافته دعوتلی اولدیغنی اوکره‌ندم :

ــ قالابالیق جمعیتلری سوه‌یورم ، دییوردی ، فقط بعض بویله مجبوریتلر اولویورکه قاچینمق قابل دکل ...

بر آز صوکره حکومت قوناغنده برلشمك اوزره آیرلدق . نظمی بك ضیا ایله زوجه‌سنی چیفتلکنه دعوت ایتدی . ایکی کون

صوکرا اونلری آلمغه کله‌جکنی سویلدی . صوکره تکرار بنم ألمی صیقه‌رق محجوب بر ترددله :

— یکی طانیشدیغمز ایچون پك جسارت ایده‌مه‌یورم بك افندی فقط سزده کوچوك کوکللیلك ایدوب بزمله کلیرسه‌کز منتدار اولورم .

* * *

او کیجه متصرفك ضیافتده ینه بو نظمی بك ایچون غریب بر محاوره دیکله‌دم . آدابی تفتیشه کلمش کنج بر ارکان حرب میرآلایله بر طوپجی بیکباشیسی شویله قونوشیورلردی :

بیکباشی — سزی تأمین ایدرم که بو آدم اردو ایچون بر لکه ایدی. اونی شامده طانیمشدم . دنیاده بوندن دها کستاخ ، سفیه ، سرسری بر انسانه تصادف ایتمدم ... بر کیجه کندی کبی ایپدن قازیقدن قورتولمش بر مخلوق ایله‌شامك الك معتنا برچالغیلی غازینوسنی باصدی ، یوزلرجه انسانك ایچنده صحنه‌دن اوچ قانطوجی قیزی آلوب کوتوردی... وقعه اثناسنده کیمسه آغزینی آچمغه جسارت ایده‌مه‌مشدی. فقط اونلر قاپیدن چیقار چیقماز بر کورولتودر قوپدی . اهالی : « حکومت یوق‌می ؟ قانون یوق‌می ؟ » دیه چیر چیر چیغیریوردی. فقط آره‌دن بش دقیقه کچدی‌کچمدی دها وقعه‌محلنه پولیسلر، انضباط مأمورلری یتیشمه‌دن شانتوزلری تکرار صحنه‌یه کتیره‌رك کستاح بر طورله « خانملر ، افندیلر ! حضوریکزی اخلال ایتدیکمز ایچون عفویکزی تمنی ایدرز ... بوصنعتکارلری‌قاچیریرسکز قاچیرامازسکز دیه آرقاداشلرله بربحثه کیریشمشدك ، مقصد لطیفه‌دن عبارتدی » دیدی . قیلیجنی شاقیرداته‌رق صحنه‌دن آتلادی ، دوغرو انضباط قاراقولنه کیدوب کندینی تسلیم ایتدی . بو رزالتی یاپان باشقه‌سی

اولسه قورشونه دیزمه‌سه‌لر بیله هیچ اولمازسه فورمالرینی سو کوب سوقاغه آتارلردی . فقط او دائمابر یولنی بولوب باشنی قورتاریوردی. نته‌کیم او زمانده اویله اولدی . قدسه‌می بیلمم نره‌یه کوندرمکله اکتفا ایتدیلر .

میرآلای — بو ذاتك شخصنی ، حیاتنی پك ایی بیلمه‌یورم ... دوقوز اون سنه اول اونی امثالسز بر قهرمان اوله‌رق طانیدم ... مملکت ایچون ، اردو ایچون اك بویوك فدا کارلقلره قاتلاندی ، آیلرجه هر کون ، هر دقیقه أولومله یوزیوزه یاشادی ... بو قابلیتده بر انسانك ...

سوزك اوته طرفنی ایشیده‌مدم . چونکه ژاندرمه اسماعیل چاووش یاواشجه یانمه کلدی :

— صاری مسجد محله‌سنده بر قضا اولمش ... دونانما فشنکلری آتش آلمش ... برقاچ یارالی وارمش ... هایدی بکم کیدیورز ، دیدی .

برنجی قسم

۱

آقشامله برابر یاغموردە آرتمشدی. یورغون حیوانلرینی بریوقوش باشنده دوردوره‌رق آرابانك فنارینی یاقان آراباجی صیرتندن مشین یاغمورلغنی چیقاردی :

— بك‌سن اوشویه‌جکسك ، دیدی ، شونی صیرتکه آلیور... اسکیلکه باقه تمیزدر ...

— سن قساوت چكمه آرقاداش ... یاغمورلغكی كی ... بن ارضرومدن یكی كلدم... بویله هوا اورالرده یاز اورتاسنده بیله زور بولونور .

فقط آراباجی سوز آ كلامایوردی . مشین پردەلری اولسون ایندیرمەدن بنی راحت براقمادی. كنیش، یایلی آرابانك بر كوشەسنده همان تمامیله قارا كلقده قالدم .

آرابا آغیر آغیر یوقوشی چیقمغه باشلامشدی. باشمی بر كوشەیه دایادم . آرا صیرا پردەلردن برینی آرالایور ، باشقه مملكتلردەكی یاز قدر كوزل برصوك بهارده بیراقدیغم یوبرلری قارا كلق یاغمورك آراسنده بر بر طانیمغه ، خاطرلامغه چالیشیوردم.

(م ...س) آداسنده ایلك مأموریتم درت بوچوق آی سورمشدی. كونك برنده ارضروم ولایتنه صحیه مفتشی تعیین ایدیلدیكمه دائر بر تلغراف آلیوردم. چوق جانم صیقیلمشدی. فقطاردو دوقتورلغمدن قالمه بر اویصاللقله درحال امره اطاعت ایتمش ، قصبەنك نهایتندەكی كوچوك باغیمی براقوب یوله چیقمشدم .

ایكی بوچوق سنه شرق ولایتلرنده قارلر ، سیسلر ایچنده دولا - شیركن اكثریا (م ...س) آداسنی دوشونوردم. اونك صولروطوپراقلر اوستنده ، هوانك بوشلغی ایچنده بلور آراسندن كچن ایشیقلر كبی - پیریلدایور ، تیترەیور كورونن كونشلرینی ، ایلیق بر ساقز قوقوسیله سرخوش ایدن روزكارینی خاطرلامق اك بویوك بر ذوقدی .

ایكی بوچوق سنه صوكرا ینه هیچ بكلەمدیكم برزمانده برتلغراف كلیور ، بحر سفید آدالری صحیه مفتشلكنه نقل ایدلدیكمی مژدەله - یوردی .

بر تفتیش دورندن یورغون ، مجالسز بر حالده مركزه دوندیكم

زمان أله ویریلن بوتلغراف بکا ینه ایلك اولا (م...س)ی خاطرلاتدی:
« اوراسنی کندیمه مرکز یاپمق ممکن دکل. فقط ردوسده ایشه باشلار
باشلاماز ایلك کیده‌جکم یر اوراسی اولاجق» دیدم. نته کیم دیدیکمی ده
یاپدم . فقط ...

طانیدقلریمز ، سودکلریمز واردرکه آیری بولوندیغمز زمانلرده
صیق صیق دوشونورز؛ افتراقك سوکیمزی بویوتدیکنی دویارز. ایلك
کوروشه‌جکمز کون ایچون نادیده تحسسلر خیال ایده‌رز . فقط
وقتا که قاووشمه زمانی کلیر. اونلر یابانجی برطور ایله، لاقید برباقیشله
بزی قارشیلارلر . آکلارسکز که سزی اونلره یاقینلاشدیران فرقت
اونلری سزدن اوزاقلاشدیرمشدر. شیمدی آیری بولوندیغکز زمانلردن
چوق دها بربریکزه اوزاقسکز . ایشته بنی سیسلی، یاغمورلی، صوغوق
وچاتقین برچهره ایله قارشیلایان (م ... س) بن بوکا بکزه‌ر برتأثیر
اویاندیردی . یوره‌کمده خیال انکسارلرینك اویری وسبی بللی اولان
آغریلرندن، آجیلرندن هیچ برینه بکزه‌مه‌ین دوکومی واردی. وفاسز
دوستلرك یوزی کبی (م ...س)ه دقتله ، محبتله باقمق ایچون کله‌یوردی.

آرابانك موشامبا اورتولرنده یاغمورك چیقاردیغی سسلری دیکله‌یه‌رك
بر خیلی کیتدك . فقط بردنبره خفیف برصارصینتی اولدی ، حیوانلر
بر شیدن اورکمش کبی بر ایکی آدیم کریله‌یه‌رك دوردی . باشمی
اوزاتوب باقدم ، نمازکاهه کلشدك. سدك یانده‌کی خراب برچشمه‌نك
سپری آلتنده یاغموردن کیزلنمش بر کولکه دوریپوردی . آرابا
فنارینك خفیف ایشغنده طانیدم. آیازمه‌چیفتلکی صاحبی نظمی بکدی .
کندیمی آرابادن آتوب قوشدم . او بنی بکله‌یورمش کبی قوللرینی
آچدی. قالبوردن دوکولور کبی آقان یاغموره اهمیت ویرمه‌یه‌رك اوزون
اوزون صارماشدق .

— بنى اونوتماديغكزه تشكر ايدرم ، ديدى .

— اونوتمادم ... اثباتىده شوكه واپور دون آقشام كيجه ياريسندن صوكرا بزى (م ... س) ه كتيردى ... بو كون رسمى ايشلرمله مشغول اولمادن چيفتلكزه كيتدم ... سزى بولامادم .. عائله كزك استانبوله كيتديكنى ، سزك ايكى كوندن برى قصبه‌ده اولديغكزى سويله‌ديلر .

— بن‌ده سزك كلديككزى دويدم .. بو صباح اوتلده آرادم ... بولامادم .

— اوتلده دكلم ... خوش بر تصادف اثرى‌اولارق اسكى أويمى بوش بولدم . شيمدى زهرا نينه‌يه مسافرم ...

(م ...س)ه ايلك كليشده بو نظمى بك ايچون ايشيتديكم شيلر بنده اوكا قارشى درين بر مراق و علاقه اويانديرمشدى. ضيا ايله قاريسنى چيفتلكه دعوت ايتديكى كون مهم بر ايشمى بيراقمش اونلرك پشنه طاقيلمشدم. او كوندن اعتباراً آرامزده كوزل، قوتلى‌بردوستلق باشلامشدى. بن هرفرصتده چيفتلكه كيدييور ، اوهر شهره ايتيشنده بنم يول اوستنده‌كى كوچوك‌باغيمه‌مطلقا اوغرايوردى . مزاجلريمزده بربرينه اويمشدى .

(م ...س) ى ترك ايتديكم كون ايكى آرقاداش كبى بربريمزدن آيرلمشدق. واپورده صوك دفعه قوجاقلاشيركن غيراختيارى كوزلريمز ياشارمشدى . كوكرته‌نك كنارلغنه ديرسكلريمى داياياه‌رق اونك صاندالله اوزاقلاشديغنى كورديكم زمان حيرتله كندى كنديمه بر شى صوردم :

— بو آدمله ايكى قاردش كبى آ كلاشوب سويشيوردق . بن اوكا پارچه پارچه بوتون حياتمى سويلديكمى خاطرلايورم... حالبوكه

بن اونك حیاتی، خصوصیتی حقنده هیچ شی بیلمه‌یورم.. بن كه صرف برمعمانك حلی ایچون، بر برینی طوتمایان بعض سوزلرك حقیقتنی آكلامق ایچون اونكله دوست اولمق ایسته‌مشدم . ناصل اولدی ، نه یاپدیده بكا هیچ بر شی سویله‌مه‌دی؟ دنیایه صرف باشقه‌لرینه آجیمق وایلك ایتمك ایچون كلمش كبی كورونن بو آدم بكا متمادیاً یابانجیلردن بحث ایتدی . كندینی اونوتدوزدی .»

* * *

قونوشمق ایچون چشمه‌نك سپری آلتنه صیغنمشدق . أللرمده طوتدیغم آووجلرینك یاندیغنی حس ایدییوردم . وجودی ایصلاق ألبیسه‌لری ایچنده تیتره‌یور كبیدی . قونوشورکن دقت ایتدم . یوزی سوزولوب صارارمشدی . بویومش كبی كورونن كوزلرنده بر حما یانیقلغی واردی .

— نه اولدیكز ؟ دیدم ، سزه نه‌یه بو ساعتده بوراده ، بوحالده تصادف ایدییورم ؟

— چیفتلكه دونمك ایسته‌یوردم ... بردن بره یاغمورباصدیردی.

— آراباسز چیفتلكه دونمك ! یاغمور كوندوزدن یاغیوردی !..

— پك اوقدر دكیلدی .. كسیلمك احتمالی‌ده واردی ... آرابا ایچون خبرده كوندرمشدم .

سوأللریمه جانی صیقلدیغنی ، بهانه آرامق ایچون اوزولدیكنی ، عصبیله‌شدیكنی كوریوردم . حركتلرنده ضبط ایتمكه چالیشدیغی اختلاجلر ، كوزلرینك، دوداقلرینك كنارنده‌كی چیزكیلرده مضطرب تقلصلر واردی . بر آز اول بویوك برسونجله قوللریمه آتیلدیغی حالده شیمدی بندن چكینیور كبیدی .

فوق‌العاده برووقعه قارشیسنده بولوندیغمی آكلادم. لاقیدوسا كن برطور آله‌رق :

— تصادفمز چوق ایی اولدی ، دیدم ، سزی چفتلككزه براقیرم ...

جوابنی بكله‌مه‌دن آراباجی‌یه سسلندم :

— آرقاداش ، آرابایی چویر !

فقط او اعتراض ایتدی . بهانه بولامایور : — رجا ایدرم سز راحتسز اولمایك ، دییوردی .

قوتلی براراده‌نك تلقینی آلتنه آلینماسی لازم برخسته قارشیسنده بولوندیغمی آكلامشدم . ساكن برعزم ایله كوله‌رك :

— دیدم‌یا سزه تصادفم اصابت‌اولدی... آرابایه‌بویورك... سزی چفتلككزه قدر كوتورورم . دیدم .

او خرچین برطور ایله رد ایتدی :

— اولاماز.. سزراحتسزاولورسیكز.. آرابانك كله‌سی‌احتمالی‌ده موجود ...

قارانلقدن ، یاغموردن امداد بكلر كبی شاشقین شاشقین اطرافنه باقینیوردی . بن شاقه ایدر كبی كولومسه‌یه‌رك :

— سزك بوایصلاق البیسه‌لرله بوراده براقیلماكزده محذور فنی وار، دیدم . صحیه مفتشی ایجاب ایدرسه وظیفه‌سنی زورله‌ده ایفا ایدر. هم بوكیجه بن‌ده چفتلككزه مسافراولمق ایسته‌یورم .. اسكی كونلری خاطرلارز.

ألمدن قورتولامایاجغنی آكلامشدی . ایسته‌مدیكی برشیئی یاپمغه اجبار ایدیلن بر مكتب چوجوغی كبی چاتقین بر چهره ایله آرابه‌یه بیندی . بركوشه‌یه بوزولدی . بن‌ده یاننه اوطوردم .

آرابه تکراریوقوشی اینمکه باشلامشدی. ایکیمزده صوصیوردق. بوزولدیکی کوشه‌ده تیتره‌دیکنی حس ایده‌رك پالطومی ویرمك ایستدم:

— سزك الیسه‌لریکز ایصلاق . صوغوق آلاجقسکز ...

جواب ویرمه‌یور، الیله رد ایدییوردی . فقط اصرارمه مقاومت ایده‌مدی. چاره‌سز پالطومه بوروندی. یوزینی یاری‌یاری‌یه صاقلادی. سویلتمکه چالیشمق، اونك ایچون بیهوده بر عذاب اوله‌جغنی بیلیوردم . اوچ بش دقیقه بویله کیتدکدن صوکرا سیلکیندی :

— کمال بك بن بو کیجه چفتلکه دونمك ایسته‌مه‌یورم ، دیدی .

سسنده قورقدیغی بر یره زورله کوتورولن بر چوجوغك شکایتی ویالواریشی واردی . حیرتله یوزینه باقیوردم . بووقور ومتین ارککه نه اولمشدی ؟ بندن نیچون بوقدر چکینیوردی ؟

سکوتم اونك عصبیت و هیجانی آرتدیردی . آغلامامق ایچون قیصیلیور حسنی ویرن برسسله کسیك کسیك دوام ایتدی :

— بو کیجه چفتلکه دونمکدن قورقویورم ... ذاتاً کیمسه‌لر یوق... چیفتلك بوم‌بوش... عائله‌م ایکی کون اول استانبوله کیتدی... باغچه بوش.. أوبوش .. پانجورلر یاغموره قارشی قاپالی... کتبخانه‌نك قیریق کینکی چارپیور ... یالکزلق .. یالکزلق .. بویالکزلغی آکلامازسکز ...

سوزلری بر صایقلاما حالنی آلیور ، کوز قاپاقلری تیتره‌یه‌رك قاپانیوردی . بن ینه ساکن برسسله آرابه‌جی‌یه امر ویردم :

— بویاغمورده چیفتلکه کیدوب کلمك اوزون اولور، بك بو کیجه بنده مسافر قالاجق ، دیدم .

*
* *

آرابه کیتدکجه آرتان یاغمور وقارانلغك ایچنده قصبه‌یه دوغرو

یورویوردی . او تكرار كوشه‌سنه بوزولمشدی . قونوشمایوردق . بن اونك آكلاتیلماز بر حزن ایله یالكزلقدن شكایت ایدن سسنی حالا دویار كبی اوله‌رق صوصویوردم . او تا یاقیننده بردوست قلبی حس ایتمكده برآز سكون وتسلی بولمش كبی باشنی آرابانك كنارینه براقیور ، یورغون یورغون كوزلرینی قاپایوردی .

— ٢ —

وقتیله غلطه‌سرایده اختیار برمعلممز واردی . فكرلری كیمسه‌یه بكزه‌مدیكی ایچون دلی دیرلردی . فقط چوق آكلاییشلی ، چوق اینجه كوروشلی برآدامدی .

بر كون مكتبه تعیین ایدیلن برمدیر ایله بو معلم آراسنده شویله برمحاوره كچمش :

مدیر — صنفكزك اك چالیشقان طلبه‌سنی اوكره‌نمك ایسترم .

معلم — ٢٤٣ نظمی .

مدیر — اك تنبل كیمدر ؟

معلم — ٢٤٣ نظمی .

مدیر — اخلاقنی اك چوق بكندیككز طلبه هانكیسیدر ؟

معلم — بن ٢٤٣ نظمی‌یی بكه‌نیورم . فقط اكثریسی ایی خویلی چوجوقلردر .

مدیر — فناسی یوقمی ؟

معلم — یوق كبی ... پاردون صنفی برباد ایدن برمفسدواردركه صلاحیتم اولسه برساعت مكتبده طوتمام .

مدیر — او كیم ؟

معلم — ٢٤٣ نظمی .

مدير حيرتله معلمك يوزينه باقش :

— ناصل اولور افندم ...؟

معلم درين برقناعتله باشنى صاللامش :

— اك مرحمتلى ايله اك مرحمتسزى ، اك ذكى ايله غبى‌يى الخ.. صورمش اولسه‌يديكز ينه عينى چوجوغى كوستره‌جكدم . ٢٤٣ نظمى ساعتى ساعتنه اويمايان بر آكلاشيلماز مخلوق ، بر تضادلر مجموعه‌سيدر . اونك بر قولنه مكتبك بوتون مكافاتلرينى يوكله‌مه‌لى ، اوته‌كى قولنده‌ چانطه‌سنى ويره‌رك مراسم مخصوصه ايله مكتبدن دفع ايتملى .

بومحاوره قولاقدن قولاغه دويولدى ، مكتبه يايلدى . هركس بونى معلمك هركون ياپديغى دليلكلردن ، تحفلقلردن برى ظن ايتدى . فقط برچوق سنه‌لر صوكرا بن اوكا حق ويردم . حقيقةً كونى كونه ، ساعتى ساعتنه اويمايان برچوجوقدم . بر كيجه بر فاره‌يى غازه بولايوب طوتوشدورور ، بيچاره‌نك جانلى برآرايجى فشنكى كبى باغچه‌نك ايچنده دونه دونه يانمسنى قهقهه‌لرله سير ايدردم. بركون بركدى ياوروسنى قورتارمق ايچون ايپه صاريلوب قويويه اينر ، جانمى تهلكه‌يه قوياردم . بعضاً برچاليشمق حماسنه طوتولوردم. كونلرجه ، هفته‌لرجه كتابلرك ايچنه كومولور ، دنيايى كورمزدم . فقط برصباح باشمده غريب بر سرسريلك روزكارى ايله اويانيردم . او وقت رجا ، تهديد ، جزا حاصلى هيچ بر شى تأثير ايتمزدى . كونلرجه آواره ، طاشقين ، چيلغين بر چوجوق اولوردم . ايشته اوزمان كيمسه بمله باشه چيقامازدى . ينه بركون ، هيچ سبب يوقكن ، بكا غريب بر اويوشوقلق عارض اولوردى . اوموزلريمه كورونمز بر يوك چوكيورمش كبى درين برياشامق بيزارلغى دويار ،

بر یاریم اویقو ایچنده اویوشـوب قالیردم . [بو برنوع روح قلنجنـه بکـزه‌ردی . ایمه ایمش بر قولی اویناتمق ناصل امکانسزسه بندن ، ایی یاخود فنا ، برحرکت چیقماسی‌ده اویله امکانسز اولوردی .

دوستلرم، سودکلرم وارمیدی ؟ بیلمه‌یورم . برچوق کیمسه‌لرله قولاجه احباب اولور ، برابر یر ، ایچر ، کولر ، اکله‌نیردم . فقط بودوستلق هیـچ برزمان معین بردرجه‌یی کچه‌مزدی . کیمسه‌یه‌دوشو-ندکلریمی ، دویدقلریمی سویله‌مزدم . روحم هرکسه قاپالی قالیردی . بویوك بروفا وشفقته احتیـاجم واردی‌ده بونی کیمسـه‌ده بولامادیغم ایچون‌می بویله یاپاردم ؟ بونی‌ده آکلایامادم . محقق اولان شـوکه چوجوقلغمی ، کنجلکمی چاره‌سز برروح یالکـزلغی ایچنده کچیردم . دائما دکیشن انسان قالابالقلری ایچنده ـ چولده غیب اولمش بر آواره یولجی کبی ـ یالکـز یاشادم . اویله ظن ایدیوردمکه یالکـز یاشادیغم کبی یالکـز أوله‌جکم . اك سودکلریم بیله بنی آکلامایاجق ... فقط اولمادی . بوکیجه افلاس ایتدم . سزی اویوتمایاجغم کمال بك . بوتون دردیمی سویله‌یه‌جکم ... بوکیجه أویمده‌کی یالکـزلقدن ناصل قورقدمسه ایچمده‌کی یالکـزلقدن‌ده اویله قورقیورم ...

*
* *

اوجاغك قارشیسنده‌کی سدیره یاری اوزانمشدی . دیزنده‌کی اینجه بطانیه‌یی،دیرسکـنك آلتنده‌کی یاصدیغی دوزه‌لتدم ، قارارمغه باشلایان اوجاغه بر قاچ قورو ساقیز دالی آتدم . یاکلش بر شی سـویله‌یه‌رك اونی اورکوتمك قورقوسـیله سسمی چیقارمایور ، فضـله حرکتدن چکینیوردم .

آرابه باغك قاپیسنه کلدیکی وقت خسـته مسـافر کندینی غیب ایتمش کیبدی . بحران صوك درجه‌یی بولمشدی . بن ایلك تدبیرلرله

مشغولکن اختیار أو صاحبم اوجاقده کوزل بر آتش یاقمشدی . خسته‌نك حرارتی قرقه یاقلاشیوردی . باشی سدیرك کنارندن آرقایه دوغرو صارقش ، کوزلری یاری آچیق‌یاتیور ، آرا صیرا درین‌درین ایچنی چکیور : « یالکزلق ... یالکزلق... » دیه صایقلایوردی .

مهم بر خسته‌لغك باشلادیغنه حکم ایدییور ، أساسلی بر معاینه ایچون صباحی بکله‌یوردم . فقط کیجه یاریسندن‌صوکره یاواش یاواش آچیلدی ، حرارت همان تماملیه دوشدی . اوکون یمك یمدیکنی، آچ اولدیغنی سویلدی . أو صاحبمله برابر آخیره ایندك ، سود صاغدق . آقشامکی بحران و پریشانلغك یرینه‌شیمدی‌حالسز بر سکون کلمشدی. فقط آرتق‌بندن‌چکینمه‌یور، محزون برصمیمیتله آغیرآغیر سویله‌یوردی:

— سزده کیمسه‌سز بر آدمسکز کمال بك ... عائله کز یوق ، چوجوغکز یوق ... هر کسله چابوجاق احباب اولدیغکز حالده غالبا دوستکزده یوق . . اویله ظن ایدییورم‌که بنی یالکز سز آکلایاجقسکز ... بو کیجه صباحه قدر قونوشه‌جغز .. بنی یالکز براقمایاجقسکز .. سزه هرشیئی اولدیغی کبی ، دویدیغم کبی ، اعتراف ایده‌جکم .

— ٣ —

آننه‌مك چوق کنج بر یاشده بردن بره تیفودن أولمه‌سی بابامی چوق صارصمشدی . اساساً خسته‌لقلی‌برآدمدی ، آرتق چالیشامادی تقاعدینی ایستدی. بو (م ... س) آداسنده متصرفلغی زماننده صاتین آلدیغی آیازمه چیفتلکنه چکیلدی . عملی برانزوا حیاتی کچیرمکه باشلادی. بنی سکز یاشمده غلطه سرایه کوندرمشدی. چاملیجه‌ده‌کی عموجه‌مه یازدیغی مکتوبی صوکره‌دن تصادفاً کوردم : « بویاشده

بر چوجوق ایچون عائله اوجاغندن اوزاقلاشمق کرچه پك آجی برشیدر ، دیوردی ، فقط بنم آیازمه چیفتلکنده‌کی اسکی بر روم مناسترندن بوزما اوم حقیقی بر مناسترکبی غم و محنت یواسی اولدی. صحتم برنده اولسه اوغلمك خاطری ایچون بر آز جانلانیردم . فقط نه چاره که خسته‌یم . اوغلوم‌نشئه وصحتی برنده برچوجوغه بکزه‌یور . بوراده‌کی حزنك و یالکزلغك اونده فنا بر تأثیر بیراقماسندن قورقویورم . بونك ایچون‌هنوز عائله‌قوجاغنه محتاج برياشده بولونماسنه رغماً اونی لیلی اوله‌رق غلطه سرای سلطانیسنه ویرمکه قرار ویردم . سن اوکا بنم یوقلغمی پك آراتمازسك . ینکه‌سي ذاتاً اونی آناسی کبی سور . أذن کونلرنده سنك اویکه کیدر کلیر ، یاز تعطیللرنده بر ایکی آی چیفتلکه آلدیریرم ، صحتم مساعده ایدرسه بر ایکی سنه‌ده بر کندم‌ده استانبوله کلیرم . »

(م ...س) آداسنه ساده برياز کیتدم . ایکنجی یازبابامك فضله‌جه خسته اولدیغی ، بنم تعطیلی عموجه‌مك یالکز سرویده‌کی کوشکنده کچیرمه‌م دها مناسب اولاجغنی سویله‌دیلر . او سنه‌نك قیشی ایچنده بابامی مهمجه بر اوپه‌راسیون ایچون استانبوله کتیردیلر . عملیات اومولان نتیجه‌یی ویرمدی . بابام کلخانه خسته‌خانه‌سنده ئولدی . عموجه‌م قارلی بر کونده بنی مکتبدن آلدی ، بابامك جنازه‌سنی ایوبه کوتوردك . حضرت خالدك تربه‌سی قاپیسنده نمازی قیلینرکن بر آز آغلادم . فقط کوچوك واپور بزی کوپری‌یه بیراقدیغی وقت تأثرم خیلی خفیفله‌مشدی . آکلاشیلان بابامی پك فضله طانیمش و سومش دکلدم .

*
* *

زواللی عموجه‌م بندن چوق چکدی . بنی کندی چوجوقلری

قدر سويبوردى . فضله اولەرق باباءە ، أولەجكى كون ، بنى آدم ايتمك ايچون هر فدا كارلغى ياپاجغنەسوز ويرمشدى . آداجغز سوزينى طوتمق ايچون بيهودە يورولوب چيرپينيوردى . بن ياراديليشدە بر چوجوق ايچون ياپيلاجق پك آز شى واردى : وقعەلر ، تصادفلر ، بوقلمون رنكلرى كبى هرساعت دكيشن هوسلرم بنى هانكى يولە سوق ايدرسە كيتمكە محكومدم . باخصوص عموجەم نە ايستديكنى ، نە ياپاجغنى بيلن متين ارادەلى ، دمير أللى انسانلردن‌دە دكلدى . عربك قاباغى كبى سادە كنديە تأثير ايدن ، كندى كوزلرينى ياشارتان مؤثر نصيحتلر ويريردى . سوزلرينك كار ايتديكنى كوردكجە بعضاً سرتلك ايتمكەدە قالقاردى . بيچارەنك ضعيف داماريني كشف ايتمشدم. آزار ايشيتديكم ، جزا كورديكم وقت يالاندن بوينمى بوكر ، درين درين ايچمى چكەرك : « حقك وار عموجە ، ديردم ، آناسز باباسز بر چوجوغە ظلم ياپمقدن قولاى بر شى اولماز » بو عادى نقرات يوزلرجە دفعە تكرار ايدلمش اولماسنە رغماً تأثيرينى غيب ايتمز ، هر دفعەسندە عموجەمى آغلاتير ، بكا بر قاچ كون ايستديكم يزيدلكى ياپمق امكانى ويريردى .

ياشم براز بويويوب صنفم يوكسەلنجە عموجەمە باشقە بر علت عارض اولمشدى . ايكيدە بردە بكا نە اولمق ايستديكمى صورار ، كويا هانكى مسلكە استعدادم اولديغنى كشفە چاليشيردى :

— سويلە باقالم نظمى ... سن نە اولاجقسك ؟

بر كون مثلا شويلە جواب ويريردم :

— كمى قبودانى .

— آمان اولادم بوتهلكەلى بر مسلكدر . رحمتلى قاردەشيم صاغ اولسەيدى قطعياً مساعدە ايتمزدى .

دكز قضالرى حقنده اوزون قونفرانسلر ... سوزلرينى تأييد ايتمك ايچون توركجه ، مجمجه بيتلر :

« دكز قادين كيدر هيچ ايناممق اولمازها »

« بدريا كر منافع بيشمارست
اكرخواهى سلامتدر كنارست »

باقاردم كه سوز فضله اوزايور، قونفرانسى قيصه كسمك ايچون فكريمى دكيشديريردم :

— حقك وار عموجه .. دكزجيلك حقيقة تهلكه‌لى برايش... سلامت كنارده‌در. بناءً عليه دكز كنارنده اولطه ايله باليق طوتارسه‌م بونده‌ده برتهلكه يوقيا ... ياخود مجمجه‌يه چاليشير ، فارسى معلمى اولور ، چوجوقلردن زواللى فارسى خواجه‌لرينك انتقامنى آليرم .

عموجه‌م بو سفر دها زياده دهشتله‌نير، كوزلرينى كوك يوزينه قالديرير، دعا ايدر كبى أللرينى آچار: «ياربم بوخفيفلك، بواذعانسزلقله بوچوجوغك استقبالى نه‌اوله‌جق؟ قپودانلقله فارسى معلملكى آره‌سنده نه‌مناسبت تصور ايديله‌بيلير ؟!!

بن آرتق خرچين برطاى كبى يرمده أشينمكه باشلاردم :

— او حالده سن هانكى مسلككى ايسترسه‌ك او اولور ...

— خاير ... خاير .. بونم كيفمه كوره دكل سنك استعداديكه كوره تعين ايده‌جك برشيدر ... رحمتلى آغابكم صاغ اولسه اوده سنى سربست براقيردى. مادامكه قپودان اولمغه‌عزم ايتدك ... اوحالده غلطه سرايدن صوكرا سنى بحريه مكتبنه ويريرز ... فقط شيمديدن بومسلك ايله علاقه‌دار اولان درسلره فضله چاليشماليسك. ..

ايرته‌سى هفته باشى كوشكه كلديكم زمان برچوق دكز خريطه‌لرى، كوچوك اويونجاق پوصله‌لرى، رصد آلتلرى حاضر بولوردم :

— شيمديدن بونلره استيناس ايتمه‌ليسك نظمى . . . كل سكا اولا دكزجيلكده چوق مهم اولان ييلديزلرى اوكره‌ته‌يم .

برتعطيل كونده، ايسته‌ديكم كبى‌يارامازلق ايده‌جكم ، اوتى اوته ، صوبى‌صويه قاتاجغم بركونده ييلديزلره عائدبرقونفرانس ديكله‌مك !...

دهشتدن كوزلرم بويور ، تويلرم ديكن ديكن اولوردى :

— نه‌مناسبت عموجه ؟ بن چامليجه‌يه كلمك ايچون كوپرودن اسكداره كچركن معدوم بولانيور... بن قپودان فلان اولاجق دكلم .

— اوحالده ؟

— اوحالده يادوقتور اولاجغم ... ياخودده اطفائيه قوماندانى ... دوشون بر كره .. آته بينوب يانغين آرابالرينك اوكنه دوشدكمى اونه كيفدر عموجه ..؟ كيجه‌نك قارانلغنده بوتون بر محله دونانما فشنكلرى كبى پارلايور ... سوقاقلرده هر كس جان جانه ، باش باشه ... طولومباجى نعره‌لرى ، چيغلقلر ، بورولر ... ألمده قامچى ، باشمده مغفر آتمك اوستنده اورادن اورايه صالديرييورم ... بربنانك اوست قاتنده ، آله‌ولر ايچنده چاتيرداياراق ييقلمغه باشلايان دامنك آلتنده خسته‌برقادين‌قالمش ياخودده بشيكده برچوجوق اونوتولمش... اونلرى قورتارمق ايچون هيچ برچاره يوق ... فقط بوچاره‌يى ايجاد ايديورم . آتمدن آتلايه‌رق مرديوه‌نلره صالديرييورم ، خسته قادينى ، اونوتولمش چوجوغى قورتاريورم . أللرم يانيور ، يوزوم ، كوزوم قان ايچنده قاليور ... هله بومنظره‌يى ، بو ذوقى بركوزيكك اوكنه كتير .

زواللى‌عموجه‌م منظره‌يى بالعكس كوزينك اوكندن قوغمق‌ايچون أللرينى‌يوزينه‌قاپايور، بينك ايچنه برشى قاچمشده چيقارمق ايسته‌يورمش كبى باشنى سيلكه‌له‌يور :

ــ چوجوق ! دنیاده سن هر ساده قضالی ، بلالی شیلردن‌می خوشلانیرسك ؟
ــ معمافیه مؤذنلکده‌ده کوزوم یوق دکل ... مناره‌یه چیقمغه چوق هوسم وار . کونده بش نوبت برمحله‌نك اك یوکسك یرینه چیقوب باغیرمق نه کوزل شی ... صوکرا انسان باشقه اکلنجه‌لرده ایجاد ایده‌بیلیر ... مثلا سوقاقدن کچن دالغین برآدامك باشنه برآووج لبلبی یاغدیریبورسك ، یاخود صاپان طاشیله قوش ووروییورسك ... آه نه کوزل ...
عموجه‌م ألنی صاللار :
ــ هایدی نظمی ... هایدی کیت اوینا اوغلم ... دها جدی شیلر قونوشولاجق یاشه کله‌مشسك ...

ــ ٤ ــ

برتعطیل صوکیدی . مکتبی بیترمه‌یه ایکی سنه قالمشدی. برآقشام جدی برطور ایله عموجه‌مك اوداسنه کیردم :
ــ وقتك وارسه‌سنکله مهم وجدی برمسئله حقنده قونوشاجغم، دیدم .
او آرتق بندن امیدینی کسمش کیبیدی. شبهه ایله کولومسه‌یه‌رك:
ــ ماشاالله اوغلوم کل اوطور باقالم ، دیدی ، بومهم و جدی مسئله هانکی دولتك پولتیقه‌سنه عائد عجبا ؟
ــ استقباله عائد اولدیغی ایچون سنکده جدی اولماکی رجا ایدرم عموجه ؟
عموجه‌م‌ماصه‌سنك‌او کنده‌مثنوی اوقویوردی. حیرتدن کوزلکنی یره‌دوشوردی، کتابنی‌قاپادی، برشی سویله‌مه‌دن یوزومه‌باقمغه‌باشلادی:

— بن قراریمی ویردم عموجه ... بوسنه آرتق غلطه سرایه کیتمه‌یورم ... دردنجی‌یی بیترن طلبه‌یی حربیه‌یه قبول ایدییورلر ... حربیه‌یه کچه‌جکم ، عسکر اولاجغم .

عموجه‌م ایشك جدیتنه حالا ایناماپوردی :

— عسکرمی اولاجقسك ؟ بوده نره‌دن چیقدی ؟ شیمدی‌یه قدر شاعرلکدن حقه‌بازلغه قدر هوس ایتمه‌دیکك هیچ بر مسلك قالمامشدی . یالکز نه‌دنسه عسکرلکی اونوتمشدك ... الحمدالله اوده تمام اولدی .

عموجه‌م بندن خفیف ، شماریق برجواب بکله‌یوردی . بن عینی آغیر جدیت وسکون ایله :

— بلکه بکا مقدر اولان مسلك بواولدیغی ایچون اك صوکه براقدم... قرارم قطعیدر عموجه... یاعسکر اولاجغم یاهیچ برشی ... بوسنه غلطه سرایه کیتمه‌یورم .

عموجه‌مك اللری تیتره‌مکه باشلامشدی :

— بردن بره نه‌دن ایجاب ایتدی ؟

— اوزون زماندن بری کندیمی یوقلایور، دوشونویور ، تردد ایدییوردم . فقط نهایت شوکا قرار ویردم که بن عسکردن باشقه هیچ برشی اولامایاجغم .. بیلمم دقت ایتدکمی ؟ بر زماندن بری بنی براوقومه مراقی صارمشدی .. اوقومق بنم ایچون بر اکلنجه‌دن دها فضله بر شی ، عادتا بر احتراص اولویوردی .. کتاب اوقومق ایچون درسلریمی و اونلردن هرحالده اهمیتلی کوردیکم اکلنجه‌لریمی اهمال ایدییوردم... حتی بن بر محرر اولمایی‌ده دوشونمشدم عموجه . فقط اوزون اوزادی‌یه کندیمی یوقلادم ... ساده دوشونمك، ساده بینمله چالیشمق بنی دویورمایه‌جق ... اوغراشمایه ، دیدیشمه‌یه ، چارپیشمایه

احتیاجم وار ... بر محاربه‌یی حتی علی‌العاده بر اشقیا ایله چارپیشمایی دوشون عموجه ... اویله صانیورم‌که انسان یاشامقده‌کی ذوقی آنجق بوتهلکه‌لی ماجرالر ایچنده دویاجق ...

بونلری سویلرکن هیجانه قاپیلیور ، بوتون وجودمده ذوقلی مفرط براورپرمه‌لرله تیتره‌یوردم . عموجه‌م بیتکین بر حالده ایدی :

— چوجوغم سن‌ینه‌خیاله‌قاپیلیورسك، دییوردی، بوسنك‌دوشو‌ندیکك‌عسکرلك‌ناپولیون‌دوری کبی‌فوق‌العاده زمانلرك عسکرلکیدر... سن‌غالبا ناپولیونه عائد یاخود او نوعدن رومانلری‌چوق اوقویورسك؟

عموجه‌مك بوکشفی بیغمبرلره یاقیشه‌جق بر کهانتدی . ناپولیون رومانلری، شوالیه‌رومانلری،بالخاصه ایمپراطورلق‌روسیه‌سنك اصیلزاده سرای ضابطلرینه عائد ماجرالردن بحث ایدن روس رومانلری بنی چیلدیرتمشدی .آتشلی پولتیقه دعوالری ، اختلال و انقلاب وقعه‌لریله قاریشیق‌برعسکرلك‌حیاتی ... قارانلق‌وکیزلی‌یرلرده کیزلی اجتماعلر... بویوك کونلرده بلکه دنیانك صوك سحرینی سیر ایتمك قناعتیله او یانیشلر ... کونلرجه‌سورن بویوك محاربه‌لر... قارانلقده، قارده، تپیده کوز کوزی کورمه‌دن بوغوشمه‌لر.. رجعتلرك،بوزغونلرك‌پریشانلغی... ظفرلرك سرخوشلغی ... کیجه یاریلری قاراکلق افقلرده یانان دشمن شهرلرینه‌درت‌نعله‌هجوملر، مظفرانه کیریشلر... عموجه‌مك‌حس‌ایتدیکی کبی‌خیالم یالکز بوخارق‌العاده ماجرالرله دولو ایدی. صوکرا بوتون بو شیلری شاعرانه قادین و عشق سرکذشتلریله سوسله‌یوردم .
عموجه‌م ینه بکا نصیحتلر ویرمکه‌باشلامشدی. فقط بن، بلکه فکریمی بوزاجق ، عزممی ضعیفلاته‌جق معقول بر شی سویلر دییه اونی دیکله‌مه‌یور ، خفیف خفیف ایصلق چالیوردم .

اون بش کون صوکرا عسکر البیسه‌سنی کیمش بولونیوردم .

— ٥ —

عموجهم او آقشام باشقه بر کهانتده بولونمش : « کوره‌جکسك که بو هوسكده چابوق کچه‌جك . یاپدیغکه پشیمان اولاجقسك . فقط نه چاره که ایش ایشدن کچمش بولوناجق » دیمشدی . بو سوز دوغرو چیقمادی . حربیه‌ده اولدقجه ایی چالیشدم و پارلاق بر ارکان حرب ضابطی اولارق مکتبی بیتیردم . یالکز عسکرلکك روحی اولان انضباط و جدیته بك آلیشامیوردم . برده صیق صیق چاپقینلق وقعه‌لرم ، سرسریلکلرم ، سفاهتلرم حتی رزالتلرم اولویوردی . بر چوق دفعه‌لر اولدقجه آغیر جزالره اوغرادم . حتی بر مکرر فرار وقعه‌سی ایچون بر دفعه‌ده مکتبدن قوغولویوردم . فقط هر زمان اولدیغی کبی بو دفعه‌ده ینه زواللی عموجهم امداده یتیشدی ، اوته‌یه بری‌یه مراجعت ایده‌رك بنی قورتاردی .

دها مکتبده ایکن فرانسه‌یه کیتمه‌یی ، « سن سیر » ده تحصیلمی اکمال ایتمه‌یی قورمشدم . عموجهم بو أمل ایچون‌ده بکا چوق یاردیم ایتدی .

یول حاضرلقلریمی بیترمك اوزره اولدیغم صرالرده بر آقشام بنی اوداسنه چاغیردی . یازیخانه‌سنك اوکنه اوطورتدی . محزون بر جدیتله :

— نظمی شیمدی‌یه قدر سنك وصیك ایدم . آرتق بو وظیفه‌م بیتیور . اراده‌که صاحب اولویورسك .. بوندن صوکرا حیاتکی بیلدیکك ، دیلدیکك کبی اداره ایده‌جکسك ... فقط نه یالان سویله‌یم بن قورقویورم ... سندن امین دکلم .. چالیشقان ، ناموسلی بر کنجسك ... فقط نه چاره که باشکدن اسن قاواق یللری هیچ دینه‌جکه بکزه‌مه‌یور .. نتیجه‌سز قالاجغنی بیلمکله برابر سکا ینه برقاچ نصیحت ویره‌جکم ... صوك اولدیغنی بیلدیکك ایچون اومارم که جدیتله بنی دیکلرسك

عموجه‌م عسكرلكك بيوك مسئوليتلرندن ، اردونك شرفنى محافظه وظيفه‌لرندن، آوروپاده‌ياپاجغم مناسبتسزلكلرك‌اردومزى لكه‌له‌يه‌جكندن بحث ايتدى. سويلديكى شيلرى بيلمديكم‌ايچون دكل‌فقط كندى‌ديديكى كبى نصيحتلر صوك اولديغى ايچون جديتله، حتى بيلمم نيچون؟ بر آزده حزنله‌ديكله‌دم .

عموجه‌م قونفرانسنى بيتيردكدن صوكرا يازيخانه‌سنك چكمجه‌لرينى آچدى ، طومار كاغدلر چيقاردى . اليله اشارت ايده‌رك :

ــ شو لامبانى ياقده يانمه كل نظمى ، ديدى، بر قاچ ساعتلك بر ايشمز وار ... سكا حساب ويره‌جكم... بيليورسك كه بابا كدن يالكز او (م ...س) آراسنده‌كى آيازما چفتلكى قاليوردى ... حتى بر آز بورجى واردى ... فقط او وقت ايشلر ايى كيتديكى ايچون چفتلكك فضله وارداتيله او بورجلرى بر ايكى‌سنه‌ايچنده قاپاتدم ... رحمتلى آننه كدن قالان پارايه كلنجه، اونى ناصل اداره ايتديكمى، شيمدى سكا نه‌قالديغنى مفرداتيله كوستره‌جكم ...

خفيفجه‌تيتره‌ين‌اليله كوزلكنى‌دوزلته‌رك‌طومارلردن برينى آچيوردى. ياواشجه بو الى‌طوتوب‌حرمتله اوپدم, تكرار كاغدلرى قاريشديرماماسى ايچون آووجمك ايچنده آليقويه‌رق :

ــ وصيلكك بيتمه‌يور عموجه، ديدم،اكر بكا دوروتسليم معامله‌سى ياپارسه‌ك بوش كاغدينى آلمش بجريكسز و كيمسه‌سز بر قادينجغز كبى شاشيروب قالاجغم. بكا قارشى وظيفه‌ك بيتمدى ... آرتق‌اوصلانمغه عزم ايتمش اولمقله برابر ، كندى تعبيرك‌اوزره،باشمده‌كى‌قاواق يلى فورطنه‌سنك هنوزكچمديكنى، كچه‌جكه بكزه‌مديكنى اعتراف ايده‌جكم . اييسى مى سن ينه نم وصيم قاليرسك ... آيازمه چفتلكى كبى پارامى اداره ايدرسك اولمازمى ؟

عموجەم حیران یوزومە باقیوردی ، کولومسـەیەرك ، چکەسنی اوقشایەرق دوام ایتدم :

— یالکـز وضـعیتك جدیتنە نظراً ، حدم اولمایەرق ، بن‌دە سکا بر قاچ نصیحت ویرەجکم ... سنك عجائبجە بر خویك واردر... بکا دوائر دولت کتبەسی کبی بر معین معاش تخصیص ایتمشدك . . . فوق‌العادە مصرفلر ایچون بو بودجە خارجندە پارا ایستەدیکم زمان کرچە ویرمەمزلك ایتمزدك... فقط کندیکی‌دە، بنی‌دە بیهودە یرەاوزدکدن صوکرا .... کیتدیکم بر آوروپا ... فضلە اولەرق یاشم‌دە بویودی... اونك ایچون بن پارا ایسـتەدکجە زنهار بیهودە مخابرات ایلە معاملەیی تعویق و اشـکال ایتمەیەسك ... حاصلی پك اسـکیسی قدر چوجوق معاملەسی ایتمە ، انصـافسز کیتمە ... معاذاللّه صیقی بر زمانمە راست کلیر ، سرسریلکم طوتار ... سنی وصـیلکدن عزل ایتمکە فلان قالقارم ... کرچە سنك باشك‌مهم بردردن قورتولور آما بن‌دەدرحال سرمایەیی کدی‌یە یوکلەرم ... شونی‌دە اونوتمایم ... سنك بر خویك داها واردر . بودجە خارجی فوق‌العادە صرفیات لازم کلدیکی زمان محل صرفنی صورارسـك ... بکا کتیرتیلەجك کتابلردن ، واپوردە دوشورولمش جزدانلردن بحث ایتدیریر، برسوروپالانلراویدورتورسك... کرچە بو یالانلرە اینانەجق قادار صاف دکلسك ...

عموجەم « آه چاپقین» دیمك ایستر کبی باشنی ایکی طرفە صاللایور، کولەرك سوزلریمی تصدیق ایدییوردی .

— او حالدە سوکیلی عموجەجغم نەیە بیهودە یالانلرلە بنی یالانجی واخلاقسز ، کندیکی صاف و بون بر آدام موقعندە بیراقیرسك ... آرتق یالانە توبە ایتدم . بناءً علیە شـاید « بن بو فضـلە مصرفلری بکەنەمەیورم. بوپارا نرەیە کیدیبور؟» دییە صورارسەك حقیقتی آچیقجە

سویلرم. یوز کوز اولورز... عائله صایغیسی وحرمتی اورتادن قالقار... دنیاده صایدیغم، سودیکم و حتی بر آزده قورقدیغم بر سن قالدك... آمان بو عائله محبتنه بر ضرر کلمه‌سین...

أوت عائله محبتی... آننه‌سی، باباسی، قارده‌شی اولمایان، کندینی بیلدیکی کوندن بری عمرینی کیجه مکتبلرنده لاقید وشفقتسز انسانلرك قالابالغی ایچنده کچیرن بو حاشاری چوجوقده عائله سوکیسی سونمه‌یور، قلبنك بر کوشه‌سنده، بر هجران یاراسی کبی، کیزلی کیزلی صیزلایوردی. تعطیل دونوشلرنده آننه‌لرندن آیرلدقلرینه آغلایان چوجقلرله اکلندیکی؛ قاندیل، بایرام کیجه‌لرنده أوه کیتمك ایسته‌مه‌دیکی ایچون اوکا «قلبسز، حسسز» دیه‌نلرده واردی. ذاتاً او بوتون یوره‌کنه دوقونان شیلرله ظاهراً اکله‌نیردی. بلکه بریارادیلیش غلطی اولارق اونده حزن والمك افاده‌سی شن، کورولتولی، آلایجی بر قهقهه‌یدی...

— ٦ —

غلطه سرایده ایکن وجدی ضیا اسمنده بر صنف آرقاداشم واردی. غایت کبار، مظلوم بر پاشا اوغلیدی. لیلی مکتبلرده بر سرسری متغلبه صنفی واردرکه بویله نازك، مظلوم چوجوقلره مسلط اولور. وجدی‌یی بونلره قارشی قوتلی یومروغمك حمایه‌سی آلتنه آلدیغم ایچون آرامزده صمیمی بر دوستلق حاصل اولمشدی. وجدی رسمه مراقلیدی. بن حربیه‌یه کیره‌رکن اوده پارسه، صنایع نفیسه تحصیلنه کیتمشدی. او وقتدن بری اوراده یاشایوردی.

بنی پارسده وجدی قارشیلادی. وقت کیجه یاریسنی کچمشدی. آرابه‌ایله بنی کندی پانسیوننده اولدن حاضرلادیغی اوده‌یه کوتوریوردی. کوندوز کبی آیدینلق وقالابالق سوقاقلردن کچیوردق.

آرقاداشم بنی بر آز محزون كوره‌رك صوردی :

— استانبولدن آیرلدیغكه متأثرسك غالبا .. پارس یابانجی‌می كلدی ؟.. ایلك دفعه انسانه اویله كلیر آما آلیشیرسك .

كولـكه باشلادم :

— استانبولدن آیرلدیغمه دكل بورادن یك چابوق آیریلاجغمه متأثرم .

آرقاداشم بردن بره شاشیردی :

— ناصل ؟ « سن سیر » دن وازمی كچیورسك ؟ كری دونمك فكرنده‌میسك ؟

— بویله بر فكرم یوق ... فقط بوكا مجبور اولاجغم .

— نیچون ؟ نه سبب وار ؟

آتشلی بر مراق ایله صوردیغی بر سوأله دوغرودن دوغرویه جواب ویرمه‌دم ، باشقه بر سوأل ایله مقابله ایتدم :

— هر كیجه بو سوقاقلر بویله آیدینلقمیدر ؟

— البته ... صباحه قدر ...

— غازینولر ، تیاترولر ، بوتون اكلنجه یرلری آچیقمیدر ؟

— طبیعی ...

— بو انسانلر دائما بویله أكله‌نیرلرمی ؟

— ألبته ...

امیدسز بر طور ایله أللریمی یوزیمه قاپادم :

— بن محو اولدم وجـدی ... ایر كیج بورادن كیتمك لازم كله‌جك ؟

— یورغونلق سنك اعصابكه دوقونمش غالبا ؟.. بونلر نه‌بربرینی طوتماز سوزلر ؟

بن، براوكنه كچيلمز طالع فلا كتندن بحث ايدر كبى صيزلايه صيزلايه سويله‌نيوردم .

— مادام‌كه صباحه‌قادار هر يرلر آچيق...غازينولرده، تياترولرده، دانس يرلرنده بر چوق انسانلر اكله‌نيور ... بن‌ده اونلر كبى ياپمام ضرورى دكلى ؟... الله عشقكه دوغرو سويله ... بوكا جان و پارا دايانيرمى ؟ كيجه صباحلره قادار اكله‌نيرسه‌م نه وقت چاليشيرم ؟ بن قاچ غروشدن عبارت قالديغنى بيله تحقيقه جسارت ايده‌مديكم ثروتم قاچ كون‌دايانير؟ (م...س) ده‌كى چفتلك ايچه پارا ايدرمى؟ ياعائله‌مك شرفى نه اولاجق ؟ آه يره باتاسى پارس ... نهايت بن اوجاغمه اينجير ديكيورسك .

وجدى قهقهه‌لرله كولمكه باشلامشدى :

— جانم بوراده سفاهت‌ياپمق شرط دكل ... مادام‌كه تهلكه‌يى‌ده بويله آچيقجه كورويورسك .. حياتكى صيقى بر نظامه قويارسك ... اولور بيتر ؟

بن عينى اميدسز طور ايله باشمى صاللايوردم :

— نه سويليورسك وجدى ؟ بو ممكنمى ؟ هر كس أكله‌نيركن پانسيونمده غفلت اويقولرينه دالوب حياتمى هبا ايده‌بيليرمى‌يم؟ بن محو اولدم ... پارس بنى قتل ايتدى .

*
* *

كنديمى آرتق اوكره‌نمكه باشلامشدم . قورقدقلريمك باشمه كله‌جكندن ، منطق ومحاكمه‌نك خفيف سرسرى روحمله باشه چيقاماياجغندن امينم . فقط برشى امداديمه يتشدى . ملى غرور .. مملكت غيرتى ... « سن‌سير » ده دنيانك هرطرفندن كوندرلمش كنج‌ضابطلر واردى .. بونلر بويوك اهتماملره سچيلمش چوق ذكى ، چوق آتشلى

چوجوقلردی ، بالخاصه بالقانليلر ، صرب ، قارا داغ ، بولغار ، يونان كنجلری ساده عسكر كبی دكل بر آزده پولتيقه‌جی ، پروپاغانداجی كبی چاليشيورلردی . دها ايلك كونلرده بالقانليلرك بر نقطه‌ده چوق ايی آ كلاشـدقلرينی كوردم : تورك دوشمانلغی . غلطه سرايده پاولو ووچقوف اسـمنده بر بولغار آرقاداشيم واردی . غالبـا عبدالحميدك اراده‌سيله مكتبمزده مجانی اوقومشـدی . پاولويه « سن سير » ده‌ده تصادف ايتدم . بنی آلايجی بر ممنونيتله قارشيلادی :

— « سن عسكرمی اولدك نظمی ؟.. هر شی عقلمه كليردی بو كلمزدی.. هوسندن ، ا كلنجه‌سندن باشقه قانون طانيمايان نظمی ضابط ! بورايه كلديككه چوق سويندم . «سن سير» ده چوق كوروشه‌جكمزی اوممام... اكلنجـه يرلری واركن نظمی مكتبده قاپاناجق قـدر بودالا دكلدر . . . فقط غازينولرده ، بارلرده قارشـيلاشيرز . ذكلی نظمی ؟ كيجه‌لری تياترويه كيتمك ايچون مكتبدن ناصل قاچاردك نظمی ؟ »

سيكيرلرم كريليور ، آووچلريمك ايچی ، بوپاولونك مملكـتمك اكمكيله قيزارمش شيشكين ياناقلرينی طوقاتلامق احتياجيله يانيوردی . فقط رزالتی دوشوندم كنديمی طوتدم . « كوروشورز ووتقوف .. مكـتبده‌ده ، اكلنجه يرلرنده‌ده ، قسمت اولورسه دها ايلرده ... باشقه يرلرده‌ده كوروشورز » ديوب آيرلدم .

چوق كچمه‌دن بر آقشام ، بولغارلرك بر ملی بايرامی كيجه‌سی ، بالقانلی طلبه‌نك برغازينوده كوچوك برضيافتی اولمشدی . برتصادف او كيجه بنی اوراده بولوندوردی . اونلر ايچرده بولغار ، يونان ، صرب بايراقلريله سوسـله‌نمش بر ماصه‌نك اطرافنده ييوب ايچه‌رك نطقلر سويلركن بن بر قاچ آرقداشله غازينونك تراسه‌سنده ايدم . ياپمادقلری ماسقارالق يوقدی . تلفظندن قارامانلی اولديغنی آ كلاديغم

بر یونان ضابطی فرانسزجه بر مونولوغ سویله‌یور ، اوقوما یازما بیلمه‌ین آلایلی برعثمانلی ضابطنك قره‌دن کریده ناصل کیدیله‌بیله‌جکنه دائر بر مطالعه‌سنی آ کلاتیوردی . « انشاالله کرید کاوورلرینی کسدکدنصوکرا حانیه‌دن مکه‌یه بر تره‌ن یاپارز » دیرکن سرخوشلرك قهقهه‌لری غازینویی صارصیوردی . نهایت پاولو بر نطق سویله‌دی :

« ما کدونیاده ، ترا کیاده امید ایتدیککز کبی سلاح آرقاداشلغی ایده‌میه‌جکز آرقاداشلر ، دییوردی ، عثمانلی‌یی قوغمق ایچون بر تنزه کافی کله‌جك، محاربه اونلرك پادشاه‌دوکونلرندن دها قیصه اولاجق.»

یاواشجه یرمدن قالقدیغمی کورونجه آرقاداشلریمك رنکی آتدی . نه‌چیلغین، نه‌آتاق برآدم‌اولدیغمی بیلیورلردی.صوکرا سرخوشدم‌ده. بردقیقه‌ده ده بویوك بر رزالت چیقابیلیردی . نه یاپاجقلرینی شاشیران بوآرقاداشلری تطمین ایتدم :

— مراق ایتمه‌یك ... غوغا فلان چیقاراجق دکلم .. مجادله‌یه « سن سیر » ده باشلایاجغم .،.. چوق‌چالیشمق،تورك‌ضابطنی بوآدملرك یاننده کوچوك دوشورمه‌مك لازم ... غازینو مناقشه‌سندن ، حمال غوغاسندن نه چیقار ؟ شیمدی یالکز برپارچه دولاشمغه ، هوا آلمغه احتیاجم وار .

بویوك عزم وقرارك ویردیکی سکونتله غازینودن چیقدم . چوق چالیشه‌جق، بوآدامل‌رك هپسندن‌قوتلی‌وقابلیتلی اولدیغمی کوستره‌جکدم.

« سن سیر » ده‌کی پارلاق تحصیلمی بر درجه‌یه قدر پاولوووچقوفه بورجلی‌یم . اونی تحریك‌ایتمه‌سه‌یدی‌بلکه ایشی سرسریلکه ووره‌جق، کندیمی تماميله قاپوب قویبویره‌جکدم .

مع مافیه خاشارلغی بوس بوتون براقمدم ، مکمل برطلبه اولدم‌ده دییه‌مم ، چالیشدیغم درجه‌ده آ کله‌نیوردم . دمیر کبی برصحتم‌واردی .

مثلا بوتون بر كون دوام ايتمش يوروجى بر مانوره‌دن صوكرا ، آرقاداشلرم أولو كبى اويورلركن ، بن صباحلره قدر دانس ايديپور، ايرتسى كونده ينه‌هيچ فتورسز ايشه باشلايوردم. بنم ديكله‌نمه‌م ايچون زمانلرك و ضيانك د كيشمه‌سى كافى كيدى . آقشامك آلكتريقلرى كونك يورغونلقلرينى داغيتيور ، كيجه‌نك آغيرلغى صباحك ايللك ايشيقلريله ـ اوتلرده‌كى چيك داملالرى كبى ـ اوچوب كيديپوردى.

ماجرا پرستلكده عادتا كوچوك بر شهرت قازانمشدم . « پره‌نس دوبوسفور » ك وقعه‌لرى اوته‌ده بريده ماصال كبى سويله‌نيوردى . نه‌دليلكلر ياپدم ياربى؟ حتى بردفعه اختلالجى خروات كنجلريله خرواتستانه كيتمكه قالقمشدم . اونلر اوچ بش سرسرى مملكتلرنده‌كى حكومته قارشى بر سؤ قصد حركتى حاضرلايورلردى . « ايسترسه‌كز بنده كله‌يم . باش وكيلكزه آتيلاجق بومبايى بن كندى ألمله آتمايى تعهد ايدرم » ديدم . سوزلريمى يك جدى تلقى ايتمديلر (خوش كنديلرينك‌ده بويله ايشلرك صرف لاقيرديسيله كچينن خوليا پرستلر اولديغى صوكره‌دن ميدانه چيقدى يا) فقط تكليفم يك جدى ايدى . « هايدى » ديسه‌لر همان يوله چيقمقده تردد ايتمه‌يه‌جكدم . كندى كنديمه ديپوردم كه : « كرچه نه خرواتستانله نه اونك حكومتيله زره قدر علاقه‌م يوق .. فقط وقعه نه قدر كوزل ... انسانى تا ايچندن صارصه‌جق نه لذتلى هيجانلر و تهلكه‌لرله دولو ... صوكرا صاغ قاليرسه‌م بو تجربه ألمده بر آلتون بيله‌زيك اولور » حربيه‌ده اولديغى كبى پارسده‌ده بر قاچ دفعه مهمجه تهلكه‌لر آتلاتدم . زواللى عموجه‌م اوراده‌ده امداديمه يتيشدى. اوزمانكى پارس سفيريمز اونك و بابامك اسكى بردوستيدى. اونلرك خاطرى ايچون بر چوق وقعه‌لرده نفوذينى سپر ايتدى .

— ٧ —

ایچکی ایله چالغی ایله کچمش ا کلنجه کیجه‌لرینك صباحه دوغرو انسانه چوکن یورغون حزنی بیلیرسکز . فرانسه‌دن دوندیکم وقت ـ عموجه‌مك یالکز سرویده‌کی کوشکنده ـ بویله برمحزونلق وانکسار دوره‌سی کچیردم. حیاتمك الك کوزل بر فصلنك بیتدیکنی آ کلایوردم. چالبوکه بن دها او حیاته دویمامشدم .

آنه‌مدن قالان پارا آرتق بیتمشدی. اَلمده یالکز (م ... س) ده‌کی آیازمه چیفتلکی قالیوردی . بابامك اولومندن صوکرا آیاق باصمادیغم بو آداده ایلر الده قالان بو چیفتلك شیمدی پك آز بر شی کتیرییوردی . صوك سنه‌لرده بوس بوتون اختیارلایان، وجودبن دوشن عموجه‌م بنم ایشلرمله ایستدیکی کبی مشغول اولامامشدی .

معیشتم یالکز مسلکمه ، عسکرلکه منحصر قالیوردی . آرتق هوائیلکی براقق ، عقللی اوصلو بر آدم اولمق زمانی کلمشدی .

عموجه‌م بکا وضعیتی آ کلاتدیغی کون :

ـ صاقین کندیکی یکی یأسه قاپدیرما نظمی ، دیدی ، حیات سنك ایچون شیمدن صوکرا باشلایور ... پارلاق بر ارکان حرب ضابطی اوله‌رق مملکته دوندك . ذکیسك ، جسور وسویملیسك . اکر غیرت ایدرسه‌ك چابوجاق ترقی ایدر ، اردوده مهم بر شخصیت اولا بیلیرسك .

مملکته دوندیکم وقت همان بوتون وقتلریمی چاملیجه‌ده‌کی کوشکده کچیریوردم . استانبول اووقت بنی صیقیوردی. اونك اکلنجه عالملری بکا کولونج براوزونتی ، آوروپانك قابا بر قاریقاتوری کبی کلیوردی . وقت کچیرمك ایچون علم داغی یوللرنده آت ایله اوزون اوزون دولاشیور

و آوجیلق ایدییور ، کوشکك باغچه‌سنده صولو بویا رسم یاپیور ، صوکرا متمادیاً کتاب اوقویوردم .

کوشك اسکیسندن دها سسز و نشئه‌سزدی . عموجه‌مك بویوك قیزی نه چاره‌که اوچ سنه‌دن بری استانبولده دکلدی . بر خارجیه مأموری اولان قوجاسیله برابر مملکت مملکت کز ییوردی .

کوشکده یالکز شکران ایله کلعذار قالفه ، برده اختیار بر اوشاق قالمشدی .

یکرمی ایکی یاشنه کلن شکران چوق شفقتلی ، چوق تمیز بر قیزدی . کوشکده هر شیئه باقیور ، اختیار وخسته‌لقلی باباسنی، صوك سنه‌لرنده مسعود ایتمك ایچون کیجه‌لی کوندوزلی دیدینیوردی .

عموجه‌م اونی« آننه ، شکران آننه » دییه‌چاغیریردی . ینکه‌مك أولومندن صوکرا او حقیقتاً أوك آننه‌سی اولمشدی .

شکرانه پك کوزل بر قیز دینه‌مزدی . فقط کوزل روحندن صیزمش مرحمت یاشلریله ایصلاق کبی کورونن ماوی کوزلریله ، دائما صیم صیقی باغلی قیوریجق کستانه صاچلرینك چرچیوه‌له‌دیکی کنیش حلاوتلی آلنیله ، صول یاناغنك کنارنده سویملی بر چوقور آچه‌رق دائما کولومسه‌ین بویوك مشفق آغزیله چوق جانه یاقین بر مخلوقدی .

صاغ شاقاغنده بر طوتام بیاض صاچ واردی . شکران بونلری آننه‌لك صفتنه حق قازاندیران بر شی کبی سور ، اك نادیده بر سوس کبی آلننه دوشوروردی . بن آرا صیرا الله اونك صاچلرینی قاپایه‌رق یالکز بو بیاض تللری آچیقده بیراقیر: «شکر انجغم! تازه‌لکده پك اویله کوزل دینه‌جك برشی دکلسك . فقط بو نمونه‌یه نظراً اختیارلغك پك کوزل اولاجق . غیرت ایت‌ده چابوق اختیارلا » دییه شاقا ایدردم .

أوك ايچنده سسسز بر كزينيشى واردى كه عموجهم كولكه‌يه بكزه‌تير ، بو قيز دولاشدقجه كونشلى بر يرده ، راحتسز بر وضعيتده قالمشمده اوستمه سرين بر كولكه اينيورمش كبى فراحلق دويويوردم » ديردى .

شكران آرا صيرا چيقان قسمتلرى عناد ايله رد ايديوردى :

— نم وظيفه‌م وار ... بن أوله نيرسه‌م بابام نه ياپار ؟

بر كون ينه ايى بر كنج ايچون ايسته‌مشلردى. شكران عينى ترانه ايله جواب ويرنجه عموجه‌م عصبيله‌شدى :

— يا بن كيتدكدن صوكرا سنك حالك نه اولاجق شكران ، ديدى ، البت بن أوله‌جكم ... اختيارم ... صحتم بوزوق . كوچوك بر نزله بنى كوتوره بيلير ... او وقت سن نه ياپاجقسك ؟

بو سوز شكرانى اوزون اوزون آغلاتدى.

بر كون بكا داها جدى بر سبب كوستردى :

— كوريورسك يا نظمى... بن دورغون طبيعتلى، كندى حالنده بر قيزم ... هانكى أوه سرور كوتوره بيليرم ؟ .. آبلام كبى كوزل دكلم ... فضله اولارق ذكى و جانلى ده دكلم ...

أمله سوزينى كسه‌رك :

— دور، دور، ديدم ، سكا بر كره چيركين دينمز ؟.. حتى پك مشكلپسند اولمايان براركك « مكمل قادين » ديه بيلير . آبلاك كبى چوق اينجه ، چوق شن و اويناق بر ذكاوتك يوق... فقط ايلكك، شفقتك امين اول ، سكا داها مونس برجاذبه ويرييور .

شكران دوداقلرنده آجى بر تبسمله اوزاقلره باقيوردى :

— ايلك ... شفقت ..! بو مزيتلر بنده وارسه بيلمم چوق شيئه يارارمى نظمى ! نم مسعود ايده‌جكم اركك آنجق بر خسته

اولمالی نظمی ... بلکه او وقت بر معرفت گوستره بیلیرم . . . فقط زوجه‌سندن گوزللك ونشئه ایسته‌ین جانلی بر ارکك ایچون ...
سوزنی، کندی کندیله اکله‌ن قیصه، آجی برقهقهه‌یله کسدی. ساکن ، مظلوم شکران الده‌کی مینی مینی بر طراغك دیشلرینی بربر عصبیتله قیرییوردی .
— سنی تکرار آغلاتمقدن قورقیورم آما . . . سوز أولوم کتیرمز ... یا عموجه‌مه برحال اولورسه ؟
شکران بویله سوزلره دائما عصیان ایدردی . باباسنه أولوم قوندورانلره عادتا کین باغلادیغنی آکلاردم . فقط بوکون یورغون بر توکل ایله باشنی اکدی :
— بر خسته‌خانه‌یه خسته باقیجی یازیلیرم .
گولمگه باشلادم : — بو نه گولونج برذوق شکرانجغم . آوروپاده اولسه‌یدق راهبه‌لك‌سنك‌ایچون بچیلمش‌قافتان اوله‌جقمش... شیمدی « سور » قیافتیله گوزومك اوکنه کلیویردك .. باباك سکا « آنته ، شکران آنته » دییور . بنده بوکوندن صوکرا «همشیره شکران» دییه‌جکم ..
او کوندن اعتباراً عموجه زاده‌می همشیره شکران دییه چاغیرمغه باشلادم .

— ٨ —

او سنه‌نك صوك بهارنده بنی شامده بولنان بر فرقه‌نك ارکان حربیه‌سنه تعیین ایتدیلر .
اردوده‌کی ایلك وظیفه‌مه نه هیجانلرله ، نه آتشلرله کیتدیکمی سزه آکلاتامام . فقط چوق کچمه‌دن فنا برخیال انکسارینه اوغرادم

مملكتك ساكن ، عائلەسز بر زمانيدى . فرقه مركزندەكى وظيفەم باب عالى كاتبلكنه بكزەيوردى . حتى اوندن بيله دها خفيف، جانسز بر قرطاسيه ايشى . . . حالبوكه بن بويله سكون و صلح زمانلرينك عسكرى دكلدم . شيمدى كنديمى غايت ايى تحليل ايديورم . بن، باشى تاريخك افسانه قسمنه عائد ماجرالرله ، محاربه رومانلرينك هيجانلى وقعەلريله دولو مفرط بر خوليا پرست ، برنوع دستان شاعريدم . فقط يالكز خيال‌ايله دويمايان ، بر رؤيايى يالكز مخيلەسنك كوزلريله كورمكله راضى اولمايان ، اللريلەطوتمق ، قوللريله قوجاقلامق ايستەين برسركذشت آدمى ... بنى هيجانلى ، وقعەلى بر يره ، بر حربه حتى اشقيا تعقيبنه كوندرسيديلر ، ظن ايدرم ، بردن بره كنديمى كوستريردم . فقط برعسكرى دائرەده تەكنيك برقرطاسيه وظيفەسى كوسترمشلردى . حالبوكه بن دماغيله ، منطق واعتداليله چاليشەجق بر آدم دكلدم .

كنديمى ايشسز وبوش بولدم . صوكرا اطرافمده اكلنمك ايستەين آرقداشلرده واردى . ايلك كونلرده كنديمى اولدقچه اداره ايديورم. فقط ياواش ياواش اختيارم المدن كيتدى. عقله كلمەيەجك مناسبتسزلكلر ، طاشقينلقلر ياپمغه باشلادم. آمرلرم ايچنده بنى سونلر وطوتانلر واردى . بويله اولديغى حالده شامده اوچ آيدن فضله طوتونامادم. بنى‌پياده ملازملرندن برآرقداشلەبرابر قدسه كوندرديلر.

*
* *

مبارك بلده قارشيدن كوروندكى وقت آرقداشيمه :

— كل سنكله شوراده بر نصوح توبەسى ايدەلم ، ديدم . قدس دنيا حرصلرينك سكون بولديغى بر يردر . بو پيغمبرلر مملكتنك هواسنده بر نوع قدسيت واردر. نيچه آوارەلر بوراده اوصلانمشلردر.

الله بزده انشاالله هدایت نصیب ایدر . پیغمبرلرك او محتشم سکون روحندن بلکه بزده حصه آلیرز . آرتق حاشاریلغه توبه ایده‌لم ، بوندن صوکرا عقلی باشنده افندی اولالم .

آرقاداشم قدس‌شرابنی فضله قاچیردیغی بر گیجه اوطوردیغی اوك دوزدامندن سوقاغه دوشوب اولمه‌سه‌یدی بلکه وعدنده دورووردی . فقط بن عزممده‌کی قوته رغماً ، کندیمی طوتامادم .

اختیار برقاری قوجادن عبارت لبنانلی برقاتولیك عائله‌سنك اونده پانسیونردم» قادینجغز صوفی وچالیشقاندی . اوك آلت قاتنده‌کی موطباق ایله گوشه‌باشنده‌کی کوچوك کلیسا آراسنده متمادیاً مکیك دوقوردی . قوجاسی جوارده‌کی چوجوقلره کلیسا الٓهیلری اوگرتمکله تچینن بر موسیقی معلمیدی . یورطیلر وجنازه مراسملرنده اوقوناجق دعالر نم اوك آلت قاتنده‌کی طاشلقده پرووا ایدیلیردی . اوك قارشیسنده بویوك ، خراب برطاش مناستروارد یکه پنجره‌لری باشدن باشه قاپالیدی .

اوصلانمغه عزم ایتمش برانسان ایچون بوخراب وسسسز مناستر ایله آشاغیده اوقونان مشئوم جنازه الهیلرندن دها مکمل برمحیط ، دها سکون ویریجی برانزوا واعتکاف گوشه‌سی اولامازدی . فقط هیهات!

هرصباح بومناسترك اوست قاتنده ، دوغان گونشه قارشی برپنجره آچیلیر ؛ کافوریدن دوکولمش کلیسا مومه‌لری کبی شفاف تنلی برگنج راهبه‌منکشه رنکنده‌کی گوزلرینی گوك یوزینه دیکه‌رك دعا ایدردی . وقتیله بنده دینداردم ، بنده زمان زمان گوزلریمی گوك یوزینه دیکه‌رك برشیلر گورووردم . کندی کندیمه دییوردم که : « مریم آنا رسملرینه بکزه‌ین بومعصوم راهبه محیطمده‌کی قدسیته یکی برجاذبه علاوه ایتدی . اونك بویله تام براعتقاد ایله دعا ایتدیکنی گورمك بنم ایچون بر روح تربیه‌سی اولاجق . » فقط نه‌چاره‌که کافوری تنلی معصوم راهبه‌نك منکشه

رنكی كوزلری ساده كوك يوزنده سياحت ايتمه يور، آرا صيرا قارشی پنجره ده كی كنج ضابط اوزرنده ده اوزون اوزون دوريبوردی .

حاصلی الله بورادده بكا برشيطان مسلط ايتمشدی .

منكشه كوزلی راهبه ايله سر كذشتمز قرق كون قدر سوردی. مناسترك آرقا باغچه سی نهايتنده دار، ايصسز برسوقاق واردی. كيجه لری سوربه ره نيسی بوسوقاقدن كوتوروب كتيريردم. باغچه ايله سوقاق آراسنده بر كوچوك قاپی واردی اما بزاونی احتياطاً هيچ قوللانمازدق. راهبه نك نحيف وجودينی قوللرمده قالديرير ، ديوارك آلچاق ويقيق بريرندن باغچه يه براقيردم .

بر كيجه ياريسی اونی ينه بويله جه ديوارك اوستندن آشيرمشدم . آيريلمادن اول بر كره دها الی صيقمق ايچون أكيلمشدی . بردن بره كوچوك ألنك آووچلرم ايچنده بوز كبی صوغوديغنی دويدم . برشی ايشتمش كبی تيتره ديه رك آرقايه ، باغچه نك درينلكلرينه باقدی ، صوكرا بويوك برقورقو ايله « محواولدق » ديدی .

بوقورقونك سببنی آكلامق ايستدم. فقط سوربه ره نيس بر كولكه كبی سسسزجه غيب اولوب كيتمشدی .

او كيجه دن صوكرا منكشه كوزلی راهبه يی بردها كورمدم .

بوسفركی رزالتمك فضله بر كورولتوسی اولمادی . برايكی كون مناستره سياه أتكلی ، اسرارانكيز طورلی پاپاسلر كيروب چيقدی . بوپاپاسلر قوماندانلق دائره سی اطرافنده بر قاچ دفعه لر كورولدی . برهفته صوكرا قوماندانلق بروظيفه ايله بنی عكايه كوندريبوردی.

— ٩ —

طوپراق آلتندن چيقارلمش شهر مستحاثه لرندن بحث ايديلير ...

عکا بنم گوزومه طبقی اویله برشهر گوروندی .. هرشی اسکی، هرشی أولو ... قاپی اوکلرینه براقیلمش دیزی دیزی چوجوقلر عصرلردن قالما برطاقم چوجوق مومیالری ایدی‌که آراصیرا گورونمز برزنبره‌کله اللری ، قوللری ، باشلری اوینادردی .

« بوراده استانبوللی مأمور عائله‌لری وار ... عجبا اونلر ناصل یاشایوب تحمل ایدییورلر ؟» دییه بکا برمراقدر عارض اولدی... نهایت برزوالّلی محاسبه‌جی قاریسنه تصادف ایتدم ... اینجی گبی براستانبول قادینی ... کندی کندیمه « بن آرتق حاشاریلغه توبه ایتدم... فقط بوبیچاره قادینی برپارچه تسلی ایتمك بنم‌ایچون وظیفه اولدی » دییور، اوفاقدن اوفاغه تشبثلره باشلایوردم . ایشته اوزمان اینانیلماز برو‌قعه قارشیسنده قالدم . دگل اطرافنده اولان شیلرك ، حتی یاشادیغنك‌بیله فرقنده گورونمه‌ین بوملکتده عجائب بر حساسیت اویاندی . طبیعی محاسبه‌جی افندی مستثنا اولمق اوزره ، اوسوقاق قاپیلرنده‌کی مومیا چوجوقلره قدر هرکس بو استانبوللی خانم‌ایله آرامزده برمناسبتدن بحث ایدییوردی . حالبوکه صرف دماغمك برتصور وتخیلندن عبارت اولان بوشی دها تشبث دوره‌سنه بیله گیرمه‌مشدی . نتیجه‌ده غالبا بویوك بررزالت اولاجقدی . فقط تام بوصیراده برحرب وسفربرلك حوادثی‌چیقدی. ما کدونیاحدودلرنده غریب چته‌فعالیتی باشلامشدی. بالقانلیلرك گیزلی گیزلی حاضرلاندقلرندن بحث ایدیلیوردی . انادولی فرقه‌لرندن برقاچنك‌ما کدونیایه، ترا کیایه سوقنه قرار ویرلمشدی . بو حرب‌بلیه‌سی‌بنم‌ایچون درین برسحر وفسون‌ایله دولویدی. بوتون قوتمله چالیشدم وکندیمی بالقان فرقه‌لرندن برینه نقل‌ایتدیردم .

*
* *

فرقه‌مك مرکزی مناستر ایدی . فقط نه‌چاره‌که بن‌اورایه واردیغم

كون استانبولدن تهلكه‌نك زائل اولديغنه، رديفلرك همان ترخيص ايدلمسنه دائر برامر كليوردى . طبيعى هر كس سويندى . افراد ترخيص شرفنه كوچوك برشنلك ياپدى . قيشله‌نك ، بلديه‌نك اوكنده موزيقه چالدى . ضابطلر صباحه‌قدر اكلندى . هر كس ممنوندى . فقط بن... بن كنديمى آفريقاده جاناوارا آوجيلغنه كيدن ، كيجه چولده قاپلان ووريورم دييه اويوز برأشك أولدورن مشهور تارتاره‌ن كبى كولونج بولويوردم . مناستردده ينه فرقه قراركاهنده قرطاسيه ايشلريله اوغراشمق لازم كلمشدى . اوراده الڭچوق سوديكم برحربيه آرقاداشمله برله‌شمشدم : ابراهيم . بو ابراهيم تميز ، جوانمرد برسوارى يوز باشيسيدى . قارداش كبى سويشيردك . حربيه‌ده ايكن بنىچكوب چويرن اوايدى . مناسترده درت آى قالدم . ابراهيم ايله برأوده اوطوريوردق . اوده بم كبى بيكاردى . اردوده غايت أيى برضابط اولان آرقاداشم أوده ايشكذار برقادين ، شفقتلى برآنا كيدى . هرايشه ألى ياراشيردى . دوم‌دوز ، ساده ، صاف بركنجدى . فكرلريمز، ذوقلريمز آراسنده هيچ براشتراك نقطه‌سى يوقدى . فقط سودا كبى آرقاداشلغك‌ده فكر وذوق برلكيله اوقدرا آز برعلاقه‌سى واركه... ساكن ومعقول ابراهيمك بم اوزرمده چوق أيى تأثيرى اولمشدى . ذاتاً اوقومه مراقك ينه بردليلك درجه‌سنى بولديغى برزماندى . كيجه‌لى كوندوزلى اوقويوردم.

ابراهيم اوصلو اوصلو ايشمه كيدوب كلديكمى كوردكجه افتخاردن آغزى قولاقلرينه واريور :

— آرتق اوصلاندك نظمى ... بوندن صوكرا تهلكه يوق »

ديوردى .

بركون ادرنه‌يه نقل ايديلن برآرقاداشى تشييع ايچون استاسيونه كيتمشدك . ترنك قالقماسنه ياريم ساعت قدر برزمان واردى . يولجى

آرقاداشیمزله ابراهیم‌باغاژ ایله اوغراشیورلردی. بن‌واغونلرك‌اوکنده دولاشه‌رق یولجیلری سیر ایدییوردم . اینجه برقادین‌سسی اسممی چاغیردی . خلجانله باشمی چویردم. باقدم ژه‌رمه‌ن ره‌ی ... پارسده‌کی ماجرالرمدن برینك قهرمانی .. بش سنه اول ایکی آی قدر برابر یاشامشدق . صوکرا اوپاشلی بر خارجیه مأموریله اوله‌نه‌رك قونغویه کیتمشدی . ژه‌رمن آرا صیرا رقت وتأثرله خاطرلادیغم برچهره‌یدی. اوکاهیچ اوممادیغم بریرده وزمانده‌تصادف ایتمك بنی فناحالده صارصدی. ساده اوکا عائد خاطره‌لر دکل فرانسه‌ده‌کی بوتون حیاتم ، عمریمك بو بردها کری دونمه‌یه‌جك‌فصلی خیالمده جانلانیوردی . کچمش کونلرك بوتون فسون وجاذبه‌سی ـ آغیر بربولوط کبی ـ اوستمه چوکدی ، کندیمی غیب ایتدم .

ــ ژه‌رمن ناصل اولویورده سنی بوراده کورییورم ؟

ــ قوجام‌دوقوز آیدن بری استانبول‌سفارتنده کاتب بولونیور... بن ایکی هفته اول بوراده‌کی قونسول ژه‌نه‌رالك قاریسی اولان قارده - شیمه مسافر کلمشدم.. شیمدی کیدییورم .

ــ ایکی هفته‌دن بری بوراده اولاسك‌ده بن‌سنی کورمه‌یم ... بوکا عصیان ایدییورم ژه‌رمن... نه‌اولور برهفته دها قال ..

ــ امکانی یوق ... برساعت بیله قالامایاجغم ...

ــ فقط بن سنی ناصل بیراقیرم دوشونسه‌که؟ الك قیمتلی بر ماضی آیاقلریمه قدر کلیور .. اون بش کون بریرده یاشایورز ... شعرسز ، مغموم برشهرك استاسیونده سنك اوچوب کیتدیککی کورییورم ، آرقه‌کدن بوینمی‌بوکوب‌باقمقله اکتفاایدییورم. بواولاجق شی‌دکل...

ژه‌رمن قیصیق برسسله یاواشجه : « نظمی ...دقت ... انشته‌م» دیدی ..

غالبا پك پریشان برحالده‌یدم . فقط درحال کندیمی طوپلادم ، عسکرلره مخصوص سکون وسرتلکمی آلدم .

مناستر قونسلوسی ایله برقاچ قادیندن، برایکی سفارت مأمورندن متشکل برغروب یاواش یاواش یانمزه کلیوردی . ژه‌رمه‌ن بنی اسکی برپارس آرقاداشی دیه قارده‌شنه ، انشته‌سنه تقدیم ایتدی .

قارده‌شی غالبا سر کذشتمزی‌ده بیلیوردی. اسکی دوستلره مخصوص برلاابالیکله بکا سوز سویله‌مکه باشلادی. فقط بن بوملاقاتی کسدم . صودن برمعذرتله همان یانلرندن اوزاقلاشدم . ژه‌رمن صوك بروداعه بیله لزوم کورمه‌دن استاسیوندن قاچیشمه حیرت ایتدی ، آجی بر انکسار خیال ایله دونوب قالدی .

*
* *

یکرمی دقیقه قدر صوکرا حیوانلرینی چاتلاته‌جق کبی قوشدوران برآرابه استاسیونك اوکنده دوریبور، ایچندن لاجوردسیویل البیسه‌لی برآدم ألنده اوفاق برچانطه ایله آتلایور ، بیلت آلمغه لزوم کورمه‌دن ، قاپیلری قاپاتمغه باشلایان واغونلره قوشیور ...

تشییعجیلر واغونلرك اوکنده ... یولجیلر پنجره‌لرده ... مندیللر حاضرلانیور ... أللر صیقیلیور ... صوك بربوسه ایچون واغون پنجره‌لرینه چوجوقلر اوزاتیلیور ... آرقاداشمزی تره‌نه بیندیردکدن صوکرا قالاابالیغك ایچنده بنی آرایه‌رق دولاشان ابراهیم سیویل بر البیسه‌یله، المده‌اوفاق برچانطه‌یله واغونلردن برینه‌آتلادیغمی کورونجه قوشیور . باصاماقده یاقامه صاریلیور .

— نظمی... بونه‌حال ؟ نه‌اولویورسك ؟

— استانبوله کیتمك لازم کلدی .

— چیلدیردکمی ؟ این آشاغی... والله سنی قورشونه دیزرلر...

این دییورم... براقام... ایکیمزده تکرلکلرك آلتنه یووارلانیرز.
اونی قوللرندن یاقالایورم. یاناقلرینه ایکی شاپیرتیلی بوسه قویییورم.
— مراق ایتمه ... این تره‌ن یورویور .. اللهه ایصمارلادق ...
ینه کوروشورز ...
قوجامان ابراهیم ما کدونیاده قولاقلرینه قدر اوزاتدیغی بیقلریله
حرصدن چوجوق کبی آغلایور :
— براقام ... والله رایلرك اوستنه یوارلانیر، ایکیمزده کبرز...
سنی طرد ایدرلر ، قورشونه دیزرلر ...
بن چویك برحرکتله کندیمی قورتاروب اونی یره ایندیرییورم ،
قهقهه‌لرله کمالك « وطن یاخود سیلیستره » ده‌کی ، حامدك «فیتن»ده‌کی
مشهور تیرادلرینی اوقویورم : «کیده‌جکم. اوکه بابامك مزاری چیقسه
ینه چیکنه‌یوب کیده‌جکم »
« بحر زخار دکل ابرشربار دکل »
« ییلدیریملرله اکردولسه جوارم دونمم»

— ١٠ —

— ژه‌رمن فرانسه‌ده بولوندیغمز زمان سکا اکثریا شرقی
آکلاتیردم . مثلا نیل نهرندن بویوك برکوك صو دره‌سی... اوزرنده
بیك بررنکلی فنارلرله دونانمش یوزلرجه، بیکلرجه قاییق کزییور...
قاییقلرده یاشماقلی فراجه‌لی حرم آغالری... دره‌نك کنارنده بویوکلی
کوچوکلی،قبه‌لی مناره‌لی برییغین سرای... ایچلرنده الکتریق لامبالری
یانیورمش کبی پارلاق چینیلر وبوکا بکزر دها برچوق شیلر...بوییك
بر کیجه ماصاللری ده قورینی مع التأسف سکا استانبولده کوستره‌مه‌یه‌جکم.
نیچون می دییه‌جکسك؟ شونك ایچون که استانبولده بویله شیلر یوق...

گوکصو دەنیلن براوفاجق برچامورلو صوصیزیتیسی ایمش... کنارلر-
ندەکی سرایلر وباغچەلرمهاجرقولوبەلریله گوبرەتارلالرندن عبارتمش...
بوخورلو ، عنبرلر و درلو موسیقی آهنگلریله دولو هواسنده سیوری
سینك بولوطلری کزرمش ... دقت ایدیورمیسك ژەرمن هپ
«مش...مش» دیه سویلەیورم چونکه براستانبوللی ایچین عیب اولمقله
برابر بن بو گوکصو درەسنی هنوز گورمدم .. بن که جغرافیا
درسلرندن دائما تام نومرو آلمش بر ضابطم .. اویله ایسه شرقی
و استانبولی نیچون سکا بوشکلده تصویر ایتدم ؟ سبب غایتبسیط...
سزك محررلریکز شرقی بویله دوشونمش ، بویله سومش ، بویله
یازمشلر ... شرقلیلر دەنیجه بو دەقورایچنده یاشامش آدملر عقلکزه
کلیور و بلکه صرف بونك ایچون بزمله علاقەدار اولیورسکز ...
بناءً علیه بن‌ده عاشقانه و شاعرانه بر لاقیردی زمینی اولسون دیه
سکا بو ماصاللری تکرار ایتدم ... أوت استانبولده بو شیلری
بولامایاجغز .. فقط بوکا رغماً سنی نەگوزل گزدیروب اکلەندیرەجکم.
اوراده خاطر و خیاله گلمز گیزلی کوشەلر وار ... قوجەك ایچون
گوزل بر بهانه اویدورورز ... سنی هر گون بر یره گوتورورم ...
گورەجکسك نه قدر اکلەنەجکز ژەرمن .. ایسترسەك شو مشهور
گوکصودن باشلایالم .. یارین ایچون سنی قوجاکه براقیورم ...
آدمجغز سنی اوزلەمشدر .. اوبر گون تام ایکیده بیك اسکلەسنده
بولوشور ، اورادن صاندالله قارشی‌یه کچرز اولمازمی ؟

ترەن استانبول سورلرینك آراسندن سرکەجی استاسیونه
یاقلاشیرکن ژەرمنه بو سوزلری سویلەمشدم . زواللی قادین ایکی
گون صوکره بیك اسکلەسنده کیم بیلیر قاچ ساعت یولمی بکلەمش
بنم ایچون نه فنا شیلر دوسونمشدر . چونکه ملاقاته گیدەمدم . سبنی

شوکه ژەرمن بەبك اسکلەسندە بنی بکلرکن ، بن بکر آغا بولوکندە محبوس یاتیوردم . فرارم اردودە فنا بر تأثیر یاپمش ، حربیە نظارتی تەندن چیقار چیقماز بنی یاقالاتمشـدی . سجلمە قید ایدلمش وقعەلر دیوان حرب حضـورندە ـ هپ بر آرادە ـ اوقونورکن یاپدیغم مناسبتسزلکلرە کندمدە شاشدم . سرتلك و جدیتیلە مشهور اولان رئیس پاشـا بر قاچ یردە خفیفجە کولکدن کندینی آلامادی ، صوکندە « بو قدر آز بر زمانە بو قدر وقوعات ناصل صیغدیریلیر؟» دییە حیرت ایتدی . محاکمەنك جریانە نظراً عسکردن طردم محقق کورونیوردی . فقط او اثنادە بر قابینە تبدیلی اولدی . بابامك أسکی و سوکیلی بر آرقداشی عدلیە نظارتنە کلدی . اونك نفوذ و یاردیمی سایەسندە یالکز جزادن قوتولمقلە قالمایوردم ، فضـلە اولەرق باشمە هیـچ اومادیغم بر دولت قوشی قونیوردی . یکی حربیە ناظری بنی آتاشە میلیتەر اولەرق فرانسەیە کوندرمەیە سوز ویرمشدی .

— ١١ —

ــ عموجە آرتق قورقما ... بو سـفر محقق آدم اولویورم ... کورەجکسك نە بویوك بر احتیاط ایلە حرکت ایدەجکم .. مملکتك اك تدبیرلی و تمکینلی بر آدمی اولاجغم ... تاکە بنی فرانسەدن باشقە یرە آتماسینلر... قوزموپولیتدی ... حیثیتسزدی ... نەدیرسەكدی... بن بهمەحال آوروپادە یاشامق ایستـەیورم ... نە یاپایم یاتسو أذاننده ایشقلرك سوندیکی، قوردلرك، قوشلرك اویودیغی یرلردەیاشایامایورم... کندیمی آووتمق ایچون درلو دلیلك ایجاد ایدییورم .

عموجەم آرتق ممنون و مستریحدی :

ــ اودە بروطن خدمتیدر چوجوغم ، دییوردی. ألویریر کەسن بوکوزل قرارکدە ثبات کوستر...

— شوأمرم بر آیاق اول چیقسه دییه‌اویله‌صبرسزلانیورم‌که ... أمرم اومدیغمدن چوق دها آز بر زمان ایچنده چیقدی . همان حرکت ایتمه‌مه هیچ بر مانع یوقدی . فقط کوچوك بر راحتسزلغی بهانه ایده‌رك نظارته مراجعت ایتدم ، أیلول نهایتنه قدر أذن ایستدم .

عموجه‌م بو حرکتمك سببنی بر درلو آکلایامایوردی . بن ایضاح ایتدم :

— عائله‌مز پك فنا کونلر کچیرییور ... یکی وظیفه‌م ایشدن زیاده اکلنجه‌یه بکزر برشی ... سزی بوحالده براقوب کیتمك ایچمه سینمه‌یه‌جك .

عموجه‌م شبهه ایله یوزومه باقیوردی . دوام ایتدم :

— سن چوق مضطربسك . زواللی همشیره شکران نه‌یاپاجغنی شاشیرمش بروضعیتده ... هر حالده‌سزه کوچوك برفائده‌م دوقوناجغنی امید ایدییورم ... ایلول نهایتنه قادار انشاالله ناجیه‌أیله‌شیر ... بن‌ده کوکلم راحت اوله‌رق سزدن آیریلیرم .

عموجه‌مك یالکز سرویده‌کی کوشکی هیچ خاطر و خیاله کلمز بر فلاکته اوغرامشدی . دها مناسترده ایکن بر کون غزته‌ده شو حوادثی اوقومشدم .

« بوکره‌ش شهبندریمز نیر برهان‌الدین بکك اسرار انکلیز برسوء قصده اوغرادیغنی خبر آلدق . نیربك أولسی کیجه أوینك باغچه‌سنده مجهول برشخص طرفندن‌رووه‌لوه‌ر قورشونیله کوکسندن‌یارالانمشدر . افاده ویره‌میه‌جك درجه‌ده آغیر یارالی اولدیغی ایچون ضابطه مومی الیهدن هیچ بر شی اوکره‌نه‌مه‌مشدر . یالکز او اثناده تصادفاً باغچه قاپیسنده بولونان نیر بکك زوجه‌سی ، یوزی سیاه برپالطونك یاقاسی ایچنده‌صاقلی برشخصك‌دیواردن آتلایوت‌قاچدیغنی کورمشدر .

ضابطه بونك بر سیاسی جنایت اولماسنی محتمل کوره‌رك او صورتله تحریات و تعقیباته دوام ایتمکده‌در . »

نیر بك عموجه‌مك دامادی ، ناجیه‌نك قوجاسی اولان خارجیه مأموریدی . هرکون تلغرافله خسته حقنده معلومات ایسته‌یوردم . کلن جوابلر کوزلدی . نیر بك کفنی ییرتمشدی . کوچوك بر اوپه‌راسیوندن صوکرا سرعتله ایله‌شمکه باشلامشدی . فقط نه قاتل ، نه‌ده جنایتك سببی بر درلو بولونامایوردی . نیر بك ایله‌شدکدن صوکراده پولیسه ایضاحات ویره‌مه‌مشدی .

وقعه‌نك تك شاهدی اولان ناجیه‌یه کلنجه ، او قورقو وهیجان نتیجه‌سی اولارق ، برغریب سیکیر خسته‌لغنه طوتولمشدی . قوجاسی ایله‌شدیکی نسبتده اونك خسته‌لغی آرتیوردی . او قادارکه نیر بك اوچ آی اذن آله‌رق اونی استانبوله کتیرمك مجبوریتنده قالمشدی .

یالکز سرویده‌کی کوشکده ناجیه‌یی طانماز بر حالده بولدم . بکزنده بر داملا قان ، وجودنده بر زره حیات قالمامشدی . باشنه آغیر کلدیکی ایچون صاری صاچلرینی کسمشلردی .

دوقتورلر برشی سویله‌یه‌مه‌یورلردی . « سکون و استراحتدن باشقه توصیه ایدیله‌جك دوامز یوق ... برده فضله هیجانه قاپدیرمادن حیاته ، اطرافنده کیلره علاقه‌دار ایتمه‌یه چالیشمك . بلکه بویله بویله ایله‌شیر » دییورلردی .

یالکز سرویده‌کی یالکز کوشك ذاتاً بر سکونت یوواسیدی . حیاته ، اطرافنده کیلره علاقه‌دار ایتمك مسئله‌سنه کلنجه ، زواللینك کوزی چیلغنجه سودیکی ژولیده‌یی ــ دوقوز یاشنده‌کی کوچوك قیزینی بیله ــ کورمه‌یوردی . أسکی شن ، جانلی ناجیه‌یه دها أولمه‌دن أولولرك أملسز و مستغنی سکوتی چوکمشدی . دنیا ایله علاقه‌سی مضطرب

برنفسدن عبارت قالمشدى. دوقتورلرك توصيه‌سى اوزرينه كوندوزلرى باغچه‌يه چيقاريپورلر، سالديده بر چنارك كولكه‌سى آلتنده برشزلونغه اوزاتيورلردى ... يوزى مضر بوجكلره قارشى اينجه بر تول ايله اورتولو، بياض اينجه دوداقلرى، سونوك يشيل كوزلرى يارى آچيق اويويور. چوجوقلرك پارماقلرى آره‌سنده أذوب بوروشدوردقدن صوكرا يره آتدقلرى أولوم حالنده كلبكلر واردر... بوتون رنكنى، سوسنى، يالديزينى غيب ايتمش، طوپراقلر ايچنده سورونه‌رك جان چكيشن خراب بوجكلر ... ناجيه‌نك صولغونلغى، رنكسزلكى بكا اونلرى خاطرلاتيوردى. أسكى كوزللكندن يالكز قاشلرى قالمشدى... جانلى بر قيوريليشله دائما يوقارى قالقيور حسنى ويره‌ن اوزون، اينجه قاشلرى..

— ١٢ —

برشيئه حيرت ايديوردم. شكرانده فضله بر يأس كورونميوردى. حتى أسكيسندن دها فضله بر نشئه وفعاليتله چاليشيوردى. بزى دورغون كوردكجه كولمه‌مزى، سويله‌مه‌مزى ايستيوردى. شكران كبى حساس برمخلوق بو محقق أولوم قارشيسنده ناصل اولويوردى‌ده بوقدر متانتنى محافظه ايده‌بيليوردى؟

— يأس كوستريرسه‌م ناجيه‌نك أولومنه ايناممش، بوأولومه راضى اولمش كبى كورونمكدن قورقويورم ... آغلامك أولومى نجه دنيالرك بيقيلماسندن دها بويوك برشى ... بو اولاماز ... بن بوكا ايناندبغم دقيقه ياشايانام، چاليشامام.

دورغون بر آغستوس كيجه‌سى شكرانله كوشككك اوكنده‌كى تنها يولده دولاشيوردق، اوزاق بركوشكدن برپيانو سسى كليوردى. يورغونلغى بهانه ايده‌رك همان أوه دونمك ايسته‌ين عموجه زاده‌مى زورله اورايه قدر سوروكله‌دم:

باغچه دیواری اوکنده دوردق . کوزل بر قادین سسی پیانو ایله برابر أولومدن و آیریلقدن شکایت ایدن برشرقی سویله‌یوردی. شکران کندینی طوتامادی . یاواش یاواش آغلامغه باشلادی . صوکرا بیلمم ناصل براحتیاج ایله بکا مدهش برسر سویلدی :

— سکا کیمسه‌نك بیلمدیکی بر شیئی سویله‌یه‌جکم نظمی ... انشته‌م نیر بکی کیمك ووردیغنی بن بیلیورم .

— ؟؟؟!!!

— ناجیه آبلام... أوت‌قارده‌شیم نیربکی أولدورمك ایسته‌دی...

— سن چیلدیردکمی شکران ؟ ناصل اولور ؟

— کچنلرده بر کیجه بونی بکا ناجیه آبلام سویلدی .

— صاقین بو خسته‌لق بحرانی بر صایقلاما اولماسین .

— خایر نظمی... بوسر اونك یوره‌کنی کمیرییوردی. اوکا بندن دها یقین بر کیمسه اولمادیغنی بیلیورسك .. وقعه‌یی بوتون تفصیلاتیله آکلاتدی : صوکرا اوزرندن بر یوك قالقمش کبی ، ایلك دفعه سا کن بر اویقویه دالدی .

— بر قیصقانجلق مسئله‌سی .. آبلامك نه‌قدر حساس ، نه قدر احتراص ایله دولو برقادین اولدیغنی بیلیورسك... انشته‌م کوستنجه‌ده بر رومه‌ن قادینی سومکه باشلامش ... چیلغین برعشق .. نیر بك ، تمکینلی برآدم‌اولدیغی‌حالده کنج‌مکتب چوجوقلرینه دونمش.. هردرلو احتیاطی، قاربسنه ، چوجوغنه قارشی بوتون وظیفه‌لرینی اونوتمش.. کیجه‌لری أوینك باغچه‌سنده بولوشه‌جق قدر جرأتی آرتدیرمشلر ... آبلام تحمل ایده‌مه‌مش ... بیلمزسك زواللی قارده‌شم نیر بکی نه‌قدر سوییوردی ... ینه باغچه‌ده اونلری برابر کوردیکی بر کیجه انشته‌مك چکمجه‌سندن روه‌لوه‌رینی آلمش ، اوزرلرینه قوشمش ... نیر بکك

اوستنه ایكی أل آتش ایتمش ... ایشـته غزته‌لرك كونلرجه یازدیغی سؤقصدك حقیقتی ... زواللی قارده‌شم بونلری آكلاتیركن بوغه‌جق كبی بوینمه صاریلیور ، چكه‌لری قیصیلیور ، كركین شاقاقلرندن ترلر آقیوردی ... آبلاجغم انشته‌مك یوزوندن أولویور !

شكران قوللرمده هیچقیره هیچقیره آغلایوردی. تسلی ایده‌جك بركلمه بولامیه‌رق صاچلرینی اوقشایوردم .

— ١٣ —

صوك بهار كلدی . یاغمورلریاغمغه باشلادی .

بن‌ده یولجیلق‌ایچون هیچ برحركت وحاضرلق یوقدی... أذنمی برآی دها تمدید ایتدیردیكمی سویله‌دیكم كون شكرانك كوزلری یاشاردی . عموجه‌م بكا دعا وتشكر ایتدی :

— نه‌یالان سویله‌یه‌یم سنك‌بوقدر أیی قلبلی برچوجوق اولدیغكی بیله‌یوردم ... بوكونمزده بزی یالكز براقادك ... هپمز شاشقین برحالده‌یز . أوك ایچنه چوق فائده‌ك دوقونویور. وار اول، صاغ‌اول.

عموجه‌م‌دوغرو سویله‌یوردی. كوشكه‌چوق‌فائده‌م‌دوقونویوردی. شكرانك یورغونلقدن ، اویقوسزلقدن صاراردیغنی كوردكچه یاتمغه كوندرییور ، خسته‌نك یاننده نوبت بكله‌یوردم . عموجه‌مك كندیسنی بوسبوتون یأسه قاپدیرماسنه بن‌مانع اولویوردم . كوچوك ژولیده‌یه باقاجق بندن باشقه كیمسه قالمامشدی. ژولیده دوقوز یاشنده‌یدی‌فقط نهایت یدی یاشنده كورونویوردی . مرحمت ویره‌جك‌قادار جیلیز ، رنكسز ، اوفاق برقیزجغز... دائما كونشه باقیور كبی تیتره‌یورحسنی ویرن آچیق یشیل كوزلری، یاپدیغی كیزلی برقباحتدن قورقویورمش كبی صوچلو برطوری واردی .

باغچه‌نك بر كوشه‌سنده توزطو پراق ايچنده، كديلر كوچكلرله اويناپان ژوليده‌يه عادتا برادى اولمشدم . اليسه‌سنى بن د كيشديريبور ، يمكنى بن يديريبور، آننه‌سنه ايچله‌نمه‌سين ديه درلو اويونلر ، ماسقارالقلر ايجاد ايديبوردم . صباح آقشام آتمه بينه‌رك اونو قوجاغمه آليور ، جوارده كزمكه كوتوروبوردم . باغچه‌نك تااوبر اوجنده كيمسه‌نك بزى كورميه‌جكى ، ايشيتميه‌جكى يرده بر صالينجاق قورمشدق . برابر صالينجاق صاللانيور ، اويون اويناپوردق . حتى بومينى مينى قيزه بر پارچه‌ده دانس اوكره‌تيوردم . كدى ياورولرى كبى بكا آليشمشدى . كوشكده بر آن پيشيمى براقماز ، سوقاغه چيقديغم وقت باغچه قاپيسى اوكنده صبرسزلقله يولمى بكلردى .

ژوليده چوق ضعيف اولديغى ايچون چابوجاق يورغون دوشر ، قوجاغمده اويويا قاليردى . ديزلرمده اونك عنيف وجوديله كتاب اوقوديغمى كورن عموجه‌م يانمزه كلير ، باشنى اورونك يوزينه اكر، آغلامغه باشلاردى. زوالليك بوروشوق ياناقلرندن اينه‌ن ياشلر چوجوغك يوزينه دوكولور ، ژوليده خفيف براوورپره ايله كوزلرينى آچاردى . عموجه‌م اووقت دها بويوك برهيجانه قاپيلير: ـ باق نظمى دقت ايت... كوزلرينى آچينجه آننه‌سى اويقودن اويانيور ، ديه چوجوق كبى هيچقيرمغه باشلاردى .

ـــ يوق يوق عموجه... نشانليمه مناسبتسز شيلردن بحث ايتمك يوق ... آغلايه‌جق نه‌وار ؟ آننه سى ايى اولاجق .. بزده اونكله آوروپايه كيده‌جكز ... اويله‌دكلمى ژوليده ؟

عموجه‌م كوزلرينى سيله‌ر، بكا دعالر ايده‌رك يانمزدن اوزاقلاشيردى.

*
* *

عموجه‌م دعا ايتدكجه ، شكران كوزلرنده منت ياشلريله يوزومه

باقدقجه وجدان عذابنه بکزر برشی دویویور ، کندی کندمدن اوتانیور، « آه بن نه‌فنا آدمم» دییه سویلنیوردم . زواللیلر بنم آرالرنده قالمامی صرف برانسانیت ومرحمت دویغوسنه، براقربالق شفقتنه‌عطف ایدییورلردی . واقعا بونك ده تأثیری یوق دکلدی . فقط أصل سبب باشقه‌یدی :

عموجه‌مك کوشك قومشولرندن برأسکی‌ما بینجینك قیزینی‌سوییوردم. هم‌ده شیمدی‌یه قدر هیچ برقادینه قارشی دویمادیغم برحسله ... هر زمان قادینلره‌قارشی غایت سربست وکستاخدم . حالبوکه بودفعه بکا برغریب چکینکنلك عارض اولمشدی. سودا ایله اعتراف آراسنده‌کی کوزل زمانی اوزاتمق ایچون‌می؟ یوقسه چوق اهمیت ویردیکم بوکنج قیزی یاکاش برحرکتله مؤبداً غیب ایتمکدن قورقدیغمدنمیدر؟ سببنی پك‌ایی بیلمه‌یوردم. فقط اوکا قارشی چوق متردد ومحترزدم . بوحال حیاتمده ایلك دفعه باشمه کلیوردی . دیمك‌که نازانی سوییوردم .

نازان چوق جاذبه‌لی براسمر کوزه‌لیدی. أسمر صدفلره بکزه‌ین بر رنکی ، پارلاق سیاه کوزلری واردی . یکرمی ایکی یکرمی اوچ یاشلرنده‌یدی. بردرلو کیمسه‌لری بکه‌نوب أوله‌نمه‌یوردی. آرتق اختیارلق یاشنه کیرمش، صاچلری آغارمش ، دنیادن ألنی أتککنی چکمش اولدیغم ایچون سویله‌یه بیلیرم کال بك. بن‌ده اووقت دایانیلامایاجق قادار کوزل ، سویملی ، ظریف براركان حرب ضابطیدم .. نازانك محتشم مغرور کوزلرینی بعضاً یوزومدن آلامادیغنی حس ایدییوردم.

اسکیدن بری هریاز اوچ آی چاملیجه‌ده هواتبدیلنه کلیرلردی . نازان‌شکرانك اسکی برآرقاداشیدی. اونکله برابرناجیه‌یه آبلادیردی. شیمدی هفته‌ده برایکی کون خسته‌یی کورمکه کلیور ، باغچه‌ده اونك شزلونغی یانده‌کی کوچوك حصیر قاناپه‌ده ساعتلرجه اوطوریبوردی.

خسته نوتجیلکی ساعتلریمی اکثریا اونك کوشکده بولوندیغی زمانلره تصادف ایتدیریردم. بعضاًده ژولیده‌یی اونك یانته کیتمك ایچون کیزلیجه قیشقیرتیر، آرقاسندن کیدردم.

نازان، داها شیمدیدن چهره‌سنه، حاله آنه‌سز چوجوقلرك بیکسلکی چوکن ژولیده‌یی آجیه‌رق سور ودائما اونکله مشغول اولوردی. آقشام اوستلری کوچوك قیزی قوجاغمده آته بیندیروب کزمکه کوتوردیکم وقت مطلقا اونلرك کوشکی اوکندن کچردم. نازانك ألنده بر کتابله بزی دیوارك آرقه‌سنده‌کی قمریه‌ده بکله‌دیکندن امیندم. آتمك بعضاً بش اون دقیقه باغچه‌نك اوکنده دوردیغی اولوردی.

ژولیده‌نك چلیمسز وجودینی قوللریمك اوستنده هوایه قالدیریر دیوارك اوزرندن نازانه تسلیم ایدردم.

برآقشام نازان ینه ژولیده‌یی قوللرمدن آلیرکن:

— کوچوکی چوق فنا آلیشدیردیکز نظمی‌بك، دیدی. ظن ایدرم اذنکز بیتمش، برهفته صوکرا فرانسه‌یه کیدیورمشسکز... ژولیده بوآقشام کزینتیلرینی چوق آرایه‌جق.

بونی اویله بر طورایله سویله‌مشدی که بوآقشام کزینتیلرینی آرایاجقلرك ساده ژولیده‌دن عبارت اولمادیغنی آچیقجه آکلاتیوردی. آچیق قونوشما زمانك آرتق کلدیکنه قنعدم. نازان‌ایله أولنمك ایسته‌یوردم.

— ژولیده‌یی اونوتمایاجغنه سوز ویریرسه ایلك بهار مطلقا کلیر، اونی آلوب پارسه کوتورورم. سوزمی ژولیده؟

بن هیجانله کولویوردم. ناصل بر قومدیایه آلت اولدیغنی فرق ایده‌مه‌ین زواللی ژولیده ـ اودائما کونشه باقه‌رق خفیفجه تیتریور

حسنی ویرن آچیق یشیل كوزلریلهـ حیران حیران یوزومه باقیوردی.

ــ هایدی ژولیده جواب ویرسه كه .

نازانك أسمر یوزنده كیزلی بر پنبه لك دالغالانیوردی . چوجوغك شاشقین سكوتندن استفاده ایتدی . باشنی اونك یوزینه أكه رك :

ــ نظمی بك جواب بكله یور ژولیده ، دیدی ، هایدی اوكا « بهاره مطلقا كلیكز . سزی صبرسزلقله بكله یه جكم » دی .

دیوارك یاننده آیریلدیغم زمان آتمی قیصه حمله لرله اویله صیچراتیشلرم ، اویناتیشلرم واردی كه قلبمك نه چیلغین بر سوینج ایچنده چیرپیندیغنی مطلقا نازانه برلساندن دها آچیق واْیی آكلاتمشدر .

— ١٤ —

لوندره یه كیدن برخارجیه مأموری وایكی بلچیقالی معدن مهندسیله بریج اویناپوردم .

یول آرقاداشـلریمزدن برآلمان سیاحی تلاشله ایچری كیردی . بوزوق فرانسزجه سیله :

ــ اكسپرهس ادرنه دن حركت ایتمه یور ، دیدی ، بوكیجه غالبا بوراده قالاجقمشز .

اویونه اوقادار دالمشدق كه ترهنك برساعتدن بری ادرنه استاسیونه چاقیلوب قالدیغنی اوزمان فرق ایده بیلدم .

ــ نه دن عجبا ؟

آلمان سیاح دوداقلرینی بوكدی :

ــ كیمسه بیلمه یور ... هركس باشقه درلو سویله یور ... بن ده سویله نن لسانلری پك ایی آكلایامایورم .

بوتون ترەن خلقنك رئحتیمه دوکولدیکنی ، هیجانلی مناقشەلر، کورولتولر اولدیغیدە اووقت فرق ایتدك .

یول آرقاداشــلرم : ـ بونی اولسه اولسه سزآ کلاپا بیلیرســکز نطمی بك ، دیدیلر .

ترەدن ایندم . اهالینك آراسنه قاریشدم . آلمانك دیدیکی کبی حقیقة هرکس باشقه درلو سویلەیوردی . بریسی بولغارستاندن کلن اکسپرەسك یولده برمارشاندیز ایله چارپیشدیغنی آکلاتیور ، حتی تلف اولانلرك عددینی وملیتنی صاییور. برباشقەسی ترەنمزده برجاسوس هیئتی بولوندیغنی ، حکومتك اونلری توقیف ایتمك اوزره اولدیغنی روایت ایدییوردی. حتی بوکون آقشامه دوغرو بولغارستانك بزدن بره حرب اعلان ایتدیکنی بیله سویلەین واردی .

برآز صوکرا برقانون ضابطندن حقیقتی اوکرەنیوردم : جسر مصطفی پاشا جوارنده چتەلر بومبا ایله برکوپری‌یی سقطلامشلر . بر ایکی کون ترەنلر ایشلەمەیەجکمش .

بومناسبتسز بومبا نیده شــمندوفر کوپروسنه یاقین بردرجەده خراب ایتدی . « کوپرونك تعمیری ایچون برکون، حتی ایکی کون دیبوبده برایشی برایکی هفته صاوصاقلادقلری بزده هرزمان کورین شیلردندی .

فنا حالده نشئەم قاچمشدی . فرانسەیه دکزدن کیتمدیکم ایچون کندیمه لعنتلر ایدەرك آرقاداشلریمك یانه دوندم ، ایشی آکلاتدم ، اونلرده عصبیلەشدیلر .

وقتیله براوتله کیدوب ایچه بر اودا تأمین ایتمکدن باشقەیاپیلاجق ایش یوقدی .

فقط یولجیلرك ایچنده بزدن چوق دها فضـله کوزی آچیقلر

وارمش . جوار اوتللر باشدن باشه دولمشدی . بریرده ایكی یاتاقلی بر اودا بولدق . اونیده مسافریمز حكمنده اولان بلچیقالی مهندسلره ویرمك لازم كلدی . خارجیه مأموری آرقاداشمزك شهرده بربیلدیكی واردی . بكا كلنجه ، اوقادار سینیرلی وتیتیزدمكه اك مكلف بریرده بولسەم اویویوب راحت ایدەجك حالده دكلدم . بناءً علیه كیجەیی نرەده اولسه كچیرەبیلیردم .

برلوقنطەده نشئەسز نشئەسز آقشام یمكمی ییدم ، صوكرا كندی كندیمه دولاشمغه باشلادم .

یاتسو أذانی‌هنوز اوقوندیغی حالده بوتون ایشیقلر سونمشدی . آكلاشیلان عجیلكله ایزبه برفقیر محلەسنه دوشمشدم. سوقاقلر بوزوق و قارانلقدی . بوتون بو كوزەللكلره علاوه اولەرق برده سینسی بر یاغمور باشلامشدی .

بر كوشه باشنی دونجه چارشی‌یه بكزر آیدینلقجه بر میدانه چیقدم . هنوز قاپانمامش ایكی اوچ دكان ... كندی كندینه ناركیله ایچن بر عجم توتونجی ایله لامباسنك اوكنده ایكی بوكاوم اولمش قوندورا طابانلری میخلایان بر قونداراجی ... مشیندن ، دریدن ، بر ییغین قاریشیق اشیا آراسنده ، داوانه آصیلمش اكر طاقملری آلتنده جورا چالان بر سراج ... دها اوتەده ایكی محله قهوەسی ... سیسلی جاملری آراسندن ایچی پك كورونمه‌یور ... ساده صاریقلی ، كلاهلی عجائب خیالتلرك آلارینی قوللرینی صاللادقلری فرق ایدیلیور .

بونلردن برینك اوكنده دورمشدم . « ایچری كیرسەم عجبا آرقەمدەكی اونیفورما ایله تحف دوشرمی ؟ » دیه تردد ایدیوردم . یانمدن اوزون بویلو كویلو قیافتلی بر آدم كچیوردی . اوده دوردی . فقط اونك قهوەیه دكل بكا باقدیغنی ، نم چهرەمی سچمكه چالیشدیغنی

کوردم . بن‌ده کوزلریمی اوکا چویرمشدم . بردن بره ایکیمزده باغیردق :

ــ نظمی ...

ــ ابراهیم ...

کوزلریمه ایناناماییه‌رق چهره‌سنه ، قیافتنه باقیوردم . آرقاسنده موشامبا قاپلی بر غوجوق ، آیاغنده چیزمه‌لر ، باشنده سیاه بر قالپاق واردی . اوزون بیقلرینه شیمدی برده صاقال علاوه اولمشدی .

ابراهیم بکا دارغیندی . دیوان حربده محاکمم دوام ایتدیکی مدتجه چوق اوزولیور متمادیاً تلغراف ایله حوادث ایسته‌یوردی . فقط بن سلامته چیقدقدن صوکرا قافا طوتمغه باشلامشدی . کویا بکا دارغیندی . بر دها آدیمی آغزینه آلمایاجقدی . یازدیغم مکتوبلره جواب ویرمه‌یوردی .

فقط یوز یوزه کلنجه بو انفعالدن اثر قالمادی . ذاتاً بویله اولاجغنی بن اولدن بیلیوردم .

بر بریمزی اوپدکدن صوکره : ــ بو قیافت نه ابراهیم ؟ نه‌یه یوراده‌سك؟ دییه صوردم .

کوله‌رك جواب ویردی : ــ عسکرلکدن استعفا ایتدم ... آرتق قویون تجارتی یاپیورم .

ــ امکانی یوق ... مطلقا بنم خبرم اولوردی ... دوغرو سویله ...

ابراهیم بو دفعه جدی بر طورله :

ــ براق صوکره اوکره‌نیرسك ... اوزرن مسئله ، دیدی ، سن بوراده نه آرایورسك ؟

فرانسه‌ده‌کی آتاشه‌لکمه کیتمك ایچون استانبولدن حرکت

ایتدیکمی ، او مناسبتسز بومبا مسئله‌سی یوزندن بو کیجه ادرنه‌ده قالدیغمی سویله‌دم .

— اصابت اولدی ، دیدی ، بر کره داها بر بریمزی کورمش اولدق . کل سنکله شوراده برر قهوه ایچه‌لم ... بو کیجه آرتق بکا مسافر اولورسك . . . آتاشه ملیتره لایق بر یرم یوق آما . . . قصوره باقمازسك ...

ابراهیمله قهوه‌نك بر کوشه‌سنده بوش بر ماصه‌یه اوطودق . آرقاداشم قیلغی ، قیافتی کندینه بکزه‌ین بعض کیمسه‌لرله سلاملاشدی . بونلردن بریسنی حربیه‌ده بزدن ایکی صنف بویوك براسکی آرقاداشمه بکزه‌تدم . اوته‌کینك بر ژاندرمه یوزباشیسی اولدیغی محققدی . سلانیکدن مناستره کیده‌رکن یولده طانیشمشدق .

بنی بر مراق صاردی . بو ادرنه‌ده فوق‌العاده شیلر ئچدیکنی حس ایدییوردم . ابراهیم مراق ایله صوردیغم سؤاللره جواب‌ویرمیور ، « عجله ایتمه ... قونوشورز ... صیراسی وار » دییور ، غریب بر عناد ایله هپ اسکی شیلردن بحث ایدییوردی .

قونوشورکن دقت ایدییوردم . اسکی سا کن ، یوموشاق ابراهیم دکلدی . باقیشلرینه ، سوزلرینه ، طورلرینه غریب بر جانلیلق کلمشدی . بر قاچ دفعه هیچ مناسبتی یوقکن کوشه‌ده اوطوران آدملرك یاننه کیدوب کلدی . حتی بر دفعه‌سنده سوقاغه چیقدی . اون بش ، یکرمی دقیقه قایب اولدی .

غریب بر وضعیتده قالمشدم . مراقم دقیقه‌دن دقیقه‌یه آرتماسه بلکه‌ده قالقوب کیده‌جکم . نهایت ابراهیم کلدی ، « هایدی » دیدی .

نره‌یه کیده‌جکمزی ، نیچون کیدجکمزی اولدن اوزون اوزون

قونوشوب قرارلاشديرمشز كبى پيشنه طاقيلدم . ميدانلقدن صوكرا دار بر سوقاغه صاپدق ؛ بويوك ، كهنه بر أوك رطوبتلى طاشلغنه كيردك .

ايكنجى قاتده ، قيريق پنجره‌لرندن بعضيلرى كاغدله قاپانمش كنيش بر اوداده ، بوش بر اوجاغك باشنده قيافت‌اعتباريله ابراهيمه بكزه‌ين اون اون ايكى كيشى طوپلانمشدى .

بر آصمه پترول لامبه‌سنك ايشيغى اوداية اسرارلى بر آيدينلق ويرييوردى . ابراهيم بنى اونلره ، اونلرى بكا غايت قيصه بر صورتده طانيتدى :

ــ آرقاداشم ... آرقاداشلر ...

اوجاغك يانده قير بيقلى ، اوفاق تفك بر آدم ــ آته بينر كبى بر اسكمله‌يه ترسنه اوطورمش ــ چوبوق ايچيوردى . بكا قاپينك يانده بوش قالمش بر ير كوستردى ، كسكين بر تلفظله ! « بويروك » ديدى . بو بر تك كلمه بكا أمر ايدن و مطلقا اطاعت ايدلمك لازم كلن بو آدم قارشيسنده بولونديغمى آكلاتمشدى .

ابراهيم اوداده بولونانلردن يالكز اونى اسميله تقديم ايتدى :

ــ قائممقام نصرت بك .

وجودمدن بر الكتريق جريانى كچمش كبى بردن‌بره صارصيلدم : قائممقام نصرت ! دها صاغ ايكن افسانه و داستان شخصلرى صيراسنه كيرن ، ماكدونيا و تراكيا كويلرنده اسمى ماصاللر ايچنده سويله‌نن بويوك رئيس بو اوفاق تفك ، شانسز اختيارميدى ؟ بن ناصل بر يره كلمشدم ؟

او ذهنيمى طوپارلامه‌مه وقت بيراقمادى ، عينى كسكين تلفظله سوزه باشلادى :

— سزك ایچون بو چوجوق غایت أیی شیلر سویلدی ... (بو چوجوق دیرکن ابراهیمی کوسترییوردی) تصادفی غنیمت بیلدك... سزدن مملکت ایچون ؛ بورالرده چالیشان ، اضطراب چکن قاردهشلر ایچون بعض خدمتلر ایستهیهجکز .

بر آز قیصیق ، درین بر سسی واردی که تلفظندهکی سرتلکه بر غریب حلاوت ویریوردی . بکا اویله کلدی که بو آدم دماغندن زیاده قلبیله قونوشیور . یوزی کولکهده قالمشدی . ساده سنجابی برچفت کوزكرادیوملی چلیکلر کبی ایچین ایچین پارلایوب سوندیکنی کورییوردم. تردد و سکوتمك نرهدن کلدیکنی غالبا آکلادی . اسکملهسنده وضعیتنی بر آز دکیشدیردی . قورقش بر چوجوغی تسکین ایدرکبی بر پارچه استخفافکار بر مرحمتله :

— مراق ایتمهییك ، دیدی ، سزی یولکزدن آلیقویاجق بر شی دکل ... شیق ، ظریف صالونلرده ، هیچ راحتسز اولمادن ، یاپیلاجق بر پروپاغاندا ایشی ... دیدیکم کبی ترا کیاده، ماکدونیاده قار، قارانلق، قان، آتش ایچنده اوغراشان قاردهشلره شویله اوزاقدن بر یاردیم ..

کوزلرم قاراریور ، قولاقلرم اوغولدایوردی . بوتون قانم بینمه هجوم ایتمشدی .

— هر نه اولورسه اولسون .... معالممنونیه ... حیاتم بیله اولسه ، دیه ککهلهدم . بوصوك سوزی سویلرسویلمز پشیمان اولمشدم. آوروپاده ایش بهانهسیله أکلنمکه کیدن پارلاق اونیفورمالی صالون ضابطنك آغزنده بو سوز کیم بیلیر نه کولونج کورونمشدی ؟

قائممقام نصرت بونی ایشتمهمش کبی دوام ایتدی :

— وضعیتی ویاپیلاجق ایشی قیصهجه سویلهیم ... کورونوشده

بالقانلر سکون ایچنده ... فقط ایچین ایچین مدهش بر قاصیرغاحاضر-
لانیور ... بکله‌نیلن بویوك کونلر اوزاق دکل ... بولغارلر ، صربلر
ظاهراً چیفتلری چوبوقلری ایله مشغول ... حدودلرده هیچ عقله
کلمه‌ین یرلردن طوپراقلریمزه چته شکلنده اردو پارچه‌لری کیرییور...
بو حرکتلری الك منور بولغار ، صرب حتی روس ضابطلری اداره
ایدییور ... ماکدونیایی ، تراکیایی بیلن ، طالعك سوقیله
شیمدی‌یه قدر عسکرلکدن زیاده چته‌جیلك ایدن بعض آرقاداشلر
ظاهراً چکیلدك ... بر ضروری ماجرایه آتیلیورز، بر زمان صوکرا
آچیلاجق بویوك محاربه‌یه بز شیمدیدن کیریشمش بولونیورز ...
فقط مع‌الاسف ایش بونکله بیتمیور .. صرب ، بولغار ، یونان
کنجلری آوروپا مملکتلرنده مدهش برپروغاندا فعالیتنه‌ده کیریشدیلر.
اویله‌لری وارمش که وقتنده بر خبر آلمق ، بر روایتی تصحیح ایتمك،
لهلرینه ایکی سطر یازی نشر ایتدیرمك ایچون آوروپا غزته‌لرنده فی-
سبیل‌الله عمله‌لك ایدییورلرمش ... بز بو نقطه‌ده چوق ضعیفز ... بو
معلوم ... فقط بوس بوتون اکزی قولمزی‌ده باغلایوب دوراماییز ...
بعض تشبثلریمز وار ... سزك مهم بر مرکزه آتاشه کیتدیککزی ،
کیرکین ، ذکی ، معلوماتلی بر صالون ضابطی اولدیغکزی خبر آلینجه
بو پروپاغاندا ایشنده سزدن استفاده‌یی دوشوندك... شبهه‌یی جلب ایتمه‌دن
هر یره کیروب چیقابیلیر ، بر چوق کیمسه‌لرله کوروشه‌بیلیرسیکز ..
حاصلی ایسترسه‌کز بزه آز چوق فائده کزدوقونابیلیر... صباحه قدر
دوشونکز .. یارین ابراهیمله بنی کورمکه کلیرسکز ..

یأسدن ، هیجاندن طیقانه‌جق کبیدم. انسانلغم عصیان ایدییوردی.
قوتلی بر شیلر سویله‌مك ، ظن ایتدکلری کبی سوسلو بر صالون
ضابطندن ، بون مارشه‌ده‌کی عسکر البیسه‌لی بکلر کبی علی‌العاده بر

اویونجاقدن عبارت اولمادیغنی آکلامق ایسته‌یوردم. فقط بونك اونلر ایچون او قدر آز اهمیتی واردی که ...

قائممقام نصرت آرقاسنده آیاقده دوران طیقناز، یاشلی بر آدامله قونوشمغه باشلامشدی. صوکرا یکی دیشاردن کله‌رك ایصلاق یامچیسنی قاپینك یانده‌کی بر چیوی‌یه آصان اوزون بویلی، قیویرجق ایجه صاقاللی بر کنجه دوندی:

— نه خبر یوسف؟ بو کونکی بومبا ایچون یکی تفصیلات وارمی؟

او باشیله «أوت» اشارتی یاپدی. فقط غالبا سویله‌یه‌جك محرم شیلری واردی که کوز اوجیله بکا باقیور، تردد ایدیوردی. عینی متردد باقیشی اوته کیلرده‌ده کوردم. کندیمی فضله کوره‌رك، پارلاق اونیفورمامدن اوتانه‌رق آیاغه قالقدم.

رئیس هانکی حسله کیتمك ایستدیکمی آکلامش کبی:

— ایسترسه‌کز قالابیلیرسکز عزیزم. دیدی، بز درویش مشرب انسانلرز... بربریمزه بر آز فضله امنیت ایتمه‌سه‌ك، انسانلقده دوغرولغك اصل اولدیغنی قبول ایدن خولیا پرستلر اولماسه‌ق ذاتاً بویله‌ماجراره آتیلماز، کوشه‌مزده راحت اوطورردق.

هیچ بر انسانده شدت ایله ملایمتك – بو ساده غایهٔ خیال عسکریده‌کی قدر – مؤثر برشکلده امتزاج ایتدیکنی کورمه‌مشدم. برشی سویله‌مه‌دن تکرار یریمه اوطوردم، کیچ وقته قدر اونلری دیکله‌دم.

لامبانك ایسلی ایشیغی طاوانده تیتره‌ك، بولانیق دائره‌لر چیزیوردی. سویله‌نن شیلری وقعه‌لر، رؤیالر حالنده بو بولانیق، تیتره‌ك ایشیق ایچنده کوزلرمله تعقیب ایدیور کبیدم: قارلی اورمانلر ایچنده سسسز کیجه یورویشلری، سیل صولرینك، روزکارلرك اوغولتوسیله

دولو داغ بوغازلرنده پوصولر ، قانلی بوغوشمه‌لر ، تعقیبلر ، رجعتلر ، آله‌ولر ایچنده یانان کویلره مظفرانه کیریشلر ...

بنی داها چوجوقکن مکتب صیرالرنده چیلدیرتان ، حربیه‌یه سوق ایدن بو رومان و ماصال ماجرالری نهایت حقیقت اولویوردی.

پارسك جاذبه‌سی ـ بوتون ایشیقلریله ، موسیقیلریله ـ خیالمده اویله بر سونمشدی که حتی استانبولدن حرکتمدن بری هیچ فاصله‌سز دوشوندیکم نازان بیله بوتون تأثیرینی غیب ایتمشدی .

کیچ وقت مجلس داغیلاجغی زمان قائممقام نصرته یاقلاشدم ، بر سرخوش تهیجی ایچنده :

ــ بکاویردیککز وظیفه‌یی یاپاماياجغم.دیدم، آوروپایه کیتمه‌یورم... سزکله قالاجغم ... ایجاب ایدرسه عسکرلکدن استعفای‌ده کوزه آلدم ... بن کوروندیکم کبی ساده‌جه بر صالون ضابطی دکلم ... پك یاقینده کوره‌جکسکز ..

قائممقام نصرت حیرت کوسترمدی ، فضله بر شی صورمادی . رادیوملی کوزلرنده سرت بر پارلتی ایله ألمی صیقدی . بو باقیش هیچ بر هیجانك ویره‌مدیکی بر لذتله تا یوره‌کیمه ایشلدی .

آرقاداشلر بر بر المی صیقدیلر . ابراهیم ال صوکه قالمشدی . بنی قوجاقلایوب یاناقلرمدن اوپرکن کوزلرندن یاشلر آقیوردی .

— ۱۵ —

دوقوز آی بن باشقا بردنیاده ، باشقا برانسان اوله‌رق یاشادم . کوزل ظریف ، ضعیف ، شن صالون ضابطی آرتق أولمشدی.

او سنه بالقانلرده أمثالسز بر قیش اولدی وچته‌لریمزی متمادیاً

دوام ايدن چارپيشمالردن فضله زده‌لدى . آرقاداشلريمزدن بر چوغى كزديكمز يرلرده دوكولوب قالدى . كيمى أولدى ، كيمنى آغير خسته اوله‌رق مملكتلرينه كوندردك .

بو قورقونج قيش نه بزى ، نه‌ده دوشمانلريمزى فعاليتدن آليقويامايوردى . آقينلر ، باصقينلر كوندن كونه آرتان بر شدتله دوام ايدوب كيديوردى .

بن ، بو دوقوز آيى متمادى بر وجد و هيجان ايچنده كچيردم . يورغونلغى ، صوغوغى ، اضطرابى دويمايه‌جق حاله كلمشدم . بكا اويله كليوردى كه أسكى حياتم صرف بو كونلره حاضرلانمق ، بو وقعه‌لرى بكله‌مكله كچمش سونوك بر شيدى وأصل شيمدى ياشايوردم .

ايكى اوچ آى ايچنده عادتا اوفاق برشهرت قازانمشدم . اك بلالى ، اك تهلكه‌لى ايشلره بنى صالديريورلردى . قاچ دفعه‌حدودلرى كچدم . بش اون أسكى چته‌جيله بولغار ، صرپ كويلرينه صالديردم ؛ بومبا ايله كوپرولر آتدم . بو رنكلى ، معدن پاريلتيلى كوزلرنده بغض آتشلرى طوتوشديغى زمان دنيايى كورمه‌ين بو آدم بكا آجيور « بنم صاغ قولم‌اولدك نظمى ...فقط كيديورسك .. بنى‌قولسز براقاجقسك.. احتياطلى حركت ايت »ديوردى .

اوچ دفعه يارالاندم . يارالريمك ايكيسى خفيفدى . ياتاغه ياتمه‌دن صاووشديردم . اوچونجى يارام آغير اولدى . ينه برحدود وقعه‌سنده برصرب نوبتجيسى بنى‌صاغ قالچه‌مدن سونكوله‌مشدى . اون‌بش يكرمى كون قدر حركتسز ياتمام لازم كلدى . بنى ابراهيمله برابر بر كوچوك كويده بر دكرمنه مسافر بيراقديلر . ديوارلرى يوصون باغلامش طاش بر اوداده ياتيوردق . قاپينك يانده‌كى كوچوك بر يالاغه كورونمز بر يردن متمادياً صو صيزيوردى . يارام چابوق ايى

اولدی . فقط رطوبتك تأثیریله قوللرمده ، باجاقلرمده روماتیزمه طوتوقلقلری ، صیزیلری باشلادی . تماميله أیی اولوب تكرار ایشه باشلادقدن صوكراده آرا صیرا بو صیزیلر بنی راحتسز ایدییور ، شدتلی نوبت آتشلریله صارصیوردی .

نهایت ایلك بهار كلدی ، هوالر یاواش یاواش آچیلمغه ، ایصینمغه باشلادی . بز تشكیلاتمزی و حركت دائره‌مزی دها كنیشله‌تمشدك . داغلر یشیلله‌نیركن بز قانلی ماجرالره حاضرلانیوردق .

مایسك ایلك كونلرنده بر آقشام اوستیدی . یكرمی بش آتلی طاشلق بریولدن دار برداغ بوغازینه دوغرو ایلرله‌یوردق . قارشیمزه بردن بره اختیار برچوبان چیقدی . قوتلی برصرب چته‌سنك بوغازی كسدیكنی ، یوللمزی بكلدیكنی خبر ویردی .

أولا اینانمق ایسته‌مدك . بوراسی كندیمز ایچون الده ایتدیكمزی ظن ایلدیكمز بریردی . فقط اسكی برژاندارمه اولدیغنی سویله‌ین چته ایشلرندن غایت ایی آكلادیغی كورولن اختیار چوبان تفصیلات ویردی . ذاتاً بزم بیلدیكمز بعض شیلرده‌واردی كه چوبانك سوزلرینی طوتویوردی ، صربلر بزم تشكیلاتمزی كوكندن ییقمایی دوشونمشلر ، قائممقام نصرتی نه بهاسنه اولورسه اولسون اورتادن قالدیرمایی قور-مشلردی . اونلرك بومقصدله برزماندن بری كیزلی كیزلی حاضرلاند-قلرینی خبر آلیوردق .

رئیس بردقیقه دوشوندكدن صوكرا : — چاره‌سز دونه‌جكسز ، دیدی ، بوكیجه الله معینمز اولسون .

حیرت و دقتله یوزینه باقدم . اونی هیچ برزمان بو قدر بدبین ومتردد كورمه‌مشدم . كری‌یه دونمش ، سرعتله آتلریمزی سورمكه باشلامشدق . قائممقام نصرت درین بردوشونجه‌یه دالمشدی .

اوكابعض شیلر صورمق احتیاجیله یانیوردم. فقط بو بله دقیقه لرنده كندیسنه سوز سویله نمه سنی ایسته مز ، فنا حالده عصبیله شیردی . طبیعتنی بیلدیكم ایچون آغزیمی آچمغه جسارت ایده مه یوردم . مع مافیه برزمان صوكره او كندیلكندن قونوشمغه باشلادی. سویله دیكی شیلر اهمیتلی دكلدی . فقط بن بوسوزلرده عادتا بر وصیت قوقوسی سزركبی اولدم .

یولك بر كوشه سی دونجه اوزاقده بر وادی كوروندی . اونی كچدكدن صوكرا صاغ یاماجده كی بر كویه واره جق ، كیجه یی اوراده كچیره جكدك. كونش تپه لردن برینك اوستنده غیب اولمق اوزره یدی. اك او كده كیدن رئیس آتی بر آز یاواشلاته رق بنی بكلدی . مأیوس برطورله :

— شوباتان كونشه أیی باق نظمی ، دیدی، بردها كوره جكمز شبهه لی ...

ساكن ، ایلیق برآقشامدی . یشیل یاماجلر كونك صوك آیدینلقلری ایچنده كولومسه یور كبیدی . اطرافده تهلكه یه دلالت ایده جك هیچ برعلامت یوقدی . فقط رئیسك عصبیتله قاشلرینی چاته رق سویلدیكی بو برایكی سوز بنی آلت اوست ایتدی :

— نه اولویورز ؟ دییه صوردم .

او، دوغریدن دوغرویه جواب ویرمدی . خیرچین بر پشیمانلقله:

— دوندیكمزه فنا ایتدك ، دیدی، بوقدر غافل زمانم اولمادی. قاچ شهید ویرمك لازمسه بیراقوب مطلقا بوغازی كچمه لیدك ... ذاتاً اوراده كی قوتلرینی ده اهمیتلی برشی تخمین ایتمه یورم . . . آكلادیغمه كوره اونلرك وظیفه سی بر نمایشله بزی كری دوندورمك، كیجه یه دوغرو بو وادی یه سورمكدن عبارتدی .

پارماغيله‌او كمزده ياواش ياواش قاراران وادى‌يى كوستريوردى...
راديوملى كوزلرنده غيب عالملرينه باقان كاهنلرك جذبه‌لى درينلكيله
كسيك كسيك دوام ايتدى :

— پلانلرينى شيمدى تماميله كوريورم ... نره‌لرى طوتديلر ،
حتى قوتلرى نه‌قدر ... نره‌دن ، ناصل چويره‌جكلر ... بيليورم ...
بن‌ده ياواش ياواش وضعيتى قاورامغه باشلامشدم... بويوك‌وقعه‌لر
وتهلكه‌لر قارشيسنده دائما دويديغم ـ سرخوشلق‌نشئه‌سنه بكزر ـ مفرط
تهيجله :

— نه‌ياپالم؟ الدن كلديكى قادار اوغراشيرز، ديدم . امرلريكزى
ويريكز ...

صاغ طرفزده، تپه‌لرى كورونمه‌ين ديك بربايرِ واردى. قائممقام
نصرت اونى كوزلريله اوزون اوزون تدقيق ايتدى :

— آتلرى بيراقوب همان بوتپه‌يى طوتماليز... بوراسنى حسابلامش
اولمالرينى تخمين‌ايتمه‌يورم... برقوتلرى وارسه‌بيله أهميتلى اولمايه‌جق...
ايجابنده چارپيشه‌بيليرزده ...

رئيس آرتق قرارينى ويرمشدى . قامچيسنى صاللايه‌رق آرقادا-
شلرى طوپلادى. اوچ بش سوزله‌وضعيتى آكلاتدى، تعليمات‌ويردى.
آتلرى برسيل چوقورى ايچنده برفونداللغه باغلادق . اوموزلريمزده
يالكز سلاحلريمز ومطره‌لريمزله تپه‌يه طيرمانمغه باشلادق . قائممقام
نصرتك تخمينى دوغروِيدى .صربلر پلانى آكلاياجغمزى ، بوتپه‌يه
صيغيناجغمزى حساب ايتمه‌مشلردى .

كيجه سكون ايچنده كچدى؛ صباح اولدى. كورونورده ينه‌هيچ
برتهلكه يوقدى. حتى آرقاداشلردن برى لطيفه طرزنده رئيسك بودفعه
بروهمه قوربان اولديغنى سويلدى .

اورتالق ایچه آغاردقدن صوکرا آتلرك یانه ایکی آرقاداش کوندردك . اونلر اطرافی ترصد ایده‌جکلر ، برشی یوقسه بزه‌اشارت ویره‌جکلردی .

آرادن یکرمی دقیقه کچمه‌مشدی که آشاغیدن اوست اوسته سکز اون سلاح سسی کلدی. صوکرا ینه‌اورتالغه درین برسکونت چوکدی. تپه‌نك آشاغیده‌کی یوللری کوره‌جك نقطه‌لرینه قوشوشدق . فقط میدانده هیچ برشی کورونمه‌یوردی . یوللر بوم‌بوشدی .

بن برباشقه آرقاداشله آشاغی اینمکی تکلیف ایتدم . رئیس :

— بیهوده کندیکی اولدورته‌جکسك ، دیدی ، دردك چارپیشمقسه بوکون بوراده‌عادتا بر عسکری محاربه کوره‌جکز ... محاصره‌ده‌یز .

رئیسك بودیدیکی‌ده چیقدی . چته‌لر تپه‌یی چویرمشلردی . اوکله‌دن صوکرا بر عسکر محاربه‌سی انتظامیله هجومه باشلادیلر . هرشیلری تمامدی . حتی برما کنه‌لی تفنکلری بیله واردی .

بوکا رغماً بز کیجه‌یه قدر بوهجوملره قارشی قویدق . یریمز مساعددی . صوکرا یکرمی کشیلك کوچوك قوتمز اك جسور ، اك ایی چته‌جیلردن مرکبدی . فقط زواللیلر بربرر دوکولویورلردی .

قائمقام نصرتك بوتون امیدی زمان قازانمقده‌یدی :

— محاصره‌ایدلدیکمز دویولدی... ژاندارمه‌قوتلری یولده‌در... آمان وقت قازانالم چوجوقلر دییوردی .

کیجه قارانلغی چوکنجه چارپیشمامز قورقونج بربوغوشما شکلنی آلدی . آرقاداشلر بربریمزدن آیری دوشمشدك . کیمسه کیمسه‌یی کورمه‌یوردی . بن ابراهیمله برابر برقایا قوغوغنه سپر اولمشدم . صرپلر ایدن‌ایی‌یه یاقلاشمشلر ، آرامزه صوقولمشلردی . ایکی طرفده آتشی کسمشدی . یالکز آراصیرا شوراده بوراده تك بر سلاح

پاتلايور ، ماكنه‌لى تفنك اوزونجه فاصله‌لرله برايكى دقيقه اطرافى طارايوردى . بعضاً ده قارانلغك ايچنده بوغوشما سسلرى دويويوردق. صوكرا ينه قورقونج برسكوت ...

كيجه ياريسنه دوغرو بوبوغوشمالردن برى‌ده بولونديغمز قايانك آلتنده ، سكز اون متره درينلكنده برچوقورده اولدى . چوقورك كنارندن صارقان بويوك برآغاجك ياپراقلرى آشاغيسنى كوره‌مزه مانع اولويوردى .

ايكى كشى قارانلغك ايچنده كسيك نفسلر ، قيصيق خيريلتيلر ، ايكلتيلرله بوغوشويورلردى. صرپجه بركفرى متعاقب آغير برجسمك يره يوارلانديغنى دويدق . چته‌ده‌كى الك كنج آرقاداشمزك ، هنوز چوجوق دينه‌جك ياشده برژاندارمه ملازمنك سسى « آناجغم » ديه ايكله‌يوب سوندى .

نه‌ياپديغمى‌دوشونمه‌دن يرمدن فيرلادم؛ قايانك‌اوجنه قدرقوشدم؛ قارانلغه دوغرو آتش ايتمكه باشلادم . بوآنده تاياقينمده، كوزلريمك ايچنده دينه‌جك قدر ياقينمده برآله‌و پارلادى . اوته‌سنى بيلمه‌يورم .

— ۱٦ —

كوزلريمى آچديغم زمان كنديمى بركوى اوداسنده بولدم . پنجره‌دن پارلاق بركونش ايشيغى كيرييوردى . ابراهيم قارشيمده برسديرك اوستنه يارى اوزانمشدى . دالغين دالغين پنجره‌دن اوزاقلره باقيوردى .

قيپردانمق ايسته‌دم . اولمادى . وجودم بنم دكل كيبى . هيچ برشى خاطرلامايور ، حس ايتمه‌يوردم .

كوجلكله « ابراهيم » ديه سسلندم . اوبردن بره اوركمش كبى تيتره‌يه‌رك يرندن فيرلادى ، يانمه كلدى :

— نظمى ... ناصلسك ؟

— نره‌ده‌يز ؟ نه‌اولدم ؟

— يارالىسك... يارالك آغيردكل. فقط چوق قان‌غيب ايتدك... قونوشما... حركت ايتمه ...

يانمه اوطوردى ، بكا قاشيقله صيجاق برشى ايچيرمكه باشلادى. وقعه‌يى داغينيق برصورتده خاطرلادمغه ، سوأللر صورمغه باشلايوردم. اولا جواب ويرمك ايسته‌مه‌ديكى حالده ياواش ياواش سويله‌مكه باشلادى: قورتولماز معجزه قبيلندن برشيمش ... بنى‌قوجاغنه آلمش؛ طانيماديغى ، بيلمه‌ديكى يرلرده راست كله يورومش ، سورونمش ، يوقوشلرايندوب چيقمش... كون آغاريركن تصادفاً برچوبان‌قولوبه‌سنه وارمشز ...

ابراهيم اوراده يارامى ناصل صارديغنى ، بنى بوكويه ناصل نقل ايتديرديكنى آكلاتيركن سوزينى كسدم :

— آرقاداشلر نه‌حالده ... رئيس نه‌اولدى ؟ ديدم .

ابراهيم خفيف برترددن صوكرا باشنى صاللادى ، دوداق اوجيله :

— بيلمه‌يورم ... نره‌دن خبرم اولسون ؟ ديدى .

حقيقتى چوق صوكرا اسكوب خسته‌خانه‌سنده نقاهت دوره‌سنه كيرديكم زمان اوكرندم. آرقاداشلردن‌بزمله برابربش كيشى قورتولا-بيلمش .. قائمتام نصرتى فجيع برصورتده أولدورمشلر . بو بويوك موفقيت شرفنه صرب وبولغار كوبلرنده كيجه‌لرجه شنلك‌ياپيلمش... اوكون آقشامه دوغرو جوارقصبه‌لردن‌برندن بر دوقتور كلدى.

قورشـونك کوپروجك کمیکینك آلتندن خفیفجه جکری زده‌له‌یه‌رك کچدیکنی فقط هیـچ برتهلکه اولمادیغنی سویلدی . برایکی کون بوراده تداوی ایدلدکدن صوکرا اسکوب خسته‌خانه‌سنه نقل ایدیله‌جکدم .

ایکنجی صباح دها ایی اویاندم . هیـچ برصـیقنتی واضطراب دویمایوردم . حتی برآز نشئه واشتهام بیله واردی . فقط اوچونجی کون آقشام اوستنه دوغرو مدهش براوشومه حس ایتدم . دیشلرم بربرینه چارپمغه باشلادی . وجودم اویله صـارصیلیوردی که ابراهیم دیزلریمه اوطورمغه ، قوللریمی آووچلریمی آووچلری ایچنده ضـبط ایتمکه مجبور اولدی . برآز صوکرا بونی شدتلی برآتش تعقیب‌ایتدی وآرتق کندیمی غیب ایتدم .

— ۱۷ —

ابراهیم اسکوب عسکری خسته‌خانه‌سنك کوچوك براوداسنده ، یاتاغمك کنارینه اوطورمش ، آکلاتیوردی :

ــ دوقتور آرتق نقاهت دورینه کیردیککی ، برقاچ کونه قدر بوسبوتون آیاغه قالقه‌جغکی سویلدی نظمی ... آرتق مستریحم ... سکا شیمدی ایستدیکك ایضاحاتی ویره‌بیلیرم ... یارك اوقدر أهمیتلی دکلدی، فقط باقیمسزلق نتیجه‌سی اوله‌رق آغیر برأنفه کسیون یاپدی. اون سکز کون کندیکی بیلمه‌دن بویاتاقده یاتدك ... دوقتورلرك امیدی پك ضعیفدی . « بنیه قوتلیدر . بلکه آتلاتیر » دییورلردی . بواون‌سکز کون یاتاغکك باش اوجنده نه‌چکدیکمی تعریف ایده‌مم. نه یاپسه‌ك حقمی اوده‌یه‌مزسك نظمی ... کاه أولوکبی ساکن‌یاتیوردك کاه چارپینوب چیرپینمغه ، صایقلامغه باشـلیوردك ... دها ادرنه‌ده

ایکن بکا نازان اسمنده برقیزدن بحث ایتمشدك ... بونی سنك کلیجی
کچیجی هوسلرندن بری صانمشدم... سن بونازانی غالباچوق سویه‌یورسك
یاوروجغم ... خسته‌لنکده متمادیاً اونك اسمنی تکرار ایدییوردك ...
بر کیجه چوق آغیرلاشـمشدك . نوبتجی دوقتوری « غالبا صبـاحه
چیقمایه‌جق » دیمشـدی . اوکیجه بر آرالق یاتاغکده دوغرولدك :
«هایدی نازان ... بوسفر آیرلق یوق... باق نه‌قدر مسعوداولاجغز..
یاشاسون حیات » دییه سویله‌نمکه ، چیرپینمغه باشلادك. بنی چوجوق
کبی هونکور هونکور آغـلاتدك ... غیرت ایت‌ده بر آیاق اول ،
استانبوله دون ... آرقا کدن بن‌ده اذن آلوب دوکونکه که‌جکم ...
بونازان مسئله‌سـنه بردرلو عقل ایردیره‌مه‌یوردم . بوکنج قیزی
اك چوق سودیکم برزمانده بردن‌بره‌اونوتیویرمشدم . قائمقام‌نصرتك
چته‌سنه کیرمکه قرار ویردیکم کیجه کورونمز برأل اونی بنم بینمدن
سیلوب کوتورمش کیبدی . حالبوکه خسته‌لغم اثناسنده نازاندن باشقه
کیمسه‌نك آدینی آنمادیغمی سویله‌یورلردی. ناصل که شیمدی‌ده‌ذهنمك
آکلاشیلماز براصراریله متصل اونی دوشونویوردم .

*
* *

شکران یارالاندیغمی خبر آلمشـدی . همان هرایکی کونده بربکا
مکتوب کوندرییوردی . بومکتوبده دییوردی که : « حیاتك ایچون
هیـچ بر تهلکه قالمامش. فقط تمامیله ایی اولمق ایچون اوزون برتداوی
و استراحته محتاج ایمشسك . سنی استانبولده صبرسزلقله بکله‌یورم .
یالکـز سرویده‌کی کوشـکی کیرایه ویره‌رك شهره ایتمك اوزره‌یدم .
فقط چاملیجه‌نك سـنك ایچون اك ایی بر اسـتراحت یری اولاجغنی
دوشونه‌رك واز کچدم . هم بو سایه‌ده بن‌ده عائله‌مزك و خاطره‌لریمزك
یواسکی یوواسنده صوك بریاز کچیرمش اولورم. عائله‌مزده بزه بربریمزدن

یاقین کیمسه قالمادی . شیمدی تماميله ايكی قارده‌ش اولدق . زواللی تاجیه‌مك بوتون محبتنی سكا ويرييورم . تماميله ايی اولونجه‌یه قدر سكا باقمق وظيفه‌سی بكا دوشويور . هم ذاتاً « همشیره شكران » اسمنی ويرن سن دكلمیدك ؟ مع‌مافیه امید ایدییورم که بو یاز سكاده خسته باقیجیلق و آبلالق ایتمه‌یه‌جکم. آیریجه بر آننه‌لك وظيفه‌سی‌ده یاپاجغم . ایكی کون اول کوپریده نازانه تصادف ایتدم . سنی صوردی . برقاچ کونه‌قدر یالکز سرویده‌کی کوشکه کله‌جکلرینی سویلدی ... سكا دها باشقه حوادثلر ويره‌یم ... کچن کون ینه کوپروده ......»

ابراهیم پنجره‌نك یاننده یوکسك سسله مکتوبی اوقومغه دوام ایدییوردی . فقط بن آرتق دیکله‌مه‌یور ، ذهنمده اسكی جمله‌لری تکرار ایدییوردم . قوتلی ایشیقلره دها تحمل ایده‌مه‌ین کوزلریمی قاپاتمشدم . نازانك کوپروده بنی صوردیغنی کوردم . صوکرا اونی یالکز سرویده کوشکده تخیل ایتدم . دیوارك اوستندن ژولیده‌یی اوزاتیور ، « کله‌جك بهاره ژولیده سزی صبرسزلقله بکله‌یه‌جك » دیيوردی .

خسته‌لق سینیرلریمی چوق بوزمشدی . قاپالی کیرپیکلرمدن سس‌سز یاشلر آقیوردی .

مکتوب بیتدکدن صوکرا ابراهیمی اوستنده علاج شیشه‌لری دوران کوچوك طاش ماصه‌نك اوکنده اوطورتدم « بن سویله‌یم . سن یاز بدم دی . »

« شكران »

صوك مکتوبك بکا چوق تأثیر ایتدی . دوقتور اذن ويريرويرمز استانبوله کله‌جکم . اویله حس ایتدم که بو کونلرده بن سكا ناصل

محتاجسەم سن‌دە بکا اویلە محتاجسك . عموجەمك أولومندن صوکرا بوس بوتون یالکز قالدك ...

ابراهیم قلمی ألندن براقدی ، ساختە برحدتلە قاشلرینی چاتەرق :

— عموجەکك أولومی‌می ؟ بونی‌دە نرەدن چیقاردك ؟ دیدی .

کولومسەیەرك یوزینە باقدم :

— عموجەم صاغ اویلەمی ؟

— البتە ؟ نەیە صاغ اولماسون ؟

— قائمقام نصرت‌دە صاغ ... اعلا اعلا ... ممنون اولدم .

— ؟؟؟!!!

خستەلرك خیرچین استهزاسیلە کولویوردم :

— پك اعلا ... پك اعلا ... آل شو قلمی ألکە شو مکتوبی بربیتیرەلم .

قیصە برتوقفدن صوکرا تکرار کوزلریمی قاپایارق دوام ایتدم :

— شکران! یانمدە حربیە سنەلرندن‌بری بنملە آرقداشلق ایتمش ، صوك ماجرادە کندینی فدا ایدەرك یارالی وجودیمی ساعتلرجە قوللرندە طاشیمش ابراهیم دییە برآرقداشم وارکە شمدی‌دە بکا کاتبلك ایدییور. بوابراهیم ما کدونیادە چتەلرلە چارپیشدیغمز زمانکی قیافت وخشونتی ایلە أز قضا رؤیا کە کیرسە فریاد ایدەرك اویقودن اویانیردك. فقط شیمدی مکتوبمی یازارکن آلدیغی دورلری کورسەك معصوم ، رقتلی برقیز چوجوغی صانیرسك . بن سکا عموجەمك أولومندن بحث ایدرکن بو زواللی صاف آرقاداش عقلی صیرا بنی آلداتیور : « عموجەك نەدن أولەجکمش افندم ؟ البتە صاغدر » دییە یالان سویلەیور . مکتوبی بیتیردکدن صوکرا بو آرقاداشە یالان سویلەمك احتیاجنی دویارسە آنجق قارانلقدە سویلەمەسنی توصیە

ایده‌جکم. چونکه کوزلری، دوداقلری، رنکی درحال بو یالانی میدانه چیقاریبور. هر نه‌ایسه مکتوبه دوام ایده‌لم شکرانجغم. حقیقتی بندن صاقلاما که حاجت یوق. عموجه‌م ناجیه‌نك أولومنه تحمل ایده‌مدی، أریبوب کیتدی. بونی غایت ایی بیلیورم. بوندن أولکی مکتوبلرکی اهمیتله اوقودم. عموجه‌مه دائر بر کلمه یوق، صوکرا یالکز سرویده‌کی کوشکدن آیرلمق حقنده‌کی قرارکده کوستریبورکه یاپ یالکز قالدك شکرانجغم. فقط امین اول که بوتون آجیلریکی آکلایان بر بویوك قارده‌شك وار. نازان خانم کلدیسه بندن سلام سویلرمیسك شکرانجغم؟ سکا اوزون بر مکتوب یازمق ایسته‌یورم. فقط مناسبتسز ابراهیم عکسیله نمکه باشلادی. «یورولاجقسك... ایکی سطردن فضله یازمام... قاچارم» دییور. جاناوارك طبیعتنی بیلیورم. قاچارمی قاچار. پك یاقینده کلیورم. کوزلرکدن اوپرم.

— ۱۸ —

چاملیجه‌ده ایلك آقشام... شکران ایله باغچه‌ده‌یز... باقیمسزلقدن بوس بوتون خراب اولمش، باشدن باشه یابانی اوتلرله، مورچیچکلی دیکنلرله دولمش باغچه‌ده... علمداغی تپه‌لرندن دونوق بر آی دوغیور. اطرافده آغستوس بوجکلرندن باشقه سس یوق...

بن کچن سنه ناجیه‌نك بوتون کونلرینی آلتنده کچیردیکی بویوك آغاجك یاننده، یوزنده مضر بوجکاره قارشی اورتولمش بر تول ایله بیتاب یاتدیغی شزلونغك اوستنده‌یم... شکران قارشیمده آلچاق بر باغچه اسکمله‌سنده... وجودی بر آز اوکه اکیلمش؛ دیرسکلری دیز قاپاقلرینه، بیلکلری چکه‌سنه دایالی... اوزون مدت صوغوقده

تیتره‌دكدن صوكرا نهایت بر اوجاق باشنه كلش انسانلر وضعیتنده... حس ایدییورم‌كه زواللی چوجوق آیلردن بری چكدیكی روح یالكزلغندن بو كیجه بر پارچه قورتولویور ... أملك وسعتنی آنجق بو كیجه آ كلایابیلیورم ... دنیاده اك سودیكی ایكی انسانك بش آی فاصله ایله أولدكلرینی كوردی . « هیچ اولمازسه ژولیده‌یی برقاچ آی بكا براقیكز..» دییه‌انشته‌سنه یالوارمش... فقط نیربك‌راضی‌اولمامش، اونی‌چاملیجه‌ده‌كی كوشكده كلعذار قالفه‌ایله یالكز بیراقوب‌رومانیایه كیتمش ... كوزل روحلی شكران اوكا دارلمغه كندنده حق كور - مه‌یور: « نه یاپسین ... اونك‌ده شیمدیلك ژولیده‌دن باشقه كیمسه‌سی قالمادی » دییور .

بو كون بنی قارشیلادیغی زمان‌اونی‌چوق شن وسا كن كورمشدم. ساده كوزلرینك اطرافی بر آز قارارمش، یوزی‌صولمشدی.زواللینك كچیردیكی بویوك فیرطنه‌یی كوستره‌جك ایز یوقدی . زمان زمان اسكیسندن دها بویوك بر نشئه ایله كولویوردی . فقط شیمدی آ كلا- یورم‌كه بو بر معصوم قومدیادن عبارتدر .. صرف بنی بو دوشكون زمانمده مكدر ایتمه‌مك ایچون اختیار ایدلمش بر مرحمت یالانی ... نیته‌كیم آرتق كندینی طوتامایور . كوندوز هر شیئه قارشی شن بر قیدسزلق كوستردیكی حالده شیمدی یاواش‌یاواش صیزلامغه باشلایور. بندن تسلی بكله‌یور . حق یوقمی ؟ آغیر باشلی بر عائله آنه‌سی كبی كورونمه‌سنه رغماً هنوز چوجوق صاییلاجق بر یاشده دكلمی ؟

شكرانك صاغ قاشنه دوغرو صارقان بیاض صاچ دمتنك ایچنه ناصلسه ، بر یلدیز بوجكی كیرمش . . . او فرقنده اولمادن ، آلتنده یوجانلی سوسك پیریلتیسیله دوام ایدییور :

ـــ كیجه‌دن أیدی. حتی‌بكا پیانوده سودیكی برشرقی چالدیردی.

آيلردن بری يوزينه باقاديغی ژوليده‌یی يانه آلدی. صاچلرينی دوزه‌لتدی. فقط كيجه ياريسندن صوكرا آغير بردالغينلق چوكدی. كوزلرينی بر دها آچمادی . اولونجه‌يه قدر ، ايكی كون ، اوحالده قالدی ... نهايت بر آقشام اوستی ...

شكران آرتق كنديني طوتامايارق هيچقيريور ، فقط درحال بويوك برغيرتله كنديني ضبط ايديور ، كوزلرنده ياشلرله ، كوله‌رك ، بندن عفو ديله‌يور :

— سنك يانكده بويله شيلردن بحث ايتمك دوغرو دكل آما نه‌ياپايم . اوزوله نظمی ... دنيادر بو ... ألبت بو كونلرده كچر ...

عموجه زاده‌م سوزينی دكيشديريور؛ اوزاق اقربالره ، بيلدكلره دائر أكلنجه‌لی شيلر سويله‌مكه چاليشيور ؛ بوياپماجق نشئه‌لرك ألملی آغزنده الك آجی ماتم حكايه‌لرندن دها مؤثر اولديغنی آكلايامايور.

. . . .

— شكران باق هوا نه‌قدر كوزه‌ل... ياواش ياواش يورومك ايچون كندمده بر آرزو دويويورم ... هايدی سنكله باغچه‌دن يوله چيقه‌لم ...

— ناصل يورويه بيله‌جكسك نظمی ؟

— يورورم . . . هم سن‌ده بنی قولومدن طوته‌رق ياردیم ايدرسك ... كيده بيلديكمز قدر كيدرز ...

شكران بلكه بنم قوهٔ معنويه‌می قيرمامق ايچون راضی اولدی . آياغه قالقدق . قاپويه دوغرو يورومكه باشلادق . فقط دیزلريمك تيتره‌ديكنی ، يورور كن چوق اضطراب چكديكمی آكلايوردی . بروسيله ايله : — نازان بلكه برايكی كونه قدر كلير ، ديدی .

— نازان خانملر دها كوشكه كلمديلرمی ؟ ديه صوردم

— كلمشلردی ... فقط بر اقربا دوكونی ايچون ايكی كون أول

استانبوله ايندیلر ›... غالبا پازار ايرته‌سی دونه‌جكلر . . . نظمی سن يورولمنه باشلادك . . . هايدی شو كزينتيدن واز كچه‌لم . . . اسكی يريمزه دونه‌لم .

شكران بو كزينتی‌يی نيچون ايسته‌ديكمی آكلامش ، نازانك چامليجه‌ده اولماديغی مخصوص سويله‌مشدی . مكتوبلرنده برقاچ دفعه اوندن بحث ايتديكی حالده ، بيلمم نه‌دن ، او كون هيچ آدينی آكمامشدی .

شكرانك قولنده باغچه قاپيسنه قدر يوروديكم يول بنی بيتيرمشدی . كری دونمكه قوت بولامادم . صولوق صولوغه يره ، قورومش برقير لاوانطه‌سی كومه‌سنك اوستنه چوكدم .

شكران ، بو كنج قيزك حياتمده نه‌قدر اهميتی اولديغنی بر كره دها آكلايوردی . يانمه اوطوردی . اللرينی ديزلريمه قويدی . بكا الك طاتلی اميد ويريجی كله‌لرله نازاندن بحث ايتمكه باشلادی .

— ١٩ —

آغستوس بيتمك اوزره ايدی . بن يالكز سرويده‌كی كوشكه كله‌لی بر آی اولمشدی . فقط نازان حالا كله‌يوردی .

آرتق يأسمی ، عصبيتمی صاقلايامادينمی كورن شكران‌ده بنمله برابر اوزوليوردی .

بر كون شكران ايشلری ايچون استانبوله اينمشدی . آقشام اوستی كوشكه كلديكی زمان چارشافنی چيقارمادن اودامه كلدی . چهره‌سی يورغون وصولوقدی . فقط ممنون ممنون كولويوردی :

— مژده‌وار نظمی ، ديدی ، نازان يارين كليور ... بو كون ايشلريمی

براقدم. نازانك نشانطاشنده کی أوینه کیتدم. آننه‌سی مهمجه بر خسته‌لق کچیردیکی ایچون ناچار استانبولده قالمشلر.. فقط یارین کلیوزلر ... همده قایب ایتدکلری زمانی تلافی ایچون تشرین ثانی یه قدر بوراده قالاجقلر ...

او کیجه بوتون أمیدلرم‌ونشئه‌م بکیدن دوغمشدی. عموجه‌زاده‌مله کیچ وقته قدر نازاندن بحث ایتدك. آرتق بوس بوتون آچیق قونو - شویوردق . خسته‌لنك ویردیکی ضعف ورقتله کندیمی براقیور، اوكا سودامی بوتون اینجه‌لکلریله آکلاتیوردم .

کچن سنه بورادن آیرلدیغم وقت نازانی بوقدر سویوردمیدم ؟ هیچ ظن ایتمهم . اوچ درت آی أول ایسه عادتا اونوتمشدم. آراصیره عقلمه کلدکجه یوزینی کوزلریمك اوکنه کتیرمك ایچون کوچلك چکیوردم . حالبوکه شیمدی اویالکز چهره‌سنك الك اینجه چیزکیلریله دکل کیدیکی البیسه‌لرك رنکنه ، سوسنه وارنجه‌یه قدر موجودیتیله ذهنمده یاشایوردی .

او کیجه مفرط برتهیج ایچنده اولمامه رغماً شکرانده برشیئه دقت ایتدم : نازاندن دائما سوه سوه بحث ایدن عموجه زاده‌م بنم اوندن بوقدر دقتله بحث ایدیشمی ایسته‌مه‌یور کیبی . حالنده محزون بر عصبیت ، دوداغنك اوجنده مضطرب برچیزکی واردی .

اوزولدیکمی بهانه ایده‌رك بنی صوصدورمق ایسته‌یور :

— هایدی آرتق یات نظمی ... بوقادار کیچ قالمق سنك ایچون أیی دکل ... اوزولمه ... نازان ایله چوق مسعود اولاجغکه امین اول ... کچن‌سنه‌دن بری کندی دردمدن دنیایی کورمه‌یوردم ... نازانك سکا قارشی اولان حسلرینی بیله‌مم ... فقط بن نظمی آغابکمك

هرهانکی برکنج قیز طرفندن سـویلنه‌مه‌سنه امکان ویرمه‌یورم . . .
بیلیورسك‌که اوردونك الك کوزه‌ل ضابطیسك قارده‌شم ..
سسی درین برحزن وشفقتله تیتره‌یوردی . ماوی کوزلری کونك
یورغونلغندن بیتاب ومخمور آیاغه قالقدی ، برقباحت ایچون عذردیلر
کبی محجوب برکولومسه‌مه ایله بوینی بوکه‌رك :
— مساعده ایدرمیسك بن یاتمغه کیده‌یم نظمی ، دیدی ، چوق
فضله یورغونم ...

*
* *

شکران اودادن چیقدقدن صوکرا دوشونمکه باشلادم . نازانی
چوق سه‌ووب بکندیکی ، اونکله أوله‌نمه‌می چوق ایستدیکی حالده
نیچون بنم اوندن بحث ایتمه‌مه تحمل کوسترمه‌مشدی ؟ اردونك الك
کوزل ضابطی اولدیغمی ، هرهانکی برکنج قیز طرفندن سویله‌نیله‌جکمی
سوبلرکن « آغابکم » ، « قارده‌شم » کله‌لرینی قوللانمایه نه‌دن لزوم
کورمشدی ؟
کندی کندیمه دوشونمکه باشلادم :

« بن بوکیجه امیدمله ، فضله نشئه وهیجانمله شکرانه قارشی
صایغیسزلق ایتدم ... عموجه زاده‌م یاپیالکز قالمش امیدسز ، تسلیسز
برچوجوق ... بزم سعادتمزله کندی امیدسزلکنی قارشیلاشدیردی ؛
محزون اولدی ... دنیاده بوندن طبیعی نه اولابیلیر ؟ .. زواللی شکران ،
بلکه‌ده نازان ایله أوله‌نه‌دیکم وقت کندیسنی بوسبوتون اهمال ایتمه‌مدن
قورقویور ... بوچوجوق ایچون بهمه‌حال برشی دوشونمه‌لی ... آه
نم ابراهیمم اوقادار فضله آلتون یوره‌کلی اولاجغنه برپارچه‌داها ظریف
وجاذبه‌لی برآدم اولسه‌یدی ...

— ۲۰ —

ایكی اوچ كون صوكرا بر آقشام اوستی شكرانی‌یه استانبولدن دونیوردی. ألنده پاكتلرله آخیرك اوكندن كچركن، باشنی چویردی نی كوردی .

— نه او نظمی ... سن كیتمشسك ؟!!

— ......

— نه‌یه اویله قاپینك آرقاسنه سپر اولدك ؟ صاقلانیورمیسك ؟ كوله‌رك یانه كیتدم :

— صاقلانیوردم فقط اولمادی ... عكسی كبی بورادن كچدك...

كولومسه‌یه‌رك قاشلرینی قالدیردی :

— بو صاقلانما كه سبب ؟!

— یارامازلنه حاضرلانان چوجوقلر ایچون ایلك یاپیلاجق ایش صاقلانمق دكلیدر ؟ فقط بن سنك بو قدر ایركن دونه‌جككی امید ایتمه‌یوردم .

شكران نی‌باشدن آشاغی سوزیور، بالخاصه كه‌ترلریمه، قاچیمه باقیوردی . كنج بر آنه سرتلكیله :

— نه اولیور نظمی ؟ دیدی .

— هیچ ... بر پارچه آتله دولاشاجغم‌ده ...

شكران خفیف بر فریاد قوپاردی :

— بو حالده‌می ؟ دنیاده اولماز ؟ حقیقةً سن یاراماز چوجقلره دوندك ... آ كلاشیلان سنی أوده یالكز براقمه‌ده كه‌یه‌جك..هایدی ایچری ...

عموجه زاده‌مده اويله آمرانه بر طور واردى‌كه آز دها اطاعت ايديپوردم . فقط بر ايكى آديم آتدقدن صوكرا دوردم :

— رجا ايدرم شكران ، ديدم ، بو كون بكا اذن وير... چوق مضطرب اولاجغم ... كوريپورسك‌كه بر قاچ كوندن برى أبي‌يم ... باغچه‌ده كزوب دولاشيپورم ... خيزلى يورويجه ، مرديوه‌ن چيقنجه چارپنتى كله‌يور ... هم شويله بر كزمك ، هم‌ده نه درجه‌يه قدر أبي اولديغمى آكلامق ايسته‌يورم ... كوريپورسك‌يا همان برتجربه..

شكران بنى زورله فكرمدن دوندوره‌مه‌يه‌جكنى آكلامشدى . بر آز اولكى كنيج آنه سرتلكنى مظلوم بر قيز قارده‌ش يالواره‌سنه چويردى :

— نظمى ياپما... يوره كيمك نه‌قدر أوزكون‌اولديغنى‌بيليورسك.. مقصديكى آكلايورم ... لكن سنه‌كى كبى آتله نازانى كورمكه كيده‌جكسك ... فقط هيچ اولمازسه بر هفته دها بكله ...

باشمى اوكه أكدم ، اوكنه كچيلمز برمجبوريتدن بحث ايدركبى:

— امكانى يوق همشيره شكران، ديدم،بوكون اونى كورمزسه‌م أولورم ...

آرامزده شدتلى برمجادله باشلامشدى. شكران قولنده پا كتلريله يورغون ومضطرب يالواريپوردى :

— نظمى بكاده كناه . . . باق بوتون أوزونتولرم ، أوده‌كى مشغوليتلرم يتيشمزمش كبى برده سوقاقلرده قوشيورم... دائره‌لرده، آووقات يازيخانه‌لرنده سورونويورم ... اوزمه بنى ...

نه‌بويالوارمالر ، نه‌ده اونك جزايه قالديرلمش بر مكتب چوجوغى كبى يوزينى ديواره چويره‌رك ، كوزلرينى بيلكنه دايايه‌راق هونكور هونكور آغلاماسى بنى قرارمدن واز كچيره‌مدى :

— چوق یا کیلیورسك همشیره شکران ... بن ظن ایتدیکك کبی دکلم ... تمامیله ای اولدم آرتق ... هم بینه‌جکم آت قوزو کبی اوصلودر ... صوکرا بنم نه‌أیی بر سواری اولدیغمی بیلیرسك .. الك آزغین بر آتك صیرتی بنم ایچون بر قولتوقدن، بر قاریولادن دها امیندر ... کوره‌جکسك شکران .

جانلی، چویك، سریع حرکتلرله آتی آخیردن چیقاردم . قهقهه‌لرله کولویور، شکرانله شاقا ایدیور، ایصلق چالیوردم . یابانجی بر کوز بنی حیات ایله‌شن، قوتلی بر کنج ظن ایده‌بیلیردی . فقط کندیمی بویله کوسترمك، شکرانی تسکین ایتمك ایچون صرف ایتدیکم جهد وغیرت بنی اویله خراب ایدیوردی که ...

نقاهت زمانم دوقتورلرك تخمینندن چوق فضله اوزامشدی . حالا اقشاملری آتش کلیوردی . صباحلری باشم آغیر، کوز قاپاقلرم شیش، آقشاملردن دها یورغون اویانیوردم . قوللرمده، دیزلرمده بردرمانسزلق واردی که بردرلو کچمه‌یوردی . اویقولرمده انتظامسزدی . اویقو ایله اویانیقلق آراسنده کابوسلی اویوشوقلقلردن صوکرا هواسزلقدن طیقانه‌رق کوزلریمی آچیوردم .

بیندیکم آت (م..س) نه‌کی چفتلکمك کراجیسی طرفندن هدیه کوندرلمش کنج بر انکلیز - عرب ملزی ایدی . یوموشاق بر حیوان کورونیوردی . أفندیسنك شاقه‌یه کلیر بر آدام اولمادیغنی درحال حس ایتمش کیبدی .

شکران حالا ألاری آتمك دیزکینده بنی براقمایور، لاقیردی‌یه طوتویوردی . حیوانك یوزینی آراصیرا اویله بر اوقشایشی واردی که عادتا اوندن بنم ایچون مرحمت ایسته‌یوردی :

— بن آرتق کیده‌یم شکران، دیدم، کورنیورسك یا کچن

سنه‌دن هیچ فرقم یوق . . . ساده برشی ا کسیك . . . کوچوك ژولیده ... اونك‌ده قوللرمده بولونماسنی ایستردم .

اطرافده‌کی بویوك آغاچلرك کولکه‌سی ایچنده یاواش یاواش ایلرله‌مکه باشلادم . آت ایکیده بر سیلکینیور ، قوتمی تجربه ایتمك ایستر کبی ضعیف خیرچینلقلر یاپیور ، بنی یورویوردی . دیزلرمده بر طوتوقلق ، بیلکلرمده بر تیتره‌مه واردی . صول قولم فنا حالده آغریمغه باشلامشدی . کوکسمدن صیجاق بر حلجان دالغه‌سنك قابارديغنی ، بوتون وجودیمه یاییلدیغنی دویویوردم . عقلمه کلن فنا احتماللری دفع ایتمك ایچون « نازانه یاقلاشیورم . بو تهیجك سببی اودر » دیه دوشونویوردم . قولاقلرمده اوزاقدن بر دکرمنك سسنه بکزه‌ین اوغولتولر واردی . بردن‌بره کونش طوتولمش کبی‌یوله قارانلق‌باصیور ، بو قارانلغك ایچنده قیویلجیم کبی بر شیلر اوچوشیوردی . قورویان دیلمده برپاس آجیلغی حس ایدییوردم .

قارشیمده‌کی منظره — بردوربینك ترس طرفندن کورولمش کبی — اوزاقلاشیور ، دنیا کوزومك اوکنده قورقونج بر وسعت ودرینلك آلیوردی . بواثناده آت‌می شدتله صارصیلدی ، یوقسه بکامی اویله کلدی؟ قوللرم باجاقلرم بردن‌بره چوزولدی ، برباغچه کنارنده‌کی برچالی یغیننك اوستنه یووارلاندم . اوته‌سنی بیلمیورم .

— ۲۱ —

— برآی اول ، دها دوغریو درست یورویه‌مدیکم بر زمانده آته بینمکله بویوك برخطا ایشلدیکمی بیلیورم . عزیزم دوقتورم ... جزامی آغیر صورتده چکدم ... بر دها أمرلریکزدن چیقمایاجغمی قطعیاً

وعد ایدەرم ... نیتەکیم اوچ کوندن بری کنـدیمی غایت أیی حس ایتدیکم حالدە باغچەیە بیلە اینمکدە تردد ایدییورم . . . فقط بن‌دە سزدن برسوز ایسترم ... نەوقت بوس بوتون أیی اولاجغم ؟.. آرتق اوقدر صبرسزلانیورم کە ...

چاملیجەدە بنی وفیق خلیل اسـمندە بر پارس آرقاداشم تداوی ایدییوردی. وفیق یکرمی کون أول برقونسولتاسیونە لزوم کوردیکنی سویلەیەرك میرآلای رتبەسندە برعسکر دوقتوری دعوت ایتمشدی . میرالای بوکوندە اونـکلە بر بردی .

بوسوألم اوزرینە ایکی مسلکداش بربرلرینە باقدیلر . وفیق باشنی تجرەیە چویرەرك دیشاریسنی سیر ایتمکە باشلادی . اوتەکی خفیف بر ترددن صوکرا :

— آرسلانم! صحتکـز حقیقتاً دوزەلمشدر، دیدی، آرتق کزوب دولاشما کزدە برمحذور قالمادی ... یالـکـز شـو وارکە ... اولدقجە اوزون برزمان استراحت ایدەجکسکـز ... صـوکرا بعض تدبیرلرە احتیاج وار ...

بوسوزلرن صوکرا اودایە آغیر بر سکوت چوکدی . میرآلای آرتق صوصویور ، بن بر شی صورمغە جسارت ایدەمەیوردم .

وفیق عصبی بر حرکتلە آیاغە قالقدی، یانمەکلەرك ألمی طوتدی. کوزلرندە مأیوس برمحبتلە :

— نظمی، دیدی ، سنی چوق ایی طانیدم ... نەقدر قوت‌روح صاحبی برکنج اولدیغکی بیلیورم... اونك ایچون آچیق قونوشمامزی ترجیح ایدییورم ... سن اوچ بش سـنە دیکلەنمکە ، حتی تداوی ایدلمکە محتاجسك ...

ایچمدە بردن برە برشی بورقولدی. هیجانمی ضبط ایدەمەیەرك:

— آ کلادم ، دیدم ، وخیم بر خسته‌لغم وار ... أوله‌جکم ...
بو « اوله‌جکم » کلمه‌سی دوداقلرمدن بر فریاد کبی چیقمشدی .
أولومی ایلك دفعه اورپرتیجی دهشتیله قارشیمده کوریبور ، چوجوق
کبی تیتره‌یوردم . بن که أولومله آیلرجه یوزیوزه یاشامش ، حیاتمله
اویونجاق کبی اوینامشدم .

فقط تأثرم اوزون سورمدی ، غرورم غلبه ایتدی ، سسمده‌کی
اهتزازی سوندرمکه بوتون قوتمله چالشارق دوام ایتدم :

— نه‌بأس وار ، سویله‌ییکز ... أولومدن پك فضله چکینن بر
آدم اولمادیغمی ظن ایدرم‌که کوستردم .

بو دفعه میرآلای جواب ویردی :

— خسته‌لغکز ظن ایتدیککز قدر وخیم بر شی دکل آرسلانم ...
حتی بوکا خسته‌لقدن زیاده بر نوع سقطلق دیه‌جکم ... طرز
حیاتکزی دکیشدیرمه‌کز لازم کله‌جك ... شیمدی بنی دقتله
دیکله‌ییکز ... وفیق‌بك ایله واردیغمز نتیجه‌یی سزه خلاصه ایده‌یم :
قوی بربنیه‌کز وار .. بر آز نه‌وراسته‌نی‌یه مستعد اولماسندن باشقه
قصوری اولمایان بر وجود ... کوچوك یاشکزدن بری مزاجکزده
پك فضله امراد بولونماماسی ، مفرط فعالیتلریکزی دماغ و عضله
یورغونلقلری تعقیب ایتمه‌سی کبی حاللر بونك علامتیدر ... فقط
معقول بر درجه‌ده قالق شرطیله بو عصبیت بالعکس سزك ایچون
بر قوت و فعالیت منبعی‌ایدی ... بو کوزل صحتکزله اویونجاق کبی
اوینامشسکز آرسلانم .. سورمه‌ناز نتیجه‌سنده نه‌وراسته‌نیکز
آرتمش ... مع مافیه بونك ، بو کونکی خسته‌لغکزك اصل مؤثری
ما کدونیاده بطاقلقلرك رطوبتی ایچنده ، آلدیغکز حاد وعمومی
روماتیزمادر ... روماتیزمانك بو نوعی چوق کره قلبی بوزار ،

(آندوقارديت) ياپار ... روماتيزما كچر فقط قلب علتى باقى قالير ... سزده مع تأسف بويله بر (آندوقارديت) باشلامش آرسلانم ... وفيق تحمل ايدەمەدى ، مأيوس بر عصبيتله :

ــ هنوز برباشلانغج نظمى ، ديدى ، چوق خفيف بردرجەدە ... تأمين ايدەرم كه قورقولەجق برشى دكل ...

آجى آجى كولومسەيەرك اونى صوصدردم :

ــ چوجوق دكلم وفيق ... براق بك افندى دوام ايتسينلر.

ميرآلاى آلننده پارلايان تر داملالرينى منديليله سيلەرك دوام ايتدى :

ــ بو كون شكايت ايتديككز نفس دارلقلرى ، چارپينتيلر ، حالسزلقلر ، اياقلردەكى خفيف شيشلر بوندن ايلرى كليور . . . سيكيرلريكزك يورغونلغىدە طبيعى بو اضطرابلرى (مالەز) ى آرتديرييور ... يارا كزك بو نقطهٔ نظردن بر تأثيرى اولديغنى ظن ايتمەيورز ... يالكز يارانك انتان ايله قاريشماسى سزى فضله ضعيف دوشورمش ، عوارض عصبيەيى آرتديرمش ... خستەلق ايچون مساعد بر انكشاف زمينى حاضرلامش .. ايشته خستەلغكزك خلاصة الخلاصەسى آرسلانم .. تكرار ايديورم كه خستەلق شيمديلك خفيف بر درجەدە ... اكر كنديكزه أيى باقارسەكز ، طرز حياتكزى دكيشديريرسەكز هيچ برتهلكه يوق ... طبيعى برانسانه مقدر اولان عمرى ياشار ، اختيار اولورسكز .. فقط بوندن صوكرا هيجان و حركت قطعياً ياساق ...

چيلغين بر عصيان ايچندە قيورانيوردم . تأثريمى بللى ايتمەمكه چاليشەرق :

ــ بردن برە كوتورن خستەلقلردن چوق قورقونچ دقتور بك

ديدم ، حياتده هيجان وحركتدن باشقه نه واردركه ؟ بوكا « ديرى ديرى مزاره كيره‌جكسك .. أللرك خسته قلبك اوستنده، اون سنه ، يكرمى سنه ، دنيايى كورمه‌دن ياشاياجقسك .. دنيانك نشئه‌سى ، كورولتوسى قولاغكه كلدكجه ألكله بوخسته‌قلبه باصه‌جقسك» ديمك . بن ناصل تحمل ايدرم ؟ اولوم بوندن اون قات تميز بر شى دقتور بك ..

وفيق باشنى پنجره‌دن ديشارى‌يه چويرمش ، اوزاقلره‌باقيوردى .
ميرآلاى محزون بر شفقتله :

— سزك كبى جانلى و حساس بر انسان ايچون بونك نه قدر أليم برمجبوريت‌اولديغنى آكلايورم ، ديدى ، فقط نوميداولمايكز.. سا كن ، احتراصسز ، متواضع بر عائله حياتى واردركه اونك‌ده كنديته كوره ذوقلرى و سعادتلرى يوق دكلدر آرسلانم ...

— بن عسكرم دقتور بك.. ديدكلريكزى ناصل ياپابيليرم ؟
وفيق ايله ميرآلاى اوزون اوزون باقيشديلر . اختيار دقتور بر آز صيقيله‌رق :

— آرسلانم نتيجه معلوم اولونجه‌يه قدر سزه سويله‌مكه لزوم كورمدك ... فقط بن وفيق بكك سادەجه قونسولتاسيون ايچون دعوت ايتديكى بر مسلكداش دكلم ... صحيه‌نك « تفتيش انسانى » قوميسيوندن كليورم ... ياشايابيلمه‌كز ايچون عسكرلكى بيراقما كز لازم ...

— ديمك بن آرتق تقاعد ايديليورم ؟
بو دفعه وفيق جواب ويردى :

— بك افندى سنك تقاعديكه لزوم كوستردى ... بن‌ده كنديلرينك فكرنده‌يم ... حياتك ايچون بو قطعياً الزم بر شيدى .

آغزمده برزهر آجیلغی واردی . برمدن قالقمق ایستر کبی بر حرکت یاپدم . دیزلرم طوتمادی . دوشکون بر طورایله کندیمی براقدم. اوزون مجادله‌لردن صوکرا نهایت محکمه‌نك قرارینی دیکله‌مش، أولومی قبول ایتمش بر محکوم توکلیله باشمی اوکمه أکدم . آرتق عصیانلرم‌ده بیتمشدی . بوتون دنیایی دشمان کبی کوریبور، کندمله آجی آجی أکله‌نیوردم :

— بویاشده تقاعدلك نه کوزل !.. اسکدار محله‌لرندن برنده دار برسوقاغه یرله‌شیرم... باصمه برانتاری‌یاپدیریرم... بوانتارینك اوستنه یازین بریکه خرقه ، قیشین برعونیه قاپوت کیوب قهوه‌یه چیقارم.. بنی محله هیئت اختیاریه‌سنه اعضا یاپارلر .. طالع یاردم ایدرسه بلکه مختارده اولورم... قوجاسی دیشارده اولان قومشو خانملرینه مکتوب یازارم ... محله‌لینك اوکنه دوشوب محله‌ده‌کی اویغونسز قادینلری شکایت ایچون قاراقوله ، ویرانه‌ده‌کی سوپرونتولرك قالدیرلمسنی رجا ایچون بلدیه‌یه کیده‌رم... نکاحلر ، دوکونلر ، جنازه آلایلری کبی مشغله‌لرده اکسیك اولماز ... مثلا میرآلای بك برکون ینه تقاعد ایدیله‌جك برخسته‌دن دونرکن آرابه‌سنی دوردورورم، آصمالی قهوه‌ده زورله برقهوه ایچیریرم ... وفیقده بلکه بمله ثوابنه طاولا اوینامغه کلیر... بوسا کن ، احتراصسز، متواضع حیاتك ایشته بویله کندینه کوره دویولماز ذوقلری وسعادتلری اولاجق دوقتور بك ...

میرآلای کورکولی ، فیلوزوف بر آدمدی :

— آرسلانم سز بکا عادتا غرض اولدیکز ، دیدی ، بوحالت روحیه‌یی آلتمشی کچمش ، پارماغنی قیمیلداتمغه حالی قالمامش علیل ضابطلرده‌ده کوردم .. آغزمدن تقاعد سوزینی ایشیتدکلری کبی بکا غرض اولیورلردی .. شیمدی یکی عملیات بچاغنی یمش بر خسته

وضعيتندهسكز ... ايلك آجيلر ، ايلك تأثيرلر كچدكدن صوكرا بكا حق ويرهجكسكز ، كنجسكز. بو عارضه‌يه رغماً أيى بر بنيه‌كز وار. حقيقتاً مسعود سنه‌لر كچيره‌بيليرسيكز . وضعيتكز حقنده وفيق ايله اوزون اوزون قونوشدم ... اوسزى اقناع ايتمكه چاليشه‌جق . . . فقط بن‌ده فكريمى سويله‌يم... (م ... س) آداسنده برچفتلككز وارمش... (م .. س)ى بيلمه‌يورم. فقط ردوسده ايجه بولوندم.. اورايه چوق بكزه‌يورمش ... همان همان ياز قيش دكيشمه‌ين ايليق، كوزل برهواسى وارمش... استانبولدن بهمه‌حال اوزاقلاشوب اورايه كيتمه‌ليسكز ... استانبول هم‌هواسنده‌كى اطرادسزلق اعتباريله سزه أيى كلمه‌يه‌جك ... هم‌ده سزى اولمايه‌جق خاطره‌لر ، حالر ، أمللرله بوزوب اوزه‌جك. سزه تام‌معناسيله انزوا لازم... بوشهردن قاچماليسكز.. برقاچ آى صوكرا ، كله‌جك بهارده كنديكزى چوق دها ايى بولاجقسكز. يوروله‌دن چفتلككزه عائد ايشلرله مشغول اولابيلير - سيكز.. صوكرا برعائله تشكيل ايتمكزده‌ده برمحذور يوقدر... حتى معنويتكزى ، طرز حياتكزى دوزه‌لتمك اعتباريله چوق أيى اولور ديه‌جكم... كندى حالنده مونس، تميز بر قيزجغزله أوله‌نيرسيكز.. فقط بوكا بالخاصه دقت ايتمه‌ليسكز . . . يارى زوجه ، يارى آنه وهمشيره اولاجق برقادين ...

ميرآلاى بوكابكزردها بعض نصيحتلردن صوكرا كيتمك ايچون قالقدى . وفيق اوكون بنى يالكز براقمق ايستمه‌يوردى :

— سن‌ده كيت وفيق ، ديدم ، بيليورم سن‌ده نصيحتلر ويرمك ايسته‌يه‌جكسك. تشكر ايدرم. فقط بونلرى سكون ايله ديكله‌يه‌بيلمه‌م ايچون ميرآلاى بكك ديديكلرى كبى ايلك تأثيرك كچمه‌سى لازم ...

بو آجی‌یی هضم ایتمك ایچون ألمدن کلنی یاپاجغم ... هادی قارده‌شم کیت .

*
* *

شکران دوقتورلری تشییع ایتدکدن صوکرا سسسزجه اوداءه کیردی ، سوز سویله‌مکه جسارت ایده‌مه‌یه‌رك قاپینك یاننده دوردی. دقتله یوزینه باقدم . یاناقلرنده هنوز قورومش کوز یاشلرینك ایزی واردی . ساکن برتبسمله :

— دوقتورلرله‌قونوشدکمی شکران، دیدم، سکاده سویله‌دیلرمی؟

باشنی اوکنه أکدی ، تکرار آغلامغه باشلادی .

خفیفجه چکه‌سنی اوقشایه‌رق :

— اوزولمه شکران ... نه‌یاپالم ... قدر ، دیدم .

اوبرشیلر بولوب سویله‌مکه ، بنی تسلی ایتمکه حاضرلانیوردی . بن ساکن برکولومسه‌مه ایله :

— بنی بوکون یالکز براق شکرانجغم، دیدم، صاقلامغه نه‌لزوم وار ؟.. بوکون بنم الك سیاه کونم ... امیدسزلك انسانی فنا روحلی یاپیور... بوکون کوره‌جکم هرشیئه الی‌الابد دوشمان قالاجغمی حس ایدییورم... هادی شکرانجغم بوکون بنی یالکز براق ...

— ٢٢ —

— بك افندی أوده‌لرمی ؟

— خایر خانم افندی ایله برابر استانبوله ایندیلر .

— دیمك خانم افندی‌ده یوق .

— کوشکده نازان خانمدن باشقه کمسه یوق افندم

— او حالده نازان خانم افنديه كلديكمى خبر ويريكز .

— ايچرى بويورمازميسكز ؟

— خاير ، كنديلرينى شورادە قريەدە بكلەيەجكم .

خدمتجى بنم كلديكمى نازانه سويلەمكه كيتدى . بن ياواش ياواش قريەيە دوغرو يورودم .

برسنه اول نازان هر آقشام بنى بورادە بكلردى . شوطاشلك كنارندن اوزانارق زوليدەيى قوللرمدن آليردى . «كوچوك سزه چوق آليشدى نظمى بك... كلەجك بهاره سزى صبرسزلقله بكلەيەجك» ديەن سسنى حالا ايشيديور ، كوشەيى دونمك اوزره اولان سوارىيى بركره داها كورمك ايچون شو دالى طوتەرق خفيفجه صارقديغنى كوريوردم .

پارلاق اونيفورمالى كنج و كوزل ضابطك بكلەنديكى يرەبوكون — اولملكدن بشقه برشى ايستەمەيەن — زبون برخسته كليوردى . بوزيارته نەترددلردن ، نەمجادلەلردن صوكرا قرار ويرمشدم . « نازانى صوك بردفعه كورمەدن استانبولدن آيريلامام » ديه چوجوق كبى آغلايوردم . صوكرا ايچمده كندى كنديمه بيله اعترافدن اوتانديغم براميدواردى : حقيقتاً ايله رؤيانك بربرينه قاريشديغى بحران كيجەلرندە بعضاً نازانك برطيف كبى اطرافمده دولاشديغنى ، اوزريمه أكيلديكنى ، « هرشيئه رغماً سنى براقايورم نظمى ... (م ... س) آداسنه برابر كيدەجكز » ديه فيصلدادىغنى ايشيتيور ، باشدن باشه رعشەلر ايچندە قاليوردم .

جواريمزدەكى كوشكلر برر برر بوشالمغه باشلامشدى . نازانك برقاچ كونەقدر كيدەجكنى بيليوردم . اوكون نازانك باباسى خانم افندى ايله برابر استانبوله ايتمشدى . كنج قيز كوشكدە يالكز

قالیوردی. بوفرصتی قاچیریرسه‌م عمریمك صوکنه‌قدریانمقدن قورقدم. شکران بنی کیتمش کورونجه نره‌یه کیده‌جکمی صوردی .

— نازان خانملره اوغرایاجغم ، دیدم ، خستــه‌لغم اثناسنده بنی برقاچ دفعه زیارت ایتمشلر ... تشکر ایتمك لازم .

عموجه زاده‌م قیصه برترددن صوکرا :

— بن سنك یرکده اولسه‌م نازان‌ایله آچیق قونوشوردم، دیدی.

— نه‌یی ؟!!

بو « نه‌یی »سوألنی خشین برعصبیتله‌صورمشدم. شکران‌شاشیردی؛ قورقدی. بن‌اونی عادتا آزارلایه‌رق دوام ایتدم :

— هرشیئه رغماً حیاتی برخسته‌یه وقف ایتمه‌سنی‌می ؟ هم راضی اولسه بیله سن بنی‌برعشق صدقه‌سنی قبول ایده‌جك قدر حیثیتسز بر مخلوق‌می صانیورسك ؟

. . . .

قمریه‌نك یاننده نازانی بکلرکن غایت قوتلی اولمغه ، ضعفمی هیچ حس ایتدیرمه‌مکه عزم ایتمشــدم . ایجــاب ایدرسه بر آز جرأتکار وکستاخ بیله کورونه‌جکدم . بوکنج قیز قارشیسنده لاقید برسکون ایله‌سوزسویله‌ین آدم‌ایچون بودقیقه‌لرك نه‌قدرقیمتلی اولدیغنی آکلامایاجقدی.

— نظمی بك بونژور .

خفیفجه تیتره‌یه‌رك دوندم . نازان سسز ، صداسزیانمه کلمشدی . بر آز حیرتله کولومسه‌یه‌رك یوزومه باقیوردی .

— بك بابا کزه‌وسزه‌تشکره‌کلدم‌افندم ، دیدم ، خسته‌لغم‌اثناسنده برقاچ دفعه کوشکه‌اوغرادیغکزی ، خاطرصوردیغکزی سویلدیلر.. آنجق بو کون سوقاغه چیقمغه ، تشکره کلمکه قوت بولدم .

کوزل بر سکون ایچنده سوزه‌باشلامشدم . ایکی‌یابانجی کبی رسمی

کلمه‌لرله قونوشویوردق . بر آرالق ژولیده‌دن بحث‌ایتدی؛ بو کوچوك قیزی چوق کوره‌جکی کلدیکنی سویلدی ، هرحالده بویومش اولاجق.. « بوسنه بوراده اولسه‌یدی احتمال اونی دیوارك اوستندن آلمغه قوتم یتمزدی » دیدی .

بو خاطره بزی بر آز دها بربریمزه یاقلاشدیرمشدی . نازانك اوزاقلره باقان کوزلرنده خفیف بر تحسر و رقت سزر کبی اولدم . کوزلریمی چهره‌سندن آییرامایوردم . بو قادار اصرارایله باقمق‌دوغرو دکلدی ؛ نازانك دقتنی جلب ایده بیلیردی . فقط بر آز صوکرا بو یوزی ، بو کوزلری غیب ایده‌جکدم . بلکه بر داها اونی کورمك یوقدی .

بو چهره‌یی ، بو کوزلری بر داها کورمه‌دن اولمك فکری بنی چیلدیرتمنه ، بوتون متانت وتحملمی آلمغه کافی کلدی . یأسمی،هیجانمی کیزله‌مك ایچون یاواش، رنکسز برسسله، کسیك کسیك،سویله‌یوردم. سویله‌دیکم سوزلر علی‌العاده شیلر ، اسکی کونلره عائد کوچوك ، اهمیتسز خاطره‌لردی . حتی بونلرك آراسنده اوفاق تفك لطیفه‌لر بیله واردی . فقط بو کوچوك ، اهمیتسز شیلر اونك حیاتمه‌کی اهمیتنی اك آچیق اعترافلردن داها ایی آکلاتیوردی .

نازان بر احتیاطسزلق ایتدی ؛ بکا آوروپاده‌کی آتاشه‌لکمدن بحث ایتدی :

— نه‌شیق برمأموریتدی نظمی بك؟. عجباتکرار تعین‌ایدیله‌کز احتمالی یوقمی ؟

صوکرا جوابمی بکله‌مه‌دن کوله‌رك دوام ایتدی :

— کوچوکدن بری بنده بر فکر واردی . « ارکك اولسه‌م عجبا نه اولوردم ؟ » دییه دوشونوردم .. ایلك عقلمه کلن شی طبیعی

عسکرلکدی ... پارلاق اونیفورمالی ، نشانلی ، قلیجلی بر ضابط اولمق ... فقط بر جهتدن‌ده دیپلوماسی مسلکنه مراقم واردی ... شیق آوروپا پایتختلرنده کوزل کینمش اینجه ، ظریف بر دیپلومات . صاحیدن ارککمشم کی بو ایکی مسلك آره‌سنده بر دورلو قرار ویره‌مز ، اوزولوردم ... صوکرا آتاشه میلیترلك دییه بر مأموریت اولدیغنی اوکره‌نجه بو ترددلردن قورتولدم... آتاشه میلیترلك عسکرله دیپلوماتی ـ جاذبه‌لرندن هیچ برشی غیب ایتدیرمه‌دن ـ برلشدیریوردی. تکرار بویله بر مأموریت آلمق ایچون نیتکز یوقمی ؟

کوچوککن بکا بر ماصال سویله‌مشلردی : بر کویده ورمدن بر کنج قیز أولمش ... تابوتی قاپایاجقلری زمان قاپالی کیرپیکلری آراسنده خفیف بر پیریلتی ، دوداقلرنده تبسمه بکزه‌ر بر رعشه کورمشلر ... أوك ایچی بربرینه کیرمش... جنازه‌یی آلمغه کلن جماعتك ایچنده اختیار بر درویش وارمش... « آقشام اولویور، قافله‌یی بیهوده یولدن آلیقویمایالم » دیمش ، چوجوق أولمشدر ..

کوزنده‌کی ایشیق ایله دوداغنده‌کی خنده « أمید » دن باشقا بر شی دکلدر . انسان اولور ؛ روح بدندن آیریلیر . امید دینن لاهوتی شعله برمدت دها دوام وثبات کوستریر... کیجه‌لری مزارلرك اوستنده یانوب سونن اوایشیقلر داغلمش وجودلردن آیریلان امید ایشیقلریدر.»

نازان ایله بن بربریمز ایچون أولمشدك. صوك سوزلری الك کوچوك بروهم و شبهه‌یه بر براقایاجق قدر آچیقدی . بویله اولدیغی حالده الآن قلبمده بر امید بقیه‌سیله دوام ایدیوردم :

— مع الاسف بنم ایچون هر شی بیتدی نازان خانم ... غالبا بیلمه‌یورسیکز ... بنی تقاعد ایتدیلر... بنده قلب خسته‌لغی وارمش... سنه‌لرجه یاشایابیلیرمشم... فقط هیجان وحرکتی تماماً منع ایدیورلر...

(م ...س) ده‌کی چفتلکه چکیله‌جکم، ساکن بر کویلو حیاتی کچیرمکه باشلایاجغم ...

آرتق مجادله‌دن یورولمش ، مغلوبیتمی قبول ایتمشدم . بر آزاول قوتلی کورونمك ایستدیکم بو کنج‌قیزه خسته چوجوقلر، زبون‌اسیرلر ذلتیله باش أکیوردم .

نازان بر کلمه سویله‌مه‌دن بنی دیکله‌یوردی . یوزینه باقمغه جسارتم یوقدی . فقط تردد ایچنده اولدیغنی حس ایدییوردم .

نهایت سوزم بیتدی . آرامزده اوزون برسکوت حکم سوردی. نازان چارداقدن‌قوپاردیغی برصارماشیق دالنی عصبی پارماقلری آراسنده بوروشدوروب آتدقدن صوکرا :

ــ چوق تأسف ایدیله‌جك شی نظمی بك ، دیدی ، سزك کبی برکنج ایچون‌ایصسز برآداده کویلو حیاتی کچیرمك چوق حزین... فقط نه‌یاپالم ... هرشیئدن اول صحتکز لازم، بختیار اولما کزی تمنی ایده‌رم .

بکا اویله کلدی‌که نازان بودقیقه‌ده کوروندیکی قدر ترددسز وساکن دکل ، بوسوزلر قلبندن کلمه‌یور . حتی بکا کوزل بر امید سوزی سویله‌مك ایچون بر تردد ومجادله دقیقه‌سی کچیردی . فقط یاپه‌جغی فدا کارلقدن قورقدی ، کندینی ضبط ایتدی .

کوزلریمی یوزینه قالدیردم . یاکیلمامشدم . نازان متأثردی . دوداقلرنده، کوزلرنده خفیف تیتره‌مه‌لر واردی . بوماجرانك بویله بیتمه‌سنه اوده تأسف ایدییوردی .

آرتق بربریمزه سویله‌یه‌جك سوزیمز قالمامشدی . اولونجه‌یه قدر کوره‌مه‌یه‌جکم بویوزی بردقیقه دهافضله‌سیرایتمك ایچون بربهانه‌بولمق، برشیلر سویله‌مك ایستیه‌یوردم . فقط بینمك ایچی بوم بوشدی .

قولاقلرمده اواوزاق دكرمن اوغولتوسنی ، دیڭلده او آجی یاس لذتنی دویمغه باشلایوردم . بر بحراندن قورقه‌رق :

— مساعده ایدرمیسکز بن کیده‌یم ؟ دیدم .

— ناصل آرزو ایدرسه‌کز افندم .

— خانم افندی والده‌کزه ، بك‌باباکزه عرض حرمت‌ایدرم .

— سزده لطفاً شکران خانمه سلام سویلرسیکز .

آرتق بر بریمزه بر کلمه سویله‌مه‌دن باغچه قاپیسنه قدر یورودك . اونك تکرار قریه‌نك یانه دونه‌رك دیواردن بکا باقدیغنی ، صوك بر سلام بکلدیکنی حس ایدییوردم . فقط باشمی قالدیرامادم .. چونکه زبونلغك، ذلتك‌صوك درجه‌سی اوله‌رق کوزومدن چوجوق کبی‌یاشلر آقیوردی .

— ٢٣ —

آرادن ایکی آی برزمان کچدی ، فنك بنی محکوم ایتدیکی‌معنوی أولومه آرتق راضی اولمش کبیدم . بحرانلرم سیره‌کله‌شیور . صحتم یاواش یاوش دوزه‌لیوردی . آرتق متمادیاً نازانی دوشونمه‌یور ، باشقه شیلره‌ده علاقه‌دار اولابیلیوردم .

کیراجیلر (م ...س) ده‌کی‌چفتلکی بکا مارت ابتداسنده تسلیم ایده‌جکلردی . قیشی شکران ایله‌برابر چاملیجه‌ده کچیره‌جکدم. ایلك بهاره دوغرو بن (م ...س) ه کیدرکن‌اوده کوشکی کیرایه ویره‌جك، دادیسیله برابر استانبوله اینه‌جکدی . زواللی چوجوق داغ باشنده کندی کندینه یاشایامازدی که ...

کانونلر یاقلاشدیغی حالده یاز حالا دوام ایدییوردی . ساکن ،

ایلیق برصوك بهار . آراصیرا یاغمورلر یاغیور ، فقط آرقاسندن همان کونش آچیوردی . یالکز سرویده بزدن باشقه کیمسه قالمامش کیبدی . بعض کونلر شکران ایله کزمکه چیقیور ، تارلالر آراسنده اوزون اوزون دولاشیور ، یول کنارنده اوطوریپوردق . برآقشام اوستی نازانك کوشکی اوکندن کچمك لازم کلمشدی . باغچه‌ده‌کی آغاجلر بوتون یاپراقلرینی درکمشدی . کوشکك پانجورلری باشدن باشه قاپالیدی . باشمی اوکه أکه‌رك حیزلی حیزلی یورومکه باشلامشدم . بیلمم ناصل برحسله شکران بر پارچه کری‌یه قالمشدی . دیواردن صارقان بر صارماشیق دالنی شمسیه‌سنك صاپیله طوتوب چکدی . مینی مینی بر مورچیچك قوپاره‌رق بکا ویردی .

*
* *

کانون اولك ایلك هفته‌لرنده برکون تقاعد معاشمه عائد برمعامله ایچون حربیه نظارتنه ایتمك لازم کلمشدی . خسته‌لقدن صوکرا بو بنم استانبوله ایلك اینیشیم ، ایلك اوزون یولجیلغمدی .

آقشام اوستی واپوردن اسکداره چیقنجه شکرانه تصادف ایتدم . عموجه‌زاده‌م ساخته برحیرتله : — نه کوزل تصادف ، برابر دونرز ، دیدی . صوکرا احسانیه‌ده‌کی خسته برمکتب آرقداشنی زیارت ایچون اسکداره اینديکنه دائر اویدورما برحکایه آ کلاتمایه باشلادی . زواللی صاف شکران بومعصوم یالانی بجره‌مه‌یور ، شاشیروب ککه‌له‌یوردی . دقتله یوزینه باقوب کولدم : — بنسه واپورده باشقه درلودوشونو- یوردم ... همشیره شکران ایلك دفعه سوقاغه چیقان خسته‌سنی مراق ایدر . اسکدارده بکله‌مکه کلیر دییوردم . سنی اسکله‌ده کورمه‌سه‌م اطرافی آرایاجقدم .

عموجه زاده‌م بویوك بر کناه ایشلرکن یاقالانمش کبی قیپ‌قیرمزی

اولدی ؛ دوداقلرینی ایصیردی .

كنیش ، راحت برفایطون حاضرلانمشدی . آرابه‌جی چاملیجه‌یه كوتوروله‌جك آدمك صارصیلمادن كوتورولمه‌سی لازم برخسته اولدیغنی أولدن بیلیورمش كبی آغیر آغیر حیوانلرینی سورمكه باشلادی .

یورغون وعصبی اولمامه رغماً آرابه‌دده شكران ایله شاقالاشمغه دوام ایتدم :

ـــ اویله ظن ایدییورم كه بن (م ...) آداسنده‌ده بر كون سكا تصادف ایده‌جكم همشیره شكران ... « آی نه كوزل تصادف ... بوراده ایشم واردی‌ده‌ایشته اونك ایچون كلدم . » دیه نیللر دوكمكه باشلایاجقسك ... فقط هیچ بویله‌بهانه‌لره حاجت یوق ... آغابكككك أوینه هرایستدكجه كله‌بیلیرسك . كله‌جك یاز سنی اوراده بكلرم اولورمی همشیره شكران ..؟ نه كوزل برشی اولور ... مادم‌كه دنیاده شیمدیلك نظمی آغابكدن یاقین كیمسه‌ك یوق . كیم بیلیر بلكه بن‌ده برقاچ سنه‌صوكرا هیچ تهلكه‌سز استانبوله كاوب كیده‌بیله‌جك برحاله كلیرم ... بویله‌جه صیق صیق بربریمزی كوروروز همشیره شكران ...

آرابه اسكدار چارشیسندن كچركن بر كوشه باشنده دورمشدی . بردن بره بر آز ایلریمزده برموزیقه باشلادی . أهالی جاده‌دن قاچیور ، یاپا قالدیریملری انسانله دولیوردی . باشمی اوزاتدم . او كده موزیقه اولدیغی حالده بر سواری طابوری كلیوردی . كوزلرم قارارمغه ، قولاقلرم اوغولدامغه باشلامشدی . وجودیمی آرابانك آرقاسنه‌بیراقه‌رق كوزلریمی یاری قاپادم . بورولرك ، ترامپه‌ته‌لرك سسی ، نعل و قیلیج شاقیرتیلری بوتون وجودیمی دریندن صارصیور ، قلبمی آغریته‌جق درجه‌ده چارپدیرییوردی . آرابامزك یاننده بر آت آزدی . شاهه قالقدی . پنبه بر توز كبی سرپیلن آقشام آیدینلقلری ایچنده اونیفو-

رمەسنك نشانلرى پارلايان كنج بر بوزباشى كوزل بر موسيقيدن دها آهنكدار حركتلرله آته تحكم ايتدى ، ايلرلەدى .

آرابا تكرار يورومكه باشلاديغى زمان شكران قورقه قورقه صوردى :

— نه اولدك نظمى ، يوزكده بر داملا قان قالمادى .

حالسز بر تبسمله : — برشى يوق كچدى ، ديدم ، آيلردن برى ايچمده جان چكيشن عليل عسكرلك شيمدى صوك نفسنى ويره‌بيلدى . آرتق قورقوله‌جق بر شى يوق ...

يالكز سروى‌يه قدر نه او ، نه بن بر بريمزه برتك كلمه سويله‌مدك ، باغچه‌يه كيرديكمز زمان كيجه اولمشدى . يوقارى چيقمغه طاقتم يوقش كبى قاپينك يانده بر باغچه أسكمله‌سنه اوطوردم .

— شكران سكا بويوك بر زحمتم وار ، ديدم ، شيمدى يوقارى چيقه‌جقسك ... عسكر البسه‌لريمى طوپلايوب كتيره‌جكسك .

عموجه زادەم قورقه‌رق يوزيمه باقدى ، بر آديم كيرى چكيلدى . بن بو دفعه دها خيرچين بر سسله عادتا أمر ايتدم : — همان ديديكمى ياپ شكران ... يورغون يورغون نى يوقارى‌يه چيقارما .

اوىله غريب بر عصبيت ايچنده ايدم كه شكران فضله بر شى سويله‌مكه جسارت ايده‌مدى ، باشنى اوكنه اكه‌رك ايچرى كيردى .

اون دقيقه صوكرا عموجه زادەم قولنده قوجامان بر بوغچا ايله كيرى كلديكى زمان نى اسكى بر حوضك قيريق طاشلرى ايچنده برچالى آتشى ياقمقله مشغول كوردى :

— نه ياپيورسك نظمى؟ بو كيجه نى قورقوتيورسك قارده‌شيم ...

— قورقاجق بر شى يوق همشيره شكران ... بو كيجه كندى كنديمزه بر حزين شنلك ياپاجغز ...

أولا سیاه بر دومانله ایچین ایچین یانان چالیلر، یونغه‌لر پارلامغه باشلامشدی. بوغجایی آچدم، عسکر ألبسه‌لرینی چیقاروب بر بر آتشه آتمغه باشلادم.

— اونلردن نه ایسته‌یورسك نظمی؟ یاته‌لرنده‌کی، قوللرنده‌کی نشانلری سوکدکدن صوکرا ینه اونلری کیمك ممکن دکلی؟...

— فقط بن اونلرله چیفتجیلك ایتمك ایسته‌میورم.

ألبسه‌لر اولا بوغوجی بر دومانله آتشی سوندورورکبی اولویور صوکرا بردن بره پارلایور، نشانلر، صیرمه‌لر عصیان ایدر کبی قیورانیور، بوکولویور، قارارییور.

کوشکك صولوق بویالی جبهه‌سنده، اختیارلامش آغاجلرك کوکده‌لرنده قیزیل عکسلر یانوب سونویوردی.

شکران قارشیمده شاقاقلری ألری ایچنده، یاواش یاواش آغلایوردی. بوکا رغماً صوك یاپدیردیغم بیکباشی اونیفورماسنی آتشه آتارکن تردد ایتدیکمی، ایچ جیبندن بر شی آلمق ایستر کبی ألمی اوزاتوب چکدیکمی فرق ایتمشدی.

— برشیمی واردی؟ دیه صوردی.

آجی بر تبسمله جواب ویردم:

— اونك بر غروبدن کسیلمش مینی مینی بر رسمی واردی.

— نیچون یاقدك؟

— مسلکمله برابر اونكده یانماسی لازمدیده...

آله‌ولر یاواش یاواش سوندی باغچه تکرار قارادی. هواده بر خفیف کول قوقوسندن باشقه بر شی قالمادی.

*

* *

او کیجه یمکدن صوکرا صوفراباشنده شکران ایله قارشی قارشی‌یه اوطورییوردق. او بر مندیل کناری ایشله‌مکله مشغولدی.

بن ايسقامبيل كاغدلريله بر پاسيانس آچيوردم .
ــ بكا ويرديككك سوزى مطلقا طوتاجقسك‌يا شكران ؟
شكران بردن بره مقصديمى آكلامادى :
ــ هانكى سوز ؟!
ــ يازين بر ايكى آيلغنه بكا مسافر كله‌جكسك دكلمى ؟
ــ سن ايسترسه‌ك البته ...
ــ سنى پك فضله صيقمامغه چاليشيرم ، همشيره شكران ...
ــ . . . .
ــ سندن بر ايكنجى وعد داها ايسته‌يه‌جكم ... هانكى زمانده اولورسه‌اولسون «شكران كل» ديه برتلغراف‌چكرسه‌م همان‌كله‌جككه سوز ويريرميسك ؟
بونى سويلركن اوكمده‌كى ايسقامبيللردن باشقه بر شيله مشغول دكل كبى كورونيوردم . مع مافيه كوزلرم اوكمده اولديغى حالده شكرانك باشنى قالديرديغنى ، دقتله بكا باقمغه باشلاديغنى فرق ايتدم .
ــ دوقتورلر اوزون مدت ياشايابيله‌جكمى سويله‌يورلر ... فقط خسته‌لغك دورمامسى احتمالى‌ده وار دكلمى ، همشيره شكران ؟ هم بو نوع قلب خسته‌لقلرى بردن بره أولدورمزمش.. هفته‌لرجه ، آيلرجه سورن حالت نزعلرى أولورمش ... خسته‌نك وجودى شيشرمش ، نفسى داراليرمش ... بعضاً بو هواسزلقدن بوغولان كوكسه صوده دولاَرمش .... انسانلق بو شكرانجغ ... أكر خسته‌لغم دورمازسه، بويله بر عاقبته اوغرارسه‌م قوشوب كليرسك دكلمى ؟
شكران آغلايه‌رق آياغه قالقدى :
ــ ظلم‌ايتمكدن نيچون‌بوقدرذوق آليورسك؟ نه‌يه‌بونلرى‌سويلدك؟ يوزده‌بربيله اولسه‌بويله بر تهلكه‌وار كن‌بن‌سنى ناصل‌يالكنز براقه‌جغم ؟..

ینه باشم اسقانیللر اوستنده :

— بونی ساده‌ظلم احتیاجیله سویله‌مه‌یورم همشیره شکران، دیدم، بن تقاعد اولدقدن صوکرا أولومدن قورقمغه باشلادم ... انسانلرك حیاته بوقدر آزعلاقه‌سی قالدقدن صوکرا أولومی دهافضله‌ایسته‌مه‌سی لازم ... اویله‌دکلمی ؟ حالبوکه بوس بوتون عکسی اولویور ... أوت بونلری هم‌تسلی ایسته‌مك، هم‌ده کندیمه برآز آجیندیرمق احتیاجیله سویلدم ... فقط مقصدم ساده بوندن عبارت دکل همشیره شکران... مادام‌که أولومه بوقدر أوزوله‌جکسك بڭا بوتون بوتون (م... س) آداسنه کلمه‌کی رجا ایتسه‌م نه‌دیرسك ؟

شکرانك کوزلری صیق صیق آچیلوب قاپانیور ، دوداقلری تیتریوردی . یرمدن قالقمشدم . یاواش یاواش یانـنه کیتدم . آرقاسنده دوردم .

— فقط بویله دائما برابر یاشایابیلمك ایچون ایکی یاقین اقربا اولمامز کافی دکل... سن فدا کارلق ایچون دنیایه کلمش برقیزسك... حیاتکی برعلیله وقف ایتمك قوتنی کندکده حس ایدییورمیسك؟ بڭا زوجه‌م اولورمیسك شکران ؟

عموجه زاده‌م حالسز برطورله باشنی اوکنه براقدی . نفس کبی خفیف برسسله :

— بن‌می نظمی ؟ دیدی .

أللـه صاچلرینی اوقشایوردم .

— نی یالکز براقمازسه‌ك بلکه دها اوزون مدت یاشارم ... فدا کارلغکه ، کوره‌جکسك ، نه‌قدر محبتله، منتله مقابله ایده‌جکم... ساکن آدامزده بربریمز ایچون یاشایاجغز ... سنی أولمدن کلدیکی قدر مسعود ایتمکه چالیشاجغم... بوفدا کارلغه راضی اولویورمیسك شکران؟

عموجه زادەم باشـنى دها زياده اوكنه أكەرك « أوت » اشارتى
ياپدى . برأمله چكەسندن طوتەرق بوباشى قالديردم . اوتەكى ألمەصاغ
قاشنك اوسـتنه دوغرو اينن بياض صـاچ دمتنى طوتوب اوپدم .
اووقت شكرانك ياشلى كوزلريله بكا اويله برباقيشى واردى كەهرشيئى
آكلاتدى . شكران بنى سويەيوردى .

— ٢٤ —

شباطك ايلك كونلرنده عموجه زادەمله أولەنيوردم .
دوكونمزه كلنلر اوزاق اقربادن ايكى اوچ اختياردن عبارتدى .
كوندوز نكاحدن صوكرا مسافرلريمزدن برايكى ساعت مساعده
ايستەدك. شكرانله برابر برآرابەيه بينەرك قاراجه احمد قبرستانەايندك.
ناجيەيله عموجەمك مزارلرينه بردەمت چيچك براقدق .. آقشامه
دوغرو كوشكەدونديكمز زمان كلعذار قالفه شكرانەمحتشم بربوكت
ايله برمكتوب كتيردى . نازان ازدواجمزى تبريك ايديەيوردى .
شكران خفيفجه صـاراردى ، كوزاوجيله بكا باقارق دوداغنى
ايصيردى . بن لاقيد كورونمكه چاليشەرق :
— جواب ويريرسەك بنم طرفمدنده تشكر ايت شكران، ديدم.
صوكرا نەياپاجغنى بيلمەيوركبى قوللرنده طوتديغى بوكەتى آلوب
بركوشەيه بيراقدم .
بز قاراجه احمدده ايكن يكى برمسافريمز كلمشدى : ايوبسلطانده
اوطوران اختيار برينكه ، يانده كلينى ايله سكز دوقوز ياشلرندەكى
طورونى واردى . كوچوك قيز ايكيده بر آننەسنك أتكنى چكيور ،
برشيلر صوريور ، خيرچينلاشيوردى .

شکران دقت ایتدی : « کوچوك برشیمی ایستەیور افندم ؟ » دیە صوزدی .

آنەسی قیزارارق باشنی اوکنە اکدی . اونك یرینە اختیارینکە جواب ویردی .

— بزدوکونە کلدك ... هانی دوواقلی کلین ... بکا کلین آبلایی کوسترك ، دییور .

شکران کولومسەیەرك چوجوغك چکەسنی اوقشادی :

— کلین آبلا بنم جیجیم ...

کوچوك قیزاونك سیاه ألبیسەلرینە باقیور ، اینانامیوردی . شکران بوکون هرزمانکندن داهاسادە کینمشدی . بلکە کلین ولمغەاوزەمش کورونمکدن اوتانیوردی . بلکەدە بودوکونك نم ایچون حزین برشی اولدیغنی دوشونویور ، ماتمە حرمتسزلك ایتمکدن قورقویوردی .

هرشیئە رغماً اودە اوتەکیلر کبی أمللری ، هوسلری اولان برکنج قیز دکلمیدی ؟ همدە سنەلردن بری درین وامیدسز برسودا ایلەسون برکنج قیز ...

شکرانك بکااولان عشقنك درجەسنی شیمدی تقدیرایدەبیلیوردم . اونی تاکوچوکدن بری سومکە باشلامشدی . فقط بوأله آووجە صیغمایان خفیف ، چاپقین ضابطدن هیچ برشی أمید ایدەمزدی . بلکە بوقدر حیاتە کوسکون وأملسز برکنج قیز اولماسنە نمدە تأثیرم دوقونمشدی . اوکا بوازدواجك برحزین اویونجاقدن عبارت اولمادیغنی ، کندیسنك سویلن برکلین اولدیغی حسنی ویرمك بکا علوی بر وظیفە کبی کوروندی . سادە اونك ایشیتەبیلەجکی برسسلە قولاغنە :

— محزون اولان سادە کوچوك دکل شکران ، دیدم ، دوغروسی بندە محزون اولویورم ... نی سادەجە بر علیل ، کندیکی برخستە

باقیجی عد ایتمه‌ك هیچ دوغرو دکل ... بن سنی آرتق ساده براقربا ، برقارده‌ش کوزیله کورمه‌یورم . بو ازدواجدن شفقت و مرحمتدن باشقه شیلرده بکله‌یورم .

شکران خفیفجه سنده‌له‌دی ، یانده‌کی قاپی‌یه دایاندی .
بن کوچوك قیزه دوغرو یورویه‌رك :

— سن اوزولمه جیجیم ، دیدم شیمدی سکا کلین آبلاڭی ایستدیککشکلده کتیره‌جکم ... هادی شکران بویله اولماز ... سنك کینمه که بن یاردیم ایده‌جکم .

اونی قولندن طوتدم ، همان یاری زورله قارا کلق مردیوه‌نلردن چیقارمغه باشلادم . بر آن ایچون اسکی شن ، آتشلی نظمی اولمش کیدم . زواللینك بریرده ، هیجاندن طاقتی کسیلدی ، تیتره‌یه‌رك دوردی .
اونی خفیفجه بلندن طوتدم ، صاغ قولنی زورله بوینمه کچیره‌رك :

— خسته‌دییه‌جکینمه شکران ، دیدم ، لازم کلیرسه سنی طاشیه‌جق قدر قوت بولورم ... کوریورمیسك بو ازدواج نه کوزل علامتلرله باشلادی ... کندیمی اویله ایی ، اویله ایی حس ایدییورم که ...

بو سوزلر شکرانی یکیدن جانلاندیردی ، زوجه‌م سقط وجودیمه یوك اولمامق ایچون کندینی برقوش قدر خفیفلشدیردی .

(م ... س) ه کیتمه‌مز یاقلاشدیغی ایچون بر قاچ هفته‌دن بری یول حاضرلغنه باشلامشدق . باغلانمش دنکلری ، قاپالی صاندیقلری آچدق .

— نه عکسیلك شکران ... سکا بیاض بر کلین البیسه‌سی بولامایاجغز ، دییه اوزولویورم ، هیچ بیاض البیسه‌ك یوقمی ؟ .

زوجه‌م محزون کولومسه‌یه‌رك جواب ویردی :

— همشیره‌شکرانك قاچ سنه‌در هپ قویو رنکلی البیسه‌لر کیدیکنی بیلمه‌یورمیسك ؟

— بويله بر گونك كله بيله جكنى هيچ مى تخمين ايتمه يوردك شكران؟
— هيچ نظمى... سكا زوجه اولاجغمى ناصل أميد ايده بيليردم؟
آه همشيره شكران ! مكر سنك ساده ، ساكن گورونوشك آرقاسنده ، گولگه كبى سسسز حياتكده نه لر گيزلى ايمش ؟
« سكا زوجه اولاجغمى ناصيل أميد ايده بيليردم » ديركن أللرينى چكه سنك آلتنده اويله برقاووشدورماسى ، بوينك اويله بر بوكولوشى ، آچيلان ماوى گوزلرينك اوزاقلره دوغرو اويله بر دالوب گيديشى واردى كه اونده بوحالى بر كره ده ، بكا نازان ايچون أميدلر ويريركن « سن اردونك الك گوزل صابطيسك قارده شيم » ديديكى زمان گورمشدم .
— يكى دنياده بندن باشقه انسان يوقميدى شكران ؟ باشقه سيله أوله نه مز ميدك ؟
يورغون بر گولومسه مه ايله باشنى صاللادى :
— ألمده دكلدى نظمى ؟
شكران بو معصوم اعترافى آغزندن قاچيريرقاچيرماز شاشيردى ، پشيمان اولدى . آغلايه جق بر طور ايله :
— نظمى بن فنا روحلى بر قيز دكلم . ديدى ، بر فلاكت ، بر مجبوريت نتيجه سنده سنكله أوله نديكم ايچون فضله سويديورم ظن ايتمه... كاشكه بن سنك ايچون دائما همشيره شكران قالسه يدم ، كاشكه سن سوديككله أوله نسه يدك ... سنى نازان ايله أوله نديرمك ايچون بيلسه ك نه قدر چاليشدم . . نازان نه قلبسز قيز ... اولا اوده سكا قارشى حسسز دكلدى . . . فقط سنك استقبالكى تهلكه ده گورونجه بردن بره دوندى ... آت قضاسندن صوكرا ايكى دفعه اوكا يالوارمغه گيتدم . اونى غيب ايدرسه ك ياشايامايا جغكى سويلدم ... اولمادى .

شكران آغلایوردی .

بن جدی بر طور ایله : — نازان خانمه حق ویرمك لازم ، دیدم ، حیاتنی بر علیله وقف ایده‌مزدی . بكا كلنجه ، اونی غیب ایتمه‌مه رغماً پك اعلا یاشایه‌جكمی ، حتی مسعود اولاجغمی سكا اثباته حاضرم شكران ... هایدی شیمدی وقت كچیرمه‌یه‌لم ... بنم علقمه برشی كلیور ... عجبا ناجیه آبلاكك كلین ألبیسه‌سی نره‌ده ؟ بن صانیورم كه بو قبیل شیلر بر خاطره كبی صاقلانیر .. مطلقا أوك ایچنده‌در. هایدی آرایالم .

شكران برآز مقاومت ایتدی . فقط بنی یورمامق ایچون نهایت راضی اولدی. ناجیه‌نك كلین ألبیسه‌سی تخمینم كبی بردولاب كوشه‌سنده، بوروشوق و توزلی ، دوریلیوردی .

شكرانی كندی أللرمله سوسله‌دم ، بر تولدن اویدورما بر دوواق یاپدم . صوكرا كندم‌ده رسمی بر دعوته كیدر كبی بویوك بر اهتمام ایله كیندم .

سفره‌ده شكرانی كلین ألبیسه‌سیله كورمك ایسته‌ین كوچوك قیزی آرامزه آلمشدق . كندیمی أسكی كونلرمده‌كی قدر شن بولویور ، درلو لطفیه‌لر ایدییوردم .

مسافرلریمزك هپسی ایركن یاتمغه آلیشمش أسكی اختیارلردی . یمكدن صوكرا اونلری اودالرینه كوندردك : بزمله ساده كوچوك قیز قالمشدی كه اوده بر آز صوكرا باشی شكرانك دیزنده اویودی .

— بردوكون كیجه‌سی ایچون دعوتلیلریمز چوقمی آز شكران ؟ دیدم .

زوجه‌م بو سوزدن برشی آكلایامایارق یوزیمه باقدی. بن كوله‌رك دوام ایتدم :

ـــ ایسته‌یورم كه باشقه‌لرندن بر أكسیكمز اولماسون ... شیمدی بزم‌ده دعوتلیلریمز كله‌جك . . هم‌ده علی‌العاده دوكونلرك قورو قالابالغنه هیچ بكزه‌مه‌ین دعوتلیلر .. اك سودكاریمز ..

عائله‌یه عائد رسم چرچیوه‌لرینی بر كون أول بر تخته صاندیغه دولدوره‌رق چیویله‌تمشدك . صاندیغی قیردم . لوحه‌لری صیرا ایله اطرافمزه دیزدم . صوكرا اوراده‌كی بوتون لامبالری ، شامدانلری یاقدم . ژولیده‌نك صولی بویا بررسمندن باشقه بوتون رسملر أولمشلریمزه عائددی . آننه‌م ، بابام ، عموجه‌م ، ناجیه ، بوتون اقرابامز ، بویوك بابالر ، بویوك آننه‌لر ، تیزه‌لر ، عموجه‌لر ـ مزارلرك اوته‌سندن باقان كوزلریله ـ بزی سیر ایدییورلر، كولومسه‌یورلردی :

ـــ دوكون آقشاممزی اونلر ایچنده كچیره‌جكز شكران ، دیدم . اكثریسنك حیاتلرینی بیلیورز . هانكیسنه تام سعادت نصیب اولدی ؟ بنم ایچمده بو كیجه درین بر أمید اویانیور . سنكله خیلی مسعود اولاجغز . بو سعادت بلكه قیصه سوره‌جك ، بلكه‌سنی چوق اوزاق اولمایان بر زمانده یالكز براقه‌جغم فقط ...

شكران كوچوك أليله آغزیمی قاپادی . كوله‌رك :

ـــ سندن أسكی كلینلر كبی بر یوز كوروملكمی ایسته‌یه‌جكم دیدی، بوكیجه بكا سوزویره‌جكسك... یاشادیغمز مدتجه بكا أولومكدن هیچ بحث ایتمه‌یه‌جكسك ...

زوجه‌مك آغزیمی قاپایان ألنی اللرمده حبس ایتدم ، كوچوك كوچوك بوسه‌لرله اوپه‌رك ایستدیكی وعدی ویردم .

— ٢٥ —

ایلك بهارك ایلیق بر کونی ، بیندیکمز واپور بزی (م... س) آداسنه کوتورمشــدی . واپور لیمانه دمیر آتار آتماز اطرافمز ایریلی اوفاقلی صاندالرله دولمشدی. شکرالهقوللریمزی کوکرتەنك پارماقلغنه دایایەرق اونلری سیر ایدییوردق .

صاندالردن واپوره چیقانلر آراسنده ســودکبی بیاض صاقاللی ، اوزون بویلی براختیار دقتمی جلب ایتدی . ایری یاپیلی بر ژاندارمه چاووشی بواختیاری قولندن طوتویوردی . مردیوەنك یاننده دوران برقاماروتله برشیلرقونوشدیلر. قاماروتاطرافنه باقیندی. بنی کوستردی.

بواختیارك چهرەسنی خیال میال طانیور کیبدم . ایلرلەدم . بنی دها أیی کورمك ایچون کوزلرینی قیصــدی . اختیارلقدنمی یوقسه هیجاندنمی تیترەدیکنی آکلامادیغم برسسله :

— نظمی بك ... بن مرحوم پدریکزك پك عزیز آرقاداشی‌یم ، دیدی، کندیلری متصرف ایکن بن جزا رئیسی ایدم. مرحومله قاردەش کبی سویشیردك ... اوزون مدت بوراده برابر چالیشــدق . چیفتلکه دونەجککزی خبر آلدم... غربتدن براولادم کلەجکمش کبی صبرسز- لقله یولکزی بکلەیوردم... بنده بر، ایکنجی بابا بولاجقسکز .

تیترەین اللریله اللریمی طوتدی ، آلنمدن ، کوزلرمدن اوپدی .

برآز آرقامده دوران ژاندارمه چاووشی خفیفجــه اوموزیمی اوقشادی :

— ولی‌نعمت زادەم بنی طانیمادکمی ؟. حاجی اسماعیل چاووش... ژاندارمەیه دقتله باقنجه خفیف بر فریاد قوپاردم . چوجوقلغمك تماماً اونوتولمش برپارچەسی خیالمده جانلاندی. بواختیار ژاندارمەبابامك

آدمیدی . چوجوقلغمده بنی میدیللی ایله آیازمه چیفتلکی یوللرنده كزدیریردی .

حاجی اسماعیل هیبتلی چهره‌سندن اومولمایه‌جق بر رقت ومحبتله یوزومه باقیوردی : ـ هی كیدی بكم هی ... پارمق قادار چوجوقكن بویودك .. بیكباشی اولدك‌ده تقاعد بیله اولدكها ... صاغ اولانه ییللر بر كون بیله كله‌یور ، دیيه سویله‌نیوردی .

شكرانی چاغیره‌رق اختیارك اَلینی اوپدوردم :

ــ زوجه‌م شكران قیزیكز .

لطف‌الله افندی شكرانك اوموزلرینی اوقشایه‌رق دعالر ایتدی . اونك‌ده بزه تقدیم ایدیله‌جك كیمسه‌لری واردی : اون درت یاشلرنده برار كك چوجوق ایله‌دها كوچوك یاشده طومبالاق ، شیرین بر قیزجغز ...

ــ طورونلرم احسان ایله نجمیه .. اونلرده سزی قارشیلامق ایسته‌دیلر ... آنه‌لری ده اوده بكله‌یور ... شیمدی دوغرو بزه اینه‌جكسز ...

اشیالری حاجی اسماعیل چاووش چیفتلكه نقل ایده‌ر .

شكرانك یوزینه باقدم . زوجه‌م اَیی انسانلری برباقیشده آكلایان حساسیتله اونلره ایصینمشدی . نجمیه‌نك سیاه صاچ اوركولرینك برندن صارقان برقورده‌له‌یی دوزه‌لته‌رك :

ــ آدامزه كلیر كلمز بر بابا وبرعائله بولدیغمزه چوق ممنون اولدق افندم .. تشكر ایده‌رم ، دیدی .

لطف‌الله افندیله دول قیزی بزی برقاچ كون آلیقویمق ایسته‌دیلر . هله نجمیه شكرانه یالواریركن عادتا آغلایوردی .

فقط زوجه‌مده‌ده ، بنده‌ده بویوك برصبرسزلق واردی : برآن اول چیفتلكمزی كورمك ایسته‌یوردق . بوندن صوكرا برآراده اولدیغمزی ، برعائله كبی هرزمان بربریمزه كلوب كیده‌جكمزی سویله‌یه‌رك اذن ایسته‌دك .

— ٣٦ —

آرابا دكرمنلرى چوب چيفتلكه كيدن يوقوشه صاپديغى زمان كونش باتمشدى . هوا چوق ساكندى . اطرافده بر ياپراق بيله قيميلدامايوردى . أنكينده خفيف بر واپور دومانندن باشقه برشى كورونميوردى . نهايتسز بر چول حسنى ويرن دورغون ، رنكسز ، دونوق بر دكز . غروبك صوك ايشيقلرى صولرده هيچ بر عكس ياپمادن كليور ، اطرافزده‌كى كوچوك ساقيز قورولرينه توزلى بر پنبه‌لك ويرييوردى .

آرابه يوقوشى طيرماندقجه آغاجلر صيقلاشيور ، كولكه‌لر بويويوردى . چيفتلكه عادتا بر كيجه قارانلغى ايچنده كيردك .

اشيالرله برابر دكزدن كيدن كلعذارقالفه‌بزى قاپيده بكله‌يوردى ! ييقيق طاشلرى آره‌سنده ديكنلر ، اوتلر بيتمش بر ديوارن صوكرا آچيلان چيفته قانادلى بر تخته‌قاپى . . . قاپينك بر طرفنده اوزون بر سروى .

كلعذار قالفه‌نك اوزاقدن بوراسنى بر قبرستانه بكزه‌تمه‌سى نه قدر دوغريدى . هم ذاتاً بو أسكى‌روم مناسترنده بر قاچ مزارده واردى .

قاپيدن كيره‌جكم زمان غريب بر حسله دوردم ، اوزون اوزون آرقامه باقدم . بكا اويله كليوردى كه أسكى حياتمله يكى حياتمك آيرلديغى نقطه بو قاپى أشيكيدر .

عمريمك صوكنه‌قدر بورادەقالمغه‌مجبوردم . آليشمغه وسومكه مجبور اولديغم بو يره بو فنا ساعتده كلمشدم ؟

بو قاپيدن اصل بنانك بولونديغى ايچ باغچه‌يه كيريليردى . بابام بو قسمده همان هيچ بر شيئى دكيشديرمه‌مشدى : سرويلرله دولو

لوش بر باغچه ... زمین قاتی قیرمزی طوغله‌دن اورولمش أسکی اخشاب بر بنا ...

بابام بو بنانك ایچنی اوطوریلابیله‌جك برأو حالنه کتیرمك ایچون بعض کوچوك تعدیلات یاپمشدی . او آلچاق طاوانلی اوزون اودالری و دهلیزلری ، مینی مینی لوش حجره‌لریله بر مناستر قالمشدی . هواسنه سینمش بر کونلك قوقوسی واردی که بر درلو کیتمه‌یوردی . شکران بوراده هر شیئی خوش کورمکه عزم ایتمش اولماسنه رغماً انکسار خیالنی صاقلایامادی :

— اویله بر یرکه خیزلی یورومکدن ، یوکسك سسله قونوشمقدن انسان غیر اختیاری قورقویور ، دیدی .

— کوندوز کوزیله کوروروسه‌ك اومارم که ، سوه‌رسك شکران ، دیدم ، هم بز بوراده انقلاب یاپمغه کلدکمی؟ یاواش یاواش دکیشدیررز .

آقشام یمکنی کمرلی حجره‌لری قالین تخته کپنکلرله قاپالی بویوك بر اوداده سکوت ایچنده یدك . بابامك زماندن قالما بر آصما ساعتك سسندن باشقا کورولتو یوقدی .

یمکدن صوکرا شکرانه باغچه‌ده بر پارچا دولاشمامزی تکلیف ایتدم . اولا راضی اولمادی ؛ هوانك سرتلکنی بهانه ایتدی . بو بابانجی یرده قارا کاقدن قورقدیغنی حس ایدیوردم . بنده‌ده بالعکس باغچه‌یی کیجه حالیله کورمکه ، اطرافمزده‌کی قبرستان یالکزلغنك آجیسنی بوتون وسعتیله دویمغه مریضانه بر آرزو اویانمشدی .

— بورالرك هواسی انسانه دوقونماز ، دیدم ، مع مافیه ایسترسه‌ك کل . بن بر پارچه هوا آلمق ایسته‌یورم .

شکران بویله زمانلرمده بنی عنادمدن دوندورمکه چالیشمانك بیهوده اولدیغنی آرتق اوکرنمشدی ؛ ایسته‌مه‌یه ایسته‌مه‌یه بنی تعقیب ایتدی .

اولا باغچه‌ده‌كى سرويلرك آراسندن كچدك . تانهايتده اطرافى طوغله‌دن آلچاق برديوارله چوريلمش بويوك برحوض واردى . بركوشه‌سنده‌كى برطاش ييغيننك اوستنه چيقوب ايچنى سيرايتدك . ياغلى كبى كورونن دورغون ، قارانلق صولرى سازلر ، غريب شكللى يوصون پارچه‌لرى ايله قاپليدى . بردن‌بره أليمك آلتندن ايرى بر طاش دوشدى . صولر بوغوق ، درين برسس ويره‌رك آچيلدى .

يوصونلرك آراسنده دونوق‌پارلتيلر يانوب سوندى؛ غريب شكللى ايشيق دائره‌لرى چيزلدى. بو طاش أولو صولرده بويولو بر جانليلغك باشلانغيجى اولمشدى . أسكى سكون‌يرينه كله‌يور ، داغيلوب قيريليور ، رسملر چيزييو ، يوصونلر غريب‌شكللى دكز‌مخلوقلرى كبى جانلانيور، يوزييوردى . صويك سطحنه ياقين يرلرده قوربغه‌لره ، صو ييلانلرينه بكزه‌ين كولكه‌لر دولاشمغه‌باشلامشدى . شيمدى ديوارك كنارلرندن حوضه متمادياً طاش طوپراق قيرينتيلرى دوكولويور كبيدى .

شكران أللرينى‌اوموزمده كليدله‌يور ، قورقاق برچوجوق وضعيتيله بكا صوقولويوردى .

— آرتق كيده‌لم‌مى نظمى ؟ ديه يالواردى . يورودك .

بر آز ايلرده سرويلر آراسنده خفيف برميل ايله‌ايني برسطحده اسكى خرستيان مزارلرينك طاشلرى آغارييوردى . چاليلر ايچنده كچه‌جك بر يول آراركن آياق سسلرينه بكزر بر كورولتو ايشيتدك. شكران بردن بره اوركدى .

بن — بر كوپك اولاجق شكران ، قورقما ، ديدم .

سسك كلديكى طرفه دقتله باقيوردم . آغاجلرك سه‌ره‌لديكى آييرينلقجه بر يرده تلاش ايله قاچان ايكى چوجوق كولكه‌سى فرق ايتدم . آرقالرندن كيده‌جكدم ، شكران براقمادى، قولمه صاريلدى.

ذاتاً حاجتده يوقدى .. چوجوقلر كوچوك بر آغاجه صاريله‌رق ديواردن آتلامشلردى .

— يمش خيرسزلغنه چيقمش سرسريلر اولاجق ، ديدم .

شكرانى بو كيجه فضله اوزديكمى آكلايوردم. اونك ايچون مزارلر طرفنه كيتمكدن وازكچدم. بنانك صول طرفندن دولاشه‌رق — كوچوك برقاپيدن — اوك باغچه‌يه كيردك. بوراده منظره بردنبره دكيشيوردى. بنانك اصل جبهه‌سى بوطرفده‌يدى: اطرافى تحته پارمقلقلرله و آصمالرله چوريلش برتراسه‌يه آچيلان كنيش كمرلى بر قاپى اوكنده بويوك بر ميدان ... صوكرا كوچوك بر ساقيز قوروسى كاه خفيف ، كاه ديك ميللى برسطح اوزرنده دكزه قدر اوزايوب كيديوردى. چيفتلكك اصل مهم قسمى بنانك شرقه‌دوغرو اولان صول طرفنده‌كى طوپراقلردى .

كيراجيلر شيمدى‌يه قادار اوقسمده اوطورمشلر وچاليشمشلر ، مناستر طرفنى همان متروك براقمشلردى .

سرويلكك ماتملى قاراكلغندن صوكرا بوطرف بزه تموز مهتابلرى قدر پارلاق وفرحلى كلدى . برآز أول اوموزيمه صاريله‌رق تيتره‌ين شكرانك درين برنفس آله‌رق جانلانديغنى حس ايتدم . بن‌ده بردن بره خفيفله‌مش كبيدم :

— كوريورسك يا شكران! بوقسم نه كوزل، ديدم، ذاتاً حياتمز هپ بوطرفده كچه‌جك ... هايدى شيمدى شو ساقيزلرك آراسندن دكز كنارينه دوغرو كيده‌لم... سنى يكرمى سنه‌دن برى هيچ خيالمدن سيلنمه‌ين بريره كوتوره‌جكم.. ديوار كبى ديك ويوكسك برميل ايله دكزه اينن بر قايالغك تپه‌سى ... قلعه برجلرينه بكزه‌ين چيقنتيلى برنقطه‌واردى كه تهلكه‌لى برپراولديغى ايچون بابام اطرافنه تل چكديرمش، چوجوقلرك اوته‌طرفه كچمه‌سنى منع ايتمشدى.. بن عاصى برچوجوقدم...

بعضاً کیزلیجه تلك اوستندن آتلایوب کچردم ... اوراده کندیمی کوك یوزیله دکنز آراسنده آصیلمش کبی کورور ، لذتلی بر قورقو ایله تیتره‌ردم. شیمدی آرتق یاشلی باشلی انسانلراولدیغمز ایچون بر کوشه‌سندن أنکینی سیر ایتمه‌مزده هیچ بر تهلکه یوق ..

— ۲۷ —

شکران ایرتسی صباح بنی یاتاغمده بولامایجه قورقمش ، تلاش ایله باغچه‌یه فیرلامش ..

آخیرلرك اوکنده‌کی تخته پیکه‌لردن برنده ، ألده قوجامان بر سود بارداغیله ، اوطوردیغمی ، شن وشاطر کیراجیلرله قونوشدیغمی کورونجه کنیش بر نفس آلدی .

کیراجیلریمز ایلك یونان محاربه‌سنده (م ... س) آداسنه کلمش کرید مهاجرلرندندی. غیرتلی وایشکذار انسانلردی. بوراده آرتدیر-دقلری پارا ایله بایندرده ایجه اراضی صاتین آلمشلردی . شیمدی اوراده یرلشمکه کیدییورلردی .

عائله رئیسی یتمش یاشلرنده دینج ، ذکی بر اختیاردی. چوجوقلرینی اشیاسی ایله برابر بر هفته أول بایندره کوندرمش ، کندیسی دوروتسلیم معامله‌سی ایچون بویوك اوغلیله برابر چفتلکده قالمشدی. آشاغیده‌کی قویده بکله‌ین یلکن قایغیله بر آز صوکرا اوده کیده‌جکدی .

— بوراسی اوغورلو بر طوپراقدر ، دییوردی ، الله بیك برکت ویرسین بزم أکمز بوشه کیتمدی... بریورد صاحبی اولدق.. سزده چالیشیرسه‌کز ممنون قالیرسکز .. بر آز عجمیسکز أما زیانی یوق... بر احتیاجکیز اولورسه همان قوشار کلیرم .

بو اختیار کریدلی خیرخواه بر آدمدی . بکا چفتلك حقنده چوق فائده‌لی ایضاحات ویرمشدی. اونی درین برعلاقه ایله دیکله‌یور، طوپراق ایشلرینه دها شیمدیدن بویوك بر محبت دویمغه باشلایوردم . بو محبت دوام ایتدیکی و آرتدیغی حالده بن بوراده مسعود اولابیلیردم .

یانمزه کلمکدن چکینه‌رك برآز اوزاقدن بزه باقان شکرانی چاغیردم.

— رفیقه‌م شکران خانم .. چیفتلکك یکی باجیسی .

دیه تقدیم ایتدم . اختیـار کریدلی ایله اوغلی آیاغه قالقدیلر . اوکلرینه باقه‌رق محجوبانه تمنا ایتدیلر .

— باق کیراجیلریمزه‌دییورلر ، خانم دیدم ، بوراده عادتمش ... چیفتلکك باجیسی هر صباح بو آخیره کلیر ، ارککنه سود صاغارمش ..

هپ بردن کولوشدیلر . اختیارك اوغلی ـ که اوده اللیلك بر آدمدی ـ اللرینی صاللایه‌رق :ـ آمان استغفرالله .. اوخانم افندی‌یه مخصوص دکل ، دیه اعتراض ایتدی .

اوراده بر آز دها اوطوردقدن صوکرا ساقز آغاچلری آراسنده اوزون اوزون دولاشان اینجه بر یولدن دکز کنارینه ایندك .

یلکنلی ، تخته بر اسکله‌نك اوجنده یولجیلری بکله‌یوردی . کیراجیلر طاتلی برصباح روزکاریله خفیف خفیف صاللانان قاییغی بیندیلر .

اختیار کریدلی : — بایندر شوقدرجق یر .. قومشو صاییلیر .. انشاالله صیق صیق بر بریمزه مسافر کیدر کلیرز ، دیدی .

خفیف دالغه‌لرك اوستنده بر آز یانه یاتارق اوزاقلاشان قاییغی بر زمان مندیللریمزله سلامتله‌دکدن صوکرا کری دوندك .

کهیا حلیم آغا حرمتکار بر طور ایله بش اون آدیم آرقامزدن

یورویوردی. بو آدم بابامك زماندن قالما بر امکدار ایدی که کریدلیلر ایله برابرده چالیشمشدی. ناموسلو و فعال بر انسان اولەرق طانیوردم. بوندن باشقه اختیار کیراجیم‌ده اونك ایچون پك ایی شیلر سویله‌مشدی.

یاواش یاواش یوقوشی چیقارکن حلیم آغایه:

ــ بونه‌قدر کوزل یول بویله، دیدم، انسانی هیچ یورمایور.

اختیار کهیا درین بر کوکس کچیره‌رك:

ــ نور ایچنده یاتسین... رحمتلی بویوك‌پدریاپدیردی، بك‌دیدی.

شکرانه دونه‌رك کولومسه‌دم: ــ زواللی بابام.. اوغلنك بر کون قلب علتنه طوتولارق بورایه صیغنه‌جغنی او زماندن کشف ایتمش..

اوکله وقتی یاقلاشیوردی. چیفتلکده بر آز دها دولاشدقدن صوکرا أوه دونویوردق. قاپینك یاننده سفیل قیافتلی ایکی چوجوق کوزیمه ایلیشدی. بریسی دوقوز اون یاشلرنده بر قیز، اوته‌کی بش آلتی یاشنده بر ارکك.. یانلرنده ایچنه لچه کلیم پارچه‌لرینه بکزر بر شیلر دولدورلمش بر آل آراباسی دوریوردی.

ارکك چوجوق بزی کورونجه بردن بره وحشیلشدی، قاچمق ایسته‌دی. قیز اونی بیلەکندن یاقالامغه چالیشیوردی. فقط او، بر کچی یاوروسی چویکلکیله کندینی قورتاردی. چیپلاق آیاقلریله چالیلره باصارق قوشوب کیتدی.

شکرانه: ــ دون کیجه‌باغچه‌ده کوردیکمز خیالتلربونلر اولاجق دیدم. قیزكده قاچوب کیتمه‌سنی بکله‌یوردم. فقط او بالعکس بزه یاقلاشمق ایسته‌یور، جسارت ایده‌مه‌یور کبیدی.

ذاتاً یولمز اوطرفده ایمش کبی یاننه دوغرو کیتدك. کوچوك قیز باشنی اوکنه اکیور، چیپلاق چامورلو آیاقلرینك اوجنه باقیوردی.

شکران اونك تا اوکنده دوردی ، أليله چکه‌سنی قالدیره‌رق یوزینه باقدی : سفالتدن سوزولمش رنکسز بر چهره ، اوزون کیرپیکلرك ایچنده بلورکبی پارلاق ایکی سیاه کوز ... یریر بز پارچه‌لریله طوتدورولمش الیسه‌لری اوستندن دوکولویور ، صول اوموزینی آچیق براقیودی .

شکرانله قونوشمغه باشلادیلر .

— سنك آدك نه قیزم ؟

— عایشه ؟

— سن کیمسك ؟

چوجوق باشنی اوکنه اکدی ، جواب ویرمه‌دی .

— او سنك قارده‌شکمی ؟

— قارده‌شم .

— نیچون قاچدی ؟

— افندی عموجه‌م دوکر دیه قورقدی !

— افندی عموجه‌ك نه‌یه چوجوقلری دوکسون ؟

— . . . .

شکران داها باشقه سوأللر صوریوردی . فقط چوجوقدن جواب آلمق قابل دکلدی .

حلیم آغا یانمزه کلمشدی . او بزه بر پارچه ایضاحات ویردی : بو ایکی قارداش کیمسه‌سزمش ... محمد اسمنده فقیر بربالقجی اولان بابالری وقتیله برروم قیزینی سه‌ووب آلمش ... قویك اوته ساحلنده بر قولوبه‌ده آلتی یدی سنه برابریاشامشلر ... بوایکی چوجوق دنیایه کلمش ... محمدعائله‌سنی بسله‌مك ایچون یازقیش دکزلرده دیدینوب کندینی أولدو- رورکن قادین چیچك کبی کوندن کونه آچیلوب کوزه‌للەشیورمش .. اوده

قوجه‌سنی چوق سورمش آما نه‌یاپسین فقیرلك جانه یتمش... آیلرجه پیشنده دولاشان زنکین برروم دلیقانلیسی ایله‌شیرا آداسنه قاچمش...
محمد برزمان دلی کبی اولمش... چوجوقلرینی قولوبه‌سنده آچ براقه‌رق هفته‌لرجه تك باشنه دکز کنارلرندن دولاشمش ... صوکرا برکون ایزینی غیب ایتمشلر، «قارا سودایه دوشدی، بوغازینه طاش باغلایوب کندینی دکزه آتدی» دیمشلر ... سکز اون آی صوکرا شیرادن کلن بر یولجیدن فقیر بالتجی‌یه دائر خبر آلنمش. محمد شیرایه قادار کیتمش . . . قاریسنی قاچیران رومی بولمش، قویون بوغازلر کبی اولدورمش... شمدی پرانغه‌ده یاتیورمش...
حلیم آغا محزون برطور ایله دوام ایتدی:
ــ محمد ناموسلو بردلیقانلیدی... ایی یاپدی ولکن بوچوجوقلری دوشونمدی. بونلر اوکسوز قالدیلر ... قاتل چوجوقلری دیه کیمسه‌ده یوزویره‌یور . عایشه قارده‌شی ألندن طوتدی، چیفتلك چیفتلك دولاشمغه باشلادی . مرحمت صاحبلری آجیوب برآز یمك ویردیسه یدیلر؛ بولامادقلری کیجه آچ یاتدیلر . بویله اوچ بش آی سوروندکدن صوکرا برسنه‌دن بری بوراده قرار قیلدیلر.. کریدلیلر مرحمتلی انسانلردی ... آخیرك برکوشه‌سنده یاتملرینه مساعده‌ایدرلر، یمکلرینك آرتیقلرینی اونلره ویریرلردی .
مسئله آکلاشلمشدی . چفتلکك یکی صاحبلری کلنجه زواللی چوجقلر آرتق ایسته‌نمه‌یه‌جکلرینی، اکمك بولامایاجقلرینی دوشونمشلر، یولجیلغه حاضرلانمشلردی .
کوچوك قیزی اللرندن طوتوب صوردم:
ــ شیمدی نره‌یه کیدیورسکز ؟
چوجوق اوزاقلره باقارق جواب ویردی:

ــ سازلی پیکاره .

ــ اوراده سزه باقه‌جق کیمسه وارمی ؟

ــ . . . .

ــ بو آرابه‌ده نه‌وار ؟

ــ نمله یوسفك چاماشیرلری ...

عایشه ألّرینی اللرمدن قورتاردی ، آرابانك ایچنده‌کی اشیایی اورتایه دوکدی . چکه ، کلیم ، اسکی بر یورغان ، ییرتیق برموشامبا ، بر ایکی یمك صحنی ، بر بز ببك که باشنه ایلیشدیریلمش اوزون قومرال صاچلردن باشقه ببکه بکزر بر یری یوق . . .

ــ بونلری نه‌یه یولك اورتاسنه دوکدك عایشه ؟

ــ کوره‌سکز دیه افندی عموجه .. چیفتلکدن بر شی چالوب کوتوردیلر دیمه‌یه‌سکز صوکرا ...

عایشه کوچوك یاشنده سفالت چکمش چوجوقلرك وقتسز اولغون تلغیله حالندن ، یاشندن اوملماز شیلر سویله‌یوردی :

ــ بو موشامبا بابامکدی ... کیجه بالیغه کیدرکن کیردی ... بو طاراق ایله ماقاص آنامکدی ... بو صحنلرده بزمدی ... هرکس بیلیر ...

عایشه یرده‌کی اشیایی بر بر کوستره‌رك تکرار آرابه‌یه یرلشدیریرکن شکران یرده‌کی بز ببکی آلمشدی :

ــ سن ببك اوینایورمیسك عایشه ؟

چوجوغك یانیق رنکسز یوزی کولومسه‌دی :

ــ بن چوجوقمی‌یم خانم تیزه . . . بو ببکی بن کوچوککن آنام دیکدی .. صاچلرینی کندی باشندن کسدی .

ببکی شکرانك ألندن آلمشدی . اوقشارکبی برحرکتله صاچلرینك

داغنیق تللرینی دوزەلتەرك لکەلرك آراسنە یرلشدیریبوردی . قاریمك کوزندە بر داملا مرحمت یاشی کوردم .

— بو یولجیلری یوللرندن چویرسەك أیی اولورمی شکران؟ دیدم.

أویمزك بر کوشەسندە یاشارلر . چوجوقلرمز یتیشنجەیە قادار اونلرە أولاد کبی باقارز .

شکرانك او دقیقەدەکی سوینجینی هیچ اونوتمایاجغم . کوچوك یتیملری أللرندن طوتارق أوە کوتورور کن اویلە بر حالی واردی کە انسان اونی سنەلردن بری غیب اولمش چوجوقلرینی بولان بر آنە ظن ایدردی .

بن حلیم آغا ایلە باغچەدە دولاشمنە دوام ایدیوردم . او صباح یکی اونیفورمەمی کیمشدم: طوپراق رنکندە یاقاسی قاپالی سادە بر جاکت ... دیزلرمدە دولاقلر ... باشمدە یوزیمی یاری یەاورتن بر کونشلك . . . آرتق أولونجەیە قادار بو طوپراق آدمی قیافتنی دکیشدیرمیەجکدم .

حرمتکار بر وضعیتلە بر قاچ آدیم آرقامدن یوروین کهیام بکا ایضاحات ویریبوردی . بن اونی دیکلەمیەرك دوشونیوردم :

— آرقادە براقدیغم حیاتك بوتون رؤیالرینی ، أمللرینی یاواش یاواش سیلمکە اوغراشاجغم . بسیط ، دوشونجەسز بر طوپراق آدمی اولاجغم ... علیل وجودیمك تحملی نسبتندە چالیشاجغم ... بالیقجینك یتیملری بکا حیاتك یکی برسرینی اوکرەتدیلر : آجیمق وسومك ... انسان اولسون حیوان اولسون بوتون سفیللرە ، دوشکونلرە ، بوتون اضطراب ومحنت چکەنلرە آجیمق ، اونلری سومك ، أللرندن طوتمق ... أملمی ، قلبمی کوچوك کوچوك پارچەلرە آییروب متمادیاً اطرافە داغیتمق .. اویلە صانیورم کە أسکی بحران واحتراصلرك بر کون تکرار

اویانماسی تهلکه‌سنه قارشی چالیشمقدن ، سوه‌کدن و آجیمقدن دها‌ایی چاره‌یوق... بالخاصه آجیمق... تا که کندیمه آجیمنه‌وقت بولامایم...

او کون چیفتلکده کهیام ایله دولاشیرکن دوشوندیکم شیلری یاپدم . کندی حالنده ، ساده ، ساکن ، چالیشقان بر طوپراق آدمی ، هر کسك أیلکنی ایسته‌ین ادعاسز ، حلیم ، متوکل بر انسان اولدم . بو آداده مسعود یاشایاجق مسعود أوله‌جکدم . فقط ...

نظمی جمله‌سنی بیترمدی ، یورغون بر طورایله باشنی یانده‌کی یاصدیغه براقدی :

ــ کمال بك حیاتمك ایلك قسمی بوراده بیتیور ... اصل حکایه‌م ، اصل دردم آداده سکز سنه‌لك بر حیاتدن صوکرا باشلار.. اونی سزه یارین چیفتلکده آکلاتاجغم... بردها اورایه آیاق باصمامغه عزم ایتمشدم.. فقط یارین صباح برابر ناصل بر روح احتیاجیله سزی اورایه سوروکله‌مك ایستدیکمی صوکرا آکلایاجقسکز .

ایکنجی قسم

ــ ۱ ــ

ایرتسی صباح ایلیق بر بهار هواسی ایچنده اویاندم. یاغمور بیتمش ، بولوطلر داغیلمشدی . اطراف کونش ایچنده‌یدی . یانمده‌کی اوداده یاتان خسته اویانماسین دیه کورولتو ایتمکدن چکینه‌رك کییندم ، آیاقلریمك اوجنه باصه باصه مردیوه‌نلردن ایندم . فقط حیرت .

نظمی بندن اول اویانمش، باغچه‌قاپیسنده أوصاحبمله‌قونوشویوردی. کولومسه‌یه‌رك یانمه کلدی :

— دون کیجه چوق یورولدیکز. کچ یاتدیکز، دیدی، راحتسز اولماکزدن قورقویوردم ... کاشکه بر آز دها اویوسه‌یدیکز ...

خفیفجه کولمکدن کندیمی آلامادم . حساسجه بو سوزلری نم اوکا سویله‌مم لازم کلزمیدی ؟

دقتله یوزینه باقدم . آکلاشیلماز بر معجزه — آدانك هواسی کبی — اونی‌ده برقاچ ساعت ایچنده دکیشدیرمشدی . نظمی اوچ سنه اول طانیدیغم نظمی ایدی . یالکز رنکنده خفیف بر صولغونلق ، کوزلرینك اطرافنده سیاه برحلقه واردی . دوداقلری ، کوزلری اسکی طاتلی ومشفق سکونیله کولومسه‌یوردی. برکیجه اول تازکاهده‌کی چشمه‌نك سپری آلتنده، یاغمور وقارا کلق ایچنده‌تیتره‌ین، صاپیقلایان، نومیدانه اللریمه صاریلان أولوم حالنده خسته‌یی رؤیاده کورمش کبیدم.

سوزلرندن اویله‌حس ایتدم که کندیسندن بحث ایدلمه‌سنی ایسته‌میور. بلکه حتی سویله‌دیکی شیلره پیشمان اولویور .

باغچه قاپیسنك اوکنده‌کی چارداقده بر ساعت قادار قونوشدق . شرق ولایتلرنده کچیردیکم ایکی بوچوق سنه‌نی بکاباشدن باشه آکلاتدیردی. وعلاقه ایله دیکله‌دی. صوکرا اوده بکا (م ... س) حقنده برچوق حوادثلر ویردی. فقط اسکیدن اولدیغی کبی شیمدی‌ده کندیسی ایچون برکلمه سویله‌مه‌یوردی .

— کمال‌بك سزی تماميله کندیمه حصر ایتمم فضله خودکاملق اولور ، دیدی ، آداده البته ایشلریکز ، کوروله‌جك دوستلریکز واردر . ایکندی‌یه قادار اونلرله مشغول اولوکز . صوکرا آیازمایه کیده‌رز اولمازمی ؟

اولا راضی اولمق ایستمه‌دم . فقط اوعناد ایتدی، کندیسنكده
بعضی ایشلری اولدیغنی سویله‌دی .

*
* *

ایکندی‌یه دوغرو بلدیه باغچه‌سنك اوکندن آرابایه بیندیکمز
زمان نظمی ینه سا کندی. یانمده شن ولاقید قونوشیور، آقشامکی
وقعه‌لره‌دائر کوچوك برایماده بولونمقدن چکینیوردی . فقط آقشامله
برابر اوکاده بردورغونلق چوکدی . باشنی یاواشجه آرقایه براقدی.
آرتق سوز سویله‌مه‌یور ، صوردیغم شیلره دالغین برطورله قاریشیق
جوابلر ویریوردی .
دکرمنلرك اوکنه کلدیکمز زمان :
— بوراده آرابه‌دن اینه‌لم‌می ؟ دیه صوردی . یورویه یورویه
چیفتلکه چیقارز .
یالواریر کبی‌سوز سویله‌یشندن بونك قوتلی برآرزو اولدیغنی حس
ایتدم :
— یورولمازسه‌کز پکی ، دیه جواب ویردم .
یاواش یاواش یوقوشی چیقمغه باشلادق .
برلدوس آقشامیدی. أفقك‌اوته‌سنده‌اوزاق دنیالر طوتوشیورمش
کبی کوك یوزی قیزیلتیلی عکسلر ایچینده‌یدی . انکینده ، روزکارك
دوقوندیغی یرلرده ، لعلدن دره‌لر آقیوردی .
یول کیتدکجه دارلاشیوردی . برکون‌أولکی یاغمورلر اطرافمزده‌کی
ساقیز قوروسنده یریر کوچوك صو بیریکنتیلری وجوده کتیرمشدی .
ساقیز یاپراقلرینك نارین کولکه‌لری ایچینده، بومینی مینی کولجکلرك
هربرنده برآیری غروب پارلایوب سونیوردی .
اوکمده باشی برآز اوکه متمایل ، اوموزلری دوشمش یورغون

بر حال ايله يوروين نظمى بويوك بر قايانك كنارينه اوطوردى ؛ بنى بكلدى .

چهره‌سى ينه بر آقشام أولكى حالنى آلمشدى . كوزلرى بر حما آتشيله پارلايور ، يوزينك كوزل چيزكيلرى تقلص ايديوردى. يانينه اوطوردم . ألنى ألمك ايچنه آلدم . آووجلرى آتش كبى يانيوردى.

— راحتسزسيكز ، ديدم .

درين بر نفس آلدقدن صوكرا خسته بر چوجوق زبونلغيله يوزيمه باقدى.

— آيلردن برى بويله دوام ايديور كمال بك ... هر كون بو وقتلرده بحران باشلايور... بو آقشام يانمده سزوارسكز. باشقه كونلر بو ساعت كلنجه يارالى حيوانلر كبى كنديمى صاقلايه‌جق بر آرايوردم. بعضاً بحران كچيكيور ، حتى برايكى كون بنى راحت براقديغى بيله اولويور ... چوجوق كبى سوينيورم، «آرتق قورتولدم، ايى اولويورم» ديه بايرام ايديورم . فقط برقاچ ساعت ياخود برايكى كون صوكرا ينه بردن بره اوبولوطلك چوكمكه باشلاديغنى حس ايديورم...اودقيقه‌لرده‌كى قورقومى ، « ينه بحران كليور » ديه باشمى ألاريمك ايچنه آلوب ببك كبى آغلاييشيمى كورسه‌كز ... كمال بك سريمى كندمله برابر مزاره كوتوره‌جكدم. فقط اونى سزه، بر نقطه سنى كيزله‌مه‌دن سويله‌يه‌جكم .

— ٢ —

— بر آقشام آت ايله قصبه‌دن كليوردم. تام بونقطه‌ده، بوشيمدى اوطورديغمز طاشك كنارنده عايشه‌يى كوردم. بنى كورونجه‌قوشمغه باشلادى ، آتمى باشندن طوتوب دوردوردى .

— بك بابام خوش کلدك ... ایکی کوندر سنی چوق کوره‌سم کلدی .

— نم یولمی بکله‌مکه‌می کلدك عایشه ؟

عایشه بکا دوغرو قوشارکن باش اورتوسنك کنارندن قورتولان اینجه صاچ اورکولرینی دوزه‌لته‌رك کولدی :

— ایکی ساعتدن بری بك بابام . بزی آرتق اونوتیوردك .

ایکی کوندن بری قصبه‌ده اشرافدن برینك دوکونده‌یدم . قالابالقدن ، مراسمدن هیچ خوشلانمادیغم حالده بر درلو یاقامی قورتاراماشدم . حالا آتمك باشنی براقمایان عایشه ایله شاقالاشمغه باشلادم :

— قورقما آرتق عایشه ... دوکونك ناصل یاپیلدیغنی اوکرندم ... علی آلتی آیه قادار تذکره آلوب کله‌جك ... سکا اودوکونك طبقیسنی چیفتلکده یاپاجغم ... داوول ، زورنا ، اینجه‌ساز هرشی تمام ...

عایشه قیپ قیرمزی اولدی ، بر آز اول دوزه‌لتدیکی باش اورتوبی تکرار بوزارق یوزینه یاشماق یاپدی بو اونك عادتیدی . یانده اوتانه‌جق بر شی سویله‌ندیکی زمان الله نه کچیریرسه یوزینه قاپار ، آلتندن کولردی .

عایشه شیمدی اون یدی یاشنده‌یدی . ظریف اندامیله ، سیاه پارلاق کوزلریله ، طاتلی اسمر چهره‌سیله چوق کوزل ، چوق قیوراق بر کنج قیز اولمشدی . شکران ده بن ده اونی کندی قیزیمز کبی سویوردق . آدایه کلدیکمزك ایکنجی سنه‌سی بر قیزیمز طوغمش ، فقط اون بش آیلقکن قیزامقدن اولمشدی . عایشه‌نك ارکك قارده‌شی بش سنه‌دن بری استانبولده دارالشفقه‌ده‌یدی . بناءً علیه چیفتلکده عایشه‌دن باشقه چوجق یوق کیبدی . اونی شیمار توپ باشمزه چیقارتمشدق . عایشه‌نك کیتدکجه کوزه‌للشدیکنی کورن شکران :

— بو چوجوغك آننه‌سی غالبا چوق کوزل بر قادیندی نظمی ... زواللی بالقجینك بوقادین ایچون قاتل‌اولماسنه یاواش یاواش حق ویرییورم . دیردی :

عایشه‌نك ازمیرده یکی قلعه‌ده بر عسکر نشانلیسی واردی . استبدال اولونجه اونلری همان أولندیره‌جکدك .

— چیفتلکده نه وار نه یوق عایشه ؟

— ایپلك صاغلق ... هپمز ایی یز .

— آننه نه یاپیور ؟

عایشه شاشیرر کبی اولدی ، صوکرا تردد‌له :

— هیچ ، دیدی ، نه یاپسین ؟..

دقتله یوزینه باقیوردم . چوجوق قیصه برسکوتدن صوکرا عینی متردد طورله دوام ایتدی :

— آننه‌یه بو صباح بر مکتوب کلدی ... اوقودقدن صوکرا آغلادی ، صوکرا اوداسنه قاپانوب یاتدی .

— سکا برشی سویله‌مدی‌می ؟

— خایر .

عایشه شکرانك نیچون آغلادیغنی بلکه بیلیوردی ، فقط هرحالده سویله‌مك ایسته‌میوردی .

عجله ایله آتمی سوره‌رك چیفتلکه چیقدم .

شکرانی هر زمانکی ساکن تبسمیله قارشیلادی . فقط یوزی صولمش ، کوزلری قیزارمشدی .

— سنده برشی وار شکران ؟

زوجه‌م ساخته بر حیرتله کوزلرینی آچدی ، کولمکه باشلادی .

— بنده‌می ؟.. هیچ برشی یوق ...

— هایدی شكران ... صاقلاما ... سكا بو صباح بر مكتوب كلمش ... ساعتلرجه آغلامشسك .

شكران دوداقلرینی بوكەرك شكایت ایتدی .

— آه بو عایشه قوجا قیز اولدی ، حالا عقللانمادی .

— جوابكی بكله‌یورم ...

— نظمی ... او قدر اهمیتلی برشی دكل ... یورغونسك ... یارین صباح قونوشورز .

— نی بردن بره خلجانلاندیرمقدن قورقویورسك ... دیمك كه پك بویوك بر فلاكت وار ... سویله‌مزسه‌ك نه قدر فنا احتماللر وارسه هپسنی بربرر عقلمدن كچیره‌جكم . فنا حالده مضطرب اولاجغم .. هایدی شكران نی اوزمه .

دوغروسی شكرانه سویلدیكم قدر اوزونتو و مراق ایچنده دكلدم . دنیاده سودیكم ، یاقیندن علاقه‌دار اولدیغم كیمسه قالمامشدی . بناءً علیه كیمسه‌نك فلاكتی بكا فضله بر تأثر ویره‌مزدی . آرتق خسته دكلدم . (م ... س) ك ساكن حیاتی ، كوزل هواسی بنی تكرار دیرلتمش ، قوتلی بر انسان حالنه كتیرمشدی . چارپینتیلرم ، بحرانلرم ، اویقوسز كیجه‌لرم تمامیله كچمشدی . چالیشقان ، ساكن ، صرف باشقه‌لری ایچون یاشایان ساده بر طوپراق آدمی اولمشدم . بوتون احتراصلرم سونمشدی . بو ایلیق ساقیز قوقولرینك ایچنده ، سودیكم بر ایكی انسانك آراسنده ممكن اولدیغی قادار چوق یاشامقدن باشقه بر آرزوم قالمامشدی . حتی یاشم آرتدقجه بر آز شیشمانلامه‌یله باشلایوردم ، یالكز بابام كبی بنم ده صاچلرم چوق چابوق آغاردش ، داها قرقه كلمه‌دن باشمده بر تك سیاه تل قالمامشدی .

أوت خسته‌لغم بر زمان ایچون تمامیله دورمشدی . آرتق هیچ برشی

بنی فضله متأثر ایتمه‌یوردی . زمان زمان حالمدن شکایت ایدیشم نازدن باشقه برشی دکلدی . شکرانه آرا صیرا آننه‌ممش کبی نازلانمقدن درین بر ذوق‌دویویوردم .

زوجه‌مك ضعیف داماریی بولمشدم ، فضله مراق ایده‌جکمی ، بو کیجه بلکه اویقوسز قالاجغمی دویونجه دایانامادی . حقیقتی سویله‌مکه مجبور اولدی :

— اوزولمه نظمی ... نه یاپالم دنیـا بو .. هپمز أوله‌جکـز ... انشـته‌م نیر بك وفات ایتمش . . . ایکی آی اول آلدیغم بر مکتوبده آپاندیسیتدن یاتدیغنی ، دوقتورلرك بر عملیاته احتیاج کوسـتردکلرینی سویله‌یوردی . بلکه اوزولورسك دییه سندن صاقلادم . زواللی انشته‌م عملیات ماصه‌سنده أولمش .

شکران آرتق کندینی طوتامایور ، آغلایه آغلایه نیربکك أولومی ایچون تفصیلات ویریوردی . بنم‌ده طبیعی أوزولویور کبی کورونمه‌م لازمدی . فقط حقیقتده هیـچ‌ده متأثر دکلدم . نیر بك سنه‌ده آنجق ایکی اوچ کره عمامه کلن براقربا ایدی . آرامزده فضله بر صمیمیت یوقدی. صوکرا ناجیه‌نك أولومندن برآزده اونی مسئول طوتویوردم. شکران ایله قونوشه قونوشه‌دکز کنارینه قدر کلمشدك . زوجه‌م قورقاق برطورایله :

— نظمی حیاتمز برپارچه دکیشه‌جك غالبا ؟ دیدی .

حیرتله یوزینه باقدم : — نیچون ؟ ناصل ؟

— بیلیورسك که ژولیده کیمسه‌سز قالدی ... انشته‌م بزه اوزون بر مکتوب کوندرمش ... بوکا بر وصیتنامه‌ده دینه‌بیلیر ... عملیات نتیجه‌سنده أولدیکی حالده قیزینی یالڭزه آلمامزی ، بنم اوکا بر آننه ، سنك بربابا ووصی اولماکی ایسته‌یور ...

بوهیچ عقلمه كلەمشدی . برچوجوق سونجی ایلەجواب ویردم:
— شیمدی ژولیده بزم یانمزەمی كلەجك ؟.. آەنه كوزل ...
دیمك برچوجوغمز اولویور .

كوزلریمی قاپادم . كندیمی بردن‌بره یالكز سرریدەكی كوشكك خراب باغچەسنده كوردم . ژولیده صاریشین اینجه یوزیله ، دائما كونشه باقیور حسنی ویرن آچیق یشیل كوزلریله ، بویارامازلغنك جزاسنی چكمكدن قورقویور كبی كورونن صوچلی داوریله كوزیمك اوكنه كلدی . بوكیمسەسز چوجوغی براولادكبی باغریمه باصەجق، اون بش ایلقكن اولن كوچوكمك قلبمده بوش بیراقدیغی یری اوكا ویرەجكدم .

— ۳ —

ناجیه اولدكدن صوكرا نیربك بر دها اولەنمەمشدی . سنەلردن بری قیزیله برابر مملكت مملكت كزییوردی . كوستنجەدن صوكرا غولوص، چتینه، پرەوەزه، بلغراد شهبندرلكلرندەبولونمش، بوشهرلردن هربرندەبررایكیشرسنەقالمشدی . صوك‌مأموریتی‌پشتەده ایدی . اوراده خستەلانمش واولمشدی .

ژولیدەعجبانەحالدەیدی؟ اونك حقنده پك آزشی‌اوكرەنه‌بیلمشدك. كوچوكلكنده اوكارومانیا تاتارلرندن‌براختیارقادین‌باقمشدی . صوكرا كزدكاری مملكتلرده مختلف كیجه مكتبلرینه كیروب چیقمشدی . بوماجرالر عجبا بوكوچوك قیزده ناصل تأثیرلر یاپمشدی ؟

نیربك بزه یازدیغی مكتوبده بردرجەیه قدر بوسوأللره جواب ویرییوردی: « عملیاتك پك‌تهلكەلی برشی اولمادیغنی سویلەیورلر . فقط

دوغروسنی سویله‌مك لازم کلیرسه بن چوق قورقویورم . بن أولورسه‌م ژولیده‌نك حالی نه اولاجق ؟ زواللی یه برقاچ غروش یتیم معاشندن باشقه برشی بیراقامایورم . صوکرا اونی فقیر و کیمسه‌سز بر کنج قیز حیاتنك محرومیت وتهلکه‌لرینه مقاومت ایده‌جك برطرزده تربیه ایده‌بیلدیکمه‌ده قانع دکلم . مکتوبم آنجق بن اولدیکم تقدیرده ألکزه کچه‌جکی ایچون بر وصیتنامه حکمنده‌در . بناءً علیه هرشیئی آچیقدن آچیغه اعتراف ایده‌جکم . بن عفوایدلمز برخودکاملق یاپدم شکران خانم . ناجیه‌یی قایب ایتدیکمز زمان بکا عادتا یالوارمشدیکز: «ژولیده‌یی بکا براقیکز . اونی برأولاد کبی باغریمه باصدیرایم ، ایی ، تمیز بر کنج قیز اوله‌رق یتیشدیرمکه چالیشه‌یم » دیمشدیکز . بن بوکا راضی اولمادم . چوق مضطربدم . ناجیه‌نك أولومی بنی بتیرمشدی . ژولیده بکا اوندن قالمش تك بریادکاردی . مع‌مافیه سزك اركیچ أوله‌نمکه نامزد بر کنج قیز اولدیغکزی‌ده دوشونه‌مش دکلدم. ژولیده‌یی أولاد ایدینمکله آغیر بروظیفه درعهده ایتمش اولویوردیکز. بووظیفه بلکه سزی ایستدیککز بر کیمسه ایله أوله‌نمکدن ، برعائله تشکیل ایتمکدن منع ایدردی . یاخودده أوله‌نیردیکز ویکی اوجاغکزده قیزم مشکل بر وضعیتده قالیردی. مع‌مافیه نه‌ده اولسه بن سزه أمنیت ایتمه‌لیدم. هرحالده اونی بندن أیی یتیشدیره‌جکدیکز . بوسوزلرمدن « ژولیده‌یی اهمال ایتدم» کبی برمعنا چیقارمایکز . بالعکس بیکار بر آدمك چوجوغی ایچون نه‌قدر فدا کارلق یاپمسی ممکنسه یاپدم . اونی هیچ برشیدن محروم ایتمدم . فکری تربیه‌سنده‌ده آزچوق اهتمام ایتدم . قیزمك اخلاقندن، طبیعتندن ممنون اولمادیغمی سویله‌یه‌مم . فقط مادام که اونی أوصاحبی ، عائله آنه‌سی کوره‌مه‌دن بیراقوب کیتمه‌م مقدرمش ؛ ایستردم که اودها ساده، متواضع وقوتلی بر کنج قیز اولسون. حالبوکه ژولیده‌یی شیمدیکی

حاليله بن جانلى برسوسه بكزه‌تيورم . شكران خانم شيمديلك يگانه اميدم سزده ونظمى بكده‌در . بوچوق سويلديكى ايچون برآز فضله شيمارتيلمش نارين، هوپپا وحساس چوجوغى آجيه‌رق سويكز . معمافيه ژوليده‌يى سوه‌جككزدن أمينم . چونكه اونى كورديكز زمان برپارچه ناجيه‌يى كورمش كبى اولاجقسكز . »

مكتوب بويله‌جه اوزايوب كيديور، بزه ژوليده ايچون برچوق اهميتلى معلومات ويريوردى .

شكران اونى اوقويوب بتيردكدن صوكرا يوزومه باقدى . برآز اولكى سونجمه رغماً چهره‌م برآز چاتيقدى .

— ألمزدن كلديكى قادار بوچوجوغه اهتمام ايدرز شكران ، ديدم، بوصورتله يتشمش بركنج قيزى اداره ايتمه‌نك قولاى اولماياجغنى تخمين ايدرم . فقط هرحالده بز حصه‌مزه دوشن اقربالق ووصيلك وظيفه‌سنى ياپمغه چاليشيرز .

— ٤ —

ژوليده اون بش كون صوكرا كوچوك برآلمان واپوريله (م .. س)ه كلدى .

او كون چيفتلكك آراباسيله ايركندن قصبه‌يه اينمشدك . واپور اوكله‌يه دوغرو كله‌جكدى . فقط تام اون ايكى ساعت كچيكدى .

شكرانله برابر دكز كنارنده يوصون قوقان برغازينونك باغچه‌سنده بكله‌يوردق . وقت كيجه يارسينى كچيور ، رختيمك ايشيقلرى ياواش ياواش سونويوردى . دكز قارانلق وساكندى .

اوكمزده برصيرا اوزرينه دميرله‌نمش باليقچى قاييقلرينك ديركلرى

یاواش یاواش صاللانیوردی . صولرده‌كی حیاتی كوسترەجك بوندن باشقه علامت یوقدی .

شكرانی بردرلو دكز كنارندن آییراما‌یوردم. زوجه‌م هم واپورك كجیكمه‌سنی مراق ایدییور، هم ژولیده‌یی كورمك ایچون عصبیله‌شییوردی.

— غریب شی دكلی نظمی ؟ سنه‌لرجه صبرایتدم . حتی اونی بردها كورمكدن أمید كسدیكم زمانلر اولدی. شیمدی كه اونك كله‌سی یاقلاشدی... اویله صانیورم كه بر كون‌دها كجیكسه حسرتدن أوله‌جكم.

كیجه‌یاریسندن صوكراشكران‌ده امیدینی كسدی. «بن‌دها بكلرم آماسن راحتسز اولاجقسك » دییه آتقیسنی ، چانطه‌سنی آلدی .

فقط دها بزبانچه‌دن چیقمه‌دن لیمان فنارینك اوكندن بر هوائی فشنكی آتیلدی . شكران قاراكلغك ایچنده قاندیل قاندیل دوكولن بوایشیقلر قارشیسنده‌هیجاندن طیقانیوردی. اووقت كیجه‌كلن‌واپورلر قصبه‌یه هوائی فیشنكیله خبر ویریلیردی .

برآز صوكرا فنار بورنندن كمینك ایشیقلری كوروندی . فقط بودفعه‌ده‌باشقه بردرد چیقدی. كیجه یاریسندن‌صوكرا لیمان معامله‌سی تعطیل ایدیلیر ، یولجیلر آنجق صباحلین قارایه چیقه‌بیلیردی .

ژاندارمه اسماعیل چاووش بمله آراسی پك أیی اولان متصرفك أوینه قوشدی ، ژولیده ایچون خصوصی مساعده آلدی. یاریم‌ساعت صوكرا كومروك‌قاییغیله‌لیمانك‌اوزاق‌بریرینه دمیرله‌ین‌واپوره‌یاناشیوردق.

ایچرده‌هیچ برحركت یوقدی. كوكرته یولجیلری اویقوده‌یدی. شكرانله برابر قامارالر طرفنه یورودك . قارشیمزه چیقان قاماروت قیافتلی برآدامه ژولیده‌یی صوردق . آلمانجه‌دن‌باشقه دیل بیلمه‌یوردی، فضله اولارق سرخوشدی‌ده . دردیمزی آكلاتاما‌دق . آشاغی اینه‌ن بر مردیوه‌نك باشنده ایشیق كورونیور ، اوبناق بر رقص هواسی

چالان برپیانونك سسنه قهقهه‌لر ، أل شـاقیرتیلری ، طاباق بارداق کورولتولری قاریشیوردی .

مردیوه‌نك اوستندن ا کیلوب باقدم. بوراسی واپورك صالونیدی. کناره چکیلمش ماصه‌لرده ایچکی ایچیلیور ، یمك یه‌نیور ، اورتاده دانس ایدیلیوردی .

— ژولیده‌یی بوراده بولاجغمزی ظن ایتمه‌م. فقط بلکه صوراجق برآدام بولورز ، دیدم .

شکرانله چکینه چکینه مردیوه‌نلردن ایندك . ضالون سیغارا دومانی بولوطیله دولمشدی . کوز کوزی کورمه‌یوردی .

خیلی زماندن بری قالابالق مجلسـلره کیرمدیکم ایچون قورقاق بر طورایله مردیوه‌نك یانندن یولجیلره باقیور، کیمسه‌یه یاقلاشمغه جسارت ایده‌میوردم .

یانمزده‌کی پیانویی چالان ماوی البیسه‌لی برکنج قیز برآرالق یوزینی بزه چویرمشدی .

شکران بوغوق برسسله: « ژولیده .. » دیدی .

کنج قیز شکرانی کورور کورمز پیانویی براقـدی . یرندن فیرلایه‌رق اونی أللرندن طوتدی: « آبلا... شکران آبلا»

پیانونك بردنبره دورماسی دقتی جلب ایتمشـدی . هرکس بزه باقیوردی . شکران اطرافی اونوته‌رق آغلامغه باشلامشدی. تیتره‌ین أللریله ژولیده‌یی کوکسنه چکمکه چالیشـیوردی . فقط اوخفیف بر حرکتله کری چکیلدی :

— آبلاجغم بزه باقیورلر ، دیدی ، کولونج اولاجغز ... برآز صوکرا ...

صوکرا اطرافنه باقینمغه باشلادی :

— انشتەم نرەدە ؟ کلەدیمی ؟

ژولیدە بنی طانیمایوردی . حقیدە واردی . آیدینلنە چیقمقدن قورقویورکبی بردیرەکك کولکەسنە کیزلەنن خاکی آلبیسەلی، بم‌بیاض صاچلی طوپراق آدامی اون سنە أولکی پارلاق اونیفورمالی ، ظریف، کستاخ صالون ضابطنە اوقادار آز بکزەیوردی کە .

— بنی طانیمادکمی ژولیدە ؟

کنج قیز برآدیم کری چکیلەرك خفیفجە هایقیردی . بوفریاددە سادە حیرت دکل برآزدە انکسار خیال واردی .

اونم ألیمی اوپدی، بن‌دەاونك صاچلرینە خفیف بربوسەقویدم . یانمزدە شیشمان ، کوبکی یلکندن طاشان أسموکینلی، چیپلاق باشلی، قیپ قیرمزی یوزلی بر اختیار پیدا اولمشدی . ژولیدە اوکا آلمانجە برشیلر سویلەدی . صوکرا شکرانلە بکا دوندی :

— کمینك باش قاپدانی ... اسکی بر بحریە میرآلایی... بوکیجە اسم کیجەسی. بووسیلەایلە کمی آرقاداشلری‌ویولجیلر ایچون برضیافت ویریور ... آرقاداشلری هدیەلر ویردیلر ... بنم ویرەجك برشیئم یوقدی ... ویرکیمی پیانو ایلە اودەمم لازم کلدی... چونکە بوقادار قالابالق ایچندە کمینك دوقتوریلە بندن باشقە پیانو چالان یوق ... بورادە پیانو چالمق ایستەمزدم آما...

ژولیدە کیجە یاریسندن صوکرا بزی بکلەمەیوردی . صالوندە بوسرخوش قالابالغنك ایچندە پیانو چالماسنی خوش کورمەدیکمزی آکلایور ، بوسوزلری معذرت اولەرق سویلەیوردی .

اختیار قاپیدان غالبا ژولیدەیی کندیسندن بحث ایدیور صاندی. یرلرە قادار اکیلەرك شکرانك ألینی اوپدی .

صوکرا بنم الیمی آلوب صارصمغە، اوموزلریمی اوقشامغە، سرخوش

شاقالری یاپمنه باشلادی . صاف وأبی بر آنادہ بکزہدیکی ایچون قیزمایوردم . برزمان آلمانجه سویلهدکدن صوکرا پارماغنی شاقاغنه قویدی، کورولتولی برقهقهه قویویردك غایت بوزوق برفرانسزجه ایله:

— خاطرلادم، خاطرلادم، دیدی، بن بر آز فرانسزجه بیلیوردم.. اویله دکلمی؟ سزده «سن سیر»ده اوقومشسکز قیزیکز بکا آکلاتدی... سزدن چوق بحث ایتدی... سزمدهش برصالون آدامی ایمشسکز... فوق العاده دانس ایدرمشسکز... بوکیجه بکا مسافراولیکز... یارین صباح چیقارسکز . بوکیجهاسم کیجهم اولدیغندن خبریکز یوقدی... کینوب کلهمشسکز آما اهمیتی یوق ... بوراسی واپوردر . آتیکت آرانماز ... ایسترسهکز سزه کوره سواره ألبسهسیده بولورز ...

بونالیوردم . کولهرك ژولیدهیی چاغیردم : « قیزم بنی بونك ألندن قورتار ، دیدم ، شیمدی چیقمامز لازم ...»

ژولیده باش قاپدانی کوچلکله اقناع ایتدی وحاضرلانمق ایچون قاماراسنه چیقدی .

اون دقیقه صوکرا آرقاسنده سیاه بر چارشاف، ألنده کوچوك بر چانطه ایله یانمزه دونیوردی .

— ایلك دفعه چارشاف کییورم شکران آبلا... غزتهده کوردیکم برمودهل اوزرینه یاپدیردم ... بیلمم سزك چارشافلریکزه بکزهدیمی آرتق بوندن صوکر هپ چارشافلهمی کزمك لازم کلهجك ؟

— البته ژولیده .

— فجیع ... چوق فجیع ... نهیاپالم قاتلانهجغز .

ژولیدهنك برقوجامان باوولدن عبارت اولان أشیاسنی صاندالهایندیرمشلردی. فقط اواختیار قاپدانه وبعض یول آرقاداشلرینه وداع

ایتمه‌دن واپوردن آیرلمق ایسته‌مه‌دی. تکرار آشاغی صالونه ایندی. بز شکرانله مردیوه‌نك باشـنده بکله‌یوردق. ژولیده قادین ارکك بر چوق کیمسه‌لرله – سنه‌لردن بری طانیدیغی احبابلر کبی – قونوشیوردی. بووداع بلکه اون، اون بش دقیقه سوردی. نهـایت ژولیده اختیار قاپدانله قونوشه قونوشه یوقاری چیقمغه باشلامشدی. فقط مردیوه‌نك یاریسنده قاپدان بردن بره گری دوندی، فرانسزجه «بردقیقه، بردقیقه» دیه باغیرارق تکرار آشاغی ایندی.

ژولیده بزم یانمزه گلنجه ایضـاحات ویردی: – بر دقیقه داهـا بکله‌یه‌جکسز. قاپدان بکا یادکار اولارق بر نوطه کتـابی هدیه ایتمك ایسته‌یور... ایچنده‌کی برایکی پارچایی چوق بکنده‌م‌ده...

– بوجیلفکز پك گوزل کچمشه بکزه‌یور ژولیده خانم، دیدم.

– اوت افندم... پك اکلنجه‌لی. متمادیاً پیانو چالدم.

قاپدان گلنجه‌یه قادار بر بریمزه باشقه برشی سویله‌مه‌دك.

مردیوه‌ن باشنده قارا کلقده اوزون بویلو برآلمان دورویوردی. اوده ژولیده‌یی بردقیقه آلیقویدی وخفیفجه اکیله‌رك یاواش برسسله برشیلر سویله‌دی. بن شکرانله داها اول صانداله ایتمشدم. ژولیده اوزون بویلو آدامك الینی صیقه‌رق بزی تعقیب ایتدی.

صانداله شکران ایله بنم آرامه اوطورور کن گولویوردی. یاواش یاواش واپوردن آیرلمغه باشـلادق. ژولیده‌نك گولمه‌سی حالا دوام ایدییوردی. نهایت ایضاحات ویردی:

– سیاحتلر عادتا رومان وقعه‌لرینه بکزه‌یور، دیدی. انسـان یولده تصادف ایتدیکی انسانلرله چابوجاق دوست اولویور، صـوکرا آیریلیر کن عادتا آجی دویویور. آجی‌دویدیغمدن بحث ایدر کن گولمه‌مه حیرت ایدرسکز... فقط بونك سببی باشـقه... یوقارده مردیون

باشنده دوران اوزون بویلو كنج واپورك دوقتوریدر ... تمیز، صاف
بر آدامجغز . واپورده هركس بر آز اوكا طاقیلیر ... دوقتور عینی
زمانده صنعتكاردرده ... پیانو چالییور ... فقط اكر دوقتورلغی
پیانیستلكی قوتنده ایسه بو تمیز وناموسلی آدام پك چوق انسانلرك
قاننه كیرر ... بكا برقاچ دفعه مملكتنك هوالرینی چالدی ... كندی
موسیقیسی كندینه اویله تأثیر ایدییوردی كه پیانونك اوكنده باشی
اوقشانان وان كدیلری كبی ، آكلاتیلماز بر حظ ایله وجودینی
آرقایه براقیور، صاچلری قاباریور ، ایری ماوی كوزلری قاپانیور ...
دیدم یاطبق اوجاق باشنده كیف ایله خیرلدایان بر كدی... معمافیه
كولوشمك سببی بو دكل... بكا بو آقشام یمكده بو دوقتور نه تكلیف
ایتدی بیلیورمیسكز ؟ كندیسیله أولەنمه‌می . . . همده شاقا طرزنده
ظن ایتمه‌یكز. كمال جدیتله. آكلاشیلان حیاتمزی دكزلرده كزمك
وكمی سواره‌لرنده پیانو چالمقله كچیره‌جكز .

شیمدی مردیوەندن اینه‌جكمز زمان تكلیفنی بر داها تكرار
ایتدی: « مادمازل سزی بر داها كوره‌میه‌جكم ایچون بلكه اتیكته
مغایر بر طرزده سوز سویله‌یورم . فقط بنی براقماییكز . سزه قارشی
حسلرم چوق جدی » دیدی .

ژولیده بو سوزلری شكرانه سویله‌یور، بكا آرقاسنی دونویوردی.
بن كوره‌كلرك قارا كلق صولرده یاپدیغی یاقاموزلری دالغین برسكوت
ایچنده سیر ایدەرك دوشونویوردم .

بو ایللك قاووشما ساعتنی بویله‌می تخیل ایتمشدم؟ واپوره كیردیكمز
زمان كوكرته‌نك بر كوشه‌سنده قاپالی بچه‌سنك آلتنده ایچین ایچین
آغلایان بر كنج قیز كوره‌جكدك . ژولیده ایله شكران تیتره‌شەرك ،
هیچقیرارق بربرلرینه صاریلاجقلردی . ماضینك بوتون آجیلری ،

سوكيلری، هجرانلری، حسرتلری بو دقيقه‌نك ايچنده داوپلانه‌جقدی. صوكرا بن‌ده اونی اسكيسی كبی قوللريمه آلاجق ، مشفق بر بابا بوسه‌سيله ياناقلرندن اوپه‌جكدم . او آندن اعتباراً يتيشمش بر قيزيمز اولاجقدی. شكرالله بوتون قلبمزی وحياتمزی بوچوجوغك سعادتنه حصر ايده‌جكدك . حالبوكه بكله‌ديكمز أولاد يرينه بزه لاقيد ، شن بر مسافر كليوردی .

ژوليده‌نك بن‌ده براقديغی ايلك انطباعلر چوق فنا ايدی. واپورك سرخوشلرله دولو صالوننده پيانو چالماسنی بكنمه‌مشدم . هيجاندن ياری بايغين بر حالده كنديسنی قوجاقلامق ايسته‌ين تيزه‌سنی خفيفجه ايتيشنی ، « بر آز صوكرا . هر كس بزه باقيور. كولونج اولاجغز» ده‌ييشنی اونوتماياجقدم . يابانجی انسانلرله ، بر ايكی كونلك احبابلرله بو قادار لاابالی اولماسی دوغروميدی؟ هله او كمی دوقتوری وقعه‌سی، بو وقعه‌دن بزه بو قادار قصورسز بر طور ايله بحث ايتمه‌سی ايی بر شيميدی ؟

اسكله‌دن چيفتلكك آراباسنه بينديكمز زمان شرقده خفيف بر صباح صولغونلغی باشلامشدی . ژوليده شكران ايله برابر آرابانك ايچنده‌يدی . بن آراباجينك يانه اوطورمشدم . اونك عصبی بر نشئه ايله متماديا قونوشديغنی ، كولديكنی ايشيتيوردم . بو قهقهه‌لر بكا اضطراب ايله قاريشيق برحدت ويريوردی . فقط قصبه‌دن چيقاركن آرقامده هيچقيريغه بكزه‌ر بر سس ايشيتدم ، باشيمی چويردم . بر قاچ دقيقه اول اينجه قهقهه‌لرينی ايشيتديكم ژوليده ، يوزی تيزه‌سنك ديزلرينه قاپالی ، طيقانا طيقانا آغلايور ، هيچقيريقلرينی ضبط ايده‌مه‌يوردی .

شكران تلاشه دوشمشدی . اونی تسكين ايتمكه چاليشيور ، بردن

بره نه‌اولدیغنی صوروبوردی. اوزون مدت جواب آلامادی. نهایت ژولیده‌نك یواش سسله «بیلمه‌یورم شکران آبلاسنك دیزکده آغلامقدن ذوق آلیورم» دیدیکنی ایشیتدم. بوچوجوغك نه‌غریب برمزاجی واردی!

— ۵ —

ایرته‌سی کون قصبه‌دن چیفتلکه برآقین اولدی.

دیشارلیقلیلر مراسمه چوق رعایت ایدرلر. لطف‌الله افندی عائله‌سی باشده اولدیغی حالده (م... س) ده‌کی بوتون احبابلریمز بزه کوز آیدینه و ژولیده‌یی کورمکه کلدیلر.

مع‌مافیه او، کیمسه‌یه چیقمادی. شکران همشیره زاده‌سنك یول یورغونلغندن خسته دوشدیکنی، یاتاقدن قالقامایاجق حالده اولدیغنی سویله‌یور، مسافرلردن عفو دیله‌یوردی.

بوخسته‌لق غالبا بهانه‌یدی. شکرانده تأثردن زیاده محجوبیت حس ایدییوردم.

لطف‌الله افندی‌یی قیزی و طورونی نجمیه ایله کیجه یاتیسنه آلیقویدق. سکز سنه‌دن بری اونلرله عادتا اقربا اولمشدق. شیمدی اون دوقوز یاشنده کوزل برکنج اولان نجمیه ژولیده‌یی بر قارده‌ش عد ایدییور، مطلقا کورمك ایستیوردی.

کوندوز بمله بیله کوروشمه‌ین ژولیده خانم آقشام یمکنه انیمك لطفنی أسیرکه‌مدی. برمکلف دعوته کیدر کبی کینمشدی. یمك اوداسنه اویله محتشم بروقار ورسمیتله کیردی که سکسانلك لطف‌الله

افندی بیله غیراختیاری آیاغه قالقدی . کولهمك ایچون دوداغمی ایصیره‌رق رسمی برتقدیم یاپدم . سوفرایه اوتوردق .

باصیق طاوانی صارارمش « تاریخ أنبیا » رسملریله دولو اولان بودار ، اوزون مناسترده مطلقا اسکیدن پاپاس اجتماعلری عقد ایدیلیردی . اویله تخمین ایدیورم که او اجتماعلرده بوکیجه‌کی قدر صوغوق برمراسم هواسی أسردی . ایچمده برغریب قسوت واردی . اودانك ایشیغنی آز کوردم ؛ أسکی بر آویزه‌نك بوتون مومرینی یاقدیردم . ژولیده‌یی کورمه‌دن سون ، برقارده‌ش سوخجیله یولنی بکله‌ین نجمیه شیمدی محزون ومحجوب برسکوت ایچنده باشنی اوکنه أکیور ، اوندن عادتا قورقویوردی .

دوغروسنی سویله‌مك لازم کلیرسه شکران‌ده داخل اولدیغی حالده هپمز انکسار خیاله اوغرامشدق . هله شیمدی‌یه قدر أوده همان همان برکوچوك خانم معامله‌سی کورن زواللی عایشه بردن بره بر خدمتچی منزله‌سنه دوشیور ، اورکمش کدی یاورولری کبی قاپی آرالرندن باقوب قاچیوردی .

أوت هپمز اوکا ایچمزدن دارغندق . بز سویله‌جك و تسلی ایدیله‌جك برأولاد بکله‌یوردق . بزه‌رسمی برمسافر کلمشدی . بوآقشامکی حالندن ، قونوشماسندن آکلایوردم : ژولیده نه بوراسنی نه‌ده بزی بکله‌مه‌یوردی . بو بردرجه‌یه قادار طبیعی ایدی . قیزینك استقبالندن قورققده نیر بکلك حقی واردی . دنیاده هیچ برشی آنه تربیه‌سنك یرینی طوتامایوردی . بوچوجوق آوروپا مملکتلرنده ، نه اولدیغی بیلنمه‌ین قاریشیق محیطلرده ، پك فضله باشی بوش براقلمشدی . برآقشام اول عادی بر بار شکلنی آلمش برواپور صالوننده ، برآلای سرسری وسرخوش آراسنده پیانو چالارکن نه‌قادار ممنون وکندی

محیطنده کورونیوردی . بو کیجه بوسسز ، نشئه‌سز فقط تمیز وصمیمی عائله اوجاغنی ناصل یادیرغایوردی ؟...

آرا صیرا سوزی باباسیله کزدیکی مملکتلره نقل ایدییوردی . کندیلکندن بزه سوز سویله‌مکه لزوم کورمه‌ین ، صورولان سوزلره استخفافه بکزه‌ین برلاقیدی ایله جواب ویرن ژولیده اورالردن بحث ایدیلنجه دایانامایور ، غیر طبیعی برنشئه وجانلیلقله سوز سویلیوردی .

بللی ایتمه‌دن بوتون ماضیسنی آراشدیرمغه باشلادم . کزدیکی مملکتلرك هپسی اونده قیمتلی تأثیرلر وخاطره‌لر براقمشدی . یاواش یاواش اسکی ماضیسنه ، آرامزده یاشادیغی کونلره ایندم . اوزاق وقاریشیق برمنظره‌یه باقار کبی دالغین دالغین دوشوندی ، هیچ برشی بولامادی ، دوداقلرینی بوکه‌رك سکوت ایتدی .

— آنه کز عقلکزه کلیورمی ژولیده خانم ؟

نه‌دنسه اوکا ساده‌جه « ژولیده » دیمك « سن » دییه خطاب ایتمك ایجمدن کله‌یوردی .

— پك خیال میال افندم . معمافیه برکون کورسه‌م ، طانیرم ظن ایدییورم .

— ماشاالله قوتلی حافظه‌کز وار خانم قیزم .

ژولیده سوزمده‌کی استهزایی آکلادی ، فقط آکلامامازلقدن کلدی .

— یا بنی .. بنی ده خاطرلایورمیسکز؟

بو ایکنجی سؤالم اوزرینه باشنی قالدیردی . بر آن کوزلریمز قارشیلاشدی . باقیشندن ، کولوشندن مقابله‌یه حاضرلاندیغنی حس ایتدم :

— تحقق برشی سویله‌یه‌جکم ، دیدی . سزك ایچون بوس بوتون

عکسی بر حال اولدی ... سزی خیال میال دکل غایت ایی خاطرلایورم ...
فقط دون آقشام کندیکزده کوردیکزیا هیچ خاطرلامادم .

ــ انسان خاطرلادیغنی ناصل طانیماز .

ــ أوت ، آما چوق دکیشمه‌مش اولمالی افندم ...

ــ بو جهتدن حقکز وار . او وقت کنج بر ضابطدم ...
صیرمالی آپولتلرم واردی ... دانس ایده‌ردك ، آته بینردك . حالبوکه
شیمدی آق صاچلی ، آبدال طورلی قابا صابا بر چیفچی اولدم ...

بو سوز اوزرینه صوفرایه درین بر سکوت چوکدی . آرتق
کیمسه برشی سویله‌مه‌یوردی .

کندی کندیمه دوشونویوردم : ــ بو چوجوغه غالبا ایصینامایاجغم ...
فقط نه یاپالم باشه کلن چکیلیر ... أنشته‌لك و وصیلك وظیفه‌می یاپمغه
چالیشیرم ... ذاتاً آرامزده آنجق بر ایکی سنه قالابیله‌جك ... ایچه
بر آدم بولور أولندیریرز ... دها اخلاقنی پك ایی آکلامادم ...
فقط هم متعظم ، هم هوائی برچوجوغه بکزه‌یور . بونلرك ایکیسی‌ده
بو وضعیتده بر کنج قیز ایچون تهلکه‌لیدر .. ژولیده فقیردر ..
فوق‌العاده بر تصادف اولمازسه استقبالدن برشی بکله‌یه‌مز ... بناءً علیه
شیمدیدن ساده و ساکن بر حیاته آلیشمالیدر .. صوکرا هوائیلکی
براقماسی ، تمکینلی ، آغیر باشلی بر قیز اولماسی لازمدر .. اوکا ساده
وصیلك دکل بر آزده مربیلك ، معلملك اتمك ایجاب ایده‌جك ..
سقط فکرلرینی ، یاکاش کوروشلرینی ، تهلکه‌لی تمایللرینی مرحمتسزجه
بالطالایاجغم . بو چوجوغك حتی بر آز بندن قورقوب چکینمه‌سنی
ایسته‌یورم .. نه سویله‌سه‌م ، نه یاپسه‌م شکرانی اوکا قارشی فضله
ضعف کوسترمکدن منع ایده‌میه‌جکم .. حاصلی بوچوجوقده ماضینك
فنا تأثیرلرینی بوغمق ایچون قوتلی بر أل لازم ... او قوتلی أل آنجق

بن اولا بیلیرم ... ژولیده‌نك بر پارچه دها جدی و حساس اولماسنی نه‌قدر ایستردم... مع‌مافیه عجبا کوردیکم، ظن ایتدیکم قدر حسسزمی؟
دون کیجه‌کی وضعیتی ایی برشیئه دلالت ایده‌مزدی . بو محقق.. فقط صباحه دوغرو آراباده شن ، لاقید قهقهه‌لرله کولرکن نیچون بردن بره تیزه‌سنك أتکلرینه قاپانوب دقیقه‌لرجه آغلادی ؟

— ٦ —

ژولیده‌یی پك آز کوریوردم . دوغروسی بر بریمزه هیچ ایصیناماشدق . بکا قارشی مغرور و محترز بر طوری واردی . آنجق یمك ساعتلرنده یانمه کلیوردی . بوکا بردرجه‌یه قدر ممنوندم . چونکه فضله یوز کوز اولمق أنشته‌لك و وصیلك نفوذیمی قیرا بیلیردی .
حیاتمزده قورقدیغم درجه‌ده بر ده‌کیشلك اولمامشدی . آرامزده بر یابانجینك یاشادیغنی کونلرجه اونوتدیغم اولویوردی .
مع‌مافیه وظیفه‌می اهمال ایتمه‌یوردم . ژولیده ایله یالکز بولوندیغم زمانلرده اوکا آغیر بر جدیتله اوزون اوزون نصیحت ویرییوردم .
بر آقشام یمکدن صوکرا بن غزته اوقویوردم ، او پنجره‌نك یاننده تیزه‌سیله قونوشویوردی . بر آرالق غزته‌یی بیراقه‌رق قولاق مسافری اولدم . ژولیده مجارستانده سفارتخانه‌لردن برنده ویریلن بر بالودن بحث ایدییوردی . اویله دالغین بر وجد ایله سوز سویله‌یور ، او کیجه‌نك خاطره‌لرینی اویله جانلاندیرییوردی که کندیمی طوتامادم ، غیر اختیاری کولدم .
ژولیده بردن بره صوصدی ، بکا باقدی و کولدیکمی کوروبجه صاپ صاری کسیلدی :

— أنشته‌مى كولدوره‌جك برشيمى سويلدم عجبا ؟
سسنده خيرچين بر اهتزار واردي . بن صاف برطور ايله :
— سزه دكل ... علقمه برشى كلديده ، ديدم .
مع مافيه حالا كوليوردم . ژوليده رنكدن رنكه كيرييوردى :
— كوزل بر كونك خاطره‌لرندن بحث ايتمك عجبا ياساقمى ؟
— ديله ياساق اولورمى ژوليده خانم ؟ هم بيليرسيكز كه انسان ياساق اولان شيئى منع ايدر حالبوكه بن ساده‌جه كوليورم .
ژوليده بو دفعه حدتدن چيلديردى . عصيان ايتمه‌مك ايچون كنديني زور ضبط ايده‌رك :
— بن سويلديكم شيلرى كولونج بولمايورم . ديه ككه‌له‌دى . چوجوق ايله چوجوق اولمق عيب بر شيدى . بكا صوصمق دوشو - يوردى . فقط نه دنسه بو كيجه عناد دامارم طوتمشدى . ينه كولمكه دوام ايده‌رك جواب ويردم :
— بو بر تلقى مسئله‌سيدر ژوليده خانم . . . انسان سويله‌ديكى شيئى كولونج بولسه سويله‌مكدن واز كچر ، مسئله‌ده بيتر اويله دكلى؟ مع‌مافيه قيزماييكز . سزه نيچون كولديكمى آكلاتايم ... سز داها چوق كنجسكز .. بن اختيار بر آدام ، دنيادن أليني أتكنى چكمش بر چيفتجى‌يم ... ذوقلريمزده ، كوروشلريمزده چوق فرق وار . . . سزك حسرتله خاطرلاديغكز او اكلنجه‌لر بكا اويله كولونج ، اويله آبدال ، اويله عادى وايكره نج كورونيوركه . . . تياترو صحنه‌لرينى بيليرسكز ... ديشاردن باقديكزمى زنكين ، محتشم بر صالون كورور - سكز ... بر چوق كوزل يوزلى ، كوزل اليسه‌لى قادينلر ، اركـكلر ... كيمى ناظر ، كيمى ميليونر ، كيمى داهى ، كيمى پيغمبر ... هر برنده علوى فكرلر ، الهى حسلر ... پرده شمدى بو صحنه‌يه ايچ طرفندن

باقیکز ... صالونده‌کی سوسلر وثروتلر بویا ... یوزلرده‌کی کوزللك بویا ... ناظر ، میلیونر ، داهی ، پیغمبر کوردیکمز انسانلر مفلس ، آبدال ، اخلاقسز سرسریلر... ایشته سز بو صحنه‌یی سیرجیلر ایچندن، درلو ضیا اویونلری آراسندن حیران حیران سیر ایدن ، کولن ، آغلایان ، مفتون اولان غافل بر چوجوقسکز ... بن اونك ایچ یوزنی بیلیورم .

ژولیده‌نك یوزنده بر داملا قان قالمامشدی . اعتراض ایتمك ، بر شیلر سویله‌مك ایسته‌یور ، سسی چیقمایوردی .

بو حیاتی بیلمه‌ین خفیف ، کنج قیزه جدی بر درس ویرمك زمانی کلمشدی . آرتق کوله‌یوردم . سودیکی ، ایستدیکی حیاتك ایچ یوزنی آچی بر لسان ایله تشریح ایدییوردم . صوکرا اوکا توکل وسکون ایچنده‌کچه‌جك تمیز بر عائله حیاتنك سعادتلرینی اوزون اوزون آکلاتدم . فقط او بنی دیکله‌مه‌مکه عزم ایتمش کبی باشنی چویرییور، قاشلرینی چاته‌رق سکوت ایدییوردی : سوزیمك نهایتنده دیدم‌که :

— بر انسان ایچین بوندن باشقا سلامت یولی یوقدر قیزم .

ژولیده مستهزی ومغرور بر بویوك انسان طوریله باشنی قالدیردی :

— بر شیئه حیرت ایدییورم انشته ... وقتیله مینی مینی برچو - جوقکن بکا اقران معامله‌سی ایتدیککزی خاطرلایورم ... آرادن اون سنه کچدی ... اویله صانیورم که بو اون سنه‌ده اون یاش بویو - یه‌جککن ، اون یاش کوچولدم . . . بکا عادتا بر بببك معامله‌سی ایدییورسکز .

شکران شاشیردی . بن ینه کولمکه باشلادم :

— ژولیده خانم کندیسنی هر درلو قصور ونقصاندن منزه، ایرمش

یتشمش بر قوجامان خانم افندی‌می ظن ایدییور ؟ یاشـلی باشـلی بر انشته‌نك نصیحتلری نیچون کندیلرینه بو قدر آغیر و آجی کلیور ؟

ژولیده قیصیق بر سسله جواب ویردی :

— نصیحته بر درجه‌یه قدر تحمل ایدیله‌بیلیر ... فقط بوکا برده استهزا علاوه ایدیلیرسه ...

سوزه دوام ایدرســه آغلایاجغنی حس ایتدی . تیتره‌یه‌رك آیاغه قالقدی . قاپویه دوغرو یورودی . فقط چیقه‌جغی زمان ، بردن بره دوردی .

شکران اونك آجی بر شی سویله‌یه‌جکنی آکلایه‌رق «ژولیده» دیدی. فقط اوشیمدی سا کندی . قاپی‌یه دایاندی ؛ کوچوکلنده‌کی او کیزلی برقباحتك جزاسنی چکمکدن قورقیورکبی کورونن صوچلی طوریله باشنی برآز صوله میل ایتدیردی :

— بن بلکه‌چوق‌فنا برقیزم... صایلمایاجق‌قدرقصورلرم وار... بونلره قارشی کندمده برتك مزیت کوریيورم ... یالان ســویله‌مه‌یی بیلمه‌مك... دویدیغمی ، دوشوندیکمی صاقلایامایورم . اونك ایچون سزه‌برشی‌دها سویله‌یه‌جکم. آرا کزده‌کی‌مسافرلکم ظن‌ایتدیککزدن چوق دها آز برزمان سوره‌جك .

شکرانله شاشیروب قالدق. زوجه‌م خفیف بر فریاد ایله :

— نه‌ بزی ایسته‌مه‌یورمیسك ژولیده ... نیچون ؟ دیدی .

بن آیاغه قالقدم :

— قیزم بیلمه‌یه‌رك بلکه خاطریکزی قیره‌جق بر شی‌یاپمشزدر . فقط بو اوده بر اولاددن باشــقه برشی اولمادیغکزی بیلمه‌کز لازم کلیر ...

ژوليده . ياواش ياواش اودانك اورتاسنه كلدى . أللرينى ماصانك كنارينه داياتدى :

— مقصديمى ياكليش آكلاديكز ... سزدن آريلوب باشقه بر يره مسافر اولمايى خاطرمدن كچيرمه‌دم ... بر آز أول سويله‌ديككز كبى بن فقير و كيمسه‌سز بر قيزم ... وضعيتمى واستقبالمى سز لطفاً ايضاح ايتمه‌دن أولده بيليوردم ... مسافرلكمك قيصه سوره‌جكنى سويلركدن مقصدم باشقه‌يدى ...

ژوليده كوچوك بر تردد كچيردى . صوكرا دوداغنك اوجنده آجى بر كولومسه‌مه ايله دوام ايتدى :

— مملكتمزده كنج قيزلرك ازدواجدن بحث ايتملرى بر آز عيبدر صانيرم ... فقط بن وضعيتده كنج قيز ، بو بر آز استقبال ومعيشت مسئله‌سى اولديغى ايچون آچيق قونوشابيليرز . . . آرتيق مناسبتسز برشى‌ده سويلرسه‌م عفو ايديكز ... مجارستانده بابامك معيتنده كنج بركاتب واردى ... بر آز صاف أما أيى، ناموسلو برچوجوق ... بابام أولدكدن صوكرا بو كنج بنمله أولنمك ايسته‌دى ... ايكيمزكده كيمسه‌مز اولماديغى ايچون مقصدينى غايت جدى وناموسكارانه برلسان ايله بكا سويلدى ... رد ايتمدم فقط بردن بر « أوت » ده ديمدم ... چونكه زواللينك مأموريتى دها پك كوچوك ... اونك شيمديكى آيلغيله كچينه‌مه‌يز ... بنم‌ده دوغروسى اويله پك سفالته يوزوم يوق ..

برهان بك ياقينده ترفيع ايده‌جكنى اوميور ... حتى غالبا بر كوچوك شهبندرلك وعد ايتمشلر ... آوروپانك نره‌سنده اولسه راضى‌يم ... بورايه كلدكدن صوكراده اوزون اوزادى‌يه دوشوندم ... يوزده دوقسان بش بو كنج ايله أولنوب كيده‌جكم ...

شكران ايله بر بريمزك يوزينه باقيور، سويله يه جك سوز بولامايوردق.
ژوليده شكرانه دونه رك دوام ايتدی :

— بونلری بوساعتده سزه بويله آچيقدن آچيغه سويله مك بلكه مناسبتسز اولدی ... فقط بوكا لزوم واردی تيزه.. وصيلك وظيفه سی أنشته مى فضله يوروب اوزويوردی... سوكيلی طوپراقلرينی، آخيرلرينی، اينكلرينی ، طاووقلرينی اهمال ايدوب ژوليده يه وعضلر ، نصيحتلر ويرمك مجبوريتی هرحالده اونك ايچون صيقيجی برشيدی ... بناءً عليه آرتق مستريح اولابيليرلر... آقشاملری يمكدن صوكرا راحت راحت اويومالرينه مانع هيچ بردوشونجه لری قالمايور... مساعده كزله بن ده ياتايم ... بون نوئی .

ژوليده ياواشجه اودادن چيقوب كيتدی . شكران آغلايه جق كبی بر حالده ايدی . بن غايت سكون ايله :

— بوچوجوق نافله ، ديدم ، انشاالله مسعود اولور... فقط بو اخلاق ايله هيچ اوئمايورم ...

*
* *

ژوليده بورايه كلديكی زمان برهان بكله أوله نوب أوله نمه مكده متردد مش. فقط « بورايه كلدكدن صوكرا اوزون اوزون دوشونمش... قرار ويرمش. اوكا بوكوزل قراری آكلاشيلان بز الهام ايتدك... نه ياپالم الله مبارك ايتسين . كاشكه شو برهان بك ايچون ألمدن برشی كلسه ده بر آياق أول برشهبندرلكه تعيين ايتديرسه م ...

اوكوندن صوكرا ژوليده يه قارشی بوس بوتون لاقيد اولدم ... طوپراقلرله اوغراشمق اونكله اوغراشمقدن دها أجرلی بر ايشدی .

— ۷ —

بزیلکن قایغیله بایندردن دونویوردم . اوچ کونده بیتیره‌ییلمه‌یی أمید ایتدیکم برایش تام اوچ هفته سورمشدی .

قایقده بایندر مفتیسی ایله اخذعسکر شعبه‌سندن بر ملازم، تبدیل هوادن دونن برنفر ، برایکی‌ده روم بالیقجی واردی .

بوله‌چیقدیغمز زمان کوزل برروزکار أسیوردی . فقط یاری یولده بردن بره روزکار کسیلمش، یلکنلر سونمشدی . چفتلکك یانده‌کی کوچوك قویه آنجق آقشام اوستی کیره‌بیلدك .

مفتی کاظم افندی عزیزاحبابلرمدندی . (م... س) اشرافندن برینك کلینی اولان قیزینه اون‌بش کونلکنه مسافر کلیوردی . او کیجه بنده قالاجق ، ایرته‌سی صباح چفتلکك آراباسیله قصبه‌یه اینه‌جکدی

او کون کله‌جکمزی بیلمدکلری ایچون أسکله‌ده کیمسه‌لر یوقدی . مفتی افندینك هکبه‌سنی بربالقجی چوجوغنك اوموزینه یوکله‌دك و تپه‌نك اطرافنی طاتلی برمیل ایله دولاشان یوقوشی آغیر آغیر چیقمغه باشلادق .

کهیا حلیم آغا یولك اورتاسنده اك کوزل بریرده کوچوك بر چارداق قورمشدی . بوفکری اوکا شکران ویرمشدی . زوجه‌م قلب خسته‌لغمدن قورقویور ، بویوقوشی چیقارکن مطلقا بش اون دقیقه دیکله‌نمه‌م ایچون اصرار ایدییوردی . مفتی افندی چارداغك آلتنده برجیغارا ایچمك ایسته‌دی . زورله بردانه‌ده بکا یاقدیردی . اوته‌دن بریدن قونوشورکن بردن بره قولاغمه بورالرده هیچ ایشیتلمه‌مش برسس ، برکمان سسی کلدی .

مفتی افندی قولاقلرینی دیکه‌رك : بونه ؟ دیدی .

بن‌ده شاشیرمشدم. سسك کلدیکی استقامتی تعیینه چالیشه‌رق :

— بن‌ده آکلامایورم ، دیدم ، بلکه قصبه‌دن بر مسافر کلمشدر ... شیمدی آکلارز ...

اصل یولی براقمشدق . آغاجلرك آراسنده‌کی پاتیقه‌لره صاپه‌رق بوسه دوغرو کیتمکه باشلادق ... یول بزی یاواش تپه‌نك دیك قایالرحالنده دکزه ایندیکی یره‌دوغرو کوتورویوردی. برآرالق کمان دورمشدی . فقط بز ینه یولمزه دوام ایدیوردق .

مفتی افندی : — بزی پریلرمی آلداتدی نه‌در ؟ غالبا چالغیجی‌یی بولامایاجغز.. دیه قاباقابا کولویوردی . فقط ایکی اوچ دقیقه صوکرا تایاقینمزده کمان تکرار باشلادی . بو سفر فضله اوله‌رق کولوشمه سسلری‌ده کلیوردی :

— بر آز شورایه ایلیشه‌لم‌می کاظم افندی ؟ دیدم .

— غالبا یورولدیکز ... چهره‌کز بر آز صارارددی .

— اوت یوقوش بنی یوردی .

قلبمده بر چارپینتی ، قولاقلرمده خفیف بر اوغولتو واردی . فقط بونك سببی یوقوش دکلدی .

کمان « سن‌سیر » ه کیتدیکم سنه پارسی‌قودورتان چلیغین بررقص هواسنی چالییوردی .

هیچ برشی ماضی‌یی موسیقی‌پارچه‌لری قادارقوتله‌جانلاندیرمایور. او زمانلرك بوتون أملی، بوتون احتراصی سرت ، روزکارحمله‌سی کبی کوکسمه دولدی ؛ نفسمی طیقامغه ، علیل قلبمی آغریتمغه باشلادی.

بو پارچه بنم کنجلکمك ، امیدبمك‌سسیدی . شامده ، قدسده، ما کدونیاده نه وقت اونی ایشیتسه‌م باروت قوقوسی دویمش جنك آتلری کبی چیلدیروب قودوروردم . نه وقت خسته اولسه‌م ، نوبت

و آتش ایچنده کندیمی غیب ایتسه‌م بو موسیقی اوزاقدن اوزاغه قولاغمده آغلاردی .

بو پارچه‌یه قارشی ایچمده سونمز بر کین واردی . دوقوز سنه أول امیدسز بر خسته اولارق بوراده أولومی بکله‌مکه کلدیکم وقت بکا اك بویوك فنالغی او ایتمشدی . آرتق نیچون صاقلایم ؟ بن بوراده‌کی ساکن ، رؤیاسز حیاته آلیشنجه‌یه قادار چوق عذاب چکمشدم . کندی کندمله متمادی بر مجادله حالنده‌یدم. هم شکرانی هم‌ده کندیمی آووتمق ایچون متمادیاً سعادتمدن بحث ایدییوردم. دییه بیلیرم‌که هیچ بر انسان هیچ بر محنته بنم قادار کولر یوزله تحمل ایتمدی . کیجه‌لری آرقاباغچه‌ده‌کی سرویلرك قارا کلگی ایچنده دولاشیرکن ، اسکی مزار طاشلرینك کنارینه اوطوروب دوشونورکن اوزاقدن اوزاغه بو سسی ایشیتمکه باشلایوردم . او وقت باشمك ایچنده ایشیقلره باتمش بر عشق‌وهوس‌دنیاسی‌دوغویوردی . بعضاً ساعتلرجه دوام ایدن بو سودا ، موسیقی ، رقص ، سرخوشلق رؤیالرندن خراب و بیتکین بر حالده اویانیر ، وجودم باشدن باشه صوغوق تیتره‌مه‌لر ، یوزم کوز یاشلری ایچنده أویمه دونردم .

آرادن سنه‌لر کچدی . حالا بعض آقشام اوستلری قایالقده‌کی سددن انکینی سیر ایدرکن‌اونی‌دویار کبی اولوردم . هانکی تصادف، هانکی معجزه بنم سسسز و معصوم ساقیزلریمك آراسنه بو ظالم موسیقی‌یی کتیرمشدی !

تیتره‌یه‌رك آیاغه قالقدم ؛ کندیمزی کوستره‌مه‌یه‌رك سسه دوغرو ایلرله‌مکه باشلادق !

قایالغك بر آز بریسنده اطرافی ساقیز آغاجلریله و ایکی اوزون چام ایله چویرلمش بر میدانجق واردی . اونی کوره‌جك بر نقطه‌یه

كلديكمز وقت متعصب مفتى افندى غيراختيارى أللرينى يوزينه قاپادى . باغچه مك بومعصوم كوشه سى عادتا بر پانايير يرينه دونمشدى. آغاج داللرندن يشيللى، قيرمزيلى كاغدلردن قورده لر، اويمالر صارقيوردى. ژوليده قيصه أتكلى برافلاطون البيسه ايله كمان چاليور، اورتاده روم بالقجى قيزلرى رقص ايديوردى. بونلرك آراسنده عايشه ايله نجميه يى فرق ايدنجه شاشيردم. كنارلرده طوپراغك اوستنده چيفتلكه منسوب برقاچ كويلو قادين اوطورويوردى . دها فناسى آغاچلرك آراسنده برقاچ ده اركك رنجبر واردى كه صيريته صيريته بوصحنه يى سير ايديورلردى. قيزلر دانس ايتمه سنى بيلمه يورلردى . ژوليده ايكيده بر كمانى كسه رك اونلره قوشويور، حركتلرينى تصحيح ايديور ، آياغنى يره وورارق، هايقيرارق أمرلر ويريوردى . بالخاصه عايشه اونى اوزويوردى . بر دفعه سنده بيچاره قيزى سرت برقاچ چوريليشدن صوكرا اويله بريره يووارلادى كه ... اوينايانلر ، سير ايدنلر أل چيرپيورلر ، كولمه دن قيريليورلردى .

بز كنديمزى كوستره دن ، ايكى آغاج آراسنده سيرايديوردق. ژوليده دانس ايدنلرى نظامه صوقدقدن صوكرا تكرار اسكى يرينه چكيلدى ، عينى پارچه يى چالمغه باشلادى .

اوكا كوزل وصنعتكارانه كمان چاليور دينه مزدى . فقط يابنده رومانياسنه لرندن ، رومه ن موسيقيسندن قالمش تأثيرلر واردى. پارسك بوش ، چيلغين ، كورولتولى رقص هواسنى خفيف برحزن وتخيل ايله كولكه له يور، اوكا ، ييلديزلى ياز كيجه لرنده دورغون صولراوستنده آغير آغير كيدن صانداللرده كيتاره ايله چاليـنان اسكى رومانسلرك ملول حلاوتنى ويريوردى .

مجادله دن يورغون دوشمشدم . كوزلريمى قاپايور ، اوزون مدت

چیرپیندقدن صوکرا أولومه راضی اولان بردکز قضازده‌سی کبی کندیمی بیراقیوردم . مفتی افندینك قضا ایله آیاغمه دوشن شمسیه‌سی نی بودالغینلقدن اویاندیردی . تکرار کوزلریمی آچدم .

ژولیده ایکی آغاجك آراسنده کوچوك برطوپراق ییغینینك اوستنده دورمشدی . نارین سیلوئه‌تی دکز طرفنده‌کی ساقیزلری طارایوب کلن رنکلی کونش ایشیقلری ایچنده متمادیاً حرکت ایدییوردی . آلننی آچان ، شاقاقلرینك جلدینی کرن پنبه بر قوردله ایله ضبط ایدلمش صاچلری داغنیق بوکلوملرله . اکسه‌سنه ، اوموزلرینه ، دوکولویوردی . دقت ایتدم . مفتی افندی‌ده اوکا باقیوردی . اختیار آرقاداشم حیرتله :

— فسبحان الله ، دیدی ، بونه رنك تحلوقدر بویله ؟ بوقلمون کبی ثانیه‌دن ثانیه‌یه دکیشیور . قاراصاچلیمیدر ، آق صاچلیمیدر ، قیرمیزیمیدر ، قومرالمیدر ، بللی دکل ...

غیراختیاری کولدم . کاظم افندی حقلی ایدی . آقشام کونشی ژولیده‌نك صاچلرنده سحرلی بر ایشیق وعکس اویونیله اکله‌نیور کبیدی . بوباش ثانیه‌دن ثانیه‌یه رنکنی دکیشدیرییوردی .

شیمدی ساقیز یاپراقلری آراسندن صیزان آیدینلقلرله قومرال کورونن بوصاچلر بر آن صوکرا بر کولکه پارچه‌سی آلتنده أسمرله‌شیور ، صوکرا کنیش ، پارلاق برشعله ایچنده آچیق صاری ، یالدیزلی بیاض اولویور ، نهایت پنبه التماعلرله یاواش یاواش قویولاشارق قورومغه باشلایان کل یاپراقلرینك صارارمش قیزیللغنی آلیوردی .

عایشه بیاض آچیق ألبیسه‌لر ، بیاض کتن اسقارپینلر کیینمشدی . بزی آغاجلرك آراسنده ایلك کورن اواولدی . زواللی چوجوق کوزلری کوزلریمه تصادف ایدنجه قورقونچ بر فریاد قوپاردی ، أللرینی یوزینه قاپایه‌رق قاچمغه باشلادی .

کوچوك میدانلغه بردن بره سماوی بر آفت اوغرامش گبیدی . روم قیزلری ، گویلو قادینلر، گنج رنجبرلر صودن آتشدن قاچار کبی اطرافه داغیلیورلردی. کوچوك برچوجوق قوشارکن آغاجه طاقیلوب دوشدی ، آواز آواز باغیرمغه باشلادی .

ژولیده‌نك‌ده ایلك حرکتی خفیف برچیغلقله قاچمق اولمشدی . فقط نه‌دنسه بردن بره دوردی ، بره دوغرو دوندی .

براليله صاچلرینی دوزلتیرکن اوته‌کی الیله کمانی آرقاسنه صاقلامق ایستر کبی برحرکت یاپیوردی . یانمزه گلمکه جسارت ایده‌مه‌یور. فقط قاچمغه‌ده تنزل ایتمه‌یورکبی گورونویور ، بکله‌یوردی .

ژولیده‌نك بندن برتکدیر بکله‌دیکنی، میدان اوقومغه حاضرلاندیغنی حس ایتدم . دیم دیك یوزیمه باقمق ایسته‌یوردی .

فقط قارشی‌یه گلدیکمز زمان بردن بره جسارتی قیرلدی، باشنی اوکنه اکدی . ساکن وبر آز مستهزی بر طور ایله :

— بیلمه‌دن اکلنجه‌کزی بوزدم؛ جمعیتکزی داغیتدم، دیدم، بر قیر بالوسی‌می ترتیب ایتدیکز ؟

باشنی صاللایه‌رق آنجق ایشیتیله‌بیلیر بر سسله « أوت افندم » دیدی .

— بندن چکینوب قاچیشه‌جقلرینی بیلسه‌م اوته‌کی یولدن گلیردم .

ژولیده بندن بکله‌دیکی درشتلکی گورمه‌ینجه برآز شاشیرمشدی . نه یاپاجغنی ، نه سویله‌یه‌جکنی بیله‌مه‌یه‌رك تردد ایدییور ، گوزلرینی یوزیمه قالدیروب ایندیرییور ، صوچلو بر وضعیتله باشنی اوکنه اکیوردی .

اون سنه اول یالکز سرویده‌کی کوشکك باغچه‌سنده خیلی زمان بکا آرقاداشلق ایدن کوچوك ژولیده‌دن ، ساده آزارلانمقدن قورقان

صوچلو چوجوق طوریله، کونشه باقیور حسنی ویرن بو متردد یشیل کوزلر قالمشدی .

ژولیده بکا بر پارچه ایضاحات ویرمك لزومنی حس ایتدی ؛ بر معذرت آرار کبی :

— بو کون بنم اسم کونم افندم ... آوروپاده هرسنه بو کون بر کوچوك اکلنجه یاپمایی عادت ایتمشدکده ...

بن تصویب ایدییور کبی کورونمه‌مك ایچون آغیر برطور ایله :

— أوت، بویله فوق العاده زمانلرده بویله اکلنجه‌لر اولابیلیر...

ژولیده‌یی یانمزده دوران مفتی افندی‌یه تقدیم ایتمك لازم کلدی . مفتی افندی متمادیاً اوپولمکه آلیشان ألینی اوزاتدی . فقط ژولیده کوچوك بر ترددن صوکرا بو ألی صیقدی .

مفتی افندی ژولیده‌یه برشی سویله‌مش اولمق ایچون :

— مکتبه کیدییورمیسکز باقالم کوچوك خانم ؟ دیدی .

— . . . .

— اوقوما کز یازما کزالبته واردر . ماشاالله کوزل‌ده چالغی چالیورسکز ... آنجق بو کافی دکلدر ... اویله دکلی ؟

ژولیده کولمه‌مك ایچون دوداقلرینی ایصیرییور، جواب ویرمه‌یوردی .

مفتی افندی مشکل بر وضعیتده قالمشدی . بکا دوندی :

— ایشته بورانك‌ده او مشکلاتی واردر ، دیدی . چوجوقلری مکتبه کوندرمکه امکان یوق ... (م...) بورادن بر ییللق یول ... اویله دکلی ؟ نظمی بك ؟

ناچار جواب ویردم :

— اوت افندم ... حقکز وار ... مع مافیه قصبه‌مزده ژولیده ایچون مکتب یوق ... تحصیلی اولدقجه ایلریدر .

— يا ... ماشاالله ماشاالله ... نه‌ه آرا صيرا سزده بر آز اوقو-
تيوريرسكز . ژوليده خانم قيزم سزه بر سوأل صورايم باقايم . . .
اسمكزك معناسنى سويله‌يكز . ژوليده نه ديمكدر ؟

— . . . .

— اولديمى يا ؟ ژوليده پريشان ، داغينيق ديمكدر ... ژوليده
پريشان ديمك اولونجه « ژوليده‌مو » نه معنايه كلير؟ ... « مو » داها
دوغروسى « موى » نه ديمكدر ؟

— . . . .

— توى ، قيل ، صاچ ديمك دكلى؟ « ژوليده‌مو » يعنى داغينيق
صاچلى ...

مفتى ظريف بر نكته ياپمق ايسته‌يه‌رك كولدى :

— سوألده تام حال و شانكزه موافق دوشدى خانم قيزم ...
سزك صاچلريكز كبى پريشان... فقط سزك صاچلريكز نه‌دن اويله
قيصه قالمش‌يا . . . بنم قيزيمك صاچى ديزلرينى دوكر . . . فرخنده
آبلا كز كرچه سزدن بويوكدر . اون بشينى بيتيردى ، اون آلتى‌يه
باصدى آما صاچ مسئله‌سى يك ياشه باقماز ... بوصاچلرى بويله براقما
قيزم ... ايكى اوركو ياپ كه اوجلرى قيرلماسين ، اوزاسين ...

كاظم افندى تكرار بكا دوندى :

— بو خانمه آرتق برده چارشاف ياپيورمه‌لى . مكافيت سننه‌ده
ياقلاشمش .

مفتى ژوليده‌يى قيصه البيسه‌لريله ، داغينيق صاچلريله چوجوق
صانيوردى . ياشنى بيلمه‌سه‌م بو ساعتده بن ده اويله ظن ايده‌جكدم .
چوق كره ياشلى باشلى قادينلره مخصوص آغير ووقور طورلر آلان
ژوليده شيمدى بو حاليله آقاجان برمكتب چوجوغنه بكزه‌يوردى .

مفتی افندینك صوك سوزی اوزرینه ژولیده کندینی ضبط ایده‌مه‌دی ، یالواراماز بر طور ایله :

— ظن ایده‌رم که افندی حضرتلری ، چارشاف کیمك یاشنی درت بش سنه کچدم ... کریمه کز آبلامك تام ایکی بلکه‌ده اوچ یاش بویوك بر آبلاسی‌یم ... اون سکزی بیتیردم. اون دوقوزه باصدم ...

مفتی افندی شاشقینلقدن بر کره داها شمسیه‌سنی دوشوردی . آدامجغز بو داغینیق صاچلی ، قیصه ألبسه‌لی نارین چوجوغك اون دوقوز یاشنده اولماسنی، باخصوص بونی هیچ چکینمه‌دن سویله‌مه‌سنی عقلنه صیغدیرامایوردی .

باشنی ایکی یانه صاللایوب کوله‌رك :

— فسبحان‌الله، دیدی، دیمك که سز عادتا کلین اولاجق برسنه کلمشسکز .

ژولیده دوداقلرینی بوکه‌رك جواب ویردی :

— هنوز اون آلتی یاشنده اولدیغنی سویله‌دیککز کریمه کز همشیره‌مك أولی بولونماسنه نظراً اوچ درت سنه حقی یه‌نمش مغدور بر قیز وضعیتنده‌یم . بن یاشده قیزلره بو مملکتلرده ظن ایده‌رم أوده قالمش قیز دیرلر .

مفتی افندینك نطقی طوتولمشدی . اولا ژولیده‌یه ، صوکرا بکا، نهایت کوك یوزینه باقدی وشمسیه‌سنك توزلرینی سیله سیله یانمزدن اوزاقلاشدی .

بو کولونج قیز بالوسنه اعتراض ایتمه‌یشم ژولیده‌یه جسارت ویرمشدی . هله مفتی افندی ایله قونوشورکن بن‌ده عادتا بر متفق حس ایدییور، آدامجغزك حیرتنه کندیسیله برابر ایچین‌ایچین کولویورم صانیوردی .

كاظم افندی یانمزدن اوزاقلاشدیغی زمان کولومسه‌یه‌رك یوزینی قالدیردی . فقط چهره‌سی جدی وحتی بر آز چاتقین کورنجه تبسمی دوداقلرنده دوندی .

— ژولیده خانم... مفتی افندی‌یه پك ایی جواب ویرمه‌دیکز .

چهره‌سی بردن‌بره صاراردی، کوز قاپاقلری تیتره‌مکه‌باشلادی :

— ظن ایده‌رم که مفتی افندی‌ده بکا لازم کلدیکی کبی سوز سویله‌مه‌دی .

— مفتی افندی مغروردر.. سزی برپاراماز قیز چوجوغی‌حالنده کورونجه عزت نفس ایشلرنده پك تیتیز، ایرمش یتیشمش، بر کوچوك خانم اولدیغکزی آ کلایامادی ...

— انشته ...

— مع‌مافیه مفتی افندی‌یی قباحتلی‌ده فرض ایتسه‌ك او اختیار ، صاف بر دیشارلق آدامیدر ... فکرلرینه ، کورکولرینه اویمایاجق شیلرسویله‌مك‌دوغری‌اولمازدکلمی؟ سز آوروپا صالونلرنده‌یتیشدیکز... بونقطه‌لری‌هرحالده قابا صابا برچیفتجیدن‌باشقه برشی‌اولمایان‌أنشته کزدن داها ایی بیلیرسکز .

بکا اویله کلدی که بو دقیقه‌ده ژولیده‌نك تیتره‌یه تیتره‌یه آچیلوب قاپانان کوزلرینك یشیلی بیله صولدی . صوغوقدن دونان بر انسان کبی تیتره‌یه‌رك ، دیشلری بربرینه چارپارق :

— درسکزه تشکرایده‌رم أنشته، دیدی، بوکون‌اسم کونمدر... بویله فوق‌العاده کونلرده سوکیلی اقربالراوفاق‌تفك‌هدیه‌لرله‌چوجوقلرك کوکلنی آلیرلر . . . سزك‌ده کوکلکزدن هدیه اوله‌رق بو کوزل التفات دوغدی ... بو التفاتی سوکیلی أنشته‌مك أللرندن نادیده بر بوکه‌ت کبی آلوب قبول ایدییورم ... مرسی أنشته ...

تك برسوز سويله‌مه‌مه میدان ویرمه‌دن آرقاسنی دوندی. ایصلقله اویناق بر رومه‌ن هواسی چاله‌رق اوزاقلاشدی .

او کونه قادار ژولیده حقنده حسم لاقید براستخفافدن‌عبارتدی. فقط چیفتلکمك سکوتنی بوزان بوچوجوغه قارشی بوآقشام خفیف بر حدت و کین دویدم .

— ۸ —

بو حدت و کین کوندن کونه بویومکه باشلامشـدی . ژولیده کیتدکجه آفاجانلاشیوردی . ایلك کونلرده هرشیئه دوداق بوکمه‌سنی، تختدن ایندیریله‌رك سورکونه کونده‌ریله‌ن بر قرالیچه اداسیله سسسز صداسز أوك ایچنده دولاشماسنی بکنمه‌مشدم . فقط شیمدی‌ده یارا - مازلغنه تحمل ایده‌مه‌یوردم .

ساحلده‌کی روم بالقجی قیزلرینی چیفتلکه داداندیرمشـدی . هله بن اوزاقجه بر یره کیتدیکم وقت درحال ساقیزلرك آلتنده قیربالولری ترتیب ایدیلیور، باغچه پنایير یرینه دونیوردی. زواللی شکران سسنی چیقارمغه جسارت ایده‌مه‌یور، کهیا حلیم آغانك یوزندن دوشن بیك پارچه اولویوردی .

نم آنسزین چیقوب کلمه‌م احتمالنه قارشی مکمل ترتیبات یاپیورلر، یوللره کوزجیلرقویيورلردی. هر حالده بوکا نهایت ویرمك لازمدی. فقط نره‌دن، ناصل باشلایاجغمی بیله‌مه‌یوردم . بنی‌اك‌زیاده‌دوشوندوره‌ن شیٔ‌ءا یشه‌نك ، نم قیر منکشه‌لرینه بکـزه‌ین «صوم عایشه‌مك یاواش یاواش‌د کیشمه‌سیدی. ژولیده ایلك زمانلرده اوکا برخدمتچی معامله‌سی ایدییوردی . فقط شیمدی آرالرنده صو صیزماز ایکی آرقاداشاردی .

عايشه‌نك كوزل اوزون صاچلرنى كسيلمشدى. كينيشى، حال‌وطورى كوندن كونه دكيشيوردى .

بر آقشام يمكده عايشه ايله شقا ايتدم : ــ بلكه كله‌جك اوزوم موسمنى حسينله برابر كچيررسك عايشه ديدم .

كوچوك كويلونك هرزمانكى كبى ألينى يوزينه قاپاماسنى ، اوتانارق شكايت ايتمه‌سنى بكله‌يوردم . حالبوكه عايشه دالغين اوزاقلره باقدى ، دوشونجه‌لى بر طورله :

ــ بزم اولمه‌مز برقاچ سنه كچيكسه ايى اولاجق ، ديدى .

عايشه‌نك آغزندن بويله بر سوز ايشيته‌جكمى دنياده عقلمه كتيره‌مزدم ، شكران قهقهه‌لرله كولمكه باشلادى . بن بالعكس درين بر اضطراب حس ايتدم . بو سوزلر ، بو طور بكا قورقونج بر روح خسته‌لغنك باشلانغجى كبى كلدى . بو زواللى كوى قيزينه بوميقروب ژوليده‌دن سرايت ايديوردى . خسته‌لغك درجه‌سنى آكلامق ايچون ساكن بر سسله عايشه‌يه سؤاللر صوردم :

ــ حسين بر ايكى آيه قدر كليور.. دوكونو كزك كچيكمه‌سى ايچون سبب وارمى‌يا ؟

عايشه عينى محزون طور ايله قوللرينى يانـنه براقدى :

ــ حسينك ايش صاحبى اولمسى لازم دكلمى ؟ هيچ اولمازسه بر قاچ سنه چاليشمالى كه ...

ــ حسينك ايشى حاضر دكلمى عايشه ؟ قاييغنى قالافات ايتديردكدن‌صوكرا باليغه چيقاجق ..

ــ حسينك بالقجيلقدن باشقه بر ايش طوتماسنى ايستردم ..

ــ نيچون ؟

ــ بر کره بالقجیلقدن نه قازانه جغی معلوم دکلمی ؟ بابام کبی سفالت ایچنده یاشایاجق ..

ــ صوکرا ؟!!

ــ چولوق چوجوغنی سفالت ایچنده یاشاتاجق ... صوکرا بالقجیلق قابا بر ایش ... حسین قابا صابا بر آدام اولاجق ، چولوغنه چوجوغنه طاتلی معامله ایتمه سنی بیلمیه جك ...

عایشه سوزینه دوام ایتمه دی . زواللی چوجوق آغلایه جق کبی بر حالده یدی .

مأیوس بر حدتله :

ــ بورایه کل عایشه ، دیدم ، شویله دها یاقین ... بو زهر کبی فکرلر سکا نره دن کلدی عایشه ؟

ــ ...

ــ سن فقیر بر حیاته راضی اولمق ایستمه یورسك اویله می ؟

ــ مادام که انسانم ... بر آز ایی یاشامغه حقم یوقمی ؟

حدتمی ضبط ایتمك ، باغیرمامق ایچون دیشلریمی صیقیوردم .

ــ ایی یاشامق تمیز وساده بر حیات کچیرمکدن عبارتدر عایشه ... بونی قولاغکه کوپه ایت قیزم ... حسینك قابا صابا بر آدم اولماسندن قورقما قیزم ... اوبلکه صالون آدملری کبی نازك و اینجه دکلدر . فقط ناموسلی بر چوجوقدر ... او ظریف ، نازك ، کبار کورونن انسانلره ایناناماقیزم ... اونلر ایکرنج ، ماسقارا مدنیت قوقلالریدر .. بر پارچه یالدیزلرینی قازیسه ك آلتندن نه کیرلی بر روح چیقاجغنی آکلایامازسك ... سن بنی شیمدی یه قدر بابا بیله رك حرمت ایتدك ... ینه ده اویله بیل چوجوغم ... بر دها سنك آغزکدن بویله مناسبتسز سوزلر ایشتمه یه یم .

بونلرى سويلر كن ژوليده يه باقيوردم. شكران مقصديمى آكلايايه رق، محجوبانه باشنى اوكنه أكمشدى .

ژوليده سونوك ، تيتره ك بر سسله سوزه باشلادى :

— عايشه ... قارده شيم . . انشته مك حقى وار ... سن اونك اكمكيله بويودك . او اولماسه يدى آچلقدن أوله جكدك .. باشقه لرينك مرحمتيله ، باشقه لرينك اكمكيله بويومش بر يتيمسك ... نه ويريليرسه اونى يمكه ، نه امر ايديليرسه اونى ياپمغه مجبورسك . . . دكز كنارنده كى سازلرله اورتولو قولوبه كده مسعود بر حيات كچيره جكسك .. زوجك كوندوزلرى باليغه كيده جك ، آقشاملرى كيج وقتلره قدر جوارده كى روم ميخانه لرنده ايچكى ايچه جك ... أوكده كوزل كوزل چاليشاجقسك ... نه كوزل مشغوليتلرك اولاجق ... برر برر دوغان مينى مينيلريكه بابالرينك اسكى چاماشيرلرندن كوملكلر ديكه جكسك .. انجه طيرناقلرك تحره ديبلرنده قيريلاجق . . . اوجاقده كى ايصلاق اودونلرى اوفلركن كوزلرك يانه جق... كيجه چوجوقلريكى اويوتدقدن صوكرا قولوبه نك ساز ديوارلرندن كيرن صوغوغه ، اوجاغك باجاسندن اولويان روزكاره قارشى اوموزلريكه بر يپرتيق آتقى آتاجقسك . . . ياواش ياواش يانيق توركيلر سويله يه رك اركككى بكله يه جكسك ... كيجه ياريسندن صوكرا او يقيله يقيله أوه كله جك ... يمكنى صوغوق بولديغى ايچون حوموردانه جق . . . « آغلرى تعمير ايتديكمى ؟ » ديه صوراجق ... بوتون كون اوجاغكه چالى چيرپى طوپلامقدن ، كوچوك كارله اوغراشمقدن آغلرى تعمير ايله مشغول اولامادك . . . كيجه ايسه كوزلرك يانيوردى ، آغلرك انجه اوركوسنى كورمك ايچون لامباده غاز يوقدى ... فقط بونلر سبب دكل ... اركككسنى آزارلاياجق بلكه ده دها ايلرى كيده جك . . . فقط نه زيانى وار ؟

ناموسلو بر آدامك هر شیئی أیيدر ... ناموسلو برزوجك هر امرینه باش أکه‌بی الله امر ایدیيور، آغیر باشلی، جدی انسانلر ایسته‌یور... کوریيورسك یا عایشه... سنك ایچون ولی‌نعمتکك نصیحتلرینی دیکله‌مکدن باشقه چاره یوق ...

بو، بکا قارشی آچیق بر عصیاندی . شدتله مقابله ایده‌جکدم . فقط کوزلرم زوجه‌مه تصادف ایتدی . شکرانك بوینی بوکه‌رك معصوم ماوی کوزلریله اویله ساکت بر یالواریشی واردی که ..

اوداده آغیر برسکوت حکم سوردی. ژولیده چاتالنی، بیچاغنی، طاباغنك کنارینه براقشدی .

شکران قورقاق بر سسله :

— نیچون یمك یمیورسك ژولیده دیدی .

کنج قیز بردن بره آیاغه قالقدی ، طوتوق بر سسله :

— خسته‌یم آبلا ... باشم آغریيور .. نه فنا هوا ... نه فنا هوا دیيه سویله‌نه‌رك سوفرادن قالقدی .

— نره‌یه ژولیده ؟

— یاتمغه احتیاجم وار .

عایشه بو راحتسزلغك سببنی پك آکلایامامشدی .

— کوچوك خانم برشی ایسترمیسکز ؟

دیيه یاننه کیدیيوردی. ژولیده سرت برطورله اونی ایتدی :

— یانمه یاقلاشما عایشه ... خسته‌لغم سکاده‌کچر ، دیدی ودیشاری فیرلادی .

بو کیجه شکران ایله آرامزده ایلك دفعه بر اختلاف چیقدی . زوجه‌م بر آز صوصدقدن صوکرا بنی کوجندیرمه‌مکه چالیشان بر سسله :

— ژولیده‌یی فضله خیرپالامادكمی ؟ دیدی .

بن عصبیتله جواب ویردم :

— هر حركتنی خوش كوره‌بیلیرم .. فقط بیچاره عایشه‌یی زهرله‌مه‌سنه تحمل ایده‌مه‌یه‌جكم ... بن شیمدی بر قرار ویردم . عایشه‌یی (م...س) ه ، لطف‌الله افندینك أوینه كوندره‌جكم .

— نیچون ؟

— عایشه أوله نجه‌یه قدر بوساده وتمیز عائله‌نك ایچنده قالاجق...

— بزم أویمز ساده وتمیز دكلمی ؟ نظمی

— سن اوزرینه آلینما شكران ... هر زمان سویله‌دیكم كبی سن بر ملكسك. بلكه سكا قارشی قصورلرم اولویور... دویغولریمی افاده ایده‌مه‌یورم ... فقط سنی چوق سوییورم ...

شكرانی قوللریمك آراسنه آلدم، باشنی خفیفجه كوكسمه‌یاتیره‌رق كوزلرندن اوپمكه باشلادم . بونلر زوجه‌مك سنه‌لردن بری اونوتدیغی عشق بوسه‌لریدی . شكران بوبوسه‌لرده‌كی باشقه‌لغی آ كلادی . حالا كوزلرندن آیریلایان دوداقلریمك یاشلرله ایصلاندیغنی حس ایتدم . برآز اول‌كی حدتم‌طاتلی بررقته تحول ایتمشدی. قارانلق قیش كونلرنده بردن بره‌آچان كونشلرك‌ویردیكی سببسزسونجه بكزر برشی‌دویویوردم.

— سنی چوق سوییورم شكرانجغم ، دیدم ، فقط بوچوجوغی بوتون حسن نیتمه رغماً سوده‌میورم ... مع‌مافیه اونك ایلكی ایچون نه‌لازمسه یاپاجغم .

— عایشه‌یی (م ... س) ه كوندرمكدن واز كچ نظمی ... چونكه ژولیده بونك سببنی آ كلایاجق ... بلكه آرتق آرامزده دورمق ایسته‌مه‌یه‌جك ...

— مادام كه اویله ایسته‌یورسك پكی... فقط شونی آچیق سویله‌یه‌یم كه

بوژولیده خانمی کلین ایدوب أوینه کوندردیکمز کون عادتا بایرام ایده‌جکم ... تکرار ایدییورم شکران ... بوتون غیرتمه رغماً بو چوجوغی سومه‌یورم .

— ٩ —

ژولیده‌یی ساده سومه‌مکله اکتفا ایتسه‌م قولای اولاجقدی. فقط اوندن نفرت‌ده ایدییوردم . نه‌یاپسه ، نه‌سویله‌سه بکا فنا کلیوردی . نشئه‌سنه، حزننه ، اوصلولغنه، یارامازلغنه. حاصلی هرشیئنه قیزییوردم. کینمی، نفرتمی کیزله‌مکه قرار ویرمشدم . کوچوك برچوجوقله اوغراشمق بنیاشده برانسان ایچون عیبدی. فقط بردرلو بوقرارمده دوراماییوردم . ژولیده‌یی آراصیرا آزارلاییوردم . حتی بعضاً آجی استهزالردن بیله کندیمی آلاماییوردم .

او کیجه‌کی وقعه‌دن صوکرا عایشه‌نك یاقاسنی براقمشدی . اونك یرینه شیمدی ایکی روم بالیقچی قیزی بولمشدی . متمادیاً رومجه قونوشیورلر ، رومجه تورکیلر سویله‌یورلر ، هله بن‌اولمادیغم زمانلر چیفتلکی آلت اوست ایدییورلردی .

بعضاً قویده‌کی اسکله‌ده دائما باغلی دوران صانداله بینه‌رك أنکینه آچیلیورلر . بعضاً دیك بریار حالنده دکزه اینن قایالرده یاراماز کچی یاورولری کبی دولاشیورلردی .

شکران متمادی براندیشه وهیجان ایچنده عادتا خسته‌لانیوردی. بر کون کهیا بکا فنا بر خبر ویردی : قایالغك اورتاسنده تك بر چام آغاجی واردی‌که دکزك اوستنده آصیلمش کبی کورونوردی. ژولیده طاشلرك آراسنده بیتمش سرت‌دیکنلره طوتونه بوآغاجه‌قدر

ایمش... اوراده کندیسنی کوك ایله دکز آراسنده کورونجه قورقودن تیتره مکه، آغلامغه باشلامش... شکران بایلمش... رنجبرلر یوقاردن اوزون بر ایپ صاللایه رق ژولیده یی چکمشلر ... یوقاری چیقدیغی زمان اوده یاری بایغین بر حالده ایمش .. دیکنلرك وایپك یارالادیغی آووجلرندن قانلر آقیورمش ...

بونلر، عادتا بش یاشنده سوز آکلاماز، تهلکه دن قورقماز بر چوجوغك یارامازلقلریدی. فقط نحیف وجودی بویورغونلقلره اوزون مدت تحمل ایده مه یوردی. کونشك آلتنده پول پول یانوب دوکولن جلدنده بعضاً بر داملا رنك قالمایور، بیتکین بر حالده بر قاناپه یه سریلوب ساعتلرجه یاتیوردی.

أوت بوچوجوغك بردقیقه سی بردقیقه سنه اویمایوردی. شیمدی «یمك نیچون کیج قالیور؟» دییه خدمتجیلره باغیروب چاغیریور، بر آز صوکرا سوفرا حاضر اولدیغی زمان برلوقما یمك یمه دن حاولیسنی آتیور، «اشتاهم یوق. اویقوم وار» دییه اوداسنه قاچیوردی.

قایالقده کی وقعه شکرانی فنا حالده قورقوتمشدی: «نظمی هیچ ایسته مه یورم أما سنك ینه بر پارچه أنشته لك ایتمه ك لازم کله جك» دیدی، بك قلبنی قیرمادن اونی برپارچه آزارلا. بردها بویله دلیلك ایتمه سین.»

او آقشام بربهانه بولوب ژولیده یی یانمه چاغیردم. کچیردیکی قضایی خبر آلدیغمی، چوق متأثر اولدیغمی سویلدم. ژولیده بومقدمه دن صوکرا تکدیر ایله قاریشیق برنصیحت دیکله یه جکنی آکلادی. فقط هرزمان یاپدیغی کبی خشین برمدافعه وضعیتی آلمادی. مرحمت ایستر کبی برطورایله یارالی آووجلرینی بکا کوستردی:

— چوق آجیور أنشته ...

بو وضعیت ، بر آن ایچون بکا اون سنه أولکی کوچوك ژولیده‌یی خاطرلاتدی . اووقت نه‌ایی ایکی دوستدق. یالکز سرویده‌کی باغچه‌ده نه کوزل آرقاداشلق ایدردك .

یوره‌کیمك اودقیقه‌ده خفیف بر مرحمت ورقتله صیزلادیغنی حس ایتدم . حاضرلادیغم سرت سوزلری سویله‌مکدن واز کچدم .

مع‌مافیه بوس بوتون بوش‌ده بیراقامازدم .

ــ حیاتکزی کوز کوره تهلکه‌یه آتدیکز ، دیدم ، بو عفو ایدلمز بر چوجوقلقدر . یا معاذالله دوشه‌یدیکز نه یاپاردق ؟

ژولیده ساخته بر صفوتله جواب ویردی :

ــ شکران آبلام آغلاردی ... سز بر قاچ کون راحتسز اولوردیکز. مع‌مافیه سکز اون کون ایچنده چیفتلکده هرشی أسکی حالنی آلیردی . یاپدیغم شی دوغروسی فضله چوجوقجه ... فقط نه یاپالم ... بر ایشدیر اولدی ... چوجوقلغی ساده چوجوقلر یاپمایورکه ... مثلا سزده بر کون آغیر خسته ایکن آته بینمشسکز ... برقاچ آدیم کیتدکدن صوکرا طاشلرك اوستنه یوارلانمشسکز ... آز قالسین پارچالانیورمشسکز ... سزده هر حالده اووقت چوجوق دکلدیکز.

ژولیده‌نك آغزندن أسکی کونلره دائر همان ایلك دفعه بر سوز ایشیتیوردم .

لطیفه ایدر کبی بر طور ایله :

ــ نه بیلیورسکز ؟ بلکه بن او وقت جانمدن بزمشدم ، دیدم.

ژولیده قاشلرینی قالدیره‌رق کولدی :

ــ دنیاده محترم أنشته‌مدن باشقه جانندن بزمش انسان تصور ایدیله‌مزمی ؟

بونی سویلر سویله‌مز یانمدن قاچدی . آرقاسندن « ژولیده » دیه سسله‌ندم . دوندی . اوزاقدن آغیر بر طور ایله :

— أفندم آرتق مستریح اولیکز ، چیفتلککزك تهلکه‌لی طرفلرنده دولاشمامی منع ایتمك سزك حقکزدر ... طبیعی بو أمریکزه اطاعت ایدرم ، دیدی . یارالی آووجلرینی اوغوشدیره اوغوشدیره اوزاقلاشوب کیتدی .

*
* *

ژولیده‌یه قارشی دویدیغم نفرت و حدته بو کیجه بر پارچه مرحمت قاریشدی . یاره‌لی آووجلرینی آچه‌رق « چوق آجیور أنشته » دیمه‌سی یوره‌کیمه دوقونمشدی . نازلی ، مظلوم برقیزم اولسه‌یدی ... اما ژولیده کبی یابانجی ، نانکور برقلب دکل ... محبته ، شفقته محتاج بر قیز چوجوغی ... بر کون یارالانمش اللرینی بکا اوزاته‌رق « چوق آجیور بابا » دیه شکایت ایتسه‌یدی نه قدر بختیار اولاجق ، اونی نه درین بر رقتله قلبمه باصدیراجقدم ... حالبوکه بن برزمان ژولیده‌یه‌ده عینی بابا محبتیله قوللریمی آچمغه حاضردم ...

ژولیده‌نك بر سوزی داها بنی دوشوندیریوردی . أکله‌نیر کبی بر طور ایله « دنیاده محترم أنشته‌مدن باشقه جانندن بزمش انسان تصور ایدیله‌مزمی ؟ » دیمشدی . بو یاشده بر چوجوغك جانندن بزمه‌سی ایچون جدی بر سبب اولابیلیرمیدی ؟ مع مافیه احتمال که بو رومانه‌سك حکایه کتابلرندن أزبرله‌نمش بر شیدی .

او کونکی وقعه‌چوق سینیرلریمه دوقونمشدی . یاتاقده کوزلریمی قاپادقجه ژولیده‌یی کوریوردم : اوچورومك دیبنده‌کی قایالرك یوصونلری آراسنده پارچالانمش نارین وجودی یان یاتیور ... یاواش یاواش ساحلی یالایان صولر قیصه أفلاطون ألبسه‌سیله ، داغنیق صاچلرینك

بوکلوملریله اوینایور ... قوجاغمه آلوب قالدیرمق ایستهیورم ... باشی یاپدیغی بر قباحتك جزاسنی چکمکدن قورقویور کبی کورونن او صوچلی طور ایله اوموزینه دوشـویور، دکز یشـیلی رنکنده کوزلری آرالق کوز قاپاقلرینك آراسـنده کونشـه باقار کبی حالا تیترهیور .. أوت ژولیدهدن نفرت ایتدیکمه شبهه یوقدی . فقط بو چوجوق أولسهیدی چوق آجیاجقدم .

— ۱۰ —

ژولیدهیی او کوندن صوکراقاپالق طرفنده هیچ کورمدم . فقط تهلکهلی یارامازلقلری حالا دوام ایدییوردی .

بر کون قصبهیه اینمك ایچون آرابایی حاضرلامالرینی سویلهمشدم. آخیرلرك یاننده ژولیده ایله کهیا حلیم آغا آراسنده کچن بر محاورهیی ایشیتدم. آرامزده کوچوك بر تخته پرده اولدیغی ایچون بنی کورمهیورلردی.

ژولیده — حلیم آغا سن نه کونی دنیایه کلدیککی بیلیورمیسك؟

حلیم آغا — فسبحان الله ... دوغدیغم عقلمده قالمادی که کونی بیلهیم ... نه چوجوق چوجوق سوزلرك وار سنك کوچوك خانم؟..

— بن بیلیورم حلیم آغا... سن بر شکر بایرامی کونی دنیایه کلمشسك...

حلیم آغا قهقهه لرله کولمکه باشلادی :

— نرهدن آکلادك ؟

— شکرلر کبی طاتلی ، أیی بر آدمسكده اوندن حلیم آغاجغم... بیلیورمیسـك بن بو چیفتلکده تیزهمدن صوکرا اك چوق سـنی سوییورم ... سن اویله ایی بر آدمسك که ... دنیاده بن سنك قدر اویصال ، ایی خویلی آرقاداش کورمدم .

— آکلادم کوچوك خانم آکلادم .. بیهوده چکهکی یورمه ...

ينه سنك بر ايستديكك وار ... سويله باقالم ... اولاجق بر شيسه ياپارز ...

— بن سنى ساده أبى آدم صانيوردم حليم آغا ، ماشاالله سن ذكيسكده ... ديديكمى ياپاجغكه يمين ايت باقايم ...

— يووو ايشته بو اولمادى ... بن بيلمه‌دن يمين ايده‌مه‌م ...

— سوكيليكك باشى ايچون يمين ايت ..

— توبه توبه ياربى ... توبه‌توبه ياربى ... نم‌سوكيلم اولورمى؟.. سنك آغزنده بويله عيب شيلر نه كزييور كوچوك خانم ...

ژوليده قهقهه‌لرله كولمكه باشلادى :

— بونك عيب نره‌سنده ؟.. سن انسان دكلميسك ؟..

— يوو ... كوچوك خانم . . . باق بويله سوزلر ايسته‌مم . . . چوجوق اثوابلرى كيوب‌ده چوجوغم ديه آدامى آلداتيورسك... كنيه‌ك كيم بيلير قاچدر؟ ماشاالله‌اركك‌اولسه‌ك‌سنى‌عسكره‌چاغيريرلردى... بن اويله ياقيشقسز لاقيرديلر ايسته‌مم .

ژوليده ساخته بر تظلمله : — آه يا ربى ، ديدى ، بو چيفتلكده‌كى فضيلت نى أولديره‌جك... بونلر نه ملك كبى انسانلر ... محترم‌انشته‌م چيفتلكده‌كى ايشجيلرينى انبيا واوليا حالنه كتيرمكه عزم ايتمش ... سكا بر شى سويله‌يه‌يم حليم آغا ... قرق اللى سنه صاغ قاليرسه‌م وقلباً ايسته‌مه‌مكله برابر بو آدايه يولم دوشرسه چيفتلكده نه كوره‌جكم بيليورميسك ؟ دكز طرفندن بو آخيرلرك بولونديغى يره قادار برصيرا أوليا تربه‌سى . هپسنك تپه‌لرنده قنديللر يانيور ، بەز پارچه‌لرى باغلى يارماقلقلرينه كيجه‌صباحه قادار قانديل‌قانديل نورلراينيور... آغستوس بوجكلرى تەميو طوتاركن ملكلر الهيلر اوقويور ...

— كوچوك خانم ... كناه كناه شيلر سويله‌مه ...

— نه یاپالم حلیم آغا ... بو تکیه‌دن بردرلو فیض آلامیورز... اغزیمزدن چیقان هر سوز مطلقا یا عیب یاخودده کناه اولویور... همان جناب‌الله یاقین زمانده بومبارك طوپراقلری بز کبی کناهکارلردن خلاص ایتسین ... هر نه‌ایسه ... سکا دردیمی سویله‌یم ... أنشته‌م بوکون قصبه‌یه کیدییور ...

— أوت ...

— اوکله یمکندن صوکرا ایکی ساعت ایچون أنشته‌مك آتی ایسته‌یه‌جکم . سن‌ده کندی آتکه بینرسك ... سنکله بر پارچه‌جق دولاشیرز ...

حلیم آغا بردن بره قیزدی :

— هایدی ایشیکه به کوچوك خانم اللهکی سورسك . . . کچن کون یاپدیغکی اونوتدکمی ؟ یاریم ساعت دیه‌یه آته بینوب کیتدك ... آقشامه قادار کلمه‌دك ... یامعاذالله بك افندی کلسه‌یدی بن نه خلط ایدردم... الله بکا آجیدی‌ده اوکون قصبه‌ده آراباناك تکرینی قیردی، بك افندی‌ده او کیجه چیفتلکه کلمه‌دی .

— واللهی کچ قالمام حلیم آغا ... هم ذاتاً برابر کیده‌جکز... سنکله سازلی پیکار یولندن کیدوب فره‌سقوسیلو کویندن دونه‌رز ...

حلیم آغا اللرینی بر برینه چارپدی :

— شیمدی بوسبوتون اولمادی ... دردیکی آکلادم کوچوك خانم ... بوکون پازار ... فره‌سقومیلو کوینده صوك بهار پنایرینك اوچنجی هفته‌سی ... سن ینه اورایه کیدوب کاوور قاریلری ایچنده غازینویه اوطوراجقسك... چالغی دیکله‌یه‌جکسك... حلیم آغا برکره آلدانیر کوچوك خانم ... یااولکی هفته او بالیقجی قیزلریله اورایه کیتدیکمزی ، کاوورك ، چیفیتك ایچنده غازینویه اوطوردیغمزی بك

خبر آلسه‌يدى ... صاغلام بكا مكمل برصوپا چكرديیا ... حق‌ده يوق‌مى ؟

ژوليده بوسفر بر عصيان ويأس چيغلغى قوپاردى :

— آى أنشته‌مك آدام دوكمك خويى‌ده‌مى وار ؟ اونى ألنده قوجامان برصوپا ايله برحمال كهياسى كبى كوزمك‌اوكنه كتيريورم‌ده... ظريف بر قيليچدن صوكرا صوپا ... آه نه فجيع عاقبت ... اون‌سنه اولكى ظريف ، شيق اركان حربك بو حاله دوشمه‌سى نه فنا .. هرنه ايسه حليم آغا... سن شيمدى بنم رجامى قبول ايديورسك‌يا ؟

— بن باشمدن قورقارم كوچوك خانم ...

ژوليده مطلقا اونى قانديرمق ايسته‌يوردى. كوچوك برچوجوق يالتاقلغيله يالوارمغه باشلادى. بو يالواريش هرزمانكى متعظم اورلريله عصبى قونوشماسيله اويله بر تضاد وجوده كتيريوردى‌كه . كله‌لرينى تلفظى داها دوزلمه‌مش برببك كبى آغزنده ازوب اوزاتيوردى :

— قوووزوم حليم آغا ... كوزه‌لم حليم آغا ... جيجيم حليم آغا . . . بو كون كزمك ايچون اويله ايچيم تيتره‌يوركه ... والله‌ى بو سكا ايتديكم رجالرك اونده برينى‌انشته‌مه ايتسه‌م، ايده‌بيلسه‌م اوبيله انصافه كلير ، اذن ويرردى .

حليم آغانك عنادى‌طوتمشدى. «اولماز. بن باشمدن قورقارم» دن باشقه جواب ويرمه‌يوردى .

— بن مسافرم حليم آغا ... بلكه پك ياقينده كيده‌جكم .

— الله سلامت ويرسين! ينه‌ده كليرسك انشاالله... بن‌باشمدن قورقارم .

— سكا داريليرم .

— ينه باريشيرز ... آما بن باشمدن قورقارم .

— بر داها قونوشمام .

— بویله‌یاقیشقسز شیلر قونوشمقدنسه هیچ قونوشمامق أولادر... بن باشمدن قورقارم .

— حلیم آغا بلکه بن أولورم ... آرقامدن آجیرسك ... ایچکه درد اولور .

— توبه‌دی . أولوم کیم سن کیم ؟ بن باشمدن قورقارم ...

— پکی اویله ایسه وازکچدم ... ایسته‌مه‌یورم .

ژولیده دارغین ومحزون کیدییوردی . حلیم آغا قیصه درونی بر مجادله‌دن صوکرا آرقاسندن سسله‌ندی :

— کل! باشمك جزاسی کل ... لکن بوصوکدر... ایی بیل... بر داها کوزمك اوکنده أولسه‌ك نافله ... بن باشمدن قورقارم .

ژولیده برسه‌وینج چیغلغی قوپارارق أللرینی چیرپدی . ایصلقله « ماسقوت » لك فینالنی چالارق زیپلایه زیپلایه اورادن اوزاقلاشدی .

*
* *

« بوایتدیکم رجالرك اونده برینی انشته‌مه ایتسه‌م، ایده‌بیلسه‌م او بیله انصافه کلیردی » نه‌ایی ایتمش‌ده اوچوجوقله فضله یوز کوز اولمامشدم . حلیم آغا کبی بنی‌ده قاندیراجقدی . مع‌مافیه شیمدی‌ده بردرجه‌یه قادار قاندیرمایورمیدی ؟ أویمده کندی آداملرینی اغفال ایدیـور، بکا اطاعتسزلکه آلیشدیرییوردی .

اوکله یمکنده ژولیده‌نك برشی سـویله‌مه‌مکله برابر ایچین ایچین سویندیکنی حس ایتدم. یمکدن قالقدقدن صوکرا پنجره‌نك اوکنه کیتدم . کهیایه سسلندم :

— حلیم آغا بوکون آرابادن وازکچدم . آتی حاضرلا . سـن‌ده چابوق ایشیکی بیتیر . بنمله برابر کیده‌جکسك .

کوزاوجیله ژولیده‌یه باقدم. عصبیله‌شمه‌سنی، خشین طورلر آلماسنی بکله‌یوردم. فقط اوساده‌جه صارارارق باشنی اوکنه اکدی.

بونومید حرکت بو کوچوك انتقامك ذوقنی قاچیردی. اوکا ینه آجیمشدم.

شیمدی نه‌وقت اونی تکدیر یاخود استهزا ایله‌اینجیتسه‌م یوره‌کمده کیزلی برمرحمت صیزیسنك اویاندیغنی حس ایدییوردم.

— ١١ —

او کون قصبه‌ده ژولیده‌نك بوندن داها آغیر برقباحتنی اوکره‌ندم. بلدیه غازینوسنده استانبول غزته‌لرینی اوقویوردم. ژاندرمه اسماعیل چاووش یانمه کلدی. شورادن بورادن برآز قونوشدق. دیلنك آلتنده برشی واردی. فقط سویله‌مکه جسارت ایده‌مه‌یوردی.

نهایت قورقاق بر طورله: ـ بك افندی، دیدی، سکا برشی سویله‌یه‌جکم. بلکه قیزارسك اما. سکا کلن سوز بکا کلمش دیمکدر.

ـ نه وار چاووش؟

ـ افندم بو سنك یکن خانم برآز چوجوقلق ایدییور.

ـ دوزه‌لیر چاووش چوجوقدر.

ـ آمان بکم کرم ایت ... قوجا کلینلك قیز ماشاالله.

ـ نه یاپدی؟ بر قباحتی می وار؟

ـ حاشا ... دیمه‌م اودیمك دکل. آنجق بیلیرسك که یرلیلر دیدی قودیجی انسانلردر. کندیلرینك یمدکلری خلط قالماز ولکن یابانجیلرك اوفاجق بر قصورینی کوردیلرمی دفه قویوب چالارلر.

ـ ژولیده‌نك اوفاجق قصوری نه‌در چاووش؟

— اوفاجق دیدیکم سوز تمثیلی . خیلی مضرتلی بر قصوردریا . افندم بو کوچوك خانم آرا صیرا فنا بر یره کیدییور .

— نره‌یه ؟

— پوسته‌خانه‌یه .

— پوسته‌خانه . نه‌دن فنا بر اولسون ؟

— آمان بکم . او یاشده قیزك پوسته‌خانه‌ده نه‌ایشی اولورکه ؟

— بو قادار بیلدیکی وار ، احبابی وار . بلکه مکتوب کوندرییور یاخود آلیور .

اسماعیل چاووش کولدی :

— آه بنم ملك خویلی بکم ... حق سنی نه تمیز یاراتمش ... باق اوقدر سویلدمده ینه عقلیکه فنالق کلمیور ... بو مکتوبلر کیزلی برشی اولماسه کوچوك خانم نه دیبه پوسته‌خانه‌یه کلیر ؟.. چیفتلکه هر کون بر قاچ کیشی کیدوب کلیور .. کوچوك خانم نه دیبه بو مکتوبلری اونلرله آلدیرمایور ؟ دیمك که بو ایشده بر بیت یه‌نیکی وار ...

او آقشام چاووشك سوزلرینی شکرانه آکلاتدم : « ژولیده ایستدیکی برکیمسه ایله مخابره ایده‌بیلیر ، دیدم... بز بوکا مانع اوله‌جق دکلز . یالکز دها آچیق حرکت ایتسین ... کیزلی کیزلی پوسته خانه‌لره کیده‌رك هرکسك شبهه‌سنی اویاندیرمق دوغرو دکل ... بویله شیلر بویله کوچوك‌یرلرده عادتا اسرار انکلیز رومان ماجرالری تأثیری یاپار ... سن آرتق نه سویله‌مك لازم کلیرسه سویلرسك .

شکران ایچریکی اوداده کمان چالان ژولیده ایله‌قونوشمایه کیتدی . کمان بر ایکی دقیقه قدر دوردی . صوکرا بردن بره قاپی آچیلدی ، ژولیده ساکن و مغرور بر طور ایله ایچری کیردی :

— افندم شیمدی تیزه‌م برشی سویلدی ، طرفکزدن بعض امرلر

ویردی. واسطه‌ایله‌قونوشمایی دوغرو بولمایورم... أساساً کیزله‌یه‌جك بر شیئم‌ده یوق ... بن بلکه فنا بر قیزم ... فقط بر مزیتم وارکه اونکله افتخار ایدرم ... یالان سویله‌مکه تنزل ایتمه‌مك ...

اللرینی آرقاسنه کلیدله‌یه‌رك قاپینك یانده‌کی بوفه‌یه دایانمشدی . « یالان سویله‌مکه تنزل ایتمه‌مك » دیرکن آیاقلرینك اوجنه باصه‌رق وجودینی یوکسه‌لتیور ، مغرور بر طور آلیوردی :

— دها ایلك کونلرده سزه بر تصوردن بحث ایتمشدم ... بلکه خاطرلارسیکز... کنج برشهبندرلك کاتبنك بنمله أوله‌نمك ایستدیکنی، قطعی جواب ویرمه‌مکله برابر رده‌ده ایتدیکمی سویله‌مشدم . کچینه‌جك بر معاش و ایجه بر موقع تأمین ایدرسه اونکله أولنمك فکرنده اولدیغمی‌ده صاقلامامشدم... همان برنشانلی دیمك اولان بوکنج طبیعی بکا وضعیتنی، ایشلرینك آلدیغی‌شکلی بیلدیرمك مجبوریتنده‌یدی. ناصل که بن‌ده اوکا جواب ویرمکه مجبوردم ... بونك ایچون آراصیرا اونکله مکتوب‌تعاطی‌ایدییورز ... بونده‌برفنالق یوق‌ظن ایدییورم... فقط بن برقباحت ایتدم ... بوکنج ایله مکتوبلاشمق ایچون سزدن مساعده آلمایی دوشونه‌مدم ، دها دوغروسی بوکا سبب کورمدم ... بونك چوق فنا بر نتیجه‌سی اولدی ... چونکه قومشـو دلیقانلیلریله قورته ایدن ، مکتوبلاشان ، دیدی‌قودیلره سببیت ویرن ، قباحتلری چوق‌بویوك‌اولدیغی‌ایچون یوز یوزه قونوشولمایه‌رق بالواسطه آزارلانان برمحله‌قیزی وضعیتنده قالدم... مکتوبلرده یازیلان‌شیلره کلنجه، احتمال سز بونی مراق ایدرسکز ... اولا بیلیرکه بربریمزه یازدیغمز شیلرده اوجاغکزك جدیت و شرفنه مخالف برشی واردر... صوکرا بروصی و انشته صفتیله بلکه بنی متمادیاً نظارت آلتنده یاشاتمه‌یی بر وظیفه بیلیرسیکز ... دوشونجه‌لریکزه قاریشمغه حقم یوق ... برمسافر ،

دها دوغروسی اویكزه صیغینمش بر فقیر اقربا قیزی اولدیغم ایچون تاصل ایسترسه كز اویله حركت ایتمكه مجبورم ... بر دقیقه بنی بكله‌مه كزی رجا ایدرم .

ژولیده‌قوشه‌قوشه اودادن‌چیقدی. شكرانله بربریمزه باقه‌قالدق... ژولیده سویلدیكندن دها آز بر زمانده یانمزه دوندی . سرعتله مردیوه‌نلری اینوب چیقمقدن تنسی كسیلمشدی . النده درت بش مكتوب ظرفی واردی . اونلری ماصه‌نك اوستنه اوكه آتدی :

— برهان بكدن كلن مكتوبلر بونلردن عبارتدر ... اونلری اوقوییكز.. بونلرك ، عقله كلدیكی كبی یكی یتشمش محله‌چوجوقلری نامه‌سی اولمادیغنی كوره‌جكسكز ... یوره‌ككز راحت‌ایده‌جك .

آجی بر كولومسه‌مه ایله‌برشی سویله‌مدن ژولیده‌نك‌یوزینه باقیوردم. كنارلری بیاضلاشمش قیصیق دوداقلرنده ، تیتره‌ك كیرپیكلرینك ایچنده كوچولمش كبی كورونن یشیل كوزلرنده نه درین برانفعال و كین واردی .

بو آجی و حقسز حقارته جواب ویرمه‌یه‌جكدم . فقط شكران كندنی طوتامادی . مضطرب بر عصیان ایله :

— ژولیده ، دیدی ، انشته انسانك بر پارچه باباسی صایلیر ... اوكا بو لسان ایله سوز سویله‌مك دوغرومی ؟

— ......

— أنشته‌ك سكا قارشی بر شبهه كوستردیمی ؟ دیدی قودیجی كوچوك بر مملكتده یاشادیغمزی ، هر حركتكده اولدیغی كبی خانیدقلرك ایله مكتوبلاشمقده سربست‌بولوندیغنی، بونك‌ایچون‌هیچ بر كیزلی تدبیره حاجت اولمادیغنی سویله‌مك بر قباحتمی ژولیده ؟

— .....

— انشته‌کاك اوکنه آتدیغك مکتوبلری اونك اوقویابیله‌جکنه ناصل احتمال ویردك ؟

— .....

— بر انشته‌که آنه‌ك بر باغچه کوشه‌سنده سسسز صداسز اولورکن سنی باغرینه باصدی ، کوکسنده اویوتدی ... بو کوزل اسکی دوستلغك نتیجه‌سی بومی اولاجقدی ژولیده ؟

اوشویور کبی قوللرینی کوکسی‌اوزرنده قاووشدیروب تیتره‌یه‌رك ، کوچوکلکنده‌کی صوچلی‌طوریله‌باشنی اوموزینه‌دوغرومیل‌ایتدیره‌رك ، تیزه‌سنی دیکله‌ین ژولیده بردن بره کندینی شکرانك‌قوللرینه آتدی : «تیزه... تیزه‌جکم» دیه ایکله‌یه‌رك هیچقیرمغه باشلادی . صوکرا بردن بره باشنی‌قالدیردی ، یاندیغندن اوتانمش کبی‌قوشه قوشه‌دیشاری‌چیقدی .

بن ماصه‌نك اوستنده‌کی مسافر چیغارلرندن برینی یاقه‌رق ، أللرم جیبمده ، دولاشمغه باشلادم . شکران محزون پنجره‌دن باقیوردی . اطرافده بویوك آصما ساعتك سسندن باشقه کورولتو یوقدی . بو سکوت شکرانی قورقوتدی :

— شیمدی کلیرم نظمی ... ژولیده‌ده چوق غریب بر عصبیت واردی . مراق ایدیورم ، دیدی . اودادن چیقدی .

پنجره‌نك صوغوق جامنه باشمی دایایه‌رق کیجه‌یی سیر ایتمکه باشلادم . ژولیده‌نك بو کیجه‌کی حالی ، معامله‌سی چوق چیرکیندی . بوکا قیزمق لازمدی . فقط ایچمده ینه او معناسز مرحمتك صیزیسنی دویویوردم .

مردیوه‌نده‌شکرانك آیاقسسلری کسیلمه‌دن ، یوقارده ، ژولیده‌نك اوداسنده کمان باشلادی . او وقت حدتله چیغاره‌می یره آتوب آیاغمله ازدم :

ــ بو چوجونڭ آجیمق نه کولونج شی .. بندهٔ غالبا اختیارلغك ضعفلری اویانمغه باشلادی ... نه معناسز ، نه کولونج آدم اولویورم، دییه دوشوندم .

— ۱۲ —

ایرتهسی صباح ژولیده باغچهده یانمه کلدی . یوزیمه باقمادن بکا ترضیه ویردی :

ــ راحتسزدم... سزه حرمتده قصور ایتدم... بنی عفو ایتمهکزی رجا ایدرم .

بونی سویلدکدن صوکرا جوابمی بکلهمهدن دونوب کیتدی .

ژولیدهیی هر حالده شکران زورلامش اولاجقدی . کندیلکندن بویله بر شیئه تنزل ایدهجکنی اومهیوردم .

او کوندن صوکرا ژولیدهیه بر آغیرلق کلدی . یاراماز لغی بیراقشدی . باغچهیه بیله پك سیرهك چیقیوردی . فقط اوکا شیمدی باشقا بردلیلك عارض اولمشدی : هر کون هر کیجه ساعتلرجه کمان چالیوردی .

أسکیدن دائما ژولیدهیی بکا قارشی مدافعه ایدن شکران ده شکایته باشلامشدی :

ــ بونه قرارسز بر چوجوق یاربی ! دییوردی ، موسیقی بر کنج قیز ایچون اك کوزل بر اکلنجهدر... فقط بو، خراب اولونجهیهقدر کمان چالیور ... نهایت چهرهسنده بر داملا قان قالمایور .. کمان الندن دوشیور .. بوتون وجودی تیترهمهلر ایچنده برقاناپهنك یاخود پوستك اوستنه سریلیور .. ساعتلرجه بیتاب ، دالغین یاتیور ... او وقتلرده نصیحت ویرمك دکل یانهیاقلاشمق امکانسز .. یا عصیان ایدییور ..

یا آغلایور .. نه‌سی وار بوچوجغك یاربی ... اونی قورتارمق ایچون نه یاپه‌جغز ؟

بن اوموز سیلکه‌رك جواب ویریوردم :

— بن کندی حسابمه بو تیتیزلکلرك سببنی غایت ایی آکلایورم... رحمتلی بر بکك اوکا آوروپاده ویردیکی فنا تربیه‌نك نتیجه‌لری ... ژولیده فنا بر محیطده بویودی ... سفاهته بکزه‌ین اکلنجه‌لرك ایچنده کوزینی آچدی ... فضله اوله‌رق آننه شفقتندن‌ده محرومدی ... بو چوجوغك معصوم کوزلرینه حیات اکلنجه ایله ، چالغی ایله ، سوس و الکتریك ایله دولو بر سفاهت کیجه‌سی کبی کوروندی ... عمرینك دائما کورولتو و ایشیق ایچنده کچه‌جکنی اومارکن کونك برنده بوسسز ، ساکن آدایه دوشونجه انکسار خیاله اوغرادی... بورالره بر تورلو آلیشامایور ... فقط سن قورقما شکرانجغم ... ژولیده نه‌ده اولسه بر چوجوقدر ... بلکه یاواش یاواش آلیشیر .

— نه باشقه بر اندیشه‌م وار نظمی ؟. عجبا بو برهان بکی فضله‌می سویور ؟

— سن اونك تیزه‌سیسك ، هم بر آننه ، هم بر آبلا صاییلیرسك . بونی هیچ کندیسندن آکلامغه اوغراشادکمی ؟

— چوق چالیشدم ... فقط برشی سویله‌مه‌دی .

— نه فکرمجه بو عصبیتلرده بلکه اونك‌ده تأثیری وار ... فقط هرحالده پك سطحی ... کاشکه ژولیده‌ده جدی بر صورتده سومکه استعداد اولسه‌یدی ... بن بونی اونك استقبالی ایچون چوق دها خیرلی بر علامت صایارم .

— اونادیغنی نه بیلیورسك ؟

— نه آکلایشمه کوره ژولیده‌ده برشی اکسیك : وفا کاردکل..

ماضی‌یه قارشی نه‌قدر علاقه‌سز اولدیغنی کورمه‌یورمیسك ..؟ آننه‌سنی همان همان خاطرلامایور کبی ... حالبوکه اوزمان دوقوز اون یاشـنده بر چوجوقدی ... یالـکـز سرویده‌کی بویوك آغاجك کولـکه‌سنده ، یوزنده مضر بوجکلره قارشی اورتولمش بر تول ایله ، یاواش یاواش سونوب کیدن کنج ، کوزه‌ل بر آننه ، وفاکار بر چوجوق خیالی ایچون اونوتولور شیمیدر ؟

ژولیده ساده آننه‌سنی دکل او زمانکی بوتون چهره‌لری ، تیزه‌سنی ، بویوك باباسنی ، خسته‌نك اطرافنده دولاشان خدمتجیاری ، آیاغنك دیبنده یاتان آلتون کوزلی سـیاه باغ کوپکنی بیله اونوتمایاجقدی . شیمدی بودقیقه‌ده بوقارده چالدیغی پارچه‌یی خاطرلایورمیسك شکران ؟ بو بر مجنون رقص پارچه‌سیدرکه اووقت‌بندن اوکره‌نمشدی . اوسنه‌نك خاطره‌لری ایچندن ساده بونی محافظه‌ایده‌بیلمش ... باباسنی همان همان هیـچ آنمایور ... بلکه‌اونك اولومنه صرف کندیسنی فقیر براقدیغی ، بو ساکن آداده یاشامنه مجبور ایتدیکی ایچون آجیور .

ـــ ژولیده‌یی نه‌قدر فنا طانیورسك نظمی ؟

ـــ اوکا فنا دیمه‌یورم... ساده‌جه وفاسز اولدیغنی سویله‌یورم ... بن کنج روحلر ایچون وفا قدر تمیزو یوکسك برمزیت دوشونه‌مم... بر انسانه ، بر حیوانه ، بر فکره کوکل باغلامق بر درین احتیاجدر شکران ... سیل کبی آقوب کیدن حیاتدن محبتلریمزك ، مربوطیتلریمزك خاطره‌سندن باشـقه برشی قالیورمی ؟ ژولیده بو برهان بکی‌ده بلـکه صرف کـندیسنی بورادن ، بزم آرامزدن قورتاره‌جق برواسطه دیه ایسـته‌یور ... اوت شـکران ، ژولیده بلـکه ایی بر قیز ... فقط اونده وفا و حس یوق ...

— اك اهمیتسز بر ایمادن اینجینه‌ن ، معنالی بر باقیش اوزرینه بردن‌بره صاراروب صولان ژولیده‌یه‌می حسسز دییورسك ؟

— زواللی شکرانجغم ، اوکا حس دکیل عصبیت دیرلر ... اك اهمیتسز بر ایمادن اینجینه‌ن ، معنالی بر باقیش اوزرینه بردن‌بره صاراروب صولان ژولیده خانمك ایلك کلدیکی کیجه کمی دوقتورینه ایتدیکی معامله‌یی خاطرلایورمیسك شکران ؟ قارانلقده یوزینی بیله سچه‌مدیکم بو آدم بلکه چوق چیرکین ، چوق قیمتسز . چوق بودالادر ... فقط ژولیده‌یی سودی ، اونك ایچون اضطراب چکدی ... یأسك ویردیکی بر دلیلکله اوکا ازدواج تکلیف ایتدی ... بونی یاپارکن بلکه هیچ امیدی یوقدی .. فقط یاپدیغی شیئك کولونجلکنی وزواللیلغنی ادراك ایده‌مه‌یه‌جك قدره‌یوسدی ... ژولیده بو ، بلکه چوق چیرکین ، چوق قیمتسز ، چوق بودالا اجنبینك تکلیفنی البته قبول ایده‌مزدی .. فقط آرقاسنده بلکه امیدسز و تسلیسز براقدیغی بو زواللی‌یه کوله‌یه‌جکدی .. قاپیقده شن قهقهه‌لر آته‌رق اونك اضطرابیله اکلنمیه‌جکدی . اضطرابنه حرمت ایتمکه مجبوردی ... ایشته بونك ایچون ژولیده‌یی بر آز قلبسز بولویورم شکران ..

— ١٣ —

قصبه‌دن یورغون و بر آز خسته دوندیکم بر تشرین ثانی آقشامیدی . قلبمده خفیف بر چارپینتی ، وجودمده مبهم بر اضطراب واردی .

یاپیلاجق بعض اهمیتلی حسابلارم اولدیغی سویله‌یه‌رك قاپینك یانینده‌کی کوچوك ایش اوداسنه قاپاندم ، لامبه‌یی قیصدم . قاناپه‌نك او کنه‌سریلمش بر آیی پوستنك اوستنه بویلی بویمجه اوزاندم . بویله زمانلرده بکا قارانلقدن و سکونتدن ایی علاج اولمادیغنی تجربه‌لرمله بیلیوردم .

دیشارده روزکار ویاغمور واردی. قورو برصارماشیق دالی خفیف خفیف پنجره‌یه ووریور؛ آواره قوشلرك قار فیرطنه‌لرنده غاغالریله آیدینلق وصیجاق اولرك جاملرینه وورمالرینه بکزر سسلر چیقاریوردی.

بو سسی دیکله‌یه‌رك یاواش یاواش دالیوردم. قارشی اودالردن برنده ژولیده‌نك کمانی باشلادی.

اراده‌مه صاحب اولدیغم ساعتلرده اوك، باغچه‌نك اوزاق کوشه‌لرینه قاچیور، کوکسمده بر دکز کبی یاواش یاواش قاباران هیجان دالغه‌لرینی زورله بوغوب ضبط ایدیوردم. فقط بو کیجه کندی کندمله اوغراشمه‌یه تحملم یوقدی. اویقو ایله اویانیقلق آراسنده بیتاب، بیتکین برحالده‌یدم. وجودم آرتق اراده‌مك تصرفندن چیقمشدی. دالغه‌لرك تهلکه‌لی ساحللره سوردیکی، قایالره چارپه چارپه آغیر آغیر قیروب داغیتمقله اکلندیکی قضازده کمیلره بکزه‌مشدم. الك چیلغین، اویناق، شن بارهوالرینی، کیجه‌لری کیتاره‌ایله‌قارانلق دکزلرده‌چالینان رومانسلرك حلاوتلی حزنیله کولکه‌لی‌ین بو کمان نی بو کیجه خراب ایدیوردی.

پارسده‌کی، استانبولده‌کی اسکی حیاتم ساده کوزمده پارلاق، رنکلی خیاللرینی اویاندیرمقله قالمایور، کوکلمی دویولمه‌مش املرك هجرانیله، دوداقلریمی یاریم قالمش بوسه‌لرك حسرتیله یاقیوردی.

بوتون اسکی سوکیلرم وسودکلرم بو بر درلو داغیلمایان رؤیا ایچنده طوپلانمشدی. اووقتلر برسودا برسودایی سوندورور، سویلن بر یوز باشقه بر یوزك خیالنی اونوتدورردی. حالبوکه شیمدی اسکی سودکلرم کوزلکلرینك بوتون مؤثر انجه‌لکلریله کوزلریمك اوکنده‌یدی. برینك انجه سسی قولاغمده کولویور، برینك الی صاچلریمی، آلنمی اوقشایور، برینك آیریلیق دقیقه‌سنده کوزل کوزلرندن آقان یاشلر یاناقلریمی یاقیوردی.

بن بوراده، قارانلقده سریلوب یاتدیغم یرده یارالی برحیوان اضطرابیله قیورانیرکن باشقه یرلرده میلیونلرله انسان ایشـیقله ، چالغیله ، ایچکی وسودا ایله سرخوش أکله‌نیور، یاشایور، حیاتدن نصیب آلیوردی .

ایچمده بر چیلغین عصـیان حمله‌سی اویاندی . یرمدن قالقدم ، چوجوق کبی آغلایه‌رق : « بن یا کالش ، چوق یا کلش حرکت ایتدم، دییوردم، دوقتورلرك بکا ویردیکی نصیحتلری دیکله‌مه‌یه‌جکدم: هیجانسز وأملسز براوزون حیاتك نه‌ذوقی اولور؟ خسته‌لغمی هرکسدن صاقلایاجقدم . أسکیسی کبی یاشـامغه دوام ایده‌جکدم ... بوکا بلکه ایکی آی، بلکه او چ آیدن فضله تحمل ایده‌مزدم.. فقط بو ایکی آی، او چ آی بوراده چکیره‌جکم اوزون ، رنکسز سـنه‌لره بیك کره مرجحدی ... أردونك ، یولده یاننده چکنلری دوندوروب کندینه باقدیران الٔ کوزل ضابطی بلکه برضیافت کیجه‌سی صوکنده ، چیلغین بررقص أثناسنده سویلمش برقادینك قوللرینه دوشه‌جك ، کولومسه‌ین دوداقلرنده برعشق بوسه‌سیله أوله‌جکدی. اوزرینه طوتولان‌دوملرك ایشیقلری‌ایچنده پیریل‌پیریل یانان اونیفورمه‌سیله أولن بو کنج، کوزل ارکان حربه هرکس آجیاجقدی ...»

قورومش صارماشیق دالی حالا یاواش یاواش پنجره‌یه ووریور ، کمان حالا دوام ایدییوردی .

اون سنه‌لك امکم ومحنتم بوشه کیتمشـدی . قلبمده‌کی عصـیان وحدتك مجراسی بردن بره دکیشـدی . بوتون بو اضطرابلرك ، بو بحرانلرك سببی ژولیده ایدی . اولاد دییه قوللریمی آچدیغم ، سومکه حاضرلاندیغم بو چوجوق بنی چییان کبی زهرله‌مشدی .

بر آن ایچنده ویرلمش بر قرار ایله کوزلریمی سیلدم ، بوفاجعه‌یه مطلقا نهایت ویرمك ایچون قارشی اودایه یورودم .

شكران ماصه‌نك اوكنده، آباژورلى بر لامبه‌نك ايشيغنده، بر ال ايشيله مشغولدى. ژوليده پنجره‌نك يانده، ديشارده‌كى قارانلغه قابارق، كانه دوام ايديوردى .

ايچرى كيردكدن صوكره قاپى‌يى خيزله قاپادم ، دوردم . ژوليده بردن بره كانى كسدى ، باشنى چويره‌رك حيرت و قورقو ايله بكا باقدى .

بو زمانه قدر اك نفرت ايتديكم بر دوشمان قارشيسنده بيله بوقدر خشين بر طور آلديغمى بيلمه‌يورم .

ـــ ژوليده خانم وجوديكزك وروحكزك صحتى نامنه آرتق بوكانه نهايت ويرمه‌كزى رجا ايديورم .

شكرانك الندن اوركوسى دوشمشدى .

ـــ نظمى ، ديدى .

بر شيلر سويله‌مك ايسته‌يور فقط سسى چيقمايوردى .

ژوليده‌نك اينجه چهره‌سى بم‌بياض كسيلمشدى. جراتكار بر طور ايله :

ـــ ظن ايده‌رم سبب ساده بنم صحتم دكل ، ديدى .

بو اعتراض بنى بوس بوتون چيلديرتدى . عينى خشونتله :

ـــ اولابيلير. ديدم، اوك ايچنده كورولتودن راحتسز اولانلرده بولونابيلير... صوكرا بوعادى بار هوالرينه موسيقى دەنيله‌مه‌يه‌جكنى ده پك اعلا تقدير ايدرسيكز.

ژوليده بودقيقه‌ده بردلبدن فرقنه اولماديغنى آكلايوب هرزمانكى صوچلوطوريله باشنى اوكنه اكسه‌يدى بلكه بردن بره‌پشيمان اولاجقدم. فقط اوده كنديندن كچمش كبيدى. آجى براستخفاف ايله اوموزلرينى سيلكه‌رك :

— ذوقم سزکی قدر یوکسك دکل... نه یاپایم ... بویله‌سندن آکلایورم . دیدی .

الده کانیله قاپویه دوغرو کیدییوردی. یانی صاندالیه‌لردن برینه طاقیله‌رق یره دوشدی . اوندن اول یره اکیلوب یانی آلدم . فقط ناصل اولدی بیلمه‌یورم . بو یای عصبی پارماقلریمك آراسنده بردن بره چیتردادی ، ایکی پارچه اولدی . بو وقعه‌دن صوکرا ژولیده آیلرجه بکا دارغین دوردی . بنده اوکا سوز سویله‌مه‌یور ، حتی یوزینه باقمایوردم .

کانی بمك اوداسنده‌کی رافلردن برینه آتمشدی . آرتق یارامازلق ایتمه‌یور ، تورکی سویله‌مه‌یور ، حتی کوله‌یوردی . بو اسکی مناسترك دیوارلرنده مریم رسملری کبی ساکت ، دورغون بر کنج قیزاولمشدی. باغچه‌یه بیله نادراً چیقیوردی .

آرا صیره لوش قوریدورلرده بکا تصادف ایتدکجه بر کولکه سس‌سزلکیله کناره چکیلیور ، باشنی اوکنه اکه‌رك یولویرییوردی. اونی یالکز یمك ساعتلرنده کورییوردم. آرتق تیتیزلك ایتمه‌یور ، خدمتجیلری آزارلامیوردی. تیزه‌سیله قونوشورکن سسنی یوکسه‌لتمکه جسارت ایده‌مه‌یور کبی متردد بر حالی واردی .

یمکلردن صوکرا بش اون دقیقه اوده‌نك قارانلق بر کوشه‌سنده اوطوریيور ، صوکرا هیچ کورولتو ایتمه‌دن یاتمه‌یه کیدییوردی .

بوتبدلدن چیفتلکده هر کس ممنوندی. فقط کون کچدکجه اچمده آکلاشیلماز برآذا اویانمغه باشلامشدی ...

بوتون حسن نیتمه رغماً سوه‌مدیکم ، حتی نفرت ایتدیکم بوچوجوق ایچون اسکیدن آراصیرا اچمده اویانان مبهم مرحمت درینله‌شیور ، بریارا کبی صیزلایوردی . نهایت بر زمان کلدی که ژولیده‌نك حاشاریلقلرینی ،

حتی کائنی آرار اولدم . حاصلی بو دارغین و محزون سکوت بکا چوق تأثیر ایدییوردی .

بعضاً یمکدهبالی ایتمهدن کوز اوجیله اوکاباقیوردم. بلکه بر وهمدی. فقط چهرهسی بکا کوندن کونه صولوب اینجهلیور کبی کلیوردی .

بو دورغونلغك سببی عجبا یالکز بکا قارشی اولان انفعالمیدی ؟ یوقسه خستهمیدی ؟

کونشلی بر قیش کونی اونی باغچهده بیوك بر کورکن آغاجنك آلتنده کوردم . صالینجاقلی بر صاندالیه‌یه اوزانمش باشنی بر خسته وضعیتله بیلکنه دایامشدی . کوزلری قاپالیدی . سیرهك یاپراقلرك آراسندن کچن کونش ایشیقلری یوزنده تیترهیور ، خفیف بر روزکار آلننه دوکولن ، بوینه دوغرو داغیلان صاری صاچلریله اوینایوردی .

اویویورمیدی ؟ یوقسه بنی کوردیده مخصوصمی یاپدی ؟ بیلهمیورم. فقط هیچ حرکت ایتمدی .

بو منظره بکا بردنبره آننه‌سنی ، ناجیهیی خاطرلاتدی . اونك یالکز سرویدهکی باغچهده یوزنده مضر بوجکلره قارشی اورتولمش اینجه بر تول ایله ، یاواش یاواش اولدیکنی کورور کبی اولدم . ژولیدهنك آننه‌سنه بوقدر بکزهدیکنی او کونه قدر فرق ایتمه‌مشدم .

بو وضعیت ، بو بکزهیش بنده معناسز بر وهم و حزن اویاندیردی. یولده دوام ایدرکن کندی کندیمه : « ژولیده غالبا خسته ، دییوردم . یا اوده آننه‌سی کبی اولورسه ؟ ».

دنیاده بوندن دها کولونج بر فکر و قورقو اولامازدی . نته کیم اوچ بش دقیقه صوکرا بونی کندمده تصدیق ایدرك کولدم .

فقط شو وارکه بو وهمی بر درلو ذهنمدن سوکوب آتامایوردم . وقتلی وقتسز ژولیدهیی اولمش کورییور ، آجیوردم .

برقاچ كره اونی بردوقتوره معاینه ایتدیره‌سنی شكرانه سویله‌یه‌جك كبی اولدم . فقط آغزیمی آچاجغم زمان واز كچیوردم . بونك ایچون هیچ بر جدی سبب یوقدی .

* * *

مایس كیجه‌سی كبی پارلاق و ایلیق برشباط كیجه‌سیدی . ایركندن اودامه چیقمشدم . فقط بو آقشام اویقوم یوقدی . آچیق پنجره‌نك یاننده جیغارا ایچه‌رك كیجه‌یی سیر ایدیوردم .

شكرانك آشاغیكی تراسه‌ده ژولیده ایله قونوشدیغنی ایشیتدم :

— هوا بو كیجه چوق كوزل ژولیده ... اوموزیكه بر آتقی آل ده تراسه‌یه كل ...

ژولیده ایچریدن جواب ویردی :

— ایسته‌مم تیزه ... یاتاجغم ... اویقوم وار .

— یالان سویله‌یورسك ...

— هر كیجه بو ساعتده یاتیورمی‌یم ؟

— هر كیجه بو ساعتده اوداكه قاپانیورسك ... فقط اویومایورسك ژولیده ... لامبه‌نك بعض كیجه‌لر صباحلره قدر یاندیغنی كوریورم .

ژولیده پنجره‌نك كنارینه اوطورمشدی . كوله‌رك :

— بن لامبام یاناركن ده اویویابیلیرم .. هم اویومایوبده نه یاپایم تیزه ؟ سن سویله .

— ....

— سكا فرانسزجه برماصالدن عقلمده قالمش بربیت اوقویورم تیزه :

Une lièvre en son gite dormait
Car que faire dans un gite sinon de dormir .

شاعر برنجی مصراعده : «طاوشانك بری بركون یواسنده اویویوردی» دیدكدن صوكرا ایكنجی مصراعنده بر معترضه آچیور : «برطاوشان

یوواسی ایچنده اویومقدن باشقه نه یاپیلابیلیر ؟ » دییه صورویور .
اللهك انواع کوزللکلرینه غرق اولمش بو چفتلکده اویومقدن باشقه
نه یاپیلا بیلیر تیزه‌جکم ؟ سن سویله .

ژولیده خفیف قهقهه‌لرله کولویوردی . فقط سسنده اویله مضطرب
بر شکایت واردی که !

شکران یاواش یاواش کنج قیزك یاننه کیتدی ، اونك باشنی اللری
آراسنه آله‌رق کوکسنه دوغرو چکدی :

— نیچون بویله یاپیورسك ژولیده ؟

ژولیده‌نك کنارینه اوطوردیغی پنجره‌نك ایشیغنده کولکه‌لرینی
کوریورردم . کنج قیز اولا چیرپینه‌رق کری چکیلمك ایسته‌دی .
فقط صوکرا یاواش یاواش باشنی تیزه‌سنك اوموزینه براقدی :

— نه یاپیورم تیزه ؟... بالعکس کیمسه راحتسز اولماسین ، کیمسه
داریلوب شکایت ایتمه‌سین دییه اویکزده نفس آلمقدن چکینیورم .
اکر بوده مقبوله کچمه‌یورسه ...

— ژولیده بونلر آجی ستملر ؟ تیزه‌کی بوقدر اوزمك دوغرومی ؟
کنج قیز خفیف بر عصبیتله شکایتنی تکرار ایتدی :

— نه یاپیورم تیزه ؟

شکران آغلایاجق کبی بر حالده‌یدی :

— اصل بو هیچ بر شی یاپماماك بکا دوقونیور ژولیده . . .
انشته‌که دارغینسك بیلیورم ... فقط اوهمان‌همان سنك باباك‌صاییلیر ...
بواوده برمسافرطوری آله‌رق‌چکینديککی کوردکجه ایچم‌قان آغلایور ...
بونی سن پك اعلا آکلایورسك ژولیده ...

شکران غالبا آغلایوردی . ژولیده‌نك اوکا دها زیاده یاقلاشدیغنی ،
قوللرینی بوینه صاراراق یوزینی یوزینه سوردیککنی کوردم .

— دارغینلق دكل آبلا ، دییوردی . صیغیندیغم بر اوك صاحبنه دارێمق یك محله چوجوغی ایشی اولمازمی ؟ دها باشقه بر سبب وار آبلا ... انشته‌م نه‌سویلرسه بكا باتیور... بن‌ده قصورلریمی بیلییورم... بن‌ده سنك كبی « اونم ایچون همان همان بر بابادر . . . اوكا حرمت لازم » دییورم... فقط نه‌یاپایم الده دكل... نصیحتلرینه، تكدیرلرینه دقت ایتمه‌یورمیسك ؟ بن اونك كوزنده قباحتلی بر چوجوق دكل كوچوك ، اهمیتسز ، سفیل بر شیئم ...

شكران خفیف بر فریاد ایله سوزینی كسدی :

— بونلر هپ‌سنك بوش‌وهملرك ژولیده ... انشته‌كك نه كوزه‌ل روحلی برآدم اولدیغنی بیلسه‌ك ...

كنج قیز اونی دیكله‌مه‌یور ، عینی عصبیت و آتشله دوام ایدییوردی :

— بنی یالكز تحقیر ایتمكله‌ده قالمایور .. هر سوزنده بر كنایه ، بر استهزا وار ... دیدیكم كبی بن اونك كوزنده هیچ اهمیتی اولمایان كوچوك بر شیئم ...

انصاف ایت آبلاجغم ... انسان كندی كوچوكیله ، دوغدیغنی كوردیكی بر چوجوقله اكله‌نیرمی ؟

شكران تراسه‌ده پنجره‌نك كنارینه ایلیشمش، اونی خسته بر چوجوق كبی همان همان قوجاغنه آلمشدی . ژولیده‌نك نارین وجودی ، یوزی كولكه‌لرك ایچنده غیب اولمشدی . ساده داغینیق صاچلری ، پنجره‌دن سوزیلن ایشیق ایچنده رنكلی آله‌ولرله طوتوشیوردی . شیمدی‌یه قدر اونك هیچ بوقدر ضعیف وصمیمی بر دقیقه‌سنی كورمه‌مشدم .

— آبلاجغم انشته‌مك حقارتلری بنی چیلدیرتیور . اوكا داریلدیغم ایچون بویله چكینكن دوریورم ظن ایتمه ... بنی آزارلاماسندن ،

أکله‌نمسندن قورقویورم آبلاجغم... کزمه‌م کولمه‌م، تورکی سویله‌مه‌م، حاصلی هر شیئم اونك کوزنده بر کناه اولویور ...

— بوتون غیرتمه رغماً سنی مسعود ایده‌مه‌یورم ژولیده... یازیق... بویله ایسته‌مزدم ...

— یاناقلریکی اوپه‌رك بر شی رجا ایده‌جکم آبلاجغم ... آرتق بو بحثی قاپایالم ... فرض ایت که مسعودم ... مسعود اولمامق ایچون نه سبب وار؟ جیفتلکده سوز، یوردده هر شی بول ... بندن نه‌یی صاقیندیغکز وارکه ...

براز اولکی درین حزنه رغماً شیمدی خفیف قهقهه‌لرله کسیك کسیك کولویوردی :

— هایدی یاتالم آبلا ... باشقه یرلرده حیاتك باشلادیغی بو ساعتلرده بوراده صباح یاقلاشدی .

یلدیزلره قارشی شعر انشاد ایدر کبی بردانوله قولنی قالدیردی :

— دکزلرده بالیقلر، کومسلرده طاووقلر، داغلرده طاوشانلر، یوقاری اوداده سوکیلی أنشته‌م میشیل میشیل اویورکن بزه اویانیق قالمق روا دکلدر . بنم ملاك آبلاجغم ... هایدی بزده یاتالم ...

یوزینی پنجره‌ده دوغرو قالدیرمشدی . کندیمی کوستره‌مه‌مك ایچون کری چکیلدم ، قارانلقده بر قولتوغه اوطوردم .

شکران یاواش برسسله ژولیده‌یه ایشیده‌مه‌دیکم برشیلر سویلدی. صوکرا اونك «آبلاجغم آکلاتامام ، آکلاتامام» دیه خفیف هیچقیردیغنی ایشیتدم .

— ١٤ —

ایکی کیجه صوکرا قاندیلدی . چیفتلکده بر عادت واردی . قاندیل کیجه‌لریله بایرام کونلرنده جوارده‌کی همان بوتون چوجوقلر برآرایه طوپلانیرلر ، نم ایله شکرانك اللریمزی اوپمکه کلیرلردی .
او آقشام زوجه‌م عقیق یوزوکلر ، رنکلی جامدن بیله‌زیکلر هدیه ایتدی ، بن سوسلی کاغدلرك ایچنده شکر داغیتدم .
کوچوکلر کیتدکدن صوکرا اودامه چیقیوردم . یوقاری صوفاده ژولیده‌یه تصادف ایتدم . محترز بر طور ایله یانمه یاقلاشدی ، غایت یاواش بر سسله :
— مساعده ایدرمیسکز بن‌ده الکزی اوپه‌یم . دیدی .
تشکر ایتدکدن صوکرا شن بر رقتله :
— ژولیده خانمك الی اوپه‌جکنی تخمین ایتسه‌یدم عقیق یوزوکلرله شکرلردن اوکاده صاقلاردم ، دیدم او کولومسه‌یه‌رك یوزومه باقدی :
— زیانی یوق انشته ... کله‌جك سنه‌یه انشاءالله ، دیدی و کولکه کبی یانمدن سیلینوب کیتدی .
الی اوپمك فدا کارلغنه احتمال تیزه‌سنك خاطری ایچون راضی اولمشدی .
مع مافیه نه‌اولورسه اولسون ژولیده ایله آیلرجه سوره‌ن دارغینلغمز بویله بیتدی .
ینه بر بریمزی پك سه‌یره‌ك کورویور ، آز ورسمی قونوشویوردق .
بر آقشام یمكدن صوكرا شكران :
— ژولیده‌نك انشته‌سندن بر رجاسی وار ، دیدی .
ژولیده‌نه‌دنسه بردن بره‌اوتانه‌رق یرندن فیرلادی ، قاچمق ایستدی .

آياقده‌يدم بر ايكی آدیم آتەرق آچيق قاپينك اوكنه سپر اولدم، كولومسه‌يەرك :

ــ ژوليده خانمك انشته‌سيله قونوشمق ايچون ترجمانه احتياجی وارمی ؟ ديدم .

ــ ...

ــ چوق اهميتلی بر شیمی ژوليده خانم ؟

او، يەنەعصبيلەشمكه باشلامشدی. دوداقلری، كيرپيكلری تيتره‌يەرك باشنی اوكنه اكيور و سكوت ايديوردی . بن ساكن بر طور ايله دوام ايتدم :

ــ ژوليده خانك انشته‌سندن ايسته‌مك ايچون بوقدر مراسمه لزوم كورديكی شی عجبا نه اولابيلير ؟

كنج قيز بردن‌بره باشنی قالديردی ، مضطرب بر وقار ايله :

ــ دها اوزون مدت بكله‌تمه‌مه‌كز ايچون نه رجا ايتديكمی همان سويله‌يم ، ديدی ، قبول ايدرسه‌كز ممنون اولورم ... وقت كچيرمك ايچون كتبخانه‌كزدن برقاچ كتاب ايسته‌يورم. يير تمامدن ، كيرله تمه‌دن اعاده ايدرم .

بو كتاب سوزنی ايشيدنجه بردن‌بره جديلشدم :

ــ صالونده رسملی مجموعه‌لر ، غزته‌لر فلان وار ... اونلری اوقوديكزمی ؟

ژوليده خفيفجه اوموز سيلكه‌رك :

ــ الله آلينه‌جق شيلر دكل كه ، ديه جواب ويردی .

قيصه بر مجادله و تردد دوره‌سی كچيردم . بن بو آدايه كلدكدن صوكرا مدهش بر كتاب دوشمانی كسيلمشدم . انسانلره بوتون زهرك اوندن كلديكنه قناعت ايديوردم . كتاب بزی هيچ برزمان حقيقت

اولمایاجق رؤیالرله ، آرزولرله زهرله‌یوب چیلدیرتیوردی . الم افزده کی
ساکن حیاته راضی اولامایور ، عمرلریمزك متواضع نصیبنه قناعت
ایتمه‌یوردق . بنم فکرمجه انسانلره کتاب اوقوتمق قنادلری کسیلمش ،
آیاقلری باغلانمش قوشلره کنیش افقلری کوسترمك کبی بیوك بر ظلمدی .
ژولیده کبی مریض بر آنادن دوغمش ، بولانیق و قاریشیق بر محیطده
بیومش بر بحران چوجوغی ایچون کتابدن دها قورقونج بر تهلکه
اولامازدی . فضله کریلمش کمان تللری کبی الك کوچوك بر تماسه قارشی
دقیقه‌لرله سونمه‌ین بوغوق اهتزازلره غرق اولان ، کوچوك بر هوا
تبدلی اوزرینه رنکدن رنکه کیرن بونارین کنج قیزی کتاب صحیفه‌لرندن
أسه‌جك سرت أمل روزکارلرینه معروض بیراقابیلیرمیدم ؟ نه‌ده‌اولسه
اونك وصیسی ، حامیسی ایدم . عصیانلرینه ، دارغینلقلرینه رغماً اونی
بوتون تهلکه‌لردن قورومق بنم وظیفه‌مدی . بوساعته‌ده‌ژولیده‌یی داریلتمایی
هیچ کوکلم ایسته‌میوردی . پاره‌سز بر سعیدن بحث ایدر کبی مأیوس
بر طور ایله :

— انشته کزدن الك امکانسز برشی ایستدیککز ژولیده خانم ،
دیدم ، بندن مثلا بر صاندال ، بر آت ایسته‌یك ... تهلکه‌لرینه
رغماً اونلری همان بولمغه حاضرم ... فقط کتاب اولماز ...

ژولیده رنکدن رنکه کیره‌رك :

— پکی ... ناصل ایسترسه‌کز ... سز بیلیرسکز ، دیدی .
دیشلاری چیقمق ایچون قاپینك اوکندن چکیلمه‌سی بکلیه‌رك
دوریوردی .

کولومسه‌یه‌رك دوام ایتدم :

— اجزاخانه‌لرك زهرلره مخصوص اولان یرلرینی ناصل کلیدلرلرسه
بن‌ده کتبخانه اوداسنی اویله کلید آلتنه آلیرم ... وصیتنامه‌مده برماده

وار ژولیده خانم ... أولومدن صوکرا کتابلریمی باغچەنك اورتاسنه دوکوب یاقاجقلر .

ژولیده بوسوزلرك هانکی ألم واضطرابك الهامی اولدیغنی آکلا-سەیدی بکا کوجه‌نمه‌یه‌جکدی . فقط او نەده اولسه برچوجوقدی . قیرغین بر طور ایله :

— حقکزوار افندم ، دیدی ، ذاتاً آکلایاجغمدن فلان دکل .. مساعده ایدرمیسکز بن کیدەیم ؟

شکران — چوق ایرکن دکلمی ژولیده ؟ دیدی .

او — خستەیم آبلا ... ینه باشم آغرییور . یاتمغه احتیاجم وار ، دییه جواب ویردی .

یاواشجه قاپینك اوکندن چکیلدم . آغیر آغیر اوزاقلاشـدی . أسکیدن مردیوەنلردن قوش خفیفلکیله اوچان آیاقلرینك خسته آیاقلری کبی یورغون و مضطرب سوروکلندیکنی ایشیتیوردم .

أسکی انفعاللری ، عصیانلری ، جرأتلری بو ساکت و مظلوم اطاعتدن نه قدر دها تأثیرلی ایدی .

سوەمدیکم بوچوجوق ایچون حس ایتدیکم مرحمت آرتق مریضانه بر شکل آلیوردی . اونی اینجیتدیکم وقت ساعتلرجه ، کونلرجه چکمەین حزنلی برپشیمانلغه قاپیلیوردم . اونك ایچون آرتق صوك درجه احتیاط ایله اوکا سوز سویله‌مکه قرار ویرمشدم. فقط نەچارەکەوقعەلر، تصادفلر بنی دائما اونی اوزمکه ، داریلتمغه سوق ایدییوردی .

— ١٥ —

قارانلق بر داغ باشنده بالطه ایله اودون کسن برآدم کورویوردم.

چهره‌سنی سچه‌مدیکم یورغون بر اودونجی‌که آرا صیرا نفس آلمق ایچون دورویور ، صوکرا ینه آغیر آغیر ایشنه دوام ایدیور .

بر کیجه بویله بر رؤیا ایله اویقودن اویاندم . بیتمك اوزره اولان مومك صوك ایشیقلری مظلم خاره‌لرله طاوانده ، دیوارلرده تیتره‌یوردی . شکران قارشیمده‌کی کوچوك قاریوله‌ده ساکن بر اویقو ایچنده ایدی . اطرافده درین بر سس‌سزلك واردی .

اودانك هواسنده‌کی رطوبتلی سرینلکدن ، بللی بلیرسز کوف قوقوسندن آکلادم که صباح یاقیندر .

نیچون بویله هیچ سببسز اویاندیغمی دوشونورکن رؤیاده ایشیتدیکم خفیف بالطه سسی بردن بره تکرار باشلادی . دیرسکمك اوستنده دوغرولەرق اطرافی دیکله‌دم . روزکار چیقمشدی . یوقاری صوفاده آچیق براقیلمش تخته کپنکلردن بری چارپیوردی .

شکرانی اویاندیرمه‌مق ایچون هیچ کورولتو ایتمه‌دن قالقدم . قاپینك یانده آصیلی دوران بر پالطویی اوموزلریمه آله‌رق صوفایه چیقدم . فقط قوریدورده بر قاچ آدیم آتمادن ألمده‌کی موم سوندی . قارانلقده دهلیزی کچدم . اطرافی ألمله یوقلایارق بر قاچ آدیملق بر مردیوه‌ندن صوفایه چیقدم . پنجره‌نك ساده کپنکنی دکل جامنی ده قاپامغی اونوتمشلردی .

کیجه‌نك رطوبتلی سرینلکی ، آرقاده‌کی سرویلرك آغیر قوقوسی ایچری دولمشدی .

یاواش یاواش ایلرله‌دم ، تخته کپنکی چکمك ایچون دیشاری‌یه دوغرو اوزانیوردم . بنم‌انك همان متروك براقدیغمز صول قاناتده ، کلیدلی کتاب اوداسنك پنجره‌سنده خفیف بر ایشیق کوردم و شاشیردم . بو ساعتده خدمتجیلردن بری اوراده کیرمش اولامازدی .

عجبا بر خیرسیز ، بر کیجه سرسریسی‌می ایدی ؟ آیاقلریمك اوجنه باصارق اودایه دوغرو یورودم. آرالیق دوران قاپیدن کیردم: ژولیده ایدی . کتبخانه‌نك یوکسك رافلری ایچون قوللانیلان مردیوه‌نك اورته باصامقلرندن برینه اوطورمشدی . اوموزلری سیاه بر آتقی ایله صاریلیدی : یانده‌کی باصاماغك اوستنه ، شامدانك یاننه ، بر کتاب آچمشدی .

کتبخانه‌ده اونك مومندن باشقه ایشیق یوقدی . بابام ، چیفتلکی پاپاسلردن صاتین آلدیغی زمان بوراسی بر دعا اوداسی ایمش . . . دیوارلرینك اوست قسمنده قویورنکلی چینی بقیه‌لری، قبه‌لی طاوانده صیزان یاغمورلردن سیلینمش دینی رسملر واردی ...

هواسنده ییللرجه توتمش بوخورداناله بالمومی آویزه‌لرندن قالمه نافذ و اینجه بر قوقو واردی که متروك یرلره مخصوص کوف و توز قوقوسیله قاریشییور ، هیچ بر فجرك بورالری آیدینلاتمایاجغی حسنی ویرییوردی. کتبخانه‌ده ژولیده‌نك مومندن‌باشقه‌ایشیق‌یوقدی. یوزی یاری یاری‌یه آتقیسنك ایچنده غیب‌اولمشدی . دیرسکلرینی‌دیزقپاقلرینه دایامش ، یاناقلرینی آووجلری ایچنه آلمشدی . آرا صیرا آتقیسنك دوشن اوجلرینی دوزه‌لتیرکن اوطوردیغی یرده اوشویور ، تیتره‌یه‌رك بوزولور کبی کورونویوردی. باشنی بعضاً کتابه چوق‌یاقلاشدیرییور ، شامدانی سپر ایدییوردی . او وقت بکا اویله کلیوردی که کنیش ، قارانلق اودانك یالدیزلی کبی کورونن خفیف ایشیغی ، اوکنده‌کی مومدن دکل اونك صاری صاچلرینك اوجلرندن قاینایور .

ژولیده‌نك او دقیقه‌ده‌کی شاشقینلغنی ، قورقوسنی‌اونوتامایاجغم. أولوم قورقوسی چکن بر چوجوق کبی فریاد ایتمه‌مك ایچون أللریله آغزینی قاپادی . قولی تلاش ایله یانده‌کی رافلردن برینه ایلیشدی .

قارانلغك ايچنده يره كتابلر دوكولدى. ياواش ياواش يانته كيديبوردم. كورونمز بر أل متصل دوقونيور كبى بر برجلدلر دوشيور ، كاغدلر خشيرداپوردى .

اويله فنا بر وضعيتده ياقالانديغنه ، اويله آغير شيلر ايشيده‌جكنه قانعدى كه هرزمانكى كبى مغرورانه باشنى قالديرمغه ، بكاميدان اوقومغه جسارت ايده‌مه‌دى . يوزينى أللرى ايچنه صاقلادى .

اوته‌كى جلدلر دوكولوركن اوكنده‌كى كتابده يره دوشمشدى . أكيلوب آلدم ، فرانسزجه بر « وه‌رته‌ر » دى .

آغير بر سسله :

— بوقاپالى يره ناصيل كيره‌بيلديكز ژوليده خانم ، ديدم .

— . . . . .

— كتبخانه‌ده «وه‌رته‌ر» دن‌باشقه‌اوقونه‌جق كتاب بولاماديكزمى؟

بو سؤالمه‌ده جواب ويرمه‌يه‌رك آياغه قالقدى، شامدانى ألنه آلدى. ياواش ياواش، تيتره‌يه تيتره‌يه مرديوه‌نلردن‌اينه‌رك قارشيمده دوردى. داريلمامى ، تكدير ايتمه‌مى بكليوردى ، آرتق عصيان ايتمه‌مكه ، نه سويلرسه‌م باش اكمكه راضى اولمش كبى مظلوم ، محزون بر طورى واردى .

بو كيجه أنشته‌لكمك وصيلكمك ايجاب ايتديرديكى جديت و وقار ايله سوز سويله‌مكه ، بو كيجه وقتلرى رطوبتلى اودالرده اك زهرلى كتابلرله كنديني‌اولديره‌ن‌بوچيلغين چوجوغه نصيحت ويرمكه قوتم يوقدى . يوره‌كم مرحمت ورقتدن أزيليوردى .

ژوليده سكوتمى آجى برشيلرسويله‌مكه حاضرلانيشمه حمل ايتدى، يالواران بر چوجوق طوريله :

— أنشته، پك‌بويوك برقباحت ياپدم، ديدى، بنى‌عفو ايديكز...

بر دها دکز کنارنده‌کی قیالغکز کبی بورایه‌ده آیاق باصمایاجغمه ، کتابلریکزه ألمی سورمه‌یه‌جکمه سوز ویریرم . . . بو کیجه بنی آزارلامایکز .

یاری قاپالی کیرپیکلرینك یاشله دولدیغنی کوریبوردم . بو سس ، بو یالواریش بکا بر کیجه تراسه‌ده شکرانك کوکسنه دایانه‌رق : «انشته‌م نه‌سویلرسه بکا آجی‌کلیور... تکدیرلرینه ، استهزالرینه تحمل ایده‌مه‌یورم . . بکا بر شی سویله‌یه‌جك دییه أوك ایچنده ، باغچه‌ده دولاشمقدن اورکویورم آبلاجغم» دییه ایچین ایچین آغلادیغنی خاطرلاتدی . شیمدی آ کلایوردم . بن بو کیمسه‌سز چوجوغی هیچ آ کلامغه چالیشمامشدم . اك معصوم قصورلری ، خفیفلکاری کوزیمه باتمشدی . اوندن ، چوق یاشامش وچوق اضطراب چکمش بویوك انسانلرك‌وقار وملالنی بکله‌مشدم. بابالق ووصیلك وظیفه‌می‌ساده‌ساخته برجدیتله قاشلریمی چاتمقدن ، آغیر وقور صبر وفراغت نصیحتلری ویرمکدن‌عبارت عدایتمشدم. آنجق ایشیتیله‌بیله‌جك قدریاواش برسسله :

— بر بریمزی یاکلش آ کلایورز ژولیده ، دیدم ، همان قوجاغمده بویودك . سنکله اك ایی ایکی آرقاداشدق ... اون سنه بر بریمزدن اوزاق یاشادق ... بو اون سنه ایچنده بنم خیالمده هیچ بویومه‌دك ، سنی یالکز سرویده‌کی باغچه‌ده صالینجاقده صاللادیغم زمان نه ایسه‌ك ذهنمده ینه او قالدك . . . حالبوکه سنك چوجوق خیالك بو اوزون زمان ایچنده بنی بوس بوتون غیب ایتمشدی . بن قارشیمده‌کی کنج قیزده حالا اوأسکی چوجوغی کوریبور ، اوکا صرف کندی سلامتی و بختیارلغی ایچون آرا صیرا داریلیوردم . سن ایسه آرتق خاطرلامادیغك بو أسکی دوستی بر یابانجی صانیور ، هرسوزینه کوجه‌نیوردك ... ایشته آ کلاشامامزك سببی ژولیده ... سکاسوز

ويرييورم ... آرتق هيچ برشى ايچون داريلمایاجغم... ألويريركه سن مسعود اول ...

ژوليده درين برحيرت وهيجان ايچنده يدى. حالا ألمده طوتديغم « وەرتەر » ى اوزاتدم :

— آل كتابكى ژوليده ... ايسترسەك اونى اوقويابيليرسك ...

ديديكم كبى سـكا حالا مينى مينى بر چوجوق كوزيله باقديغم ايچون سنى بويله آجى كتابلرك زهرندن محافظه ايتمك وهمنه دوشمشدم ...

ژوليده كتابى آلمقـده تردد ايديیوردى . بن محزون كولومسه يەرك اصرار ايتدم :

— بونى برسمظن ايتمه ... كوريیورم كه كوچوك روحكده وقتسز بر حزن وتخيل استعدادى اويانمش . . . احتمال بنم كورەمەيەجكم ، بيله مه يه جكم اضطرابلرك ، يارالركده وار . . . سـنى تماميله سربست بيراقيورم... يارين صباح كتبخانەنك آناختارينى سكا تسليم ايده جكم... ايستديككك كتابى اوقويابيليرسك قيزم... ألويريركه سن شكايت ايتمه، مسعود اول ...

كلديكم كبى سسسز، صداسز قاپيدن چيقيوردم . ژوليده غريب بر هيجان ايله آرقامدن سسلەندى :

— أنشته بكا چوقمى دارغينسكز ؟

كولومسه يەرك دوندم :

— خاير دارغين دكلم ... يالكز شونى سندن صاقلايامایاجغم كه بر آز متأثر ومأيوسم ...

— نيچون ؟

— ژوليدەمك شن، ساده وبختيار بر كنج قيز اولەرق يتيشديكنى كورمك ايستردم ده... هنوز چوق كنج اولديغك ايچون آكلايامازسك...

بو کوف ، کونلك وتوز قوقان رطوبتلی یرده، چورومكه، دوكولمكه باشلامش أسكی شیار آراسنده فجر آیدینلغی كبی تازه بر چوجوغك صاراروب صولدیغنی كورمك چوق حزن ویریجی برشیدر ژولیده ...

ژولیده حیرتله بكا باقیور، ایصلاق كیرپیكلری صیق صیق آچیلوب قاپانیوردی . متردد بر طورله :

— بو سوزلریكز ایچون تشكر ایدرم انشته ، دیدی ، فقط بوراده كتاب اوقومقدن دها ایی نه یاپابیلیرم ؟

— مراق ایدرسه‌ك كندینه چوق اكلنجه‌لر بولابیلیرسك ... آدامزده ، چیفتلكمزده آز كوزللكلرمی وار ؟

ژولیده ألنده‌كی شامدانك تیتره‌ك آله‌وینه كوزلرینی دیكه‌رك آجی آجی كولومسه‌دی :

— أوت حقكز وار ... آدامز كوزللكلرله دولو ... چیفتلك جنت باغچه‌لرینك بر نمونه‌سی ... غروبلر ، طلوعلر، مهتابلر بربرینی تعقیب ایدر .. آقشاملە برابر أولرده انسانلر ، داغلرده طاوشانلر اویور ... اویومایانلر ایچون طبیعتك اك كوزل قونسرلرینی دیكله‌مك ممكندر ... بورانك، بهاره، یازه، قیشه مخصوص آیری آیری موسیقیلری وار ... كرچه بر آز مونوتون بر موسیقی . . . فقط یازین تارلا قوشلری، صوك بهارده آغستوس بوجكلری، قیشین چاقاللر بو موسیقی‌یه رفاقت ایدر ... بوراده مسعود اولمق ایچون نه‌لازمسه هپسی وار ...

باشقه بر یرده، باشقه بر زمانده بو سوزلرك بنی فنا حالده قیزدیراجغی محققدی. فقط بوساعتده بكا نهایتسز بر رقت ویریوردی.

یانمده دوران توزلو بر قولتوغه اوطوردم ، بو آجی و مأیوس استهزایی هیچ آكلامامش كبی كورینه‌رك ابتدائی بر كویلو صفوتیله جواب ویردم :

— البتده ژوليده .. مسعود اولمق ايچون بوراده هر شى وار .. بزم كبى ، بنم كبى مسعود اولمالى ... فقط نه چاره كه سنك سعادتك اوزون سورمه يه جك قيزم ... بر كنج قيزك نه اولاجغى بيلينه مز ... برسنه نهايت ايكى سنه صوكرا بو كوزل منظره لرى ، قونسرلرى ترك ايدوب كيده جكسك ... دها اون سكز ياشنده برچوجوقسك .. ياشامق ايچون دنيا قدر زمانك وار .. بوسنه لرك بلكه چوغنى بنم هيچ ايسته مديكم، سومديكم مملكتلرده كچيره جكسك ... او مملكتلر كه ايشيقلرينك خاطره سى بيله شيمدى بنم كوزلريمى ياقيور ... انشته كه كلنجه، اونك سعادتى أبديدر قيزم ... هيچ برشى بو سعادتى اخلال ايتمه يه جك .. كرچه خسته لغى دورمامشدر ، آنجق برايكى سنه لك عمرى قالمشدر .. فقط نه ضررى وار؟ بوراده كونلرك، آلتى آى سورن قطب كونلرى قدر حكمى واردر ... برآز صوكرا دونوق ضيالر ايچنده كون باشلار .. كوكلم راحتدر . چونكه بو كونك هيچ بر هيجان ، هيچ برقورقو ، هيچ برتهلكه سى بكا يكيلك كتيرمه يه جكندن أمينم .. كونش آغير آغير يوكسه لير، آغير آغير اينوب انكينده غيب اولور .. صوكرا كيجه لرك قونسرى وار ... بلكه بنمده ايركندن قاپانديغم اوداده اويقوسز قالوب بو موسيقى يى ديكلديكم كيجه لر واردر ... سن ، ايركيچ بو مسعود يرلردن محروم قالاجقسك كوچوجوك ژوليده م. انشته كك سعادتى دها برسنه، ايكى سنه، بلكه ده اوچ سنه دوام ايده جك .. تاشوسرويلكده كى قونسرى دها ياقيندن ديكله مكه كيده جكى كونه قدر ...

ملول بر توكل ايله كسيك كسيك كولويوردم . ژوليده قلبنك انجه بر يردن يارالانمش كبى فرياد ايتدى :

— أنشته الله عشقنه صوصيكز ..

بكا دوشمان كوزيله باقان بو چوجوقدن أولديكم دقيقه ده بيله بو فريادى

بکله‌مزدم . نارین وجودی اوموزلرینه، کوکسنه صیم صیقی صاردیغی سیاه آتقی ایچنده اضطرابدن قیورانیور ، درین درین یوزومه باقه‌رق آغلایوردی . عمرمده بوقدر مؤثر بر آغلاییش کورمه‌مشدم .

ژولیده چکینمه‌یور ، آغلایانلرك یاپدیغی کبی کوزلرینی صاقلامغه لزوم کورمه‌یوردی . اویله صانیورم که انسان آنجق کوره‌ین، ایشیتمه‌ین اولولر قارشیسنده روحنی بوقدر آچیق اوله‌رق کوستره‌بیلیر . بوینی بر آز یانه میل ایتدیره‌رك ثابت بر نظرله کوزلریمه باقیور ، اوزون کیرپیکلرینك اوجنده داملا داملا طوپلانان یاشلر بر بر اونك یاناقلرینه، نم قلبمه دوکولویوردی .

بیاض صاچلرمله بن ده آغلامامق ایچون کوله‌رك :

ــ مرسی ژولیده‌م ، دیدم ، شکرانله برابر آرقامدن آغلایه‌جق بر اولادیتیشدیره‌مه‌دیکمه آرتق أسف ایتمه‌یه‌جکم . أولوم سنی چوق می متأثر ایده‌جك ژولیده ؟

او حالا عینی وضعیتده یوزومه باقه‌رق آغلامغه دوام ایدییور ، جواب ویرمه‌یوردی .

ــ اوحالده نیچون انشته که بوقدر یابانجی قالیوردك ؟. نیچون نصیحتلریمه دارلیوردك؟ بونلر برپارچه أوله‌جك برخسته‌نك وصیتلری حکمنده دکلیدی؟ صوکرادن یوره‌ککه درد اولماسندن قورقمایورمیدك؟

ژولیده عصبی هیچقریقلرله صارصیله‌رق جواب ویردی :

ــ نه‌بیله‌یم؟.. سزی ممنون صانیوردم. بویله کیزلی کیزلی اضطراب و حسرت چکدیککزی بیلمه‌یوردم ..

بردن بره آیاغه قالقه‌رق عصبیت وحرارتله :

ــ یا کیلیورسك ژولیده ، دیدم ، بن بوسودیکم یرده، سودیکم انسانلر آراسنده چوق ممنون و مسعودم .

ژولیده آتقیسلك اوجیله ایصلاق یاناقلرینی سیله‌رك مرحمتله یوزومه باقیوردی . دوداقلرندن صولوق بر تبسم اوچدی :

— زحمت ایتمه‌ییکز أنشته ... آکلادم .

— سنی تأمین ایدرم که ...

ژولیده سوزیمی کسدی . اڭ رقیق محبت و شفقتلردن دها طاتلی بر استهزا ایله :

— أوزولمه‌ییکز أنشته .. آرتق سزنه سویرسه کز قبول ایده‌جکم .. کوزلرمدن زیاده سزه ایناناجغم .. بر آز اول بکا سویلدیککز کبی الویریرکه سز ممنون اولیکز ...

— مادام که آرتق سوزیمی دیکله‌یه‌جکسك ژولیده .. همان ینه مزعج نصیحتلریمه باشلایم ... وقت چوق کچ .. هادی آرتق یات .. « وه‌رته‌ر » یکی‌ده ایستر سه‌ك یاصدیغکك آلتنه قوی ...

— پکی انشته ... شیمدی کیدییورم .

— بونسوار ژولیده ...

حالا قورومایان کوزلرینی پنجره‌یه چویره‌رك کولدی :

— بونژور انشته ...

سرویلرك قارانلق تپه‌لرنده خفیف بر فجر آیدینلغی تیتره‌مکه باشلامشدی . ژولیده آرتق آزارلانیلمایاجغندن امین بر چوجوغك نازلی شمارقلغیله کلیدلی کتبخانه قاپیسنی ناصل آچدیغنی آکلاتدی ، حیله‌سنی ایضاح ایتدی . صوکرا کورولتو ایتمه‌مك ایچون آیاقلرینك اوجنه باصه‌رق قوریدورده غیب اولدی .

برزمان دها کتبخانه‌ده قالدم . بر یره چارپمامق ایچون أل‌له اطرافمی آراشدیره‌رق هیچ مقصدسز دولاشدم ، صوکرا تخته مردیوه‌نك

آیاغنه اوطوردم . موازنه‌سی بوزولان رافدن‌حالا آرا صیرا کتابلر ، کاغدلر دوکولویوردی .

ضعفمدن اوتانیوردم . کوچوك بر چوجوغه حیاتمدن شکایت ایتمش ، قلبمك یارالی برکوشه‌سنی کوسترمشدم . بو دوغرو برشی دکلدی. فقط کندمده هیچ برپشیمانلق وعصبیت‌علامتی کورمه‌یوردم. روحمده بویوك فیرطنه‌لردن چیقمش دکزلرك بیتاب سکونتی واردی .

آکلاشیلان شکایت ایتمك وکندینه آجیندیرمق انسانك أزلی براحتیاجیدی . یاش وغروركَ هیچ تأثیری یوقدی . پارماغنی یاقمش برببك ایچون ناصل اك ایی علاج برآنه کوزندن دوکولن یاشلرسه بیاض صاچلی براختیار ایچون‌ده اویله‌یدی .

فقط بنم بوساعتده دویدیغم درین روح سکونتنك سببی ساده بودکلدی. بوأولو، هیجانسز یرلرده مضطرب برانسان قلبنك‌چارپدیغنی حس أیتمشدم . برآز صوکرا اودامه دوندم؛ یاتاغمه اوزاندم.سنه‌لردن بری ایلك دفعه آکلاشیلمش و آجینمش اولمق تسلیسیله راحت بر اویقویه دالدم .

— ۱۷ —

بن‌ده آرتق بر بابا ایدم . یتیشمش بر قیزم واردی . اوکا عائد وظیفه‌لریمك صوك سنه‌لرم ایچون اك طاتلی بر مشغولیت اولاجغنی آکلایور و سوینیوردم .

ژولیده ایلك زمانلرده تخمین ایتدیکم کبی قرارسز بر مزاج ، برحمله‌ده اك درین حزنلردن اك چیلغین نشئه‌لره آتلایان مریض بر حساسیت وعصبیت منظومه‌سندن عبارت دکلدی .

خفيف ، لاقيد ، ياراماز و جرأتكار كورونوشى آلتنده روحنك چوق نازك ، مشفق ورنكين كوشه‌لرى واردى .

آرتق أسكيسى كبى بندن چكينمه‌يوردى . شن وياراماز قونوشوب دورور كن كنديني بيراقديغى ، روحنى پارچه پارچه توديع ايتديكى دقيقه‌لر اولويوردى .

او كيجه‌دن صوكرا بن‌ده أسكى سكون ووقاريمى آلمشدم . فقط شيمدى اوده بنم كورونوشمه آلدانمايوردى .

او كيجه‌دن ايكى كون صوكرا بلديه‌ده‌كى بر ايش ايچون قصبه‌يه اينه‌جكدم . بهارك ايلك آچيق كونلرندن بريدى . ژوليده‌يى باغچه قاپيسنك اوكنده بولدم . كهيا حليم آغانك حاضرلاديغى آته آووجنك ايچنده برشيلر يديريور، يوزينى اوقشايوردى . زواللينك بر زمانلر بو آت ايله قيرلرده دولاشمق ايچون نه‌قدرايچنك تيتره‌ديكنى خاطرلادم.

ـــ حليم آغا آرابايى قوشدور ، ديدم ، بو آقشام غالبا قصبه‌دن مسافر كتيره‌جكم ...

صوكرا علاوه ايتدم :

ـــ آت‌قاچ‌زماندر قاپالى قالدى... بر آز اطرافده‌دولاشدير يرسك..

آرابه دكرمنلره كيدن يوقوشى‌اينركن آرقاده‌كى صحنه‌يى‌دوشونه‌رك كولومسه‌يوردم : بو دقيقه‌ده ژوليده حليم آغايه كيم بيلير نه ديللر دوكويوردى: شماريق بر ببك حاليله كله‌لرينى أزوب بوزه‌رك‌يالوارديغنى دوييوردم :

ـــ قوزوم حليم آغا ... جيجيم حليم آغا ... نه اولور بر پارچه شو آتله كزه‌يم .. انشته‌م نه بيله‌جك ؟ والله‌ى بو رجانك اونده برينى انشته‌مه ايتسه‌م ، ايده‌بيلسه‌م اوبيله مرحمت ايدردى .

حليم آغا قاشلرينى‌چاته‌رق « بن‌باشمدن قورقارم»ديه‌نازلانيوردى .

نهایت آكلاشدقلرینی ، ژولیده‌نك ایصلیقله « ماسقوت »ك فینالنی چاله‌رق صیچرایه صیچرایه حاضرلانمغه كیتدیكنی كوریپوردم .
كهیام بنم علیهمه بوعاصی چوجوقله اتفاق ایدییوردی . فقط بن بر درلو قیزمایور ، بو معصوم قومدیایه كولومسه‌مكده دوام ایدییوردم.
آرابه بوكون غریب برصارصینتی ایله صوله میل ایدییوركبیدی . نهایت دكرمنلری كچدكدن اون اون بش دقیقه صوكرا بر كوشه‌یی دونركن اوك تكرلكلردن بری فیرلادی . آرابه تصادفاً یانندن كچدیكمز بر آغاجه دایانماسه‌یدی ایچه برقضایه اوغرایه‌جقدق .
آراباجی یاریم ساعته‌یاقین برزمان تكرلكی تعمیرایله اوغراشدی . ایپلر كسوب صاردی ، قوجامان بر طاشی چكیچ كبی قوللانه‌رق چیویلر چاقدی . نهایت : « ــ حاضرز بك ... هایدی بویور» دیدی.
آرابایی یاصلاندیغی آغاجدن قورتارمق ایچون حیوانی باشندن طوته‌رق برقاچ آدیم كری سوریپوردی . فقط اوقدرزحمتله طاقیلان تكرلك تكرار یردن یره چیقدی وبوش آرابا بوسفر بوس بوتون یانه یقیلدی :
ــ نافله بك ... ایپله فلان باغلانمیه‌جق . . . آلت و ادوات لازم ... سن برآز صبر ایت . . . بن بر ساعته قالماز چیفتلكه كیدر كلیرم ...
آراباجی دها چابوق كیدوب كلمك ایچون جاكتنی چیقاریپوردی. بن جانم صیقیله‌رق : ــ براق عبدالله . . . بكلیه‌مم .. . قصبه‌دن واز كچدم ... سن دور ... بن چیفتلكه دونیورم ... چوجوقلردن بریله ایسته‌دیككی كوندریرم ، دیدم . وآغیر آغیر كری دوندم .
چیفتلكك قاپیسنده كیمسه‌یه راستلامادم. خدمتجیلردن برینی بولمق ایچون آخیرلر طرفنه دوغرو یورودم .

كندى آتمى كورمه‌نجه ايچمدن بر كولمه‌در كلدى :

— كيتمشلر ، ديبوردم ، ژوليده آفاجانى جرم مشهود حالنده ياقالادم ... حليم آغا نم كلديكمى كورونجه مطلقا بوره كنه ايتر .

آخيرلرك يانده كيمسه‌يى كورمه‌نجه بر آز ايلرده‌كى خدمتجى اوداسنه دوغرو كيديوردم . بردن بره آياقلريمك دينه صاماپانلرى فيرلاتان بر كوچوك مشين طوپ دوشدى وبر آز اوته‌ده‌كى ديوارك آرقاسنده اينجه قهقهه‌لر قوپدى .

طوپى يردن آله‌رق كوشه‌يى دونيوردم . بردن بره ژوليده‌يى قارشيمده كوردم . آرقه‌سنده ياقه‌سى آچيق ماوى بر ماره‌ن كوملكى بلنده صيقى بر قايش كمر واردى . او قادارسرعتله قوشيوردى كه آز قالدى بكا چارپاجقدى . آرقادن عايشه كوروندى . اوده همان همان او قيافتده ايدى . ايكيسنك‌ده اللرنده راكت يچيمنده ايكى قابا تخته واردى .

ژوليده كوله‌رك راكه‌تى آرقايه صاقلادى . بن بر خفيف حيرت ندامنى ضبط ايده‌مدم :

— سن نيچون بوراده‌سك ژوليده ؟

ژوليده بو دفعه قهقهه‌يله كولمكه باشلادى . آرتق اسكيسى كبى چكينمكه ، يوز آلمغه لزوم كورميوردى . ياراماز برچوجوق طوريله كوزلرينى سوزه‌رك :

— نيچون مى بوراده‌يم انشته ؟ ديدى ، حاووزده‌كى باليقلره « نيچون بوراده‌سكز » ديه سؤال صورسه‌ق ، اونلرك‌ده ديلى اولوب « حاووزده اولماياليمده نره‌ده اولالم ؟ طاوشانلرله داغده كزه‌جك ، قوشلرله هواده اوچه‌جق حالمز يوقيا ... البته حاووزده اولاجغز » ديه جواب ويرسه‌لر عجبا نه ديرز انشته ؟

نی جواب ویرمه‌یه‌جك برحالده براقدیغنه ممنون اولویور، ساخته بر صفوتله آچدیغی کوزلرینك ایچی یاراماز برنشئه ایله کولویوردی.

بن ده کولمکله برابر قاشلریمی چاتدم : « ژولیده » دیدم . او عینی شیماریق چوجوق طوریله اینجه قاشلرینی چاتدی ، بنم تقلیدیمی یاپدی . صوکرا عایشه‌یه آکلاتمامق ایچون فرانسزجه اوله‌رق :

— نافله أنشته ... بنی قورقوتمق ایچون زحمته کیرمه‌ییکز... بو کون قورقمایورم .. . هم عقل وبصیرت الٓهی قومدیسی سزه هیچ، أما هیچ کیتمه‌یور . دیدی .

بن ساخته برقورقو ویأس ایله قوللریمی قالدیردم. ینه فرانسزجه اوله‌رق : —هیهات ! بوتون نفوذم قیریلدی. جدی آغیر باشلی برانشته اولدیغمی بن بو یارامازه ناصیل آکلاتاجغم ؟ »

ژولیده بو کون متهیج برنشئه ایچنده‌یدی . بو، احتمال ایلك دفعه بوتون شعشعه‌سیله آچان ایلك بهار کونشنك تأثیری ایدی . نارین‌صو چیچکلرینه بکزه‌ین ، کوچوك بر هوا تبدلی اوزرینه رنکی دکیشن بو چوجوغی بلکه ساده‌جه کونش کولدیریوردی . فقط او بونی آلایجی بر طورله باشقه دورلو ایضاح ایتدی :

— سزدن قورقماییشم عزت نفسکزی قیرماسین محترم انشته‌م ... بنده‌کی جرأت ونشئه ایی بر ایش یاپان ، قوتلی بر هوسه غالب کلن بر وجدانك تمیز پرواسیزلغیدر .

— یعنی ؟

کولومسه‌یه‌رك دیلنی چیقاردی :

— مع التأسف دها آچیق ایضاحات ویره‌میه‌جکم. فقط ژولیده بو کون مدهش بر تجربه کچیردی ... بر مناسبتسزلك یاپمق ایسته‌یوردی ... بو هوسه مغلوب اولماسنه رمق قالدی... فقط نتیجه‌ده غالب کلدی...

عنیف وجودینی آیاقلرینك اوستنده یوکسلتیور ، موفقیتلی بر محاربه‌دن دونن بر عسکر طوری آلیوردی .

اویله بر صمیمیت دقیقه‌سنده ایدی که صورسه‌م احتمال بکا هرشیئی اعتراف ایده‌جك ، بن یوقکن آتمله کزمکه کیتمك هوسندن ناصل واز کچدیکنی آکلاتاجقدی .

بر پاپاس طوریله پارماغمی هوایه قالدیردم : ـ کوره‌جکسـك که جناب حق بو خیرلی فعلکدن دولایی سکا بر پارلاق مکافات کونده‌ره‌جك ژولیده ... سوزیمه نشان قوی ، دیدم .

عایشه بزم فرانسزجه‌مزی حیرتله دیکله‌یوردی . ژولیده اونك یوزینه باقوب کولدکدن صوکره تکرار تورکجه‌یه باشلادی :

ـــ دمین بکا صوردیغکز سؤالی بن‌ده، اذن ویریرسه کز ، سزه صورایم ... سز نیچون بورا‌ده‌سکز انشـته ... ؟ بو سـاعتده بلدیه دائره‌سنده مهم تجارت مسئله‌لرینك مناقشه‌سیله مشغول اولماکز لازم کلمزمیدی ؟

ـــ أوه‌ت أما یولده بر قضایه اوغرادم .. آرابا تکرلکی قیریلدی .

ـــ یا .. واه واه ... کچمش اولسون انشته ... مع مافیه ساده سزه دکل کندم ایله حلیم آغایه‌ده کچمش اولسون دیه‌جکم .

صوك سوزلری ینه کوله‌رك سویله‌یوردی .

ـــ نیچون ژولیده ؟ دیدم .

ـــ اکر دمینکی ظفری قزانمامش اولسـه‌یدم وقتسز چیفتلکه دونوشوکز حلیم آغا ایله بنده آغیرجه بر قضایه اوغراتابیلیردیده ...

کوله‌رك « آکلادم » دیدم .

ژولیده غالبا بر کون آت ایله یاپتیق ایستدیکی بر قاچامغی ناصل أولدن خبر آلدیغمی ومنع ایتدیکمی خاطرلادی . کوزلرندن خفیف

بر بولوط كچدى ، قاشلرى چاتيلدى . حالا كولمكله برابر أسكى عصبيتلرينى خاطرلاتان بر انفعال ايله واوزولهرك : - انشتهمك بعضى نه قدر ... أما نه قدر ظالم طرفلرى واردر ... خاطرلادقجه تويلرم اوريرير ..

نه دنسه جواب ويرمهمى ايستهمهدى. سوزىد كيشديرمك ايچون راكهتى اوزاتهرق :

— لطفاً امضا كزى قويارميسكز ؟ ديدى .

— نيچون ؟

— امضا كزك اوزرينهده « بو اويون موزيك ودانس كبى مضر دكلدر . چوجوقلرجه اويناناماسى جائزدر » ديه يازاجقسكز .

— بر شى آكلامايورم كه ژوليده ؟

— آكلاشيلمايهجق برشى يوق ... عايشه ايله سوزوم اوكا تهنيس اويناجغز ... مساعدهكز اولمادن برشى ياپمق جائز اولماياجغى ايچون سزدن اذن ايستهيورز ... بر محذور كورمزسهكز ...

— ينهمى ستم ژوليده ؟

— ظن ايدرم كه برنجى دفعه ...

بن كولمكه باشلادم :

— بو شكلده أوت... مع مافيه بن بوشكلى أسكيسنه ترجيح ايدرم.

— أسكيدن نه ياپيوردم !

— عزت نفسنهدوقونولمش پرنسس طورلرى آليوردك؟... كوزلرك محتشم بر استخفاف ايله باقيور، دوداقلرينك اطرافندهجواب ويرمهيى بر ذل صايهرق صوصان آغيزلره مخصوص چيزكيلر بهليريوردى ... شونى علاوه ايتمهمه مساعده ايت كه مينى مينى بر كوچوك خانمك آق صاچلى أنشتهسنه قارشى بو وضعيتى هيچ ژانتى اولمايوردى .

ژولیده نومید بر طورله قوللرینی قالدیردی ، درین بر اوزونتو ایله :

— آه یاربی ینه أ کله‌نیور ، دیدی .

مع مافیه ینه کولویوردی :

— انصاف‌ایت‌ژولیده... سن‌دمیندن بری‌باشقه نه‌یاپیورسك.... انشته‌کده انسان دکلمی ؟

— بیلمیورمیسکز انشته .. قیزدیغکز زمان آلدیغکز چاتقین چهره بویله أکلنمه‌کزدن چوق دها ایی ...

— زیانی یوق قیزم... مادمکه بوانفعاللری بربریمزه‌سویله‌یه‌جك قدر صمیمی‌یز، هیچ اهمیتی یوق... سن شیمدی بکا غریب راکه‌تی ایضاح ایت ..

— سویلدم‌یا بر یارامازلق دوشوندم .. اوندن وازکچمك ایچون باشقه برشی ایجاد ایتمك لازمدی ... عایشه ایله برابر چاماشیرلقدن ایکی طوقاچ چالدق ... کنارلرینی بچاق ایله بر آز یونته‌رق راکه‌ت حالنه کتیردك ... ته‌نیس اوینایورز ...

— غایت کوزل بر اکلنجه ... فقط نیچون حالا اونی آرقاکه صاقلایورسك ؟

ژولیده قهقهه ایله کوله‌رك راکه‌تی چیقاردی :

— أسکی کوز بیلغینلغنك تأثیری ... مساعده ایدرسه‌کز سزه تورکجه بر بیت اوقویه‌یم ... زواللی بابام دائما تکرار ایتدیکی ایچون أزبرمده قالدی ... تورکجه‌ده بیلدیکم یکانه شعر اولدیغی ایچون دقتلی دیکله‌یککز :

مجلس وصلکده کریان اولدیغم معذور طوت
بر طبیعتدر که قالمش غم زماندن بکا

بنی نه‌قدر قورقوتدیغکزی آکلایورسکزیا محترم أنشته‌م ... افتخار ایدیکز .

ــ یاراماز چوجوقلری قورقوتمق اختیار بابالر ایچون آزموفقیت دکلدر ژولیده ...

چاپقین بر سرکشلکله ألنی صاللادی :

ــ یازیق که بو موفقیتکز چوق دوام ایتمدی ... چاتیق قاشلی هیکل آرتق ییقیلدی ... بیلیورمیسکز آرتق سزدن قورقمایورم .

ــ آه نه فنا ...

ــ مع‌مافیه او قدرده تأسف ایتمه‌یکز . . . شیمدی ألکزده چاتقین یوزیکزدن ، اجی سوزیکزدن دها قوتلی بر سلاح وار .

آقاجان بر نشئه ایله کولن یوزی ، اوزریمزدن کورونمز بولوط کچمش کبی ، بردن بره محزونلاشدی . عایشه‌یه ایشیتدیرمه‌مك ایچون یوزینی یاقلاشدیره‌رق خفیف بر سسله :

ــ هادی اونی‌ده اعتراف ایده‌یم ، دیدی ، دمینکی یارامازلقدن بنی واز کچیره‌ن شی یالکز قورقو دکلدر انشته .. « خسته‌ بر انشته‌نك نصیحتلری بر پارچه وصیت صاییلیر ژولیده . . . صوکرا ایچمه درد اولور دییه قورقمادکمی » دیدیکز ... کاشکه بنی دها آغیر تهدیدلرله قورقوتسه‌یدیکزده بونی سویله‌مه‌سه‌یدیکز ... بوتون کیفمی قیردیکز ... آرتق قوزو کبی مطیع اولمق لازم کله‌جك . . . آه نه فنا ... سزك اویله ظالم طرفلریکز وارکه أنشته ...

ژولیده بردن بره ألمه‌کی طوپی آله‌رق هوایه آتدی ، صوکره چاماشیر طوقاجندن بوزما راکه‌تیله ووره‌رق تا اوزاقلره کوندردی وقوشه قوشه اونی تعقیب ایتدی .

— ۱۸ —

ژولیده‌نك وصیسی اولدیغم زمان وظیفه‌می چوق آغیر و نازك کورمشدم . بو نارین وعصبی کنج قیزده کوردیکم تمایللر بنی هم قیزدیریور ، هم قورقوتیوردی :

چوق خفیف و هوپپا ایدی. فقط بو فکرسز، ساده ، معصوم بر چوجوق خفیفلکی دکلدی. اویله اولسه هیچ قورقمنه لزوم کورمز، بو آقاجانلغی یاشنك ایجابی عد ایدر ، صاییلی فیرطنه‌لر کبی زمان ایله سکون بولماسنی بکلردم. بوخفیفلك دها زیاده مفرط برأمل طاشقینلغنه، هیچ بر شیدن ممنون اولمامق ایچون یاراتیلان ، دائما أله کچمه‌یه‌جك شیئلرك حسرتیله، کیدیله‌مه‌یه‌جك یرلرك داءالصله‌سیله یانان مریض روحلرك خیرچینلغنه بکزه‌یوردی . چوق حساس اولدیغی محققدی . فقط بوده بر ایچلی چوجوغك طبیعی حساسیتی دکلدی . بویله انسانلر رقت ، شفقت ، مرحمت فقیرلرینه بکزرلر . ألملرینك منبعی آزچوق بللیدر . بر خاطره ، بر صمیمی کلمه ، محبتلی بر باقیش اونلری مغلوب ایدر . اطرافلرنده سوه‌جك شی آرارلر ، یوق ایسه ایجاد ایدرلر . بن وقتیله مکتبده یدی یاشنده مینی مینی بر اوکسوز طانیمشدم . اویقویه قانامامش کوچوکلرك کوزنده ناصل بر مخمورلق اولورسه اونك کوزنده قانیلامامش بر آننه محبتنك مخمورلغی واردی . تنفس باغچه‌سنك ولوله‌لی حیاتنه قاریشاماز ، آیاق آلتنده أزیله‌مك ایچون کوشه‌لرده دولاشیردی . دها حزن و ألمك معناسنی بیلمدیکی ایچون کولریوزلیدی . سوه‌جك کیمسه‌سی اولمایان بو مینی مینی اوکسوز کونشلی بریره اوطورور ، کولومسه‌یه کولومسه‌یه پارماقلریله قونوشور، اونلری کوچوك بوسه‌لریله اوپردی .

أوت، ژوليده‌نك حساسيتى بويله ظالم شفقت ورقته قارشى يوزى اولمايان معصوم ومظلوم بر حساسيت دكلدى .

ايلك كلديكى كيجه شكران كبى نازك ومشفق بر تيزه‌نك، بر آنه ياريسنك اون سنه‌لك حسرتله يانان كوكسنده راحتسز اولديغنى، بومحبتدن تعجيز اولمش كبى اونى خفيفجه ايتديكنى كوزمله كورمشدم. أسكى خاطره‌لره قارشى لاقيددى . آنه‌سنك چهره‌سنى بيله خاطرلا- ياماديغنى سويله‌مشدى. باباسنى بيكده بر آغزينه آليوردى. آجينه‌جق بر چوق شيلر قارشيسنده اونى لاقيد، حتى ظالم كورمشدم .

فقط اونك قلبسز انسانلره مخصوص اولان بوشيلره مقابل درين بر رقت وهيجان ايله خاطرلاديغم حاللرى‌ده واردى :

كلديكى كيجه صباحه دوغرو چيفتلكه دونركن بردن بره‌تيزه‌سنك ديزلرينه قاپانه‌رق آغلايشى ... ينه بر كيجه تراسه‌ده اونك قوللرنده «آكلاتامام تيزه... آكلاتامام» ديه ايكله‌يه‌رك قيورانيشى... صوكرا كتبخانه‌ده زهر كبى آجى بر كتابك ياپراقلرى قارشيسنده اونى برخسته حماسى ايچنده بولديغم كيجه ...

نهايت ينه او كيجه ايسته‌مه‌دن حالمدن شكايت‌ايتديكم، «بن‌روزكارك قونسرينى نهايت بر ايكى سنه ايچنده، دها ياقيندن، سرويلرك آلتندن ديكله‌مكه كيده‌جك بر بختيارم» ديديكم وقت ملول برثبات ايله‌يوزيمه ديكيلن كوزلرندن‌داملا داملااينن ياشلرى اونوتامايوردم. بوچوجوغك بلكه معين برأملى ودردى بيله يوقدى . بلكه مريض عضويتنك بر احتياجيله كورولمز، بيلنمز شيلر ايچون آغلايوردى .

ايلك زمانلرده اوكا قارشى نه‌قدر ياكلش بر تربيه سيستمى دوشو- نمشدم . بوچوجوغى صاف، ساده، قيصه أمللى، بختيار بر كوى قيزى كبى يتيشديرمك ايسته‌يوردم. نصيحت ايله، تكدير ايله، ساكن

برحیات یاشامغه جبر ایتمکله مقصدیمه واراجغمی وهم ایدییوردم . بو ایلیق ساقیز قوقولریله دولو سس‌سز ومعصوم آدانك اونده‌کی مضر تمایللری بوغاجغنی اومیور ، طبیعت منظره‌لرینك ناصل‌هرکسه آیری آیری لسانلرله سویلدیکنی اونوتویوردم .

بلکه ژولیده‌نك بزه دوشمان اولماسی ، شیمدی کچن سنه آرامزه کلدیکی زماندن دها بدبخت‌وخسته برچوجوق منظره‌سی کوسترمه‌سی بوندن ایلری کلیوردی .

آرتق وظیفه‌می باشقه درلو کوربیوردم . اونك ایچون چاتقین چهره‌لی بر أنشته‌دن زیاده مونس بر بویوك قارده‌ش ، بر آرقاداش اولاجقدم . ژولیده بوندن صوکرا کندینی یالکز بولمایاجقدی . اون سنه‌لك برانزوا و فراغت حیاتنك علی‌العاده برکویلویه بکزتدیکی انشته‌سنك کوروندیکی قدر سونوك ، معناسز برآدم اولمادیغنی آکلایاجقدی . بمله دوشوندیکی ، سودیکی شیلردن بحث ایده‌بیله‌جکدی . حتی بو چوجوق قلبنك برمحرمی بیله اولابیلیردم . بلکه بو معنوی نفوذ سایه‌سنده تمایللرینی ، سوکیلرینی، حزنلرینی دها ایی بر مجرایه سوق ایدر ، اونی درین روحلی رقیق بر کنج قادین حالنه کتیریردم .

بو چوجوغك بکا نه‌قدر چوق بکزه‌ین نقطه‌لری واردی . یاشامق احتراصنی الك قوتلی صدمه‌لر حالنده قلبلریمزده دویدیغمز بر زمانده بنی خسته‌لق اونی کیمسه‌سزلك بو حزن وسکوت آداسنه آتمشدی . برآینه کبی اوستمه تیتره‌ین، هرآن بمله کولوب آغلایان مشفق برزوجه‌م اولماسنه رغماً تسلیسز بریالکزلغه دوشمشدم . زمان ایله اویوشان فقط بردرلو تمامیله شفا بولمایان بودردی ناصل اونوتمش ، عینی یرلرده عینی آجی‌یی چکن بوزواللی کوچوك درد آرقاداشنك حالنی نیچون بوقدر کیچ آکلامشدم ؟ أوت ژولیده برپارچه اون سنه أولکی بن دیمکدی .

اونی مسعود کورمك، کندی ایریشه‌مدیکی هدفه بر باشقه سلاح آرقاداشنك ایریشدیکنی، دوشدیکی یردن ، سیر ایدن بریارالی عسکرك حزین تسلیسنه بکزه‌یه‌جکدی .

آرتق شخصی مغلوبیتمی قبول ایدییور . قیزیمك خاطری ایچون حیات ایله باریشیوردم . اوکا بوتون سودیکی، ایستدیکی شیلری ویره‌جکدم . ایلرده أوله‌نه‌جکی کنج ایله یاشایاجغی یرلردن بکا اوزون مکتوبلری کله‌جکدی . سعادتنك حکایه‌سی‌وقتیله کوردیکی، کزدیکی، سیر ایتدیکی ، سودیکی یرلردن بحث ایدیلدیکنی ایشیدن برکور کبی دماغمده رنکین تخیللر، کوکلمده طاتلی رقتلر اویاندیراجقدی .

أوه‌ت ، ژولیده بنم صوك سنه‌لرم ایچون الك کوزه‌ل ورنکین بر مشغله اولاجقدی .

— ۱۹ —

باغچه‌نك بر کوشه‌سنده آنادولیلی برایشچینك مکتوبنی یازییوردی .

— ژولیده بورایه کل ! دییه سسله‌ندم .

ألنده‌کی کاغدی ایله قلمی هوایه قالدیره‌رق کوستردی :

— مکتوبك الك فراقلی یرنده‌یز أفندم ... بر پارچه مساعده ایدرمیسکز ؟

— خایر خایر! همان کل .

جانی صیقیلمش کبی برطورله کاغدی ، قلمی ایشچی‌یه تسلیم ایتدی، آغیر آغیر یانمه کلدی . طوپوقلرینی برلشدیره‌رك برعسکر سلامی‌ویردی .

— نه‌یه اویله عسکر سلامی ویرییورسك ژولیده ؟

— بیلمم: سزأمر برینی چاغیران برضابط طوریله‌چاغیردیکزده ..

بر پارچه سرت بر طورله چاغيرمه‌م اوكا تأثير ايتمشدى .
كوله‌رك :ــ اركك دوغوب عسكر اولمايى ايسته‌مزميدك ژوليده؟ ديدم .

ــ ظن ايتمم. آمرلريمك سرت طورلرى بكاپك آجى كله‌جكدى .

ــ اويله، آما كوزل بر آتك اولوردى .. سن كه آتلرى او قدر سورسك .

ژوليده بدبين بر ادا ايله دوداقلرينى بوكدى :

ــ بنده بو طالع واركن نى ... ينه پياده‌يه آيررلردى .

ــ كچن كونكى اوصلولغكى جناب حقك مكافاتسز براقماياجغنى سويله‌مشدم .. عقلكده‌مى ؟

ــ . . . .

ــ آرقامدن كل ژوليده ...

اونى آخيرلردن برينك اوكنه كوتوره‌رك قاپيى آچدم. ژوليده ايچرده اوزون قومرال يله‌سى بوغوم بوغوم رنكلى قورده‌له‌لرله ، بويى ايرى بونجوقلردن سوت ماويسى برقوليه ايله سوسله‌نمش كوزل برقيصراق كوردى . كوزلرنده ، آلدانمقدن قورقان برأميد ايله :

ــ بونه أنشته ؟ ديدى .

ــ اوصلولنكك مكافاتى ژوليده ... اونى سنك ايچون آلدم ... جانك صيقيلدقجه كزمكه كيدرسك ؟

ژوليده حالا اينانامیور ، پارماغيله كوكسنى كوستره‌رك :

ــ بن‌مى انشته ... بن‌مى ؟ ديه كولويوردى .

بيلمم نه‌دن كولركن آغلامغه باشلادى . فقط بو دفعه كوز ياشلرينى كوسترمك ايسته‌ميور ، آتك يوزينى سويیور كبى ياپه‌رق باشنى صاقلايوردى . اونى كونشده دها ايى سيرايتمك ايچون ديشارى

چیقاردی . رؤیا کورمکدن قورقویور کبی آتك باشنی ، صیرتنی ، باجاقلرینی أليله يوقلایوردی .

— دیمك ساده آت دکل ... ایستدیکم زمان کزمك مساعده‌سنی ده ویریپورسیکز اویله‌می ؟

— افراطه واردیروب کندیکی خسته ایتمه‌مك شرطیله ... یوقسه همان اذنی کری آلیرم .

— آرتق بنم ایچون دیدی قودی یاپمالرندن قورقمایورمیسکز ؟

— سنی آدا زنکینلرندن‌أبی ، تمیز ، ساده بر کنجله أولنه‌ندیرمکی امید ایتدیکم مدتجه قورقویوردم ... فقط سنك بکا اطاعت ایتمه‌یه‌جککدن أمینم ... اونك ایچون ایستدکلرینی سویله‌سینلر ... نه‌یاپالم . بو کون هوا چوق کوزل ژولیده ... ایسترسه‌ك بن ده آتمی حاضرلاتایم ... سنکله « فره‌سقومیلو » کوینه قدر کیدوب کله‌لم .

ژولیده سونجندن چیلدیردی . یرنده دورامایور ، بر طاشقینلق یاپمق احتیاجیله یانیوردی . آتك ماوی بونجقلی بوینه‌قوللرینی‌صاره‌رق ایکی کوزندن اوپدی :

— بو برنجیسی سنك ایچون دها أسمی اولمایان کوزل آتم ... بو ایکنجیسی فنا ، ظالملری قدرده‌أبی ، ژاتی طرفلری اولان أنشته‌م ایچون ...

حاضرلانمق ایچون صیچرایه صیچرایه أوه دوغری قوشمغه باشلادی . قاپینك اوکنده‌کی طاش مردیوه‌ندن چیقارکن حالا ألنده‌کی کاغد قلم ایله بکله‌ین ایشچی‌یه ألنی صاللایه‌رق باغیردی :

— مکتوبك آرقاسنی آرتق باشقه‌سنی بولوب یازدیریرسك برایکی کون بندن خیر یوق ... قصوره باقما ...

*
* *

ژولیده أوده کیتیرکن قیصراغنه برأسم بولمشدی : اصلی خان .

— اصلی خانك ماصالنی پك كوچوككن بكا آننه‌م سویلردی ، دییوردی ، قیصراغمه بواسمی بولدقدن صوكرا اونی ایكی قات سومكه باشلادیغمی حس ایدییورم .

آننك صاچلرینی اوقشایه‌رق و كوله‌رك علاوه ایتدی :

— ظن ایدرم كه كرمده اصلی خانی بوندن فضله سومزدی .

چفتلكك آرقاقاپیسندن چیقدقدن صوكرا صاغه صاپمش ، «فره‌سقو میلو » كوینه كیدن اینجه یولی طوتمشدق .

ژولیده قاپینك اوكندن بزه مندیل صاللایان شكرانه باغیردی :

— مراق ایتمه آبلا ... أنشته‌م بكا تسلیم . . . اوكا چوجوقلق ایتدیرمه‌م ، صاغ سالم كری كتیریرم .

یالكز سرویده آتدن دوشدیكم كونی خاطرلایور ، كوز اوجیله بنی سوزه‌رك أكله‌نیوردی .

فقط شكرانه باقق ایچون متمادیاً آرقاسنه دونركن ، مندیلیله اوكا مقابله ایتمكه چالیشیركن براز موازنه‌سنی بوزدی . قوزوكبی اوصلو و معصوم بر حیوان اولان أصلی خانی تیتیزلندیردی .

قیصراق شاخه قالقه‌جق كبی بر ایكی حركت یاپنجه ژولیده فنا حالده قورقدی ، حیوانك اوستنه دوغرو قاپانه‌رق بر ألیله یله‌سنه اوته‌كی أليله أكره‌صاریلدی . بواثناده قامچیسیله مندیلنی دوشورمشدی .

چویك بر حركتله آتمدن ایندم . مندیل ایله قامچی‌یی اوكا تسلیم ایدركن كندیمی طوته‌میه‌رق كولویوردم .

ژولیده قیب قیرمزی كسیلدی ، هم كولویور ، هم قیزییوردی . مع مافیه بر شی سویله‌مدی .

بن تكرار آتمه بیندم . بر بریمزه باقمادن برقاچ دقیقه یولمزه دوام ایتدك . صوكرا بردن بره بكا دونه‌رك برشی صوردی . بن جدیتله جواب ویریركن ینه غیر اختیاری كولمكه باشلادم .

ژولیده خیرچین بر فریاد ایله :

— أنشته، دیدی، آه نه‌فناسکز... ینه أکله‌نیورسکز... بوتون نشئه‌می قیردیکز... حالا کولویور... أکر بو کوله‌نك آرقه‌سی کلمزسه کری دونه‌جکم واللهی ...

عصبی حرکتلرله حیوانی کری چویرمکه چالیشیور، فقط أصلی خان هیچ قولاق ویرمه‌دن کوس کوس بنم آتمی تعقیب ایدیوردی.

بیلمم نیچون اون بش یاشنده بر مکتب چوجوغی کبی آغلاجانلغم طوتمشدی. کولمکه دوام ایده‌رك :

— ظن ایدرم اونی بجره‌میه‌جکسك کوچوك ژولیده‌م، دیدم.

ژولیده قیصراغك صاچلرینی چکه‌رك :

— خائن أصلی خان ... آرتق سنی‌ده سومه‌یورم، دیوردی، حالنه کوره سن‌ده آلایجینك بریسك ... بنی کولونجایتدك... اسمك أصلی‌خان اولماسه شیمدی کری ویریردم.

— بو بر بویوك أنشته‌یه قارشی نه عیب سوز ژولیده خانم؟

— کوزل اما بر بویوك انشته کوچوك بك کبی أکلنمزکه... باقیکز دوداقلریکز دوردی ... کوزلریکزك ایچی حالا کولویور...

— ژولیده بك ایی بیلیورسك‌که دائما ایلك باشلایان سن اولویورسك ... هایدی قیزیمی کزمکه کوتوره‌یم دیه اوصلو اوصلو آتمه بیندم ... سن ینه شیطانلغه باشلادك ... شکران تیزه‌که «أنشته‌م بکا تسلیم... اوکا چوجوقلق ایتدیرمه‌م» دیه بنی‌حمایه آلتنه آلدك... بنی قضا و بلالردن قورویاجغنی وعد ایدن حفظ و صیانت مؤکله‌سی أصلی خانك برایکی‌فنا جلوه‌سی اوزرینه اونك بوینه صاریلیر، منديلنی، قامچیسنی دوشوروره، صوکرا بن‌ده کندیمی طوتامایوب کولرسه‌م بنم نه کناهم وار؟

ژوليده بو وضعيتدن كنديني قورتارمق ايچون تعرضه كچمكدن باشقه چاره كورمه‌دي . خفيف ، خيرچين كولوشلرله صاچلريني صاللايه‌رق :

— بن كندمدن دها كولونچ بر وضعيته دوشمش نه سواريلر بيليورم ، ديدي ، هله بر دانه كنديني چوق بكه‌نن ، كنديته چوق كووه‌نن برشواليه كوردم كه يك اهميتلي بريره كيتمك ايچون آللي پوللي ألبسه‌لر كيدي . كمال عظمتله آتى اويناتيركن طوپراقلرك اوستنه اويله يوارلانيش يوارلاندي كه ...

ساكن ، فتورسز بر تبسمله جواب ويردم :

— بن‌ده طبقي بوكا بكزر برآدم خاطرلايورم ... زواللي طبقي سنك تصور ايتديكك وضعيته‌يره يوارلاندي . فقط بو آدمجغز ياراليدي . تادريلرده ، ايني اولماز بريارەسي واردي ... نيته كيم بردهاده دوشديكي يردن قالقامادي ، توز طوپراق ايچنده سورونمكه دوام ايتدي . . . بن اوكا پك فضله كوله‌يي برآز قلبسزلك عد ايتدم . كوچوك ژوليدم ... بيلمم سن نه فكرده‌سك ؟

ژوليده مأيوس بر طورله ديزكينلريني براقدي :

— أنشته‌م باشه چيقيلمايه‌جق قدر ظالم بر أنشته‌در ، ديروشو كوزل دوز يولده آتى دولو ديزكين سورمه‌سني رجا ايده‌رم .

— نيچون ؟

— بنم‌ده قوشمغه هوسم وارده ...

— سن پك افراطه كيتمه‌مك شرطيله قوشدورابيليرسك .

— اولاماز . سز اوكدن كيتمه‌ليسكز ؟

— سبب ؟

— سز بنم قوشديغمي كورمه‌مه‌ليسكز ؟

— بوندن نه چيقار ؟

— عجمیلكله كيم بيلير نه ياكلش ژەستلر ياپاجغم . . . آرقامدن كولرميسكز ؟ بيليورميسكز؟ انشته ... بن أيى بر سوارى اولونجه‌یه قدر يكرمى اوتوز كون حليم آغا ايله كزمكه چيقماليدم... حليم آغا نه آچيق قلبلى بر انساندر ... هيچ بر كيمسه ايله ، هيچ برشى ايله أكلەنمه‌ين غايت أيى بر آدم ... بن اونك قدر أيى برتك انسان طانيدم .

— كيم ؟

ژوليده ديلنى چيقاردى . بر آز محجوب بر طورله :

— باشلامق مناسبتسزلكنى ياپدقدن صوكرا آرقاسنى كتيرمه‌مك اولماياجق .. شو بنى ايسته‌ين شهبندرلك كاتبى بر هان بك ...

— اى سن نشانليكى حليم آغا ايله‌مى مقايسه ايديورسك . . ؟ واه زواللى چوجوق ...

ژوليده جدى بر طور آله‌رق قاشلرينى چاتدى :

— محترم أنشته‌م بنمله بر درجه‌یه قدر استهزا ايده‌بيلير ... فقط محترم ديللرينى نشانليم بيچاره‌سنه قدر اوزاتيرلرسه بوتون قوتمله عصيان ايدرم ...

بردن بره حيواتى مهموزلادى :

— كولرسه‌كز كولرسيكز ... نه ياپايم جانم صاغ اولسون ... أصلى خانى قوشدورمق آرزوسنى يه‌نه‌جكم ديه قودوره‌جق حالده يوقيا...

دوشمه‌مك ايچون قيصراغك يله‌سيه صاريليور ، بياض ودوز يولده توزى دومانه قاته‌رق روزكار كبى اوچيوردى .

(م... س) ده هيچ بوسنه‌كى قدر كوزل بر بهار اولمامشدى . كونش ايشيقلرينك ايليق ساقيز قوقولريله دولو هوانك بوشلغنده مجوهر پيريلتيلريله داملا داملا تيتره‌ديكى كورولويور كبيدى .

يشه‌رن طوپراقلر ، چيچكله‌ن آغاچلرله برابر بنم كوسكون كوكمده‌ده يكی بر حيات اوپانيوردی. زمان زمان قلبم‌اون بش ياشنده‌كی مكتب‌چوجوقلری كبی سببسز سونچلرله‌وهيجانلرله‌دولوب طاشيوردی. آدانك اطرافنده‌كی آنكينه باقاركن دائما دويديغم اميدسزلك حسی غيب اولمشدی . سوديكم شيلر وانسانلر آراسنده كنديمی اسكيسی كبی يالكز بولمايوردم. (م.. س) ده‌كی دوستلريمك ، چيفتلكده‌كی ايشچيلريمك بنده كورمكه آليشدقلری بر آز محزون وقار و سكوتی محافظه ايچون عادتا اوكوجلك چكيوردم .

اطرافمده‌كی شيلره آرتق يابانجی ولاقيد دكلدم. هر شيئه علاقه‌دار اولويور، هر شيئی سويورردم. ايلك ايتمك، كوكل آلمق بنم ايچون درين بر احتياج حالنه كلمشدی . عمريمك هيچ بر فصلنده بو قدر مرحمتلی ، بوقدر مشفق ورقيق ، بو قدر كوزل اخلاقلی بر انسان اولديغمی خاطرلامايوردم .

ايچمده سرخوشلق ابتدالرينك خفيف تهيجلرينه بكزه‌ين طاتلی بر نشئه واردی كه هيچ سونمه‌يوردی .

اسكی اويناق روحلی، شن ، جسور، حساس نظمی اون سنه‌لك مضطرب بر اويقودن اويانيور كبيدی. بو اويانيش بنی دائما الك بويوك بر تهلكه كبی تيتره‌تمشدی . فقط شيمدی بونده قورقولاجق هيچ بر شی اولماديغنی كورييوردم . چونكه آرتق مغلوبيتنی قبول ايتمش بر انساندم . اسكی بويوك احتراصلرم ، حدودسز امللرم قالمامشدی . هر شيدن ممنون اولويور ، هر شيئی سويورردم . بالخاصه سوكيلی شكرانمی ...

اونك يانده، سنه‌لرجه سس‌سز واميدسز بر عشق ايله سويلش يكی نشانليلر يانده دويولان رقتلره، ترددلره بكزر ضعفلر حس ايديوردم.

بعض آقشاملر أنکینده کونشك باتدیغنی سیر ایتمك ایچون قایالیغه کیدردك . باشمی غریب بر احتیاج ایله یاواشجه شکرانك اوموزینه براقیردم. او، یوموق طومبول اللریله بیاض صاچلریمی اوقشاردی . ژولیده دائما بر آز ایلریمزده‌کی برقایا پارچه‌سنك اوستنه اوطوروردی. قیزیمك آچیق قومرال صاچلری کیجه‌نك ایچنده قارارنجه‌یه قدراوراده قالیردق . ژولیده کیتدکجه بکا آلیشیوردی .

بعض کونلر کهیا حلیم آغا ایله مشغول بولوندیغمز صیراده‌یانمزه کلیوردی :

ــ یاردیمجی‌یه احتیاجکز وارمی انشته ؟ چوق صیقیلدم‌ده ... چالیشمق ایسته‌یورم .

ــ وار ژولیده آما سکا تکلیفه جسارت ایده‌میه‌جکم .

ــ نیچون ؟

ــ نازلی، نازك بر کوچوك خانمك مثلاشوچوواللری دیکمه‌سنی یاخود شو صندیقلره أتیکت یاپیشدیروب اوستلرینی یازماسنی ناصل تکلیف ایدرم ! بو قابا صابا چیفتجیلره عائد بر ایش ...

اسکیدن اولسه بوقدرجق برشی ژولیده‌یی عصیان ایتدیرمکه‌کافی کلیردی ، فقط شیمدی خفیفجه دوداق بوکمکله اکتفا ایدیور ، مستهزی بر توکل ایله :

ــ نه یاپالم ؟ انسان هرشیئه آلیشیر . دییور، انشته‌مك انصافسز استهزالرینه آلیشدقدن صوکرا چوال دیکمك ، أتیکت یاپیشدیرمق ایشدن دکلدر .. باقالم بر تجربه ایده‌لم ...

ژولیده الینه برچوالدیز آله‌رق ایشچی‌قادینلرك آراسنه قاریشیور، طوپراقلرك اوستنه اوطوروب باجاقلرینی اوزاتیور . آرا صیرا کوز

اوجيله باقيورم . اونلردن كرى قالمامغه غيرت ايديور ، اينانيلماز بر صبر وتحمل كوسترەرك چاليشيور .

ژوليدەيى طوپراق ايشلرينى سون، متواضع سادەايشجيلرى حقير كورمەين برانسان اولەرق يتيشديرمك برزمانلر بنم ايچون غايەاولمشدى. ولوكه كچيجى برهوس سائقەسيله اونلرك آراسنه قاريشماسى الك ايستەيەجكم، خوشلاناجغم بر شى ايدى ... بويله اولديغى حالده ايچمه غير اختيارى بر حزن چوكويور ، صو چيچكلرينه بكزەين بو نارين ، پر خيال چوجوغى زورله چاليشديريورمشم كبى قلبمده بر عذاب وندامت اويانيور .

بر آرالق پارماقلرينك يورولديغنى ، چوالديزى كچيرمكه قوتى يتمديكى ايچون اوجنى بر كيرەميد پارچەسنه داياديغنى كوريورم .

ـــ ژوليدەمطلقا چاليشمق ايستەيورسەك دهامهم ايش وارقيزم... كل أتيكەتلرى ياپيشدير ...

يورولديغنى اعتراف ايتمەدن قورتولديغى ايچون ممنون ، يرندن فيرلايور ، صويه دالوب چيقمش مارطيلر كبى چيرپينەرق اللرينك ، اتكلرينك توزلرينى سيلكەلەيور ، صوكرا صانديقلرك باشنه چكەرك أتيكەتلرى يازمغه باشلايور. فقط چوق كچمەدن بوندنده اوصانيور، اولا بر خطاط اهتماميله اوزەنه برەنه يازيلان آدرسلر قاريشيور ...

ايشجى قادينلرك بربرلرينى دورتەرك كولوشمەلرندن آكلايورم كه آرقامده بر قومديا باشلامشدر ... بن اوته طرفه دونونجه ژوليده كيم بيلير نه ماسقارالقلر ياپيور ... بلكەده بنى تقليد ايدەرك أكلەنيور...

ـــ ژوليده برآز آتله دولاشاجغم قيزم ... ايسترسەك سنده بكا آرقاداشلق ايت ...

ژوليده خفيف بر ترددله نازلانيور :

— أوده برپارچه ایشم واردی آما ... بیلمم كه ... مع مافیه بر آز دولاشمق فنا اولمایاجق ...

پوطینلرینك اوجیله یولده‌كی طاشلری سكدیره‌رك آغیر آغیر كیتمكه كیدركن آرقاسندن كولومسه‌یورم : بو ناز واستغنا هپ یاپماجقدر . بو آت كزینتیسنی هیجانلرله ایسته‌یور . ایشجیلرك آراسنده چالیشمق ایسته‌مه‌سی، چووال دیكمه‌سی ، أتیكت یازماسی هپ بونك ایچوندر.

ژولیده ایله آرامزده حالا تام بر بابا قیز صمیمیتی وتكلیفسزلكی تأسس ایده‌مه‌مشدی . آرا صیرا بربریمزی ایجه ایجه ایكنه‌له‌مكده دوام ایدییوردق .

« فره‌سقو میلو » كوینك آلت باشنده دكز كنارنده كوچوك بر بالیقجی قهوه‌سی كشف ایتمشدك . آتلریمزی بر آغاجه باغلایه‌رق بعضاً یاریم ساعت ، بر ساعت دكز كنارنده اوطورووردق . بوراسی بودور چام و ساقیز آغاجلرندن برفوندالق حالنه كلمش ایكی دیك بایر آراسنده بر كوچوك‌قویدی . ساده صباحلین كونش كورور، اوكله‌دن صوكرا بر آقشام لوشلغنه بوغولوردی .

بر آقشام ینه بوراده اوطورورکن اختیار قهوه‌جی ژولیده‌نك بنم نه‌م اولدیغنی صوردی :

— قیزم ، دیدم .

ژولیده عجله عجله تصحیح ایتدی .

بن كوله‌رك « قیزم » دییه اصرار ایدییوردم.ژولیده قیزییوردی. قهوه‌جی برشی آكلایامادی ، بو غریب غاوغایه كوله‌رك یانمزدن آیرلدی .

—ژولیده بوندن‌صوكرا سنك بكا « بابا » دیمه‌كی ایسته‌یورم‌دیدم.

— امكانی یوق .

— بن هر یرده سنك بنم قیزم اولدیغکی سویله‌یورم ... یتیشمش بر چوجوغم وار دیه افتخار ایدییورم .

— کاشکه اونی یاپماسه‌کز أنشته ...

— بکا بابالق شرفنی چوقمی کوریبورسك ژولیده ؟

— دکل، واللهی دکل ... یالکز ... رجا ایدرم اصرار ایتمه‌یکز أنشته ...

ژولیده بنی داریلتمقدن قورقویور، ایچین ایچین اوزوله‌رك یوزومه باقیوردی :

— سویلرسه‌م آکلامایاجقسکز ... بلکه کوله‌جکسکز ...

— ظن ایتمه‌یورم ژولیده ...

درین بر حزن ایله دولان کوزلرینی اوکنه ایندیردی، کوچوکلکنده‌کی کبی بوینی بوکه‌رك :

— بلکه پك چوجوقجه بر شی . . . فقط بك بابام داریلاجق، بنم یریمه باشقه‌لرینه بابا دییور دیه اوزوله‌جك صانیورم . . .

ژولیده بردن بره أللریله آغزیمی قاپادی . خفیف بر فریاد ایله :

— أنشته بو چوجوقجه سوزیمه کولرسه‌کز سزه چوق قیریلاجغم، بو دارغینلق هیچ بر دارغینلغه بکزه‌مه‌یه‌جك .

آغزیمی قاپایان کوچوك ألی آووجلریمك ایچنه آلارق اوقشادم :

— انشته‌کی نه قدر یاکلش طانیورسك ژولیده ؟ بن بو حسی بالعکس چوق تمیز، چوق تقدیره لایق بولویورم... بکا داریلمازمیسك چوجوغم ؟ بوقدر وفایی سندن بکله‌میوردم ... بك بابا کدن وکچمش کونلردن بحث ایتمه‌دیککك یاخود پك ضعیف بر لسان ایله بحث ایتدیککك ایچون بن سکا ایچمدن قیزغیندم بیله ...

ژولیده اوزاقلره باقه‌رق رقتله کولومسه‌دی :

— نه بیلهیم انشته... انسانده بویلهحسلری ضعف عدایدیبورلر... برسوکیمزی، نازك برحسمزی آکلامادقلرینی حتیاونکله أکلندکلرینی کورمکدنسه اونی ایچمزده کیزلهمك دها أیی... آننهمك أولومندن صوکرهبابامله یالکز قالیوردق... بربریمزدن باشقه سوهجك کیمسهمز یوقدی.. بك بابام بنی چوق سوییوردی انشته... برابر یاشادیغمز مدتجه بك فرقنده دکیلمشم... شیمدی اونی اویله سوییورم، اویله سوییورم که...

ژولیدهنك درین بر ضعف و رقتله کندینی براقدیغی بو دقیقهیی اونوتامایاجغم. باشـنی اوموزینه میل ایتدیرییور، قوللری یورغون بر فتور ایله یانلرینه دوشویوردی. اوزاقلره باقان کوزلری یاشلردن دها تأثیرلی محزون بر وجد ایله تیترهیوردی.

— بو آجی زمان ایله کچرمی عجبا انشته؟

— هر یارا کبی اوده قاپانیر قیزم.. باخصوص سن همان همان چوجوقسك.. اوکنکده بوتون بر حیات وار... بو یارانك ایزی بیله قالماز.

بو تسلی سوزلری اونی بالعکس داها زیاده مأیوس ایتدی:

— نه فنا بر شی سویلدیکز انشته...

— نیچون؟

— چونکه بن، بو یارایی چوق سوییورم.

ژولیده بو سوزلری سویلرکن مضطرب کوزلرینی کوزلریمهدیکییور، یاراسی قابندن زورله سوکوب آلاجقلرمش کبی أللرینی کوکسی اوستنده قاووشدیرییوردی.

— بنی عیبلامایورسکز دکلی انشته؟

— سنی بو سوزلردن صوكرا بالعكس أسكيسنك ايكی مثلی سوييورم ژوليده ...

— براز كولومسه‌يور كيبسكز .

— ياكلش معنا ويرمه‌مك ايچون سبينی سويله‌يم ... سن خيلی كوزه‌ل بر قيز اولمشسك ژوليده ... همده خيلی ديديكمه باقه ... چوق كوزه‌ل ... بونی شيمدی فرق ايديورم .

ژوليده اولا حيرتله يوزيمه باقدی ، صوكره بردن بره چنقراقلی بر قهقهه قوپاردی .

بن هيچ طوريمی دكيشديرمه‌دن دوام ايتدم :

— يالكز سرويده‌كی خسته آغاچ طيرطيللرينه بكزه‌ين مينی مينيجك رنكسز چوجوقدن بو قدر كوزه‌ل بر كنج قيز دوغاجغنی هيچ اومازدم .

ژوليده كولمكدن قاتيليور ، قهقهه‌لری اطرافمزی صاران سسسز قايالقلرده بللور عكسلريله تيتره‌يوردی .

— بونی دها يكی كشف ايديشمه بنده سنك كبی حيرت ايديورم ژوليده... فقط بيلورميسك قباحت ساده بنم كوروشمده دكل... سنده بر غريب خصوصيت وار ... چهرك روحكه چوق بكزيور ... معنويتكك كوزل ، نازك طرفلرينی ناصل صاقلايورسه‌ك يوزيكك مادی كوزللكلرينی‌ده اويله صاقلايورسك ... سنی تأمين ايدرم كه يوزيكه ايلك باقان بر كوز ايچون هيچ برخصوصيتك يوق ... كوزل مالزمه ايله ، كوزل رنكلرله ياپيلمش ظريف ، شفاف بر ببك چهره‌سی ... علی العاده بر كوز بوببكده تصحيح ايديله‌جك قصورلربيله كورور .

فقط ذهنكدن كوزل بر فكر كچمكه ، قلبك كوزل بر حس

ایله تیتره‌مکه باشلادیغی زمان چهره‌ك بردن بره دکیشیور، یابانجی کوزلردن صاقلادیغی کوزل سرلری یاواش یاواش افشایه باشلایور... یوزیکی برآز دها آیدینلغه چویر ژولیده ...

ژولیده دیرسکلری آرامزده‌کی تخته ماصه‌نك کنارلرینه دایالی، خفیفجه قیزاران کوچوك یوزیکی، سویملی اینجه چکه‌سنی کولومسه‌یه کولومسه‌یه بکا دوغرو اوزاتیوردی.

مراقلی براویون ایجادایده‌رك أکله‌ن‌ایکی‌چوجوغه.بکزه‌مشدك.

قیزیمی بر رسم تدقیق ایدر کبی تا یاقیندن سیر ایدیور، دائما کونشه باقه‌رق تیتره‌یورحسنی ویرن آچیق یشیل کوزلرنده‌کی الك کیزلی پاریلتیلری، یوز چیزکیلرنده‌کی‌الك اینجه خصوصیتلری، نازك جلدنده‌کی خفیف کونش یانیقلرینه قدر هیچ بر شیئی اهمال ایتمه‌دن کوله‌رك آکلاتیوردم. سوزیمك نهایتنده :

— مع‌مافیه بونلر اویله‌خفیف، اوچوجی شیلرکه خیرچین وظالم اولمغه باشلادیغك آنده غیب اولویور. آکلایورمیسك ژولیده.. دائما کوزل شیلردوشونمك سنك ایچون الك مهم برمنفعت مسئله‌سی، دیدم.

ژولیده — بنی فضله شیمارتاجقسکز أنشته، دیه کولویوردی.

بن پشیمان اولمش کبی : — فرقنده‌یم اما ایش ایشدن‌کچدی قیزم، دیدم، صوکرا دهاجدی بر طورله علاوه ایتدم :

— بیلیورمیسك ژولیده... بن صوکرادن کورمه‌لره بکزه‌دم... بابا اولمقدن أمیدمی کسمشدم ... کندیمی بردن بره سنك کبی کوزل وظریف برکنج قیزك باباسی موقعنده کورونجه سویندممی نه‌در ؟ کچ بابا اولمش بوتون یاشلی‌انسانلرکبی‌غالبا بن‌ده سنی فنا شیمارتاجغم...

— او قدر قورقمایکز انشته . . . ایلك زمانلرده بنی اویله قورقوتدیکزکه اونك تأثیری دها چوق زمان کیده‌جك ...

— آرتق باریشدق دكلمی ؟
— غاوغا ایتمه‌دن قونوشا بیلمه‌مزه نظراً اویله اولاجق ... مع مافیه دوغروسنی ایسترسه كز برهجرانم وار كه أولسه‌م یوره كمدن چیقمایاجق ...
— هانكیسی ژولیده ... صاقین بر كیجه ...
ژولیده ألیله آغزیمی قاپادی :
— دوام ایتمه‌یكز أنشته ... چونكه یته خاطرلادم ... آه سزك نه فنا طرفكز وار ... هادی كیده‌لم آرتق ...
بر آز صوكرا قیصراغنك دیزكینی آغاجدن چوزركن بكادوندی :
— بیك أصلی خانك محبتی او كیجه‌كی ظلمكزی بكا اونوتدورمایاجق انشته ، دیه شكایت ایتدی

— ٢٠ —

نجمیه‌یی قارده‌شی احسانك آرقاداشلرندن كنج بر مهندسه نشانلامشلردی . ژولیده ایله برابر نشان مراسمندن دونن شكران :
— لطف‌الله افندیلرله همان بر عائله‌دن كبی‌یز ، دیدی ، نجمیه المزده بویودی . بر آز كندی چوجوغمز صاییلیر ... بو وسیله ایله چیفتلكده بردعوت یاپمایی دوشوندم ... جمعه كیجه‌سنی چیفتلكده كچیره‌لرینی سنك طرفكدن رجا ایتدم داریلمازسك‌یا ؟
— بالعكس ممنون اولدم شكران ، دیدم ، بزم ایچونده برا كلنجه اولور . ذاتاً یالكزلقدن بونالیورز .
دعوت كیجه‌سی سفره‌مزده اون قدر مسافر طوپلانمشدی . باشده آرتق چوق اختیارلایان لطف‌الله افندی اوطوریوردی . صاغنده كلینی ، صولنده « ایكنجی كلینم » دیدیكی شكران واردی . ایكی قادین

آرتق اللری طوتمایان بو دوقسانلق اختیارك یمك یمه‌سنه یاردیم ایدییورلردی .

سوفرانك قارشی طرفنی یکی نشانلیلره ویرمشدك. ژولیده نجمیه‌نك صاغنه کچمشدی . بن یکی داماد رفیق بکك صولنده اوطوریورودم . آراده قارده‌شنك نشانی ایچون آیدینده‌کی مأموریتندن بر آی أذنله آیریلوب کلن احسان ایله لطف‌الله افندیلرك اقربالرندن برقاچ اختیار قادین وارکاك واردی .

اختیار بویوك بابانك آرتق کوزی کورمه‌یور، اللری طوتمایوردی. بوکا مقابل چکه‌سنه خارق‌العاده بر قوت کلمشدی .

ضعیف ، تیتره‌ك سسیله متصل سویله‌یور ، یتمش سنه اول ناصل نشانلاندیغنی، اوله‌ندیکنی آکلاتیوردی. فقط غالبا بواسکی سرکذشتی صوفراده عایشه‌دن باشقه دیکله‌ین یوقدی . بزم طرفده کیزلی برقومدیا باشلامشدی . نشانلیلرك ایکیسی‌ده بر بردن صاف و محجوب چوجوقلردی . قونوشمغه اوتاندقلری ایچون دارغین کبی بر برلرینه آرقلرینی دونمشلردی . ژولیده‌نك متمادیاً نجمیه‌یی دورتوشله‌دیکنی ، نشانلیسیله قونوشمغه قیشقیرتدیغنی کوریورودم . بیچاره رفیق ایسه بومشکل وضعیتدن قورتولمق ایچون بکا آیدین سوقاقلرینه عائداوزون برپروژه آکلاتیوردی . نهایت ژولیده دایانامادی :

ــ نجمیه رفیق بکك نیچون کندیسیله قونوشمادیغنی آکلایامیور، اوزولویور ، شکایت ایدییور ، دیدی .

کنج قیز قیپ قیرمزی کسیله‌رك اللرینی یوزینه قاپادی ، غایت یاواش بر سسله !

ــ واللهی یالان . . . نه‌یه یالان سویله‌یورسك ژولیده ، دیه شکایت ایتدی . بودفعه بن عزیزلکه باشلادم . جدی براوزله :

— نجميه‌نك دارلمغه حقى يوق ، ديدم ، چونكه رفيق بك بكا متماديا اوندن بحث ايديور . . . نشانليسنك كوزل سياه كوزلرينه ياقاركن نه‌لر دويديغنى آكلاتيور . . . نجميه‌نك اينجه قاشلرينى اويله سويليورمش كه اونلرك شقاقلره دوغرو بر آز تناسبسز اوزانيشلرينى هندسه‌نك بوتون تناسبلرينه و آهنكلرينه دكيشيورمش ... چكه‌سنده‌كى سياه بن اويله بر ييلديزمش كه ...

بودفعه زاواللى رفيق اوتاندى . رنكدن رنكه كيرمكه باشلادى :

— استرحام ايدرم بك افندى ، آياقلريكزى اوپه‌يم ، بنده كنز آيدين يوللرينه عائد بر پروژه‌دن بحث ايديوردم كه ...

بن صاف بر طورله بياض صاچلريمى كوستره‌رك :

— يالان مى سويله‌يورم ؟ انصاف ايديكز رفيق بك ، ديورديم .

شيطان ژوليده ايچون بو توكه‌نمز بر اكلنجه موضوعى ايدى .

همان ينه نجميه‌نك آغزندن سوز ياپمغه باشلادى :

— نجميه چوق متأثر ... رفيق بكك بويله فوق‌العاده بر كيجه‌ده آيدين يوللرينه دائر پروژه‌لردن بحث ايتمه‌سى اوكا چوق دوقوندى ... باقيكز ناصل شكايت ايديور ؟

نجميه آغلايه‌جق بر حالده يالواريوردى :

— ژوليده آياقلريكى اوپه‌يم ...

ژوليده ساخته بر حدتله :

— خاير خاير ... آرقاداشم نامنه رفيق بكدن غايت قوتلى بر ترضيه ايسترم . . . مطلقا نشانليسنك كوكلنى آلاجق چوق طاتلى بر شيلر بولوب سويله‌مه‌لى ...

بودفعه ينه بن رفيقك آغزندن سويله‌مكه باشلايوردم :

— نجميه‌يه سويله‌يه‌جكى شيلر اويله نازك اويله نازكش كه يار

واغیار ایچنده ممکن دکل سویله‌نه‌مزمش ... یا تنها بر دکز کناری ، یاسرو سیمنلر ایچنده یوزه‌ن بر صاندال لازمش ... بو صحنه‌یه ییلدیزلرك کوزلرندن باشقه کیمسه شاهد اولامازمش ...

لطف‌الله افندی اوته‌دن :

— چوجوقلر دمین مرحوم قاین والده‌مك أسمنی برقاچ دفعه سویله‌مشدم ... شیمدی ینه اونوتدم ... نه‌یدی او ، دییه باغیرییور ، فقط یتمش سنه اولکی سرکذشتی سوفراده کیمسه دیکله‌مدیکی ایچون مرحوم قاین والده‌نك اسمی بردرلو بولونوب چیقاریلامایوردی .

ژولیده ایله‌صایغیسزلغی اویله آرتدیردق ، یکی نشانلیلره بربرلرینك آغزندن اویله شیلر سویلدك که بیچاره‌لر نهایت اوتانوب صیقیلمایی بیراقدیلر . یاواش یاواش قونوشمغه باشلادیلر . مع‌مافیه ظن ایدرم که رفیق بر زمان دها آیدین یوللرندن بحث ایتدی .

*
* *

یمکدن صوکرا یاشلیلر قهوه ایچمك ایچون تراسه‌یه چیقدق . کنجلر ایچرده قالمشلردی .

بر آرالق اونلرك طوپلاندقلری اودایه‌اوغرادم . نجمیه لامبانك یاننده عایشه‌یه یکی بر دانته‌ل اوکره‌تیور ، احسان بر کوشه‌ده غزته اوقویور ، رفیق بك رسملی مجموعه‌لری قاریشدیرییوردی .

قاپینك یاننده دوران ژولیده‌یه :

— نه‌یاپیورسیکز ؟ دییه‌صوردم . خفیفجه اوموزلرینی سیلکدی ، محزون بر تبسمله :

— بویله فوق‌العاده بر کیجه‌ده نه‌یاپیلیر ؟ دلیجه‌سنه اکله‌نیورز ، کورمه‌یورمیسکز ؟ دیدی .

هر نه‌دنسه ژولیده‌نك یـنه بر آجی وعصبی دقیقه‌سـیدی . فقط بو سوزلری بر آرقاداشله دردله‌شیر کبی برحال ایله سویله‌یوردی .
بن‌ده عینی طور ایله کولومسه‌دم :
— بز یاشلیلرده تراسه‌ده‌طبقی سزك کبی أکله‌نیورز ، دیدم .
ژولیده غیر اختیاری آغزندن‌قاچیرمش کبی : « زواللی انشته‌م » دیدی .
بن بو سوزی ایشیتمه‌مش کبی کورونه‌رك دوام ایتدم :
— بن تراسـه‌ده قصـص انبیا پارچه‌لری ، کرامت حکایه‌لری آکلاته‌رق یاشلی مسافرلریمی أکلندیرمکه غیرت ایدییورم ژولیده ... سن‌ده کنج آرقاداشلرك ایچون بر اکلنجه ایجاد ایتمه‌لیسك ؟
او عینی محزون تبسمله‌اودایی کوستردی : ـ الٓهی یاخود مولود اوقوماسنی بیلسه‌یدم نه أیی اولاجقدی .
بر آز محجوب بر طور ایله سسمی آلچاته‌رق :
— اونلره برپارچه کمان چالمازمیسك ژولیده ؟ دیدم .
ژولیده حیرتله یوزیمه باقدی . یوزی صـارارمغه ، دوداقلری تیتره‌مکه باشلادی :
— بونی سزمی بکا تکلیف ایدییورسیکـز أنشته ؟
ژولیده‌نك بو قدر آجی و مضطرب بر دقیقه‌سنی کورمه‌مشدم . صوغوق بر خشونتله کمانك یاینی قیردیغم کیجه‌یی کوریور ، یاپدیغم قابا حقارتی بوقدر اونوتمش کورونه‌رك کمان چالماسنی ایسته‌مه‌می عقلنه صیغدیرامایوردی . کوزلرنده درین بر کین ایله بکا آجی بر شـیلر سویله‌مکه حاضرلانیوردی. فقط بنی‌سوزدن دهاچوق أوزه‌جك برشی دوشوندی . عصبیتی کیزله‌یه‌رك خفیف بر ره‌وه‌رانسله :

— یك کوزل أنشته ، دیدی ، قبول ایدییورم . بویوروکز کمانی آلالم .

نزاکتله أکیلەرك کمانك دوردیغی اودایه دوغرو بکانول ویردی. کمان حالا آتیلدیغی رافك اوستنده توز طوپراق ایچنده دورییوردی . ژولیده آیاقلرینك اوجنه باصەرق اونی آلدی ، مندیلله توزلرینی سیلکدکدن صوکرا آقورد ایتمکه باشلادی :

— بویم یتشمەیور أنشته ... لطفاً یایمی ویریرمیسکز ؟

یوزیمه باقمایور ، فقط قیریق یایی أله آلنجه ناصل محجوب اولاجغمی دوشونەرك درین بر انتقام ذوقیله تیترهیوردی . هیچ سکونمی بوزمادم ، ایکی هفته اول ردوسه کوندردرك ایی بر صنعتکاره تعمیر ایتدیردیکم یایی اوکا اوزاتدم. ژولیده بر آن ایچون نەیاپەجغنی ، نەسویلەیەجکنی شاشیردی . فقط نتیجەده کین وتأثری غالب کلدی . کمانی ألندن آتەرق : — ایستەمەیورم ... آرتق چالمایاجغم ، دیدی .

اودادن چیقوب کیتمك ایستەیوردی . یولنی کسدم :

— امکانی یوق ژولیده ... سوز ویردك ... چالاجقسك ؟

عنادجی برچوجوق طوریله آیاغنی یره ووردی :

— چالمایاجغم .

— مطلق چالماکی ایستەیورم، دیدم، سنی بوکا مجبور ایدەجکم. ساکن بر تبسمله ویردیکم بو أمر اونی چیلدیرتدی ، آرتق هرشیئی کوزه آلەرق :

— هانکی قوتله أنشته ؟ دیه عصیان ایتدی .

بن عینی سکون ایله : — عنادك بیهوده کوچوك ژولیدەم، دیدم، بوکیجه بلکه چالمایاجقسك . . . فقط هرحالده برکیجه مطلقا چالمغه مجبور اولاجقسك ...

— نه بو کیجه ... نه باشقه کیجه ... هیچ برزمان ...

— سنکله بحثه کیریورم ژولیده ... برکیجه مطلقا . . . ایکی نهایت اوچ سنه ایچنده ... ایسترسه‌ك ناصل اولاجغنی‌ده آکلاتایم ... او کیجه بلکه بویله بریاز یاخودده‌روز کارلی برقیش کیجه‌سی اولاجق ... بو ودادہ آرتق أشیا بولونمایاجق . . . یالکز یرده برایکی باغلانمش یوك ... شکران تیزه‌ك ألبیسه‌سی و آغلامقدن خراب اولمش کوزلرینك اطرافی سیم سیاه ، ألنده‌کی شامداتی دولابلرده ، رافلرده کزدیره‌رك اونوتولمش صوك أشیایی آرایاجق ... او وقت رافك بر کوشه‌سنده بوقیریق یایلی کمان کوزیکه ایلیشه‌جك . کندی کندینه دیه‌جکسك که :

« یازیق انشته‌می سوکیلی آداسنده‌کی أبدی سعادتی ایچنده براقوب کیدییورز ... بلکه بردها بوراره یولمزده دوشمه‌یه‌جك ... برکیجه بندن کمان چالمامی ایسته‌مشدی . رد ایتمشدم . اونکله بحثه کیردك ... بن بوبحثی غیب ایتمه‌مك ایچون أولمکه راضی اولاجق قدر عنادجی برچوجوغم ... فقط بوتون طوپراق آدملرینه ، کویلیلره مخصوص اولان خشونتنه رغماً بنی کندی چوجوغی کبی سه‌ون أنشته‌مه قارشی بوبحثی غیب ایتمکی ترجیح ایدییورم . کوچوکلکمده بنی دیزلرنده اویوتمش بربابایه بوصوك کیجه‌ده صوك برنی چوق دکلدر ... » ایشته کوچوك ژولیده‌م ، کندی کندیکه بوشیلری دوشوندکدن صوکرا ، سسك دها أیی کله‌سی ایچون ، قارشیده‌کی سرویلکه باقان پنجره‌لردن برینی آرالایاجقسك ... بویله‌جه بن‌ده بحثی قازانمش اولاجغم ... »

بم بر لطیفه طوریله کوله‌رك سویله‌دیکم بو سوزلر ژولیده‌یی عادتا آغلاتدی : بش دقیقه صوکره قیزم ایچریکی اوداده مسافرلرینه کمان چالمغه باشلایوردی .

*
* *

خفیف برباطی رووزکاری أسمکله برابریازك الك کوزل کیجه‌لرندن

بریدی وقت كیجه یاریسنه یاقلاشیوردی . ایركن یاتمغه آلیشمش اولان آدالی مسافرلرم تراسه‌ده‌كی صاندالیه‌لرنده اویوقلایورلردی . شكران اونلری اودالرینه كوتوردی . بن كندی كندیمه باغچه‌ده دولاشمق ایستدم .

پارلاق برمهتاب واردی. ساقیز داللرینك خفیف خفیف حركت ایدن نارین كولكه‌لری ایچندن قایالغه دوغروایلریله‌یوردم . بردن بره قولاغمه‌دكز كنارندن ژولیده‌نك قهقهه‌لری كلدی. یولمی دكیشدیردم، قویده‌كی اسكله‌یه اینن اینجه یولی یاواش یاواش تعقیبه باشلادم .

دكز كنارنده أولا كیمسه‌یی كوره‌مدم . « بلكه باشقه بر یولدن تكرار یوقاری‌چیقمشلردر» دییوردم . فقط اسكله‌نك اوجنده كوزیمه بر قارالتی ایلیشـدی . دقتله باقنجه ژولیده‌نك كولكه‌سنی طانیدم . تخته‌لرك اوستنه اوطورمش ، آیاقلرینی دكزه صاللامشدی . نیچون یالكزدی ؟ براز أول ألبته كندی كندینه كوله‌یوردی .

یاواش یاواش ایلرله‌مكه دوام ایدییوردم . یوزینی دكزه چویرن ژولیده بنی اسكله‌نك یانـه كیدنجه‌یه قدر فرق ایتمه‌دی . نهایت آیاقلر-یمك تخته‌لرده چیقاردیغی سسی دویارق دوندی . خفیف بر چغلقله یرندن فیرلادی :

ـ یالكزمیسك ژولیده ؟ بوراده تك باشنه نه ایشك وار ؟

ژولیده قورقمش كبی بر طور ایله :

ـ فلاكت انشته ، دیدی ، یاقالاندق .. كیم بیلیر نه قدر آزار ایشیته‌جكز ... نه یاپالم آللّه معینمز اولسون .

صوك سوزلری سویلركن دعا ایدر كبی ألرینی آچه‌رق كولو-یوردی .

ـ بر یارامازلقمی ایتدیكز ؟

— مع التأسف اویله انشته... اونلرك نرەده اولدقلرینی بیلیور -میسکز ؟

— کیملر ؟

— یکی نشانلیلر ...

— نرەده اولدقلرینی نصل بیلەیم ؟

— مع التأسف برقاچ دقیقه صوکره حقیقتی اوکرەنەجککز ایچون اعتراف ایدەیم ... اونلر صندالله دکزده دولاشمغه کیتدیلر... نجمیه ایله رفیق بك نه اوتانغاچ چوجوقلر . .. فضیلتك بودرجەسی انسانه عادتا اضطراب ویریور ... بربرلرینه سوز سویلەمکه چکینیورلردی . بن اولماسه ایدم بو ساعتده بربرلرینه « الله راحتلق ویرسین » دییوب اودالرینه چکیلمش اولاجقلردی . حالبوکه بو کیجه اونلرك حیاتنده اڭ مهم بر تاریخ ... اویله دکلمی انشته ؟ زواللیلره آجیدم ... برایيلك اتمك ایستەدم ... بربهانه ایله اوته کیلردن آییرەرق باغچەیه چیقاردم... بورایه قدر کلدك... صاندال اسکلەنك اوجنده آغیر آغیر صاللانیوردی. بلکه بکا داریلەجقسکز اما بر فسادلق یاپدم ، یکی نشانلیلره دیدم که: «احتمال بوقدر کوزەل بر کیجەیی بردها کورمەیەجکسکز... هایدی شو صاندال ایله برآز دولاشیك ... مهتاب و یالکزلق ، کورەجکسکز سزه نه کوزەل شیلر الهام ایدەجك . »

ژولیده کولومسەیەرك اوزاقلری کوستردی :

— اونلر کیتدیلر... بن بورادە کندی کندیمەدونەلرینی بکلەیورم.. بو ساعتده بورایه کلەجککزی دوغروسی عقلمدن کچیرمەیوردم ... فقط بنی آزارلاسەکزده او قدر تأسف ایتمەیەجکم ... چونکه یکی نشانلیلره بر ایيلك ایتدیکمه قانعم... بو کیجەنك سعادتی بکا بورجلی اولاجقلر ...

— سن نیچون اونلرله برابر کیتمه‌ك ژولیده ؟

ساده‌دللکمله أکله‌نیر کبی دیلنی چیقاره‌رق کولدی :

— آرالرنده بن فضله اولمازمیدم انشته ؟

— امید ایده‌رم که الله بوایلکنی‌ده مکافاتسز براقمایه‌جق ژولیده

ژولیده مقصدیمی آکلامق ایستر کبی دقتله یوزیمه باقدی .

— کوچوك ژولیده‌م چوق کچمه‌دن ، بلکه کله‌جك یازك ینه‌بو کیجه‌سنده ، حتی بلکه‌ده دها اول بورادن بن‌ده سنی برهان بك ایله برابر عینی صنداله بیندیره‌جکم ... بویله سنك کبی اسکله‌اوجنه اوطوره‌رق آیاقلریمی دکزه صاللایاجغم . . . قیزیمك بو ساعتده نه درین بر سعادت رؤیاسنه دالدیغنی دوشونه‌دوشونه یولکزی بکله‌یه‌جکم ... بونی سکا قطعیاً وعد ایدییورم .

ژولیده‌دن برقهقهه ، آلایلی برجواب یاخود برسه‌وینج حرکتی بکله‌یوردم . فقط او کوزلرینی اوکنه ایندیره‌رك سکوت ایتدی .

یکی نشانلیلر اسکله‌یه چیقنجه‌یه قدر قونوشمادق . ژولیده نجمیه ایله برابر اوکدن یورودی . بن صاندالی باغلامقله مشغول بولونان رفیق بکله کری قالدم .

ژولیده قولنی نجمیه‌نك بوینه کچیرمش ، یوزینی‌یوزینه یاقلاشدیرمش . اوکا غالبا صاندال کزینتیسنك ناصل کچدیکنی صوریور ، آرا صیرا خفیف ، مهیج قهقهه‌لر آتیوردی .

یوقوشك آلت باشنده نجمیه ایله برابر دوره‌رق بزی بکله‌دی . نشانلیلری تکرار یالکز براقق ایچون برشیطانلق دوشونمشدی :

— رفیق بك شیمدی بر یورویش مسابقه‌سی یاپاجغز ... بن انشته‌مله بویولدن چیقیورم .. سز نجمیه ایله برابر شو پاتیقه‌یه صاپه‌جقسکز ... هانکی طرف أوك‌اوکنه دها کچ واریرسه‌اوقازانه‌جق ...

نجمیه آرقاداشنك مقصدینی آکلامادی ، صاف برطورله :
— ژولیده بعضاً سن صاحیدن بش یاشنده کی بکلر کبی اولویورسك، بزم پاتیقه‌لره طیرمانه‌جق حالمز وارمی؟ دیدی .
ژولیده نجمیه‌یی اوموزلرندن طوته‌رق صارصیور ، صاچلرینی قاریشدیرییور ، یاناقلرینی بوسه‌لره غرق ایدرك قهقهه‌لرله کولویوردی:
— کورویورمیسکز أنشته نه تمیز چوجوق؟... رفیق بك سز چوق بختیار برانسانسکز افندم ... نجمیه‌دن دها کوزل و اوصلو بر آرقاداش بولمق ممکن دکلدی .. نم کبی دلی برقیزه تصادف ایتمدیککزه چوق شکر ایدیکز ... مثلا نجمیه بن اخلاقده بر قیز اولسه‌یدی بو ساعتده بو دکز کزینتیسندن دونمکه امکان اولورمیدی؟ سزه «محترم نشانلیم آیدین سوقاقلرینی اولچوب بچمکدن آرتق اوصانمشدر. بو کیجه‌ده مهندس ماهتاب بکلك دکزلرده آچدیغی شو بم بیاض جاده‌لرده، کوموش قالدیریملی شوسه‌لرده دولاشه‌لم » دیردی ... بلکه بو ساعتده قارشیکی ایصسز آدایه دوغرو کیدییوردیکز ...
کوچوك قویك ایکی یاندن ایلرله‌ین تپه‌لر آراسنده محصور قالان ، آی ایشیغنی و خفیف باطی روزکارینی کورمه‌ین صولری ساکن و قارانلقدی. فقط خفیف دالغه‌لی آچیق دکز پارلاق بر ییلدیز یاغموری ایچنده قاینایور کبی بم بیاضدی .
ژولیده‌نك بو کیجه بو دکزك حسرتیله یاندیغنی ، چیلدیردیغنی حس ایدییوردم . بر آز اول قارانلقده اسکله‌نك اوجنده ناصل محزون برامیدسزلکله اونلری بکلدیکنی خاطرلادم. ایچمده غریب برحزن اویاندی.
— هایدی ایسترسه‌ك بن ده‌سنی بر آز صاندالله کزدیره‌یم، دیدم.
بو اونك ایچون اویله کوزل بر شیدی که ایناناما‌دی ، خیفیفجه بوینی بوکه‌رك :

— شاقه‌نك الك ظالمانه‌سی هانكيسيدر بيليرميسيكز أنشته؟ ديدی. انسانه اولا برامید صوكرا برضروری انكسارخيال ويرنلر ... سزده بيليورسيكزكه اولماياجق برشی ... نی بيهوده اوزمكدن نه‌چيقار ؟

اوكا دوغرودن دوغرويه جواب‌ويرمه‌يه‌رك ياواش‌ياواش يوقوشی چيقمغه باشلايان نشانليلره سسله‌ندم :

— بزده‌ژوليده‌ايله برابر بر آز دكزده كزه‌جكز ... فقط‌تيزه‌سنه برشی سويله‌مه‌يكز ... مراق ايدر .

ژوليده‌يی صانداله بيندیرمك‌ايچون ألنی طوتديغم زمان بيچاره‌نك هيجاندن ، سه‌ونجدن تيتره‌ديكنی حس ايتدم .

بن كوره‌كلره كچدم ، اوكا دومه‌ن طوتمه‌يی تعريف ايتدم. قويك قارانلق صولرندن آغير آغير كچه‌رك آچيغه چيقدق .

ژوليده‌ده برتردد حس ايديوردم ، بر آرالق :

— سز يورولاجقسكز انشـته ، ديدی ، عجبا بن سزك يريكزه كوره‌ك چكه‌مزمی‌يم ؟

— قلبم ايچون قورقويورسك دكلی؟ اوقدر اهميتی‌يوق ژوليده.. مع‌مافيه دها آز يورولمق ايچون برچاره وار آما ...

— ؟؟؟

— بلكه سن قورقارسك ديه تردد ايديورم .

— بن‌می ؟ سز بنم نه‌دلی طبيعتلی بر چوجوق اولديغمی آكلا-ماديكزمی انشته ؟

بن كوره‌كلری بيراقه‌رق كولمكه باشلادم:

— عجبا انشته‌ك درجه‌سنده‌می ديرسك ژوليده ؟

—عسكركن‌پاپدقلريكزی بكاآكلاتديلر... اونلر رومانه‌بكزه‌ين سركذشتلر انشته ... اووقتلری برپارچه بن‌ده خاطرلايابيليورم‌فقط..

— زواللی صاف چوجوغم ... انسانك وجودی خستەلانمقلە ، صاچلری آغارمقلە اخلاقی دکیشیرمی صانیورسك ؟

ژولیدە حیرتلە یوزیمە باقیوردی . بن سوزی دکیشدیردم :

— انشتەك خستە و یاشلی اولماسنە رغماً حالا چیلغین برچوجوقدن باشقە برشی دکلدر کوچوك ژولیدەم... مثلا شیمدی نەیاپمق ایستەیورم بیلیرمیسك ؟.. صاندالك اورتاسندە کوردیکك دیرەکی طاقق، ساحلدن اوزاقلاشدقجە شدتنی آرتدیران شو روزکارە قارشی یلکن آچمق ، محتشم بر دکز قوشی کبی ایصسز انکینە دوغرو اوچوب کیتمك .. بویلە چیلغین بر آرزونك یانغینی یورەکمە دوشسون ، صوکرە ولوکە حیاتك بهاسنە اونی همان فعل حالنە کتیرمەیم ... بو ممکن دکل ...

سبینی بیلمدیکم کیزلی برروح فیرطنەسنك صارصینتیلری ایچندەیدم . بو هیجان ژولیدەیەدە سرایت ایدییوردی . قیزم کوزەل برخیالی غیب ایتمکدن قورقانلر کبی کوزلرینی قاپادی :

— آه نە کوزەل ...

— نەچارە کەیانمدە سن وارسك ... سنك حیاتکدن بن مسئولم ...

— نە اهمیتی وار؟... بو دیدیککزی مطلقا یاپاجغز انشتە ...

ژولیدە اللرینی قاووشدیرەرق چوجوق کبی یالواریوردی . بندە اك چوق تأثیر یاپان طورلری بر سوق طبیعی ایلە کشف ایتمش کبی باشنی خفیفجە یانە اکیور ، دائما کونشە باقەرق تیترەیورحسنی ویرەن یشیل کوزلرینی یوزیمە دیکیوردی :

— شیمدی یە قدر سزدن نە ایستدم أنشتە؟ بوندن صوکرا اویلە اوصلو ، اطاعتلی بر چوجوق اولاجغم کە ...

ژولیدەیالوارمغە دوام ایدییوردی . فقط بن دیکلەمەیور، کوزلکلردن برینی یاواش یاواش حرکت ایتدیرەرك صاندالی چوریورردم . قیزم

بردن بره أمیدینی کسدی ، نهایتسز بر حزن ایله کوزلرینی او کنه ایندیره‌رك :

— پکی دونه‌لم ، دیدی ، نه یاپالم ... صاغلق اولسون . . . سز اوزولمه‌ییك‌ده .. دومه‌نی نه طرفه چویره‌یم ؟

بر آز اولکی خیرچین یالواریشدن صوکرا بو مظلوم اطاعت بکا چوق دوقوندی .

احتمال اوده بونی حسابلامشدی . برشی سویله‌مه‌دن کوزکلری اسقارموزدن چیقاردم ، یلکن دیره‌کنی طاقدقدن صوکرا آرقایه ، ژولیده‌نك یاننه کچدم :

— دیدیککی یاپیورم کوچوك ... فقط ظن ایدییورم که پشیمان اولاجقسك ... قورقدیغك زمان بکا خبر وریرسك ...

قیزم تشکر ایچون قولمی اوقشایه‌رق کولدی :

— اونی بکلرسه‌کز سیاحتمزخیلی اوزون سوره‌ر أنشته ...

— باقالم کورورز ...

یلکن بر ایکی چیرپینیشدن صوکرا روزکارله دولدی ، صاندال بر آز یانه یاته‌رق سرعتله دالغالرك اوستنده سه‌کمکه باشلادی .

اویله صانیورم که آدالر دکزینك مغموم یالکزلغنده شیمدی‌یه قدر بودرجه حساس بر نشئه دولاشمادی . دکز ، روزکار و مهتاب ژولیده‌یی چیلدیرتدی .

باشنی قوللریمه دایایور ، روزکارله اوچان صاچلری یوزومده ، هیچ بکله‌مه‌دیکم بر امنیت و صفوتله متمادیاً سویله‌یور ، کولویوردی .

بو چوجوغك برسنه‌دن بری آرامزده نه‌قدرصیقیلدیغنی بوکیجه آکلایوردم . چیفتلکده‌کی حیات ایله أکله‌نیور، طانیدیغی انسانلرك تقلیدینی یاپیوردی . فقط سوزلرنده هیچ آجیلق یوقدی . حتی

كچمش فلاكتلردن ، بر دها كوروله‌جك انسانلردن بحث ايدركي بر آز مسامحه وشفقت بيله واردى . كويا آرقامزده براقديغمز قيلره بر دها دونميه‌جك، مهتابك دكزده‌كى ايزلرينى تعقيب ايده‌رك مؤبداً كيده‌جكدى .

قارادن اوزاقلاشدقجه بويوين دالغه‌لر بعضاً صاندالك كنارينه چارپه‌رق داغيليور ، توز حالنده بر صو سرپينتيسيله يوزومزى ايصلاتيوردى . او وقت ژوليده خفيف چيغلقلرله باشنى كرى‌يه چكيور ، يوزينى اوموزيمه سپر ايديوردى .

— قورقدكمى كوچوك .. دونه‌لمى ؟

قيزم مهتابك ايچنده قورشونى پيريلتيلرله يانان كوزلرنده بايغين بر حظ ايله يالواريور :

— انشته سزه چوق يالواريرم ... بر آزدها.. ذاتاً سزده‌دونمك ايسته‌مه‌يورسيكز...

— نه بيليورسك كوچوك ؟

— قورقدكمى ديه صوريورسكز . . عزت نفسمه دوقونه‌رق بنى « خاير دها كيده‌لم » ديمكه اجبار ايديورسكز ..

بن‌ده اونك كبى كولمكه باشلايورم . ژوليده سببنى صوريور . صفوتله جواب ويريورم :

— داريلما كوچوك ... كوچوك بر چوجوقده بو قدر عظمت، بوقدر وقار .. باخصوص فلكك كرم وسردينى كورمش بر ياشلى انشته‌يه قارشى... بر آز تحفه كيديور ... هانى برزمانلر بايراملرده مينى مينى اركك چوجوقلرينه قوردونلى ، نشانلى پاشا البيسه‌لرى كيديريرلردى .

ژوليده يالاڭجقدن برحدتله مقابله ايتمك ايسته‌يور، فقط صاندالك

بر صارصینتیسی ، یوزیمه صاوورولان بر صو سرپینتیسی اونی تکرار تکرار خفیف چیغلقلرله هایقیرتیور ، باشنی آرقامه صاقلامغه مجبور ایدییور. او وقت دها قوتله کولویورم :

— ژولیده کورویورسك‌یا نه فجیع وضعیتده‌سك چوجوغم ... سن تام بکا میدان اوقومغه ، جسارت صاتمغه قالقیشدیغك دقیقه‌ده دکز سنی ببك کبی هایقیرتیور ...

فقط اوخیرچینلاشمایور ، بکا دها زیاده صوقوله‌رق برسنه اولکی مغرور ژولیده‌دن هیچ اومولمایه‌جق بر ساده‌لکله اعتراف ایدییور :

— قورقدیغمی صاقلامایوروم أنشته ... فقط بو قورقو نه طاتلی بر شی ... عقلم « قورقوله‌جق هیچ بر شی یوق » دییور ... فقط سیکیرلرم اورکویور، خیرچینلاشیور... اویله صانیورم‌که بودقیقه‌لرده یاشامقده‌کی ذوقی دها قوتله دویویورم.. ناصل آکلاتایم بیلمم‌که ..؟

— آکلایورم کوچوك، دییورم، مع‌التأسف چوق‌أیی آکلایورم... شونی‌ده سویله‌یه‌یم‌که سنده‌کی بومیللر بنی قورقوتیور ؟

— نیچون انشته ؟

— تفصیلات ویره‌میه‌جکم ژولیده.. هر نه ایسه . . . بو بحث بر مهتابده صاندال کزینتیسی ایچون چوق فضله آغیر و جدیدر ... کولونج تفلسفلرله نشئه‌کی قیرمایم ... بز ینه أسکی بحثمزه دونه‌لم ... دمین چیفتلکده وقصبه‌ده طانیدیغمز انسانلرك تقلیدنی یاپیور ، جدیتلریله أکله‌نیوردك... بونلردن اك مهمنی اونوتدك... چیفتلکك اك آغیر باشلی ، چاتیق چهره‌لی افندیسی ... هادی اونك تقلیدینی یاپ ژولیده ...

ژولیده اوتانه‌رق أللرینی یوزینه قاپایور ، خفیف چیغلقلرله کولویوردی :

ــ امکانی یوق ... امکانی یوق ..

ــ بو قدر اوتانما کدن آ کلایورم که بنم تقلیدم هپسندن دها فنا ، آجی و کولونج ... فقط هیچ اهمیتی یوق ژولیده ... او آغیر باشلی آدامله آرا صیرا بنم‌ده أکلندیکم اولویور ... اونك داریلماسنه امکان یوق ...

ژولیده ألنك آنجق حس ایدیله‌بیله‌جك خفیف بر تماسیله قولمی اوقشادی. بو دقیقه‌ده بو چوجوغك بکا درین درین آجیدیغنی حس ایدییوردم. فقط بوکا رغماً ینه بر شیطانلق دوشوندی. کولومسه‌یه‌رك

ــ یکی خاطریکز قالماسین انشـته .. سزه مشهور بر فاجعه‌نك بر کوچوجوك صحنه‌سنی تکرار ایده‌یم ...

یوزینه دوکولن صاچلرینی طوپلایه‌رق آرقایه آتدی . خشـین بر طورله باشنی قالدیردی، قاشلرینی چاته‌رق سرت برسسله باشلادی :

ــ بو کمانه بر نهایت ویرمك زمانی کلدی ظن ایده‌رم ... بلکه بو ساعتده أوده راحتسزاولانلرده واردر... هم بوعادی بار هوالرینه بر موسیقی‌ده دینه‌مز ...

بو دفعه‌ده اوتانمق صیراسی بکا کلمشدی :

ــ یتیشیر یاراماز ، دیدم .

او ینه کوله‌رك اوموزلرینی قالدیردی :

ــ نه قباحتم وار ؟ تقلیدیمی یاپ دییه اصرار ایتدیکـز .

ــ او کیجه‌یی سـکا اونوتدیرمق قابل اولمایاجق .. بر درجه‌یه قدر حقك وار.. مع‌مافیه معذرتمی بیلسه‌ك بکاده حق ویره‌جکدك... فقط بونلری آ کلامق ایچون دها پك فضله چوجوقسك ..

ژولیده کوزلریمك ایچنه باقه‌رق :

ــ آ کلامادیغمی نره‌دن بیلیورسکـزانشته ؟ دیدی. آ کلاماسایدم

اوآجى حقارتى اونوتاجق، سزه بو وقعه‌دن بويله كوله أكله‌نه بحث ايتمكه قوت بولا بيله‌جكميدم ؟ او كيجه قاپانمغه يوز طوتمش برياره‌يى آچديغمى بيلمه‌يوردم ... بوصايغيسزلغمى بركون مطلقا سزه اعتراف ايتمك احتياجنده‌يدم أنشته.. چوق أيى اولدى ...

بو سوزلر بنده بر معجزه هيجان وخشيتى اوياندير‌دى . جواب ويرمدم . اوده برشى سويله‌مدى. يوزنى دكزه چويره‌رك اوزاقلرى سير ايتمكه باشلادى .

. . . .

كيجه كيتدكجه سرينله‌شيوردى.قيزم برايكى كره خفيفجه اوكسوردى. برشى سويله‌مه‌دن پارده‌سومى چيقاردم ، نحيف اوموزلرينه صاردم . رد ايتمدى ساده‌جه :

ـــ سز اوشومه‌يه‌جكميسكز ؟ ديدى .

ـــ اهميتى يوق ...

ـــ شيمدى آرتق كرى‌دونمك‌ايسترسه‌كز اعتراض ايده‌مه‌يه‌جكم ... قارادن خيلى‌اوزاقلاشمشدق. چوجوق قانديرير كبى برطورله :

ـــ اوشومك ايچون دكل ژوليده ، ديدم ، فقط هر حالده دها فضله كيتمك پك احتياطلى برشى اولماز . . . بو قورقوله‌جق بر هوا دكل .. ساده هرشيئى دوشونمك لازم .. باق اطراف بوم بوش .. او ـــ سز بيليرسكز ، ديه راضى اولدى .

سرت برووليتا ايله ژوليده‌يى قورقوتمه‌مق‌ايچون اوزونجه برقوس چيزه‌رك صاندالى چويردم . اومتصل باشنى چويره‌رك انكينه باقيور ، كسيك كسيك قونوشيوردى :

ـــ دونوشلر دائما حزين شيلردر انشته ... باخصـوص بر غايه‌ خيال‌يولندن‌دونولورسه... بلكه‌پك چوجوقجه بوله‌رق كوله‌جكسكز..

كوليكـز... يوله چيقديغمز زمان بكا بيلمديكمز بر يرلره كيدهجكـز، يكى بر شيلره قاووشهجغز كبى كليوردى . . . انسان نه قدر كيتسـه عينى صولر، عينى منظره ...

يلكـنك ادارهسى كيتدكجه كوچلهشيوردى :

— سن ايشك ساده شعر طرفيله مشغولسك ژوليده، ديدم، دونوش ساده حزين دكل زحمتلىده اولاجق .. روزكار صـاندالمزى يالكـز آدايه كوتورمكه عزم ايتمش كورونيور ... دكز قوشلرندن باشقه صـاحبى اولمايان بو آدايه بو كيجه مسـافر اولمامزدن قورقمغه باشلادم .

ژوليده هيجان ايله اللرينى چيرپەرق :

— نه كوزل، ديدى، عادتا برروبەنسون سركذشتى ...

فىالحقيقه صـولر بزى ياواش ياواش (م . . س) ك ايكى ميل آچيغندهكى كوچوك آدايه دوغرو آتمشدى . كول رنكـنده بر قايا ييغيننى عبارت اولان بو چيپلاق آدانى آى ايشيغى برماصال مملكتى فسونيله كوزللشديريوردى. تپهلرده قلعه برجلرينه، اويمالى قولهلره، محتشم قبهلره بكـزهين كولـكهلر چيزيليور، آشاغيلرده قارانلق باغچهلر آراسندن كچن يوللره، آقار صولره بكـزر بياض ايزلر بهليريوردى .

ژوليده ينه اوموزلريمى اوقشايهرق بكا يالوارمغه باشلادى :

— انشته . . . سزدن بر بويوك رجام دها وار . . . بو آدايه بر آز دها ياقلاشهلم . . . ذاتاً اوقدر ياقينزكه ..

— مقصـديكى آكلادم ياراماز، ديدم، براز دها ياقينلاشدقدن صوكرا اورايه چيقمامزى ايستهيهجكسك . .

— نه اولور ؟

— چوق قالدق ژوليده . . تيزهك كيم بيلير نه مراق ايچندهدر ؟

— بو آدایی کیجه خالیله مطلقا کورمك ایسته‌یورم انشته ...

— آرزوکی کله‌جك سنه‌یه صاقلا کوچوکم .. وعدیمی خاطرلا - یورسك‌یا. ؟ سنی بر کیجه بهمه‌حال برهان بکله برابر بوزالرده کزمکه کوندره‌جکم ..

ژولیده کولمکه باشلادی :

— او حالده بکا بو آدایی کورمك نصیب اولمایاجق .. چونکه برهان بك قویدن چیقمغه پك طرفدار اولماز صانیورم ... بیلسه‌کز نه جدی ، تمیز ، کوزه‌ل آخلاقلی بر چوجوقدر ، انشته .. بنم دید - کلریمی شبهه‌سز یاپاجق .. فقط او قدر احتیاطلی بر انسانه هر حالده بو آچیق دکزلرده کزمك ممکن اولاماز .. بز ینه سزکله بر کیجه یالکز کزرز اولورمی انشته ؟ قرق یاشنه کلش اولما کزه رغماً سزده بر آز چوجوقلق وار.. طبیعتکزك برچوغنی‌سومدیکمی بیلیورسکز.. فقط بو اویصال طبیعتکزی چوق سوییورم ...

قیزم بیك دره‌دن بیك صو کتیره‌رك کوکلی‌ایتمکه موفق اولدی. صاندالی آدایه دوغرو چویردك . بر آز صو کرا مهتابك حدودینی کچیور ، دکزك ، تپه‌لردن اینن قورشونی کولکه‌لرله قرارمش قسمنه کیریوردق .

آچیقلرده‌کی خیرچینلق مهتابدن ایلری‌کلیورمش کبی بوراده صولر دها سا کندی. یالکز بر آز ایلریمزده دکزك بعضی ثابت نقطه‌لرك اطرافنده بردن بره آغاروب کوپوردیکی ، فوسفور ایشیغنه بکزه‌ین خفیف ماویمسی دائره‌لر چیزدیکی کورولویوردی . بونلر صولرله برحذاده قایا پارچه‌لریدی. یلکنی ایندیره‌رك تکرار کورکلره‌کچدم .

— سن اوك طرفه کچ‌ژولیده، دیدم، غایت یاواش کیده‌جکز... دقتله دکزك‌ایچنه‌باقارسك... برطاشه‌تصادف ایدرسه‌ك‌خبرویریرسك...

بو اويون ژوليده‌يى چوق اكلنديردى . قيزم صاندالك بورننه اوزاندى ، بيلكلرينى صيوايه‌رق أللرينى صويه صوقدى . بر آز صوكرا طاشلر اويله چوغاليوردى كه صاندالى بنم كوره‌كلرمدن زياده قيزيمك كوچوك أللرى سوق ايديوردى .

قايالرده بللور عكسلر ياپان قهقهه‌لريله كوله‌رك :

ــ واپورلرك اوجنده‌كى دكز قيزلرينه بكزه‌دم انشته ، ديوردى .

ــ يالكز دقت ايت ، ديدم ، كولكه ياخود يوصون صانه‌رق بر ينكجه ياخود استاقوزه ألنى سوره‌رسه‌ك قاريشمام .. آدانك عكس صدالرى آه وفغان ايله دولار .

ژوليده بر چيغلق قوپاره‌رق يرندن فيرلادى :

ــ آه نه فناسيكز أنشته . . . هايدى شيمدى بنم يريمه باشقه بر قلاغوز بولك ...

يارمقلرينى آچه‌رق اللرينك صولرينى سيلكه‌له‌يوردى . صوكرا دكزه اكيليركن ايصلانمش بر طوتام صاچنى آووجلرى ايچنده بوره‌رق صوينى صيقدى .

مع مافيه آرتق قلاغوزه احتياجده يوقدى . صاندالى قايالردن برينه باغلادم . طاشلرك اوستندن آتلايه‌رق چيقدق .

ژوليده ــ اوطورمقدن ديزلرم آغريدى أنشته ، بر پارچه يورومزميز ؟ ديوردى .

بو كيجه ايجاد ايتديكى سه‌ومه اصوليله ياواش ياواش قولمى اوقشايور ، بنى اوزاقلره دوغرو سوروكله‌مك ايسته‌يوردى . آرا صيرا نازلانمقله برابر اونى تعقيب ايديوردم . بر يرده اوكمزه اولدقجه ديك بر يوقوش كلدى . ژوليده ترددله يوزومه باقدى :

ــ شو مغاره قاپيسى كبى كورونن يره قدر كيتمك ايسته‌يوردم ...

فقط سزی اورایه طیرماندیرمق فضله ظلم اولاجق، دیدی. بن بوسفر کولر یوزله راضی اولدم :

— کیدرز ... أهمیتی یوق .

ژولیده کوچوك بر وجدان مجادله‌سی کچیریور کبیدی .

— خایر خایر ... سزی بو قدر یوردقدن صوکرا برده یوقوش چیقارتمق دوغرو دکل ...

قیزم قلب خسته‌لغنی دوشونویوردی. بو بکا رقیق بر ممنونیت ویردی :

— ایکی آدیملق بر ژولیده ، دیدم ، کیدرز ...

یوقوشی چیقارکن قولمدن طوتیور، بکا دها زیاده یاردیم ایده‌مه‌دیکنه متأثر کبی کورونیوردی. ژولیده‌نك مغاره قاپیسنه بکزه‌تدیکی بویوك بر قاپا قوغوغیدی . اوراده یان یانه اوطوردق :

— أنشته بوطاش ییغینلری بکا ناصل بر حس ویریور بیلیرمیسکز؟ کندیمی زلزله‌یله ییقیلمش ، بوتون انسانلری اولمش بر أسکی مملکت خرابه‌سنده صانیورم ... بو کیجه‌کی کزینتی‌یی هیچ اونوتمایاجغم. سز بلکه چوق أیی بر انشته دکلسکز.. فقط نه أیی، نه اویصال بر آرقداشسکز.. بو کیجه کیمسه بکا بویله آرقاداشلق ایتمیه‌جکدی .

یانمده یره اوطورمش . أللریله دیزلریمی اوقشـایور ، کوزلرنده درین بر منتله کولومسه‌یوردی :

قیزیمك صاچلرینی اوقشادم :

— احتمال بنمده بوراده کی چوق جدی ، چوق آغیر باشـلی آرقاداشلرم آراسنده سنك کبی برپارچه هوس وخیالدن عبارت بریاراماز آرقاداشه احتیاجم واردی .

— هم ده خیلی أسکی بر آرقاداش أنشته... یالکز سرویده نه اویونلر چیقارردق ، عقلکزده می ؟

— ظن ایدرم ... مادام‌كه أسكيسى كبى آرقاداش اولدق ... مادام‌كه شيمدى غايت ابى آ كلاشان ايكى آرقاداشز... نيچون اوزون زمانلر بكا ياباڭجى دورديغڭكى سويلرميسڭ ؟

— سزى طانيمايه‌جق قدرد كيشمش بولدم ... صو كرا بكاقارشى مكتب معلملرى‌قدرصوغوق ، سويمسز ، خشين برطور آلديڭز ...

جواب ويرمه‌مه وقت قالمادى ، قاپانڭ ايچنده غريب برخيشيرتى اولدى ، ايرى سياه بر قوش همان باشمزه سورونه‌رڭ اوچوب كيتدى .

ژوليده بردن بره قورقدى ، بر چوجوق سوق طبيعيسيله باشنى كوكسمه صاقلادى . تكرار صاچلرينى ، چكه‌سنى اوقشايه‌رق :

— قورقما كوچوڭ ، ديدم ، قورقوله‌جق برشى يوق ... بن شيمدى يالڭز بر شيدن قورقويورم .

— ؟؟؟!!!

— شكران تيزه‌يه‌ويره‌جكمز جواب... بيچاره كيم بيلير نه قادار أوزولمشدر ؟

برزماندن برى بو أنديشه‌يى ژوليده‌ده حس ايديبوردى . فقط اونى آنجق اسمنى آنديغمز دقيقه‌ده خاطرلامشز كبى ايكيمزده‌ده بر تلاش كلدى . قوشار كبى بر سرعتله صاندالى باغلاديغمز قاياڭه ايندڭ. چيفتلكڭ‌اسكله‌سنه ياقلاشديغمز وقت‌ژوليده ترددله صوردى :

— تيزه‌مه نه جواب ويره‌جڭز ؟

— طبيعى حقيقتى سويله‌يه‌جڭز...

— شو حالده قباحتلى بن اولديغم ميدانه چيقاجق ؟

— تيزه‌ڭ سكا جدى صورتده داريلاجغنى ظن ايتمم.

— بلكه آزارلاماز . فقط ظن ايدرم‌كه سوكيلى خسته سنى بو

ساعتلرەقدرد کزلردە دولاشدیردیغم ایچون بکادرین‌صورتدەقیریلاجق. بالخاصه آدابەقدر کیتدیکمزی دویارسه ... صوکراده نەوقت کزمکه کیتسەك بزی مراق ایدەجك ...

— حقك‌وار کوچوك...تیزەکی بیهودەیرەهیجانەدوشورەمەلی یز...

چیفتلکدەکیمسەیەراست کلمدك . بزه قاپی‌یی کلعذار قالفه آچدی، شکرانك برآز باشی آغریدیغی ایچون ایرکندن یاتدیغنی سویلدی . کنیش بر نفس آلدق . زولیده یاواشجه بکا « کچمش اولسون » دیدی . آقشام اوستی قیرلردن دونن ایکی مکتب قاچاغی کبی کیزلی بر کولومسەمه ایله بربریمزدن آیرلدق .

— ٢٣ —

ژولیده کیتدکجه مونس، یوموشاق باشلی، طاتلی و رفیق بر چوجوق اولویوردی . أسکی خویسزلقلری، خیرچینلقلری تماميله کچمشدی . أولدن مفرط یارامازلقلرله کندینی خراب ایدر، صوکرا اطرافندەکی انسانلردن قاچەرق وحشی بر سکونه کومولوردی . هر کسی، هرشیئی استخفاف ایدردی . بوچوجوغی چارەسز برصورتده یالکز و بدبخت کوردکجه هم قیزار، هم آجیردم . شمدی آرتق کندینی آرامزده یابانجی کورمەیوردی. أویمزك شن ووفاکار برقیزی اولمشدی .

چیفتلکده هرکسه، هر شیئه علاقەدار اولویوردی . أسکیدن یارامازلغیله بیزار ایتدیکی، خشونتیله قلبلرینی قیردیغی خدمتجیلر وایشجیلرك‌شیمدی‌دردلرینی دیکلەیور، کوکللرینی آلیوردی . اونلرده ژولیدەیی درین بر صورتده سومکه باشلامشلردی . حاصلی برسنه اول

بو کنج قیزك بزمله یاشامغه کله‌جکنی خبر آلدیغم زمان اونی ناصل تخیل ایتدم وایسته‌دمسه اویله اولمشدی .

اونکله شیمدی بر بابا قیزدن زیاده ایکی آرقاداشه بکزه‌یوردق . کوندوزلری او بر کوچوك کویلی قیزی ساده‌لکیله بنم ایشلریمه یاردیم ایدییوردی . بن‌ده قیزیمك خاطری ایچون یاواش یاواش یکیدن شهرلی اولمغه ، قالابالیق جمعیتلری سومکه ، اطرافده‌دوستلر، احبابلر آرامغه باشلایوردم . ژولیده‌یه قصبه‌ده سوه‌جکی ، ایسته‌یه‌جکی کبی آرقاداشلرده بولمشدم : (م .. س) ده‌کی فرانسز قونسولوسنك قیزلری ... بنه‌بعض یوکسکجه أجنبی عائله‌لری ... آراصیراژولیده‌یی اونلره کوندرییوردم .. بعضاً‌ده اونلری‌چیفتلکه دعوت ایدییوردق .

— سنی (م .. س) یرلیلرندن بریسی ایله أولندیره‌رك یانمده آلیقویمقدن امیدیمی کسدم ژولیده ... آرامزده‌نهایت برایکی سنه‌لك برمسافرسك ... اونك ایچون صیقلماکی‌ایسته‌مه‌یورم ، دییوردم .

کیتدیکمز یرلرده هرکس بزی بابا قیز ظن ایدییوردی . بوقدر ظریف و کوزل بر کنج قیزك باباسی اولمق بکا غریب بر غرور و سعادت ویرییوردی .

ایسته‌یوردم‌که. قیزم هرکسك چوجوغندن دها کوزل، دهاشیق و کبار کینسین . اونك توالتلریله کندم مشغول اولویوردم . (م ... س) ك یکانه کبار اجنبی ترزیسی اولان مادام سه‌باستیه‌نی‌یی ساعتلرجه موده‌لر اوستنده ترله‌تیوردم . أسکی حیاتمی بیلمه‌ین ، بنی علی‌العاده بریرلی زنکین صانان ترزی بو ایشلرده‌کی وقوف و ذوقمی عقلنه صیغدیرامایوردی. اوشاشیردقجه ژولیده قهقهه‌لرله کولویوردی.

بن‌قیزمله افتخاداایدرکن‌اونك‌بندن‌اوتانماسی دوغرو اولامازدی . اونك ایچون بن‌ده کینش طرزیمی‌دکیشدیرمکه مجبور اولمشدم. بعض

دعوتلره كیدركن كنجلكمده‌كی مراق ودقتله كینیوردم . ژولیده‌نك باباسی چوق كره مجلسلرك الك شیق وظریف اركگی اولویوردی .

ژولیده تیزه‌سنی درین بر وفا ایله سومكه باشلامشدی . شكرانه بعضاً اویله صوقولوشلری ، كدی یاورولری كبی بوینه طیرماشه‌رق دوداقلرینی چكه‌سنه ، یاناقلرینه سوره سوره تیزه‌سنی اویله سه‌ویشلری واردی كه كورنلر اونلری همان بر آننه قیزه بكزه‌تیردی . ژولیده‌نك تیزه‌سنی نه‌قدر سودیكنی كوسترمك ایچون مثال اوله‌رق شو وقعه‌یی نقل ایده‌جكم :

(م ... س) ده موسیو (ماریوس بون) اسمنده بر فرانسز سـاقیز تجاری واردی . موسیو بون هر یاز زوجه‌سی وقیزی ژانه‌تتا ایله برابر (فره‌سـقومیلو) كویی جوارنده‌كی باغچه‌سنده بر قاچ آی كچیرمكه كلیردی .

بوناموسلی وظریف اختیاری سـنه‌لردن بری طانیردم . ژانه‌تتا ژولیده ایله اقراندی . بربرلرینی‌ده چوق سوه‌رلردی . بعض آقشاملر قیزمله دولاشیركن موسیو بونك باغچه‌سنه اوغرار ، یاریم ساعت ، بر ساعت قالیردق .

ژانه‌تتانك یكرمی بش یاشلرنده سیلوی اسمنده بر آبلاسی واردی كه درت بش سنه اول برایتالیان مهندسیله سه‌ویشوب أوله‌نمش ، اونكله برابر پاله‌رموبه كیتمشدی .

ماریوس بون دامادینی هیچ سومزدی . آرا صیرا قیزندن خبر صوردیغم وقت قاشلرینی چاتار :

ــ شیمدیلك هیچ برصیزلتی یوق .. سیلوی مكتوبلرنده قوجاسندن چوق أیی بر لسان ایله بحث ایدییور ... فقط نتیجه‌دن قورقویورم ..

بوسرسری‌یی هیچ کوزمُطو تمادی... مطلقا سیلوی‌یی بدبخت ایده‌جك،
دیردی .

اختیار بابانك بو کهاتی بوسنه بردن بره چیقمشدی . سیلوی
آ کلاشیلماز برسببدن دولابی‌قوجاسندن آیریله‌رق (م...س)ه‌کلیوردی.
صوك وقعه‌لر کنج قادینك اعصابنی صارصمشدی .

ژولیده‌ژانه‌تتا ایله‌باغچه‌ده کزوب‌أ کله‌نیر کن بن‌بر کوشه‌ده‌بوزواللی
قادین‌ایله قونوشوردم. چوق بدبیندی. بو، اونك ایلك جدی‌فلاکتی
اولدیغی ایچون‌هرشیئی‌سیم سیاه کوریبور، حیاتی‌بیتمش‌ظن‌ایدییوردی.
یأسنك اصل سببندن بحث ایتمه‌یور، دائما مبهم کلمه‌لرله قونوشیوردق .
بویله اولدیغی حالده او ولوکه پك قاپالی بر صورتده دردینی دوکمکدن
خفیف بر تسلی دویویوردی . بن بو یاشده یأسك معناسز اولدیغنه،
یاز فیرطنه‌لرینی دائما کوزل کونلرك تعقیب ایتدیکنه اونی ایناندیرمغه
چالیشیوردم .

ماریبوس بون آرا صیرا کیزلیجه ألیمی صیقار : — چوق تشکر
ایدرم نظمی بك... سوزلریکز بودلی‌قیزه چوق أیی تأثیر ایدییور...
سزدن آیرلدقدن صوکر اونی دها شن وامیدلی کوریبورم دیردی .

بر آقشام اوستی ینه ژولیده ایله کزمکه چیقمشدق . ژولیده
قامچیسیله دکرمنلرك یولنی کوستره‌رك :

— بو آقشام بورادن کیده‌لم أنشته ، دیدی ، صوکرا نمازکاه
یولندن دونرز اولمازمی ؟..

— فره‌سقومیلو یولی دها ایی دکلمی؟ نه وقتدن بری (بون) لره
اوغرامادق . ژانه‌تتایی کورمك ایسته‌مزمیدك ؟

ژولیده آتنی دوردوره‌رق دقتله یوزیمه باقدی . مستهزی بر ادا
ایله قاشلرینی قالدیره‌رق :

— صاحی خیلی زماندن بری (بون) لره اوغرامادق ، دیدی ،
بو کون بر ، دون ایکی ، اولسی کون اوچ ... تام اوچ اوزون
کون وارکه (بون) لری کورهمدك .. نه فلاکت .. نه فلاکت ؟

حیرتله ژولیدهنك یوزینه باقدم :

— مقصدیکی آکلامایورم .

ژولیده بردن بره قاتیلیرجهسنه کولمکه باشلادی . بو غریب
نشئهنك سببنی آکلامامقله برابر بنده کولویوردم :

— نهیه کولویورسك ژولیده ؟

— سویلهمم .

— نیچون ؟

— عیب اولور .

— باشلایوبده یاریم براقمق دها عیب اولور ... هایدی بر آز
غیرت ...

ژولیده کوزلرنده آفاجان بر پاریلتی ایله دیلنی چیقاردی :

— معصوم معصوم « ژانهتانی کورمك ایستهمزمیدك » دیمهکزه
کولویورم ..

— بونده کولونهجك نه وارکه ؟

— «ژانهتانك آلمدیدهآبلاسنی کورمك ایستهیورم» دیمك ایچون
بو قدر اوزون بر یولدن دولاشمغه نه لزوم واردی ؟

ژولیدهنك عقلندن کچن یارامازلغی آکلادم . فقط آکلامامش
کبی کورونمك لازم کلدی .

— بوده بردرجهیه قدر دوغرو ... نه زواللی بر کنج قادین ...
کندینی چوق فضله اوزییور ... دوغروسی اوکا بر تسلی ویرمکدن
بیوك ثواب اولماز ...

ژولیده حالا کوزلرنده او چاپقین پاریلتی ایله یالانجقدن باشنی ایکی طرفه صاللایور ، مرحمت تقلیدی یاپەرق أکلەنیوردی:

— نم أنبیالر ، أولیالر کبی علوی ، مقدس انشتەجکم ثواب وخیر ایشلەمکی نه قدر سور ... بو قدر کوزل کوزلردن آقاجق یاشلره ناصل تحمل ایدیلیر ؟ اونلری بهمەحال قوروتەجق بر شیلر ایجاد ایتمەلی .. بن ژانەتتا ایله مشغولکن دقت ایدیورم ... سیلوی محتشم سیاه صاچلری قدر آغیر اولان ألمنك تأثیریله باشنی اوکنه ، آرقاسنه ، صاغنه ، صولنه حاصلی دیك طوتمامق ایچون هانکی جهته براقمق لازم کلیرسه اورایه براقیور .. کوزلری یاری قاپالی ، کوکسی درین نفسلرله شیشکین ، آغیر آغیر دردینی آکلاتیور ... محترم ومقدس انشتەجکم الٰهی بر مرحمتله اولا دیکلەیور، صوکرا خفیفجه اکیلەرك سویلەمکه باشلایور ... نەلر سویلەیور ؟ هانکی علوی دعالرله بو متروکەنك قلبنه بر سکون و شفا مرهمی سورمکه چالیشیور ... بورالری تمامیله مجهول... فقط نتیجه شوکه بر آز صوکرا بوشفاکار سوزلر تأثیرینی کوسترمکه باشلایور.. سیلوینك صولوق مکدرچهرەسی کوزل بر یاغموردن صوکرا پارلاق بر کونشه معروض قالمش میوه باغچەلری کبی ییر قیزارمغه ، جانلیلاشمغه باشلایور ... بو معجزه هپ نم پیغمبر انشتەمك مبارك نفسندەکی کرامتك اثریدر ...

کولمکدن کندیمی آلامامقله برابر قاشلریمی چاتەرق :

— یتر یاراماز ، دیدم ، سنك بوقدر فنا یورکلی بر چوجوق اولدیغکی بیلمەیوردم .

ژولیده دقتله یوزیمه باقەرق کولومسەدی :

— بن می فنا یورەکلی ؟ نی بنك کبی قاندیرامادیغکز ایچون فنامی اولدم ؟

ــ ژولیده، بنم حقمده بویله معناسز شبهه‌لره دوشه‌جككی هیچ عقلمه كتیرمزدم ... أنشته‌كی فنا طانیورسك . . . بوزواللی قادینله قونوشمقدن مقصدم ...

ژولیده‌قامچیسنی خفیف خفیف شاقلاته‌رق قیصراغنی صیچراتیوردی. سوزیمی كسه‌رك عادتا عصبیتله :

ــ بكا او كره‌تمه‌یكز رجا ایدرم ، دیدی، أنشته ، سنی غایت أیی طانیورم ... حتی بلكه بونك ایچون او نكله چوق آچیق قونوشیورم.

ــ ژولیده ...

ــ بن سزی اویله أسكی زمانلردن بری طانییورم كه ... یالكز سرویده‌هر آقشام نازان‌خانمی كورمكه كیتدیكمزی البته‌او نوتمامشكزدر...

قلبم شدتله چارپدی . اون سنه‌دن بری نازانك اسمی ایلك دفعه یانمده آ كیلیوردی .

ــ ژولیده ، دیدم .

او هیچ اهمیت ویرمه‌دن دوام ایتدی :

ــ بویارانك آرتق تماميله أیی اولدیغنی تخمین ایتدیكم ایچون نازان خانمدن سربستجه بحث ایده‌بیلیورم . . . او آت كزینتیلرنده بنی قوجاغكزده كوتورورديكز . . . چوجوقلر چوق صاف كوزوكورلر . . . فقط بیلمزسكز نه‌شیطاندرلر أنشته . . . نازانك باغچه‌سنه یاقلاشدیغمز زمان یاواشجه باشمی كوكسكزه دایاردم ... آمان یاربی او بیچاره قلب نه‌چارپینوب چیرپینیردی ...

ــ پكی آما بونلری سویله‌مكدن مقصدك نه ژولیده ؟

ژولیده كوله‌رك ینه دیلنی چیقاردی :

ــ سزك بویله ... ناصل سویله‌یم .. فوق‌العاده رقت و شفقت ومرحمت دقیقه‌لرنده‌نه‌طورلر، نه وضعیتلر آلدیغكزی بیلیورم .. اونك

ایچون حسلریکـزك پك برنجی درجه‌ده علوی والـٰهی شیلر اولدیغنه ایناتمازسه‌م بنی معذور کوریکـز سوکیلی أنشته‌جکم . . أسـکیدن کوچوك بر چوجوقدم « هادی سنی کزمکه کوتوره‌یم ژولیده » دیه بنی آلداتیردیکـز . . . بن زواللی صانیردم که بو کزمه‌لر حقیقةً بنم أکله‌نمه‌م ایچون اولویور ... بیلمزدم که زواللی ژولیده نظمی بك ایله نازان خانمك بولوشوب قونوشملری ایچون بر بهانه‌دن ، بر کوچوك اویونجاقدن عبارتدر . نظمی بك دوغریدن دوغری‌یه نازان خانمه سویله‌یه‌مدیکی برشیئی ژولیده‌جکه سویلر .. اوبیچاره‌ده حقیقةً کندینه صانوب آبدال آبدال کولر .. نازان خانم نظمی بکه ویرمکه جسارت ایده‌مدیکی برچیچکی ژولیده‌یه‌ویریر .. اووقت کوچوجوکدم أنشته .. فقط اون سنه صوکرا عینی قومدیایی اوینـامغه ، سیلوی‌یی کورمك ایستدیککـز زمان « ژانه‌تتایی کوره‌جکك کلمدیمی ژولیده؟.. هایدی سنی آرقداشکه کوتوره‌یم » دیمکه قالقارسه‌کز ضررلی چیقارسکـز .. اونك ایچون بو آقشام مساعده‌کزله یولمزی دکیشدیره‌جکـز .

ژولیده‌نك بومعناسز شبهه‌سنه کولمکله برابر برآزده قیزییوردم :

ــ ژولیده .. یاشلی برأنشته‌یه قارشی برآز حرمت لازم ..

ژولیده عینی آلایجی وچاپقین طور ایله :

ــ بیلنمز أنشته‌جکم ، دیدی ، انسانلقدر بو .. کندیکـزه پك امنیت ایتمه‌یکـز .. هم باخصوص سز برپارچه‌ده سابقه‌لیسکـز . صوکرا برشی داها وار .. سز بکا امانت‌الله صاییلیرسکـز ... شکران آبلامك اولمادیغی یرده بر درجه‌یه قدر اونك وکیلی صاییلیرم .. اونك ایچون آچیق سویله‌یم ، سیلویلرله فلانلرله صیقی فیقی قونوشمه کزه مساعده ایده‌مه‌م .. هایدی سوکیلی أنشته‌جکم ... شیمدی استقامت دکرمنلر یولی مارش مارش ..

— ٣٤ —

اون درت تموز گیجه‌سی ... متصرف حلمی پاشـا ومفتی افندی ایله برابر بلدیه باغچه‌سنده آقشام قهوه‌سی ایچیوردق. هوا چوق گوزلدی. دگزده کاغد فنارلرله دونانمش قایقلر دولاشیور، ریختیم قهوه‌لرنده اورکسترادن غایدا ولاتارینه‌یه قدر چشیدلی چالغیلر چالیوردی.

باغچه‌نك قاپیسندن سیاه چارشافلی، نارین بر خانم گیردی: بزم بولندیغمز طرفه دوغرو یورومکه باشلادی. حلمی پاشا ایله مفتی افندی حیرتله باقیورلردی. قصبه‌ده بر مسلمان قادیننك برقازینویه آیاق آتماسی تصوره صیغار شی دگلدی.

بر آز یاقلاشنجه ژولیده‌یی طانیدم. او متصرف ایله مفتی‌یی خفیف بر باش اشارتیله سلاملادی. صوکرا گوله‌رك بکا:

— بورایه گیرمه‌م بلکه پك دوغرو اولمادی، دیدی. فقط سزی گورمك مجبوریتنده‌یدم أنشته ...

ژولیده‌یی حلمی پاشایه تقدیم ایتمك لازم گلدی. متصرف کبار، جنتلمن بر آدمدی. فقط فضله وهام وقورققدی. متردد بر طور ایله ژولیده‌یه اوطورماسنی رجا ایتدی. اوذکی گوزلرینك بر باقیشیله ایشی آکلادی:

— تشکر ایدرم، فقط آرقداشلرم وار، دیدی، یالکز بر دقیقه أنشته‌مه مساعده ایدرسه‌کز... دگز کنارینه قدر بکا رفاقت ایدرمیسکز أنشته ...

ژولیده ایکی گوندن بری لطف‌الله افندیلرده مسافردی. بر هفته اول نجمیه ایله رفیق بکك دوگونلری اولمشدی.

باغچه‌دن چیقدیغمز زمان آرقاداشلرینك کیم اولدیغنی صوردم :

— کیم اولاجق یکی کلین کوکی دیدی .

— نره‌ده‌لر ؟

— ایلری دوغرو یورودیلر ... بیلیورمیسکز سزه چوق خاطرم قالدی ...

— نیچون ؟

— ایکی کوندبری مسافرلکده‌یم .. حتی أودن بر آزده خسته چیقمشدم .. هیچ خاطریمی صوردورمق عقلکزه کلدی ...

— ایکی کون یك اوزون زمان صایلمازژولیده... داریلاجغکی بیلسه‌یدم ، بو کون کندم اوغراردم ...

— تیزه‌م ناصل ؟

— مکمل ... بن‌ده سکا یکی کلین کوکیدن خبر صوره‌یم ... بال آیلری ناصل کچیور ؟

— غالبا چوق أیی ...

— بربرلرینی چوق سویبورلرمی ؟

— غالبا سویبورلر ...

— نیچون هپ غالبا دییورسك ؟

ژولیده کولمکه باشلادی :

— دوغروسنی ایسترمیسکز ؟ بوسودادن بن برشی آکله‌یامادم... سزکه بر أسکی آماتورسیکز أنشته ...

— ژولیده سکا ینه داریلاجغم ...

— یکی یکی قیزمایکز ... أوت سزکه یاشلی باشلی ، کون کورمش بر أنشته‌سیکز ... شیمدی بکا ایضاح ایدیکز ... انسان سودیکیله أوله‌ندکدن صوکرا هفته کچمه‌دن دیشاردن مسافر دعوت ایدر ،

چام ساقیزی کبی اوکا یاپیشیرمی ؟ بکا « هیچ اولمازسه بر هفته قالاجقسك » دییه اصرار ایدییورلر ... بن بر یابانجی دکلی‌یم ؟ آرالرنده بولونمامه نه احتیاج کوریورلر ؟ انسان بالعکس یالکزلغی آرامازمی دیرسیکز ؟ او قدردوشونویورم ... بر درلو آکله‌یامایورم. أنشته ... بو ناصل سوکی ، ناصل عشق ، ناصل بال آیی ؟

ژولیده کوزلرنده صاف بر حیرتله یوزیمه باقیور، جواب بکله‌یوردی. ایلرده برسوقاق فنارینك اوکنده دوران ایکی کولکه‌یی کوستردی :

— کوریورسکزیا ... ناصل بزی بکله‌یورلر ؟ حالبوکه بر آز دها کچ یاتمزه کلسینلر دییه شیمدی عادتا قوشمالری لازم کلیر ... اویله دکلی ؟

آرتق کندیمی طوتامایه‌رق کولمکه باشلادم :

— ایواه ژولیده ... برهان بکله‌اولندیککز وقت غالبا بورالرده بنی آرقا کزدن قوشدوره قوشدوره اولدوره‌جکسکز ...

ژولیده ساده خفیفجه اوموزلرینی سیلکمکله اکتفا ایتدی :

— برهان بك جدی ، آغیر باشلی انساندر..

بلدیه باغچه‌سندن خیلی اوزاقلاشمشدق .

— آرقاداشلریمی فضله بکله‌تمه‌یم، بکا نه سویله‌یه‌جکدك ژولیده ؟

قیزم بردن بره محزونلاشدی :

— جسارتمی قیردیکز... بنی آرقاداشلرم بکله‌یور دییورسکز.. بو بر آز نیم یانکزه کله‌مدن شکایت دکلمیدر ؟

— نه‌تحف‌چوجوقسك ژولیده.. بالعکس چوق ممنون اولدم .. قولمه آصیله‌رق آدیملریمی آغیرلاشدیرییور ، قورقاق بر رجا ایله یوزومه باقیوردی :

— فضله صيقيلدم انشته .. بر بهانه ايله بنى بو آقشام اونلرك الندن قورتاروب چيفتلكه كوتوره‌مزميسكز ؟

— بن بالعكس سنك أكله‌نه‌جككى تخمين ايتمشدم.. مثلا بو آقشام بو قالابالق رِيختيمده ، چالغيلرك ، كاغد فنارلرك آراسنده دولاشمق فنامى ؟

ژوليده آجى بر تبسمله :

— بلكه أبى أما ، ديدى ، پك ذوق آلمايورم دوغروسى .. بو كيجه مطلقا چيفتلكه دونمك .. هم بيليورميسكز .. بن سزى تصادفاً كورمدم.. براز اول آراباجى‌يه راست كلدم .. بلديه باغچه‌سنده اولديغكزى سويلدى.. ريختيمده دولاشمق بهانه‌سيله اونلرى بوطرفه سوروكله‌دم .. هرحالده بنى براقوب كيتمزسكز دكلى ؟

ژوليده‌نك طبيعتى نه قدر دكيشمشدى . بندن بر وعد آلمادن آرقاداشلرينه يتيشمه‌مك ايچون قولمه آصيلان بومونس وصوقولقان چوجوق بر سنه اول هر شيئه يوكسكدن باقان او مغرور ، خشين ، استخفافكار كنج قيزميدى ؟

— سنك هيچ بر آرزوكى قيرمق ايسته‌مم ژوليده ، ديدم ، همان بر بهانه ايله‌سنى آلوب كوتوروردم.. فقط باشقه بر مانع وارچوجوغم... بو كيجه فرانسزلرك اون درت تموز شنلكى ... هر سنه بو كيجه فرانسز قونسلوسخانه‌سنده بر مسامره ويريلير . قصبه‌ده‌كى بويوك مأمورلر ايله يوكسك اجنبى عائله‌لرى دعوت ايديلير .. قونسلوس بنم‌ده حاضر بولونمامى ايستدى . كله‌جكمى وعد ايتدم .. آكلايورسك يا ژوليده ؟.. سنى بو كيجه بوراده براقمغه مجبورم .. فقط يارين صباح ايركندن كلير آليرم اولمازمى ؟

— ناصل ايسترسه‌كز...

— قونسولوسك بويوك قيزى سكاده بر دعوت قارتى كوندرمش..

ژوليده بردن بره دوردى ، حيرت وسه‌وينجله يوزمه باقدى :

— بكاده‌مى ؟ .. آه نه كوزل !

فقط بو سه‌وينج بردن بره عصبى برتلاشه تبدل ايتدى :

— يكى نيچين بكا دها اول خبر ويرمديكز ؟..

— بيهوده اولمازميدى ؟

— نيچين بيهوده اولسون.. بكا اذن ويرمه‌يه‌جكميديكز؟ احتمال بويله بر سواره ايچون البيسه‌م اولماديغنى دوشونديكز ...

— كوچوك ژوليده‌م ايش ألبيسه‌يه قالمش اولسه‌يدى دكل برايكى كونده بلكه بر قاچ ساعتده سكا الك كوزل بر توالت ايجاد ايدردم... آيازمه چيفتجيسنك قيزينه بو كيجه كوزللك وتوالت ره‌قورينى مطلقا قازانديريردم .. فقط بيليرسككه بويله مسامره‌لره مسلمان قيزلرى اشتراك ايده‌مز.. با خصوص بو كيجه‌كى همان‌رسمى بر دعوت.. مملكتك بوتون رسمى انسانلرى اوراده اولاجق ..

ژوليده ساده‌جه : «پك كوزل انشته .. چوق أكلنمه‌كزى تمنى ايدرم» ديدى وقولمى براقه‌رق حيزلى حيزلى نجميه ايله رفيق بكلك يانته دوغرو يورودى .

شيمدى آرتق بشقه شيلردن بحثه باشلادق .

ژوليده‌يى بو كيجه چوق محزون واميدسز حس ايديـوردم . ياواش ياواش اوكمزدن يورويور ، صورولان شيلره قيصـه ودالغين جوابلر ويريوردى . بردن بره عقلنه كلمش كبى دوندى :

— انشته سزى فضله يورمايالم .. آرقاداشلريكز بكله‌يور.. آرتق دونسه‌كز .

قیزیمی بو كیجه بویله یالكز ومحزون براقوب كیتمكه بر درلو كوكلم راضی اولمایوردی . نجمیه ایله رفیق بكه دونه‌رك :

— سزدن بویوك بر رجام وار، دیدم، بو كیجه ایچون ژولیده‌یه اذن ایسته‌جكم... یارین صباح چیفتلكه بعض اجنبی مسافرلریمز كله‌جك ظن ایدییورم .. ژولیده‌نك اونلری آغیرلاماسی لازم.. بر ایكی كون ایچنده ینه سزه تسلیم ایده‌جكمی وعد ایدییورم.. اویله دكلمی ژولیده؟

قیزم سه‌وینجندن دلی كبی اولدی . اونلرك راضی اولمامالرندن قورقویور :

— اوبر كون اولمازسه جمعه‌یه مطلقا، أما مطلقا كلیرم، دییه دیل دوكیور ، نجمیه‌یی سرسملشدیرمك ایچون قوللرندن صارصیور ، اعتراض ایده‌مه‌سین دییه ألیله آغزینی قاپایارق یاناقلرندن اوپویوردی. بركت ویرسین ریختیمك قارانلق وتنها بر كوشه‌سنده یدك. یوقسه كلوب كچنلره رزیل اولاجقدق .

ژولیده اونلردن بر آن اول قورتولمق ایچون بر شیطانلق دها دوشوندی :

— بال آینك اك پارلاق كیجه‌سنده ایكی سوكیلینك بویله دكز قییلرنده دولاشماسی مناسب اولامازدی، دیدی، مطلقا صاندالله بینمه‌لیسكز. بو نوعدن سعادتلر ایچون دكزدن دها كوزل بر صحنه اولاماز .

رفیق بك ایله نجمیه‌نك جوابنی بكله‌مه‌دن صاندال بولدی واونلری یاری زورله بیندیردی. اونلر ساحلدن یاواش یاواش آچیلیركن آرقالرندن باغیرییوردی :

— اوبر كون اولمازسه جمعه‌یه مطلقا كلیورم .. آكلادیكزمی ؟

بن آرتق قهقهه‌لریمی طوتامایوردم :

ـــ ژولیده نه اوبر كون ، نه ده جمعه كونی لطف‌الله افنـدیلره دونمكه هیـچ نیتك یوق ... اویله دكلی ؟

ـــ ظن ایدرم .

ـــ اوحالده نه‌یه بیهوده یره آرقالرندن یالان سویله‌یورسك ؟

ـــ صورمایكـز انشته.. صاندالدن چیقوب نی تكرار یاقالایاجقلر صانیورم .. الله دارده قالانلرك یاردیمجیسی اولسون :. سزه چوق تشكر ایده‌رم .. بنی بویوك صیقینتیدن قورتاردیكـز ..

ژولیــده تكرار قوله كیردی . یاواش یاواش بلدیه غازینوسـنه دوغرو یورومكه باشلادق. چیفتلك ایچون بكا بیتوب توكنمز سؤاللر صوریبوردی .

ـــ اویله شیلر صوریبورسك كه ژولیده ، دیدم ، انســان سنی چیفتلكدن آیریلالی آیلر، ییللر كچمش ظن ایده‌جك ..

قیزم بردن بره دورالادی :

ـــ غالبا معناسز سوآللرله جانكـزی صیقیورم .

ـــ بالعكس ژولیده .. چیفتلــكدن بو قدر علاقه و محبتله بحث ایتمه‌ك خوشمه كیدیبور ... سن كه آیازمایی هیـچ سومدك ..

ـــ ستم ایدیبورسكـز .

ـــ ستم ایتمه‌یورم قیزم ... حقیقتی سویله‌یورم.. سن یاشده، سن روحده بر چوجوق ایچون بو یالكـز ونشئه‌سز یرلری سومكه امكان اولورمیدی ؟ بر زمان صوكرا بزدن آیریلدیغك وقت آیازمایی نفرتله خاطرلایاجغكی، بوراده كچیردیكك سنه‌لره آجیه‌جغكی ظن ایدیبوردم.. حالبوكه ایكی كون كبی آز برزمان ایچنده بزی عادتا كوره‌جكك كلمش...

ژولیده یوزومه باقوب دقتله كولومسه‌یه‌رك :

ـــ سزه قیصه‌جق بر جواب أنشته ، دیدی ، آدابی ایلریده نه

شكلده خاطرلاياجغمى بيله‌مه‌يورم.. فقط نه‌شكران تيزه‌مى ، نه‌انشته‌مى هيچ ، أما هيچ اونوتمایاجغم .. اونلرى سومكده كچيكديكم ايچون بر آز كندمدن اوتانه‌جغم ..

ژوليده بونلرى سويلركن سسى تيتره‌يور ، باشنى خفيفجه قولمه ياصلايوردى . بردن بره بو اعترافدن اوتانمش كبى دوغرولدى :

— بويله حزن ويره‌جك شيلر قونوشمايالم أنشته .. بو كيجه‌كى مسامره‌يه چوق شن كيتمه‌كز لازم ..

بن قوللريمى قالديره‌رق :

— مسامره قالديمى قيزم ؟ ديدم ، سنى براقوب نره‌يه كيده‌رم ؟

— ديمك كيتمكدن واز كچيورسكز ؟

— ألبته ...

ژوليده هم سه‌وينيور ، هم اوزولويوردى :

— بنى بوقدر دوشونديككزه تشكر ايدرم أنشته... فقط سوز ويرمشسكز ... عيب اولمازمى ؟ بن سزى آرابه‌ده بكلرم ...

— عيب اولاجغى محقق ژوليده .. فقط بيلمم كه نه ياپمالى ؟

ژوليده كنديسنى براقوب كيتمه‌مى ايسته‌مه‌يوردى . چونكه سويلديكى سوزه درحال پشيمان اولدى و آغزنده كيشديردى :

— كرچه ويريلن سوزك اوقدر اهميتى يوق .. انسان برمعذرت بولوب سويله‌يه‌بيلير أما.. بوكيجه أكله‌نه‌جكسكز .. باقيكز نه كوزلده كينمشسكز .. كيم بيلير نه قالابالق اولاجق ، كيملر كله‌جك ... ژانه‌ت ايله آبلاسنك نه‌لر كيديكنه دقت ايديكز .. يارين سزدن حوادث صوره‌جغم ..

— كيتمه‌يه‌جكمى سويلدم يا ژوليده ؟

— ناصل اولور؟. بو اكلنجه‌دن محروم قاليرسه‌كز بكا ايچيكزدن

داریلیرسیکز أنشته .. بن آرابه‌ده بکلرم .. حتی ایسترسه‌کز ینه لطف‌الله افندیلره گیده‌یم .

— کوچوك شیطان... سنی نه آرابه‌ده بکله‌تمکه، نه‌ده لطف‌الله افندیلره براقمغه راضی اولمایاجغمی غایت ایی بیلیورسك.. اونك ایچون بومعناسز اصراردن وازکچ ... نم اکلنجه ایله، دانس ایله نه‌علاقه‌م قالدی‌که؟ بو کیجه بز ایکی آرقداش دها ایی اکله‌نیرز .. بر آزدن آرابه ایله قونسولوسخانه‌یه اوغرارز... بن برقاچ دقیقه ایچری گیرر، مهم برسببدن دولایی همان چیفتلکه‌دونه‌جکمی سویلرم بوندن قولای نه‌وار؟

نم بو قدر کولر یوزله بو کیجه‌اکلنجه‌سندن وازکچمه‌م ژولیده‌یی سونجدن چیلدیرتدی. قیزم سوقاغك اورتاسنده بوینمه صاریلیوردی .

یاریم ساعت صوکرا آرابامز قونسولوسخانه قاپیسنده دوردی . ایچری گیردم. قارشیمه ایلك چیقان قونسولوسك بویوك قیزی اولدی. بر معذرت ایجادینه لزوم کورمه‌یه‌رك حقیقتی سویلدم ، آرابادہ بنی بکله‌ین ژولیده‌یی چیفتلکه کوتورمکه مجبور اولدیغمی آکلاتدم . قونسولوسك کوچوك قیزی‌ده قونوشدیغمزی کوره‌رك یانمزه کلدی . ژولیده‌نك آرابه‌ده اولدیغنی خبر آلنجه آچیق اوموزلرینه بر اورتو آتمغه لزوم کورمه‌دن دیشاری فیرلادی . چاره‌سز بن‌ده آرقاسندن گیتدم .

سوقاقده‌اوزون مجادله اولدی. بو گنج فرانسز قیزی مملکتك عرف وعادتنی آکلامایور. ژولیده‌یی زورله آرابه‌دن ایندیرمك ایسته‌یوردی. نهایت قونسولوسك بویوك قیزی یانمزه کلدی . او باشقه بر چاره دوشونمشدی :

— ژولیده‌یی بابامك کتابخانه‌سنه آلیرز ... قاپی‌یی قاپارز ... آرقاداشمز بویله‌جه بالوی‌یی اوزاقدن اولسون کورمش اولور ...

ژولیده چكینه‌رك یوزومه باقدی .

— سن ایسترسه‌ك مكمل اولور چوجوغم ، دیدم، هیچ محذور یوق ..

ژولیده سه‌وینجله آرابادن آتلادی . قونسولوسك بویوك قیزی بنانك آرقا طرفندن كوچوك برقاپی آچدیردی. قارانلق قوریدورلردن، دار مردیوه‌نلردن كچه‌رك كتبخانه‌یه كیردك .

بوراسی دیوارلرینی قاپلایان كاغدك او چوق ماوی زمینه صاری ییلدیزلر سرپیشدیرلمش كوچوك ، شیرین بر اودا ایدی . رنكلی جاملرله سوسلو بر ایكنجی قاپیسی‌واردی‌كه ـ اصل مسامره صالونه اینن ـ كوچوك بر مردیوه‌ن اوزرینه آچیلیوردی .

ژولیده مسامره‌یی بو جاملی قاپیدن سیر ایده‌جكدی .

دیشاردن بللی اولماسین دییه اوداده چیفت قوللی بر شامداندن باشقه ایشیق براقمادی . ذاتاً بوكا بیله حاجت یوقدی . مسامره صالوننك قاماشدیریجی آیدینلغی رنكلی جاملرك آراسندن كچیور ، كوچوك كتبخانه‌یی آل، مور، یشیل، قیرمزی رنكلره بوغیوردی.

ژولیده كوله‌رك : ـ نه‌كوزل ، دییوردی، بن مسامره‌یی كتاب مقدسده‌كی ملكلر كبی هوالرك اوستندن ، علائم سما رنكلرینك ایچندن سیر ایده‌جكم .

هپ بردن كولوشدك. قونسولوسك قیزلری نه‌كبار، نه‌خاطر نواز چوجوقلردی. بو كیجه‌كی بویوك وظیفه‌لرینی اونوته‌رق بزمله‌مشغول اولمق ایسته‌یورلردی . بویوكی همان زورله آشاغی كوندردك . كوچوكی دانس باشلایجه‌یه قدر یانمزدن آیرلمادی ، بر آرالق بر شی سویله‌مه‌دن دیشاری چیقمشدی . بش دقیقه صوكرا اللرنده زورله طاشیدیغی بربویوك تپسی ایله‌كلدی : چوره‌ك، بوزلی میوه ، شامپانیا

أكله نه‌كچدیسه بزه كتیرمشدی. بولوندیغمز یردن صالونك نه‌أ كلنجه‌لی بر كوروتوشی واردی . بو كوچوك قصبه‌ده بویله دعوتلر سنه‌ده آنجق بر ایكی كره اولور. بویوك مأمورلر بونی معایده نوعندن رسمی بر وظیفه عد ایدر. (م..س) ك خریستیان ویاهودی تجارلری ثروت واهمیتلرینی كوسترمك ایچون بر وسیله صایارلر. قادینلر اینجی، الماس، آلتون نامنه نه‌لری وارسه بویونلرینه، باشلرینه، قولاقلرینه طاقارلر. هر كون اوزامش تراشلری ، اوتوسز پانطولونلری ، چارپیلمش غراواتلریله چارشیده ، كومروكده دولاشان ایش آداملری او كیجه ایچون صاندیقدن چیقمش ، اوتوله‌نمش سیاه البیسه‌لرینك جندره‌سی ایچنده مغازه مانكه‌نلری كبی قاص قاتی دیكیلوب قالیرلر .

بو كیجه سنه‌لردن بری ایلك دفعه ایچدیكم شامپانیانك تأثیریله عادتا چوجوق اولمش ، بو دلیشمن كوچوك قیزلره اویمشدم. قاپینك جاملری آراسندن آشاغیسنی كورمك ایچون بربریمزی ایتییور ، صالونده‌كی انسانلری و تواله‌تلری تنقید ایده‌رك دلیجه‌سنه كولوب أكله‌نیوردق .

بر آز صوكرا كمانلر آقورد ایدلمكه باشلاندی . دانس وقتی یاقلاشیوردی .

بن ــ سزدها زیاده بزمله قالمازسیكز مادمازه‌ل ماری ــ بالانش ، دیدم ، دعوتلیلریكزه قارشی دوغرو اولماز ...

كنج قیز كوله‌رك: ــ برشرطله دیدی. بزمله رقص ایده‌جكسكز .

جوابه بیله لزوم كورمه‌دن كولمكه باشلادم . فقط بو چوجوغه سوز آكلاتمق قابل دكلدی . ژولیده‌دن امداد اومدم . او یاراماز‌ده بندن یانه چیقمادی . حتی :

— نه‌أیی اولور انشته... سزك بر کره دانس ایتدیکزی کورورسه‌م چوق ممنون اولاجغم ، دیدی .

شامپانیا کیتدکجه اراده‌می ضعیفلاتیوردی . نتیجه‌ده بو ایکی چوجوغك اصراری بنی مغلوب ایتدی. ژولیده‌یی کتبخانه‌ده براقه‌رق مادمازه‌ل ماری بلانش ایله صالونه ایندم. بزده سس سز صداسز رقص ایدنلرك آراسنه قاریشدق .

فکرمجه بونم صوك دانسم اولاجقدی. فقط بودفعه قونسولوسك بویوك قیزینی قارشیمده بولدم . خاطری قالماسین دییه اونیده دعوت ایتمك لازم کلدی .

« بر اوچونجیسنه امکان یوق » دییه دوشونه‌رك اودالردن برنده دیکله‌نمکه کیدیوردم . قاپیده (ماریوس بون) ك بویوك قیزیله قارشیلاشدم . صولغون ومحزون کوزللکنی خارق‌العاده بر صورتده آچان سیاه برالبیسه کیمشدی .

سودیکندن آیریلان بوزواللی‌قادین کیم بیلیر بو کیجه نه‌ أیوسدی؟ امیدسز برسودا ایله قیورانانلره بویله نشئه‌لی و کورولتولی‌قالابالیقارك نه فنا تأثیر ایتدیکنی تجربه‌لرمله بیلیوردم. اوکا بو کیجه بر پارچه نشئه وامید ویرمك بکا بر وظیفه کبی کوروندی . بر رقص‌ده اوندن رجا ایتدم .

سیلوینك خارق‌العاده دانس ایتدیکنی حیرتله کوردم . ایتالیاده عادتا برپروفه‌سیونه‌ل اولمشدی. اوده، دها ایلك آدیملرده أسکی ملکه‌سنی غیب ایتمش فقط دقیقه‌دن دقیقه‌یه آچیلان بردانس شامپیونی قارشیسنده بولندیغنی آکلادی .

اطرافده بلکه کیمسه بزه دقت ایتمه‌یور ، آکلامایوردی . فقط

ظن ايديورم كه (م..س) ده شيمدى‌يه قدر بو درجه كوزل دانس اولمادى .

صوكه دوغرو كوزلرم بر آز يوقارى‌يه ، ژوليده‌نك بولونديغى جاملى قاپى‌يه ايليشدى . اوراده بر كولكه فرق ايدر كبى اولدم . غير اختيارى ايچمدن بر كوله كلدى . قيزيمك سيلويدن شبهه‌لنديكنى ، شكران حسابنه ينه بملة غاوغا ايده‌جكنى دوشوندم . مع مافيه تخمينم ياكلش چيقدى. آياقده برقاچ طانيدقله‌قونوشدقدن‌صوكرا كتبخانه‌يه دونديكم وقت ژوليده سيلوى ايچون هيچ ستم ايتمدى . يالكز بر آز محزون بردارغينلقله كنديمى فضله يورديغمى، صحتمى هيچ‌دوشونمه‌ديكمى سويلدى. كوله‌رك جواب ويردم :

ــ بوكا بر آزده سن سببسك كوچوك.. بر آز اول بنى ناصل زورلاديغكى اونوتما.. مع‌مافيه بوكيجه‌كى دانس أيى برتجربه اولدى... صحتم غالبا أيدن أيى‌يه دوزه‌لمش ... اوفاق براضطراب، الك كوچوك بر چارپينتى بيله دويمادم .

قيزم عينى دارغين ومحزون طور ايله يوزيمه باقدى :

ــ بوكا چوق ممنون اولديغمى سويله‌مكه حاجت يوق انشته ... فقط غالبا بو غريب تجربه دانسلرينه دوام ايتمك ايسته‌يورسيكز ؟

قاپينك يانده‌كى قولتوغه اوطوره‌رق بر جيغاره ياقدم :

ــ يوق يوق آرتق بيتدى چوجوغم . آرتق سنكله بورادن سيرايده‌رز...

ــ ايسترسه‌كز كيده‌لم آرتق انشته ..

ــ صيقيلديكمى ، صاقين ؟..

ــ خاير يالكز باشمده خفيف برآغرى وارده ..

ــ آرقاداشلركله وداع ايتمه‌دن ناصل كيدرز؟... هيچ اولمازسه بش اون دقيقه دها ..

— سز بیلیرسیکز .

ژولیده باشنی قاپینك کنارینه دایادی، یوزینی دیشاری‌چویردی .

بو خفیف باش آغریسنك ، بو قیرغینلغك سببنی آ کلایوردم .

ژولیده نه‌ده اولسه کوچوك بر چوجوقدی . صالونده‌کی قالابالیغه قاریشامامق، بو اکلنجه‌یی بر خسته کبی اوزاقدن سیر ایتمك مجبوریتی اوکا دوقونویوردی. بونك ایچون کوچوك بر ایماده بولونسه‌م عصیان ایده‌جکنی ، آغلایاجغنی حس ایدییوردم. برقاچ دقیقه صوکراچالغی یکی بر رقص هواسنه، پارسه کیتدیکم سنه بوتون آوروپایی قودورتان او مشهور پارچه‌یه باشلادی. غیراختیاری ژولیده ایله بر بریمزه باقدق. بو کوچوك چوجوق ، اون سنه أول یالکز سرویده‌کی کوشکده‌ایلك رقص آدیملرینی بنم قوللرمده بو آهنك ایله آتمشدی . عفو ایدلمز بر خشونتله کانك یانی قیردیغم کیجه بو هوایی چالیوردی .

ژولیده‌نك یانه کیتدم ، خفیفجه صاچلرینی اوقشایه‌رق :

— ایلك معلمکله دانس ایتمك ایسته‌مزمیسك ؟ دیدم .

بو سوزم ژولیده‌ده بر بویو تأثیری یاپدی . اویله صانیورم که دنیایی ویرسه‌لر قیزیمی بو دقیقه‌ده بو درجه ممنون ایده‌مزلردی .

کوزلرنده درین بر منتله :

— مرسی انشته . دیدی .

دیشاردن کورولمك تهلکه‌سنه قارشی‌شامدانده‌کی موملری‌اوفله‌دم. قاپینك آل،مور، صاری،یشیل‌جاملرندن اودانك‌قارانلغنه دوکولن رنکلی ایشیق دسته‌لری ایچنده دانسه باشلادق. قیزم توی کبی‌خفیف بر مخلوق... مع‌مافیه نارین وجودینك بکا یوك اولماسندن قورقویور، یاواش یاواش باشنی دوندورمکه باشلایان رقص سرخوشلغنه کندینی قاپدیرمامغه چالیشیور ...آرا صیرا علیل قلبمك حرکتلرینی دیکله‌مك

ایستركبی باشنی كوكسمه دایایور ، كورونمه‌ین اوزاق كونشلره باقیور حسنی ویرن یشیل كوزلری كوزلریمك ایچنده ، صوریبور :

— یورولدیكزمی أنشته ... دورالمی آرتق ؟

اونی تطمین ایتمك ایچون سكون ایله كولومسه‌یوردم :

— خایر چوجوغم .. آقار صولره قاپیلان جسملر ناصل قوت صرف ایتمه‌دن، یورولمه‌دن كیدرلرسه بزده اویله كیدیبورز... بورقص بكا یورومكدن ، نفس آلمقدن قولای كلیور ..

بوسوزلری ساده ژولیده‌یی تطمین ایتمك ایچون سویله‌مه‌یوردم . حقیقةً ده اویله . ایچمده درین بر سكون و فرح وار . حالبوكه بوكیجه ماضی ایله ایلك دفعه یوز یوزه كلیوردم . أسكی خاطره‌لرك، أمللرك ، احتراصلرك هجومی اوكنده بونالوب بوغولمام لازم ... بوماضینك بنده هیچ بر الم واضطراب اویاندیرمادیغنی ، ساده قلبمی طاتلی بر رقت وتحسرله تیتره‌تدیكنی حیرتله كوریبوردم . دیمك آرتق حقیقةً اختیارلامشم .. آرزولرم، احتراصلرم، عصیانلرم سونمش ... ماضی باشمزدن اوزاقلاشمش آقشام كونشلرینه بكزه‌مش : آرتق اضطراب ویرمه‌یور ، یاقمایور ، ساده اوزون و برخیال كولكه‌لر آراسندن روحمه خفیف شعشعه وحرارتنی كوندریبور .

ضیا كبی موسیقی‌ده بواودایه — قاپالی قاپیلر آراسندن — سونمش و خفیفله‌مش اوله‌رق كلیور ... شیمدی ایكیمزده آیری عالملرده ، آیری خولیالر ایچنده‌یز .. صیجاق بر دالغه‌یه قاپیلمش كبی آقوب كیدیبورز ... یورغونلق حسی هیچ یوق ... وجودیمزك یوكنی دویمایورز .. رؤیاده، هوالرك بوشلغی ایچنده مسافه‌لر طی ایدنلركبی خفیفز ... وجودلریمز عادتا مادیتلرندن تجرد ایتمش... اطرافمزده‌كی

صاری ییلدیزلی ماوی دیوارلر برسما كبی آچیلوب درینله‌شیور، نهایتسز بر بوشلغك اورتاسنده‌یز ..

آراصیره ژولیده‌یه باقیورم... او، شیمدی یاواش یاواش كولومسه‌یه‌رك اویویان چوجوقلره بكزه‌یور.. باشنی زبون وبیتاب كوكسنه براقیور، كوزلری یاری قاپالی ، صولوق اینجه دوداقلری دعا ایدر كبی خفیفجه تیتره‌یور ..

قاپینك دونوق رنكلی جاملرندن كیرن علائم سما رنكلری اینجنده ثانیه‌دن ثانیه‌یه باشنك ، ألبیسه‌سنك رنكلری دكیشیور ، اویله صانیورم كه قوللرمده برانسان دكل صرف كوزلر ایچون برموجودیتی اولان بروهم وخیال معجزه‌سی ، رنك وایشیقدن حاصل اولمش برطیف وار...

چالغی دیشارده كیتدكجه اوزاقلاشیور و محزونلاشیور كبی ...

ژولیده‌نك یاری قاپالی كوزلرندن ایكی بویوك یاش داملاسنك سوزولدیكنی ، كولومسه‌ین دوداقلرینه دوغرو آغیر آغیر ایندیكنی كوریورم .

ـــ چوق‌می كوزل ژولیده ؟

قیزم خفیفجه تیتره‌یه‌رك كوزلرینی آچیور، حیرتله باقیور. كولومسه‌یه‌رك سؤالمی تكرار ایدییورم :

ـــ چوق‌می كوزل ژولیده ؟

ـــ كیم ؟

ـــ شیمدی قوللرمده دوشونه‌رك آغلادیغك بختیار چاپقین ... نشانلك برهان بك ...

ژولیده كیرپیكلرینك اوجنده پارلایان یاشلرله كولویور :

ـــ نه غریب سوأل انشته ؟

ـــ بلكه . فقط بنم ایچون چوق مهم .. ژولیده‌جكی انشته‌سنك

اللرندن تسليم آلاجق كنج چوق كوزل ، أما چوق كوزل اولمالى ...

— برهان بكك شكلنى ، چهره‌سنى شيمدى‌يه‌قدر هيچ مراق ايتمديكنز ...

— شيمدى‌يه‌قدر بكا لازم اولان شى برهان بكك معنويتيدى ... اونك ساده‌جه قيزيمى بختيار ايده‌جك درست ، وفاكار ، ناموسلى بر كنج اولماسى مطلوبدى ... ايكيكزى شيمدى‌يه‌قدر بر زوج‌وزوجه اوله‌رق دوشونمشدم . ايكى سوكيلى شكلنده كوزمك‌اوكنه كتيرمه‌مشدم ... ايسته‌يورم كه سنك اوله‌نه‌جكك كنج چوق ، اما چوق كوزل اولسون ...

كوزلرمدن ايكى‌رقت ياشنك صيزيشنى حس ايده‌رك كسيك كسيك سويله‌مكه دوام ايديوردم :

— بن الك مسعود بر بابايم ژوليده‌جك .. حافظه‌مى يوقلايورم . حياتمده قيزم قدر كوزل بر چهره كورديكمى خاطرلامايورم ... ژوليده‌جكك طانيديغمز انسانلردن باشقه برمخلوق اولديغنه ايناندىغم دقيقه‌لر اولويور ... بعضاً قيزيمى بر قالابالغك ايچنده كوريورم .. اويله صانيورم كه‌باشقه‌لرى أولردن ، قاپيلردن‌چيقيور ... نم كوچوك ژوليده‌م كوزل رسملرله سوسلو برخيال بر سودا رومانندك‌ياپراقلرى ايچندن چيقوب يورويوركبى ... ايشته بونك ايچون سنك بر آز اول دوشونه‌رك آغلاديغك انسانى بن چوق مراق ايديورم ... پك‌مى كوزل ژوليده ؟

ژوليده دوغرودن دوغرويه جواب ويرمدى ، ايصلاق كوزلرنده ملول بر تبسمله باشنى كوكسمه براقدى :

— نيچون آغلاديغمى يمين ايدرم كه بيلمه‌يورم أنشته ... حتى آغلاديغمك فرقنده دكلدم ...

دانس دوام ایتدیکی مدتجه آرتق قونوشمادق . یالکز نارین وجودینك قوللرمده یاواش یاواش آغیرلاشدیغنی حس ایتدیکم ژولیده آرا صیرا خفیفجه ایچنی چکیور ، دوداقلری یورغون بر وجد ایله کولومسر کن کوزلرندن یاشلر آقیور ...

قونسولوسخانه‌نك اوکندن آرابایه بیندیکمز وقت اورتالق آغاریبوردی . ژولیده درین بر تحسرله اولا بنانك جبهه‌سنه، صوکره بکا باقه‌رق بوینی بوکدی .

— کوزه‌ل کیجه‌لر نیچون بو قدر چابوق کچیور انشته ؟

— . . . .

— بو کیجه‌یی هیچ اونوتمایاجغم ..

— سن دها نه کوزه‌ل کونلر ، کیجه‌لر کوره‌جکسك ژولیده..

— عجبا ؟

— هم اومدیغکدن چوق دها یاقین بر زمانده ژولیده... بوندن صوکرا بو برهان بك مسئله‌سیله بن مشغول اولاجغم .. . نشانلیکه مکتوب یازاجغم ، ایشلری حقنده معلومات ایسته‌یه‌جکم . . . هم أنشته‌ك ،هم وصیك اولدیغم ایچون بو بکا عائد بر وظیفه‌در ... بر آن اول ایشلرینی دوزه‌لتمه‌سی ایچون ألمدن کلنی یاپاجغم... برهان بك حالا پشته‌ده دکلمی ؟

ژولیده کوچوك بر ترددن صوکرا جواب ویردی :

— مأموریتی ینه پشته‌ده ... فقط کندیسی شیمدی استانبولده بولونیور، ایکی آی أذن آلمش ..

— برهان بك شیمدی استانبولده بولونیور اویله‌می ؟

— أوه‌ت ... بر قاچ کون اول ینه بر مکتوب کوندرمشدی .

— ژولیده سنی چوق سوینديره‌جك بر شی عقلمه كليور . .
برهان بكی بك يقينده كوره‌جكسك ..

— ناصل اولور ؟

— برهان بك ايكی آی اذن آلمش اويله‌می ؟ بن‌ده شكران تيزه‌كله سكا ايكی آی اذن ويره‌جكم . . بو هفته ايچنده استانبوله كيده‌جكسكز ..

ژولیده ایناناماپور ، شاقه سويله‌يورسكز انشته ديپوردی .

— سنی بر خيال انكسارينه اوغراتاجق صورتده شاقا ايتمه‌مه امكان وارمی ژولیده ؟.. تيزه‌كك‌ده استانبولی چوق كوره‌جكی كلدی.. بورايه اوغراياجق ايلك واپورله حركت ايده‌جكسكز . . انشته‌كك ظن ايتديككك قدر فنا بر انسان اولماديغنی آرتق آكلادك دكلی ژولیده ؟

— . . .

— بو آداده سنك بختيار اولماكه امكان يوق.. ايكی آی استانبولده كز ، أكلن ... بو مدت ظرفنده نشانلكی‌ده كوررسك .. ايلول نهايتنه دوغرو بورايه يوركك فرحلامش اوله‌رق كليرسك . . . قيشين‌ده سنی صيقمامغه غيرت ايدرم . . . احتمال بو قيش آداده ، تيزه‌كك وانشته‌كك يانده كچيره‌جكك صوك‌قيشدر ... كورويورسك‌يا اوزوله‌جك هيچ بر شی يوق . . .

ژولیده متهيج بر نشئه ورقت ايچنده ايدی . باشنی خفيفجه اوموزومه دايادی :

— انشته‌م‌بعضاً بكاسوزسويلركن أنشته‌دن زياده مشفق ومراقلی بر آبلايه بكزه‌يور...

— برهان بكله أولندكدن صوكرا بزی بوسبوتون اونوتمازسك

دكلمی ؟ چوق دكل ژوليده ... هر ياز موسمنده براى بزه مسافر كليرسك ..

آراباقصبه خارجنده‌كی انجه‌باغ يوللرينه كيرمشدی. بو كولكه‌لكلرده كيجه حالا دوام ايديوردی. قيزيمك اوموزيمه دايانان بورغون باشنی اوقشادم :

— يورغونلقدن يوزكده برداملا قان قالمادی ژوليده... هايدی اون‌سنه أول چامليجه‌ده ياپديغك كبی انشته‌نك ياخود بو كيجه‌كی تعبيركله مشفق ومراقلی آبلاكك اوموزلری اوزرنده بر پارچه اويو ...

اوچونجی قسم

— ۱ —

— پازاردن پازاره سكز ... بر پازار دها اون بش، پازارايرتسی اون آلتی بو كون صالی اون يدی . . . خانملر استانبوله كيده‌لی‌تام اون يدی كون اولدی .

كهيا حليم آغانك بو حسابی بنی قارا جمله‌سی اولمايان بر جاهل كبی شاشيرتدی. اونلر استانبوله كيده‌لی ديمك يالكز اون يدی كون اولمشدی. حالبوكه بوزمان بكا آيلر، ييللرقدر اوزون كورونيوردی . بو ايكی هفته ايچنده ايكی كوچوك سياحت ياپمشدم . اولا باينديره كيده‌رك مفتی افنديك باغنده ايكی كون مسافر قالمشدم . صوكرا بعضی ايشلری وسيله ايده‌رك دوغرودن دوغری‌يه ردوسه كچمشدم . شكرالله قيزيمك دونمه‌سنه قرق كوندن فضله زمان واردی .

اون یدی گون اول واپورده وداعمزی گورنلر بزی آرتق بربرینی اولونجه‌یه قدر گوره‌میه‌جك ایکی انسان ظن ایدرلردی . شکرانك گوزلری آغلامقدن شیشمشدی . آیریلق دقیقه‌لری یاقلاشدقجه مندیلنی یوزینه قاپایه‌رق هیچقیریبور : «بن استانبول سیاحتنه راضی اولدیغمه پشیمانم .. سنی چوق مراق ایدییورم نظمی ... ایسترسه‌ك وازکچه‌لم ، چیفتلکمزه دونه‌لم . » دییوردی . صوکره خفیف بر راحتسزلق دویدیغ حالده همان تلغراف چکه‌جکمه دائر بکا بر یمین ویردیرمك ایستدی. بوتون بو گوز یاشلرینك ایکی آیلق برافتراق ایچون اولدیغنی دوشونجه بر پارچه گولمه‌مك قابل دکلدی . شکران نه تمیز ومعصوم برملکدی . مع‌مافیه صوك دقیقه‌ده اوته‌کی شیطانك گوزلرندن‌ده برقاچ داملا یاش آقمشدی .

بو آیریلق گونی‌شیمدی بکا بیللرجه‌اوله‌عائد کبی‌اوزاق گورونویوردی عجبا یالکزلق بنی فضله‌می صیقمیشدی ؟ یوقسه گیدنلری فضله گوره‌جکم‌می گلمشدی ؟ غالبا اوده دکل ... پك فضله بر صبرسزلق واوزونتو حس ایتمه‌یوردم ... گونلرك چوق اوزون گلمه‌سندن شکایتم یوقدی . هیچ بر زمان یاشامایی بو قدر سومه‌مشدم .

چالیشیر کن ، گزرکن ، دوستلرمله قونوشورکن غریب برجانلیلق دویویوردم. قلبم زمان زمان یکی حیاته چیقان چوجوقلر کبی بیلنمز برأمیدك سوینجلریله تیتره‌یوردی .

شکراندن ایکی گونده بر مکتوب آلیوردم . اونك مکتوبلرینك آلتنه‌ژولیده‌ده آراصیرا برقاچ سطر یازاردی. قیزمله آیریجه‌مکتوبلاشمغه لزوم گورمه‌یورق .

(م ... س) دن حرکتلرینك یکرمی‌اوچنجی گونیدی . شکرانك باشدن باشه‌نصیحتلرله درلو برمکتوبنك آرقاسنده قیزمك‌شوسطرلرینی

اوقودم: «اصلى خاندن هيچ خبر ويرمه يورسكز. اونى اوقدر كوره جكم كلدى كه غالبا ايكى آى تحمل ايده مه يه جكم. آبلام سزه اوزون اوزون نصيحتلر ويريور، ايركن ياتمه كزى، يورولمامكزى، يوقوش چيقماما كزى، روزكارلى هواده صانداله بينمه مه كزى، دقت ايتمدم اما احتمال ترلى ايكن صو ايچمه مه كزى، توصيه ايديور ... مساعده ايدرسه كز بو نصيحتلره بن ده كوچوك بر شى علاوه ايده يم. شايد آقشام اوستلرى «فره سقوميلو» بولنده آت ايله كزمكه چيقيورسه كز موسيو ماريوس بونك باغچه سى طرفندن كچمه يكز... بو بولك سزك ايچون دكل فقط شكران آبلام ايچون تهلكه لى اولماسندن قورقارم. (مكتوبى قاپايوب پوسته يه ويره جكمدن صوك شبهه لى سطرلرى تيزه مك كورمه سندن قورقاييكز) تيزه مك شدتلى تنبيهلرينه رغماً سزه بر خبر ويره جكم. شكران تيزه م اهميتسز بر خسته لق كچيردى. مع مافيه اهميتسز صفتنى سزى بردن بره قورقوتمه مق ايچون قوللاندم. شيمدى تماميله كچن بو خسته لق پك اهميتسز دكلدى. واپورده اوشومشدى. نزله كبى باشلادى. برخفيف ذات الرئه يايدى. زواللى تيزه م آتشلر ايچنده يانار كن سزه ينه أليله مكتوب يازيور، صحتده اولديغنى سويله يوردى. بونك ايچون استانبولده شيمدى يه قدر پك كوزل بر زمان كچيردك ديرسه ك يالان اولور. استانبولده ده كنديمى يابانجى وبالكز بولويورم أنشته. حتى جانم صيقيليور. صاقين خسته لغنى سزه خبر ويرديكمى تيزه مه يازماييكز. بكا داريلير. «نظمى دويارسه مراق ايدر، استانبوله كلمكه قالقار، راحتسز اولور» ديه قورقويوردى. بن ده «حقك وار تيزه ... أنشته م چوق وفاكار وانسانيتليدر. خسته اولديغكى خبر آليرسه آدايه اوغرايان ايلك واپوره كنديني آتوب استانبوله كلير. اونك ايچون خبر ويرمه يه لم» ديوردم. فقط صو كرا

بلکه بکا داریلیرسیکز دیه‌قورقدم . مع مافیه حقیقةً مراق ایدیله‌جك هیچ بر شی یوق أنشته ... کرچه خسته‌لق یوقاریده سویلدیکم کبی «تماملیه» کچمش دکلسه‌ده تیزه‌م ییوب ایچمکه ، کزمکه، حتی سوقاغه چیقمغه باشلادی . طرفمدن اصلی خانك ایکی یاناغنی اوپمه کزی رجا ایدرم . سز ایکره‌نیرسه کز بووظیفه‌یی حلیم آغاده ایفا ایده‌بیلیر . »

ژولیده‌نك بوبر قاچ سطری بنی هم کولدوردی، هم دوشوندوردی. قیزیمك مقصدی آشکاردی . بنم استانبوله کلمه‌می ایسته‌یور ، «أنشته‌م وفاکار وانسانیتلیدر » دیه بکا وظیفه‌می خاطرلاتیوردی . سوزلرینك تأثیرندن اوقدرامیندی‌که بر پرشنبه آقشامی یالکز سرویده‌کی کوشکك قاپیسنده آرابادن ایندیکمی کورونجه بر سه‌وینج فریادیله قوشه‌رق قوللریمه آتیلدی . فقط حیرت ایتمه‌دی. مع مافیه ظواهری قورتارمق لازمدی :

— نره‌دن چیقدیکز بردن بره انشته .. نیچون کلدیکز ؟ دیه یالانجقدن حیرت ایدیور کبی کورونمك ایستدی .

قیزیمی آلنندن اوپدکدن صوکرا بو اویونه ایناندیغمی کوسترن بر کولوشله یاناغنه بر فیسکه ووردم :

— «نه‌یه کچ قالدیکز» دیرکبی سویله‌یورسك یاراماز؟ دوغرودن دوغرویه استانبوله کلن برواپور بولامادم ، کوچوك بر یوك واپوریله اسکله اسکله دولاشدم‌ده اوندن ... شیمدی سویله باقایم ؟ ... نیچون بنی استانبوله چاغیردك ؟

— بن‌می سزی چاغیردم ؟

— ایکی شی عقلمه کلدی .. یا ژولیده استانبولده کندینه اویه‌جق بر آرقاداش بولامادی ، دیدم یاخودده دها کوزل بر شی ایچون چاغریلیورم ...

— دها کوزل برشی می ؟

— بو ایکنجی احتمالی دها قوتلی کوردم .

— هانکی احتمال انشته ..؟

— ژولیده برهان بکله‌قونوشدی، دیدم، رسماً نشانلانه‌جقلر... طبیعی بو مراسمده انشته‌نك بولونماسی لازم ..

— دوغروسنی ایسترسه‌کز ایلك عقلکزه‌کلن شی دها دوغرو ..

بن مظفرانه کوله‌رك: — بنی چاغیردیغنکی نهایت اعتراف ایتدك یا، دیدم .

ژولیده قیزاره‌رق: — شکران تیزه‌مه سویله‌مزسیکز دکلی ؟

— باقالم عقلمه دها معقول بر سبب کلیرسه .. شیمدی سویله باقایم تیزهك ناصل ... نره‌ده ؟

— تیزه‌مك خسته‌لغندن هیچ أثر قالمادی.. یاریم ساعت اول قومشو کوشکه مسافر کیتدی ... نرده ایسه کلیر ... بن برقاچ یکی آرقاداش بولدم.. اونلرله برابر باغچه‌ده دولاشیوردم.. قارشیدن بر آرابه کورونجه « مطلقا أنشته‌مدر » دیدم ...

— نه قوتلی کشف ؟

— دوغروسنی ایسترسه‌کز او قدر شاشیلاجق برشی دکل ... چونکه ایکی اوچ کوندن بری نه وقت بولدن بر آرابه کچسه عینی شیئی سویله‌یوردم ..

باغچه‌ده ایکیسی ژولیده یاشنده، بری دها کوچوك اوچ قیز واردی. حاللری، قیافتلری کبار بر عائله‌دن اولدقلرینی کوستریور .

ژولیده آرقاداشلرینی چاغیره‌رق بنمله طانیشدیردی . فقط اونلرك بر آن اول یانمزدن کیتمه‌لرینی ایسته‌یور ، خفیفجه عصبیله‌شیوردی . نهایت یالکز قالدق .

ژولیده ــ یورغونمیسکز انشته، دیدی، ایچری کیرمك ایسترمیسکز؟

ــ خایر قیزم .

ــ چوق کوزل .. اوحالده شکران تیزه‌مك مسافر کیتدیکی کوشکه دوغرو هم یورور هم قونوشورز.. بلکه یولده اوکاده تصادف ایدرز .

ژولیده یولده بکا (م..س) ایچون بیتوب توکنمز سؤاللر صورمغه باشلادی :

ــ عایشه‌نك نشانلیسندن مکتوب وارمی ؟

ــ نجمیه‌نك بنی کوره‌جکی کلدیمی ؟

ــ صاندالی بویاتاجقدیکز ... ناصل اولدی ؟

ــ کهیا حلیم آغانك بوینده‌کی چیبان ده‌لندیمی ؟

بوچوجوقجه سؤاللره کوله‌رك جواب ویریوردم .

ــ سزی صیقیورمی‌یم انشته ؟

ــ بالعکس چوق ممنون اولویورم ژولیده .. (م .. س) دن آیرلدقدن صوکرا بردها اسمنی آغزیکه آلمایاجغکی ظن ایدییوردم .

ژولیده حیرتله قاشلرینی قالدیردی :

ــ دوغروسی بن‌ده اویله دوشونیوردم .. فقط بیلیورمیسکز آدابی کوره‌جکم کلمکه باشلادی .. فرقنده اولمادن آیازما چیفتلکنی عادتا سومشم .. بو دفعه دوندیکمز وقت چوق ممنون اولاجغم .

بن کوله‌رك : ــ ایواه ژولیده ، دیدم ، ایشلر غالبا اومدیغمدن ایی کیدیور .. سنی غیب ایده‌جکز .

قیزم بو سوزلریمه معنا ویره‌مه‌یور :

ــ نیچون ... نه وار انشته ؟ دییوردی .

بن ایضاح ایتدم :

— سنك آدابى سومكه باشلامهك نجه يكده أيى علامت دكل.. انسان آنجق غيب ايتديكى ياخود غيب ايتمك اوزره اولديغى شيلرى بويله بردن بره سومكه باشلار . . . غالباً برهان بكله أولهنمهك چوق ياقين ... بزى براقوب كيديورسك ...

ژوليده جديلهشدى ، قاشلرينى چاتدى :

— هنوز هيچ بر شى يوق انشته .. برهان بكله شيمدىيه قدر آنجق بر كره كوپروده آياق اوزرى كوروشدم... تيزهمك خستهلغى، صوكرا دها برطاقم مانعلر هيچ بكا كوز آچديرمادى... معمافيه ظن ايدرم كه برهان بكى دها فضله كورمكده مناسبت آلمازدى.. كرچه سز برهان بكله نم قور يايان ايكى كنجدن زياده مهم بر حيات مسئلهسنى مذاكره ايدن ايكى انسان اولديغمزى بيليورسيكز، كوروشمهمزه ، مكتوبلاشمامزه اذن ويريورسيكز اما ..

ينه كولمكه باشلادم :

— سنده چوجوق خفيفلكيله ياشلى باشلى بويوك بر انسان آغير باشليلغى اويله كوزل امتزاج ايديوركه ژوليده . سن آرتق بويلهشيلرى دوشونمه كوچوكم . . . بو برهان بك مسئلهسيله بن مشغول اولاجغم، بيليورميسك كه بن بر آزده بونك ايچون بورايه كلدم .. بوراده قالاجغم سكز اون كون ايچنده سنى رسماً نشانلاياجغم، حتى أولهنهجكك تاريخى قرارلاشديرهجغم . انشته كه هر جهتدن امنيت ايدهبيلرسك ژوليده ..

قيزم بردن بره : — سز بزى براقوب تكرار كيدهجكميسكز؟

— ايشلرم وار قيزم ... صوكرا نم استانبولده فضله اوطورمام هيچ دوغرو اولماز ...

ژوليده بردن بره برهان بكى اونوتمش كيبى. اونلردن اول آدايه دونمهمه قطعياً راضى اولمايور ، عادتا بنمله قوغا ايديوردى :

— دنیاده اولاماز ... مادهمكه كلدیكـز ... اوتوز قرق كون قالیرسیكـز ... اوراده ایشلریكـزی كورهجك آدمكـز یوقمی ؟ هم بزه بوراده آرقاداشده لازم ... هم تیزهمه ، هم بكا ... بزی براقوب ناصل كیدهرسكـز ...

— بن سكا كیتمهدن آرقاداشلرك الك اییسنی تأمین ایدهجكم ...

— مقصدیكـزی آكلایورم فقط اولاماز ...

شاقه كبی باشلایان بو بحث ژولیدهنی عادتا اوزوب عصبیله‌شدیرییوردی.

— اوزلمه ژولیده .. وقتمز وار .. بو ایشی تكرار قونوشورزدیدم.

اوشیمدی یاواش یاواش طورینی دكیشدیرییور ، طاتلیلقله بنی مغلوب ایتمكه چالیشیوردی :

— سوز ویرمزسه كز كوكلم راحت ایتمهیهجك .. بو كونكی سونجیم هیچ ایچمیه سینمهیهجك .. سوز ویرییورسیكـز دكلمی ؟.

علم داغندن كلن بر صو آراباسـنه یول ویرمك ایچون كناره ، بر باغ دیواریندن صارقان چیچكلی صارماشیقلرك آلتنه چكیلمشدك :

— قیزم بعض اویله كوزل سوزلر سویله‌یورسك كه عادتا اینانامایورم.

— نیچون ؟

— كچن سنه حفتلكه كلدیككـ زمان بكا چوق اوزاق ویابانجیدك .. حتی بندن بر آزده نفرت ایدییوردك ... حالبوكه یكرمی بش اوتوز كونلك بر آیریلقدن صوكرا انشته‌كی تكرار كوردیككه عادتا ممنون اولویورسك ... كچن سنه سنیواپوردن آلمغه كلدیكم كیجه قارشیمده وقور ، متعظم ، رسمیتپرور بر كنج خانم كورویوردم ... اسكی ژولیده ایله بونك آراسنده هیچ بر مناسبت یوق ... آرادن بر سـنه كچیور ... بر آقشام عتمله كلز سـبیلردن دولایی كندیمی چاملیجهدهكی اسكی كوشككك قاپیسنده بولویورم ... اوراده اسكی ژولیده همان اسكی

حاليله قوللريمه آتيليور، نى كورديكى ايچون چوق سويندكنى سويله يور..
بونه كوزل انقلاب ژوليده .. برسنه ده برياش بويويه جككه بر قاچ
ياش دها كوچولمش كبيسك ...

شاقه كبى سويلديكم بو سوزلرده بر آزده حيرت واردى . يولدن
كيمسه كچمديكى ايچون آرقاسنده قيصه قوللى قيصه اتكلى ماوى أو
البسه سيله سوقاغه چيقان ژوليده هر زماندن دها چوجوق كورو -
نويوردى .

بوحالنه و آلننه ، بوينه دوكولن داغنيق صاچلرينه هيچ اويمايان
بر حزن و جديتله باشنى يوزومه قالديردى ، كوزلرينى كوزلريمه
ديكدى .

— بيليورميسكز كه بن ده سزى كورديكم زمان چوق بويوك برانكسار
خياله اوغرامشدم. چوجوقكن سزه چوق دوشكوندم... چوجوقلرك
غريب خياللرى وسوكيلرى واردر انشته ... اطرافلرنده كى انسانلردن
برينه آكلاشيلماز برحيرت ومفتونيتله باغلانيورلر .. اونى هر كسدن
آيرى بر انسان كبى كوروبورلر ... يالديزلى اونيفورمالرى ، كوزل
آتلرى اولان ، بعضاً محاربه بعضاً دانس ايدن ، وقعه لرى قولاقدن
قولاغه مراقايله آكلاتيلان ضابط آغابك بكا ماصاللرده كى قهرمانلر
كبى كورونويوردى ... سزدن آيرلدقدن صوكراده بوخيال ذهنمده
بويودى ، بويودى ، بويودى ... آكلايورسيكزيا أنشته ...

كوله رك سوزينى كسدم :

— آكلادم قيزم ... قارشيكده بياض صاچلى ، خاكى أليسه لى ،
آغير و دونوق بر كويلى كورونجه ده كوچولدى ، كوچولدى ،
كوچولدى .

ژوليده بر آز محجوبيتله اعتراف ايتدى :

ــ دیدیککز درجه‌ده دکل أما ... بر پارچه اویله اولدی ..
تکرار یوله چیقمشدق . شکران حالا کورونمه‌یوردی .
ژولیده باغچه‌لرك آراسنده آشی بویالی بر کوشك کوستردی :
ــ تیزه‌م اورایه کیتدی ... زیارتی نه‌قدرده اوزاتدی ... کیم بیلیر نه‌قدر صبرسزلق دویارسیکز .
ــ طبیعی ...
ــ بو قیافتده اولماسه‌م کیدر چاغیریردم اما ... عیب اولور ... معمافیه مطلقا ایسترسه‌کز ...
بوینی بوکه‌رك یوزیمه باقیوردی .
ــ بوقدر صبر ایتدم ، دیدم ، برآز دها بکله‌مکدن نه چیقار ؟
متمادیاً (م...س) دن بحث ایده‌رك یان یانه یورومکه دوام ایدییوردق.
کوشه باشنه کلدیکمز زمان ژولیده صاغه دونمك ایستدی . بن صولده‌کی اینجه بریولی کوستردم :
ــ بو طرف دها کوزل ژولیده ...
قیزم کوله‌رك باشنی صاللادی :
ــ اوطرف اولاماز ...
ــ نیچون ؟
ــ سز بکا صاحیدن پك چوجوق معامله‌سی ایدییورسیکز ... نه‌یه اوطرفه کیتمك ایستدیککزی آکلامادم‌می ؟
ــ ....
ــ نازان خانمك کوشکنه دوغرو کیده‌جکسکز دکلمی ؟ أولا اونی‌سویله‌یم که نازان خانملرك کوشکی یدی‌سکزسنه اول صاتیلمش... شیمدی اوراده ایکی دول اختیار خانم اوطوروییور ...
بن‌اونی دیکلمه‌دن یورویوردم :

— نه تحف فكرلرك وار ژوليده ... هادى چوجوقلغى براق...

— امكانى يوق ... ايسترسه كز سز كيديكز ... بن كرى دونرم. قرارسز ژوليده بردن بره طورينى دكيشديرمشدى. يوزيمه باقاركن عادتا بكا ايچرله‌ديكنى كوريبوردم.

— انشته رجا ايدرم شكران آبلامه بر آز حرمت ايديكز ...

حيرتله ژوليده‌نك يوزينه باقدم. او خفيف بر عصبيتله دوام ايتدى :

— او وفاسز نازان خانمى حالامى اونوتمديكز! كليركلمز تيزه‌مى كورمه‌دن اونك اوينى كورمكه كيتمك سزه ياقيشيرمى؟ مقصديكزى غايت ايى آكلادم . . . باغچه‌نك اوكندن كچه‌جكسز ... اونك دائما سزى بكله‌ديكى يره باقه‌رق خياللره دالاجقسكز... كوشك او كوشك آغاجلر او آغاجلر ... ده‌قورى تماملامق ايچون ژوليده بيله ا كسيك دكل اويله دكلى ؟

— نه عجائب چوجوقسك ...

— سزى چوق سويبورم انشته ... فقط شكران تيزه‌مه حقيقتده دكل خيالكزده بيله خيانت ايتديككزى حس ايدرسه‌م، اك مدهش دشمانكز اولورم ...

بو غريب چوجوق وهمنه كولمكدن كنديمى آلامايوردم. ژوليده بر درلو عصبيتنى يكه‌مه‌يه‌رك دوام ايديوردى :

— نازان خانم سزك طرفكزدن سه‌ويلديكنى بيليور ... كونك برنده خسته دوشويورسكز... اونى غيب ايدرسه كز بلكه خسته لغكز آرتاجق، بلكه الله اسير كه‌سين أوله‌جكسكز .. نازان خانم بونى بيلديكى حالده سزه اوزاق دورويور... صوكرا آرادن اون سنه كچديكى حالده سز بو وفاسز خانمى حالا اونوتمايورسكز...هيچ مغرور دكلسكز انشته...

— بو نه زنكين خيال ژوليده ... هيچ يوقدن بر خيانت ، بر فاجعه ايجاد ايتدك ...

— ايسته‌ديكـز قدر كولو كز ... حقيقتی دكيشديره‌مزسيكـز كه ... نجه سويلن بر انسـانی حقيقةً آلداتمقله خيالاً آلداتمقده هيچ فرق يوقدر .. زواللی شـكران تيزه‌م ... بر آز صوكرا سزی كورديكی وقت ظن ايده‌جك كه صرف كنديسـنه قاووشديغكز ايچون بو قدر متهيج ومسعودسيكز . . كلير كلمز بر أسـكی سـودا خاطره‌سنی زيارته كيتـديكـز . . اوكا باقاركن ، كولومسركن، سوز سـويلركن نازانی دوشونويورسكـز ... زواللی شكران تيزه‌م . .

متوكلانه كولومسه‌يه‌رك : ـ الله برهان بكك ياردیمجيسی اولسون ديدم ، او بيچاره‌نك‌ده هر حركتنه بويله فنا معنا ويريرسه‌ك ...

ژوليده شدتله سوزيمی كسدی :

— برهان‌بكدن قطعياً امينم ... اونك‌ذهنی دائما فايدالی ، جدی شيلرله مشغولدر .. خيال ايله ، فانتازی ايله هيچ علاقه‌سی يوقدر .. او انسان ايچون اك امين ، اك ايی بر حيات آرقاداشـيدر انشته . . بن دنياده اونك قدر أيی ، تميز ، شـفقتلی بر تك انسان كوردم . . شكران آبلام .. كوزه‌ل اخلاقی طبقی تيزه‌مه بكـزر .. انسـان اوكا تماميله كنديسنی امنيت ايده‌بيلير ... حياتم چوق طاتلی، چوق ساكن بچه‌جك ...

ژوليده برهان بكدن بحث ايدركن‌ياواش‌ياواش‌سا كنله‌شيوردی . ايلك دفعه بكا نشانليسی حقنده تفصيلات ويردی . هيچ بر كنج قيزك أولنه‌جكی انسان حقنده بوقدر كوزه‌ل شيلر دوشونمه‌سی‌وسويله‌مه‌سی ممكن دكلدی . فقط ايلك دفعه بر شی دقتمی جلب ايتدی . بونلری بكا آ كله‌تيشنـده كافی درجه‌ده هيجان و حرارت يوقدی . بالعكس

قیزیمی دالغین و محزون حس ایدییوردم . اطرافزده آغاجلردن اینن آقشام كولكه‌لری ایچنده دها قویولاشمش كورونن یشیل كوز-لریله یورغون یورغون اوزاقلره باقیور ، باشنی بر آز یانه اكیور ، سویله‌دكلرینه كندیلری ده‌پك قانع اولمایان انسانلرك حالیله كولومسه‌یوردی. بنده بردن بره غریب بر شبهه اویاندی : قیزم بو برهان بكی عجبا سومه‌یورمیدی ؟ او حالده نیچون اونكله اوله‌نمه‌یی بو قدر چوق ایسته‌مشدی .

كوزل اخلاق، جدیت ، وفا، ناموس كبی مزیتلرك ژولیده كبی حساس وخیالپرست بر قیز چوجوغی نظرنده نه‌قیمتی اولابیلیردی ؟ شیمدی دها ایی آكلایوردم . ژولیده برهان بكدن دائما بویله بللی بلیرسز بر استخفاف ایله بحث ایتمشدی. حتی اونی فضله مدح ایتمه‌سی بیله‌معنیدار دكلیدی؟ قیزم اونك سویله‌سی لازم‌كلن بر انسان اولدیغنه كندینی‌ایناندیرمق ایچون عادتا جبر نفس ایدییوردی . باباسی اولدیكی زمان ژولیده احتمال كندینی یالكز و فقیر كورمش ، صرف بونك ایچون برهان بكله نشانلانمغه راضی اولمشدی . بو قدر كوزل وانجه بر كنج قیز ایچون‌بونه حزین برمجبوریتدی. حقیقتی‌درحال اوكره‌نمك احتیاجنه مقاومت ایده‌مه‌دم . بردن بره صوردم :

— بونلرك هپسی كوزل ژولیده . فقط نجه اصل مهم بر شی وار . برهان بكی سویورمیسك ؟

بر آز حیرتله یوزیمه باقدی : — طبیعی أنشته ، دیدی .

بن همان ایناتمش كبی كوروندم ، مقصدیمی حبس ایتدیرمه‌مك ایچون صاف بر طورله :

— بوكا چوق ممنون اولدم ، دیدم، چونكه‌برهان‌بكی سومه‌مش اولسه‌یدك بو صایدیغك مزیتلرك هیچ بر أهمیتی قالمازدی ... بعض

ازدواجلر واردر که سعادتك اك يوكسك مرتبه‌سی عدایدیلیر.. أوله‌نلر کوزللك ، یاش ، ثروت ، اصالت اعتباریله بربرینه تمامیله کفودر... هر آنا بابا ، چوجوقلری ایچون بویله بر سعادت تمنی ایدر... بربرلرنده تنقید ایدیله‌جك کوچوك بر نقطه بولامازلر... بن کندی حسابمه بو أبدی سعادتی بربرینی سوه‌رك أوله‌نن ، عشقلرندن باشقه هیچ بر مادی قیمتلری اولمایان ایکی انسانك بر کوننه ، بر ساعتنه سه‌وه سه‌وه فدا ایدرم... بونلر بیاض صاچلی بر انشته‌یه یاقیشه‌جق سوزلر، نصیحتلر دکل اما سنك ایچون هیچ تهلکه یوق... چونکه سن نشانلیکی سویبورسك...

ژولیده ینه اوزاقلره باقارق : « أوت » دیه باشنی صاللادی . فقط چهره‌سی کول کبی کسیلمشدی. کوز قاپاقلرنده ، دوداقلرنده خفیف تیتره‌مه‌لر واردی .

اورتالغه چوکن قارانلغی دها شیمدی فرق ایتمش کبی: ـ شکران تیزم بو ساعته قدر مسافرلکده قالماز ، دیدی ، محقق دونمشدر . ایسترسه‌کز شو چیتك اوستندن آتلایه‌رق یوله چیقالم .

— ۲ —

کلدیکمك اوچونجی کونی استانبوله ایتمشدم . آقشام کوشکه دوندیکم زمان شکران ایله ژولیده‌یی چاغیره‌رق مهم بر حوادث ویردم:

ــ شکران بن بوکون ژولیده‌نك نشانلیسیله قونوشدم .

ــ برهان بکله‌می ؟

ــ أوت.. استانبوله بر آزده بو ایش ایچون کلدیکمی سویله‌مه‌یورمیدم؟ بوکون برهان بکك اوطوردیغی اوتله کیتدم. ایکی ساعت قدر قونوشدق..

ژولیده‌یی چوق بکه‌ندم.. پك درست ، تمیز وناموسلو بر کنج انتخاب ایتمش .. بو ایشه همان اولمش نظریله باقیورم .. بلکه سکزاون کون ایچنده نشان ایشنی‌ده بیتیرز ..

شکرانده بر آز تردد واردی :

ـــ سنك مراجعتك بر آز تحف اولمادی‌می عجبا ؟

ـــ بودالا، مراسمه نه لزوم وار .. نجه مهم اولان شی‌قیزیمك سعادتی.. برهان بکی سن‌ده چوق بکه‌نه‌جکسك شکران.. یارین دکل اوبر کون بزه مسافر کله‌جك ...

ـــ بورایه .. صاتیلمق‌اوزره‌اولان بوبوم‌بوش خراب کوشکه‌می؟

کوله‌رك شکرانك یاناغنی اوقشادم :

ـــ شکرانجغم (م..س) خانملریله دوشه قالقه سن فضله محافظه‌کار اولمشسك .. برهان بك‌ده بزده بوراده آز چوق غربتده صاییلیرز..

ـــ ناصل ایسترسه‌ك طبیعی اویله اولاجق نظمی .. یالکز بر آز فضله عجله ایدییورز کبی کلیور .

کوله‌رك ژولیده‌یه‌دوندم : ـ سن برکره‌ده اوکا صور شکران... سن «فضله عجله» ایدییورسك دیورسك... او احتمال « انشته‌م نه قدر آغیر» دیه بنی تنقید ایدیور... کشفم یاکلشمی ژولیده ؟

ژولیده‌بومحاوره‌یی برکله‌سویله‌مه‌دن‌جدی بر ادا ایله‌دیکله‌مشدی. شکرانه دونه‌رك آغیر آغیر :

ـــ أنشته‌مك حقی وار ، دیدی ، بو مسئله بر آیاق أول حل ایدلمه‌لی ... وصیلك اولدقجه آغیر بر یوکدر ... انشته‌م بلکه آرتق بندن بیقدی ... بر آن أول باشندن کیتمه‌می ایسته‌یور ..

ـــ بن‌می ژولیده... بن‌می سنك کیتمه‌کی ایسته‌یورم؟ کوریورسك‌یا شکران ... نه یاپسه‌م بو چوجوغی ممنون ایتمك ممکن دکل ... بن‌که

استانبولده بو قدر یاپیله‌جق ایشلرم ، کوروله‌جك دوستلرم وارکن أولا اونك نشانلیسنی کورمکه کیدییورم ... بر آن اول اونی مسعود کورمك ایچون چیرپینیورم ... باق بو یاراماز نه‌لر دوشونویور ؟..

ژولیده — انشته‌م هیچ شاقادن آکلامایور آبلا ، دیه کولمکه باشلادی . فقط بر آز اولکی شکایتنك صمیمی اولدیغنه هیچ شبهه‌م یوقدی... ایکی کون صوکرا برهان‌بك یالکز سرویده‌کی کوشکه کلدی . چوق کوزل بر کون کچیردك . شکرانك باغچه‌ده آغاچلرك آراسنده حاضرلادیغی بر قیر سوفراسنده کولوشه أکله‌نه اوکله یمکی یدك . تخمینمده آلدانمامشدم . شکران برهان بکی چوق بکه‌نمشدی . سوفراده‌ایکی أسکی دوست کبی قونوشیورلر ، هر نقطه‌ده آکلاشیورلردی . یالکز اوکون ژولیده بر آز خسته‌یدی . اونك ایچون فضله نشئه‌له‌نه‌مه‌یور ، آرا صیرا پارماقلریله شاقاقلرینی صیقیوردی .

ایکندی‌یه دوغرو بر آرالق قیزم اورتادن غیب اولدی . یاریم ساعتدن فضله برزمان کچدیکی حالده کوروتمه‌یوردی . برهان بکه‌قارشی عیب اولاجقدی . صوکرا مراق ایتمکه‌ده باشلامشدم . کلعذارقالفه‌یه صوردم . ایچرده اولمادیغنی سویلدی . باقیمسزلقدن بر کوچوك یابانی اورمان حالنی آلان باغچه‌ده آرامغه چیقدم .

ژولیده‌یی بویوك بر آغاجك آلتنده ، اسکی بر صالینجاقلی صاندالیه‌نك اوسته اوزانمش بولدم . بو منظره بنده بردن بره غریب بر هیجان وتأثیر اویاندیردی : بوراسی ناجیه‌نك اون سنه اول یوزنده مضر بوجکلره قارشی اورتولمش بر تول ایله یاتدیغی یردی . ژولیده بو وضعیتده آننه‌سنه اوقدر چوق بکزه‌یوردی‌که . .

آیاق سسلریمی ایشدنجه باشنی چویردی . بکا باقارق حالسز حالسز کولومسه‌دی فقط یرندن قالقمادی .

يوكسك بر پنجره‌دن صارقان بر چوجوغى چاغيرر كبى :

— چابوق اورادن قالق ژوليده، ديدم ، بردها اوراده ياتديغكى كورمه‌يم ...

— نيچون ؟

— اويله ايسته‌يورم ... اك كوزل كونكده بورادن دها اى بر ير بولامادكمى ؟

ژوليده نيچون عصبيله‌شديكمى آكلامشدى . يورغون بر داورله آياغه قالقدى ، كولومسه‌يه‌رك :

— بر آز خسته‌يم انشته ...

— خسته اولاجق كونى نه كوزل انتخاب ايتدك ؟

— نم ألمده‌مى ؟

— هايدى قيزم ... نشانليكى يالكز براقما .. عيب اولور ...

ژوليده بر شى سويله‌مه‌دن يرندن قالقدى ، صاچلرى بوزولمش ، أتكلرينه ديكنلر ، چالى پارچه‌لرى طاقيلمشدى .

— سكا بر آز داريلاجغم ژوليده ، ديدم ، بوكون كنديكى اوقدر براقدك كه .. بر پارچه صوغوق آلغينلغندن نه چيقار؟ بن سن ياشده بر چوجوق اولسه‌يدم ، نشانلم ايلك دفعه مسافر كلسه‌يدى ، دنيايه ميدان اوقوردم . آكلاشيلدى . بو كون سكا ساده انشته‌لك دكل بر آزده داديلق ايتمك لازم كله‌جك .. دوربر پارچه.. توالتكى دوزه‌لته‌يم .

ژوليده بر چوجوق اطاعتيله باشنى اوكنه ايندير‌دى . صاچلرينى اليسه‌لرينى دوزه‌لتيركن شاقا ايدييور ، اونى بر آز نشئه‌لنديرمكه چاليشيوردم :

— كلين اولديغك كون سنى بن كيديره‌جكم ... كوزمك اوكنده

خارق العاده بر موده‌ل وار... برهان بك سنی کوردیکی زمان چیلدیراجق...
فقط بر شرطم وار ژولیده.. دو کون کیجه‌سی بر کوچوك دعوت یاپاجغز..
طبیعی بن دانس ایدن کنج مسافرلریمزك آراسنه قاریشامام ... فقط
بر آرالق اوك تنها بر یرنده بولوشاجغز .. اوزاقدن کلن چالغی سسنه
اویه‌رق بابا قیز صوك بر دفعه دانس ایده‌جکز . . . طبقی او کیجه
(م .. س) ده رقص ایتدیکمز کبی . . سوز ویریورسك دکلمی ؟

ژولیده‌نك ممنون اولاجغنی ، کوله‌جکنی امید ایدییوردم . فقط
او باشنی اوکنه اکمکده عناد ایتدی ، برشی سویله‌مه‌دن اوزاقلاشوب
کیتدی .

بر آز صوکرا برهان بکك استانبوله دونمه زمانی کلمشدی .
ژولیده‌یه :

— هایدی قیزم برهان بکی قپوقلی‌یه قدر تشییع ایت ، دیدم ،
اورادن یالکز بر آرابا ایله کری دونرسك .

ژولیده أولا ترددایتدی ، برشی سویلمك ایستدی ، فقط صوکرادن
واز کچه‌رك .

— پك کوزل ، دیدی .

بو دفعه شکران ایله بن اونلری قاپی‌یه قدر تشییع ایتدك . آرابه
کوشه‌یی دوندیکی زمان شکرانك کوزلری دولدی ، محزون بر تبسمله
یوزومه باقارق :

— اونلریان یانه آرابایه بینوب کیدنجه بردن بره یوره کم صیزلادی..
ژولیده‌یی بر کون بوسبوتون غیب ایده‌جکز .. یالکز قالاجغز ..
بو چوجوغه نه قدر آلیشدیغمی بو دقیقه‌یه قدر فرق ایده‌مه‌مشدم .
قیزیمی مؤبداً غیب ایتمك آتشی او دقیقه‌ده بنم ده یوره کمه دوشمشدی .
فقط بن شکران کبی ضعف کوسترمه‌دم :

— حقك وار ، دیدم ، فقط بزه سوز دوشمزکه . . . اونی سودیکی آدمله أولهنمکدن ، مسعود اولاجغی یره کیتمکدن ناصل منع ایدرز ؟ الویریرکه او بختیار اولسون . .

— ژولیده ایلك کلدیکی زمان بکا یابانجی دورویوردی . . فقط شیمدی اویله سومکه باشلادی که آکلاتامام نظمی ... سن کلمهدن أول بعض کیجهلر بش یاشندهکی چوجوقلر کبی قوینمه کیروب یاتیوردی .. بعضاً بوینمه صاریلهرق درین درین یوزیمه باقیور، «آبلاجغم» دییه هیچ سببسز آغلایور ... ژولیدهنك بو آکلاشیلمز حاللرینی بن باشقه شیئه عطف ایدییوردم .. قیزیمز برهان بکی چوق سوییور ، بوتیتزلکلر، بو کوز یاشلری غالبا هپ اونك ایچون دییوردم . . فقط دوغروسی اوندنده شبهه ایتمکه باشلادم . . ژولیدهنك بو کونکی حالنه دقت ایتدکمی ؟

— أوت .. فقط ظن ایدییورمکه اوغیرطبیعیلکلرمعین سببلردن زیاده ژولیدهنك مزاجندن ، صحتندن دوغویور. هر حالده برهان بك بو عصبی و حساس چوجوق ایچون اك امین بر حیات آرقاداشی اولاجق .

بو سوز اوزرینهشکراندن آیریلدم. اوایچردهکیایشلرینه دوندی. بن تنها یولده یاواش یورومکه باشلادم .

أوهت، برهانبك قرارسز وخستهروحلی ژولیدهم ایچون الکأمین بر حیات آرقاداشی اولاجقدی . فقط اونی آکلایابیلهجکمیدی؟بونی هیچ امید ایدهمهیور ، ایچمدن ژولیدهیه آجیوردم .

بر آز أول اونك برهانبکله برابر آرابهیه بینیشنی تکرار کورویوردم. اوزون بر یولجیلغه کیدر کبی بزه أل صاللامش ، آرابه کوشهیی دونونجهیه قدر تکرار دونوب دونوب باقمشدی . او وقت ایچمده

دویدیغم مبهم صیزینك درینه‌شدیکنی حس ایدییوردم . ایر کیج ژولیده بزدن آیریلاجق ، سنه‌لرجه دونمه‌مك اوزره اوزاق مملکتلره کیده‌جکدی . بودوشونجه بکانهایتسز برحزن ویرییوردی . ژولیده‌نك آرامزده نهایت بر ایکی سنه‌لك بر مسافر اولدیغنی بیلمه‌یور دکلدم . فقط بو ایکی سنه بکا بیتمه‌یه‌جك کبی اوزون کورونیوردی . صوکرا بیلمم نه‌دن برهان بك بنده برآز خیالی بر مخلوق تأثیری یاپمشدی . اونی ژولیده ایله قارشی‌یه کورمدکجه وجودینه ایناناماشدم . چاملیجه‌یه چیقان تنهاجاده‌یی تعقیب ایدرکن ژولیده آرتق کری دونمه‌یه‌جك صانیوردم . برآز صوکرا اونی قارشیمده کوردیکم زمان عادتا خفیف بر حیرت و هیجان حس ایتدم :

— برهان بکی سلامتله‌دکمی ؟ سن نیچون یایان دوندك ؟

— بیلمم ... برآز یورومکه احتیاج حس ایتدم‌ده ..

— اواحتیاجی آکلایورم ژولیده .. انسان خوشلاندیغی برکیمسه ایله کوزل ساعتلر کچیردکدن صوکرا سعادتی بر ایکنجی دفعه‌ده خیالنده تکرار ایتمك ایستر ... او وقت هر کسدن اوزاقلاشمغه ، اطرافنه هیچ دقت ایتمه‌دن اوزون اوزون یورومکه احتیاج دویار .. فقط عکسیلکه باق که بن قارشیکه چیقدم ، سنی رؤیا کدن اویاندیردم .

ژولیده محزون بر جدیتله بنی سوزدی ، فقط جواب ویرمدی . بن کوله‌رك دوام ایتدم : — کیم بیلیر نه‌لر قونوشدیکز ؟.. کورونمه‌دن یانکزه کلمك بر بریکزه سویلدیککز شیلری دیکله‌مك ایستردم ...

— سزه ایچمدن ینه داریلمغه باشلایورم انشته ..

— نیچون ؟

— بزمله طالمانه أ کله‌نیورسیکز ..

— بن مى ؟

— برهان بكله قونوشوركن دقت ايتدم .. زواللى ايله متمادياً أكله‌نيورديكز ..

— بونى بردها تكرارايدرسه‌ك سكاچوق كوجه‌نيرم ژوليده ...

— بوكا استهزاديمك بلكه‌پك دوغرو اولماز .. فقط سوزلريكزدن، باقيشكزدن اونى برآزاستخفاف ايتديككزى، كوچوك كورديككزى حس ايديورردم ... ذاتاً بن اونك چوق كوزل، چوق ظريف، چوق ذكى بر كنج اولديغنى ادعا ايتمه‌مشدم كه ... قونوشديغمز شيلره كلنجه، يانمزده اولسه‌يديكز أمين اوليكز كوله‌يه‌جكديكز . بلكه جانكز صيقلاجقدى . چونكه ايكى نشانلى كبى دكل ايكى آرقاداش كبى قونوشدق .

— لجين كونده سويلديكم كبى بن برهان بكى چوق بكه‌نديم .. تميز، ناموسلى، آغير باشلى بر كنج ... اونكله أكله‌نمك پك عيب برشى اولمازميدى ؟ « اونى كوچوك كورديككزى حس ايتدم » ديدك .. هيچ فرقنده اولمامقله برابر بوكا احتمال ويريرم . ژوليده‌مله أوله‌نه‌جك انسان كيم اولورسه‌اولسون اوكالايق اولمايه‌جق، نظرمده دائما كوچوك وقصورلى‌قالاجقدر .. ايلروده‌سنك‌ده كنديكه بكزه‌ين كوزل بر قيزك اولورسه بكا حق ويريرسك ..

ژوليده غريب برعناد ايله باشنى صاللايوردى .

— خاير خاير انشته .. برهان بكى بكه‌نمه‌ديكز، كافى درجه‌ده سومديكز .

كوله‌رك سوزينى كسدم : — بكه‌نمك باشقه سومك باشقه‌در .. برهان بكى بكه‌نديم .. فقط طبيعى سوه‌مه‌م .. قيزيمى بندن آييراجق، اوزاقلره كوتوره‌جك انسانى ناصل سوه‌رم ؟.. بيليورميسك ژوليده

بر آز اول سز آرابه‌یه بینوب کیدنجه بز قاپینك اوکنده شکران تیزکله اویله محزون اولدق که ...

ژولیده‌نك بزدن بره کوزلری پارلادی :

ــ بن‌ده عینی شیئی حس ایتدم أنشته .. آرتق بوس بوتون کیدییورم ، صاندم ..

قونوشه قونوشه کری دونمکه باشلامشدق . ژولیده کوچوك بر ترددن صوکرا :

ــ مادام‌که بنی سومکه باشلادیکز ، دیدی ، او حالده نیچون برآن اول برهان بکله أوله‌نوب کیتمه‌می ایسته‌یورسیکز ؟

ــ سنی (م .. س) ده محزون و یالکز کورییورم‌ده اوندن ژولیده .. یوقسه بر آن سنی کوزیمك اوکندن آییرمازدم .

ــ کیده‌جکم یرلرده بنی بایراملر ، شنلکلرمی بکله‌یور دیرسیکز؟ بر قاچ سنه دها سزك‌یانکزده قالمق بنی پك ممنون ایده‌جك أنشته .. هم بنم یاشم أوله‌نمك ایچون پك کوچوك دکلی ؟ آنجق کیمسه‌سز قیزلری بنم یاشمده أوله‌ندیریرلر . حالبوکه بن‌پك کیمسه‌سز صاییلمام. اویله دکلی انشته ؟

ــ ألبته چوجوغم ... بر سنه، ایکی سنه، حاصلی ایستدیکك قدر نشانلی دورورسیکز .. اونی‌ده علاوه ایده‌یم که بو مدت نه قدر اوزارسه بن اوقدر سه‌وینیرم .

ــ مرسی أنشته ...

آرامزده‌اوزونجه برسکوت حکم‌سوردی .ژولیده‌نك‌دوشوندیکنی ، بر شی سویله‌مك ایستدیکی حالده جسارت ایده‌مه‌دیکنی حس ایدییوردم. نهایت‌قرار ویردی. آنجق ایشیتیله‌بیله‌جك‌خفیف برسسله:

— شیمدی مطلقا رسماً نشانلانمامزه لزوم وارمی أنشته؟ دیدی، بر زمان دها بكله‌یه‌مزمی یز ؟

— مقصدیكی آكلامایورم ژولیده ..

ژولیده بردن بره شاشیردی، ككله‌مكه باشلادی :

— بر فكر دیه سویله‌یورم ... ایكی سنه اوزون زمان ... انسانك بو مدتده نه اولاجغی بیلینه‌مز ..

— برهان بك ظن ایدرم ایكی سنه بكله‌مكه راضی اولمایاجق ..

— أوت ، اما ایشلری؟

— ایشلرینك چوق دها یاقین بر زمانده دوزه‌له‌جكنی اومویورم... چونكه بن استانبولده بر آزده بو ایشله مشغول اولویورم ... بعض نفوذلی بیلدكلریمه مراجعت ایتدم .. قطعی نتیجه‌یی آلمادن بر شی سویله‌مك ایسته‌مه‌یوردم .. فقط مادام كه صیراسی كلدی.. سویله‌یم.. نشانلیكه برایكی آی ایچنده بر شهبندرلك ویریله‌جكنی وعدایتدیلر ..

— شو حالده !

— شو حالده ژولیده‌جك یاقین بر زمانده پك سه‌ودیكی آوروپا مملكتلرندن برینه كیده‌جك .. سه‌ودیكی انسانله برابر شن ، مسعود بر عمر كچیرمكه باشلایه‌جق.. (م..س) اونك ایچون أسكی بر قورقولو رؤیا اولاجق ... اونك قارانلق ، سس‌سز كیجه‌لرینی خاطرلادقجه یكی حیاتك كیجه‌لری اوكا دها آیدینلق وشعشعه‌لی كورونه‌جك .. شیمدیكی عصبیتلردن ، حزنلردن اثر قالمایاجق ..

— بونلری عادتا كوله‌رك، ممنون اوله‌رق سویله‌یورسیكز انشته ..

— بونده حیرت ایدیله‌جك برشی یوق.. بن ایچون سنی مسعود كورمكدن دها كوزل بر شی اولورمی ؟

— مقصدم او دکل.. بنم آرا کزدن چکیلوب کیدیشمه‌سه‌وینیور کیبسکز ..

ژولیده یولك اورتاسنده دورمشدی. خفیفجه تیتره‌ین کوزلرنده مضطرب بر مراق ایله یوزومه باقیوردی .

— کوچوك آرقاداشمدن آیرلمق بنم ایچون تسلی قبول ایتمز بر آجی اولاجق .. ألمدن کلسه سنی بر کون ، بر ساعت کوزومك اوکندن آییرمازدم .. فقط فضله خودکام اولمغه حقم یوق .. سنی سومدیکك، سوه‌مه‌یه‌جکك بریرده فضله آلیقویارسه‌م انشه‌لك، وصیلك وظیفه‌می اهمال ایتمش اولمازمی‌یم ؟

— دوشوندیککز ساده بومی انشه ؟

— ألبته .

— یا سزه أسکیدن نفرت ایتدیکم (م.. س) ی هریردن زیاده سه‌ومکه باشلادیغمی ، ممکن اولدیغی قدر اوزون مدت سزکله برابر قالمق ایسته‌دیکمی سویلرسه‌م نه دیرسکز ؟

— ؟ ؟ ! !

— ژولیده کچن سنه‌دن بری چوق دکیشدی أنشه . . . برقاچ سنه بکا أوله‌ممکدن بحث ایتمه‌یکز.. یا ککزده‌سا کن بر حیات کچیرمکه احتیاجم وار .. کوره‌جکسکز نه‌اوصلو برچوجوق اولاجغم ..

— آچیق قونوشالم ژولیده... سن غالبا برهان بکدن وازکچدك..

قیزم باشنی اوکنه أکدی ، جواب ویرمه‌دی .

— سنی آرزوکه رغماً اونکله اوله‌نمکه اجبار ایده‌مم . . فقط زواللی چوجوغه قارشی پك مشکل برموقعده قالاجغز ..

— بن‌ده اونی دوشوندم انشه . . . اونك ایچون برهان بکی دمین سلامتلرکن برآز حاضرلادم ..

— صاحی می سویله‌یورسك ؟

— عمرمده هیچ بوقدر اوزولدیكمی ، اوتاندیغمی بیلمه‌یورم انشته .. برهان بكه حقیقتی سویله‌مكه قرار ویرمشدم . . فقط بردرلو جسارت ایده‌مه‌یوردم . برهان بك دورغونلغمی خسته‌لغمه عطف ایتدی : « راحتسزلغكزی مراق ایدییورم ژولیده خانم .. یارین بكا تلغرافله ناصل اولدیغكزی خبر ویرمیسكز » دیدی . همان عقلمه برشی كلدی . « همان هر كون بویله خسته‌یم برهان بك ، دیدم ، صحتم چوق بوزولدی ... اسكیسی كبی نشئه‌مده قالمادی . . حیاتده سزی مسعود ایده‌مه‌مكدن ، باشقه‌سنه آغیر بر یوك اولوب قالمقدن چوق قورقویورم .. » دیدم ، برهان بك اولا مقصدیمی آكلامادی ، بنی آلندن كلدیكی قدر خوش طوته‌جغنی تأمین ایتمكه باشلادی . بنی دها آچیق قونوشمغه مجبور ایتدی .

— چوق فنا حركت ایتدك .. برهان بكه نه‌سویلدك ؟

— سویلدیكم شیلری بردها تكراره جسارت ایده‌مه‌یه‌جكم آنشته .. عمرمده هیچ بوقدر اوزولدیكمی، اوتاندیغمی بیلمه‌یورم... نه قدر متأثر اولدیغمی بیلسه‌كز بكا هیچ داریلمازدیكز . . . فقط بیله‌مزسیكز كه ، بیله‌مزسیكز كه ..

ژولیده‌نك بویوك بر بحران كچیردیكنی آكلایوردم . ایچین ایچین آریبوب اوزولویور، رنكدن رنكه كیرییور، وجودنده‌كی عصبی اختلاجلری ضبط ایتمك ایچون قوللرینی كوكسی اوستنده قاووشدیره‌رق صیقیوردی . یالواریر كبی یوزیمه باقان كوزلرندن ، صوك كلمه‌لری سویلركن ، بردن بره یاشلر بوشاندی .

بر كیجه آیازمه چفتلكنك كتبخانه‌سنده یاپدیغی كبی كوز یاشلرینی هیچ صاقلامادن یوزیمه باقارق سویله‌مكه دوام ایتدی :

— برهان بك چوق تمیز، چوق أیی بر كنج. فقط بن اونی بختیار ایده‌مه‌یه‌جكم... نه‌م وار بیلمه‌یورم أما بن خسته‌یم أنشته.. برهان بكه بر كوچوك قیزقارده‌ش كبی یالواردم : «بكاوفاسزدیمه‌یكز. باشقه بریسیله أوله‌نمك فكرنده اولدیغمی ظن ایتمه‌یكز... كیمسه‌ایله أوله‌نمه‌دیكمی كوروب آكلایاجقسكز » دیدم ... بكا داریلمازسیكز دكلی أنشته ؟

قلبم رقت ومرحمتدن أزیلیوردی . بیاض صاچلرمله بو كوچوك عصبی چوجوغه اویوب آغلامامق ایچون كوله‌رك اونی تطمین ایتدم :

— بریابانجی بزی بووضعیتده كورسه ، آرامزده كچن سوزلری ایشیتسه بزی نه ظن ایدر بیلورمیسك ؟ بنی قیزینی ایسته‌مدیكی بر آدمه زورله ویرمكه قالقمش عنادجی، ظالم برأسكی زمان باباسی ... سنی ایسه مظلوم ومغدور بر كوچوك قیز... انصاف ایت ژولیده بن بوازدواجی صرف سنی ممنون ایتمك ایچون ایسته‌مه‌دممی؟ ینه تكرار ایدیورم . ألدمه اولسه سنی بردقیقه كوزیمك اوكندن آیرمق ایسترمیدم؟ برهان بك كبی أیی، ناموسلو برنشانلیدن آیرلدیغك ایچون بلكه سنی برپارچه آزارلاردم.. فقط كندی حسابمه چوق ممنون اولاجغمی‌ده كیزله‌یه‌مه‌م .. سیل كوزلریكی چوجوغم .. سن هیچ كندیكی اوزمه ..

ژولیده درین بر متله :

— مرسی أنشته ، دیدی ، اوچ كوندن بری اطرافمی سیم‌سیاه كوریوردم . قورقونج بر رؤیادن اویانمش كبی‌یم ... شیمدی دنیا بكا اویله كوزل كورونویور كه ... همان كوشكه دونمه‌یه‌لم اولورمی ؟ كیجه‌یه دها وقت وار... شكران تیزه‌مه وقعه‌یی آكلاتمق بنی یكیدن اوزه‌جك ... تیزه‌م بلكه‌ده داریلاجق ..

ژولیده بنی كیجه‌یه قدر قیرلرده دولاشدیردی .

. . . .

بووقعه بنی بر قاچ کونلر درین درین‌دوشوندوردی: ژولیده‌ده‌کی بو بویوك تبدلك سببی نه اولابیلیردی ؟ نهایت شویله بر نتیجه‌یه واردم : برهان بك چوق أیی یوره‌کلی ، چوق ناموسلی فقط فضله بسیط ومادی بر کنج ... ژولیده کبی حساس ، برخیال برچوجوق ایچون بویوك بر جاذبه‌سی اولامازدی.. قیزم ذاتاً أوله‌نمك ایچون پك کوچوکدر .. دها بر قاچ سنه بکله‌یه‌بیلیر ... بو مدت ایچنده بلکه اونی دها زیاده آکلایاجق و سوه‌جك بر کنجه تصادف ایده‌بیلیرز .

— ٤ —

استانبولده تام بر بوچوق آی قالدم . حالبو که نهایت اون اون ایکی کون ایچنده (م..س) ه دونمك ایسته‌یوردم . خاطر وخیاله کلمز ایشلر چیقیوردی . کورونوشده بونلردن شکایت ایدییوردم . فقط قلباً ممنوندم. بر کونده بیته‌جك برایشی برهفته اوزاتدیغم اولویوردی. استانبول بنی اومدیغمدن چوق زیاده‌أکله‌ندیریور، ومشغول ایدییوردی. أسکی آرقاداشلرمدن بعضیلرینه تصادف ایتمشدم . یاقامی براقمایورلر ، بنی أولرینه دعوت ایدییورلر ، أکلنجه‌لره کوتورییورلردی. صوکرا ژولیده‌یه قارشی وظیفه‌لرمده واردی. قیزیمی صرف برپارچه‌أکله‌ندیرمك ایچون استانبوله کوندرمشدم . اوکا بندن باشقه آرقاداشلق ایده‌جك کیمسه یوقدی . اوته‌دن بری قالابالیغی و أکلنجه‌یی سومه‌ین شکران (م..س) ده بوس بوتون بر کوی قادینی اولوب‌چیقمشدی. شیمدی بعض ضروری ایشلر ایچون استانبوله ایندیکی زمان چاملیجه‌یه عادتا خسته دونویوردی .

ژولیده‌یی همان هر کون استانبوله ایندیرمکه باشلادم . اونی هیچ

برزمان بودرجه مسعود کورمه‌مشدم. آقشاملری چاملیجه‌یه دوندیکمز وقت شکران :

— بوکون أکلندنمی ژولیده؟ دیه صوریپوردی. قیزم‌تیزه‌سنك بوینه صاریله‌رق یاناقلرینی اوپویور :

— ظن ایدییورم که حیاتمده بوقدر کوزل کونلر کورمه‌یه‌جکم... فقط یازیق ... بو کونلردن بری دها کیتدی. جوابنی ویرییوردی .

صویونمغه لزوم کورمه‌دن تیزه‌سنك آیاقلرینك دیبنه اوطوریپور، اللریله اونك دیزلرینی اوقشایه‌رق کونك وقعه‌لرینی آکلاتیوردی ؟

حاصلی استانبوله کوندن کونه ایصینیوردم. عکسی بر تصادف اولماسه‌یدی قیش ابتداسنه قدر (م.. س) ه دونمه‌یه‌جکدم .

بر کیجه ژولیده‌یی‌بك اوغلنده برقونسره کوتورمشدم. لوجه‌مزه هنوز کیرمشدك که قیزم بردن بره بنی دورتدی ، قیصیق ومتهیج بر سسله :

— بللی ایتمه‌دن قارشیمزده‌کی لوجه‌یه باقیکز أنشته ، دیدی ، نازان خانم دکلمی ؟

برباقیشده طانیدم، اوایدی. اون سنه ایچنده همان‌هیچ دکیشمه‌مشدی. صاچلریمك بم‌بیاض اولماسنه رغماً اوده بنی‌طانیدی؛ لوجه‌نك قارانلق برکوشه‌سنده اوطوران بر ارککه أکیله‌رك برشیلرسویلدی .

ژولیده یاواشجه : — کیم بیلیر انشته‌م نه هیجان ایچنده‌در ، دییوردی ، نم بیله اویله یوره‌کم چارپیورکه ...

کولومسه‌یه‌رك :

— ظن ایتدیکك قدر دکل کوچوك ، دیدم ، تام بو اثناده قونسر باشلادی . آرتق کوزیمی صحنه‌دن آییرمایوردم . وقعه بوقدرله بیتسه‌یدی هیچ اهمیتی اولمایه‌جقدی . فقط ایلك قسم بیتدکدن بردقیقه

صوكرا ژوليدەنك قپیسى ووروولدى ، حالت اسمنده بر اسکى صنف آرقاداشم ایچرى كیردى . حالتك ایکى اوچ سنه اول لوا اولدیغنى غزتەلردە اوقومشدم . آرقاداشم بويوك بر صميميتله اللريمى صيقدى ، بنى تكرار كورديكنه چوق ممنون اولدیغنى سويلەدى . صوكرا :

— زوجەم اسکى بر كوشك قومشوكزمش ... كوروشمك ایستەمزميسيكز ؟ ديدى . ناچار ژوليدەيى لوجەدە يالكز براقەرق حالتى تعقيب ايتدم .

غالبا اسکى سودامدن هيچ بر ایز ، هيچ بر اثر قالمامشدى . نازان ايلەقارشيلاشديغم دقيقەدە هيچ برهيجان دويمادم . اونك همان ايلك سوزلرى شو اولدى :

— نظمى بك يانكزدەكى كوچوك خانمى ژوليدە خانمەبكزەتدم.. عجبا اومى ؟

— أوت افندم ...

— يالكز كورسەم بلكە طانيمازدم .. فقط سزى اسکيدن‌دە برابر كورديكم ايچون ...

— ژوليدە باباسنك وفاتندن صوكرا بزملە ياشايور افندم ...

— اوزون بر آيريلقدن صوكرا خاطريكزى صورمادن ، سزى تكرار كورديكمە چوق ممنون اولديغمى سويلەمەدن بوشيلرى صورمق پك دوغرو دكل أما ... بر آنە آرقاداشى اولديغم ايچون بن‌دە برتيزە صاييليرم ... طبقى شكران خانم كبى ... زوجەكز خانم افندى عافيتدەلريا انشاءالله افندم ...

— تشكر ايدرم .

— ژوليدە خانم ايلە بربريمزى چوق سوردك ... نازان آبلاسنى عجبا اونوتديمى ؟

مشکل بر وضعیتده قالیوردم :

— سزدن دائما بحث ایدر ، دیدم ، فقطچوق محجوب بر کنج قیز اولدی ... بردن بره یانکزه کلمکه جسارت ایده‌مدی .

— اوحالده بن اوکا بر کوچوك باصقین یاپارم .

نازان یرندن قالقمغه حاضرلانیوردی . بن دها اول داوراندم :

— بر دقیقه مساعده ایدرسه‌کز اونی بن کتیره‌یم ، دیدم .

اوت حقیقتاً مشکل بر موقعده قالیوردم . تیزه‌سی حسابنه چوق قیصقانج اولان ژولیده بنم بر آقشام‌اونك کوشکی جوارنده دولاشمامه بیله‌تحمل ایده‌مه‌مشدی . بو کیجه اونی قارشی لوجه‌ده کورور کورمز عصبیله‌شدیکنی حس ایتمشدم . قونسر دوام ایدرکن آراصیرا بردن بره باشنی چویرییور ، نازانه باقوب باقادیغمی آکلامق ایسته‌یوردی .

نازانك لوجه‌سنه کیدرکن اونی‌ده برابر آلمق لازمدی . فقط بر خرچینلق یاپماسندن قورقه‌رق برشی سویله‌مکه جسارت ایده‌مه‌مشدم . ژولیده قدر سریع‌الانفعال بر چوجوقدن هر شی مأمولدی . قیزیمی لوجه‌نك طیشنده‌کی قارانلق دهلیزه چاغیردم .

— ژولیده سنك نازان خانمی زیارته کیتمه‌ك لازم کلیورچوجوغم ..

— نی شکران آبلامك رقیبله کوروشمکه مجبور ایتمك دوغرو اولورمی أنشته ؟

— کندیسی کله‌جکدی . بن مانع اولدم . أنشته‌کی کوچوك دوشورمه‌مك ، چیرکین و کولونج بر موقعده براقمامق ایسترسه‌ك کیده‌جکز کوچوکم ...

ژولیده باشنی اوکنه أکه‌رك — پکی ، دیدی .

چکه‌سنی طوته‌رق یوزینی یوزیمه قالدیردم :

— فقط بويله چاتقين بر چهره ايله دكل ... غايت‌ژانتی وكولر يوزلى اولمق لازم ...

ژوليده ستمله كولومسه‌دى :

— رولمى ألمدن كلديكى قدر أيى اوينامغه ، أنشته‌مك بوكيجه‌كى درين ذوقنى بوزمامغه چاليشيرم .

ژوليده بكا ويرديكى سوزى طوتدى . نشئه‌سزلكنى خفيف بر چه‌كينكه‌نلك پرده‌سى آلتنده صاقلايور ، نازانه‌چوق طاتلى‌ونازك معامله ايدييوردى . مع‌مافيه ايچندن درين درين اوزولديكنى حس ايدييوردم .

نازان اوتوز بشنه ياقلاشيوردى . بو اون سنه ايچنده چهره‌سى ووجودى دها زياده كوزه‌للەشمش كورونيوردى . فقط دوغروسنى سويله‌مك لازمكليرسه بن أسكى نازانى ، اونده هنوز تقرر ايتمه‌مش كنج قيز چيزكيلرينى ترجيح ايدييوردم . صوكرا حال و طورى‌ده چوق دكيشمشدى . فضله شماريق ، فضله شن و سربست بر صالون قادينى اولمشدى . حتى اونده برآز ماجرا پرستلك‌ده حس ايتدم . هرحالده درست اخلاقلى فقط بر پارچه فضله صاف اولان آرقاداشم پك بختيار بر زوج صاييلامازدى .

قونسرك صوكنه قدر نازان ژوليده‌يى يانندن آيرمدى . اونى حالا بر مينى مينى چوجوق عد ايديور ، كوزه‌ل كدى ياورولرينى سه‌وه‌ر كبى عادتا خيرپالايارق اوقشايوردى .

آيرلمق زمانى كلديكى وقت نازان بزى بويوك آداده‌كى كوشكنه دعوت ايتدى :

— ژوليده‌يى بهمه‌حال بكا كتيره‌جكسكز نظمى بك ديه‌يوردى . هم ياريم كون ، بر كون ايچون دكل كونلرجه قالمق اوزره ... بز

اوقدر أسكى قومشولرزكه همان همان أقربا صاييليرز ... سزى كله‌جك برشنبه كونى بكلرز دكلى؟

بن تردد ايدييوردم . ژوليده بنم يريمه جواب ويردى :

— كله‌جك پرشنبه دكلى ؟ محقق كليرز خانم افندى ...

. . . .

يالكز قالديغمز زمان ژوليده :

— نازان خانم حقيقةً چوق سويملى برشى أنشته ، ديدى ؛ برآز اول اونك حقنده فناشيلر دوشونديكمه عادتا اوتانيورم .

— ديمك خوشلاندك .

— خوشلانماسەم آداده‌كى كوشكلرينه مسافر كيتمه‌يه راضى اولورميدم ؟ نه قدر ممنونيتله قبول ايتديكمى كورديكز .

— فقط بن كندى حسابمه پك ممنون اولمادم ژوليده ... بن نازان خانمك تكليفنى رد ايتمك ايچون مناسب بر بهانه آرايوردم ... سن بردن‌بره قبول ايدنجه مشكل بر موقعده قالدم .

— ديمك ايسته‌مه‌يورديكز ؟.. واه‌واه ... بن پك احتياطسزلق ايتدم .. سوزده ويردك أما ...

برآز چاپقين بر چهره ايله : — مادام‌كه سوز ويردك ... چاره‌سز كيده‌جكز ...

— نه ياپالم ... مجبوريت ...

— أوت مجبوريت ... فقط برشى داها وار ... بونى شكران تيزه‌مه ناصل سويله‌يه‌جكز ...

— أوت بوده برمسئله ... سويلرسه‌ك مطلقا أوزولور... عقلمه برشى‌كليور‌أما ... بيلمم كه‌راضى اولورميسكز؟ شكران‌تيزه‌مه‌بو آقشام نازان خانمى كورديكمزى و كوره‌جكمزى سويله‌مه‌سه‌ك ناصل اولور ؟

— بیلمم كه ..

ژولیده دمیندن بری بنی بر پارچه متحیر ایدن ساكن و متبسم طورینی بردنبره دكیشدیردی ، بوغوق بر عصیان فریادیله :

— أنشته آرتق سزدن ایكره‌نیورم ، دیدی ، عفو ایدیكز .. باشقه تعبیر بولامایورم ... سزدن ایكره‌نیورم .. سز چوق فنا ، أما چوق فنا بر انسانسكز ، دیدی .

بردنبره شاشیروب قالدم . بویوك بر كین و انفعال ایله یوزیمه باقان كوزلرنده یاشلر طوپلانیور ، دوداقلری قیصیلیوردی :

— زواللی شكران تیزه‌م . بو كیجه‌اك فنا بر صورتده آلداتیلدیغندن ، ایلروده اوندن دها فنا برشكلده آلداتیلاجغندن هیچ شبهه ایتمه‌یور .. پیغمبرلر كبی اوصلو وتمیز اولان نظمیسنی بلكه‌رؤیاده كوره‌رك ساكن ساكن اویویور ... فقط بركت ویرسین كه بن وارم .. دقت ایدیكز أنشته .. بن هنوز برچوجوغم .. فقط هیچ شاقه‌یه كلم ... آبلامی آلداتما كزه دنیاده مساعده ایتمه‌یه‌جكم .. بویله بر نیتكز وارسه بندن قورقیكز أنشته ..

بو چوجوقجه تهدیده كولمكدن كندیمی آلامادم :

— دیمك حیاتم تهلكه‌ده ژولیده ، دیدم . فلاكت !

اوده‌ازیاده خیرچینلاشدی ، آجی بر كولوشله :

— ایشیتدیكمه كوره بك‌بابام‌ده‌وقتیله آننه‌مله‌بویله أكله‌نیرمش ..

بو سوز بنی غیر اختیاری تیتره‌تدی . اون ایكی سنه اول بر كیجه یاریسی عموجه‌زاده‌م ناجیه ایله‌برسودا ملاقاتندن دونن نیربك آراسنده قارانلق بر باغچه كوشه‌سنده كچن فاجعه كوزومك اوكنه كلدی .

بو چوجوق حقیقةً هر كسدن باشقه یارادیلشده برمخلوقدی . روحنك كیزلی احتراصلر و بحرانلرله دولو قارانلق و آكلاشلماز كوشه‌لری

واردی . حدتله آغزندن قاچیردیغی سوزلرك أهمیت و وخامتنی کندی ده آکلامشدی . بر آن دوداقلرینی ایصیره رق تردد ایتدی ؛ صوکرا ناچار ایشی لطیفه یه دوکدی :

— شاقه یی براقالم أنشته . . یاپدیغکز حقیقةً دوغرو دکل . . کوچوککزدن بویله سوزلر ایشیتمك بر آز کبریکزه دوقونه جق اما . .

— پکی أما نه یاپدم ؟ نازان خانمه ایسته یه رك می تصادف ایتدم ؟ کندی آرزومله می لوجه سنه کیتدم ؟ . .

ژولیده آقاجان بر کولوشله بنی باشدن آشاغی برسوزدی، عصیان وانفعالنی خفیف براستهزا ایله کیزله یه رك دوام ایتدی :

— الله هرانسانی برایش ایچون یاراتمش أنشته ... بنم کوچوکدن بری برا کلنجه م واردر: اطرافمده کیلرك یوزینه ، حالنه باقه رق نیچون یاراتیلدقلرینی کشف ایتمك ... کندی کندیمه شویله دوشونورم : بو آدام صباحدن آقشامه قدر قلمده یازی یازمق، یانده کی متمادیاً کندینی مدح ایدوب هرکسی کولدومك ایچون دنیایه کلمش . . . الله بو شیشمانی یمك یه سین واویوسین، شوضعیفی حالندن شکایت ایدوب صیزیلدانسین، شو بکی هرطرفدن ایتیلوب قاقیلسین ، شو خانمی کدی کبی هر آن توالتله مشغول اولسون دیه یاراتمش ... کمان یایی چکن شو أللرك وظیفه سی حقیقتده قویودن صوچکمك وچاماشیر ییقامقدر... حاصلی شکران تیزه م ایلیك ایتمك ، خسته باقمق ، کلعذار قالفه طارخانه چورباسی پیشیرمك ، کهیا حلیم آغا انسانلرله همان هیچ قونوشمامق، بوکا مقابل آخیرده حیوانلره قونفرانس ویرمك ایچون خلق ایدلمش...

— بن نیچون یاراتیلدیغمی صبرسزلقله بکله یورم ...

ژولیده بر آز جدیتله شیر کبی اولدی : — بلکه بنم سویله مم بر آز عیب اولاجق أما ... سز سه ومك وبرپارچه ده سودکلریکزی

آلداتمق ایچون یاراتیلمشسکز أنشته ... انکار ایتمه‌یکز ... سزی بن هر کسدن أیی آکلادم ... سزك چوق یاشاما کزی ایسته‌یورم؛ یوز اللی یاش کافیدر دکلی أنشته ... یوز اللی یاشنده أولوم دوشه‌کنه یاتدیغکز زمان هیچ ییرانمامش و اوصلانمامش بر چوجوق روحیله سه‌وه‌رك کوزلریکزی قاپایاجقسکز ... دەمین نازان خانمله قونوشورکن دقت ایدییوردم ... بزفرقنده اولمایالم دییه‌یك دقتلی بیله باقمایوردیکز ... یالکز پاشا آرقاداشکزله اك جدی شیلردن بحث ایدرکن شویله کوز اوجیله بر باقیش ... فقط او باقیش نه‌لر کیزله‌یور دها دوغروسی ایسترسه‌کز نه‌لر سویله‌یور ... نازان خانم کورونوشده صرف یمله مشغول ... فقط عقلی بوتون سزده ... بر بریکزله قونوشمادن آکلاشیورسیکز ... بر بریکزی اسکیسی کبی سومکه باشلایورسیکز ... تکرار کوروشمه‌کز لازم ... بونك ایچون آرایوبده بولامایاجغکز بر بهانه وار ... زواللی صاف ژولیده‌جك ... اسکیدن بربریکزه سویله‌یه‌مدیککز شیلری هپ اوکا سویلردیکز ... همان همان برکنج قیز اولماسنه رغماً ینه بو اویونه دوام ایده‌بیلیرسکز ...

ژولیده نازانك ونم تقلیدلریمزی یاپه‌رق دوام ایدییوردی : —

«ژولیده‌یی بهمه حال کتیررسیکز دکلی نظمی بك ... سزك ایچون دکل ... صرف ژولیده ایچون آکلایورسیکزیا» ناصل کتیرمه‌م افندم ... بن کرچه کلسه‌مده اولور کلسه‌مده أما مادام‌که ژولیده‌یی ایسته‌یورسیکز ... » أنشته‌جکم ... بن بوقومدیایی پك وجدانه‌موافق بر شی بولمایورم .

— چوجوغم، نازان خانمك دعوتی قبول ایدن سنسك .

— أوت أما سزی تجربه ایتمك ایسته‌یوردم ... هله اونلردن آیرلدقدن صوکرا کی حالکزی هیچ اونوتمایاجغم ... سونجدن ایچکز

تیتره‌ر کن «بن کندی حسابمه ممنون اولمادم» دەییشیکز نه کوزلدی؟ یاصو کرا لافونته‌نك فلمنك پیری ایچنه چکیلوبده «بن آرتق منزوی اولدم . دنیا ایله علاقه‌م قالمادی» دیین فاره‌سی کبی ریا کار بر طورله : «نه یاپالم مادەم‌که سوز ویردك» دیمه کزنه کوزلدی ... حالبوکه سز بو قدرله‌ده اکتفا ایتمدیکز ... نازانی کوردیکمزی تیزمدن کیزله‌مه‌می ایسته‌دیکز .

ــ انصافسز چوجوق ... اونی سن تکلیف ایتدك .

ــ حاشا ... بن سزك آغزیکزی آرادم ... تیزه‌می آلداتمغه نیتکز اولماسه‌یدی راضی اولورمیدیکز ؟ کوریپورسکزیا انشته ...

ــ بوسوزلراوزرینه پرشنبه کونی نازان‌خانمی‌زیارته کیده‌مه‌یز ...

ژولیده مستهزی بر کولوشله : ــ اونی هیچ مراق ایتمه‌یکز ، دیدی ، پرشنبه کونی آدایه دوغرو کیده‌جکز ... ساده شو وارکه واپوریمز بیوك آدانك بر آز بریسندن کچه‌رك مرمره‌یه دوغرو یوللانه‌جق ... نازان خانم او کون ژولیده ایله نظمی بکی بکلرکن ألنه برتلغراف ویره‌جکلر: «مع الاسف بو کون سزی کورمك سعادتندن محروم‌قالییورز... چونکه پك مهم برسببدن‌دولایی بو کون (م..س)ه حرکت ایتدك» شیمدی نی دیکله‌ییکز انشته‌جکم ... قطعیاً اعتراض ایسته‌م... استانبولك هواسی سزه یاراماپور ... بوهفته ایچنده مطلقا (م..س) ه دونه‌جکز ...

*
* *

برقاچ‌ساعته‌قدر(م..س)ه واریپورز. ژولیده‌یه غریب برخیرچینلق عارض‌اولدی. برنده‌دوراماپور. ایکیده برده‌قپودانك‌دوربینی‌یاقالایه‌رق کوکرته‌یه قوشویور ، اوزون اوزون أنکینی سیر ایدییور . أفقده آدانك‌خیالنی‌سه‌چدیکی وقت قوپاردیغی سه‌وینج‌چیغلغنی اونوتامایاجغم !

آيازما چيفتلكنه كلدك . قيزم عينى هيجان وسه‌وينج ايچنده ...
ايكى آى أول براقديغى يرلرى وانسانلرى چوقاوزله‌مش كبى‌اورادن
اورايه قوشويور. كچن سنه آدايه ايلك كليشنى خاطرلايورم... اووقت
هيچ برشيئى بكه‌نمه‌يور، جان صيقينتيسندن بوناليور، بوراده‌كى صاف
ساكن انسانلرى استخفاف ايديوردى. حالبوكه شيمدى الك اهميتسز
ايشجيلرله اوزون زمان حسرتى چكيلمش آرقاداشلر كبى قونوشويور.
آخيرلرى كزييور ، چيفتلكك امكدار حيوانلرينى اوقشايور .

هله أصلى خانه قاووشماسى كوروله‌جك شيدى. استانبول رختمندن
واپوره بينه‌جكمز زمان بنى زورله محمود پاشايه سوروكله‌مش ، أصلى
خان ايچون تللى باشلقلر ، رنكلى بونجوقدن كردانلقلر، قورده‌لر
آلمشدى .

سه‌وكيسى يالكز انسانلره حيوانلره منحصر قالمايور... چيفتلكده‌كى
أشيايى جانلى مخلوقلر كبى أليله سه‌ووب اوقشايور ...

آقشام اوستى بنى زورله دكز كنارينه اينديرمشدى . قوملقدن
طوپلاديغى چاقيل طاشلرينى دورغون صولرك اوستنده سه‌كديرمكله
أكله‌نيوردى . كوله‌رك :

— نيت طوتيورم أنشته ، ديدى ، بو طاش صويك اوستنده
قاچ دفعه سه‌كرسه او قدر سنه بوراده قالاجغم ...

چاقيل اوچ دفعه سه‌كدى . ژوليده بونك دورت دفعه اولديغنى
ادعا ايديور ، خرافه‌لر و ماصاللرله بويومش كويلى قيزى صفوتيله
سه‌وينيوردى .

— دورت‌سنه قالاجغم أنشته... دورت سنه قالمام ايچون برمحذور
يوق دكلى ؟... ياشم دها اون دوقوز ... يكرمى اوچ حتى يكرمى
بش ياشنه كلن بر قيز أوده قالمش اختيار قيز صايلمازكه ...

ژولیده‌نك چوجوقجه سؤاللرینه چوجوقجه جوابلر ویریرکن دوشونویوردم: بوتبدل نی ممنون ایتدیکی قدرقورقوتمغه باشلامشدی. بر کنج قیزك اون بش آی ایچنده بو درجه د کیشمه‌سی طبیعی اولا بیلیرمیدی ؟

لکن سنه آرامزده بر چولده کبی یالکز یاشایان مغرور، خشین، خرچین ژولیده‌یه بو درین سه‌وکی قابلیتی نره‌دن کلمشدی ؟

هله تیزه‌سنه اولان محبتی بر ابتلا بر عبادت شکلنه کلمشدی. آیاقلرینك دیبنه اوطوره‌رق شکرانك دیزلرینی اویله بر اوقشایشی، اونك آووجلرینی کوچوك کوچوك بوسه‌لرله اویله اوپوشلری، کوزلرنده یاشلرله باشنی اونك کوکسنه اویله براقیشلری واردی که... أوت، بو مفرط سه‌وکی نی، سببی ومنشأی مجهول برخسته‌لق کبی قورقوتیوردی. فقط آکلایامدیغم بر حسن نی بو چوجوق روحنی دها درین بر صورتده تحلیله چالیشمقدن منع ایدییوردی.

— ٥ —

ژولیده نه أبی، نه مرحمتلی، نه‌مونس بر چوجوق اولمشدی. اسکیدن بوحاشاری، خیرچین، عظمتلی کنج قیزدن شکایت ایدنلر شیمدی اوکا عادتا طاپیورلردي. کوندوزلری ساعتلرجه ایشجی قیزلرك آراسنده‌یاشایوز، اونلره یاردیم‌ایدییور، دردلرینی‌دیکله‌یوردی. همان هر کون یا برصوچلی‌یه شفاعت ایدر، یا برفقیر ایچون معاونت، یا برخسته‌ایچون‌أذن ایستردی. هیچ بر آرزوسنی قیرمایاجغمی‌ایکیمزده اولدن بیلیردك. بویله‌اولدیغی حالده برپارچه‌نازلانه‌رق اونی اوزمکدن ذوق آلیردم. قیزیمك‌بندن برشی رجا ایدرکن‌اویله نازلی‌طورلری، اویله کوزل سوزلری واردی که...

أوت اونك هيچ بر آرزوسنك قيرلماياجغنى ايكيمزده أولدن بيلديكمز حالده بن « پكى » ديديكم زمان بويوك بر ظفر قازانمش كبى سه‌وينيردى .

ژوليده شيمدى يالكز چيفتلكده‌كى ايشجيلره ايلك اتمكله قالمايور ، جوار تارلالرده ، كويجكلرده‌ده ياردېم ايديله‌جك فقيرلر ، خسته‌لر آرايوب بولويوردى .

اسكيدن بر دقيقه يرنده دورامايان عصبى ، آفاجان ژوليده بعضاً يازيخانه‌مده بنم يريمه اوطوريور ، ساعتلرجه ايش مكتوبلريمى يازييور ، حسابلريمه باقيوردى .

شيمدى اونك الك سوديكى انسانلردن بريده عايشه‌يدى . بو ساده كوى چوجوغنى همان هيچ يانندن آييرمايوردى . عايشه‌نك نشانليسى عسكردن كلمشدى . برقاچ هفته‌يه قدر اونلرك‌ده دوكونلرى اولاجقدى .

ژوليده حاضرلغك بر آن اول بيترلمه‌سنى ايسته‌يور : دوكون مطلقا صوك بهارك كوزل بر كوننده اولمالى ، دييوردى .

بو سنه صوك بهار هر سنه كيندن دها كوزلدى . آقشام كزينتيلرينه ينه دوام ايدييور ، آتلريمزله آدانك الك اوزاق كوشه‌لرينى دولاشيوردق .

ژوليده حياتندن هيچ شكايت ايتمه‌يور ، چوق مسعود اولديغنى سويله‌يوردى . أوت اونك بوتون اسكى خيرچينلقلرى كچمش ، كوزل صاريشين چهره‌سنه ملكانه بر سكونت چوكمشدى .

فقط بيلمم نه‌دن بنم ايچمده‌كى كيزلى انديشه بر درلو كچمه‌يوردى . بعضاً اونك بويوك يورغونلقلردن ، مفرط نشئه‌لردن صوكرا بر باغچه قاناپه‌سنك اوسته‌نه سرپيلوب ياتديغنى ، صولغون چهره‌سنى كونشه چويره‌رك كوزلرينى قاپاديغنى كورديكم زمان يوره‌كمك درين بر حزن ومرحمت ايله صيزلاديغنى حس ايدييوردم .

— ٦ —

عايشه‌نك دوكون كونی.. چيفتلكده بوتون ايشلر دوردی . عايشه اوكسوزلكنی آكلاماسين ديه هپمز صوك درجه چاليشدق.. شكران مكلف بر كوی دوكونی حاضرلادی، ژوليده كلينك اوداسيله، سوسيله مشغول اولدی. بن متصرف ايله بلديه رئيسندن باشلامق اوزره (م..س) ك اك مهم شخصيتلرينی چيفتلكه دعوت ايتدم . حاصلی اورتا حاللی بر عائله قيزينه بيله بوندن ايی بر دوكون ياپيلامازدی .

مسافرلرمله باغچه‌ده اوطوريوردم. كلعذار قالفه اوزاقدن اشارتله بنی چاغيردی :

— عايشه‌يی كيديردك ، ديدی ، باباسی سنسك ... كمرينی سن باغلاياجقسك ...

عايشه‌يی يرلی كلينلری كبی كيديرمشلردی. بنی كورونجه آغلايه‌رق اللريمه قاپاندی، بن‌ده اونی اوقشادم . آلنندن اوپدم . صوكرا كمرينی باغلادم . اوداده كلينك آرقاداشلرندن برقاچ كويلو قيز داها واردی . صيقيلمالرندن قورقه‌رق يوزلرينه باقمايوردم . بونلردن بری كنديني طوتامايه‌رق كولمكه باشلادی . باقدم ژوليده .

كوزلريمه ايناناميوردم . قيزم طبقی كوی قيزلری كبی كينمشدی . اونی داها ايی كورمك ايچون پنجره‌نك يانينه كوتوردم :

— بوچوجوقلق نه‌دن عقلكه كلدی ژوليده ؟...

— فنامی اولدی ؟

— فنا ديمه‌يورم ... بالعكس بن سنی هيچ بر زمان بو كونكی قدر كوزل كورمدم ...

— بونی نه‌وقتدردوشونیوردم... سزه بر سورپریزیاپمق ایستدم.. ماده‌م که بوقیافت بکایاقیشدی. اوحالده ایلرده بن‌ده بویله کلین‌اولورم.

— بوکوزل کونده‌انسانه نه‌حزنلی‌شیلردوشوندورویورسك‌ژولیده...

قیزیمك کوزلری بردن‌بره پارلادی :

— بنم کلین اولمام فکری سزه حزن‌می ویریبور ؟

— نه مناسبت ... بالعکس سنك أوله‌ندیککی کورمك بنی‌چوق بختیار ایده‌جك ...

— اویله‌می ؟ اوحالده حزندن بحث ایدیشیکزك سببی؟...

نیجره‌نك آیدینلغنده قیزیمی‌سیر ایتمکده دوام‌ایده‌رك کولومسه‌دم :

— بوحزنك‌سببی آکلاتمق براز کوچ... فقط سویله‌یم‌ژولیده.. بوکوی کلینی البیسه‌سی بونجه زماندن بری کیم‌بیلیر نه‌کوزل کنج قیز چهره‌لرینه چرچیوه اولدی ...

فقط بو چهره‌لرك هیچ برنده سنده‌کی نادیده و مؤثر کوزللك یوقدی ، اولامازدی . سنی بوألبیسه‌ایچنده کورمك بکا پك‌دوقوناجق، برکوی دلیقانلیسی ایله أوله‌نیورسك ، بونادیده و مؤثر کوزللك‌زیان اولویورصاناجغم. مع‌مافیه‌دوغروسنی‌ایسترمیسك‌ژولیده ؟ بن‌قورقارم‌که سنك ایچون کیمسه‌لری بکنه‌مه‌یه‌جکم .

بو سوزلری سویلرکن ماضی‌یی خاطرلایور ، چوجوقلغمدن‌بری کوردیکم بوتون چهره‌لری خیالمدن کچیریبوردم . کوی قیزلری کبی اینجه اینجه أورولمش صاری صاچلری آلتنه ، شـاقاقلرینه دوکولن ، دائما کونشه باقیور حسنی ویرن آچیق یشیل کوزلریله کولومسه‌ین بونارین چوجوقده‌کی کوزللکی کیمسه‌ده کورمه‌مشدم .

*
* *

اوکون آقشام اوستی ژولیده بربهانه ایله‌بنی مسافرلردن آییردی ،

(فره‌سقومیلو) کوینه کیدن یولده غروبه قدر دولاشدیردی . حالنده بر فوق‌العاده‌لك حس ایدییوردم . قونوشمایور ، سوزلریمه جواب ویرمه‌یور، یورور کن یورغون برطورله قولمه یاصلانیوردی. بکا سویله‌یه‌جك برشیئی اولدیغی محققدی . بلکه بو آقشام کزینتیسنی بیله صرف بونك ایچون ایسته‌مشدی . فقط نه‌دنسه بر درلو جسارت ایده‌مه‌یوردی . طبیعتی او کره‌ندیکم ایچون بر شی صورمایوردم . بویله زمانلرنده اوستنه واریله‌جق اولورسه بوس بوتون اورکر ، عنودانه سکوت ایدردی . چفتلکه یاقلاشدیغمز وقت قاپونك او کنده برقالاباليق کوردك. برقاچ دقیقه صوکرا آیرلمامز ضروریدی . ژولیده بنی قولمدن چکه‌رك دوردوردی . قیصه عصبی برسسله :

— أنشته ، دیدی ، سزه برقرارمدن بحث ایده‌جکم . فقط وعد ایدیکز که بکا داریلمایاجقسکز ، فضله تفصیلات ایسته‌مه‌یه‌جکسکز .

— سنی دیکله‌یورم ژولیده .

— بن کیتمك ایسته‌یورم أنشته .

— ؟؟!!!

— برهان بکدن آیرلدیغمه پشیمان اولدم . یکیدن اونکله باریشمق عجبا قابل اولورمی ؟

— بو قرارك سببی نه ؟

آجی بر کولوشله :

— برهان بکی سودیکمی آکلادم . عجبا اوکا برمکتوب یازسه‌م استانبولده ایتدیکم چوجوقلغی عفو ایدرمی دیرسیکز؟.

— ژولیده سنده فوق‌العاده برحال وارچوجوغم .. نه اولویورسك؟

ژولیده بردن بره برعصبی بحرانه طوتولمش کبیدی . بوتون وجودی تیتریور ، دیشلری بربرینه چارپیوردی :

— تفصيلات ايستهمه‌يكز أنشته .. برهان‌بكى سويه‌يورم . اونكله أوله‌نمك ايسته‌يورم .. باشقه هيچ برشى يوق ..

بو ىنم ايچون‌ده بر آنى ضربه اولمشدى. قلبم چارپيور، قولاقلرم اوغولدايوردى . مع‌مافيه قوتلى وساكن اولمغه مجبوردم .

— اوزولمه بويله ژوليده ، ديدم ، يارين تكرار قونوشورز ... ناصل ايسترسه‌ك اويله اولور چوجوغم ...

قاپينك اوكنه كلمشدك. كورديكمز قالاباليق عاشق اسماعيل أسمنده بر مجذوبك اطرافنه طوپلانمش بر چولوق چوجوق آلايى ايدى . عاشق اسماعيل اوچ بش سنه اول بر باليقجى قايغيله بايندريردن كلمش، آدايى وطن ايدينمشدى . قيشين قصبه‌ده‌كى أوليادن برينك تربه‌سنده ياتار، ياز آيلرينى كويلرى، چيفتلكلرى برر برر دولاشمقله كچيريردى. كويلولر هر مجذوب كبى اونك‌ده اوغور كتيرديكنه ايناندقلرى ايچون اونى آچ براقمازلردى . عاشق اسماعيلك برصنعتى واردى : چوق مانى بيليردى . كيم بيلير بلكه بونلردن بر قسمنى‌ده كندى اويدورووردى. كوى قادينلرى اونى قارشيلرينه اوطورته‌رق نيت طوتارلر. سويلديكى مانيلرى أك دوغرو بر فال عد ايدرلردى . مشهور بر وقعه‌سى‌ده واردى. ايكى سنه اول بر حضر الياس كيجه‌سى برراقى عالمنده زنكين بر چيفتجى‌يه ايرتسى صباحه يتيشه‌ميه‌جكنه دائر برمانى سويله‌مشدى. او وقت هركس كولمشدى . فقط مجلس صوكنده بر قاوغا چيقمش، چيفتجى برسرسرى طرفندن يدى‌يرندن خنجرله‌نوب أولدورولمشدى.

ايشجى قيزلر بو آقشام ينه عاشق اسماعيله مانى سويله‌تيورلردى. اونك قيصيق فقط طاتلى سسيله اوقوديغى بيتلرى هيجانلى باغريشمه‌لرله قارشيلايورلر، مجذوب شوخ، چاپقين مانيلر سويلدكجه بر برينى ايته‌رك

کولوشویورلردی . ایشجی قیزلر بزی زورله آرالرینه آلدیلر. ژولیده ایله بنم ایچون‌ده نیت طوتمق ایسته‌یورلردی .

عاشق أسماعیلك بنم ایچون سویلدیکی عقلمده قالمادی. فقط ژولیده ایچون شو مانی‌یی اوقودی :

یر بنی ، یر بنی
یورکمه بر قورت دوشدی
کیجه کوندوز یر بنی
بن بودردن أولورایسه‌م
قبول ایتمز یر بنی .

ژولیده‌نك بم بیاض کسیلدیکنی، دوشه‌جك کبی خفیفجه صاللاندیغنی حس ایتدم. قولندن طوتمق ایچون ألمی اوزاتیوردم. فقط بردن بره سیلکینه‌رك جانلاندی، درین برنفس آلدی. صوکرا برشی سویله‌مه‌دن قوشه قوشه قاچدی .

آرقاسندن بن‌ده أوه کیتدم ، فقط خدمتجی اونك اوداسنه کیره‌رك قاپی‌یی کلیدله‌دیکنی سویلدی. «مراق ایتمه‌یك بر آز باشم آغرییور... یاریم ساعت دیکله‌نمکه احتیاجم وار » دیمش ...

— ۷ —

او آقشام مسافرلرم بنی کیچ وقته قدر مشغول ایتدی . یمکدن صوکرا بر آرالق شکرانه ژولیده‌نك ناصل اولدیغنی صوردم .

زوجه‌م اونی بش‌اون دقیقه أول کلینك یاننده کوردیکنی، بر آز صولغون وعصبی اولماسنه رغماً هر کسله برابر کولوب أکلندیکنی

سويلدى. كنجلر باغچه‌نك بر كوشه‌سنه آتشلر ياقمشلر، متمادياً چالغى چالديروب أكله‌نيورلردى .

متصرف ايله بلديه رئيسى قصبه‌يه دونه‌جكلردى . كيجه ياريسنه دوغرو اونلرى قاپينك اوكنده بكله‌ين آرابالرينه كوتوردم . هوا بر آز روزكارلى اولمغله برابر بر آغستوس كيجه‌سى كبى صيجاقدى . بر آز يورومكه احتياجم واردى .

مسافرلريمه : — سزى دكرمنلره قدر تشييع ايده‌يم ، ديدم ذاتاً بو كيجه چالغى سسندن اويومق قابل اولماياجق ...

متصرف — اوحالده بزده دكرمنلره‌قدر يوروروز. ديه‌جواب‌ويردى.

آراباجى‌يه بزى آشاغيده بكله‌مه‌سنى سويلدك وقونوشه قونوشه يوقوشى اينمكه باشلادق . متصرف ادبياتى چوق سون قلندر مشرب طاتلى بر آدامدى . بوبركلرندن مضطرب اولديغى ايچون درت بش سنه‌در ايچكى ايچمه‌يوردى . بو كيجه دوكون‌شرفنه ايلك دفعه‌پرهيزى بوزمشدى . ايكى آديمده بر دوريبور، كاه آغاچلرك آراسندن كورونن دكزه ، كاه ييلديزلره باقه‌رق خيامدن ، حافظدن رباعيلر ، غزللر اوقويوردى .

اون بش دقيقه‌لق يولى بلكه بر ساعتده قطع ايتدك . دكرمنلرك يانده مسافرلريمى آرابايه بينديردكدن صوكرا كرى دوندم .

ياواش ياواش يوقوشى چيقيوردم . برشى نظر دقتمه چارپدى . چيفتلكده آقشامدن برى هيچ فاصله‌سز چالان چالغى بردن بره دورمشدى . بو سكوت بكا بيلنمز برقورقو ويرمكه باشلايوردى .

بر آز دها ايلريله‌يجه چيفتلكك قاپوسى اوكنده‌كى ميدانلقده تلاش ايله حركت ايدن بر طاقم كولكه‌لر كوردم. بردن بره‌يانمده‌ده بر كولكه بليردى :

ـــ سنميسك بك ؟

حليم آغانك سسنى طانيدم :

ـــ بن ايم ... نه اولويور حليم آغا ؟

ـــ هيچ ... صانكه نره‌يه كيتديككى مراق ايتدم‌ده ...

كهياده غريب بر هيجان وتردد واردى . ايكنجى بر سؤال صورمايه ميدان براقمادن ديك بر سسله قاپيده دورانلره باغيردى .

ـــ بك كليور ...

قلبم شدتله چارپمغه باشلامشدى .

حليم آغا ـــ برشى يوق الله امانت .

ـــ بوحال نه؟.. بنم كلديكمى نه‌يه خبر ويرييورسك؟.. ايشيتمه‌يورميسك سكا جواب ويرمه‌كى أمر ايدييورم .

فنا حالده قيزمغه، عصبيله‌شمكه‌باشلايوردم. كهيا بنم بو قدرسرت وحدتلى برآنمى كورمه‌مشدى . بوكا رغماً جواب ويرميور، سؤاللريمه ساده : ـ برشى يوق ! اللهه امانت كلمه‌لريله مقابله ايديوردى .

چيفتلك قاپيسنه كلدم . بر آز أول تلاش ايله اورادن اورايه قوشوشان كولكه‌لر شيمدى طاش هيكللر كبى سس سز ، حركتسز دورييورلردى . مطلقا برفلاكت اولمشدى . قوشاركبى سرعتله أوه دوغرو يورويوردم . بودفعه قارشيمه شكران چيقدى :

ـــ نظمى ... نره‌ده‌يدك ؟

ـــ نه اولويور شكران ؟..

ـــ هيچ ... مراق ايديله‌جك برشى يوق ... تأمين‌ايدرم ... زوجه‌مك‌چهره‌سى‌سا كندى ، حتى دوداقلرنده خفيف‌برتبسم‌ده واردى :

— مراق ایدیله‌جك برشی یوق نظمی چوق اهمیتسز برقضا...
مهم برشی اولسه بوقدر ساكن اولورمیدم؟

شكرانك حالی اولا بنی بر آز تسكین ایدر كبی اولمشدی. فقط بوسكونتك تماميله بر جبر نفس اثری اولدیغنی آكلامقده گجیكمه‌دم. زوجه‌م بتم سقط قلبمدن قورقویور، هیجانی گیزله‌مك ایچون انسان طاقتنك فوقنده بر جهد صرف ایدییوردی.

شاشقین شاشقین اطرافمه باقیندم. بر آز اول چالغی سسلریله، تورکیلر وقهقهه‌لرله دولان باغچه‌ده بر أولوم سكوتی وسس‌سزلگی واردی. مشعله‌لر سونمشدی. آغاچلرك قارانلغی ایچنده ساكت انسان كومه‌لری دوریيوردی. بوتون بو انسانلر أوك قارانلق جهه‌سنده‌كی پنجره‌لردن برندن دوكولن ایشیغه باقیورلر، بو اودادن گلن سسلری دیكله‌یورلر كبیدی. قارانلغك ایچنده بكا برهائله یانغینی كبی گورونن بو آیدینلق پنجره ژولیده‌نك پنجره‌سیدی. غیراختیاری برفریادله ایلری آتیلمق ایستدم، شكران قوللریمه صاریلدی، دیزلرینك اوستنه‌دوشه‌رك یولمی كسدی. حالا سكوتنی غیب ایتمیه‌رك یالوارمغه باشلادی.

— نظمی یمین‌ایدرم كه هیچ‌برتهلكه یوق... گوزومله گوردم.. بكا گولومسه‌دی، حتی سوز سویلدی... هیچ اهمیتسز برقضا..

زوجه‌می دیزلرمدن سیلكوب آتمق، قوشمق ایستیوردم. فقط ذهنم كبی‌وجودیمه‌ده بركابوس آغیرلغی‌چوكمشدی. قوللرم‌قیمیلدانمایور، باجاقلرم حركت‌ایتمه‌یوردی. اطرافمی دها باشقه انسانلر آلیور، یاواش سسله آكلایامادیغم برشیلرسویله‌یورلر، بنی‌أومدن‌اوزاقلاشدیرییورلردی. أولدورولمكه گوتورولن برحیوانك زبون‌شاشقینلیغیله اطرافمه‌باقینیوردم. نهایت سوز سویله‌مكه قوت بولدم. شكرانه:

ــ بنى براقيكز آرتق ، ديدم ، هر شيئى آكلادم... ژوليده أولدى ... زوجهم بردن بره بنى براقدى :

ــ مادمكه اينانمايورسك نظمى ، ديدى ، سكا شيمدى اونى كوسترهجكم... يالكز بردن بره هيجانه قاپيلماكدن قورقويوردم... سنى اونك اوداسنه كوتورهيم. چوجوغم أولمش اولسهيدى نهده اولسه بو قدر ساكن قالامازدم ...

شكران شيمدى بنى بيلكمدن طوتهرق ايچرى يه كوتورييور ، قضا حقنده تفصيلات ويرييوردى . : ژوليده بو كيجه عفو ايدلمز بر خاشاريلق ايتمش ... كندى كندينه دكز كنارينه ايتمش ، أسكلهده باغلى دوران صاندالى چوزمش ، ساده قويده كزمكله اكتفا ايتمهمش آچيق دكزهچيقاراق برسرت روزكارلى هوادهيلكن آچمش ، يالكز آدايه دوغرى برخيلى ايلرلهدكدنصوكرا صاندال ــ شبههسز يلكنك فنا اداره ايدلمهسى يوزندن ــ آلابورهاولمش... ژوليده صولرك ايچنده برخيلى چيرپيندقدن صوكرا تكنهنك كنارينه صاريلمش ، فرياد ايتمكه باشلامش ... اللهدن او جوارده بر باليقجى قاييغى دولاشيورمش . باليقجيلر برقضا اولديغنى آكلامشلر ، قارانلقده سسك كلديكى طرفه دوغروكورهكه آصيلمشلر... ژوليدهنك يانهواردقلرى زمانچوجوق يارىبايغين وبيتاب برحالده ايمش. باليقجيلر اوچ بش دقيقه كچيكسهلر كندينى براقوب بوغولهجقمش ...

او كيجه دوكون دعوتليلرى آراسنده بلديهدوقتورىده واردى . دوقتور ژوليدهيى اوداسنه نقل ايتديرهرك لازمكلن شيلرى ياپمش ... اودايه كيرديكم زمان قيزم قاريولاسنك اوستنده بيتابياتيور ، كندينى بيلمهيوردى . تيترهيهرك قاريولانك ياننه ، ژوليدهنكباش اوجنه كيتدم . ايصلاقصاچلرينى اوقشايهرق ــ ژوليده ... ژوليده ديه سسلندم.

قيزم خفيفجه تيترهدى . آغير بر اويقودن اويانير كبى كوزلرينى آچەرق دالغين دالغين يوزومه باقدى .

— ناصلسك ژوليده ... بريرك آجييورمى چوجوغم ؟

دوداقلرى برشى سويلەمك ايستركبى درين درين ايچنى چكەرك كولومسەدى. كوزلرى تكرار قاپاندى، باشنى آرقايه براقدى، صاچلرى بيلكمك اوستندن صارقەرق ياصديغه دوشدى .

بلديه دوقتورى :

— چوجغى كندى حالنه براقسه‌كز أيى اولور ، ديدى . برآز ديكله‌نسين ...

ژوليده‌يى تكرار ياتاغنه ياتيرەرق اوستنى اورتدم. كولومسه‌يه‌رك :

— ياشاديغنى كوزومله كورمدكجه ايناناماياجقدم ، ديدم .

— اللهه امانت بر شيئى يوق ... صباحه قدر آچيلير . زواللى چوق قورقمش... براز اول برعصبى بحران كچيردى. بويمه‌صاريليور : بن شمدى اولەجكمى‌يم ؟ ديبوردى . صوكرا « اولورسه‌م طوپراق بنى قبول ايتمز » ديه چيرپنمغه باشلادى .

بلديه دوقتورينك بوسوزنى ايشيدنجه وجودمدن صوغوق بررعشه كچدى . آقشام اوستى مجذوبك قاپو اوكنده اوقودينى مانى عقلمه كلدى :

« يربنى يربنى

يوره‌كمه بر قورت دوشدى ، كيجه كوندوز يربنى

بن بو دردن اولورايسه‌م قبول ايتمز يربنى »

ژوليده مجذوبى ديكله‌ر ايكن دوشه‌جك كبى اولمشدى . صوكرا بردن بره بنى براقەرق أوه قاچمش ، اوداسنه قپانمشدى . مجذوبك

مانیسی ایله بو قضا آراسنده عجبا بر مناسبتمی وار ؟ چیفتلکده هیچ کیمسه‌نك فرق ایتمدیکی کیزلی بر فاجعه‌می کچیوردی .

*
* *

شکران یانمه کلدی . کوزلرینی کوزلریمه دیکه‌رك :

ــ سنی بو کیجه چوق پریشان کورویورم نظمی دیدی. یوزکده بر داملا قان قالمامش ... هایدی کیت یات... بن ژولیده‌یی بکله‌رم...

بر کله سویله‌دن اودادن چیقدم . یاواش یاواش مردیوه‌نلردن ایندم . اوداعه کیتمك لزومسزدی . برمعما قارشیسنده‌یدم . بومعمایی حل ایتمدکجه نم ایچون دیکلنمك ، اویومق قابل اولمایاجغنی اکلایوردم. بوتون کیجه کندی کندیمه دوشونمك ایچون بنانك بر کوشه‌سنده‌کی کتبخانه‌یه دوغرولدم .

— ٨ —

ــ بك افندی ... بك بابا ...

ــ کیم او ... سنیمسك عایشه ... سنك بوراده نه ایشك وار ؟

ــ سکا بر شی سویله‌یه‌جکم بك بابا ... کیمسه‌نك ایشیتمه‌مه‌سی لازم ...

کتبخانه‌یه کیره‌جکم وقت قارانلق قوریدورده خفیف بر آیاق سسی ایشتدم. عایشه قیصیق وهیجانلی برسسله بنی چاغیردی. آرقاسندن حالا کلینلك البسه‌لرینی چیقارمامشدی. تیتره‌یه‌رك کتبخانه‌یه کیردی. قاپینك یاننده دوردی .

ــ نه‌یه تیتره‌یورسك چوجوغم ؟

ــ اوشویورم ...

ــ یا !!!

— ژولیده خانمده اوزولدم .

— زواللی عایشه‌جکم . دوکونکده ایچنه سینمه‌دی ... نه‌عکسی برقضا ...

— ژولیده خانم ناصل ؟

— دوقتور هیچ بر تهلکه اولمدیغنی سویلیور چوجوغم ... سن بکا نه سویلك ایسته‌یوردك ؟

— هیچ ... ژولیده خانمی مراق ایتدمده . . . سز دها ایی بیلیرسکز دیه ... بن کیده‌یم آرتق ... سزی راحتسز ایتمه‌یه‌یم ...

عایشه « بن کیده‌یم آرتق » دیدیکی حالده کیتمیور ، عصبی پارمقلریله‌البسه‌سنك سوسلرینی قوپاریور ، بویوك بربحران کچیریوردی . بوصاف ، ساکن دیشارلق چوجغنی هیچ بر وقت بو درجه متهیج وپریشان کورمامشدم . بوبحران ساده‌جه ژولیده‌نك کچیردیکی تهلکه ایله ایضاح ایدیله‌مزدی . عایشـه‌نك درین براضطراب و تردد ایچنده قیوراندیغنی حس ایدییوردم . عجبابومعمانك آناختاری‌بوکوچوك کویلی قیزك اللرنده‌میدی ؟

— عایشه چوجغم ... سن بکا برشی سویلك ایسته‌یوردك . . . شمدی واز کچدك ... هایدی قیزم ... بن سنك باباکم . . . بندن برشی صاقلاما ...

عایشه‌نك روحنی کوزلرنده اوقور کبی بویوك برسکون وامنیتله سویلدیکم بوسوزلر اونی بوسبوتون شاشیرتدی . اولاً قاچمق ایسته‌ر کبی قاپی‌یه قوشدی ، صوکرا دوندی . یره چوملدی . دیزلریمه صاریلوب اوپه‌رك : بك بابا ... بك بابا دییه هیچقیرمغه باشلادی .

— نه اولویورسك عایشه ؟ نه‌ك وار قیزم ؟

عایشه‌یی آیاغه قالدیرمق‌ایچون بیلکلرندن طوتمشدم . آووجندن

یره بوروشوق برظرف دوشدی . عایشه بویوك برقورقو ایله ظرفك اوستنه قاپاندی . اونی ایکی الیله یاقالایه‌رق کوکسنه ، البیسه‌سنك ایچینه آتدی .

— او نه عایشه ؟ نه‌یه او کاغدی صاقلایورسك ؟

— ....

— یازیق سکا عایشه... آرتق بوندن صوکرا سکا قیزمدیمه‌جکم.

عایشه تکرار اللریمه صاریلدی ؛ باشنی کوکسمه صاقلادی . هیچقیره ، هیچقیره ، دوره دوره آکلاتمغه باشلادی :

— بك بابا... نه‌اولورسه‌اولسون سویله‌یه‌جکم... ذاتاً بونك ایچون کلدم ... ژولیده خانمی قورتارمق لازم ... بن اونی قارده‌ش کبی سویورم .. ژولیده خانم ایکی ساعت اول کلدی ... بنی مسافرلرك یانندن آلدی ... اوداسنه کوتوردی .. « عایشه‌سکا بردوکون هدیه‌سی بر یادکارویرمك ایسته‌یورم » دیدی . چکمجه‌سنی آچدی . آنه‌سندن قالان کوزل بر یوزوکی بکا ویردی . آلمق ایسته‌مه‌دم . « بو آنه یادکاریدر.. سن‌ده‌قالسین » دیدم. کوله‌رك بوینمه‌صاریلدی : « قارده‌ش یادکاریدر .. رد ایدلمز عایشه .. عیبدر » دیدی . بن‌ینه راضی‌اولمادم . ژولیده خانم ینه کوله‌رك :

« أولوم کنجه ، اختیاره باقماز عایشه ... شایدبن أولورسه‌م‌ایچکه درد اولور » دیدی . کولوب دورورکن بردن‌بره آغلامغه‌باشلادی . آه بك بابا .. آز قالدی چیلدیریوردم ... « آنه ... آنه‌م » دییه قیورانیور ، آجیسندن یرلرده سورونویوردی . بن‌ده‌قورقودن آغلامغه باشلامشدم . ژولیده‌خانم بردن‌بره یرندن‌قالقدی ، صانکه اصل آغلایان بن ایمشم کبی تکرار کولمکه باشلایه‌رق : « دلی قیز ... نه وار اوزوله‌جك ... سن بنم چوق سینیرلی ، برپارچه‌ده خسته‌لقلی بر قیز

اولدیغمی بیلمیورمیسك ؟ آراصیراسنك اودا که کلدیکمی اونوتدکمی؟.. باق شیمدی نچکدی بیله » دیدی ... بو سوزلری ایشیدنجه بر آز سا کنله‌شدم ... ژولیده‌خانم برآیدن بری بعض کیجه‌لر اودامه کلیور، بنی اویقودن اویاندیرییوردی . بر کیجه‌فنا بررؤیاده کوره‌رك قورقدیغنی سویلدی ، صباحه قدر قوینمده بوزولوب یاتدی . بر کیجه « بن انسان دکلم عایشه ... بن بریبلانم ... نم باشمی أزمك لازم » دییه ساعتلرجه ایکله‌دی ... ژولیده خانم خسته‌یدی بك بابا .. یوزوکی زورله پارماغمه طاقدقدن صوکرا ! « عایشه قارده‌شم ... سندن بر شی ایسته‌یه‌جکم » دیدی « أما دیدیکمی یاپاجغکه ، کیمسه‌یه برشی سویله‌میه‌جککه یمین ایده‌جکسك .» چکمجه‌سندن برظرف چیقاردی : « آل عایشه بو ظرفی صاقلا ، دیدی . اونی سندن باشقه کیمسه بیلمه‌یه‌جك ... انسان حالی بو ... کونك برنده خسته‌لانوب اولورسه‌م یاخود بر قضایه اوغرارسه‌م اونی انشته‌مه تسلیم ایده‌جکسك ... أما هیچ کیمسه‌نك کورمه‌یه‌جکی بریرده... آکلایورمیسك عایشه؟ بونی آنجق بن أولدکدن حتی دها اییسی کومولدکدن صوکرا ویره‌جکسك ... صوکرا سندن باشقه کیمسه بیلمه‌یه‌جك .» ژولیده‌خانم بکا مکتوبی ویردکدن صوکرا باغچه‌یه کیده‌جکنی، بر کوشه‌دن اکلنجه‌یی سیر ایده‌جکنی سویلدی . اونی یالکز براقق ایسته‌مه‌یوردم . « بن‌ده کله‌یم » دیدم . « دنیاده اولماز ... سن آرتق بوکیجه‌دن صوکرا عقللی اوصلو بر أو خانمی صاییلیرسك قیزم » دیدی . یاناقلریمی اوپه‌رك بنی مسافرلرك یانه کوندردی . آرادن برساعت کچمه‌دن بوصاندال قضاسی اولدی بك بابا . بکا اویله کلیورکه ژولیده خانم بوکیجه کندینی اولدورمك ایستدی . ذاتاً صوك کونلرده دائما أولومدن بحث ایدییوردی ...

عایشه‌نك سوزلرینی دیکلرکن بوتون قوتمی طوپلایه‌رق کندیمی ضبط ایتمشدم :

ــ شیمدی او مکتوبی بکا ویریرسك دکلمی عایشه ؟ دیدم .

عایشه کوکسنده‌کی ظرفی زورله آلاجقمشم کبی قورقدی ، قوللرینی قاووشدیردی :

ــ یمین ایتدم بك بابا ... ویره‌مه‌م ...

ــ او مکتوب بنم ایچون دکلمی ؟

ــ أوت أما ...

ــ ژولیده اونی آنجاق کندی أولومندن صوکرا تسلیم ایتمه‌کی سویلدی دکلمی ؟ چوق وفاسز بر قیز ایمشسك عایشه ... یازیق سکا.. دیمك اونی بکا ویرمك ایچون مطلقا ژولیده‌نك ئولومنی بکله‌یه‌جکسك؟ بللی که بو چوجوغك بر دردی وار ... مکتوب ألمده اولورسه بوکا برچاره آرارم ... دردینی بیلمزسه‌م نه‌یاپارم؟... ژولیده بلکه‌یارین یاخود اوبرکون تکرار اولمك ایستر ... اونك أولومنه سن سبب اولاجقسك؟ عایشه خفیف بر فریاد ایله : ـ أللّٰه اسیرکه‌سین ، دیدی ، کوکسنده‌کی بوروشوق ظرفی چیقاروب بکا ویردی :

ــ هایدی قیزم سن آرتق کیت ... بنی یالکز براق ...

ــ بك بابا ...

ــ بکا دها باشقه بر سویله‌یه‌جکك وارمی ؟

ــ خایر ... ساده شیمدی‌ده سنی دوشونیورم ... یا مکتوب سنی چوق اوزرسه ؟..

دقتله عایشه‌نك یوزینه باقدم . او شیمدی‌ده بکا آجیور کبیدی .

ــ مکتوبده یازیلان شیلری بیلیورمیسك ؟

ــ بیلمه‌یورم أما ...

عايشــه سوزينى بيترهمدى ، كوزلرينى اوكنه ايندیره‌رك قاپيدن چيقدى. بوسوز، بوطورعايشه‌نك بكا هرشيئى بيلديكنى آكلاتمشدى .
شـامدانى كتبخانه مرديوه‌نك باصـاماقلرندن برينه قويدم . اوزرنده ســاده‌جه « نظمى بك » كله‌لرى يازيلى اولان ظرفى آچدم . ايچندن بر باشــقه ظرف چيقدى . اوستنده « ئولومدن صوكرا يالكـز انشته‌م طرفندن اوقونه‌جقدر » ســوزلرى يازيليدى . بو همان بر وصيتدى . بو مكـتوبى آچمغه ، برچوجوق كوكلنك سرينى چالمغــه حقم يوقدى . فقط شــيمدى آرتق بوتون آچيقلغيله آكلايوردم . دنياده هر فلاكته ، هر فاجعه‌يه تحمل ايده‌بيليردم . فقط ژوليده‌نك أولمه‌سنه ، او اوزاق كونشاره باقيوركبى تيتره‌ين يشيل كوزلرك قاپانماسنه اصلا ...
ظرفى خيرپالاماذن آچه‌رق اوقومغه باشلادم .

— ۹ —

« أنشته
آيلرجه كندى كندمله اوغراشدقدن صـو كرا نهايت قرارىمى ويردم. بن أوله‌جكم. ژوليده براز صوكرا صاندالله‌دكزه آچيلاجق، بر دها كرى دونميه‌جك .. اويله اميد ايديورم كه (م..س) ده بكا برچوق كيمسه‌لرآجياجق... چيفتلكده‌كى سودكلرم برقاچ كون دكزه باقوب آغلايه‌جقلر . شكران آبلاجغم آيلرجه ماتم طوتاجق . فقط بن بونلرك ايچندن ينه الك چوق سزه آجييورم أنشـته... چونكه بو أولوم الك زياده سزى پريشان ايده‌جك، چونكه بو قضانك معناسنى ساده سز آكلايه‌جقسكز .

بوکاغدی سزه آغلایه‌رق و اوتانجمدن أوله‌رك یازییورم. ایکیده بر ییرتوب آتمق ایسته‌یورم. صوکرا کندی کندیمه جسارت ویرمك ایچون دییورم که سویله ژولیده ... قورقما ... سن یاشده بر قیز چوجوغی ایچون أولومدن بیوك فلا کت اولماز ... أولومه راضی اولمقله هر شیئه حق قازانیورسك .. أولوم بوتون لکه‌لری سیلر ... أنشته‌ك کیزلی دردیکی اوکرندیکی زمان بلکه بردن بره سنی عیبلامق ایسته‌یه‌جك ... فقط مکتوبکی اوقودیغی دقیقه‌ده سنك دنیادن الکی اتککی چکمش مظلوم بر أولو اولدیغکی دوشونه‌جك ... نه خائن بر روح خسته‌لغنه قربان کیتدیککی آکلایه‌جق ... سکا درین‌درین آجیاجق ... کیم بیلیر بلکه أمیده جسارت ایده‌مه‌دیکك شیلر بیله دویه‌جق ... قورقما ژولیده ... بر آز صوکرا دوراجق اولان بو قلبده نه وارسه یاز ... پشیمان اولورسه‌ك مکتوبی ییرتمق سنك الکده‌در .

أنشته بن طاشله باشی ازیلکه لایق بر فنا قیزم . مینی مینی بر چوجوقکن قوجاغنده اویویوب اویاندیغی بر أنشته‌یی، بربابای سوه‌ندن دها فنا انسان اولورمی ؟ بو آقشام قاپیده‌کی مجذوب عاشق نم ایچون نه کوزل بر بیت سویلدی . بو درددن أولدیکم حالده طوپراق بنی قبول ایتمیه‌جك اما نم‌ده یاشامغه تحمل قالمادی أنشته ...

أنشته‌می نه وقتدن بری سه‌ویورم ؟ اویله صانیورم که دها اونك أسمنی دوغرو درست تلفظ ایده‌مدیکم زمانلردن بری ... فقط بونی صوك زمانلره قدر کندمده آکلامادم... بو قورقونج سودا آکلا-شیلماز برفسون کبی باشلادی . چوجوقلرده بر غریب خاصه وار : سه‌ودکلرینه بویوك انسانلردن دها چوق ابتلا و انحصار ایله قلبلرینی ویرییورلر . اطرافده بنی پك چوق سه‌وه‌نلر واوقشایانلر واردی .

فقط هيچ برى بنده پارلاق اونيفورمه‌لى ضابط آغا بكك اوياندير ديغى ـ مفتونيت و حيرتله قاريشيق ـ تأثيرى اوياندير امايوردى . اطرافمده هر كسك اوكا چوق فضله اهميت ويرديكنى كورديكم ايچونميدى ؟ آغزدن آغزه كزه‌ن ماجرالرى ، يوزينك خارق العاده كوزللكى ايچونميدى ؟ بيلمه‌يورم . فقط اونى دنيانك اك امثالسز انسانى كبى كوروبوردم . ماصاللرده‌كى بوتون قهرمانلرى ، برى شهزاده‌لرينى هپ اونك چهره‌سنده تخيل ايديوردم . نظمى آغا بكك بكا ويرديكى اهميت بنده درين برغرور اوياندرييوردى . متمادياً اونكله مشغول اولويوردم . فقط بونلرى آكلاته‌جق بر لسانم يوقدى . صوكرا ، نه بيله‌يم ؟ انسان نه ياشده اولورسه اولسون سفالتلر كبى بويوك سوكيلرى كوسترمكدن چكينيور . برچوق دفعه‌لر نظمى آغا بكك ديزلرنده اويانديغم زمان كوزلريمى بردن بره آچماديغمى ، كيرپيكلريمك آراسندن اوزون اوزون اونى سير ايتديكمى بيليرم . بو سه‌وكينك قيصقانجلقلرى بيله اكسيك دكلدى . نظمى آغانك باشقه عائله چوجوقلريله مشغول اولدقجه ايچمدن قيريليردم . هله نازان وقعه‌سى بنى بويوك انسان كبى يارالامشدى . چوجوقلر هيچ برشى آكلامايور كبى كوروندكلرى حالده هرشيئى بيليرلر . نظمى آغانك ايله نازان آبلانك بربرلرينى سودكلرينى آكلامشدم . أسكيدن ضابط آغانك بنى آتله كزمكه كوتورور كن بويوك برافتخار دوياردم . صوكرا بونك يرينه آجى برحس كلدى . كنديمى اهمال ايدلمش كوروبوردم . آت نازان خانملرك يولنه صاپاركن كلديكمه ، بربهانه بولوب اوده قالماديغمه پشيمان اولويوردم . «ژوليده سزه چوق آليشدى ... بهاره‌ينه سزى بكله‌يه‌جك ... ژوليده سزكله برابر آوروپايه كيتمكدن چوق بختيار اولاجق» نازان خانمك بوسوزلرنده‌كى معنايى بن پك اى آكلايور ، ايچمدن ايككزه‌ده غرض اولويوردم . صوكرا آيرلدق .

آرادن سکز دوقوز سنه کچدی . بو زمان ایچنده بر چوق شیلری اونوتدم. فقط ضابط آغابکك چهره‌سی خیالمك ایچنده سنه‌دن سنه‌یه کوزه‌لله‌شیوردی. انسانك کوچوکلکنده سه‌ودیکی بوتون شیلرایچون غالبا بویله اولویور .

نهایت هیچ عقلمه کلمه‌ین بر فلاکته اوغرادم . بابام اولدی . انشته‌مله تیزه‌مك یاشادیغی تنها آدایا کیتمه‌م لازم کلدی . بو مجبوریت بنی چوق اوزویوردی. آوروپاده یاشامغه آلیشدقدن صوکرا برچیفتلك کوشه‌سنه کوموله‌که قاتلانامایه‌جغمی ظن ایدییوردم . بر تك تسلیم واردی : شکران تیزه‌مك شفقتی صوکرا سز ... شن ، ظریف ، کوزل انشته‌می کوزیمك اوکنه کتیردکجه، حتی برآز سه‌ویندیوردم بیله .

واپورده بو خیالی انشته یرینه بیاض صاچلی، دورغون ومحزون طورلی بر انشته قارشیمه چیقدی . عمرمده بو قدر بویوك بر خیال انکسارینه اوغرادیغمی بیله‌مه‌یورم . اوتانماسه‌م آغلایاجقدم ، کوز اوجیله سزه باقیوردم .

عادتا بردیشارلق آدامی اولمشدیکز . بنی چوق فنا قارشیلادیکز. آتشین باقیشلریکزدن آکلایوردم . هیچ برشیئمی بکنمه‌یوردیکز. بکا روحسز، معناسز، شیماریق برچوجوق کوزیله باقیوردیکز. ایکیده برده قاشلریکزی چاته‌رق ، یوزیمه باقمامغه غیرت ایده‌رك آغیرنصیحتلر ویرییوردیکز . بنی اطرافکزده‌کی کوی قیزلرینه بکزه‌تمك ایسته‌ـ دیککزی آکلاتیوردیکز. ناچاربونیمی بوکوب سوزلریکزی دیکلرکن شویله‌دوشونیوردم: « خیالم بنی نه قدر آلداتمش ... بر زمان‌اردونك اك کوزل ، اك اینجه وظریف ضابطی دیه شهرت آلان نظمی بك بومی ایمش ؟... حالبوکه بن بو أنشته‌یی ، بوأسکی آرقاداشی کندیمه

نه قدر ياقين كوريوردم ...» بو انكسار خيال ايچون سزه عادتا دوشمان اولويوردم ... كونلر گچمكه باشلادى ... بو تنها آداده أوله جك كبى صيقيليوردم ... هر حركتم كوزيكزه باتيوردى ... بنى حياتكزك سكونتنى بوزمغه كلمش بر مخلوق كبى كوريورديكز ... بر پارچه كوله جك، أكله نه جك اولسه م حدتله يوزومه باقيور، حتى آزارلايور-ديكز ... الك كوچوك سببلرله چوق دفعه بكا حقارت ايديورديكز ... كتاب اوقويه جق اولسه م ألمدن كتابمى چكوب آليور، قيز چوجوغى ايچون كتاب اوقومقدن مضر بر شى اولاماياجغنى سويله يورديكز ... بر كيجه كانمك يانى قيروب يوزيمه آتديكز . آرتق سزدن نفرت ايديوردم . سسكزى ايشتمه مك ايچون اوك ايچنده بوجاق بوجاق قاچييوردم . اوقدر دارغينـدم كه يوزيكزه باقمق ايچمدن كلميوردى . حقارتلريكز يتشمه يورمش كبى بمله آجى آجى اكلنمكه ده باشلا-مشديكز. حاصلى سزدن نفرت ايديوردم . نهايت بر كيجه كتبخانه ده (ورته ر) اوقوركن ياقالانديغم كيجه ... سزى قارشيمده كورديكم زمان أوله جك كبى اولمشدم... كيم بيلير بنه نه آجى سوزلر ايشيته جك، نه حقارتلر كوره جكدم ؟ فقط خاير ... سز او كيجه بوس بوتون باشقه بر انسانديكز. آرقا باغچه ده كى مزارلقدن كلن روزكارسسلرينى ديكله يه رك: «يازيق كه اوزون مدت بوموسيقى يى ديكله يه مه يه جكسك... فقط بن بلكه پك ياقينده اوموسيقى يى دهاياقينلردن ديكله مكه كيده جكم» ديديكز ... بن ايلك دفعه سزه او كيجه دقت ايتدم أنشته... بن ده، اطرافكزده كى صاف انسانلر كبى كورونوشه آلدانمشدم . سزى حالندن ممنون قابا، دويغوسز بر طوپراق آدمى ظن ايتمشدم . سز دنيايه كوسمش، بوتون سوديكى شيلرى أليله كومش برخسته يديكز.

کندی اختیاریکزله حیاتدن اوزاقلاشمشدیکز . بر درد اورتاغکز بیله یوقدی. کیزلی یارا کزی هرکسدن صاقلایور، پیغمبرلرده‌کی کوزل یوزلی توکل ایله تحمل ایدییوردیکز . ناصل اولمشدی‌ده بو قدرزماندن بری بوکا دقت ایتمه‌مشدم . حالبوکه خسته اولدیغکز ایچون بو آدایه چکیلدیککزی بیلمه‌یورده دکلدم . او کیجه یوره کیمه بر مرحمت صیزیسی دوشدی . أنشته بو صیزی کوندن کونه درینله‌شیوردی . متمادیاً سزکله مشغول اولویور ، سزه دقت ایدییوردم . ألم وأمیدسزلك سزی اویله اینجه‌لتمش ، اویله درینلشدیرمشدی که ...

أسکی ظریف ، مسعود ارکان حرب ضابطنده ممکن دکل بو روح بولوناماردی ... حتی وقتسز آغارمش صاچلرله چرچیوه‌لی یوزیکزك بیله ـ دقت ایتدکجه ـ أسکیسندن چوق‌دها کوزل ومعنالی اولدیغنی کوریبوردم ... سزی ساده کوردیکم انسانلرله دکل طانیدیغم ، خاطرلادیغم انسانلرله‌ده‌مقایسه ایدییوردم. یاقین براولومك کولکه‌سیله دهازیاده حلاوت آلمش کبی کورونه‌ن بوچهره‌یی کیمسه‌ده بولامایوردم. سز عادتا تخیل ایدلمش چهره‌لره بکزه‌یوردیکز .

آکلاشیلماز برفسونه کندیمی قاپدیرمش کبیدم . یاواش یاواش هرشی کوزومدن سیلینیور ، یریوزنده بو خسته ومضطرب أنشته‌دن دها اهمیتلی برچهره قالمایوردی .

یکیدن ببك اولمشدم . هیچ برشی دوشونمه‌یور ، هیچ برشی آکلامایور ، آنجق چوجوق سه‌وکیلرنده کورولن او انحصار ایله بوتون روحمی انشته‌مه ویرییوردم .

قلبمده ایکره‌نج برخسته‌لغك باشلادیغنی ، یمین ایدرم که، بیلمه‌یوردم . صرف أوله‌جك برخسته‌یه آجیورم، بنی چوجوقکن دیزلرنده اویوتمش

بر بویوك قاردەشه آغلایورم ظن ایدییوردم .

بو آتش بلکه برزمان ، برقاچ سنه کیزلی کیزلی یورەکمده یاندقدن صوکرا سونوب کیدەجکدی . أصل فلاکت استانبوله کیتمه‌مزله باشلادی .

نشانلیم برهان بکی غیراختیاری أنشته‌مله مقایسه ایتدم . زواللی چوجوق اونك یانندە اویله سونوك ، اویله معناسز قالیوردی که .. استانبولدە سزی باشقه انسانلر آراسندەدە کوردم. أنشته‌می کیمسه‌یه بکزەتمه‌یوردم . کیمسه سزك قدر ، ظریف دکلدی . برهان بکك بزه کلدیکی کونك آقشامیدی . بکا نشانلیمی قیصیقلی‌یه قدر آرابا ایله کوتورمه‌می سویلدیکز . تیزەمله سزی قاپینك اوکنده براقدم . او دقیقەدە بکا اویله کلدی آرتق بوس بوتون سزدن آیریلیورم . یورەکیمه بر آتش دوشدی . برهان بك بکا کوزل کوزل سوزلر سویله‌یوردی . بر کنج ارککك نشانلیسنه نه سویله‌مه‌سی لازم کلیرسه اونلری... بن سزی دوشونویوردم. بزی آرابایه بیندیریرکن هم ممنون هم محزوندیکز. ممنون اولدیغکز ایچون سزه حدتله‌نیور، محزونلغکز ایچون آجییوردم . نهایت دایاناّمادم . برهان بکه بندن واز کچمه‌سنی تکلیف ایتدم . حیاتمده‌کی اهمیتکزی او آقشام آکلامشدم . فقط بونك سببنی مناسبتسز بر رؤیا بکا اوکره‌تدی .

(م..س) ه دونویوردق. بر کیجه واپورده قامارامده اوزانمشدم. چوق یورغوندم. کوزلرم غیراختیاری قاپانیوردی. بریولجی صالونده کندی کندینه پیانو چالیوردی . سسلر بکا بر رؤیا الهام ایتدی . کندیمی اوتموز شنلکی کیجه‌سی دانس ایتدیکمز قارانلق ماوی صالونده بولدم. وجودسز برروح خفیفلکیله یاواش یاواش انشته‌مك قوللرنده

دانس ایدییوردم . چالغی اویانیق ایکن هیچ بر موسیقیده‌ایشیتمدیکم درجه‌ده محزون بر پارچه چالیوردی . کوزومدن سیل کبی یاشلر آقیوردی . وجودیمی طوتان قوللرك نی داها زیاده صیقدیغنی ، یوزومده صیجاق بر ... شیلرك دولاشدیغنی حس ایتدم . بر درلو بو رؤیادن سیلکینمکه قوت بولامایور ، « آه نه فنا ... نه فنا » دییه ایکله‌یوردم ... تیتره‌یه تیتره‌یه ، آغلایه آغلایه اویقودن اویاندم . قارانلقده واپورك کوکرته‌سنه چیقدم . یوزیمی روزکاره ویردم . شکران آبلام قارشیمده بوینی بوکیور : « سندن بونی‌می بکلردم ژولیده ؟ » دییه آغلایور ...

ایشته او کیجه ایلك دفعه أولومی دوشوندم أنشته ... نم ایچون همان همان بر بابا اولان بر أنشته‌یی سه‌ومك ، شکران آبلامك زوجنی سه‌ومك ... بو لکه‌یی ساده نم أولوم تمیزله‌یه‌بیلیردی ... مع‌مافیه بو أولوم فکرینه آلیشمق ایچون چوق کوچلك چکدم أنشته ... اویله صانیورم‌که بونی بن صرف بر تسلی کبی ، صرف کندیمی آلداتمق ایچون دوشوندم . فقط امیدسزلك ویأس نی یاواش یاواش بو فکره آلیشدیردی ... أنشته انسان أولورکن یالان سویله‌مز ... اینان بکا بن بو کیجه‌هیچ برعصیان‌دویمایورم ، بن أولومی برضرورت کبی قبول ایدییورم . آیلرجه کندی کندمله اوغراشدم ، سببلر آرادم . «سنك نه صوچك وار ژولیده ، دییوردم، نه آبلاکه نه‌أنشته‌که قارشی هیچ بر کناه ایشله‌مدك ... بلای‌که بو بر خسته‌لق ... بلکه زمان ایله کچر ... »

بو خسته‌لغك زمان ایله کچه‌جکنی دوشونمك ، بکا باشقه نوعدن عصیانلر ، اضطرابلر ویرییوردی . بو خسته‌لق اویله کوزل بر حما

ایدی که ... اونسز کچه‌جك بر عمر بقیه‌سندن نه سعادت‌اومولوردی؟ کوریبورسکز یا أنشته آرتق بنم ایچون سلامت یولی قالمامشدی . سزك کبی بنم‌ده بر خسته‌لغم واردی . أولومه ایسته‌مه‌یه ایسته‌مه‌یه باش اکمکه مجبوردم .

یالکز زمانی اوزاتدقجه‌اوزاتیوردم : مادەم‌که‌شکران آبلاجغمك زوجنی سه‌ومك کناهنی هنوز « چوجوق دینیله‌جك بریاشده أولمکله اوده‌یه‌جکم . اوحالده بنم‌ده برپارچه حقم وار . بنده انسانم . بنده هیچ‌اولمازسه‌سودیکم‌ایله قیصه‌برزمان‌یاشامق‌حقنه‌مالکم » وجدانمده‌کی عذابلر بیله برزمان دورمش کبیدی أنشته ... آرتق یانکزده اولاد کبی سودیککز بر چوجوق دکل بر نوع نشانلی‌واردی . بوسطرلری اوقورکن بندن ایکره‌نه‌جکسکز ، بیلیورم . فقط سزه برسه‌وکیلی، برنشانلی کوزیله باقیوردم . نته‌کیم بومکتوبی براقامك اصل سببی‌ده بو ، بونلری سزه برکره سویله‌دن کیتمك ایسته‌مه‌دم .

بوسکون وسعادت دوره‌سی اوزون سورمه‌دی. بحرانلرم یکیدن باشلادی . آرتق تحملم‌قالمایور. اوتانه‌رق،آغلایه‌رق دنیادن کیده‌جکم. ظن ایدرسه‌م آرتق‌نه‌سزدن ، نه‌شکران آبلامدن عفو ایسته‌مکه حاجت قالمایور . اللهه ایصمارلادق انشته .

ژولیده

— ۱۰ —

ـــ نره‌ده قالدك ژولیده ؟ سنی عادتا مراق ایتمکه باشلایوردم .

ـــ نیچون ؟

ـــ هیچ ... براز کجیکدکده ...

ژولیده کولمکه باشلادی :

ــ بیلیورمیسکز بن آرتق سابقه‌لیلره بکزه‌دم ... بر پارچه کوز اوکندن اوزاقلاشدمی چفتلکده برتلاشدر باشلایور ... همان دکز کنارینه ، فره‌سقومیلو یولنه انسانلر صالدیریلیور ...

بن‌ده کولویوردم :

ــ سکا اویله کلیور ژولیده ...

ــ خایر خایر انکار ایتمه‌ییکز ... غایت ایی بیلییورم ... بوتون چفتلك خدمتجیلری تنبهلی ... آیلردن بری عادتا نظارت آلتنده‌یم ... کولدیکمه باقمایکز أنشته ... آرتق بوفضله تقیددن صیقلمغه باشلادم ...

ــ تکرار ایدییورم ژولیده ... بوسنك قورونتوك ...

اونی دیکله‌مه‌دن دوام ایدییوردی :

ــ کچن صوك بهارده برکیجه بر یارامازلق ایتدم . بو یارامازلغك جزاسنی آجی آجی چکدم ... حالا عقلم باشمه کلدی صانیورسه کز ، یاکیلیورسیکز أنشته ... اوقضادن صوکرا دنیا بنم ایچون اویله قیمتلی اولدی که بن یاشامایی چوق سومکه باشلادم أنشته ...

بیلکلرینی اوطوردیغی باغچه قاناپه‌سنك آرقاسنه دایایه‌رق اوزاقلره باقیور ، یاناقلرنده تازه بر صحت رنکی دالغالانیوردی .

ــ کورویورسك که أنشته‌كك بوتون سوزلری چیقیور دیدم ، «کندنی اوقدر بیراقما ژولیده ... بر پارچه غیرت ایت چوجوغم .. هله بر بهار کلسین ، هوالر آچیلسین ... بوخسته‌لق تمامیله کچه‌جك دیمه‌یورمیدم ؟

ــ حقکز وار أنشته ... بن شیمدی کندیمی چوق ایی حس ایدییورم .. فقط برقورقوم وار ... یا تکرار نکس ایدرسه ...؟

بونلری سویلرکن براز أولکی نشئەسی سونیور ، پارلاق کوز ببکلرینه برکولکه دوشیوردی. یورغون برطور ایله یاتمه اوطوردی باشنی خستەلغنده یاپدیغی کبی قوله دایادی .

§

ژولیدەنك خستەلغی ... اونك بوتون قیش دوامایدن خستەلغنی دوقتورلر آکلایامامشلردی. « قضا نتیجەسنده حاصل اولمش برعصبی حال ... زمان ایلەکچر ، ایی باقیلسین... أوزولمەسین » دییورلردی .

یاوروجق تماملیه کندینی بیراقمشدی . کولمەیور ، قونوشمایور ، متمادیاً اوزانوب یاتمقدن باشقه برشی ایستەمەیوردی. وجودی کوندن کونه أرییور ، کون کون اوزایان پریشان صاچلرینك ایچنده چهرەسی صاراروب صولویوردی . حیاتندن أمیدیمی کسمشدم . « ژولیده قورتولمایاجق ...آننەسی کبی أولەجك، دییوردم. کیجەلرجه یاتاغنك یاننده اویقوسز قالدیغم اولویوردی. بعضاً بحرانلر کچیرییور، أولەجکم... أولمك ایستەمەیورم دییه آغلایور، بعضاً درین برسکوت ایچنده محزون محزون بکا باقیوردی .

مکتوبنی اوقودیغمدن خبری یوقدی . ژولیده کندینه کلیر کلمز عایشەیی چاغیرمش مکتوبی نەیاپدیغنی صورمشدی. عایشه وقعه کیجەسی بندن آلدیغی درسی موفقیتله تکرار ایتمش. تلاش ایله مکتوبی غیب ایتدیکنی سویلەیەرك برزمان چیر پیندقدن صوکرا اونی بردولاب آلتندن چیقاروب تسلیم ایتمشدی. ظرفك آچیلدیغنی آکلاماسنه امکان یوقدی. اونی بر باشقه ظرفله برابر جامك اوستنه قویەرق اوستندەکی یازی یی عیناً قوپیا ایتمشدم .

§

بویلەجه هفتەلر، آیلر کچدی. ژولیده یاواش یاواش أیی اولویوردی.

ایلك بهاره دوغرو بوس بوتون آیاغه قالقدی. اونکله برابر چیفتلکه‌ده یکیدن نشئه وحیات کلمکه باشلادی .

ژولیده شیمدی چوق شن و ساکندی. یاراسنك یاواش یاواش قاپاندیغنی حس ایدییوردم . یالکز بعض اقشام ساعتلرنده خسته‌لغی نکس ایدرکبی اولویوردی .

او وقت غریب بر احتیاج ایله یاتمه صوقولویور، باشنی قولمه دایایور درین بر ملال ایله یوزومه باقیوردی .

بو خسته چوجوغك بعضاً او وضعیت ایچنده کوزلرینی قاپادیغی، اویودیغی اولویوردی . آرتق کندیمی زورله ساکن کوسترمه‌مه، هیچ بر شیدن شبهه ایتمه‌ین بر بابا صفوتیله کولومسه‌مه‌مه لزوم قالمایوردی .

قولمی یاواش یاواش کری چکیوردم. ژولیده‌نك باشی، یاصدقدن دوشن اویومش بر چوجوق باشی کبی، کوکسمه دوشویوردی . بویله‌جه صاریشین ایجه یوزیله، آغلامق حسی‌ویرن صولغون کوزلکیله قوجاغمده اویویان ایلك وصوك سودامی، برعبادت استغراقی ایچنده، اوزون اوزون سیر ایدییوردم .

— ۱۱ —

ژولیده‌یی سوییوردم .

او، کوندن کونه أییله‌شیوردی . کنج بر چوجوقدی . بو وقعه اونك حیاتندن بریازفیرطنه‌سی کبی کچمشدی . صوك بحرانلر، صوك حزنلر و تخیللرده بر زمان صوکرا بوس بوتون کچه‌جکدی . بو خسته‌لغك بلکه خفیف بر ایزی بیله قالمایاجقدی .

زواللینك دردینی ساده بن بیلدیكم ایچون هكیمی ده بندم . حیاتندن و سعاتندن مسئول اولدیغم بو چوجوغی تداوی ایتمك ایچون نه لازمسه یاپیوردم . سا كن وحسسز كورونویوردم . مرحمتی بیله كیزله یوردم . خیالنده یاشایان نظمی یی یاواش یاواش عادیله شدیرمك ، أولدورمك ایچون هیچ بر شیئی اهمال ایتمه یوردم . فقط اونی سه ویوردم . او ایلیه شدیكی نسبتده بنم خسته لغم آرتیوردی .

ژولیده هنوز بر چوجوقدی . بن أولمكه محكوم بر علیلدم . آرامزده یكرمی یاشدن زیاده فرق واردی . انشته سی ، وصیسی ، همان همان باباسی ایدم ، اوكا « قیزم » دییوردم .

بو عشقك بنی اوتانجمدن أولدورمه سی لازم كلیردی . فقط اوتانمایوردم . چونكه ژولیده كندیسنی سودیكمی بیلمه یه جكدی . عشقم قلبمك ایچنده یاشایوب أوله جكدی . هیچ بر آرزوم ، أمیدم یوقدی .

ژولیده یی ساده كوزلرمله سویوردم . اونك یوزینه باقمق سعادتی بكا كافی كلیوردی . بعضاً بربهانه ایله اونی یانمه چاغیریور ، سا كن برچهره ایله اهمیتسز برشی صوریور ، یاخود تنبیه ایدییوردم . یالكز بردقیقه لق برقونوشمه . چوق تدبیر ایله حركت ایدییوردم . كوزلریمك چهره سنه فضله دالدیغنی حس ایدنجه همان لاقید بر طور آلیور ، اوزاقلاشیوردم . بو بر دقیقه لق باقیش بنی ساعتلرجه أكله ندیروب آووتویوردی . حساسیتمه مریض بر اینجه لك كلمشدی . برقالابالیغك ایچنده باشقه لرینه باقاركن ، باشقه لریله قونوشوركن اونی كوریوردم .

خسته یدم ، فقط أمید ایدیله مه یه جك قدر مسعوددم . ژولیده ایله اقران كنج برچوجوق اولسه یدم بوسودانك كیم بیلیر نه بحرانلری ، نه پریشانلقلری اولاجقدی ؟ فقط او بر كوچوك چوجوق ، بن یاشلی

و علیل برأنشته ایدم . أمیدم یوقدی که بر انکسار خیالدن قورقایم .
ژولیده‌بوس‌بوتون‌أیی‌اوله‌جق ، کندی کبی کوزل بر کنجی‌سوه‌جکدی؟
بوندن طبیعی برشی‌می اولوردی؟ بالعکس بن بونك ایچون ألمدن کلنی
یاپاجقدم . برتك‌قورقوم واردی: هرهانکی برسببدن‌دولایی‌ژولیده‌دن
اوزاق دوشمك ، اونی آرتق کورمه‌مك .

— ۱۲ —

ژولیده‌یی سوییوردم .

بعض فیرطنه‌کونلرینك صوکنه دوغرو هوایه اوموملازبرسکونت
کلیر . روزکار دورور . کوك یوزی یاواش یاواش آچیلیر . قیزیل
برآقشام کونشنك فانوسی یورغون صولری ، خراب طوپراقلری
رنك و شعشعه‌یه بوغار . بوکونشده آرتق یاقمق ، قاماشدیرمق قدرتی
قالمامشدر . رنکلی‌ایشیقلرنده برمرحمت بوسه‌سی ، حلاوتی ، اوزون
کولکه‌لرنده بر تخیل فسونی واردر .

بویوك عشقمی بو اوزاق آقشام کونشلرینه بکزه‌دییوردم. بوش
احتراصلرآراسنده بیك جور ومحنت ایچنده‌زیان اولان عمریمك‌بوقدر
کوزل برآقشامی‌اولاجغنی‌امید ایده‌بیلیرمیدم. عمریمك هیچ‌بردورنده
بو قدر مسعود اولدیغمی بیلمه‌یوردم . قلبم اون بش یاشنده بر کنج
چوجوق قلبی کبی سه‌وینجلی هیجانلرله چیرپینیوردی . یاقین أولومی
بیله دوشونمکده نهایتسز بر تخیل ذوقی بولویوردم .

بیامم نیچون بر آقشام ساعتنده أوله‌جکمه قناعتم واردی.یاتاقده
بیله دکل . باتان کونشه قارشی آچیلمش بر پنجره‌نك قارشیسنده،

على العاده بر قاناپه‌ده يارى اوزانيوردم . آرقامده‌باشمى كوكسنه‌داياپان شكرانك ساكت كوز ياشلرى داملا داملا صاچلريمه دوكولويور... ژوليده،قارشيمده داغنيق صارى صاچلرينك اوجلرى صوك كونش اينشيقلريله طوتوشمش ، كيزلى قباحتك جزاسنى چكمكدن‌قورقويور كبى كورونن صوچلو طوريله بوينى بوكويور ، اوزاق كونشلره باقيور حسنى ويرن يشيل كوزلرى كوزلريمك ايچنده ... بلكه حتى بوكوزلرده اسكى عشقنك صوك بر ايزينى بيله كوره‌جكدم .

§

— أنشته بن غالبا سزى كوجنديره‌جك برشى ياپدم ... بكاعادتا دارغين‌دوريورسكز ... بعضاً سويلديكمى بيله‌ديكله‌مه‌يور ، سوزلريمه جواب ويرمه‌يورسكز ... خيرچين طورلر آليورسكز . عجبا خبرم اولمادن بر قباحت‌مى ياپدم ؟

— قباحتك چوق بويوك ژوليده ... خبرك اولمادن بنى ياواش ياواش أولدوريورسك ... فقط بونك ايچون بن بالعكس سكا چوق منتدارم ... دارلق ناصل ممكن اولور ؟

دوداقلريمه كلن بوسوزلرى طبيعى‌سويله‌مه‌يورم ، ساكن برطورايله:

— خاير چوجوغم ... هيچ بر قباحتك يوق ... بالعكس سنى چوق اوصلو كورديكمه ممنونم ... ايشلرم برآز قاريشيق ، مشغوليتم چوق ... برآزده راحتسزم ... بلكه بونك ايچون ايسته‌مه‌دن سكا اويله معامله ايديورم .

زواللى چوجوق نه‌آغير تخيللر ايچنده بوغولديغنى آكلامايور ، سكوتمى ، دالغينلغمى ، لاقيد طورلريمى كنديسنه دارلمامه عطف ايديوردى . بوشبهه برجهتدن بنى ممنون ايديوردى . حزين برغرور حسى دويه‌رق دوشونويوردم :

— اینجه حساسیتنه ، قورقونج ذکاسنه رغماً ژولیده‌یه برشی حس ایتدیرمه‌مشم ... سریمی ایو صاقلایورم . وصیلك ، انشته‌لك ، بابالق رولی گوزل اوینایورم. ژولیده بنی ، صرف ایشی گوجیله مشغول برآدم صانیور . حالبوکه ...

چوجوقجه سه‌ونجلریمه چوجوقجه حیرتلرده قاریشیوردی . دنیا ژولیده ایله ، صو چیچکلرینه بکزه‌ین بو نارین چوجوقله یاشامغه باشلادی صانیوردم . باشقه زمانلردن ، باشقه مملکتلردن بحث ایدن بر کتابك یاپراقلرینی قاریشدیریرکن جلدی دیزلریمك اوستنه براقیور : « هپسی أیی ، هپسی گوزل ... فقط اوزمانلرده ، او یرلرده ژولیده یوقدی .» دییه دوشونیور ، اونی گورمه‌دکلری ، سومدکلری حالده سعادتلرندن بحث ایدنلره گولویوردم .

— ۱۳ —

— نظمی بو آقشام تصوریمزدن ژولیده‌یه بحث ایتدم . هیچ بر خیرچینلق گوسترمدی . « نجمیه‌ده بکا برایکی کره بوندن بحث ایتدی . فقط بیلمم نیچون بمله دها آچیق قونوشمادی . احسان بك تربیه‌لی ، ناموسلو ، گوزل بر گنج ، بمله أوله‌نمك ایستدیکنی ذاتاً بیلیوردم .» دیدی . صوکرا « انشته‌م نه‌دییور ؟ » دییه صوردی . سنك ده بوکا طرفدار اولدیغنی سویلدم . « پکی ... او حالده راضی اولویورم » دیدی . دوگونك نه وقت یاپیلماسنی ایستدیکنی ، نره‌ده اوطورمق فکرنده بولوندیغنی صوردم . اووقت برآز عصبیله‌شیر گبی اولدی : « بونلری سز دوشونورسکز آبلا ... بن ایچون هپسی

مساوى ... يالكز نه كونى كلين اولاجغمى ، نره يه كيده جكمى بكا سويلرسكز ... اولور بيتر ... يالكز نه قدر چابوق اولورسه اوقدر ممنون اولورم ... چونكه آرتق بو مسئله بيتمه لى ...

ساكن فقط سونوك بر سسله : ــ ژوليده نك حقى وار شكران ديدم ، ممكن اولديغى قدر عجله ايتمه لى ..

ــ ايسترسه ك شيمدى قونوشوب بر قرار ويره لم .. معمافيه سنك بر ايشك وارسه ..

كوچوك بر ترددن صوكرا : ــ قيزيمزك سعادتندن دها مهم نه ايش اولور؟ ديدم ، قونوشه لم شكران .· يالكز اذن ويريرسه ك لامبايى سوندوره يم .. بو آقشام كوزلرم بر پارچه يانيورده ..

ــ ناصيل ايسترسه ك ..

كيجه يدى . يالكز قالمق ايچون صيق صيق چكيلديكم يازى اوداسنده يدم . اوكمده بر ييغين اوراق واردى . صنفده اويويان بر چوجوق كبى قوللريمى ماصه نك كنارينه قويمش . يوزيمى اوستنه قاپامشدم .

شكران بنى بو وضعيتده ياقالامشدى . فقط بر آز اول ژوليده دن آلديغى خبر اونى او قدر متهيج ايتمشدى كه بنم بو حالمك فرقنده بيله اولامشدى .

يرمدن قالقدم . كوشه ده ، پنجره نك يانده بر قولتوغه كومولدم . چهره مه بر شام پرده سنك آغير كولكه سى اينيوردى . بو وضعيتده حزنمى و دالغينلغمى شكراندن كيزله يور ، اونى سكون و دقتله ديكله يور كبى كورونمك وظيفه سندن كنديمى قورتاريوردم . ژوليده نك احسان ايله أوله نمه سنى الك چوق ايسته ين بندم . ألمده بويوين بو كنج مهندسى غايت ايى طانيوردم . اخلاقى كبى يوزى ده كوزلدى . ژوليده ايچون

بر آز فضله بسـيطدی اما نه چاره .. برقاچ آی اول آيدين بلديه مهندسلكندن(م..س) ه نقل ايتمشدی. احسانك ژوليده‌يی اوته‌دن بری چوق بكه‌نديكنی حس ايديورردم. فقط اونك كنديسی ايچون چوق يوكسك اولديغنی آكلايور، بر شی‌اميد ايتمكه جسارت بولامايوردی.
ژوليده اونكله أوله‌نيرسـه (م..س) ده قالاجقدی. بويله‌جه آيريلق قورقوسندن‌ده قورتولمش اولاجقدم.

أوت بوازدواجی هر كسدن اول بن دوشوندم. بوايكی چوجوق ايچون معصوم ملاقات بهانه‌لری ايجاد ايتدم. بعضاً مسـلكنه عائد وسيله‌لرله اونی آيازمايه چاغيرييور، چيفتلكده ا كسيك اولمايان اوفاق تفك يول وبنا تعميرلريله مشغول ايدييوردم. ژوليده ايچون‌ده كوچوك كوچوك وظيفه‌لر بولويوردم. بعضـاً جوارده اوفاق كزينتيلر بيله ياپديغمز اولويوردی.

ژوليده اوكا چوق نازكانه وايی معـامله ايدييـوردی. فقط خسته‌لغندن صـوكرا هر شـيئه اولديغی كبی اوكاده او قدر لاقيد واوزاقدی كه ..

اميدم يواش يواش قيرلمغه باشلامشدی.

اوت ژوليده‌نك احسان ايله اوله‌مه‌سنی الك چوق ايستەين بندم. بويله اولديغی حالده شـكرانك بكه‌نيلمز مژده‌سی بنی اومديغم قدر سويندير‌مه‌يوردی. بو ازدواج تصوری برخيال اوله‌رق قالدقجه چوق كوزلدی. بكا وظيفه‌سنی ياپان انسـانلره مخصوص بر وجدان راحتی ويرييوردی. حالبوكه‌اونی بوقادار ياقينلاشمش، بوقادارحقيقت اولمش كورونجه ..

بيلمم اوكيجه شكران بكا نه‌لر سويلدی، سوزلرينی تعقيب ايتمكده كوچلك چكديكم ايچون نه ديرسه قبول ايدييوردم .

— ١٥ —

دوكون كونی یاقلاشیور. چیفتلكده هر كس حاضرلقله مشغول.. شكران كندینی أولدوروره جه سنه چالیشوب یورولویور. بعض آقشاملر اوقدر بیتاب دوشویوركه یمك یه‌دن یاتمغه كیدیور.
آرا صیرا یورغونلقدن صاراران چهره سنی اوقشایارق:
— چوق یورولویورسك شكران، دییورم، خسته اولاجقسك..
صاف ماوی كوزلریله كولومسه‌یه‌رك:
— بن ساده برتیزه دكل نظمی، دییور، ژولیده نك آنه سی یم.. بو چوجوغی ممنون ایتمك ایچون هر فدا كارلغه راضی یم.
بن (م..س) ده بولونمایان بعض شیلری آلمق ایچون ایكی دفعه ردوسه كیدوب كلدم.
ژولیده ایچون قصبه‌ده، ریختمك الك كوزه‌ل بر یرنده كوچوك بر أو حاضرلایورم.. هرصباح (م.. س) ه اینه‌رك ساعتلرجه بو یووایی سوسله‌مكله مشغول اولویورم..
چفتلكده ایشلر دوردی.. ایشجی قیزلر شیمدی كیجه‌یه قدر توركی سویله‌یه‌رك ژولیده‌یه دیكیش دیكیورلر. عایشه‌جك ده شكراندن دها آز یورولمایور، ألنه ایشله‌نه‌جك بر كوملك یاخود برمندیل آله‌رق بر كوشه‌یه چكیلیور. فقط اونی اوته‌كی قیزلر كبی نشئه‌لی كورمه‌یورم.
بر كون برمندیل كناری ایشله‌مكله مشغولدی. بو كویلونك صنعتنه حیرت ایده‌رك:
— او نه كوزه‌ل شی عایشه؟ دیدم.
عایشه مندیلی دیزلرینك اوستنه براقدی. مأیوس برطورله:

— نه‌مه‌لازم ، دیدی، كوز یاشی سیله‌جك اولدقدن صوكرا...
عایشه ایله آرامزده قورقونج بر سر كیزلیدی . وقعه كیجه‌سندن
بری‌ایكیمزده هرشیئی اونوتمش كورونیوردق . بوسوز اونك ایلك
ایماسی ایدی .

ویره‌جك جواب بولامایه‌رق سكوت‌ایتدم . عایشه یاواش یاواش
كوزلرینی قالدیردی . ألمی آلوب اوقشایارق :

— بك بابا ... زواللی بك بابام ، دیدی .

كندینی طوتامایور ، یوزیمه باقارق آغلایوردی .

باشیمی اوكمه اكدم ، ینه بر شی سویله‌مه‌یه‌رك یاواش یاواش
یانندن اوزاقلاشدم . بو باقیشده‌كی مرحمت ، بو كوز یاشلری بكاهر
شیئی آكلاتدی . كندمله مزاره كوتورمكه عزم ایتدیكم بویوك
سری بر بیلن واردی .

همان همان قیزم اولان بر كوچوك چوجوغی سودیكم ایچون
آق صاچلرمدن اوتاندم . فقط بر تسلی‌ده دوی‌مادم دیرسه‌م یالان
اولور . عایشه صاف بر كوی چوجوغیدی . فقط چوق سودیكی بر
بابایی اوتاندیرمق و اینجیتمك ایسته‌میه‌جك قدر نازك روحلیدی .
عجبا بر تسلی‌یه احتیاجم اولدیغنی حس می ایتدی ؟

§

أوت چفتلك باشدن باشه نشئه و آهنك ایله دولو بر فعالیت
ایچنده ...

بو حاضرلقلره یالكز ژولیده علاقه كوسترمه‌یور . دوشه‌مه‌لری
ایچون، ألبسه‌لری ایچون قوماش چشیدلری كوستردیكمز وقت عادتا
جانی صیقیلیور .

— هپسی کوزل . . . ناصل ایسترسه‌کز اویله اولسون ، دییور .

مع مافیه اونده حزنه و یأسه دلالت ایده‌جك هیچ بر حال کوره‌مه‌یورم . بم ایچون بوده بر تسلی اولویور .

تحمل ایده‌مدیکم یکانه وضعیتی آراصیرا باغچه‌ده یورغون بر طور ایله قاناپایه اوزانماسی ، صولغون یوزینی کونشه چویره‌رك کوزلرینی قاپاماسی .. اووقت بوتون احتیاطمی اونوتویورم . آزارلار کبی سرت بر طورله :

— چابوق اورادن قالق ژولیده .. هر زمان سکا تنبیه ایدییورم ... سنی بو وضعیتده خسته آنه‌که بکزه‌تیورم .

ژولیده عصبیت و حدتمی جدی صانیور ، قورقه قورقه بکا اطاعت ایدییور . زواللی چوجوقده أسکی سرتلکلردن ، عصیانلردن أثر قالمادی . أولجه دوشوندیکم کبی مظلوم بر قیز اولدی . فقط بن شیمدی اونك اسکی جانلیلغنی ترجیح ایدییورم . بو یاوروجغی بن‌می بو حاله کتیردم ؟

§

هر شی حاضر اولمادن أوینی کوسترمك ایسته‌مه‌یوردم . بو اونك ایچون بر سورپریز اولاجقدی . بر صباح اونی آرابه ایله قصبه‌یه کوتوردم .

بو أو (م .. س) ده تصور ایدلمه‌یه‌جك قدر کوزل ، شیق بر شی اولمشدی . فقط ژولیده او قدر اهتمامله حاضرلادیغم بو یووایه ، ردوسدن ایشجیلر کتیرته‌رك بر صنعت أثری کبی سوسله‌تدیکم دیوارلره . طاوانلره باقمادی بیله .

معمافیه بنی برخیال انکسارینه اوغراتمقده ایستهمه‌یوردی . ساخته برنشئه‌ایله اللرینی‌چیرپدی ؛ بکاتشکر ایتدی . فقط بو کولوشلر بکا کوز یاشلرندن دها فنا تأثیر ایتدی :

تأثیرمی بللی ایتمه‌مك ایچون کوله‌رك :

— سکا قارشی محجوبم ، دیدم ، کوزل رسملرله سوسلو برخیال بررومانك صحیفه‌لرندن‌چیقمش کبی اولان ژولیده‌جکه لایق برچرچیوه دکل ... فقط نه یاپایم ؟ المدن بوقدر کلدی .

*
* *

بعضاً احسانك یوزینه باقارکن ایچمده چوجوقجه سؤاللر اویانیوردی :

— بو کنج آدام بر ایکی هفته‌صوکرا ژولیده ایله‌اوله‌نه‌جك... بونی بیلدیکی‌حالده‌بویله سا کن‌سا کن قونوشمغه‌ناصل قوت‌بولویور ؛ ناصل سه‌وینجدن چیلدیرمایور ؟ بو کوزل یووانك قاپیسنی دنیایه قاپایاجقلر ... ژولیده‌یه « سوکیلم ، زوجه‌م » دیه‌جك .. اونك‌باشنی دیزلرینه قویه‌جق ، یاقیندن یوزینه ، کوزلرینه باقه‌جق ، صاچلریله اوینایاجق ... بوچوجوق بزم کبی‌برانسان‌می ؟ بو أسکی کوك‌یوزینك ییلدیزلری آلتنده شیمدی‌یه‌قدر کندی کبی مسعود برانسان یاشامادیغنی عجبا فرق ایدییورمی ؟

کوچوك احسان کوزمده الهلر مرتبه‌سنه یوکسه‌لیور . اوکا باقارکن قلبم خشوع ایله دولویوردی .

ژولیده هر شی کبی اوکاده لاقیددی .. فقط چوق طاتلی معامله ایدییوردی . بو چوجوغه بر آز آجیور کبی بر حالی واردی .

دو كوندن برهفته اول لطف‌الله افنديلری عائله‌جه‌چيفتلكه‌دعوت ايتمشدم . هپ بر آراده نشئه‌لی بر كون كچيردك .

آقشام اوستی ژوليده ايله احسانی آله‌رق باغچه‌يه‌چيقدم. آخيرلرك يانندن كچيوردق . ژوليده‌ ايچه زماندن بری اهمال ايتديكی أصلی‌خانی اوقشامق ايستدی . عقلمه كوزل برشی كلدی :

— هوا چوق كوزل ژوليده؛ ديدم ، فره‌سقوميلو كوينه دوغرو بر آت كزينتيسی ياپمق ايسته‌مزميسك ؟

— ! ! !

— نشانلكله برابر كزرسيكز ؟

— يكی سز ؟ .

— بيليورسك كه بن اوزون بر زماندن بری آت كزينتيلرينی تعطيل ايتدم ... خفيف چارپينتلر حس ايديورم‌ده .. صاقين اهميتلی برشی ظن ايتمه ... صرف براحتياط ...

اونلرك جواب‌ويرمه‌سنه ميدان‌براقمادن كهيا حليم آغايی‌چاغيردم. احسان بك ايچون بم آتمی حاضرلاماسنی سويلدم .

صوكرا اونلره دونه‌رك نشئه‌لی بر طور ايله :

— ژوليده‌نك آرتق وصی‌يه احتياجی قالمايور، ديدم ، بن‌اهميتسز بر دوكون هديه‌سی اوله‌رق احسانه آتمی ويريورم . اصلی خان‌ده اوكا آليشيقدر ...

احسان سه‌وينجله تشكر ايتدی . ژوليده طوپوقلريله كوچوك طوپراق ييغينلرينی أزيور ، اوزاقلره باقه‌رق صوصويوردی . آتلر حاضرلاندقدن صوكره چوجوقلری قاپی‌يه قدر كوتوردم . مراقلی بر بابا كبی تنبيهلر ويردكدن صوكرا اونلری سلامتله‌دم .

آتلر كوشه‌یی دوندكدن صوكرا بردن بره نشئه‌م سوندی . باشم اوكمده ، اوموزلرم دوشمش آغیر مضطرب آدیملرله یورومكه باشلادم. كوزلرمله یولك توزلری اوستنده آتلرك آیاق ایزلرینی تعقیب ایدییوردم .

بش اون‌دقیقه یورومشدم كه بركوشه باشنده اونلرله‌قارشیلاشدم. آتلری یدكه آلمشلر ، آغیر آغیر یورویه‌رك كری دونویورلردی.

احسان تلاشلیدی . ژولیده زحمتله یورویور ، بر قاچ آدیمده بر دوره‌رق أصلی خانك أكرینه دایانیوردی .

بر قضایه اوغرادیلر ظن ایتدم . تلاشله یانلرینه قوشدم .

ـــ نه وار ؟ نه وار ؟

احسان حیرتله یوزیمه باقیوردی . برأولو كبی صاراران ژولیده‌یی بیلكندن یاقالادم :

ـــ نه اولویورسك قیزم؟.. جواب ویر ، دیدم .

آجی بر شكایتله یوزیمه باقدی . جواب ویرمك ایچون آغزینی آچیوردی . فقط نارین‌وجودی بردن‌بره تقلص ایتدی. دوداقلرندن جواب یرینه برفریاد چیقماسندن قورقویوركبی دیشلرینی كلیدله‌دی . كوزلری قاپالی ، كیرپیكلری یاشله دولو ایدی .

احسان شاشقین برحالده بكا ایضاحات ویرمكه باشلادی .

ـــ بن‌ده پك آكلایامادم بك افندی .. ژولیده خانم بردن بره آتی دوردوردی : « بر فنالق حس ایدییورم احسان بك .. بكا یاردیم ایدیكزده آتدن اینه‌یم » ایدی . اكر وقتنده یتشمه‌سه‌یدم‌الله اسیركه‌سین یره دوشه‌جكدی .. دمین دها فنادی .. شیمدی بر آز آچیلدی .

— مراق ايديله‌جك بر شى دكل ، ديدم . خفيف برسينير نوبتى. ايچه زماندن برى آته بينمه‌يوردى ... بزده بو كون بر پارچه احتياطسزلق ايتدك .

اوزون خسته‌لق زماننده ژوليده‌يه بن باقشدم . بويله نوبتلر ، بحرانلر كچيرديكى زمان نه ياپمق لازم كلديكنى بيليوردم . احسان آتلرله برابر اوكمزدن يورومكه باشلادى . بن بيچاره‌يارالى قوشمك بيلكلرينى، صاچلرينى اوقشايور .

— قورقما ياوروم ... بر شى دكل ... اويله كنديكى براقما ... بر آز غيرت ايت ... شيمدى كچر، ديه‌تسكينه غيرت‌ايديوردم. كوچوك وجودينك بوتون آغيرلغيله‌اوموزيمه‌دايانه‌رق ، باشنى كوكسمه براقه‌رق يورومكه باشلادى .

بر آز صوكره برپارچه جانلانديغنى حس ايتدم . باشنى‌دها زياده ياقلاشديردى . هيچقريقلرينى اوكمزدن‌يوروين احسانه ايشيتديرمه‌مكه چاليشه‌رق :

— أبى‌ا ولدم صانيوردم انشته ، خسته‌لغم نكس ايتدى ، ديه آغلامغه باشلادى .

— ١٦ —

ژوليده‌نك أوله‌نديكى كون ...

شيمدى بكا اويله كليوركه بوكون حياتمى تشكيل ايدن كونلردن برى دكلدر . بوكونك وقعه‌لرينى برخسته‌لق كيجه‌سنه عائد قاريشيق رؤيالردن قالمش پارچه‌لر و ايزلر كبى خاطرلايورم . وقت اوكله‌يه

یاقلاشیور . باغچه‌ده پارلاق بر تموز کونشنك آلتنده نشئه‌لی بر قالابالیغك کورولتوسی وار . . . دعوتلی آرابالری بنانك اوکنده‌کی طاش مردیوه‌نه قدر کلیور . ایکیده بر، تلاش ایله قاپیه ووریورلر، یکی کلن مسافرلری خبر ویره‌رك : « سزی بکله‌یورلر. چابوق اولیکز» دییورلر .

(م...س) بکا اولان محبتنی کوستره‌جك بر وسیله بولدیغی ایچون پك ممنون : بویوك کوچوك بوتون حکومت مأمورلری ، اشراف ، اجنبی قونسولوسلری هپ چیفتلکده ...

مسافرلر قافله قافله اودالره ، تراسه‌یه داغیلمشلر ... باغچه‌ده ساقیز آغاجلرینك آراسنده کزینلر ، اوطورانلر وار ... هپسنه آیری آیری تشکر ایتمك ... هپسی ایچون آیری آیری سوز بولمق لازم ... حالبوکه بنده عادتا بر اراده فلجی وار ... ساعتلردن بری کینمه‌یی بیله بجره‌مه‌یورم .

حاضرلغمی بیتردیکم وقت آینایه باقدم. قیافتمده، روحمده‌کی بویوك اختلالی کوستره‌جك برشی یوقدی . فقط یوزوم بر اولو بکزی کبی صاریدی .

قالابالیق اطرافمی آلدی . هرکس بکا کوزل برشی سویله‌یور ، بختیار انشته‌یی تبریك ایدیوردی . باشمك ایچی بوم بوشدی . ویره‌جك جواب بولامایور ، ساده رجا ایدر کبی مظلوم مظلوم کولومسه‌یوردم .

برچوق کیمسه‌لر بنی ممنون ایتمك ایچون ایشلرینی کوجلرینی براقوب تا اوزاقلردن کلمشلردی . حالبوکه بن بوکون اطرافمده کوردیکم بوتون چهره‌لره کین باغلادم . بو قالابالیق بکا اسرار انکیز بر غدر و ظلم

ایچون طوپلانمش كبی كلدی . او كوندن صوكرا نه وقت اونلردن برینه تصادف ایتسه‌م ایچمده مبهم بر نفرت حسی اویانیور ، یوزینه باقامق ایچون یره یاخود اوزاقلره باقه‌رق قونوشیوردم .

*
* *

او كون عایشه‌یی بویوك بر تهلكه‌دن قورتاردی . بر آرالیق مسافرلردن قاچمش ، تعجیز ایدلمه‌دن أولمك ایسته‌ین بر یارالی حیوان كبی یالكز بر اودایه صیغنمشدم . پرده‌لر اینیك ، اودا یاری قارانلقدی . اطرافده كیمسه‌یی كورمه‌یجه كندیمی براقدم . قاپینك یاننده دوران برقاناپه‌یه چوكدم ، یوزیمی اللریمك ایچنه آلدم .

برقاچ دقیقه صوكرا قاپی یاواشجه آچیلیور ، شكران بنی بوجرم مشهود وضعیتنده یاقالایوردی .

— نه‌اولدك بردن بره‌نظمی ؟ نه‌ك‌وار ؟

ویره‌جك جواب بولامایور ، اللریمك ایچنده صیقمقدن قیزارمش مضطرب یوزومله شاشقین شاشقین زوجه‌مه باقیوردم . تحملم بنی تماميله ترك ایتمشدی . كوچوك برمعذرت ایجادینه بیله قدرتم قالمامشدی . بواویله بر وثیقه‌ایدی كه‌یا كاش برسوزله ، برحركتله شكرانه هرشیئی آكلاتابیلیردم .

قاپینك یاننده بر كولكه فرق ایتدم . عایشه بكا یاقلاشه‌رق :

— دیشیكز ناصل اولدی بك‌بابا ؟ دیدی .

صوكرا شكرانه دونه‌رك :

— بك بابانك بو صباحدن بری دیشی آغرییور ، سوزلرینی سویله‌دی .

عایشه‌جك هر شیئی بیلیوردی . صباحدن بری اوزاقدن اوزاغه حس ایدییوردم .

شکران بنی نکاح ایچون آرایورمش .. مسافرلر بویوك صالونده طوپلانمشلر . ژولیده‌نك وکالتنی آلمه‌م لازم ایمش .

*
* *

ژولیده بنی کتبخانه‌ده بکله‌یوردی . چهره‌سی بیاض البسه‌لرینی سوسله‌ین لیمون چیچکلری کبی صولوقدی . شاقاقلرینك جلدینی کره‌ن، اینجه صاری قاشلرینك اوجلرینی قالدیران سیاه قورده‌له‌سنی چوزدیلر، صاچلرینی داغیتدیلر .

مندیله آغرییان دیشمك اوستنه باصه‌رق عادت اولان سؤالی صوردم :

— وکیلك اولمامه مساعده ایدییورمیسك ژولیده ؟

باشنی خفیفجه اوموزینه اکدی ، اطرافلری قیزارمش یشیل کوزلرینی قیصه‌رق اوزاقلره باقوب دوشوندی . سؤالمی کوچلکله تکرار ایتدم :

— وکیلك اولمامه راضیمیسك کوچوك ؟

ژولیده سونوك بر سسله :

— سز بیلیرسکز ؟ دیدی .

اوه‌وز باشمدن بوغوق بر هیچقیریق کلدی . باشمی چویردم . عایشه اللرینی یوزینه قاپایه‌رق آغلایه قاچیوردی .

دیشاری چیقارکن شاشقینلقله قاپی‌یه چارپدم . صوکره قالاباليق اوداده بر جیغارا اسکمله‌سی دەویردم .

آه بو قالاباليق ! مجهول بر سوء قصد ايچون طوپلانمش بو هائله قالاباليغى ... بن شيمدىيه قدر بر آرايه طوپلانمش انسانلردن بوقدر قورقوب نفرت ايتمهمشدم . . اويله صانيورم كه اعدام محكوملرىده مقتلك اطرافنى صاران قالاباليغى آنجق بنم كوزومله كورهبيليرلر .

باشمك اوستنده بر دنيا ييقيلمش كبيدى . صورولان سؤاللره ماكنه كبى جواب ويرييور . بكا كولومسهينلره كولومسهيوردم . قرآنلر اوقوندى ، دعالر ايدلدى .

صوكرا بنى تكرار ژوليدهنك يانته كوتورديلر . قيزم ألمى اوپدى . بنم اونى نارين اوموزلرندن طوتهرق آلننه تيترهك بر بابا بوسهسى قويمام لازم كلدى . صوكرا ينه منديلى صيزلايان ديشمك اوستنه باصدم .

ييللر كبى اوزايان كون نهايت بيتيور . اورتالق قارارييوردى . دعوتليلر كاغد فنارلرله سوسلهنن ساقيز آغاجلرينك آلتنده كوله أكلهنه يمك ييديلر .

أكلنجه يمكدن صوكراده بر مدت دوام ايدهجك ، صوكرا مسافرلر داغيلاجقلردى .

چيفتلكك ساقيز داللريله سوسلهنمش آراباسى طيش قاپيده بكلهيوردى . ژوليده احسانله برابر كيجه ياريسنه دوغرو يكى أويكه كيدهجكدى .

*
* *

چيفتلكك نهايتنده ديك برياره ايله دكزه اينن قايالقده يالكزم ـ

قالابالیغه آرتق تحمل قالمادی . کیمسـه‌یه کورونمه‌دن بورایه قاچدم . وقوللرم بابامك وقتیله یاپدیردیغی کوفلو پارماقلغه دایالی قارانلق أنکینه قارشی دوشونویورم .

بر آز اول سرخوشدم . اسـپرطو آتشی بکا درلو چیلغینلقلر الهام ایتمشدی . کندیمی أولدورمك ایسته‌مشدم . بکا زواللی قوما - ندان نصرتك بر أسـکی یادکاری اولان کوچوك بر رووولوه‌رله دقیقه‌لرجه اوینامشدم . فقط شیمدی آرتق عقلم باشـمده‌یدی . بر آز اولکی چوجوقلغمدن اوتانیوردم . سـه‌وه‌رکن أولمك کوزل برشی اولاجقدی . فقط بو حقده - سه‌ومك حقی کبی - یکرمی یاشنده‌کی چوجوقلره عائد برشیدی . بیاض صاچلرندن اوتانمادن کوچوجوك بر چوجوغی سه‌ومك ، صوکرا کندینی أولدورمك .. دنیاده بوندن کولونج و عیب برشی اولامازدی .. بر قورشـون یاراسی سـه‌ون بر چوجوغك باشی ایچون حزین برسوس اولابیلیردی. فقط بنم بیاض صاچلره چرچیوه‌لی آلنمده کولونج وفجیع بر شناعت دامغاسی کبی کورونه‌جکدی .

انکیندن دونن دکز قوشلری سس‌سز قانادلریله باشمك‌اوستنده دولاشیورلر . قایا قووقلرنده‌کی یووالرینه کیریورلردی .

بر آرالق آرقامده‌کی آغاجلقده خفیف برفیصلتی ایشیته‌رك‌باشمی چویردم : باقدم ژولیده ایله عایشه ..

ژولیده کیجه‌نك سرینلکـنه قارشی قالین بر مانتویه بورونمش ، یاقاسنی قالدیرمشدی .

تردده یاتمه یاقلاشدیلر :

— سز بوراده‌میدیکز؟ بز سزی مسافرلرله برابر صانیوردق..

بوراده جیغارا کزك آتشنی کوردکده .. عایشه اولا آتش بوجکی صاندی ..

ژولیده کولمکه چالیشیوردی . فقط نه مضطرب بر کولوش !

— کلین اولمق کوزل شی أما یورغونلغی چوق.. انسانی بردقیقه راحت بیراقمایورلر. نهایت کلعذار قالفه‌دن باشقه کیمسه‌یه خبر ویرمه‌دن عایشه ایله باغچه‌یه قاچدق . سزه تصادفمز نه أیی اولدی ..

زواللی چوجوق یالان سویله‌یوردی . بو بر تصادف دکلدی . بنی باغچه‌ده اوزون اوزون آرادقلری محققدی .

— سز نه‌یه بوراده‌سیکز أنشته ؟

— دیشمك آغریسی چوق آرتدی چوجوغم .. اضطرابمی کیزله‌یه‌مه‌مکدن ، مسافرلریمزك نشئه‌سنی قاچیرمقدن قورقویورم .. نه قدرده عکسی اولدی .. بو آغری الك سه‌وینجلی کیجه‌می بکا زهر ایتدی .. معمافیه کچر .. ژولیده قوللرینی دمیر پارماقلرینه دایایه‌رق اوزاقلره باقدی ، دالغین بر طورله :

— دیش آغریسی چوق فنا شی أنشته، دیدی، فقط یری بللی اولان آغریلردن قورقمالی .. درینده‌ن کلن بعض آغریلر وارکه ..

کوله‌رك ألمی آغزینه قاپادم :

— بونلر بر کنج قیزك أوله‌ندیکی کیجه سویله‌یه‌جکی سوزلر دکل ژولیده .. بکا دها نشئه‌لی شیلر سویله‌یه‌مز میسك .؟ سعادتکدن امین اولورسه‌م ظن ایدرم که دیشمك آغریسی‌ده خفیفله‌یه‌جك ...

عایشه ایله ژولیده‌نك کندی کندیلرینه قارانلقده دولاشدقلرینی ، قورقه قورقه بانمه کلدکلرینی کورونجه ایچمده بر شبهه اویانمشدی :

صاقین عایشه آرامزده كومولو بویوك سری ژولیده‌یه خبر ویرمش اولماسین ؟

فقط شیمدی أمینم. ژولیده اضطرابمك صرف خسته دیشمدن ایلری كلدیكنه صفوتله اینانیوردی .

— سزه تصادف ایتدیكم بر جهتدنده أیی اولدی أنشته ... چیفتلكه وداع ایتمك ایسته‌یوردمده ...

ینه كولمكه باشلادم :

— بو نه منطقسز سوز كوچوك ؟ چیفتلكدن بوس بوتون می آیریلیورسك ؟ كلمه‌یه‌جكمیسك؟ انشتكله دها برچوق سنه‌لر بوقایالغك تپه‌سندن آقشام كونشلرینی سیر ایتمه‌یه‌جكمی‌یز ؟

ژولیده بر چوجوق ساده‌لكیله اعتراف ایتدی :

— أوت... بیلیورم ... بریرلی ایله أوله‌نمك ایسته‌ییشمك سببی بر آزده بو .. شكران تیزه‌مه ، أنشته‌مه یاقین اولمق ... فقط نه‌ده اولسه بر ایكی ساعت صوكرا بورادن كیدیورم ... چفتلكی ایلك دفعه بر كیجه وقتی كوردم ... ینه بر كیجه وقتی اوكا وداع ایتمك ایسته‌یورم . بو آرزومی بلكه فضله رومانه‌سك بولاجقسكز ، أكله‌نه‌جكسكز أما ...

— ....

— دیش آغریكز جسارتمی قیردی .

فقط سزدن بویوك بر رجام وار أنشته . . . بزی كزدیره‌میسیكز ؟

سدك دمیر پارماقلغنی اینجه اللرینی آجیته‌جق كبی صیقیور، نارین وجودی مضطرب تقلصلرله بوكولمكه ، قیورانمغه باشلایوردی .

عایشه ایله اندیشه‌لی بر نظر تعاطی ایتدك . یارالی قوشمده ینه بر سینیر بحرانِنك باشلایاجغنی حس ایدیور، قورقویوردم. مانطوسنی دوزه‌لتیرکن مشفق بردر آغوش ایله اونی قوللرینه آلیور ، آرزوسنی رد ایتمه‌مم ایچون باشیله بکا اشارت ایدییوردی .

بو بحران تهلکه‌سی قارشیسنده کندی دردیمی تماميله اونوتدم :

— پکی چوجوغم .. بن‌ده ممنون اولورم ، دیدم .

ژولیده‌نك بو غریب آرزوسنی یرینه کتیرمك ایچون چیفتلکك بوتون قاراکلق وتنها کوشه‌لرینی دولاشدق .

یوللرك اوستنده ، آغاجلرك آراسنده انسان کوردکجه دورویور، ساقیزلرك قویو کولکه‌لرینه سپر اوله‌رق کچوب کیتمه‌سنی بکله‌یوردق .

ژولیده اولا عایشه‌نك قولنده اوکمدن یورویور ، هیچ سوز سویله‌مه‌یوردی . صوکرا بر بهانه ایله دوروب بکلدی .

قاپینك یانی قالابالیق اولدیغی ایچون بر چیتك اوستندن آتلادق، آرقا باغچه‌یه کچدك .

فقط بوراده کوچوك بر قضا اولدی . ژولیده‌نك أتکی برچالی‌یه طاقیلمشدی . ألبیسه‌سنی یرتمادن قورتارمغه چالیشیرکن پارماغنه بر دیکن باتدی . قضا غایت اهمیتسزدی . بر داملا قان بیله آقیتمایان اینجه‌جك بر چیزکی .. فقط بو اهمیتسز یارا ژولیده‌یی بر چوق آغلاتدی .

بر زمان باغچه‌نك نهایتنده‌کی حاووزك یاننده دوردق ؛ یبقیق کنارلغندن کرییچ پارچه‌لری قوپاروب آتمقله أکله‌ندك . صولرك دورغون یوزنده یاغلی پیریلتیلر ، تیتره‌ك ایشیق دائره‌لری اویانیور ،

دها درینلرده ییلانه بکزه‌ین غریب شکللی حیوانلرك تلاشلی حرکتی کورولویوردی .

یولمزه دوام ایده‌رك اسکی مناستر مزارلغندن کچدك ، طاشـلرك کنارینه اوطوروب دیکله‌ندك . دها صوکرا دیوارك کنارینی تعقیب ایدن بر پاتیقه‌دن دکز کنارینه ایندك .

آرتق عایشه‌یی براقه‌رق نمله یوروین ، پارماقلرینی اوموزلرمده کلیدله‌یه‌رك نارین وجودینك بوتون آغیرلغیله بوینه آصیلان ژولیده حالا ایچین ایچین آغلایوردی .

قورقدیغم سینر بحرانك اوکنی آلان بوکوز یاشلرینی‌دیندیرمك ایچون هیـچ بر شی یاپمایوردم . او آغلارکن کندی کندیمه دوشو- نویوردم : «بو چوجوق بروهم وخیـال ایچون آغلایور . بوکوز یاشلری بلکه اونك صوك کوز یاشلریدر . بو کیجه‌دن اعتباراً باشقه بر حیاته کیره‌جك ... اونك کنج زوجنی مغدور بر آدام موقعنده کورمك دوغرو دکل . ژولیده یاواش یاواش اونی سه‌وه‌جك .. هم بر کنجلك رؤیاسی کبی دکل حیاتك کوزل بر حقیقتی کبی .. تأثری کوندن کونه اکسیله‌جك .. بلکه برکون کله‌جك که أوله‌ندیکی کیجه دوکدیکی بو کوز یاشلرینه کوله‌جك .. بلکه اك کوزل کیجه‌سنی بیاض صاچلی برچوجوقلق وهم وخیالی‌ایچون زهرله‌دیکنه آجییه‌جق . أوت احتمال بو کوز یاشلری بو کیجه مؤبداًقاپانان بر کنجلك‌خیالنك مزاری باشنده دوکولمش صوك یاشـلردر . یارالی قوشم دویا دویا آغلاسین .. بکا کلنجه ، اون سنه اول کندی کندیمی کوکل رضاماله کومکه کلدیکم بو مناسترده بوقدر کوزل‌بر آقشام کونشیله کوزیمی، کوکلمی ایصیته‌جغمی أمید ایدرمیدم ؟ »

دونوشده ژوليده‌يه يورغون بر توكل كلمشدى . كوزل بر يووا قورماسى ، كنج زوجيله مسعود اولماسى ايچون ويرديكم وصى وأنشته نصيحتلرينى سكونتله ديكله‌يور ، بنى تصديق ايديوردى .

عايشه‌نك بر كوى چوجوغى كورونوشى آلتنده نه‌درين برقلب ، نه اينجه برذكا صاقلاديغنى بوكيجه آكلادم : ژوليده‌يى متمادياً تعقيب ايديشى بلكى يكى برچيلغينلغك اوكنى آلمشدى . صوكرا بويوك ماتمه نه‌درين برحرمتى واردى . يالكز قالمق احتياجنده بولونديغمز زمان ، حس ايتديرمه‌دن ، بزدن اوزاقلاشيوردى . صوكرا تهلكه دقيقه‌لرنده اونى اوموز باشمزده كورييودم .

بوكيجه عايشه غالبا بويوك بر تهلكه‌نك اوكنى آلدى . دكز كنارنده اسكله‌نك اوجنده خفيف خفيف صاللانان بر صاندالك اوكنده دورمشدق . ژوليده اوموزيمه دايانه‌رق اوزاقلره ، كيمسه‌سز آدانك استقامتنه باقيوردى .

ديلك اوجنه كلدى . « هادى ژوليده .. سنى صاندالله كزديره‌يم » ديه‌جكدم . او مطلقا راضى اوله‌جقدى . كيجه ياريسنه دوغرو شدتله‌نن روزكاره قارشى يلكنى آچاجقدق . بلكه بر دها كرى دونميه‌جكدك . بر آن ايچمده چيلغين برفيرطنه قوپدى . بنبودليلكى ياپابيله‌جك قابليده بر آدمدم . ايشته تام بودقيقه‌ده عايشه ياواشجه ألنى اوموزيمه قويدى : « بك بابا آرتق وقت كلدى . . بزى بكلرلر ، » ديدى .

*
* *

أوت تام وقتدى . مسافرلرك چوغى كيتمشدى . شكران ايله احسان قاپينك اوكنده بزى بكله‌يورلردى .

ژولیده همان آرابایه بینمك ایستەمدی. اونلری یوقوشك آلتندەکی دکرمنلره قدر تشییع ایتدك .

اورادە ساکت وداع اولدی . ژولیده برکره ألنی اوپدی . بن‌ده آلنندن اوپدم . صوکرا آرابایه بیندیلر و آیرلدق . او ألنی یارالایان دیکنك صیزیسیله حالا آغلایوردی. بن‌حالا شدتله آغرییان دیشمك اوستنه مندیلمله باصیوردم .

ژولیده کندیسیله برابر چیفتلکك نشئەسنی‌دە آلوب کوتوردی . اك اهمیتسز ایشجیلره وارنجەیه قدر هرکس اونی آرایور .

بر زمانلر باش دوشمانی اولان حلیم آغا آراصیرا ایچنی چکیور :

— شو کوچوك خانم بر زمانلر بکا قان یوتدوردی یا بك ، کاشکه ینه بورادە اولایدیده قهرینی چکەیدم ، دییور .

آدمجغزك کندینه کوره هجرانلری وار . بکا دها شیمدی خبر ویرییور :

— برکون دکز قییسنده برشامته ایشیتدم . باقدم بزم کوچوك خانم .. اطرافنه برآلای بالقجی قیزی طوپلامش هابره کولوشوب دکزه طاش آتیورلر ..

برده یازلرینه‌یاقلاشه‌جق‌اولدمدی. نه‌کورەیم؟ بزم نمازپوستەکیسنی دکزه سرمشلر ، اوستنه‌برکدی یاوروسی بیندیرمشلر .. هابره‌دکزه طاش‌آتوب پوستەکی‌یی اوزاقلاشدیرییورلر. کدیجك جان قورقوسیله باغیروب‌دورویور. فناحالده قیزدم . برکچی‌پوستەکیسنك نه‌اهمیتی‌واریا؟ رحمتلی قاردەشیمك یادکاریدی . « نەدر بو ایتدیککز ؟ عیب‌دکلی؟» دیدم . بزم کوچك خانم : « أسکی أولیالر پوستەکی‌یه بینوب دکزده کزرلرمش ... سنك پوستەکی‌دە یوزەجکمی دیه سراق ایتدم ... باقالم سندەدە أولیالق وارمی ؟» دیدی . بو سوز بنی بوتون بوتون

قيزديردى . پوستەجى‌يى آلمق ايچون چيزمەلرمله دكزه يورويەجك اولدمدى .. آياغم قايوب بويلى بويمجه صويه دوشمەيمى ؟ اونلر كولرلر ، بن باغيروب چاغيريرم .. زواللى كوچك خانمك خاطرينى قيراجق شيلر سويلەمدى .. ايچمه درد اولدى . يوره‌كيمه طاش كبى اوطوردى ، قالدى .

حليم آغا بر كون شهره اينمك ايچون بندن أذن آلدى ، پوستەجى‌يى بر كاغده صاروب ژوليده‌يه كوتوردى :

— قاپيسنه لايق دكل اما .. أوينه كيروب چيقاركن يوزيمى سورديكم يره كوچوجك آياقلرينى سيلسين ، ديوردى .

أوت چفتلكده كيمسەنك اسكى نشئەسى قالمادى . صباحلرى اير كندن قالقيورم ، آقشامه قدر ايستەكسز چاليشيورم ، كيجەلرى يمكدن صوكرا همان اودامه چكيليورم . فقط بدبخت دكلم . هفتەنك بر ايكى صباحى واركه پارلاق بر مايس كونشى ايچنده اويانان بر كنج چوجوق نشئە و اميديله كوزلريمى آچيورم . بو صباحلر ژوليدەيى كورمكه كيدەجكم كونلرك صباحيدر . او صباح يكيدن يكرمى ياشمەدونويورم . متماديا كولن ، سويله‌ين بر كنج اولويورم ..

هر حالكى بر ساعتده قيزيمك قاپيسنى چالمەم الك طبيعى بر شى .. بويله اولديغى حالده ممكن اولديغى قدر كيچ كيديورم .. ساعتلرجه ، هيچ مقصدسز ، قصبەده دولاشيورم ..

صوسزلقدن أولن بر بيچاره كبى‌يم . بر پيكاريانندەيم ، قارشيمده براق و سرين بر صو آقيور .. فقط كندى اختيارمله دوداقلريمى دكيرەجكم دقيقەيى كچيكديريورم ، يوقسه آريلغك آجيسنى‌مى خاطرلايورم ، اونى نەقدر كيچ كوروسەم اوقدر كيچ‌مى آيريلاجغمى ظن ايديورم ؟

ژوليده‌يى كوره‌جكم صباحلر نه‌شن ، نه‌أيى برانسان اولويوردم. بعضاً هوافنا اولويور . بن سوقاقلرده دولاشيركن ياواش ياواش ياغمور ياغيور .. نه اهميتى وار ؟ بهار و كونش بو كون بنم قلبمك ايچنده كيزلى .

سوقاقلرده حالنه آجينه‌جق ، ياردم ايديله‌جك بيچاره‌لر آرايورم.. الك سه‌ومديكم ، تحمل ايده‌مديكم انسانلرله كوروشمكه كيديورم ، شن و نازك ساعتلرجه قونوشويورم. بعض كره اهميتسز برجواب بولمقدن عاجز قالان يورغون ذهنم خارق العاده آچيق و پارلاق .. كوزلرم پيريل پيريل يانان بر ذكا كونشيله دولو .. ژوليده ايله هيچ علاقه‌سى اولمايان شيلردن بويوك بر انكشاف ايله بحث ايديورم ..

ژوليده‌يى كوره‌جكم .

*
* *

— ناصلسك ژوليده ؟

— بو كون دها أيى‌يم أنشته .. تشكر ايده‌رم . تيزه‌م ناصيل ؟

— كوزلركدن اوپدى ، احسان ناصل ؟

— تشكر ايدرم . عايشه‌دن نه حوادث وار ؟

ژوليده ايله ايكى رسمى بيلدك كبى قونوشويورز . آرتق اسكيسى قدر صميمى دكلز . احتياطسز برحركتله قاپانمغه يوزطوتمش بريارايى آچمقدن چكينيور كبى‌يز .

مع مافيه ژوليده‌نك ـ كندى أوم ديمك اولان ـ يوواسنده كنديمى برپارچه يابانجى بر مسافر وضعيتنده كوريورم . اونكده برآز قورقاق و چكينكن بر طورى وار . قارشيمده اوطوروركن ألنه بر اوركو آليور ، باشنى اوهرزمانكى صوچلو طوريله بر پارچه يانته براقيور ، كوزلرينى ايكنه‌سنك اوجندن آييرمايور .

مع مافیه اونك کوندن کونه أییله‌شدیکنی سویله‌مه‌سی بر درجه‌یه قدر دوغرو ...

هر زیارتمده ژولیده‌یی یوواسنه بر آز دها ایصینمش بولویورم . صحتی دوزه‌لیور . أسکی نشئه‌سی یرینه کلیور .

ایلك هفته‌لرده أونده هیچ بر شیئه أل سورمه‌یور ، بر مسافر وضعیتنده یاشایوردی. شیمدی یاواش یاواش بویووایی سومکه، اونکله مشغول اولمغه باشلادیغنی حس ایدییورم. بالخاصه أوقادینلغنه اوزه‌نیور. بعضاً اونی کوکسنده بر پروستـه‌لا ایله ایش باشنده بولویوروم . بنی سوینجله قارشیلایور . کوله‌رك :

ـــ انشته‌م نم تمیز، ایشکذار بر دیشارلق خانمی اولمامی ایستردی... ظن ایدرم بو حالمی دها بکه‌نه‌جك . . . أليسـه‌می دکیشدیرمه‌سه‌م اولورمی ؟ دییور .

کولر یوزله سویلدیکی بو سوزلرده خفیف بر ستم قوقوسی وار. فقط بن بونی آکلامایور کبی کورونویورم .

نهایت کیتمك زمانی یاقلاشیور.. بنی شن بر صیحه ایله قارشیلایان ژولیده‌نك کوزلرینه خفیف بر کولکه چوکیور ، قوللرینی یورغون بر طور ایله یانه براقه‌رق بوینی بوکیور .

او وقت آکلایورم که یارالی قوشم دها تمامیله أیی اولمامش . . . فقط زمان ایله بوس بوتون کچه‌جکی محقق ...

ـــ الله ایصمارلادق ژولیده ... احسانك کوزلرندن اوپرم . . .

ـــ بن ده تیزه‌مك کوزلرندن اوپرم انشته ...

ـــ یاقینده ینه بزه کلیرسك دکلمی؟ تیزه‌ك سنی چوق کوره‌جکی کلیور ... زواللی أوزوله‌سین ...

آرتق عادت اولدی . آیریلاجغمز زمان بکا آلنی اوزاتیور .
دوداقلریمی خفیفجه صاچلرینه دوقوندوریورم .

صوکرا قاپیدن چیقیورم . آقشام کونشمك تیترهك خیالنی غیب ایتمهمك ایچون کوزلریمی قیصهرق قارانلق وتنها یوللره دالیورم .

— ۱۸ —

ژولیدهیه ینه بر کوچك سیاحت چیقدی . احسانی مأموریتنه عائد برایش ایچون استانبوله چاغیرمشلردی . نهایت اون اون ایکی کون ایچنده کری دونهجکدی . فقط (م... س) دن حرکتنك هفتهسنده بر مکتوب کلدی . اوکا مهمجه بر یکی ایش حواله ایتمشلردی . ایکی بوچوق آیدن اول (م ... س) ه کلهمهیهجکدی . بو آیریلیغی اوزون کورویور ، ژولیدهیی استانبوله چاغیرییوردی . بو ، عینی زمانده ژولیده ایچونده بر کوچوك اکلنجه وهوا تبدیلی اولاجقدی .

ژولیده اولا ترددایدییوردی . کوزل قلبلی شکران اوکا بر کوچوك درس ویردی :

— تردد ایتمك دوغرو دکل ژولیده... بو کونلر سزك الڭ مسعود آیلریکز ... تبدیلهوادن بحثایدییور ؛ فقط بللی که زواللی چوجغك سنی کورهجکی کلمش... احسانك بوأملنی قیرمق دوغرو اولماز ... سویلهمهیورسك آما ألبت سنده اونی اوزلهمشسکدر ، چوجوغم ... امکان موجودکن آیریلق آجیسنی چکمکده نهمعناوار ؟ کیت ژولیده... هم سن ذاتاً آوروپا عادتلرینی سودرسك ... بوسزك ایچون کوچوك بربال آیی سیاحتی اولور .

شکرانك اصل مقصدینی آکلایوردم . ژولیده‌نك بو آرزویی قیرمقله احسانی اینجتمه‌سندن ، ایلریسی ایچون بر چکیمسزلك یولی آچیلماسندن قورقویوردی . بنم‌ده طبیعی شکرانك فکرینه اشتراك ایتمم لازم کلدی . ژولیده ایچون یول حاضرلغنه باشلادق .

مبهم بر عصبیت واضطراب ایچنده بونالیوردم . کوزلرم آرتق اویقو طوتمامغه باشلامشدی . بعض کیجه‌لر کندیمی غیب ایتدیکم اولویوردی. فقط نهایت برایکی ساعت صوکرا بردن بره اویانیوردم .

کوکسم ، قلبم کورونمز براوق ایله دلینمش کبی صیزلایوردی: ژولیده کیدیبور .. ایکی آی اونی کوره‌میه‌جکم .. بو آیریلق بلکه‌ده دها زیاده اوزایه‌جق ...

کندیمی آووتمق ایچون چوجوق تسلیلری ایجاد ایدییوردم :
— ایکی آی پك اوزون زمان صاییلماز .. شیمدی ساعتلری صایمامه مقابل اوزمان کونلری صایاجغم ... اونی بکله‌مکده بر آیری تسلی اولاجق ... ایکی آیدن برپارچه فضله‌ده سورسه ألبت بر کون ژولیده کله‌جك . . . آه او کون . . . بویوك عشقمك الك کوزه‌ل دقیقه‌سنی ، بلکه ژولیده‌یی تکرار قارشیمده کوردیکم دقیقه‌ده یاشایاجغم ..

یاتاغمده کوزلریمی قارانلقلره دیکه‌رك ژولیده‌یی بواوزون حسرتدن صوکرا ایلك کوره‌جکم دقیقه‌یی دوشونیور ، شیمدیدن یوره‌کیمه دوشن آیریلق آتشنی بوخیال ایله سوندورمکه اوغراشیوردم .

بوصوك کونلرده ژولیده‌نك آرقاسنده کورونمز بر کولکه‌یه بکزه‌دم . اونی ممکن اولدیغی قدر چوق کورمك ، کوزلریمی اوکا عائد خیاللرله دولدورمق ایسته‌یوردم . اویله صانیوردم که یالکزلق

ویأس ساعتلرمده دماغمده كیزلی محفظه‌لر آچیلاجق ، بو خیاللر بر بر
كوزومك او كندن كچه‌رك بنی تسلی ایده‌جك :

ــ ژولیده بكا كتبخانه‌دن « قاموس‌الاعلام » ك برنجی جلدینی
بولوب كتیره‌بیلیرمیسك ؟ بر كلمه‌یه باقاجغمده ...

ــ یاوروم یا كلشلق اولدی .. آرادیغم ایكنجی جلدده اوله‌جق ..

ــ سنی آرایوردم .. كچن صوك بهارده سنك ایله بر حساب
دفتری یاپمشدق . . اونی غیب ایتدم . . یكیدن بر دفتر تنظیم ایتمك
لازم .. برساعت قدر وقتك وارسه بكا یاردم ایت چوجوغم .

بونلری سویلركن نه‌چكینكن ومحجوب بروضعیتم واردی . اصل
مقصدیمی ژولیده‌یه حس ایتدیرمكدن قورقیوردم . بیاض صاچلرمله
كوچوك برچوجوغی سه‌ویور ، اونی كورمك ایچون چوجوق
حیله‌لرینه مراجعت ایدییوردم . نه كولونج و بیچاره برآدم اولمشدم .

*
* *

نهایت آیریلق كونی كلدی .

بوتون عائله (م.. س) ك كوچوك ریختمده‌یز . شكران ایله
ژولیده كومروك دائره‌سنده واپوری بكله‌یورلر . بن بعضا كسیكلری
تماملامق بهانه‌سیله قصبه‌نك سوقاقلرنده دولاشیورم . ایشلرم بردرلو
بیتمه‌یور . صوك دقیقه‌لرك بنم ایچون تقدیر ایدلمز برقیمتی وار . فقط
نه‌چاره كه اونلرك یانه كیتمكه جسارتم یوق .

كندی كندیمی چوق زورلادم ، یوزومه هیكل چهره‌لرینك
آغیر و كولومسه‌ین سكونتنی ویردم ، فقط بوكا رغماً قورقیورم .

یولده تصادف ایتدیكم بردوست اندیشه ایله یوزومه باقدی :

ــ چهره‌كز نه‌قدر صارارمش نظمی بك .. راحتسزمیسكز ؟
دیدی .

یا بو سؤالی بكا شكران ایله ژولیده صورایدی؟ سوقاقلرده كندی كندیمه دولاشیركن ایكیده برده یاواشجه تكرار ایدییورم : « كوچوكم كیدییور » بو ایكی ساده كلمه بكا نهایتسز بر حزن ، یولك اورتاسنده بربك كبی آغلامق آرزوسنی ویرییور .

واپور كورونمشدی . صاندالر كوروك دائرهسنك او كندن آیرلمغه باشلایوردی . صوك برجبر نفس ایله سیلكندم ، نه بهاسنه اولورسه اولسون متین وخشین قالمق قراریله ایلرلهمكه باشلادم .

اونلرك بولوندقلری اودایه كیتمك ایچون صالوندن كچیوردم . یولجی وحمال قالابالیغنك آراسنده بردن بره ژولیده ایله قارشیلاشدم :

— أنشته .. وقت كلمش .. سزی آرایورلردی .

یوزینه باقمادن تلاشلی بر طور ایله :

— بعض اكسیكلر وارديه قیزم ، دیدم .

— أنشته بكا شیمدی استانبولدن بر مكتوب كلدی .

— طبیعی احساندن .. تام وقتنده یتیشدی قیزم . یاریم ساعت كچیكسهیدی آلامیاجقدك .. تیزدك ایچرده دكلمی ؟

قالابالیغك ایچندهیول آچمغه دوام ایدهرك ایلرلهیوردم .

ژولیده تكرار بنی چاغیردی :

— أنشته ...

— نه وار چوجوغم ؟

— احسانك مكتوبنده .. تحف بر حوادث وار .. ذاتاً سزه بونی سویلهمك ایستهیوردم .

حیرتله ژولیدهنك یوزینه باقدم . او كولومسهیوردی . فقط بر آز عصبی ومتأثردی .

— أنشته بن غالبا بوس بوتون كیدییوردم .

— نه سویله‌یورسك ژولیده ؟

— احسانه نفوذلی بر دوستكز ایچون بر توصیه مكتوبی ویرمشدیكز.. اوذات واسطه‌سیله احسانه باكوده چوق كارلی بر ایش تكلیف ایدلمش .. بر قاچ سنه‌ده شمان همان بر ثروت یاپابیله‌جكمشز.. « نظمی بكه‌ده مكتوب یازدم . أمینم كه چوق ممنون اولاجق» دییور.

— پكی سن نه اولویورسك ژولیده ؟

— طبیعی بنی‌ده كوتورمك ایسته‌یور ..

— امكانی یوق .. آه نه فنا !

بو سوزلر قیصیق بر فریاد شكلنده غیر اختیاری دوداقلرمدن دوكولدی .

دیمك بو صوك كوروشمه ایدی . دیمك بو چهره‌یی ، اوزاق كونشلره باقیور حسنی ویرن بو كوزلری أبدی غیب ایدییوردم . بلكه بر دها اونلری كورمه‌دن أوله‌جكدم . بوتون متانت وتحملم كیتمشدی . اطرافمده‌كی قلابالیغی كوره‌یور ، أمیدسزلكله ویردیكی خیرچین یأس ایله آجی آجی شكایت ایدییوردم .

ژولیده‌یه نه‌لر سویلدم ؟ كندمده‌یك فرقنده دكلم... مبهم تحسرلر ، هنوز دیلی سویلده‌ین مینی مینی خسته‌لرك شكایتنه بكزر دبهم شكایتلر... اونوتولمش اونماسی لازم كلن خاطره قیرینتیلری ... بونلرده بلكه صریح بر معنا یوق... فقط بریاشلی أنشته آغزندن بر كوچوك بالدیزه سویله‌مه‌سی مناسبت آلمایاجق ، بنی كوچوك بر چوجوق قارشیسنده ذلیل وشبهه‌لی برموقعه دوشوره‌جك ، انشته‌لك وبابالق وقاریمی بر آنده هیچه ایندیره‌جك شیلر...

ثانیه‌دن ثانیه‌یه كندیمی غیب ایدییور ، نه یاپدیغمی ، نه سویله‌دیكمی بیلمز بر حاله كلیوردم .

بر آز دها یانده دورورسه‌م آغزمدن تأویلی امکانسز شیلر چیقاجغنی حس ایتدم. حیرت و شبهه ایله یوزیمه باقان ژولیده هرشیئی آکلایه‌جقدی. او وقت اونی بوس بوتون غیب ایده‌جکدم. دنیاده بر دها یوز یوزه کله‌مزه امکان قالمایاجقدی. صوك بر جبر نفس ایله کندیمی طوپلادم. بردن بره تلاشلی برطورآله‌رق: «مهم برشی اونوتدم قیزم ... شیمدی کلیرم» دیدم. سرعتله اوزاقلاشدم. کومروك دائره‌سنك تجار أشیالریله دولو قارانلق بر قولوارینه کندیمی آتدم.

آرتق کندیمی طوتامایوردم. وجودم باشدن باشه صرعه اختلاجلری ایچنده تیتره‌یوردی. بو حالده شکران وژولیده‌نك قارشیسنه چیقامازدم. یا کلش برحرکت ویا سوزله بوتون سریمی میدانه چیقارير، بویوك بر عائله رزالت وفاجعه‌سنه میدان ویرمه‌م پك ممکندی. کومروك قاپیسنده تصادفاً قارشیمه چیقان کهیا حلیم آغایه: خانملری صاندالله بیندیر واپوره کوتور، دیدم، بنم چوق مهم بر ایشم چیقدی ... آرقادن باشقه بر صاندالله کلیرم.

او آقشام شکران آکلاتدی: واپورك کوکرته‌سنده ژولیده ایله برابر بنی ایکی ساعته یاقین بکله‌مشلر ... دکزده بر صاندال کوردکجه: «منلقا اودر» دییورلرمش ... نهایت واپورك قالقمه زمانی کلمش .. بنم چوق أهمیتلی بر ایشم چیقدیغنه حکم ایتمشلر. آیریلاجقلری زمان ژولیده بکا سلام براقمش، حرمتله اللرمدن اوپمش ...

*
* *

بن تکرار ریختیمه کلدیکم وقت کیجه اولمشدی. صولر سیم سیاهدی. انکیندن خفیف بر روزکار أسییور، بو قارانلق دکزك

نهايتسز حزنيله قلبمى طيقايوردى. بن عمرمده بو كيجه‌كى دكزقدر وحشى وسياه بر أميدسزلك منظره‌سى كورمدم .

بوتون كون ديلمدن دوشورمديكم معناسز ترانه‌يى بر آزد كيشديره‌رك تكرار ايديوردم : « كوچوكم كيتدى ... آقشام كونشمى غيب ايتدم . »

— ۱۹ —

ژوليده هفته‌ده ايكى دفعه تيزه‌سنه اوزون مكتوبلر يازيور . شكران آقشام، يمكلردن صوكرا لامبانك يانه اوطوريور. بكا اونلرى سطر سطر اوقويور . بعضاً بر كلمه اوكا ژوليده‌يه عائد بر وقعه‌يى خاطرلاتيور ، زوجه‌م او وقت مكتوبى ماصه‌نك اوستنه براقيور ، حسرتله يكننّدن بحث ايديور. شكرانجغمى بو دقيقه‌لرده نه‌قدرچوق سويورم .

هر مكتوبده بويوك آيريلغه دائر حوادثلر وار. بعضاً با كوده‌كى ايشدن واز كچه‌جك كبى اولويورلر . ژوليده تكرار (م..س) ده‌كى يوواسنه كاوب برله‌شمكدن سه‌وينجله بحث ايديور . ژوليده‌يى تكرار أونده كورمك ... بر ايكى حسرت كوننّدن صوكرا برصباح بياض صاچلرمده بريكرمى ياش هواسى ، كوكلمده بر مايس كونشيله اويانمق.. « بوكون كوچوكمى كوره‌جكم » ديه شن وپرأميد سوقا - قلرده دولاشمق .. آيرلديغمز كون متمادياً كنـدى كنديمه تكرار ايتديكم « كوچوكم كيديور » سوزنى خاطرلايورم .. نجه حزن وانكسارك معناسى بوتون درينلكيله بوايكى سونوك كلمه‌ده كوملو .. آنجق عينى سوقاقلرده «ژوليده‌يى بوكون كوره‌جكم» ديه دولاشديغم

كون بو ماتمك آجيسندن قورتولاجغم .. فقط بو سەوينج اوزون سورەميور ، بر مكتوبك ويرديكى اميد باشقه بر مكتوبده قيريليور . با كومسئلەسى هفتەدن هفتەيه قوتلەنيور . سەوينجلرم كبى كدرلريمى‌ده كيزلەمكه مجبورم . شكرانك اوقوديغى مكتوبلرى اودانك قارانلق بر كوشەسنده درين بر سكوت ولاقيدى ايله ديكلەيورم . زوجەم بعضاً ويريلەجك جوابلر ايچون بندن فكر صوريور : « چوجوغمزك اوزاقلره كيتمەسنى البت ايستەمەيز . فقط نه ياپالم كوچوك عائلەنك استقبالنى دوشونمك لازم .. . منفعتلرى ايچون نه لازم كليورسه اونى ياپاجقلر» دييورم .

آرتق دويغولريمى شكرانه سزديرمكدن قورقوم قالمادى . چهرەم اوزون مجادلەلر وممارسەلر نتيجەسنده بر سكونت ماسكەسيله اورتولدى . كوزلرمده أسكى هيكل كوزلرينك بوش باقيشى ، دوداقلرمده اونلرك درين بر روح سكوننددن كلن اوزاق وسا كن كولومسەمەسى وار...

بر چول ايچنده كبى يالكزدم . هيچ سونمەين بر رؤيا ايچنده ياشايوردم . بكا سوز سويلەينلره ايچمدن دارليوردم . شكرانك تنقيدلرى نى بيزار ايدييور . كوندن كونه صحتم بوزولويور . پريشانلغمك آرتماسنه بوده آريجه ياردم ايدييوردى . اويقولرم بوس بوتون انتظامنى غيب ايتدى .

بعضاً صباحه قارشى درين براويقودن بردن بره اويانيشلرم وار... بونلرده طبيعى اويانيشلرده‌كى درجه درجه آچيلمق حالى يوق . . . الكتريق دوكمەسنه باصيلير باصيلماز آيدينلانان اودالر كبى باشمك ايچى بردن بره اويانيور كوچوكمى دائما كوزيمك اوكندە بولويورم .

ژوليده‌يى چيفتلكده سه‌وه‌نلر و اوتوتامايانلر وار ... تمادياً پشلرنده دولاشيورم . اوندن بحث ايتديرمك ايچون وسيله آرايورم :

— حليم آغا ... بزم رنكلى بر فناريمز واردى ... عجبا ؟

— اونوتدكمى بكم ... كوچوك خانم اونك جاملرينى قيردى‌يا ..

— نه وقت ؟

— الله الله عقلكه كلديمى ؟ جاملرينه ايپ طاقوب كوزلك ياپدى‌يا ...

— كوزلكمى ياپدى ؟

— اينكلرك كوزلرينه طاقمق ايچون ... بركون نه كورديم بكم ..؟ بزم اينكلردن اوچى كوزلرنده برر قيرمزى كوزلك ، باشلرنده برر كاغد شاپقه ، بويونلركده موطباق چاپوتلرندن بويون باغلرى صالينه صالينه كليرلر ... كوچوك خانم آغاجلرك آردينه صاقلانمش كولر بره كولر ... « به كوچوك خانم ... انسانلرى ماسقارايه چويرديكك يه‌تمدى‌مى كه‌برده حيوانلرى ماسقارا ايدرسك .. كناه دكلمى ؟ » ديه باغيريرم ... لاقيردى ديكلرمى ؟ هى كيدى كونلر ... كيم ديردى كه بو آفاجان چوجوق عقللى اوصلو برأو قادينى اوله‌جق ...

بوتون تفرعاتيله بيلديكم بو كوزلك حكايه‌سنى برده كهيادن ديكله‌مك بكا خوش كلييور . ايچمده بو صاف آدمجغزه قارشى درين بر منت و محبتله يانندن آيريليورم .

— قيزم اوجام بيله‌زيك نه كوزل شى ... نره‌دن بولدك ؟

ايشچى قيز محزون بر تحسرله بيله‌كنه باقيور :

— ژوليده خانمك هديه‌سى بك افندى ... قيريلاجق ديه‌اودم قوپيور ... چيقاروب بريره صاقلاياجغم أما اوكاده قيامايورم ...

ایشجی قیز کوچوك خانمك بویادکاری کندیسنه ناصل ویردیکنی دقتله آکلاتیور . بر کون ژولیده‌نك آغزندن دقتله دیکلدیکم بو حکایه‌یی بر کره‌ده اوندن دیکله‌یورم .

چیفتلکده الك بویوك بر ذوقم‌ده معین وقعه‌لره صحنه اولان یرلری او وقعه‌لرك کچدیکی ساعتلرده زیارت ایتمك ...

او ساعتلری سودا ملاقاتنه کیده‌جك بر کنج چوجوق هیجانلریله بکله‌یورم ... مثلا دکز کنارینه ایین بویوك یولك اورتاسنده‌کی چارداقده‌یم ... چارداغی قاپلایان آصما یاپراقلرنده کونش ایشیقلری سونمکه باشلادیغی وقت یرمدن قالقیورم ...

مفتی افندی ایله برابر بایندردن دوندیکم کون ژولیده‌نك کمانی تام بو دقیقه‌لرده ایشتمشدم . برآز یوقارده‌کی کوچوك میدانه دوغرو یاواش یورویورم ، بو میدانجق حالا بنی کورمه‌سنی ایسته‌مدیکم بر قالابالیق ایله دولو ایمش کبی عینی آغاجك آرقاسنده دوریورم ...

ژولیده شو ایکی آغاج آراسنده‌کی طوپراق ییغینك اوستنده دوریوردی . ایلرده‌کی ساقز داللرینی طارایوب کلن صوك کونش ایشیقلری اچنده اونی حرکت ایتدکجه رنکدن رنکه کیرن کوزل انجه باشیله ، نارین وجودیله تکرار کورمکه باشلایورم .

کیزلی بریانغین کبی سنه‌لرجه ایچین ایچین یانان عشقم او کونه قدر استهزا واستخفاف دوره‌سنده‌یدی . بو چوجوغی معناسز بر اویونجاق کبی کوریوردم . صوکرا بو عشق آیلرجه بر کین و نفرت پرده‌سی آلتنده کندینی کیزله‌دی . یاوروجغی الك کوچوك سببلرله قیروب انجیتمکدن وحشی برذوق دویویوردم .

نهایت بو قیرمق ، انجیتمك ذوقنه خفیف بر پشیمانلق و مرحمت

قاریشمغه باشلادی . بو اینجه صیزی قلبمده بویویه بویویه بریاراحالنی آلدی. بو نارین و عصبی کنج قیزك یورغونلقله ، هوا تأثیریله یاخود بوکابکـزر سببلرله بر پارچه صولدیغنی کوردکجه ایچمده آجی برقناعت اویانیوردی : « ژولیده أوله‌جك ... »

هوا بر آز داها قرارنجه باشـقه بر خاطره‌نك صحنه‌سـنه دوغرو یوله دوام ایدییورم : ژولیده‌یی قاپالقده‌بر بویوك تهلکه‌کچیردیکی کونك آقشامنده بکا شکایت ایتدکلری بر ... دارلغه ، آجی شیلر سویلمکه حاضرلانیورم ... دیکنلرله ییرتیلمش آووجلرینی کوستره‌رك بوینی بوکویور : « چوق آجیور أنشته ... »

برروزکارلی کیجه‌ده کیزلیجه صاندالله بینوب یالکز آدایه کیتدم ، کوچوکی کزدیردیکم یرلرده کندی کندیمه دولاشدم .

(م...س) ه هراینیشمده کومروك مأمورلرندن بردوستمی زیارته کیتمه‌یی عادت ایتدم . کیروب چیقارکن ژولیده‌ایله صوك قونوشدیغم یرده بردقیقه دورییورم .

أویله صانیورم که اوراده خاطره‌لرم‌دها آچیق و براق اولویور . متمادیاً قوقلانان چیچکلرکبی متمادیاً کوز اوکنده طوتولان خیاللرده برخاصه وار ... دوام ایتدکجه قوتلرینی غیب‌ایدییورلر ؛ انسان آرتق اونلری کوره‌مز برحاله کلیور . ژولیده‌نك چهره‌سی بعضاً یورغون ذهنمده سیلینوب غیب اولویور . اونی کوره‌مه‌مکه باشلایورم . بوغیب اولان‌خیالی بولمق ایچون‌اشیانك‌چوق‌یاردیمی‌اولویور. ذهنمك غریب برعناد ایله بندن صاقلادیغی چهره‌یی الك‌معناسز برشی ، مثلا ایشیغنده کتاب اوقودیغی برلامبا ، برکون کندی‌ألیله دیواره آصدیغی بررسم بکا ویرییور. لامبانك ایشیغنده اونك صاریشین کوزللکی یاواش‌یاواش تیتره‌مکه ، بلیرمکه باشـلایور . دیوارده‌کی چیوی‌یه یتشـمك ایچون

آياقلرى اوستنده بوكسه‌لتديكى نارين وجودينى ، آرقايه دوكولن صاچلرينى ، اينجه پروفيلنى كوريپورم .

بوالهام خاصه‌سى بالخاصه صوك آيريلديغمز يرده چوق قوتلى : اونقطه‌ده دورديغم وقت كوچوك بررؤياده كبى قارشيمه كاوب دوريپور ، باشنى يانه ميل ايتديره‌رك كولومسه‌مكه باشلايور .

آقشام كونشم آرتق سوندى . فقط آيريلوب كيتديكى يرلرده حالا اونك سيليك ايزلرى تيتره‌يور .

برزمانلر احسانه باقاركن چوجوقجه برحيرت وحرمت دويويور ، كوچوكمه هركسدن ياقين اولان بو كنجى انساندن باشقه برمخلوق ، بريارېم آله كبى كوريپوردم . شيمدى استانبولده ، هركون اونى برچوق انسان كوزى كوريپور . عجبا بونلر سعادتلرينك فرقنده اولويورلرمى ؟ بلكه سوقاقده اوكا تصادف ايتدكلرى زمان باقمادن ، باشلرينى چويره‌ده‌ن چكوب كيدنلرده وار ؟

— ٢٠ —

ژوليده‌يى بركره دها كوره‌مه‌مقدردى . الك بكله‌نيلمه‌ين بركونده احسانله برابر (م...س) ه كلدى . اوزون يولجيلقدن أول آداده‌كى اقربالرى بركره دها كورمك ايسته‌مشلر ، بزى بردنبره سه‌وينديره‌مك ايچون كله‌جكلرى كونى بيله كيزله‌مشلر ...

براوكله صوكيدى . بوش زمانلرده اوقومق ايچون بندن برايكى اسكى تاريخ كتابى ايسته‌مكه كلش برقومشوايله كتبخانه‌ده‌يدم . ديشارده بركورولتو اولدى . قاپيلر آچيلوب قاپاندى . خفيف جيغلقلردبكرزر سسلر ايشيتدم .

مسافریه بر دقیقه بنی بكله‌مه‌سنی رجا ایده‌رك دیشاری چیقدم ، قوریدوری كچدم .

قاپینك یانده‌كی مسافراوداسنه دوغرو یورودم . سسلر اورادن كلیوردی . بلكه بر یابانجی كلمشدر دییه تردد ایدییوردم . فقط قاپی بردن بره آچیلدی . اوراده ایلك كوردیكم چهره ژولیده اولدی .

عایشه هم كوله‌رك ، هم آغلایارق اونی قوللرنده خیرپالایور ، هیجاندن قیزارمش چهره‌سنی پوسه‌لره غرق ایدییوردی . كوچوكم بنی كورونجه كندیسنی عایشه‌نك قوجاغندن قورتاردی ؛ باشی اوكنده بكا دوغرو كلدی ألمی اوپدی . بن‌ده بر ترددن صوكره اكیلدم ؛ دوداقلریمی صاچلرینه خفیفجه دوقوندوردم . اوداده باشقه‌لری‌ده واردی : قوجاسی ، قائن والده‌سی و نجمیه ...

ژولیده‌یی براقه‌رق اونلره دوندم . ساكن ساكن قونوشمغه باشلادم .

بو سكون و تحمل بكا نره‌دن كلیوردی ؟ عشقمك بر چیلغینلق ، بر صاییقلامه شكلی آلدیغی بر دوره‌سیدی ، اونی بر كون كورمك احتمالی بنی تیتره‌مه‌لر ، طیقانمالر ایچنده براقیوردی .

حالبوكه اوكا ساده‌جه برایكی معناسز سوز سویله‌مكله ، صاچلرینه خفیفجه دوداقلریمی دوقوندورمقله اكتفا ایتمشدم .

سوكیلی بر أولوسنك یاتاغنه اكیلمش بر انسان تصور ایدیكز ؛ صوك آیریلق بوسه‌سی ایچون دوداقلرینی اونك صولوق یوزینه یاقلاشدیرییور . فقط مؤبداً قاپانمش ظن ایدیلن او سوكیلی كوزلر یاواش یاواش آچیلیور . درین درین باقیور .

ژولیده‌یی تكرار قارشیمده بولمق بنم ایچون بو قدر دوشونولمز بر شیدی . بویله اولدیغی حالده چیلدیرمایوردم ، یوزومده او اسكی

هيكللرك ـ آرتق چهره‌مك أبدی بر أفاده‌سی حالنی آلمغه باشلایان ـ بوش باقيشی ، ساكن كولومسه‌مه‌سيله قونوشيوردم .

ژولیده آداده قرق اوچ كون قالدی . اونی هر كون كوريوردم . فقط أسكی كوزه‌ل آرقاداشلغمز آرتق بيتمشدی. آرامزده مؤبداً قيرلمش بر شی واردی .

صوك وداعده كوستردیكم ضعف آرتق بنی اوكا بر بابا صميميتيله ياقلاشمقدن ، سوز سويله‌مكدن منع ايدييوردی. بوچوجوغك قارشيسنده دائماذليل ودوشكون بر وضعيتم واردی. اوده آرتق بندن چكينيور كيبی. چوق احتياطلی قونوشيوردی . ماضيدن هيچ بحث ايتمه‌يوردی . اوزون آجيلردن صوكرا اويومش بر خسته‌يی اوياندیرمقدن قورقار كبی احتياطلی بر حالی واردی .

بر آقشام شكران سوز آراسنده :

— بر شی كوريورم كه بنی چوق ممنون ايدييور ، ديدی . ژوليده احسانه آليشمش... حتی اونی سومكه باشلادیغنی كوستره‌جك حاللرينی كوريورم : سكاده سويلديدم . ايلك زمانلرده عادتا أميديمی كسمشدم . احسانه ايی معامله ايتمكله برابر چوق اوزاق دوريوردی. بر كون بونی اوكاسويله‌دم، جواب ويرمدی. هر زمانكی كبی باشنی ديزلريمه قويه‌رق « آبلاجغم ، آ كلاتامام آبلاجغم » ديیه آغلامغه باشلادی . فقط شيمدی عادتا اونی سومكه باشلامش ...

بونی بن‌ده حس ايدييوردم. بر وقعه صوك شبهه‌لريمی‌ده دفع ايتدی .

يول حاضرلغنه باشلامشلردی . (م...س) ده‌كی كوچوك أولرينك اشياسنی طوپلايورلردی .

بر صباح عایشه ایله اونلره اوغرامشدم . قاپی آچیقدی. طاشلقده بر خالی دەنکنی باغلامقله اوغراشان خدمتجی کوچوك خانمله احسان بکك بوقاریده قیریلاجق أشیا ایله مشغول اولدقلرینی سویلەدی . عایشه خدمتجی یه یاردیم ایچون آشاغیده قالدی . بن مردیوەندن چیقیوردم. بردن بره غراموفون باشلادی .

صوفانك جاملی قاپیسی اوکنده دوردم . ژولیده پردەلری ، لوحەلری ایندیرلمش قاریشیق بر اوداده قوجاسیله برابر دانس ایدییوردی.

با کویه کوتورمك ایچون استانبولدن بر غراموفون آلدقلرینی سویله‌یورلردی. آکلاشیلان اونی صاندیغه یرلشدیریرکن آنی بر هوسه قاپیلمشلر، ایشلرینی، یورغونلقلرینی اونوتارق بر کره دها دانس ایتمك ایستەمشلردی. آه کنجلك! احسان صاچلرینی توزدن محافظه ایتمك ایچون باشنه بر شی صارمشدی دنیایی کوزلری کورمه یوردی، ژولیده (م..س)قادینلرینك پك مقبول توتدقلری یشیل قرەپلردن برینی صارمشدی قرەپك اویالی کنارلری کوزلرینك اوستنه دوشویور، بر کناردن قورتولمش بر صاچ بوکلومی کولومسەین دوداغنك حذاسنه اینیوردی . غالبا کوزلری‌ده قاپالیدی . کوچوکم کوزل بر شی دوشوندیکی ودویدیغی وقت دائما بویله یاپاردی .

مردیوەن قاپیسنك جامی قیرمزیلی ، ماویلی کوچوك مربعلرله چرچیوەلیدی . بیلمم ناصل اولدی ؟ بر آرالق اونلری بو رنکلی جاملردن برینك آراسندن ماوی بر آیدینلق ایچنده کوردم . بردن بره براون درت تموز کیجه‌سی فرانسز قونسولوسخانه‌سنده قارانلق ویالکز

بر اودادە ژولیده ایله یاپدیغم دانسی‌خاطرلادم. کوچوکم عینی وضعیتله کندینی‌قوللریمه براقشدی. قاپالی کیرپیکلرندن سسسز یاشلر آقیوردی. بر پارچه دها بو وضعیتده قالیرسەم چوجوق کبی آغلایه‌جغمی حس ایتدم. بویوك بر غیرتله کندیمی طوپلایەرق قاپی‌یی ایتدم.

بر قاچ ثانیه صوکرا صوفانك اورتاسنده ساکن بر چهره ایله کولویور، أل چیرپه‌رق اونلری آلقیشلایوردم.

اونلر بردن بره شاشیردیلر. ژولیده قوجاسنك قوللرندن آیریله‌رق بکا قوشدی. نشئه‌لی بر هیجان ایچنده کولویور، کوزل چهره‌سی قیزارەرق یوزومه باقیوردی:

— فنا یاقالاندق أنشته ... احسان دها چوق عجمی ... فقط قابلیتسز دکل ... غیرت ایدرسه طلبه‌مدن چوق شی أمید ایدرم ...

ژولیده‌نك کوزلرنده خفیف براندیشه اویاندیغنی حس ایتدم:

— اونی شیمدیلك سزه کوسترمك ایسته‌مزدم ... طبیعتکزی بیلیورم ... أکله‌نه‌جکسکز ...

ویره‌جك جواب بولامایارق آجی آجی کولومسه‌دم. ژولیده‌نك آرتق بکا نه قدر اوزاق ویابانجی اولدیغنی هیچ بر شی بو سوز قدر کوستره‌مزدی.

احسان بیلمم نه کتیرمك ایچون آشاغی ایندی. بز اونکله بر قاچ دقیقه صوفاده یالکز قالدق. ژولیده آرتق یورغونلغنی حس ایتمکه باشلامشدی.

صوفانك اورتاسنده دوران بر صاندیغك کنارینه ایلیشدی. برشی سویله‌مك ایسته‌یور فقط جسارت ایده‌مه‌یور کبیدی. باشنده‌کی قره‌پك اویالریله اوینایارق اوزاقلره باقیوردی.

آغير ، سونوك برسسله :

— مسعودسك دكلمى ژوليده ؟ ديدم .

كولومسه‌يه‌رك يوزومه باقدى :

— ظن ايدييورم أنشته ... حتى اميدمدن فضله . . . بنى دائما دوشونديكز . ايلكمى ايستديكز . تشكر ايدرم . آرتق كوكلكز راحت اولسون ... تماميله أيى اولدم .

خفيف برترددن صوكرا دوام ايتدى :

— بن اوزون بر خسته‌لق كچيردم انشته . . . دوقتورلر سببنى آكلايامادیلر ... ذاتاً اونى كيمسه آكلايامادى وآكلاياماياجق ... حيات بنم ايچون بيتدى صانيوردم . . . برچوق زمان أولمه‌يى دوشوندم ... حتى بركون ... هرنه ايسه انشته . . . بو خسته‌لغى خاطرلامق بيله بكا شيمدى اضطراب ويرييور ... محقق اولان برشى واركه آرتق تماميله أيى اولدم . . . ياقين زمانلره قدر وقت وقت نكس ايدركبى اولويوردى . اسكى بحرانلرم باشلاياجق صانه‌رق تيتره‌يوردم ... فقط ياواش ياواش بونلرده كچدى ... برآز اول بنى دانس ايدركن كورديكز . . . بن آرتق دانس ايتمه‌يه‌جكدم . . . كيمسه فرقنده اولمه‌دن ژوليده‌جك بويوك بر خسته‌لق كچيردى . . . حالندن ، ياشندن اومولماز تحمل كوستردى . دردينى كيمسه‌يه آكلاتمادى . فقط شيمدى تماميله أيى اولدم ... بوسوزلرم هرحالده انشته‌مى ممنون ايده‌جك. . . ايلكلريكز ، شفقتلريكز ايچون سزه تشكر ايدرم ...

باشم اوكمده محجوب وقورقاق برطور ايله :

— برشى دكل كوچوكم ، ديدم ، بن‌ساده‌جه وصيلك وانشته‌لك وظيفه‌مى ياپمغه چاليشدم .

ژولیده دوغرو سویله‌یوردی . یارالی قوشم آرتق تمامیله أیی اولمشدی . فقط بوراده كندی حسابمه فجیع براعترافده بولوناجغم : اسكی یارانك برایز براقمادن قاپانماسی بنی پك ممنون ایتمه‌مشدی . بوغریب كوكل وقعه‌سنك، دها دوغروسی بوخیال خسته‌لغنك صوكنی بیله دوشونمه‌مشدم . ژولیده كنج برچوجوقدی . بعض خیالپرستلكی اونی یاشلی برانشته‌یه قارشی غیرطبیعی برفسون ورؤیایه دوشورمشدی. بو دوام ایده‌مزدی . كوچوكم البت بر كون بو فسونك تأثیرندن قورتولاجقدی . فقط بنم باشقه برامیدم واردی . ژولیده باشقه‌لرینی سوركن ، شن ومسعود یاشاركن بیله بر پارچه بوایلك كنجلك رؤیاسنه صادق قالاجق صانیوردم . صوك سوزلری ، حالی بونك بر وهمدن باشقه برشی اولمادیغنی بكا آكلاتدی . كندی كندیمه چیفتلكه دونركن هپ بونی دوشونویوردم . « بلكه بركون ژولیده بو ماجرایی دوشونوركن اوتاناجق ، كوله‌جك « نه چیلغین بر چوجقدم . عمریمك الك كوزل بر ایكی سنه‌سنه یازیق ایتدم . بیاض صاچلی برانشته ایچون أوله‌جكدم » دیه تأسف ایده‌جك ..

بوقناعتك بنده اویاندیردیغی عصیانه بكزه‌ین‌خیرچین یأس‌قلبمك چیركین برسرینی دها آیدینلاتیوردی . دیمك یارالی قوشمك تمامیله أیی اولماسنی ایسته‌مه‌مشدم . قلبنك بركوشه‌سنده كیزلی بریارانك دائما یاواش یاواش صیزلایاجغنی ، قاناياجغنی دوشونه‌رك متسلی‌اولمشدم .

ماجرامك آرتق نهایتنه كلدم كال بك ... ژولیده بوس بوتون كیتدی . آقشام كونشم سوندی . زوجه‌می‌ده بر بهانه ایله استانبوله كوندردم . چونكه آرتق خسته‌لغم كیزله‌نمز بر حاله كلدی. راحت أولمك ایچون كیزلی بركوشه آرایان حیوانلره بكزه‌یورم .

غرورمی ، ارادەمی غیب ایتدم . خستە چوجوقلر كبی‌یم .
كوندوزلری اویوشوق یاشایورم . آقشامە دوغرو نوبتلر باشلایور .
آه او نوبت باشلانغیجلری كمال بك ... ایلك تیترەمەلری، طیقانمالری
حس ایتدیكم زمان چیلغین بر قورقویە دوشویورم : « ینە نوبت
كلیور » دیيە چوجوق كبی صیزلدانمغە باشلایورم . آقشام بنی ییقیق
چشمەنك سپری آلتندە بو نوبتلردن بری ایچندە بولدیكز ، حمایە
ایتدیكز. سزە هرشیئی سویلدم. چیركین سرمك بنمله برابر كومولەسنی
ایستردم ... فقط اولمادی .

*
* *

برقاچ كونلك برتفتیش مقصدیلە كلدیكم (م...س) دە بر آیدن
فضلە قالدم . زواللی خستەیی او حالدە براقوب كیدەمزدم . شدتلی
بر آقسە كچیریوردی. « آندوقاردیت »ی بوتأثیرلر آلتندە ایلرلەمەمش
اولسە زمان ایلە أیی اولماسنی امید ایدەبیلیردم . بوبرآیدە اونی هیچ
یالكز براقمادم . وجودندن زیادە روحی ایچون بر دوقتور اولمغە
چالیشدم .

صوكرا زوجەسی كلدی. بوكوزل قلبلی تمیز قادینی بندە كوردم .
وظیفەم دها اوزون مدت (م...س) دە قالمامە مساعدە ایتمەیوردی .
اونی نسبی بر سكون ایچندە براقەرق ردوسە كیتدم .

سكز آی صوكرا (م..س) بلدیەسی دوقتوری رسمی بر وظیفە
ایلە ردوسە كلمشدی . آیازما چیفتلكی صاحبی نظمی بكك ایكی هفتەاول
وفات ایتدیكنی خبر ویردی :

— زواللینك أولومی برآزغریب اولدی، اون درت تموز آقشامی
فرانسز قونسولوسنك ویردیكی سوارەیە دعوتلی ایمش ... كیجەیاریسنە
دوغرو غایت أیی كینمش اولدیغی حالدە قونسولوسخانەیە كیتمش. فقط

عمومی صالونه کیرمك ایسته‌مه‌مش ... قونسولوسـك کوچوك قیزینه
پدرینك صالونه بیتیشیك خصوصی اوداسنده برپارچه اوطورمق ایستدیکـنی
سویله‌مش ... حالنده برفوق العاده‌لك وارمش ... چهره‌سی بم بیاضمش ..
کنج قیزمسافرینه برشی اکرام ایتمك ایسته‌مش ... نظمی بك کوله‌رك
کوچوك بروالسدن باشقه برشی ایسته‌مدیکـنی سویله‌مش .. قونسولوسك
قیزی بو آرزویی غریب بولمقله برابر رد ایتمه‌مش ... ایچرده‌کی موزیکه
اویه‌رق بویاری قارانلق اوداده والس ایتمکه باشلامشلر ... نظمی بك
چالغینك دورماسندن قورقویورمش کبی « برآزدها ... برآز دها »
دییورمش ... بردن بره درین بر طیقانمه ایله دورمش .. کنج قیزی
براقمش ... اللریله کوکسنه باصـه‌رق یانده‌کی قاناپه‌لردن برینه کیتمکه
چالیشـیورمش ... آیاقلری دولاشـه‌رق یوزاوستی یوارلانمش ...
تصادفاً دعوتلیلر آره‌سنده بولنان بردوقتور برایکی دقیقه‌صوکرا یتشدیکی
وقت اونی اولو بولمشدی .

صوك

٥٠	كنارده قالمش	عشاقی زاده خالدضیا بك
٥٠	بر حكايۀ سودا	» »
١٠٠	قریق حیاتلر	» »
١٠٠	عشق ممنوع	» »
٥٠	كیزلی أل	رشاد نوری بك
٥٠	دامغا	» »
٥٠	سونمش ییلدیزلر	» »
٧٥	دوداقدن قلبه	» »
١٠٠	چالی قوشی	» »
١٠٠	آقشام كونشی	» »
٥٠	كیزلی معبد	عمر سیف‌الدین
٢٥	رائقك آننه‌سی	خالده ادیب خانم
٥٠	خراب معبدلر	» »
٥٠	یكی توران	» »
٥٠	سویه طالب	» »
٧٥	خندان	» »
١٥	منور	كزیده‌صبری خانم
٥٠	اولمش بر قادینك اوراق متروكه‌سی	» »
٥٠	ندرت	» »
٥٠	یبان كلی	» »
٥٠	عشق احتیاجی	اورخان‌مدحت‌بك
٧٥	مجهول قان	» »
٥٠	سیسلی كیجه‌لر	خالده نصرت‌خانم
٢٥	خانم مكتوبلری	» »
٧٥	چوبان ییلدیزی	یساری زاده‌محموداسعدبك
١٠٠	ایلول	محمد رؤف بك
٢٥	صوك باصاماق	كلثوم نیازی خانم
٥٠	قیصقانج كوزلر	سعاد معمربك

٦٠	مهجوره ایله حکمت	مرحوم وجیهی
٢٠	احسن خانم	احمد نورالدین بك
٢٥	تراویحدن سحوره	ارجمند اکرم بك
٢٥	کون باتارکن	» »
٢٥	عصریلر	» »
٢٥	صابر افندینك کلینی	» »
٢٥	قویوق	» »
٤٠	قان وایمان	» »
٢٠	اولیای جدید	» »
١٥	ارنلرك باغندن	یعقوب قدری بك
٢٥	فیسکه‌لر	اورخان سیفی بك
١٠٠	روبنصون قروزوئه	محرری دانیه‌ل دیفونه مترجمی شکری قایابك
٣٥٠	ایکی چوجوغك دورعالمی	محرری ژان دولاهیر مترجمی اسماعیل حکمت بك
٨٠	شارلو پولیس خفیه‌سی ١ الی ١٦	مترجمی بدیعه ثروت
٣٠	سوکیلی آرقداشم	محرری ژاق له‌رمون مترجمه‌سی اسما ظاهر
١٥	اونودولان آدام	پیر بونوا مترجمی احمد کامل
٥٠	آزاده	محرری پیه‌رلوتی مترجمه‌سی خندان لطفی خانم
٧٥	عصری قیز	محرری ت . تریلی مترجمی راغب رفقی بك
٥٠	بوشنونك سرکذشتی	محرری پول دوقوق مترجمی سلیمان توفیق بك
٧٥	شیطانك اوغلی	محرری پول فه‌وال ناقلی حسن بدرالدین
١٢٥	پارس چیچکلری	محرری میشل زه‌واقو مترجمی راغب رفقی
٥٠	آتشلر ایچنده	محرری غاستون لورو ناقلی حسن بدرالدین
٧٥	کوزل ریتا	مترجملری بدیعه ثروت وحسن بدرالدین
١٠٠	الم یولجیلری	بدیعه ثروت
١٠٠	تورك ماصاللری ١ الی ٢٠	محرری سلیمان توفیق بك
٥٠	جزا قانونی ٣ پرده وودویل	ابن الرفیق احمد نوری بك
٢٥	سکسنجی ٤ « قومه‌دی	» »
٥٠	ایلك شاعر ٤ « منظوم ماصال	خالد فخری بك

٥٠	قرقدن صکره ٣ پرده قومه‌دی	خالد فخری بك
٢٥	بر کیجه فاجعه‌سی ٣ پرده پیه‌س	رشاد نوری بك
٢٥	خانملر ترزیخانه‌سی ٣ پرده‌وودویل	یساری زاده محمود اسعد بك
٢٥	ارنلر	ارجمند اکرم بك
٢٥	طاش پارچه‌سی	رشاد نوری
١٠	عربجه دکلی اویدور اویدور سویله	» »
٤٠	باش تاجی	خالد فخری
٣٠	فروزان	عشاقی زاده خالد ضیا بك
٣٠	کابوس	» »
١٥	بال قباغی اولندیره‌لم ٢ پرده قومه‌دی	م. طلعت بك
١٠	عبدالرحمن افندی کبه ٢ » »	» »
١٠	چالیشان قزانیر ٣ پرده‌لك ملی تمثیل	ذلیخا عثمان خانم
١٠	کوچوك جمال ٥ » »	» »
١٠	عصری خلیالر ١ » قومدی	ابن الرفیق احمد نوری بك
١٥	امیدك کونشی ٢ » پیه‌س	رشاد نورو بك
١٠	غزته‌جی دشمنی شمسیه‌خرسزی اختیار سرسری } بر پرده‌لك ٣ قومدی برآراده	رشاد نوری بك
١٠	صوك پری	
١٠	تحریر وظیفه‌سی	
١٠	شکرلی چورك علاج شیشه‌سی خرسز وار مونولوغ چیچکجیلر وملیکه‌نك ظفری } بر پرده‌لك هپسی برآراده	ذلیخا عثمان خانم
٧٥	لطائف خواجه نصرالدین	ولد چلبی
٢٥	کامل الکلام وبانوی جهان	سلیمان توفیق
٥٠	طوطی نامه	» »

٢٥	کرم ایله اصلی	
٢٥	لیلا ایله مجنون	سلیمان توفیق
١٥	طاهر ایله زهره	
٢٠	عاشق عمر دیوانی	
١٠	غازی محمود	
١٠	خورشید ایله ماه مهری	
٧,٥	طیار زاده	
١٠	کل ایله ستمکار	
١٥	سیف‌الملوك	
١٠	عاشق غریب	
١٠	راز نهان ایله ماه فیروز سلطان	
١٥	خنجرلی خانم	
٧,٥	پرلانته مکتوبلر	
١٥	حکایهٔ شابور چلبی	
١٠	قهوه تلوه‌سیله کشف استقبال	راغب رفقی بك
٧,٥	رؤیا تعبیری	
٧,٥	انسانلری یوزندن طانیمق صنعتی	
٧,٥	الدن استقبال نصل اوقونور	
٧,٥	طلسم نه‌در ونه ایشه یارار	
٧,٥	غائبدن نصل خبر آلنور	
٧,٥	اسقانبیل ایله کشف استقبال	
٧,٥	کوك ویلدیزلردن استقبالمزی اوقویالم	
٧,٥	گیزلی مخابرات	
٥٠	زمانمزده اصول انشا ومخابره	معلم م . جودت
٥٠	آریلقلر	روشن اشرف بك
٧٥	ظلمتدن نوره	م . شمس‌الدین بك
٥٠	تورك خلق ادبیاتی	مدرس دوقتور ایغناتیس قونوش
٥٠	علم روح اجتماع	» عبدالله جودت بك

٨٠	فلسفه درسلری روحیات	شکیب بك
٦٠	حیات ادبیه	رائف نجدت بك
١٥	تشریفات و آداب معاشرت	لطفی سیماوی بك
٢٠	جوریتده وطنداش	منملی زاده ادهم بك
٨٠	حاکمیت وحریت	» » » »
٢٥	ضیا کوك آلپ ومفکوره	صفوت عرفی
٥	ضرب مثللرمز حقنده تحلیلی تنقیدات	عمر تحسین
٢٥	علم احوال روح	علی عرفان
٢٥	سیاست خارجیه	لطفی سیماوی بك
٦٠	بو کونکی ادبیات	کوپریلی زاده محمد فؤادبك
٥	حاجی بایرام اولی	بروسه‌لی محمد طاهر
٥٠	کلستانلر خرابه‌لر	خالد فخری
١٥٠	ندیم دیوانی	مصطفی خلیل نهاد
٥٠	آیینهٔ دوران	» »
١٠٠	رباعیات خیام	دوقتور عبدالله جودت
٥٠	کاروان عمر	حسین دانش
٢٥	شیخ اکبری نیچون سورم	محمد علی عینی
٧٥	یکرمنجی عصرده اسلامیت	حسین کاظم بك
٣٠	دینی حسبحال	ماردینی زاده عمر فوزی
١٠	تعصب	محمد
١٠	انحطاط اسلام	»
٢٠	بدرة المعالی فی ترجمة اللآلی	مترجمی ساوجی زاده
٧٥	کمرك قانونلری ومعدل تعرفهٔ عمومیه‌سی	توفیق طارق بك
٥٠	صلح حاکملری قانونی	» »
٥٠	قانون جزا	» »
١٠	کوی قانونی	» »
٥	تشکیلات اساسیه قانونی	» »
١٠٠	فرانسزجه کمرك قانونلری ومعدل تعرفهٔ عمومیه‌سی	» »

٧,٥	ملكی قانونلر	
١٥	یكی عدلی قانونلر	
١٠	عسكری »	
١٥	مالی قانونلر	
١٠	معدل انتخاب مبعوثان قانونی	
١٠	حرب قازانجلری ویركوسی قانونی	
٥	محسوب قانونی	
١٠	بلدیه ویركو رسملری قانونی	
١٥	اموال ودیون ومطلوبات متروكه حقنده معدل قانون	
٢٠	فنی عملی توتون زراعتی	اوندیك اسكیبیان افندی
١٠	قناریه یتشدیرمك	حقی محمودبك
١٢,٥	تورفنده چیلك یتشدیرمك	» »
١٢,٥	كوچوك اراضیدن بویوك استفاده	» »
٥٠	اوتوموبیل موتورلری وصورت استعمالی	محمد علی بك
٢٥	بوقس	بوقسور سلیمان نوری بك
٢٠	تربیوی علمی چوجوق ژیمناستیكلری مصور	سلیم سری بك
٢٥	آوروپا خریطه‌سی	تجدد خریطه‌لری عثمان مكرم بك
٢٥	آسیا »	
٢٥	آفریقا »	
٢٥	شمالی آمریقا خریطه‌سی	
٢٥	جنوبی » »	
٢٥	كرهٔ مسطحه »	
١٠	ازمیر آیدین صاروخان خریطه‌سی	
٢٥	یكی توركیه جمهوریتی خریطه‌سی	
٢٥	عالم اسلام خریطه‌سی	
٢٥	تجدد مكتب اطلاسی	
٥٠	نقشهٔ مفصل كشور ایران	
٢٠	رسملی انكلیزجه الفبا	س.م.ت

٢٥	کندی کندینه انکلیزجه اصول تدریس ٢نجی کتاب	س . م . ت
١٥	» » » » مکالمه	انور
٥٠	مصور انکلیزجه تورکجه مه‌تود برلیج	حسین ناظم بك
٢٠	مصور آلمانجه الفبا	محمد علی بك
٤٠	مه‌تود برلیج‌دن تحصیل لسان آلمان	» » »
٣٠	آلمانجه قواعد	» » »
٥٠	آلمانجه‌دن تورکجه‌یه یکی جیب لغتی	» » »
٢٠	فی بل آلمانلرك تورکجه اوکرنملرینه مخصوص	» » »
٥٠	ازدواج شرائط صحیه واجتماعیه‌سی	دوقتور نصرت فواد
٤٠	اجتماعی خسته‌لقلر	دوقتور اسماعیل کنعان
٥٠	چوجق بسله‌مك	» رفیق منیر
١٥	دیاترمی حلب وشرق چیبانلری	» خلوصی بهجت
١٠٠	فرنکی قرحهٔ ابتدائیه‌سی وسریری خرده بینی تشخیصی	» »
١٧٥	مختبر طب عدلی رهبری	» خالد ناجی
١٧٥	کیمیای غیر عضوی درسلری برنجی جلد	» لیغور
٣٠٠	علم حیوانات درسلری ٢ جلد	» اسماعیل علی
٢٠٠	چوجوق خسته‌لقلری	» حامد عثمان
٢٥٠	علاجله تداوی	» توفیق سالم
٦٠	تلخیص عملیات ولادیه	» حسنی شاکر
٥٠	طبابت عدلیه رهبری	دوقتور وصفی وبهاءالدین شاکر
١٠	ارنست فون لایدن	دوقتور سلیمان نعمان
١٠	بتر وتمیم مفصل	» ندیم
٢٥	جراحیٔ عمومی لکسه‌ردن	» کمال
٢٥	آلبومینلی تبوللر	» صائم علی
١٥	حلقوم التهاباتی	» بحری عصمت
٢٠	١٨ یاشنه کیره‌ن اوغللرمزه بر هکیمك نصیحتلری	

اجزاسی ۱۰۰ مجلده ۱۲۵ غروش

کیزلی معبد

مرحوم عمر سیف الدین بکك

مندرجاتی :

کیزلی معبد ـ بر مخترع ـ قورباغا دعاسی ـ چاقماق ـ کلاه ـ بر خیر ـ کرامت ـ دوشونمه زمانی ـ هاتفدن بر صدا ـ جسارت ـ بر قاییشك تأثیری ـ یوز آقی ـ ناصل قورتارمش ـ دوه ـ هر کسك ایچدیکی صو ـ تام بر کوروش ـ قولکسیون ـ اوچورومك کنارنده ـ شفقته ایمان .

اجزاسی ۵۰ مجلدی ۷۵ غروشدر